

Ender serisi dördüncü kitap

Orson Scott Card

Aklın Çocukları

HUGO ve NEBULA Ödülleri

TARAMA
(mursa)

6 L T I : K I 4 K E B > Y A Y I N

AKLIN ÇOCUKLARI - Children of Mind

Orsan Scott CARD

Bilim Kurgu serisi- No:13

Ender serisi 4, Kitap

1.baskı: Kasım2006

2.baskı: Mart 2011

Yayın Yönetmenleri

Kaan Çaydamlı, Şenol Erdoğan

Editör

Mehmet Ada Öztekin

Kapak Tasarımı

Erol Egemen

Baskı

Pasifik Ofset Sertifika no: 12027

(0-212) 412 17 77

ANATOLIALIT AGENCY aracılığıyla

ALTIKIRKBEŞYAYIN ©

Sertifika no: 10860

Kadıköy'ün yağmurlu ve puslu sokaklarında hazırlanan bu kitap sizi uçurumdan aşağı atabilecek güce sahip olabilir. Herhangi bir şekilde ve özellikle izinsiz olarak iktibas edildiğinde Kadıköy'ün o bilinen, serin ve rutubetli mesneti, yıllar boy unca bunu yapanı takip eder, saçları dökülür, rüyasında sürekli olarak Kadıköy sokaklarından akın akın geçerek yıllık intiharlarını gerçekleştirmeye giden lemur sürüleri görür ve derin bir yalnızlığa gömülür.

ALTIKIRKBEŞYAYIN

bir Kaybedenler Kulübü tribidir.

Barbaros blv Marmara apt no 68/1 Beşiktaş

T: (0-212) 216 85 63 F: (0-212) 272 97 25

www.altikirkbes.wordpress.com

altikirkbespublishing@gmail.com

AKLIN ÇOCUKLARI

Ω

Orson Scott Card

Türkçesi: Ümit Kayaloğlu

ALTIKIRKBEŞ YAYIN

Arşı, 2011

BEN, KENDİM DEĞİLİM

"Anne, Baba! Doğru yaptım mı?"

*Han Qing Jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan,
Han Qing Jao'nun son sözleri.*

Si Wang-mu ilerledi. Peter adındaki delikanlı elinden tutarak onu yıldız gemisine götürdü. Kapı arkalarından kapandı.

Wang-mu, küçük, metal duvarlı odadaki döner koltuklardan birine oturdu. Tuhaf veya yeni bir şey görebilmek umuduyla etrafına bakındı. Metal duvarların dışında, burası Path dünyasındaki bürolardan herhangi biri olabilirdi. Temiz, ama pek de özenli değil. Yararlı biçimde döşenmiş. Uçan gemilerle ilgili hololar gördü: düzenle ve hızla atmosfere dalan ve çıkan savaş gemileri ve mekikler; maddenin, ışık hızına dayanabileceğine yakın bir hızla hızlanan yıldız gemilerinin yuvarlak yapıları. Bir yanda iğnenin keskin gücü, diğer yanda balyozun ezici gücü. Ama bu odada hiç güç yoktu, sadece bir odaydı.

Pilot neredeydi? Bir pilot olmalıydı, çünkü ona göre odanın karşı ucunda oturan, bilgisayarına bir şeyler mırıldanan delikanlı, ışıktan daha hızlı yol alabilme kapasitesine sahip bir yıldız gemisini kontrol ediyor olamazdı.

Yine de, yapmakta olduğu şey kesinlikle bu olmalıydı, çünkü başka odalara açılan hiçbir kapı yoktu. Yıldız gemisi dışarıdan küçük görünüyordu; bu oda geminin tüm alanını kaplıyordu. Köşede, geminin üstündeki güneş toplaçlarından alınan enerjinin depolandığı piller vardı. Bir buzdolabı gibi yalıtılmış olan şu sandıkta yiyecek ve içecek olabilirdi. Yaşam desteği için oldukça fazla. Eğer hepsi bu kadarsa, yıldızlar arası uçuşun romantizmi neredeydi? Sadece bir oda.

Bakacak başka şey olmadığı için bilgisayar terminalindeki genci izledi. İsminin Peter Wiggin olduğunu söylemişti. Eskiden insanların tek bir dünyada yaşadığı, gökyüzünün bir tavan ve uzayın da aşılamayan bir boşluk olduğu zamanlarda, birbirlerinin ülkesinden başka gidecek yerleri olmayan bütün milletleri, ırkları, dinleri ve felsefeleri dirsek dirseğe gelmeye zorlayarak, tüm insan ırkım kontrolü altında birleştiren eski Hegemon'un adı. Peter Wiggin, insan ırkına hükmeden adam. Elbette bu, o adam değildi ve bunu kendisi de kabul ediyordu. Onu Andrew Wiggin göndermişti. Wang-mu, Efendi Han'ın ona anlattığı şeylerden Andrew Wiggin'in bir şekilde onu *yaptığım* hatırladı. Bu, Ölülerin Büyük Sözcü'sünü, Peter'ın babası mı yapıyordu? Yoksa Peter bir şekilde Ender'in kardeşiymi de, üç bin yıl önce ölmüş olan Hegemon'un sadece adım değil, kendisini de mi içinde taşıyordu?

Peter mırıldanmayı kesti, koltuğunda geriye yaslandı ve içini çekti. Gözlerini oğuşturdu, gerindi ve inildi. Bu, yanında biri varken yapılmış saygısızca bir davranıştı. İnsan bu tür hareketleri ancak bir

ameleden beklerdi.

Peter, kızın hoşnutsuzluğunu hissetmiş gibiydi. Ya da onun varlığını unutmuş, birden yanında biri olduğunu hatırlamıştı. Koltuğundaki oturuşunu değiştirmeden başını çevirip kıza baktı.

"Kusura bakma," dedi. "Yalnız olmadığımı unutmuşum."

Wang-mu ömür boyu cesurca konuşmaktan kaçınmasına rağmen, ona küstahça hitap edebilmeyi çok istedi. Ne de olsa, gemisi nehrin yanındaki çayırdaki yeni filizlenen bir mantar gibi belirip, elinde kızın ana dünyası Path'ın genetik hastalığını tedavi edecek bir şişe ilaçla birden ortaya çıktığı zaman, Peter kızla saldırgan bir küstahlıkla konuşmuştu. On beş dakikadan daha az bir süre önce kızın gözlerinin içine bakmış ve "Benimle gel ve tarihin değiştirilmesinin, tarihin *yapılmasının* bir parçası ol," demişti. Korkmasına rağmen kız ona evet demişti.

Evet demişti ve şimdi döner bir koltuğa oturmuş, onun önünde kabaca, bir kaplan gibi gerinmesini izliyordu. Bu Peter'ın içindeki canavar, kaplan mıydı? Wang-mu, Hegemon'u okumuştur. O büyük ve müthiş adamın içinde bir kaplan olduğuna inanabilirdi. Ama bu? Bu çocuk? Gerçi Wang-mu'dan daha yaşlıydı, fakat kız toy birini gördüğü zaman anlayamayacak kadar genç değildi. Bu delikanlı tarihin akışını değiştirecek! Kongre'deki çürümeyi temizleyecek! Lusitania Filosu'nu durduracak! Bütün koloni gezegenlerini Yüz Dünya'nın eşit üyeleri arasına sokacak! Orman kedisi gibi gerinen bu çocuk!

"Beğenini kazanmadım," dedi Peter. Aynı anda hem rahatsız olmuş, hem de eğleniyormuş gibiydi. Ancak, belki de kız böyle birinin ses tonlarını yorumlamakta pekiyi değildi. Elbette böyle yuvarlak gözlü bir insanın yüz ifadelerini okumak zordu. Delikanlının hem yüzü, hem de sesi, kızın anlayamadığı gizli dilleri içeriyordu.

"Şunu bilmelisin," dedi delikanlı. "Ben, kendim değilim."

Wang-mu, ortak dili oldukça iyi, en azından bir deyim anlayabilecek kadar bilirdi. "Bugün rahatsız mısın?" Fakat bunu söylerken bile sözcüğün deyimsel anlamını ifade etmediğini biliyordu.

Delikanlı yeniden, "Ben, kendim değilim," dedi. "Ben gerçekten Peter Wiggin değilim."

"Umarım değilsindir," dedi Wang-mu. "Okulda onun cenaze törenini okumuştum."

"Yine de ona benziyorum, değil mi?" Delikanlı bilgisayar terminalinin üstüne havada süzülen bir hologram getirdi. Hologram, Wang-mu'ya bakmak için döndü; Peter ayağa kalktı ve kıza bakarak aynı pozunu aldı.

"Bir benzerlik var," dedi kız.

"Elbette, ben daha gencim," dedi Peter. "Çünkü Ender, şey - yaklaşık beş yaşındayken Dünya'yı terk ettikten sonra beni görmedi. Ne de olsa biraz çelimsizdim. Hâlâ çocuktum. İncecik havadan beni yaratırken hatırladığı buydu."

"Hiç hava yoktu," dedi kız. "Hiçbir şeyden yaratırken."

"Hiçbir şey de yoktu," dedi Peter. "Beni böyle yarattı." Şeytani bir ifadeyle gülümsedi. "Engin derinliklerden ruhları çağırabilirim."

Bu sözler ona bir şey ifade ediyordu, ama kıza değil. Path dünyasında onun bir hizmetçi olması beklendiğinden, çok az eğitilmişti. Sonra, Han Fei-tzu'nun evinde, önce eski hanımı Han Qing-jao, sonra da efendisinin kendisi tarafından yetenekleri fark edilmişti. Her ikisinden de, gelişigüzel bir şekilde, biraz eğitim almıştı. Orada öğretilen şeyler genellikle teknik konular ve öğrendiği edebiyat da orta krallık, ya da Path'la ilgili şeyler olmuştu. Kız, eski hanımına adı verilmiş olan büyük şair Li Qing-jao'dan hiç durmaksızın şiirler okuyabilirdi. Fakat şiirlerini okuduğu şair hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

Peter yeniden, "Engin derinliklerden ruhları çağırabilirim," dedi. Sonra sesini ve tavrını biraz değiştirerek kendini yanıtladı. "Evet, ben çağırabilirim ya da herhangi biri çağırabilir. Ama sen çağırдыңın zaman gelirler mi?"

"Shakespeare," diye tahmin yürüttü kız.

Delikanlı ona gülümsedi. Kız bunu bir kedinin oynadığı yaratığa karşı olan davranışına benzetti. "Bir Avrupalı şiir okuduğunda, bu her zaman iyi bir tahmindir," dedi Peter.

"Komik bir şiir," dedi kız. "Bir adam ölüleri çağırabileceğini söyleyerek böbürleniyor. Fakat başka bir adam, asıl maharetin onları çağırılmakta değil, gelmeye zorlamakta olduğunu söylüyor."

Peter güldü, "Ammma espri anlayışın var."

"Bu şiir sana bir şey ifade ediyor, çünkü Ender seni ölümden çağırdı."

Peter şaşırmış göründü. "Nereden biliyorsun?"

Kız bir korku ürpertisi hissetti. Bu mümkün müydü? "Bilmiyorum. Şaka yapıyordum."

"Şey, bu doğru değil. Tam olarak değil. Ender ölüleri yeniden diriltmedi. Yine de gerekli olursa bunu yapabileceğini düşünüyordu, kuşkusuz." Peter içini çekti. "Sevimsizleşiyorum. O sözcükler birden aklıma geldi. Onları kastetmiyordum. Sadece geliverdiler."

"Yine de, aklına gelen bazı sözcükleri yüksek sesle söylemekten kaçınman mümkün."

Peter gözlerini devirdi. "Ben *senin* gibi hizmetçilik yapmak için yetiştirilmedim."

Demek özgür insanların dünyasından gelen birinin davranışı böyleydi - kendi suçu olmadan hizmetçilik yapmış birini küçümsemek. "Ben, hoş olmayan sözleri nezaket gereği içimde tutmak için eğitildim," dedi kız. "Ama *senin* için bu da başka bir hizmetçilik biçimi olabilir."

"Batı'nın Ana Kraliçesi, az önce söylediğim gibi, sevimsizlik kendiliğinden dilime geliveriyor."

"Ben Ana Kraliçe değilim," dedi Wang-mu. "Bu isim zalimce bir şaka ve sadece çok sevimsiz bir insan *seninle* alay etmek için bunu kullanır." Peter sıırıttı. "Ama bana da Hegemon'un adı verildi. Bence böyle abartılı komik isimlere sahip olmakla, belki ortak bir yanımız vardır."

Kız, Peter'in belki de aralarında dostluk kurmaya çalıştığı olasılığını düşünerek ses çıkarmadı.

"Ben çok kısa zaman önce var oldum sadece," dedi Peter. "Birkaç haftalık bir olay, sanırım benimle ilgili olarak bunu biliyorsun."

Kız anlamadı.

"Bu yıldız gemisinin nasıl çalıştığını biliyor musun?" diye sordu Peter.

Şimdi de konudan konuya atlıyordu. Onu deniyordu. Eh, yeterince denenmek canına yetmişti. "Görünüşe göre, içinde oturan kimse, kaba yabancılar tarafından imtihan ediliyor."

Peter gülümsedi ve başını salladı. "Karşıdakinden hiç de aşağıda kalmıyorsun. Ender bana *senin* kimsenin hizmetçisi olmadığını söyledi."

"Qing-jao'nun gerçek ve sadık hizmetçisiydim. Umarım Ender sana bu konuda yalan söylememiştir."

Peter, kızın açıklamasını bir kenara itti. "O *senin* fikrin." Kızı yeniden gözleriyle tarttı; nehir kenarında ona ilk kez baktığında olduğu gibi, kız onun üstünden ayrılmayan bakışının kendisini yeniden tümüyle kavradığını hissetti. "Wang-mu, sana yeni yapılmış olduğumu mecaz anlamda söylemiyordum. Yapılmak, anlıyor musun, doğmak değil. Ve benim yapılmış tarzımın bu yıldız gemisinin çalışmasıyla yakın ilgisi var. Zaten bildiğin şeylerle seni sıkmak istemiyorum, fakat benimle birlikte olmana neden ihtiyaç duyduğumu anlamam için, benim ne -kim değil- olduğumu bilmen gerekir. Bu nedenle yeniden soruyorum - bu yıldız gemisinin nasıl çalıştığını biliyor musun?"

Kız, başını salladı. "Sanırım biliyorum. Jane, bilgisayarlarda yaşayan varlık, yıldız gemisinin ve

içinde kim varsa hepsinin, mümkün olduğunca en mükemmel resmini zihninde tutuyor. İnsanlar da kendi resimlerini ve kim olduklarını zihinlerinde tutuyorlar vesaire. Sonra Jane her şeyi gerçek dünyadan alıp hiçliğin olduğu yere götürüyor ki bu hiç zaman almıyor, sonra onları seçtiği bir yerde tekrar gerçekliğe getiriyor. Bu da hiç zaman almıyor. Böylece yıldız gemilerinin bir dünyadan diğerine gitmesi yıllarca süreceği yerde, bir anda oluyor."

Peter onayladı. "Çok iyi. Sadece bilmen gereken şey, yıldız gemisinin Dışarı'da olduğu sürece hiçlikle değil, sayısız miktarda aiûayla çevrelenmiş olduğu."

Kız başını çevirdi.

"Aiûaları anlamıyor musun?"

"Bütün insanlar her zaman vardı, diye ifade edilebilir. Yani bizler en eski tanrılardan daha eskiyiz..."

"Eh, bir bakıma," dedi Peter. "Ancak, Dışarı'daki aiûalar, onların var oldukları, ya da bir tür anlamlı varlıklar olduğu, söylenemez. Onlar sadece... Oradalar. Öyle bile değil, çünkü bir yer mefumu yok, olabilecekleri bir *orası* yok. Sadece varlar. Bir zekâ onları çağırıp adlandırıncaya, onları bir düzene sokuncaya, onlara bir kalıp ve biçim verinceye kadar."

"Balçık, bir ayı olabilir," dedi kız, "ama ırmağın kıyısında soğuk ve ıslak kaldığı sürece değil."

"Kesinlikle. İşte Ender Wiggin ve birkaç kişi daha şansları sayesinde ki senin buna ihtiyacın olmayacak, Dışarı'ya ilk yolculuklarını yaptılar. Aslında hiçbir yere gitmiyorlardı. İlk yolculuğun amacı, aralarından birisi, oldukça yetenekli bir genetik bilimcisi, zihninde yarattığı bir görüntüyle son derece karmaşık yeni bir molekül yaratıncaya kadar Dışarı'da kalmaktı. Daha çok, var olan bir şeye yapmak ihtiyacını duyduğu değişikliklerin görüntüsüyle... Eh, bunun için elinde biyoloji yoktu. Her neyse, kadın yapması gerekeni yaptı, yeni molekülü yarattı, Calloo Callay, ancak şu var ki, o gün yaratma işini yapan tek o değildi."

"Ender'in zihni de seni mi yarattı?" diye sordu, Wang-mu.

"Elinde olmayarak. Ben, şöyle diyelim, trajik bir kazaydım. Talihsiz bir yan etki. Sadece şundan eminim ki oradaki herkes, her şey çılgınca bir şeyler yaratıyordu. Dışarı'daki aiûalar bir şeyler olabilmek için çılgına dönmüşlerdi, anlıyor musun? Tüm çevremizde gölge savaş gemileri yaratılmıştı.

Her türden, zayıf, donuk, parçalanmış, kırılğan, kısa ömürlü yapıtlar yükseliyor ve düşüyordu. Sadece dört tanesi katılaşmayı başardı. Bir tanesi Elenora Ribeira'nın yaratmak için geldiği genetik moleküldü."

"Biri de sen miydin?"

"Korkarım en az ilginç olanı. En az sevilen ve değer verileni. Gemidekilerden biri yıllar önce feci bir kaza geçirerek sakat kalan Miro adında bir adamdı. Sinir sistemi hasar görmüştü. Konuşması boğuktu, elleri hantaldı ve yürüdüğü zaman topallıyordu. Zihninde güçlü ve değerli görüntüsünü sabit tuttu, büyük sayıda aiûa birbiriyle birleşerek onun tam bir kopyasını oluşturdu, şimdiki halini değil, bir zamanlar olduğu ve yeniden olmak istediği halini; tüm anılarıyla birlikte - kusursuz bir kopyasını. O kadar kusursuzdu ki, kendi sakat vücuduna karşı büyük bir tiksinti hissetti. Böylece..."

Yeni Miro -ya da eski, hasar görmemiş olan Miro'nun kopyası -her neyse - sakat olanın büyük utancı karşısında dikildi. Ve herkesin gözlerinin önünde eski, reddedilmiş vücudu hiçliğe doğru ufalandı gitti."

Bunu hayal ederken Wang-mu'nun soluğu kesilmişti.

"Demek öldü!"

"Hayır, önemli olan nokta bu, anlamıyor musun? Yaşadı. O, *Miro'ydu*. Sadece kendi aiûası - vücudunun atom ve moleküllerini yapan trilyonlarca aiûa değil, ama onları kontrol eden, kendi olan arzusu- yeni ve kusursuz vücuda geçti. Bu onun gerçek kendisiydi ve eski olan..."

"Yararsızdı."

"Biçimine verecek bir şeyi yoktu. Bilirsin, bence vücutlarımız sevgi sayesinde bir arada tutuluyor. Ona itaat eden muhteşem ve güçlü vücuda ve bireye dünyayla ilgili tüm deneyimlerini kazandıran ana aiûanın sevgisi. Miro bile, sakat olduğu zaman, kendisine duyduğu tüm tiksintiye rağmen vücudunun hangi parçası kendisine kalmışsa, onu sevmiş olmalı. Yeni bir tanesini buluncaya kadar."

"Ve sonra yer değiştirdi."

"Bunu yaptığının farkında bile olmadan," dedi Peter. "Sevgisini izledi."

Wang-mu bu hayali öyküyü duymuştu ve gerçek olması gerektiğini biliyordu, çünkü Han Fei-tzu ile Jane arasındaki konuşmalarda birçok kez aiûadan bahsedildiğine kulak misafiri olmuştu ve şimdi Peter Wiggin'in öyküsüyle bu, bir anlam kazanıyordu. Gerçek olmak zorundaydı, çünkü bir yıldız gemisi gerçekten Han Fei-tzu'nun evinin arkasındaki nehrin kenarında yoktan var olurcasına ortaya çıkmıştı.

"Ama şimdi merak etmen gerekiyor," dedi Peter. "Nasıl oldu da, sevilmeyen ve hiç sevilmeyecek olan ben, var oldum."

"Zaten söyledin. Ender'in zihni."

"Miro, kendisinin daha genç, daha sağlıklı ve daha güçlü görüntüsünü büyük bir yoğunlukla kafasında tutmuştu. Fakat Ender'in *zihninde* oluşan görüntüler, ablası Valentine ve ağabeyi Peter'la ilgiliydi. Ancak şimdiki halleri değil, çünkü ağabeyi Peter çoktan ölmüştü ve Valentine -uzaydaki bütün sıçramaları boyunca Ender'in yanında bulunmuş, ya da onu izlemişti- hâlâ yaşıyordu, fakat Ender gibi o da yaşlanmıştı. Olgun, gerçek bir insan. Ancak o uzay gemisinde, Dışarı'daki o süre zarfında, Ender, kızın gençlik halinin bir kopyasını çağırdı. Genç Valentine. Zavallı *yaşlı* Valentine! Gençlik halini, bu kusursuz varlığı, Ender'in çarpık, küçük çocukluk zihninde yaşayan bu meleği görünceye kadar bu kadar yaşlanmış olduğunu bilmiyordu. Onun bu küçük dramada en rahatsız olan kişi olduğunu söylemeliyim. Sizi şu andaki halinizle sevmek yerine, kardeşinizin içinde böyle bir görüntünüzü taşıdığını bilmek -eh, insan Yaşlı Valentine'in ondan nefret ettiğini görebiliyordu, fakat şimdi, zavallı kendisi de dâhil, herkes onu öyle düşünüyordu- ve insan Yaşlı Valentine'in sabrının gerçekten tükendiğini fark edebiliyordu."

Wang-mu, şaşkın bir ifadeyle, "Fakat eğer gerçek Valentine hâlâ yaşıyorsa," dedi, "o zaman Genç Valentine kim oluyor? Gerçekte kim o? Sen Peter olabilirsin, çünkü o ölmüş, kimse onun adını kullanmıyor, fakat..."

"Oldukça şaşırtıcı, değil mi?" dedi Peter. "Ama anlatmak istediğim şu, ölmüş olsun veya olmasın, ben Peter Wiggin değilim. Daha önce söylediğim gibi, ben, kendim değilim."

İskemlesinde geriye yaslanarak tavana baktı. Terminalin üstündeki hologram da dönerek ona baktı. Peter kontrollere dokunmamıştı.

"Jane bizimle beraber," dedi Wang-mu.

"Jane her zaman bizimle beraber," dedi Peter. "Ender'in casusu."

Hologram konuştu. "Ender'in casusa ihtiyacı yok. Eğer elde edebilirse, dostlara ihtiyacı var. En azından müttefiklere."

Peter tembelce terminale uzanarak onu kapadı. Hologram kayboldu.

Wang-mu çok rahatsız olmuştu. Bu sanki Peter'in bir çocuğu tokatlaması, ya da bir uşağı dövmesi

gibi bir şeydi. "Jane kendisine böyle saygısızca davranılmayacak kadar asil bir yaratık," dedi.

"Jane kimlik programında virüs olan bir bilgisayar programı."

Onu yıldız gemisine alan ve Path dünyasından gizlice kaçırın bu çocuk, koyu bir karamsarlık içindeydi. Fakat terminalde kaybolan hologramda gördüğü bir şeyle, kız onun karamsarlığının nedenini anlamıştı. "Bu sadece senin çok genç ve Hegemon Peter Wiggin'in hologramının olgun bir adamı gibi olmasıyla ilgili *değil*," dedi Wang-mu.

"Ne," dedi Peter sabırsızca, "Ne, ne değil?"

"Sen ve Hegemon arasındaki fiziksel fark."

"Ne öyleyse?"

"Onun şey - tatmin olmuş bir ifadesi var."

"O, dünyayı fethetti," dedi Peter.

"Yani sen de aynı şeyi yaptığın zaman bu tatmin olmuş ifadeyi edineceksin?"

"Sanırım öyle," dedi Peter. "Bu benim hayatımın amacı olarak yazılmış. Ender'in beni yolladığı görev bu."

"Bana yalan söyleme," dedi Wang-mu. "Nehrin kıyısında ihtiraslarımla ilgili olarak bana korkunç şeyler söyledin. Kabul ediyorum - aşağı tabakadan biri olarak doğmuş olmamla ilgili korkunç durumumdan çaresizce yükselme hırsı içindeydim. Onun tadını ve kokusunu biliyorum ve tıpkı sıcak bir gündeki katran kokusu gibi olan bu kokunun senden geldiğim hissettim, kokuşmuştun."

"İhtiras kötü mü kokar?"

"Onunla sarhoş olmuş durumdayım."

Peter sırtıttı. Sonra kulağındaki mücevhere dokundu. "Unutma, Jane dinliyor ve *her şeyi* Ender'e anlatıyor."

Wang-mu sustu, ama utandığından değil. Sadece söyleyecek bir şeyi yoktu, o nedenle konuşmadı.

"Kabul ediyorum; ihtiraslıyım. Çünkü Ender beni böyle hayal etti. Hırslı, kötü fikirli ve zalim."

"Fakat senin kendin olmadığım sanıyordum," dedi kız.

Peter'in gözleri meydan okumayla parladı. "Doğru, *değilim*." Öteye baktı. "Üzgünüm Gepetto, ama gerçek bir çocuk olamam. Ruhum yok."⁽¹⁾

Kız onun söylediği ismi anlamamıştı, ana *ruh* sözcüğünü anlamıştı. "Tüm çocukluğum boyunca doğal bir hizmetçi olmak için eğitildim. Bir ruhum olmaması için. Sonra bir gün benim bir ruhum olduğunu keşfettiler. Ancak bu bana büyük bir mutluluk getirmedi."

"Bir tür dinsel düşünceden değil, aiûadan bahsediyorum. Bende yok. Aiûası onu terk ettiği zaman Miro'nun sakat vücudunun ne olduğunu hatırla."

"Fakat sen ufalanmadın, bu nedenle bir aiûan olması gerekir."

"Ben ona sahip değilim. O *bana* sahip. Var olmaya devam ediyorum, çünkü dayanılmaz bir arzuyla beni var olmaya çağıran aiûa, beni hayal etmeye devam ediyor. Bana ihtiyaç duymaya, beni kontrol etmeye, benim iradem *olmaya* devam ediyor."

"Ender Wiggin mi?" diye sordu kız.

"Kardeşim, yaratıcım, işkencecim, tanrım, *iradem*."

"Ya Genç Valentine? O da mı?"

"Ah, ama Ender onu *sever*. Onunla iftihar eder. Onu yaptığına memnundur. Tiksindiği benim. Tiksiniyor, ama yaptığım ve söylediğim her kötü şey onun arzusu. En alçakça davrandığım zamanlarda sadece kardeşimin benden yapmamı istediği şeyleri yaptığımı unutma."

"Oh, bunun için onu suçlamak -"

"Suçlamıyorum, Wang-mu. Sadece gerçeği belirtiyorum. Onun iradesi şu anda üç bedeni kontrol ediyor. Benimkini, olanaksız derecede iyi huylu kız kardeşiminkini ve elbette, çok yorgun, orta yaşlı kendi vücudunu. Vücudumdaki her aiûa emirlerini ve yerini onunkinden alıyor. Bu konuda her bakımdan Ender Wiggin'im. Ancak beni nefret ettiği ve korktuğu her iç dürtüsünün kalıbı olmam için yarattı. Hırsının, evet benimkini kokladığın zaman onun hırsının kokusunu alıyorsun. Saldırganlığının. Öfkesinin. Kötülüğünün. Zalimliğinin. Onunkilerin, benimkilerin değil, çünkü ben ölüyüm ve zaten hiçbir zaman beni gördüğü gibi değildim. Önünde duran bu şahıs bir karikatür, komik bir taklit! Ben çarpık bir anıyım. Değersiz bir rüya. Bir karabasan. Ben yatağın altında saklanan yaratığım. Ender beni kaosun içinden çocukluğunun dehşeti olmam için çekip çıkardı."

"O zaman yapma," dedi Wang-mu, "eğer o şeyler olmak istemiyorsan, onları yapma."

Peter içini çekti ve gözlerini kapadı. "Eğer çok zekiysen, neden söylediklerimin bir kelimesini bile anlamadın?"

Kız yine de anlamamıştı. "Her neyse, senin arzun ne? Kimse onu göremiyor. Düşünürken onu işitemiyorsun. Sadece geriye, hayatına göz atıp yaptıklarım gördüğün zaman arzularının ne olduğunu bileceksin."

Gözleri hâlâ kapalı olan Peter, yumuşak bir sesle, "Bana oynadığı en korkunç oyun da bu," dedi. "Geriye, hayatıma bakıyorum ve sadece onun benim için hayal ettiği anıları görüyorum. Ender ailemizden daha beş yaşındayken alındı. Ben ve hayatım hakkında ne bilebilir ki?"

"Hegemon'u yazdı."

"Şu kitap. Evet, Valentine'in ona anlattığı anılar ve göz kamaştıran kariyerimin genel evrakları temel alınarak ve elbette ben -o- ölmeden önce Ender'le benim müteveffa kişiliğim arasındaki birkaç ansible yazışma. Sadece birkaç hafta yaşlıyım, yine de *IV. Henry, Bölüm I*'den bir parça biliyorum. Owen Glendower, Hotspur'la böbürleniyor. Henry Percy. Bunu nasıl bilebilirim? Ne zaman okula gittim? Eski oyunları okuyarak binlerce ünlü satırı ezberleyebilmek için geceleri ne kadar uykusuz kaldım? Acaba Ender ölmüş kardeşinin tüm eğitimini bir şekilde topladı mı? Tüm özel düşüncelerini? Ender gerçek Peter Wiggin'i sadece beş yıl süreyle tanıdı. Sahip olduğum anılar gerçek bir insanın anıları değil. Bunlar, Ender'in sahip olmam gerektiğini sandığı şeyler."

"O senin bilmen gerektiğini düşünüyor ve sen de biliyorsun, öyle mi?" diye kız kuşkulu bir ifadeyle sordu.

"Bana verdikleri sadece olsa. Büyük yazarlar, büyük filozoflar. Sahip olduğum anılar keşke sadece bunlarla kalsa."

Kız onun baş belası anılarının listesini yapmasını bekledi. Fakat Peter sadece ürperdi ve sessiz kaldı.

"Demek gerçekten Ender tarafından kontrol ediliyorsun, o zaman... Sen O'sun. Sonra kendisin. Sen Andrew Wiggin'sin. Bir aiûan var."

"Ben, Andrew Wiggin'in karabasanıyım," dedi Peter. "Ben, Andrew Wiggin'in tiksindiği yanıyım. Ben, onun kendisiyle ilgili olarak nefret ettiği ve korktuğu her şeyim. Bana verilmiş olan senaryo bu. Yapmam gereken şey de bu."

Elini bir yumruk haline getirdi ve onu kısmen uzattı. Bir pençe. Yeniden kaplan. Ve bir an için Wang-mu ondan korktu. Ama sadece bir an. Peter ellerini gevşetti. O an geçmişti. "Senaryonda benim için ne var?"

"Bilmiyorum," dedi Peter. "Çok zekisin. Umarım benden daha zeki. Elbette, öyle inanılmaz bir gururum var ki, kimsenin benden daha zeki olduğuna gerçekten inanmıyorum. Bunun anlamı da,

ihtiyacım olduğunu gerçekten idrak edemesem de, iyi bir öğüde fazlasıyla ihtiyacım olduğu."

"Dolambaçlı konuşuyorsun."

"Bu gaddarlığımın sadece bir parçası. Konuşarak sana işkence etmek. Ama belki bunun daha da ileri gitmesi gerekir. Belki de sincaplara yaptığımı berrak bir şekilde hatırladığım gibi, sana işkence etmeli ve seni öldürmeliyim. Belki ormanda bir yerde el ve ayaklarını ağaç köklerine çivileyip vücudunu diri diri kazığa geçirmeliyim, sonra seni katman katman açarak ortaya çıkan etlerine sineklerin hangi noktada gelip yumurtladıklarını görmeliyim."

Kız bunun hayaliyle irkildi. "Kitabı *okudum*. Hegemon'un bir canavar olmadığını biliyorum."

"Beni Dışarı'da yaratan Ölülerin Sözcüsü değildi. Korkmuş bir çocuk olan Ender'di. Ben onun kitapta zekice anlattığı Ender Wiggin değilim. Ben onun karabasanlar gördüğü Peter Wiggin'im. Sincapların derisini yüzen."

Kız sordu. "Bunu yaparken seni gördü mü?"

"Beni değil," dedi Peter hırçın bir ifadeyle. "Ve hayır, *onu* da yaparken görmedi. Valentine ona daha sonra anlattı. Dünya'nın Kuzey Amerika kıtasındaki Kuzey Carolina, Greensboro'da, çocukluklarını geçirdikleri eve yakın ormanda Valentin sincabın ölüsünü buldu. Ama bu görüntü, karabasanlarına o kadar uydu ki, Ender bunu ödünç aldı ve benimle paylaştı. Birlikte yaşadığım anı bu. Akıllıca düşününce, gerçek Peter Wiggin'in belki de hiç zalim olmadığı sonucuna varabilirim. Öğreniyor ve inceliyordu. Sincaba karşı acıması yoktu, çünkü ona duygusal yaklaşmıyordu. O sadece bir hayvandı. Bir salatanın baş kısmından daha önemli değildi. Onu kesmek, belki bir salata yapmak kadar ahlâka aykırıydı. Fakat Ender'in olayı görüşü böyle değildi, bu nedenle benim anlayışım da öyle değil."

"Olayı nasıl hatırlıyorsun?"

"Varsayılan anılarımı nasıl hatırlıyorsam öyle. Dışarı'dan. Zulümden şeytanca bir zevk aldıkça, kendimi dehşetli bir büyülenmeyle izledim. Bütün anılarım Ender'in dışarıya küçük yolculuğu sırasında yaşama geldiğim andan öncesine ait ve onların hepsinde kendimi başkasının gözünden görüyorum. Seni temin ederim ki, bu çok tuhaf bir duygu."

"Ama şimdi?"

"Şimdi kendimi hiç görmüyorum," dedi Peter. "Çünkü bir kişiliğim yok. Ben, kendim değilim."

"Fakat hatırlıyorsun. Anıların var. Bu konuşmayı zaten hatırlıyorsun. Bana bakarken. Elbette, kesinlikle hatırlıyor olmalısın."

"Evet," dedi Peter. "*Seni* hatırlıyorum. Burada bulunduğumu ve seni gördüğümü hatırlıyorum. Ama gözlerimin arkasında kişiliğim yok. En zeki ve parlak olduğum anda bile kendimi yorgun ve aptal hissediyorum."

Tatlı bir ifadeyle gülümsedi, Wung-mu şimdi Peter ve Hegemon'un hologramı arasındaki gerçek farkı yeniden görebiliyordu. Bu, Peter'ın söylediği gibiydi: kişiliğine en karşı koyduğu anda bile, bu Peter Wiggin'in iç öfkeyle parıldayan gözleri vardı. Tehlikeliydi. Ona bakınca bunu görebiliyordunuz. Gözlerinize baktığı zaman onun nasıl ve ne zaman öleceğinizi planladığını hayal edebiliyordunuz.

"Ben, kendim değilim," dedi Peter.

Wang-mu, tahmin yürütürken haklı olduğundan emindi, "Bunu kendini kontrol etmek için söylüyorsun," dedi. "Bu, senin isteğine gem vurmak için yaptığın büyü."

Peter içini çekti ve öne eğildi, kulağı soğuk plastik yüzeye gelecek biçimde başını terminale yasladı.

Kız, alacağı yanıtta korkarak, "İstediğin nedir?" diye sordu.

"Çık git," dedi Peter.

"Nereye gidebilirim? Bu senin büyük geminin sadece bir odası var."

"Kapıyı aç ve dışarı çık."

"Beni öldürmek, daha soluk bile alamadan donacağım uzaya mı atmak istiyorsun?"

Peter doğruldu ve ona şaşkınlıkla baktı. "Uzay mı?"

Onun şaşkınlığı kızı şaşırttı. Uzaydan başka nerede olabilirlerdi? Yıldız gemileri uzay boyunca böyle yol alırdı...

...Elbette, bu gemi dışında.

Peter kızın anlamaya başladığını görünce kahkahayla güldü. "Oh, evet, sen zekisin, senin *dehanı* elde edebilmek için bütün Path dünyasını yenilediler."

Kız, kışkırtılmaya aldırmadı.

"Bir hareket hissi olacağını düşünmüştüm, ya da bir şey. Yani yolculuğu yaptık ve şimdi orada mıyız?"

"Göz kırpıncaya kadar. Dışarı'daydık sonra tekrar İçeri'de ve başka bir yerde ve hepsi o kadar hızlı oldu ki, yolculuğumuzda bir süre geçip geçmediğini ancak bir bilgisayar hesaplayabilir. Daha ben onunla konuşmamı bitirmeden Jane işi bitirdi. Daha sana bir söz söylemeden."

"O zaman neredeyiz? Kapının dışında ne var?"

"Divine Wind⁽²⁾ adındaki gezegenin bir yerinde, ormanın içinde oturmuş duruyoruz. Hava solunabilir. Donmazsın. Kapının dışında yaz mevsimi var."

Kız kapıya yürüdü ve kolu aşağıya çekerek hava geçirmez mührü kırdı. Kapı kolaylıkla açıldı. Odaya güneş ışığı doldu.

"Divine Wind," dedi kız. "Bu gezegenle ilgili bir şeyler okudum - burası bir Shinto dünyası olarak kurulmuştu, tıpkı Path'ın Taoist olması gerektiği gibi. Eski Japon kültürünün saflığı. Ancak, sanırım bugünlerde pek saf değil."

"Daha önemlisi; Andrew, Jane ve benim hissettiğimize göre -eğer birisi benim, Ender'inkilerin dışında hislere sahip olduğumu söyleyebilirse- burası, Kongre'nin yönettiği dünyaların güç merkezini bulabileceğimiz yer."

"Demek onları devirip insan ırkını ele geçireceksin?"

"Böylece Lusitania Filosu'nu durdurabileceğim. İnsan ırkını ele geçirmek, takvimde biraz daha sonra. Lusitania Filosu'nun acil durumu var. Filo'nun oraya varıp, Lusitania'yı onu oluşturan elemanlarına ayrıştırarak Küçük Doktor'u, K.D.Aygıtı'nı, kullanmasından önce onu durdurabilmek için sadece birkaç haftamız var. Bu arada, Ender ve herkes benim başarısız olmamı beklediğinden, mümkün olduğunca hızla bu küçük kutu teneke yıldız gemilerim inşa ediyor ve ellerinden geldiğince fazla Lusitanialıyı -insanlar, domuzcuklar ve böcekler- diğer yaşanabilir ama henüz üzerine yerleşilmemiş gezegenlere naklediyorlar. Sevgili kardeşim Valentine -genç olanı- Miro'yla beraber -taze ve yeni vücuduyla, tatlı çocuk- küçük yıldız gemilerinin onları götürebileceği en büyük hızla yeni dünyalar arıyor. Oldukça iyi bir proje. Hepsi benim, *bizim*, başarısız olacağımıza bahse giriyor. Haydi onları düş kırıklığına uğratalım, ne dersin?"

"Onları düş kırıklığına uğratmak mı?"

"Başarılı olarak. Gel başarılı olalım. İnsan türü arasındaki güç merkezini bulalım ve onları gereksiz yere bir dünyayı yok etmeden filoyu durdurmaları için ikna edelim."

Wang-mu ona kuşkuyla baktı. Filoyu durdurmaları için onları ikna etmek mi? Bu kötü fikirli, zalim

kalpli çocuk bir insanı herhangi bir şeye nasıl ikna edebilirdi ki?

Sanki kızın düşüncelerim okumuş gibi, Peter onun sessiz kuşkusunu yanıtladı. "Seni neden benimle birlikte gelmen için davet ettiğimi anlıyor musun? Ender beni yaratırken, hayatımın insanları ikna ettiğim, müttefiklerimi değiştirerek onları birleştirdiğim ve buna benzer tüm saçmalıklarla ilgili bölümünü hiç bilmediğini unuttu. Yani yarattığı Peter Wiggin, poposunda kaşıntısı olan bir insanı bile onu kaşımaya ikna edemeyecek kadar aşırı derecede kötü, belirgin bir şekilde hırslı ve açıkça zalim."

Kız yine gözlerini ondan öteye çevirdi.

"Anlıyor musun?" dedi Peter. "Defalarca seni gücendirdim. Bana bak. İçinde bulunduğum çıkmazı anlıyor musun? Gerçek Peter, orijinal olanı, o benim yapmak üzere gönderildiğim görevi yerine getirebilirdi. Bunu uyurken bile yapabilirdi. Çoktan bir planı olurdu. İnsanları kazanmayı, onları yatıştırmayı, sinsice onların meclislerine sızmayı başarabilirdi. O Peter Wiggin! Arıları büyüleyerek iğnelerini bırakmalarını sağlayabilirdi. Ama *ben* bunları yapabilir miyim? Kuşkuluyum. Çünkü görüyorsun, ben kendim değilim."

Koltuğundan kalktı, kızı kabaca iterek kendine yol açtı ve onları bir dünyadan diğerine taşıyan küçük metal kabini çevreleyen çayırılığa çıktı. Wang-mu kapı eşiğinde durarak onun gemiden uzaklaşmasını izledi, ama pek uzağa değil.

Onun neler hissettiğiyle ilgili bir şeyler biliyorum, diye düşündü kız. İnsanın iradesinin başkalarınınkinin içinde kaybolmasıyla ilgili bir şeyler biliyorum. Sanki onlar hayatınızın yıldızı ve siz de yardımcı aktörmüşsünüz gibi onlar için yaşamak zorundasınız. Ben bir hizmetçiydim. Fakat en azından o süre boyunca kendi kalbimi biliyordum. Onların isteklerini yerine getirirken veya ne pahasına olursa olsun onlardan istediklerimi elde ederken bile, aslında ne düşündüğümü biliyordum. Ancak Peter Wiggin'in gerçekten ne istediği hakkında bir fikri yok, çünkü özgürlüğünün kısıtlı oluşuna kızması bile ona ait değil, *bu* bile Andrew Wiggin'den geliyor. Kendinden tiksinişi bile, Andrew'in kendinden tiksinişi ve...

Ve sanki rasgele bir yol izlemiş gibi tekrar tekrar daireler çizerek, Peter çayırdan dolanıyordu.

Wang-mu, hanımı -hayır, eski hanımı- Qing-jao'yu düşündü. O da tuhaf desenleri izlerdi. Bu, tanrıların yapması için onu zorladıkları bir şeydi. Hayır, düşünmenin eski bir yoluydu bu. Kızın zihnini kurcalayan ve zorlayıcı düzensizlik onu, bunları yapmaya itiyordu. Yere diz çöküp her tahtanın damarlarını izlemek, çizgiden çizgiye atlayarak her birini gittiği yere kadar taban boyunca teker teker izlemek. Bunun asla bir anlamı yoktu, yine de kız bunu yapmak zorundaydı, çünkü sadece bu anlamsız, zihin uyuşturan itaat sayesinde, Qing-jao onu kontrol eden dürtülere karşı bir parça özgürlük kazanabilirdi. Her zaman hizmetçi olan Qing-jao'ydu, ben değil. Çünkü onu yöneten efendi, onu zihninin içinden kontrol ediyordu. Oysa ben, efendimi daima içimin dışında gördüm, böylece iç kişiliğime hiç dokunulmadı.

Peter Wiggin, ışık yılları uzaktaki karmaşık bir adamın bilinçsiz korkuları ve ihtirasları tarafından yönetildiğini biliyor, halbuki Qing-jao tutkularının tanrıdan geldiğini sanıyor. Aslında, kalbinin tam içinde hissederken, sizi kontrol eden şeyin dışarıdan geldiğini kendinize telkin etmenin ne anlamı var? Ondan nereye kaçabilirsiniz? Nasıl saklanabilirsiniz? Qing-jao artık özgür olmalı, Peter'in Path'a yanında getirdiği ve Han Fei-tzu'nun eline teslim ettiği taşıyıcı virüs sayesinde özgürlüğüne kavuşmuş olmalı. Ama Peter - onun için nasıl bir özgürlük olabilir?

Yine de tıpkı özgürmüş gibi yaşamalı. Mücadelesi dahi köleliğin başka bir belirtisi olsa bile, özgürlüğü için savaşmak. Kendisi olmak için özlem duyan bir parçası var. Hayır, *kendisi* değil, bir kişilik için.

İyi de bütün bunların içinde benim rolüm ne? Bir mucize için çaba harcamak ve ona bir aiûa mı vermeliyim? Bu benim gücümün dışında.

Ama *yine de* gücüm var, diye düşündü.

Gücü olmalıydı, yoksa neden Peter onunla bu kadar açık konuşmuştu? Tamamıyla yabancı biriydi ve Peter hemen kalbini ona açmıştı. Neden? Çünkü kendisi de sırların içindeydi, evet, ama aynı zamanda başka bir şey daha olmalıydı.

Ah, elbette. Peter onunla rahatça konuşabilirdi, çünkü kız, Andrew Wiggin'i hiç tanımamıştı. Belki Peter, Ender'in doğasının bir görüntüsünden, kendisiyle ilgili korktuğu ve tiksindiği şeylerden başka bir şey değildi. Fakat kız ikisini de kıyaslayamazdı. Peter ne olursa olsun, onu kim kontrol ederse etsin, kız *onun* dert ortağıydı.

Bu da onu, bir kez daha, başka birinin hizmetçisi yapıyordu. Qing-jao'nun da dert ortağı olmuştu.

Sanki kendini üzücü bir kıyaslamadan sıyırmak istercesine titredi. Hayır, dedi kendine. Bu aynı şey *değil*. Çünkü vahşi çiçeklerin arasında amaçsızca dolaşmakta olan şu delikanlının üstümde hiçbir gücü yok, acılarım ve umutlarını anlayabilmem için bana anlatması dışında. Ona ne verirsem vereyim özgürce vereceğim.

Kız gözlerini kapadı ve başını kapının kenarına dayadı. Özgürce vereceğim, evet, diye düşündü. Ama ona ne vermeyi planlıyorum? Ne, kesin olarak benden ne istiyor - sadakatimi, bağlılığımı, bütün görevlerinde ona yardım etmemi. Kendimi onun içine gömmemi. Ve neden bunları yapmayı planlıyorum? Çünkü ne kadar kendinden kuşku duysa da, onda amacı için insanları kazanma gücü *var*.

Kız tekrar gözlerini açtı ve bel uzunluğundaki otların arasından ona doğru yürüdü. Peter kızı gördü ve o yaklaşırken sessizce bekledi. Kızın etrafında arılar uçuşuyordu, kelebekler sarhoş gibi havada sersemce dolanıyor ve rasgele uçuşları arasında bir şekilde ondan kaçınmayı başarıyorlardı. Kız son anda uzandı ve bir çiçeğin üstündeki arıyı avucuyla kaptı, sonra hızla, arı daha onu sokamadan Peter'ın yüzüne fırlattı.

Telaşlanan ve şaşırان Peter, çok öfkelenmiş olan arıdan kaçındı, onun altına çömeldi, hayvan onun izini kaybedip yeniden vızıldayarak çiçekler arasında yol alıncaya kadar birkaç metre koştu. Ancak sonra öfkeyle kıza döndü.

"*Bu da ne!*"

Kız kıkırdadı - elinde olmadan. Peter çok komik görünmüştü.

"Oh, güzel, gül bakalım. Senin *iyi bir* yol arkadaşı olacağını görebiliyorum."

"İstersen kız, umurunda değil," dedi Wang-mu. "Sana sadece şunu söyleyeceğim. Sence Lusitania'dan bu kadar uzakta, Ender'in aiûası birden 'Hey, bir arı' diye düşünmüş ve senin ondan sakınmanı, bir palyaço davranışlarıyla kaçmanı sağlamış mıdır?"

Peter gözlerini devirdi. "Oh, ne kadar akıllısın. Ah ulu tanrım, Batı'nın Ana Kraliçesi hanımefendi, bütün sorunlarımı kesinlikle çözdünüz! Her zaman gerçek bir çocuk olmam gerektiğim görebiliyorum! Ve şu yakut rengi ayakkabıların her zaman beni Kansas'a geri götürecek güçleri var."⁽³⁾

Kız onun kırmızı olmayan ayakkabılarına bakarken, "Kansas nedir?" diye sordu.

"Sadece, Ender'in benimle paylaşmak lütfünde bulunduğu başka bir anısı," dedi Peter Wiggin.

Orada, elleri cebinde kıza bakarak durdu.

Kız da ellerini önünde kavuşturmuş bir durumda, sessizce karşısında durarak ona baktı.

Peter sonunda, "Pekâlâ, benimle beraber misin?" diye sordu.

"Bana kötü davranmamayı denemelisin," dedi kız.

"Bunu Ender'le hallet."

"Seni kimin aiûasının kontrol ettiği umurumda değil," dedi kız. "Yine de kendi dűşüncelerin var ve bunlar onunkilerden farklı - sen arıdan korktun, ama o anda Ender arıyı dűşünmedi bile. Sen de bunu biliyorsun. Bu nedenle hangi parçan kontrol altında, ya da gerçek 'sen' her kimse, orada, kafanın önünde benimle konuşacak olan ağzın var ve sana söylüyorum, eđer Seninle çalışacaksam bana daha kibar davransan iyi olur."

Peter sordu, "Bu bir daha arı savaşları olmayacağı anlamına mı geliyor?"

"Evet," dedi kız.

"Bu oldukça iyi, eminim Ender bana kesinlikle bir arı tarafından sokulduğu zaman şoka girecek bir vücut vermiştir."

"Bu, arı için de oldukça zor olabilirdi," dedi kız.

Peter ona sırttı." Senden hoşlandığımı hissediyorum," dedi. "Bundan gerçekten nefret ediyorum."

Hızla gemiye doğru yürüdü. "Haydi, gel," diye kıza bağırdı. "Bakalım fırtınalar estirmemiz gereken bu dünya hakkında Jane bize ne bilgiler verebilecek."

TANRI'YA İNANMIYORSUN

*"Tanrıların izini takip ederken tahta boyunca,
Gözlerim damarların her dolambaçlı kıvrımını izler,
Ancak, vücudum döşeme boyunca dosdoğru ilerler,
Böylece beni izleyenler Tanrı'nın yolunun doğru olduğunu sanırlar, Oysa ben, içinde
doğruluk olmayan bir dünyada yaşarım."*

Han Qing-jao'nun Tanrı Tıstıltıları'ndan.

Novinha ona gelmeyecekti. Kibar, yaşlı öğretmen bunu Ender'e söylerken gerçekten sıkıntılı görünüyordu. "Kızgın değildi," diye açıkladı, yaşlı kadın. "Bana bunu söyledi..."

Öğretmenin sevecenlik ve dürüstlük arasında nasıl hırpalandığını anlayan Ender, başıyla onayladı. "Onun sözlerini bana söyleyebilirsin," dedi. "O benim eşim, bu nedenle onlara katlanabilirim."

Yaşlı öğretmen gözlerini kaçırdı. "Ben de evliyim, biliyorsun."

Elbette biliyordu. İsa'nın Aklı'nın Çocukları Tarikatı'nın -Os Filhos de Mente de Cristo- bütün üyeleri evliydi. Bu onların kuralıydı.

"Ben de evliyim, bu nedenle eşinin işitmeye *tahammül edemediğin* bütün sözcükleri bilen bir kişi olduğunu çok iyi biliyorum."

"O zaman kendimi düzeltmeme izin ver," dedi Ender yumuşak bir ifadeyle. "O benim eşim ve tahammül etsem de, etmesem de işitmeye kararlıyım."

"Eşin, zararlı otları temizlemeyi bitirmek zorunda olduğunu ve daha küçük savaşlar için zamanı olmadığını söyledi."

Evet, bu Novinha'nın ifade şekliydi. Kadın kendi üstüne İsa'nın örtüsünü çektiğini söyleyebilirdi, fakat öyle de olsa bu, Farisileri ihbar eden, düşmanlarına olduğu kadar, dostlarına da o zalimce ve alaycı sözleri söyleyen, sonsuz bir sabrı ve yumuşak bir huyu olmayan İsa'ydı.

Yine de Ender, duyguları incindiği için çekip gidecek bir insan değildi. "O zaman neden bekliyoruz?" diye sordu. "Nerede bir çapa bulabileceğimi göster bana."

Yaşlı öğretmen uzun bir süre onu süzdü, sonra gülümsedi ve onu bahçelere götürdü. Kısa bir süre sonra Ender iş eldivenlerini takmış ve bir elinde çapayla Novinha'nın gözlerini topraktan ayırmadan güneşin altında eğilip, otları peş peşe köklerinden söküp sıcak, kuru güneşte kuruyup ölmeleri için tersine çevirdiği sıranın ucunda durdu. Kadın ona doğru yaklaşıyordu.

Ender, Novinha'nın çalıştığına bitişik olan sökülmemiş otların bulunduğu sıraya ilerledi. Birbirleriyle karşılaşmayacaklardı, fakat yakından geçeceklerdi. Kadın onu fark etse de, etmese de, onunla konuşsa da, konuşmasa da, Ender'i hâlâ seviyordu ve ona ihtiyacı vardı. Ya da yoktu. Ancak ne olursa olsun, bugünün sonunda Ender eşiyle aynı tarlada ot sökmüş ve kadının işi daha kolaylaşmış

olacaktı, çünkü Ender oradaydı ve Novinha şimdi onu bu rolde pek istemese de hâlâ onun kocasıydı.

İlk kez birbirlerini geçtiklerinde kadın pek yukarı bakmadı, ama zaten buna gerek yoktu. Kısa süre önce kocasıyla görüşmeyi reddettikten hemen sonra, ot yolmakta ona katılan kimsenin kocası olması gerektiğini bakmadan anlayacaktı. Ender onun bunu anlayacağını biliyordu ve Novinha'nın ona bakmayacak, onu yeniden görmek istediğini belli etmeyecek kadar mağrur olduğunu da biliyordu. Gözleri bulanıncaya kadar otları incelemeye devam edecekti. Çünkü Novinha başka birinin iradesi önünde eğilecek bir kadın değildi.

Elbette, İsa'nın iradesi dışında, Ender'e yolladığı mesaj da buydu, onunla konuşmaya kararlı olarak Ender'i buraya getiren mesaj. Kilise dilinde bir ifade kullanan kısa bir not. Novinha, Filhosların arasında İsa'ya hizmet etmek için kendini ondan ayırıyordu. Kendini bu işe çağrılmış hissediyordu. Ender'in kendini artık ona karşı bir sorumluluğu yokmuş gibi hissetmesi ve kadının Tanrı'nın herhangi bir çocuğuna seve seve vereceği şeylerden fazlasını beklememesi gerekirdi. İfadelerdeki tüm nezakete karşın, soğuk bir mesajdı.

Ender de başkasının iradesi karşısında eğilecek biri değildi. Mesaja itaat etmek yerine, kadının istediği şeyin tam tersini yapmaya kararlı olarak buraya gelmişti. Ve neden olmasın? Novinha'nın karar verici biri olarak feci bir notu vardı. Ne zaman birinin iyiliği için bir şey yapmaya karar verse, elinde olmadan onu mahvederek bitirirdi. Çocukluk arkadaşı, gizli sevgilisi ve ölünceye kadar kocası olan sert fakat kısır bir adamla olan evliliği boyunca doğan bütün çocuklarının babası olan Libo gibi. Tıpkı babası gibi pequinenoların ellerinde öleceği korkusuyla, Novinha, Lusitania gezegeninin biyolojisiyle ilgili hayati buluşları, bunları bilmesinin onun ölümüne neden olacağı kaygısıyla, Libo'ya vermemişti. Aksine bu bilginin noksanlığı onun ölümüne neden olmuştu. Libo'nun iyiliği için ondan habersiz yaptığı şey, adamı öldürmüştü.

Bundan bir ders aldığını sanırsınız, diye düşündü Ender. Ama kadın yine aynı şeyleri yapıyordu. Onlara danışmadan, onları hangi acıdan kurtaracaksa belki de bunu istemeyeceklerini idrak etmeden, başka insanların hayatlarını değiştirecek kararlar alıyordu.

Ancak, eğer Novinha önce Libo ile evlense ve bildiği her şeyi ona anlatsa, adam belki de hâlâ hayatta olurdu ve Ender de onun dul eşiyle evlenip çocuklarını büyütmede kadına yardım etmezdi. Bu, Ender'in şimdiye kadar sahip olduğu hatta belki de sahip olacağı tek aileydi. Novinha'nın kararları çok kötü olmaya meyilli olduğundan, Ender'in hayatının en mutlu zamanı kadının en ölümcül hatalarından biri nedeniyle meydana gelmişti.

Birbirlerini ikinci geçişlerinde, Ender onun inatla yine kendisiyle konuşmayacağını anladı ve bu nedenle her zaman olduğu gibi önce o eğildi ve aralarındaki sessizliği bozdu.

"Filhoslular evlidir, biliyorsun. Bu evlilerin olduğu bir tarikat. Bensiz tam bir üye olamazsın."

Kadın çalışırken durakladı. Eldivenli eliyle sapını tutarken, çapanın ağzını sert toprağa dayadı. Sonunda, "Pancarları sensiz de sökebilirim," dedi.

Novinha'nın sessizlik perdesini deldiği için Ender'in kalbi sevinçle hopladı. "Hayır, yapamazsın," dedi. "Çünkü işte buradayım."

"Bunlar patates," dedi kadın. "Patateslere yardım etmeni engelleyemem."

İçinde buldukları duruma rağmen ikisi de güldüler ve kadın inleyerek sırtını doğrulttu, ayağa kalktı, çapanın sapını yere bıraktı, avuçları ve parmakları arasında iki kat kumaş olmasına rağmen Ender'i heyecanlandıran bir dokunuşla onun elini tuttu.

"Eğer dokunuşumla rahatsız ettiysem," diye Ender başladı.

"Shakspeare yok," dedi kadın, "'Dudaklarım, utangaç iki hacı, hazır bekliyorlar, yok."

"Seni özledim," dedi Ender.

"Atlattırırın," dedi Novinha.

"Atlattırırın zorunda değilim. Eğer sen Filhoslara katılıyorsan, ben de katılıyorum."

Kadın güldü.

Ender onun küçümsemesine aldırmadı. "Eğer bir xenobiyolog anlamsız üzüntüler dünyasından geri çekilebiliyorsa, neden yaşlı bir Ölülerin Sözcüsü de bunu yapmasın?"

"Andrew," dedi kadın, "ben yaşamaktan vazgeçtiğim için burada değilim. Buradayım, çünkü kalbimi gerçekten kurtarıcıya çevirdim. Sen bunu asla yapamazsın. Buraya ait değilsin."

"Eğer sen buraya aitsen, ben de buraya aidim. Bir yemin etik. Kutsal Kilise'nin ayrılmamıza izin vermediği kutsal bir yemin, eğer unuttuysan."

Novinha içini çekti ve manastırın duvarının üstünden gökyüzüne baktı. Duvarın arkasına, çayırlara, çitin ötesine, tepenin yukarısına, ormanlara... Oraya, hayatının büyük aşkı Libo'nun gittiği ve öldüğü yere. Novinha'ya da babasıymış gibi davranan, Libo'nun babası Pipo'nun da daha önce gittiği ve onun da öldüğü yere. Başka bir ormana da, kadının oğlu Estevão gitmiş ve o da ölmüştü ve Ender onu seyrederken, duvarların arkasındaki dünyayı gördükçe, kadının bütün bu ölümleri gördüğünü biliyordu. Bunların ikisi Ender'in Lusitania'ya gelmesinden önce olmuştu. Ama Estevão'nun ölümü - kadın onun pequeninoların savaş ve insanları öldürmekten bahsettiği o tehlikeli yere gitmesini önlemesi için Ender'e yalvarmıştı. Ancak, Ender gibi o da Estevão'yu durdurmanın onu mahvetmekle aynı anlama geleceğini biliyordu, çünkü Estevão rahip olmayı, güvende olmaktan ziyade o ağaç halkına İsa'nın mesajını iletmek için seçmişti. İlk Hıristiyan şehitlerine gelen o tatlı duygular, katil ağacın kollarında yavaş yavaş ölürken Estevão'ya da gelmiş olmalıydı. Tanrı canlarım feda ettikleri anda onlara ne gibi tatlı duygular verdiyse. Fakat aynı tatlı duygular Novinha'ya gelmemişti. Belli ki Tanrı, hizmetini Estevão'nun en yakınlarına bile uzatmamıştı. İstirap ve öfkesi sırasında kadın Ender'i suçlamıştı. Kendisini felaketlerden korumayacaksa onunla neden evlenmişti ki?

Ender, kadına en belirgin şeyi hiç söylememişti, eğer suçlanacak biri varsa o da Tanrı'ydı, kendisi değil. Ne de olsa, kadın henüz çocukken descolada virüsünün antidotunu bulurken ölen ebeveynlerinden birer aziz yaratan, Tanrı'ydı - yani, aziz gibi olanları. Elbette Estevão'yu pequeninoların en tehlikelisine öğüt vermek için yollayan da Tanrı'ydı. Yine de acısı sırasında kadın, kendisi için iyilikten başka bir şey düşünmeyen Ender'e sırtını dönerek Tanrı'ya yönelmişti.

Ender bunu ona hiç söylememişti, çünkü dinlemeyeceğini biliyordu. Ayrıca, bunu söylemekten kaçınmıştı, çünkü kadının her şeyi başka yönden gördüğünü de biliyordu. Eğer Tanrı, annesini, babasını, Pipo'yu, Libo'yu ve son olarak da Estevão'yu ondan almışsa, bu, Tanrı'nın günahları için onu cezalandırması nedeniyle olmuştu. Fakat Ender Estevão'nun pequeninolara karşı intihar görevini engelleyemediği zaman, bu Ender'in körlüğü, bencilliği, inatçılığı, asiliği ve kadını yeterince sevmemesi oluyordu.

Fakat Ender onu seviyordu. Onu tüm kalbiyle seviyordu.

Tüm kalbiyle mi?

Bütün bildiği buydu. Ama yine de Dışarı'ya yapılan o ilk yolculukta en derin sırları açığa çıktığı zaman, orada kalbinin çağırdığı Novinha olmamıştı. Onun için çok şey ifade eden bir başkası olduğu ortadaydı.

Eh, tıpkı Novinha gibi, bilinçsiz zihninde cereyan eden şeyler elinde değildi. Kontrol edebileceği şeyler gerçekte yaptıklarıydı ve şu anda yaptığı da, Novinha ne kadar onu kendinden uzaklaştırmak isterse istesin bunu umursamayarak, uzaklaştırılamayacağını göstermekti. Novinha her ne kadar onun

Jane'i sevdiğini ve insan ırkının büyük sorunlarına olan bağlılığının, kendisine olan sevgisinden fazla olduğunu sansa da, bu gerçek değildi ve kadın, onun için bunların hepsinden önemliydi. Ender onun için manastırın duvarlarının arkasında kaybolacaktı. Kızgın güneşin altında tanımadığı sıra sıra bitki türünü sökecekti. Onun için.

Ancak bu bile yeterli değildi. Novinha bunu kendisi için değil, İsa için yapmasında ısrarlıydı. Eh, bu çok kötüydü. Ender İsa'yla evli değildi ki, Novinha da öyle. Yine de, karı kocanın her şeylerini birbirine vermesinin Tanrı'nın canını sıkması olası değildi. Bu elbette Tanrı'nın insanlardan istediği şeylerin bir parçasıydı.

Novinha, Estevão'nun aile arasındaki eski lakabını kullanarak, "Biliyorsun, Quim'in ölümü nedeniyle seni suçlamadım," dedi.

"Bunu bilmiyordum," dedi Ender, "ama öğrendiğime memnun oldum."

"Önceleri suçladım, ama her zaman bunun mantıksız olduğunu biliyordum," dedi kadın. "Gitti, çünkü gitmek istiyordu ve bir ebeveynin onu durdurmak için müdahale edemeyeceği kadar yaşlıydı. Eğer ben durduramadıysam, sen nasıl durdururdun?"

"Durdurmak istemedim bile," dedi Ender. "Onun gitmesini istedim, hayatının tutkusunun yerine getirilmesiydi bu."

"Şimdi bunu bile biliyorum. Doğru. Gitmek onun için doğrudu ve hatta ölmek bile onun için doğrudu, çünkü ölümünün bir anlamı vardı, değil mi?"

"Lusitania'yı bir soykırımdan kurtardı."

"Ve çoğunu İsa'ya getirdi." Güldü. Son derece nadir olduğu için bir hazine değerinde olan o zengin ve ironik, eski gülüşüyle. "İsa için ağaçlar," dedi. "Kim tahmin edebilirdi ki?"

"Şimdiden ona Ağaçların Aziz Stephen'i diyorlar."

"Bu oldukça zamansız. Zaman ister. Önce aziz mertebesine çıkartılmalı. Mezarında iyileştirme mucizeleri gerçekleşmeli. İnan bana. Süreci biliyorum."

"Bugünlerde yeryüzünde azizler çok az," dedi Ender. "Aziz mertebesine çıkartılacak. Kilise tarafından kabul edilecek. Kendileriyle İsa arasında aracılık etmesi için halk ona dua edecek ve bunlar olacak, çünkü eğer İsa'nın onu işitmesi hakkını kazanan biri varsa, o da senin oğlun Estevão'dur."

Kadın tekrar gülerken gözyaşları yanaklarından süzüldü. "Ebeveynlerim Hıristiyanlık şehitleriydi ve aziz olacaklar. Oğlum da öyle. Dindarlık birer nesil atlıyor."

"Oh, evet. Seninki bencil hazcılık devriydi."

Kadın sonunda onun yüzüne bakarak döndü, gözyaşlarının çizdiği kirli yanaklar, gülümseyen bir yüz, Ender'in kalbinin içine işleyen parıldayan gözler. Sevdiği kadın.

"Yaptığım zinadan pişman değilim," dedi. "Kendim nadim bile olmazken İsa beni nasıl affedebilir? Eğer Libo'yla yatmasaydım çocuklarım var olmayacaktı. Tanrı kesinlikle bunu istemez, değil mi?"

"Ben İsa'nın dediği şu söze inanırım, 'Ben İsa, affedeceğimi affederim. Ama seninki, senin tüm erkekleri affetmene bağlı.'"

"Aşağı yukarı," dedi kadın. "Eski yazıtlar üzerinde uzman değilim." Uzandı ve Ender'in yanağına dokundu. "Sen çok güçlüsün, Ender. Ama yorgun görünüyorsun. Nasıl yorgun olabilirsin? İnsanlık evreninin hâlâ sana ihtiyacı var. Eğer tüm insanlığa olmasa bile, kesinlikle bu dünyaya aitsin. Bu dünyayı kurtarmak için. Fakat yorgunsun."

"İliklerime kadar yorgunum," dedi Ender. "Ve sen de son yaşam kanımı elimden aldın."

"Ne tuhaf," dedi kadın. "Senden ayırdığım şeyin hayatındaki kanser olduğunu sanıyordum."

"Başka insanların senden ne istedikleri veya neye ihtiyaçları olduğu konusunda pekiyi değilsin, Novinha. Kimse değil. Hepimiz yardım etmek isterken acı verebiliyoruz."

"Bu nedenle buraya geldim Ender. Bazı şeylere karar vermekten kurtuldum. Kendi karar yetime güvendim. Sonra sana güvendim. Libo'ya, Pipo'ya, babama, anneme, Quim'e güvendim ve herkes beni düş kırıklığına uğrattı veya çekip gitti, ya da... Hayır, senin gitmediğini biliyorum ve onun sen olmadığını biliyorum - beni iyi dinle, Andrew, dinle beni. Sorun güvendiğim insanlarda değildi. Sorun, ihtiyacım olan şeyi hiç kimse bana veremeyecekken onlara güvenmemdi. Kurtarılmaya ihtiyacım vardı. Kefarete ihtiyacım vardı...var. Ve bunu bana verecek olan, bana vermek zorunda olduğundan daha fazlasını vermiş olan senin ellerin - açık ellerin değil, Andrew, hâlâ ihtiyacım olan şeye sahip değilsin. Sadece kurtarıcım, sadece kutsayan kişi, verebilecek olan sadece o. Anlıyor musun? Hayatıma bir anlam kazandırabilmenin tek yolu onu kurtarıcıya vermek. Böylece, işte buradayım."

"Ot yolarak."

"Sanırım iyi sebzeleri delice otlardan ayıklayarak," dedi kadın. "Otları ayıkladığım için insanlar daha fazla ve daha iyi patates yiyecekler. Artık göze çarpan veya yaşamından mutlu görünen biri olmak zorunda değilim. Ama sen, buraya geldin ve mutluyken bile birini incittiğimi hatırlattın."

"Fakat incitmiyorsun," dedi Ender. "Çünkü seninle birlikte geliyorum. Seninle birlikte Filhoslara katılıyorum. Bu, evli insanların bulunduğu bir tarikat ve biz de evli bir çiftiz. Bensiz onlara katılamazsın. Benimle *katılabilirsin*. Bundan daha basit ne olabilir?"

"Basit mi?" Kadın başını salladı. "Tanrı'ya inanmıyorsun, yeni başlayan biri için bu nasıl?"

Ender öfkeyle, "Kesinlikle ben de Tanrıya inanıyorum," dedi.

"Oh, Tanrı'nın *varlığını* kabul etmeye isteklisin, ama kastettiğim bu değil. Demek istediğim, ona bir annenin oğluna 'sana inanıyorum' dediği zaman kastettiği gibi inanmak. Anne onun *var* olduğuna inandığını söylemiyor - bunun ne *değeri* var- kadın onun geleceğine inandığım ve içindeki tüm iyilikleri gerçekleştireceğine güvendiğini söylüyor. Geleceği onların ellerine koyuyor, işte ona böyle güveniyor. Sen İsa'ya böyle güvenmiyorsun, Andrew. Sen hâlâ kendine inanmıyorsun. Diğer insanlara. Küçük temsilcilerini dışarı yolluyorsun, cehenneme yaptığın ziyaret sırasında edindiğin o çocukları - şu anda benimle birlikte şu duvarların arasında olabilirsin, fakat kalbin orada gezegenleri araştırıyor ve filoyu durdurmaya çalışıyor. Tanrı için hiçbir şeyi terk etmedin. Ona inanmıyorsun."

"Özür dilerim, fakat eğer Tanrı her şeyi kendisi yapmak istediye, öncelikle bizi neden yarattı?"

"Evet, tamam, ebeveynlerinden birinin kilise karşıtı olduğunu hatırlar gibiyim ve en tuhaf fikirlerinin ondan geldiği kesin." Aralarındaki eski bir şakaydı bu, ancak bu kez ikisi de gülmedi.

"Ben *sana* inanıyorum," dedi Ender.

"Fakat Jane ile de görüşüyorsun."

Ender cebini araştırdı, sonra orada ne bulduğunu göstermek için elini uzattı. Bu, içinden çok ince birkaç tel uzanan bir mücevherdi. Sanki sığ bir denizdeki yosunların ortasındaki ışık yayan bir organizma hassas yerinden kopartılmış gibi. Novinha anlamadan bir an baktı, sonra onun ne olduğunu anladı ve Ender'i tanıdığı yıllar boyunca onun en eski, en yakın, en güvenilir dostu olan yaşayan bilgisayar programı Jane'e onu bağlayan mücevheri taşıdığı yer olan kulağına baktı.

"Andrew, hayır, benim için değil elbette."

"Dürüst olmak gerekirse, Jane orada kalıp kulağıma fısıldadığı sürece bu duvarların beni sınırlayabileceğini söyleyemem," dedi Ender. "Bunu kendisiyle görüştüm. Ona açıkladım. Anladı. Onunla hâlâ dostuz. Ama artık yoldaş değiliz."

"Oh, Andrew," dedi Novinha. Artık açıkça ağlıyor, Ender'i tutuyor ve ona sarılıyordu. "Keşke bunu yıllar önce yapsaydın, hatta aylar önce."

"Belki senin inandığın şekilde İsa'ya inanmıyorum," dedi Ender. "Ama sana inanmam ve senin de ona inanman yeterli değil mi?"

"Buraya ait değilsin, Andrew."

"Eğer senin bulunduğun yer burasıysa, her yerden çok buraya aidim. Novinha, irade bezgini olduğum kadar dünya bezgini değilim. Bazı şeylere karar vermekten, bazı şeyleri çözmekten bıktım."

Kadın ondan uzaklaşarak, "Biz de burada bazı şeyleri çözmeye çalışıyoruz," dedi.

"Ama burada akıl değil, aklın çocukları olabiliriz. Burada eller ve ayaklar, dudaklar ve dil olabiliriz. Karar veren değil, yerine getirenler olabiliriz." Çömeldi, dizlerini yere dayadı, sonra oturdu, genç bitkiler her yanından ona sürtünüyor ve gıdıklıyorlardı. Kirli ellerini yüzüne götürdü ve toprağı sadece çamura dönüştürdüğüünün farkında olarak kaşlarını sildi.

"Oh, az daha buna inanıyordum, Andrew, bu işte çok ustasın," dedi Novinha. "Yani kendi destanımın kahramanı olmayı bırakıyor musun? Yoksa bu sadece bir oyun mu? Herkesin kölesi olarak aramızda büyük mü olmak istiyorsun?"

"Biliyorsun, büyük olmayı, ya da ona ulaşmayı hiç denemedim."

"Oh, Andrew, öyle bir öykü anlatansın ki, kendi hikâyelerine kendin bile inanıyorsun."

Ender yukarıya, ona doğru baktı. "Lütfen, Novinha, burada seninle birlikte yaşamama izin ver. Sen benim eşimsin. Seni kaybedersem hayatımın bir anlamı kalmaz."

"Burada bir erkek ve eşi gibi yaşayabiliriz, fakat şey yapamayız... Yapamayacağımızı biliyorsun..."

"Filhos'un cinsel birleşmeyi yeminle reddettiğini biliyorum," dedi Ender. "Ben senin kocanı. Başka biriyle seks yapmayacağıma göre, birlikte seks yapmadığım kişi sen olabilirsin."

Kadının yanıtlayan gülümsemesi sadece hüznün ve acıma doluydu.

"Novinha," dedi Ender. "Artık kendi yaşamımla ilgilenmiyorum. Anlıyor musun? Bu dünyada önem verdiğim tek yaşam seninki. Eğer seni kaybedersem, beni burada tutacak ne kalır?"

Bununla ne demek istediğinden kendisi bile emin değildi. Sözcükler ağızından kendiliğinden çıkıvermişti. Ancak bunları söylediği anda, bunun kendine acıma değil, gerçeğin açıkça kabulü olduğunu biliyordu. Bu, intihar, sürgün ya da böyle başka ucuz durumları düşündüğünden değildi. Daha çok, kendisinin solduğunu hissediyordu. Dayanağını kaybediyordu. Lusitania ona gitgide daha az gerçekmiş gibi geliyordu. Sevgili kardeşi ve dostu Valentine hâlâ oradaydı ve hâlâ kaya gibiydi, ancak kadının hayatı böylesine gerçek olmasına rağmen, Ender'e gerçekmiş gibi gelmiyordu, çünkü Valentine'in Ender'e ihtiyacı yoktu. Ender'in davetsiz havarisi Plikt'in ona ihtiyacı olabilirdi, ama gerçeğine değil sadece fikirlerine. Ve orada başka kim vardı? Novinha ve Libo'nun çocukları, kendi çocukları gibi büyüttüğü ve sevdiği çocuklar, onları şimdi daha az sevmiyordu, ama artık onlar birer yetişkindi ve ona ihtiyaçları yoktu. Dikkatsizliği nedeniyle bir zamanlar gerçekten bir saat süreyle yok olmuş olan Jane, onun da artık Ender'e ihtiyacı yoktu, çünkü kız bir mücevherin içinde olarak Miro'nun, başka bir mücevherin içinde olarak da Peter'in kulağındaydı...

Peter, Genç Valentine. Nereden gelmişlerdi? Ruhunu çalmış ve giderken yanlarında götürmüşlerdi. Kendisi burada, Lusitania'da beklerken ve... Solarken, bir zamanlar onun yaptığı yaşamsal şeyleri yapıyorlardı. İşte kastettiği buydu. Eğer Novinha'yı kaybederse, bütün bu binlerce yıl boyunca evreni dolanmış olan vücuduna onu ne bağlayacaktı?

"Bu benim kararım değil," dedi Novinha.

"Bu," dedi Ender, "Filhos de Mente de Cristo'dan biri olarak beni yanımda isteyip istemediğine

dair senin kararın. Eğer istersen, sanırım diğer engellerin üstesinden gelebilirim."

Kadın kötü bir ifadeyle güldü. "Engeller mi? Senin gibi insanlar için engeller yoktur. Sadece atlama taşları vardır."

"Benim gibi insanlar mı?"

"Evet, senin gibi insanlar," dedi Novinha. "Diğerleriyle karşılaşmayışım; Libo'yu ne kadar seversem seveyim, hayatında bir gün bile senin her dakika olduğun kadar canlı olmayışı; seni ilk kez sevdiğim zaman, bir yetişkin olarak kendimi âşık olmuş buluşum; çocuklarımı, ebeveynlerimi hatta hayatımın kaybolmuş aşklarım özlediğimden çok seni özleyişim; senden başkasını hayal edemeyişim; başka bir yerde senin gibi birinin daha olmadığı anlamına gelmez. Evren büyük bir yer. Gerçekten, bu kadar özel olamazsın. Değil mi?"

Ender patates bitkilerinin arasından uzandı ve hafifçe onun kalçasına dokundu. "O zaman beni hâlâ seviyorsun?" diye sordu.

"Oh, geliş nedenin bu mu? Seni sevip sevmediğimi öğrenmek için mi?"

Ender başını salladı, "Kısmen."

"Seviyorum," dedi Novinha.

"O zaman kalabilirim."

Kadın gözyaşlarına boğuldu. Hıçkırarak ağlarken yere çöktü. Ender aralarındaki bitkilerin ezilmesine aldırmadan onu kucaklamak ve bağına basmak için aralarından uzandı. Novinha'yı bir süre öyle tuttuktan sonra kadın ağlamayı kesti, ona döndü ve en az Ender'inki kadar güçlü bir şekilde ona sarıldı.

Fazla ağlamaktan çatlak çıkan bir sesle, "Oh, Andrew," diye fısıldadı. "Sana yeniden bu kadar ihtiyacım olduğu zaman seni tekrar bana verecek kadar, Tanrı beni seviyor mu dersin?"

"Ben ölünceye kadar," dedi Ender.

"O kısmı biliyorum," dedi Novinha. "Fakat Tanrı'ya bu kez, önce benim ölmem için dua ediyorum."

ÇOK KALABALIĞIZ

"Bakın size bildiğim en güzel öyküyü anlatayım. Adamın birine bir köpek vermişler ve adam onu çok sevmiş. Köpek her yere onunla beraber gidermiş, ama adam köpeğe hiçbir yararlı şey öğretememiş. Köpek hiçbir şeyi alıp getirmez, ferma etmez⁽⁴⁾, yarışmaz, koruyuculuk veya gözcülük yapmazmış. Bunların yerine, köpek onun yanında oturup, her zaman o anlaşılmaz aynı ifadeyle ona bakarmış.

'Bu köpek değil, bir kurt,' demiş adamın karısı.

'Bana tek sadık olan o," demiş adam, karısı da bu konuyu bir daha onunla hiç konuşmamış.

Bir gün adam köpeğini özel uçağında yanına almış ve yüksek, karlı kış dağlarının üstünde uçarlarken, motorlar bozulmuş ve uçak ağaçların arasında parçalanmış. Adam kanlar içinde yatıyormuş, keskin metal parçaları tarafından karnı yarılmış, soğuk havada organlarından buharlar çıkıyormuş, fakat tek düşüncesi sadık köpeğiymiş. Yaşıyor mu? Yaralandı mı? Köpek sessizce yanına gelip aynı ifadesiz bakışlarla ona baktığı zaman ne kadar ferahladığını düşünün.

Bir saat sonra adamın yarılmış karnını köpek burnuyla dürtmüş, sonra bağırsaklarını, dalağını karaciğerini dışarı çekmiş ve onları yemeye başlamış ve bu arada da adamın yüzünü incelemiştir. 'Tanrı'ya şükür," demiş adam, 'Hiç olmazsa birimiz açlıktan ölmeyecek'"

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

Jane'in kumandasında Dışarı'ya fırlayıp dönen, ışıktan hızlı bütün yıldız gemileri arasında, sadece Miro'nunki alışılmış bir uzay aracına benziyordu, bunun da nedeni bir zamanlar Lusitania çevresinde yörüngeye giren büyük yıldız gemilerine yolcu ve kargo getirip götüren bir mekik olmasıydı. Artık yeni yıldız gemileri bir gezegenin yüzeyinden diğerine anında gidebildiğinden, yaşam destek sistemine, hatta yakıta bile gerek yoktu ve Jane her aracın tüm yapısını belleğinde tutmak zorunda olduğundan, ne kadar basit olurlarsa o kadar iyiydi. Gerçekten, artık onlara araç bile demek zordu, şimdi bunlar sadece penceresiz, neredeyse mobilyasız, ilkel bir okul odası gibi çıplak birer kamaraydı. Lusitania halkı uzay yolculuğu için artık Portekizce "kutunun içinde gitmek", veya daha düzgün bir ifadeyle "kendini uçuran kutu" anlamına gelen *encaixarse* sözcüğünü kullanıyordu.

Ancak, Miro araştırma yapıyor ve üç akıllı tür: insanlar, pequeninolar ve ana kraliçeler için hayatlarını devam ettirmeye elverişli yeni gezegenler arıyordu. Bunun için daha geleneksel bir uzay aracına ihtiyacı vardı, çünkü her ne kadar Dışarı'sı kanalıyla gezegenden gezegene Jane'in anlık dolambaçlı yolundan gidiyorsa da, hava soluyabileceği bir gezegene vardığına genellikle güvenemezdi. Gerçekten Jane, gözlem, ölçüm, analiz yapabilmesi için onu her gezegenin çok üstünde, yörünge dışında işe başlatıyor ve o dünyanın yaşanılabilir olup olmadığı hakkında son kararını

verebilmesi için en ümit verici olanlarına indiriyordu.

Miro yalnız yolculuk yapmıyordu. Bu iş bir insanın tek başına başaramayacağı kadar büyüktü ve yaptığı her şeyin iki kez kontrol edilmesi gerekiyordu. Bütün iş Lusitania'daki biri tarafından yapılıyor olsa da, yolculuk en tehlikelisiydi, çünkü uzay gemisinin kapısını çatırdatarak açtığı zaman, bu yenedünyanın üstünde öngörülemeyen bir tehdidin var olup olmadığını bilemezdi. Miro çoktandır kendi yaşamını feda edilebilir olarak kabul ediyordu. Çünkü beyin hasarlı vücudunda kapana kısıllı kaldığı uzun yıllar boyunca ölmek istemişti; sonra, Dışarı'ya yaptığı ilk ziyaretin, ona gençliğinin kusursuz vücudunu yaratmasını sağlaması, yaşamının her anını, her saatini, her gününü, hak etmediği bir hediye olarak görmesine neden olmuştu. Onu harcamayacaktı, fakat başkalarının iyiliği için onu riske atmaktan da kaçınmayacaktı. Ancak kendisiyle ilgili bu görüşünü kim paylaşabilirdi.

Genç Valentine her açıdan sipariş üzerine yapılmış gibi görünüyordu. Miro, kendi yeni vücuduyla aynı anda onun da var olduğunu görmüştü. Kızın geçmişi yoktu, soyu yoktu, zihniyle onu ve birlikte olduğu Peter'ı yaratan Ender'in aracılığı dışında hiçbir dünyayla ilişkisi yoktu. Oh, belki insan onun, Genç Val'in söylediği gibi, Orijinal Valentine'e "gerçek Valentine" bağlantısı olduğunu sanabilirdi; ancak Yaşlı Valentine'in kendisinin bir taklidi olarak birden ortaya çıkan bu genç güzelliğin bir an bile yanında olmak istemediği artık bir sır değildi. Ayrıca, Genç Val, Ender'in kusursuz meziyet hayaliyle yaratılmıştı. Kız sadece bağlantısız değil, aynı zamanda içtenlikle özgecildi ve başkalarının iyiliği için kendini feda etmeye oldukça istekliydi. Bu nedenle, Miro ne zaman uzay mekiğine adımını atsa, yoldaşı, güvenilir yardımcısı ve daimi desteği olarak Genç Val oradaydı.

Ancak, arkadaşı değildi. Çünkü Miro, Val'in gerçekte ne olduğunu biliyordu: kılık değiştirmiş Ender. Bir kadın değil.

Ve kızın ona karşı olan sevgi ve bağlılığı, Ender'in, sık sık denenmiş ve güvenilir, sevgi ve bağlılığıydı, ama Ender'in, onun değil. Kızın içinde kendisine ait bir şey yoktu. Bu nedenle Miro onun yoldaşlığına alışırken ve onunla şimdiye kadar hayatında kimseyle yapmadığı kadar gülüşüp şakalaşırken, kıza güvenmiyor ve ona karşı yol arkadaşlığından daha derin duygular hissetmek konusunda kendisini frenliyordu. Kız aralarındaki ilişki noksanını fark etmişse bile hiçbir şey söylememişti. Eğer bu onu üzmüşse de bunu hiç belli etmemişti.

Belli ettiği şey, başarılarındaki mutluluğu ve kendilerini daha da zorlamaları konusundaki ısrarıydı. Daha başlangıçta, "Bir tek dünyaya harcayacak bir günümüz yok," demiş ve onları günde üç yolculuk yapacak çizelgede tutmuştu. Her üç yolculuktan sonra, çoktan uykuya dalmış ve sessiz Lusitania'ya dönmüşlerdi; gemide uyumuşlar ve sadece o gün bulunan yenedünyalarda kolonicilerin karşılaşmaları olası sorunları diğerleriyle, uyarmak adına, konuşmuşlardı. Ve günde üç tane çizelgesi sadece uygun gezegenlerle uğraştıklarında uygulanıyordu. Jane onları belirgin biçimde uygun olmayan -suya bağımlı ya da direy⁽⁵⁾ ve biteyi⁽⁶⁾ olmayan- bir gezegene götürdüğü zaman, hemen oradan ayrılarak bir sonraki dünyayı kontrol ediyorlardı, sonra bir sonrakinin ve hiçbir şey doğru gitmiyormuş gibi gözükken böyle cesaret kırıcı günlerde, beş ya da altı gezegeni. Genç Val her geçen gün onları tahammüllerinin sınırına kadar zorluyordu ve Miro onun yolculukları konusundaki bu liderliğini kabul etmişti, çünkü bunun gerekli olduğunu biliyordu.

Ancak, Miro'nun arkadaşının insan biçimi yoktu. Çünkü kız onun kulağındaki bir mücevherin içinde yaşıyordu. İlk uyandığı zaman zihnindeki fısıltı, onun seslendirmedeği her şeyi duyan, daha kendisi farkına varmadan, daha kendisi duymadan tüm ihtiyaçlarını hisseden, Jane. Tüm düşüncelerini ve hayallerini paylaşan, sakatlık sürecinin en kötü günlerinde onunla beraber kalan, yenilenebileceği

Dışarı'ya gitmesi için onu yönlendiren, Jane. En gerçek dostu ve yakında ölecek olan, Jane.

Bu gerçek onların son sınırydı. Jane ölecekti, sonra da bu ani yıldız uçuşlarının sonu gelecekti. Çünkü bir lastik toptan daha karmaşık olmayan bir şeyi bile Dışarı'ya ve sonra tekrar İçeri taşıyabilecek saf zihinsel başka bir varlık yoktu. Ve Jane'in ölümü doğal bir nedenle değil, Yıldızıyolu Kongresi'nin böyle bir yıkıcı programın kendi programlarını kontrol edebildiğini, en azından onlara girebildiğini anlamaları ve sistematik olarak onları kapatmaları, bağlantılarını kesmeleri ve tüm yayın ağlarını temizlemeleri nedeniyle olacaktı. Kız, şimdiden devre dışı bırakılan ve ulaşamadığı bazı sistemlerin yaralarını hissediyordu. Yakında bir gün, yayınlanan şifreli mesajlar onu birdenbire ve tümüyle iptal edecekti. Ve o gittiği zaman Lusitania'dan alınıp başka bir dünyaya yerleştirilmeyenler, kapana kısılmış olarak, çaresizce, artık iyice yaklaşımış ve hepsini yok etmeye kararlı olan Lusitania Filosu'nun gelmesini bekleyeceklerdi.

Bu, Miro'nun bütün çabalarına rağmen en yakın dostunun öleceği acımasız bir işti. Kendini Genç Val ile gerçek bir arkadaş olmaktan uzak tutmasının nedeni, kısmen - hayatının son günlerinde Miro'nun başka birine yakınlık duyduğunu Jane'in öğrenmesinin, ona karşı bir vefasızlık olacağını çok iyi bilmesiydi.

Böylece, Miro'nun hayatı, yoğunlaşan zihinsel çaba, mekik aygıtının bulgularını incelemek, havadan alınan fotoğrafları taramak, mekiği güvensiz ve daha önceden incelenmemiş iniş alanlarına yönlendirmek ve sonunda -ama yeterince sık değil- kapıyı açarak yabancı havayı solumak gibi sonsuz bir çalışma programı içinde geçiyordu. Her yolculuğun sonunda ne yakınmaya ne de sevinmeye, hatta dinlenmeye bile vakit yoktu: kapıyı kapatır, söyleyeceğini söyler ve her şeye yeniden başlamak için Jane onları evlerine, Lusitania'ya geri getirirdi.

Ancak, bu eve dönüşlerinde bir şey farklıydı. Miro kapıyı açtığı zaman, onu evlat edinen babası Ender, kendisi ve Genç Val için yiyecek hazırlayan pequeninolar, bilgilendirme isteyen her zamanki koloni liderleri yerine, karşısında kardeşleri Olhado ve Grego, kız kardeşi Elanora ve Ender'in kız kardeşi Valentine'i buldu. Yaşlı Valentine, hoş karşılamadığı genç ikiziyle kesinlikle karşılaşacağı bir yere bizzat mı gelmişti? Miro, Genç Val ile Yaşlı Valentine'in gözleri buluşmadan birbirlerine nasıl göz attıklarını ve birbirlerini görmek istemeyerek gözlerini nasıl kaçırdıklarını gördü. Yoksa öyle değil miydi? Daha çok Genç Val, Yaşlı Valentine'den öteye bakıyor gibiydi, çünkü kız erdemli davranarak yaşlı kadını incitmekten kaçınıyordu. Kuşkusuz, eğer Genç Val'in elinden gelse, Yaşlı Valentine'e acı vermektense isteyerek yok olmayı yeğlerdi. Ve bu mümkün olamayacağına göre, kız ikinci en iyi şeyi yapıyordu, bu da Yaşlı Valentine'in bulunduğu yerde mümkün olduğunca rahatsız etmeden kalmaktı.

"Bu toplantı neden?" diye sordu, Miro. "Annem hasta mı?"

"Hayır, hayır, herkesin sağlığı yerinde," dedi Olhado.

"Kafa yapıları dışında," dedi Grego. "Annem son derece çılgın ve şimdi Ender de delirdi."

Miro başını sallarken yüzünü buruşturdu. "Bir tahmin edeyim. Ender Filhosların arasına, ona katıldı."

Grego ve Olhado hemen Miro'nun kulağındaki mücevhere baktılar.

"Hayır, bana Jane söylemedi," dedi Miro. "Sadece Ender'i tanırım. Evliliğini çok ciddiye alıyor."

"Evet, şey, bu arada liderlik boşluğu gibi bir şey bıraktı," dedi Olhado. "Kimsenin işini iyi yapmadığından değil. Demek istediğim sistem çalışıyor, hepsi bu. Fakat Ender, sistem çalışmayı kestiği zaman bize ne yapacağımızı söyleyen adamdı. Eğer ne demek istediğimi anlıyorsan."

"Ne demek istediğini anlıyorum," dedi Miro. "Ve bunu Jane'in önünde konuşabilirsin."

Yıldızıyolları Kongresi, planlarında başarıya ulaştığı zaman kapatılacağını biliyor."

"Bu ondan da karmaşık," dedi Grego. "İnsanların çoğu Jane'e yönelik tehlikeyi bilmiyor - bir bakıma çoğu onun var olduğunu bile bilmiyor. Ancak, tam kapasiteyle çalışılsa bile filo buraya gelmeden, pequeninolar bir yana, bütün insanları Lusitania'dan taşımamanın bir yolunun olmadığını basit bir hesapla çıkartabilirler. Bu nedenle filo durdurulmadıkça bazılarının ölmek üzere burada bırakılacağını biliyorlar. Şimdiden, ağaçlar ve böcekler için yıldız gemilerinde onca yeri israf ettiğimizi söyleyenler var."

"Ağaçlar" denirken, elbette baba ağaçlar ve ana ağaçlar değil, taşınabilir olan pequeninolar; "Böcekler" denirken de uzaya fazla işçi göndermeyerek fazla yer israf etmeyen Ana Kraliçe kastediliyordu. Fakat yerleşilen her dünya için, geniş bir pequenino ve en azından bir ana kraliçe ve başlangıç yapabilmesi için bir avuç işçi kontenjani vardı. Her dünyada işin büyük kısmını yapan ve tarımı başlatan işçileri hızla üreten ana kraliçeye boş verilecekti; ağaçları yanlarına almayıp, "ekilmek" üzere - yavaş yavaş acılar içinde ölecek bir baba ağaç ve bir ana ağaç olarak kök salıp, pequenino yaşam çevrimini başlatmaları için her pequenino grubuna bir dişi ve bir erkek pequenino alınmasına da boş verilecekti. Hepsi -hepsinden daha çok son zamanlarda onlarla yoğun ilişkiler içinde olan Grego- türler arasındaki o nezaket yüzeyinin altında güçlü rekabet akıntıları olduğunu biliyordu.

Ve bu sadece insanlar arasında değildi. Lusitania'da pequeninolar hâlâ insanlardan aşırı fazlayken, yeni kolonilerde insanlar çoğunluktaydı. Bugünlerde baba ağaçların lideri olan Human, "Lusitania'yı yok etmeye gelen sizin filonuz," demişti. "Lusitania'daki her insan ölse bile insan ırkı devam edecek. Ana Kraliçe ve bizler için tehlikede olan türümüzün yaşamının devamı. Yine de, henüz başaramadığımız ustalığınız ve teknoloji bilgileriniz ve de ormanlarımızı yakmak için hâlâ yangın başlatma gücüne sahip olmanız nedeniyle, bir süre için o yenedünyalarda insanların hâkim olmasına izin vermeliyiz." Human bu son derece mantıklı sözleriyle kırgınlığını kibar bir dille ifade ederken, bir sürü pequenino ve baba ağaç başka türlü konuşuyorlardı: "Çoğumuz ölecekken, bütün bu kötülükleri başımıza getiren insan istilacıların neredeyse tüm nüfuslarını kurtarmalarına neden izin verelim?"

"Türler arasında kırgınlık yeni bir şey değil," dedi Miro.

"Fakat şimdiye kadar bunu kontrol altında tutan Ender'imiz vardı," dedi Grego. "Pequeninolar, Ana Kraliçe ve insan nüfusunun çoğu Ender'i tarafsız bir hakem, güvенеbilecekleri biri olarak gördüler. İşin başında o olduğu sürece, çıkarlarının korunacağını biliyorlardı."

"Bu göçte yol gösteren tek iyi insan Ender değil," dedi Miro.

"Bu bir tür güven meselesi, meziyet değil," dedi Valentine. "İnsan olmayanlar Ender'in Ölülerin Sözcüsü olduğunu biliyorlar. Başka hiçbir insan başka türlerle bu şekilde konuşmadı. Ancak yine de insanlar Ender'in Soykırımcı olduğunu biliyor - yani sayısız nesiller önce insan ırkı düşman tarafından tehdit edildiği zaman, onları durdurmak için harekete geçen ve insanlığı çok korktuğu yok edilmekten kurtaran oydu. Ender'in rolünü üstlenmeye hazır, eşit niteliklerde bir aday kesinlikle yok."

"Bunun benimle ilgisi ne," diye Miro açıkça sordu. "Burada beni kimse dinlemez. Çevrem yok. Ayrıca Ender'in yerini kesinlikle alamam ve şu anda yorgunum, uykuya ihtiyacım var. Genç Val'e bakın, o da yorgunluktan yarı ölü bir halde."

Bu doğrudu; kız zorlukla ancak ayakta durabiliyordu. Miro onu desteklemek için hemen uzandı; kız minnetle onun omzuna yaslandı.

"Senin Ender'in yerini almam istemiyoruz," dedi Olhado. "Kimsenin onun yerini almasını"

istemiyoruz. Biz *onun* kendi yerini almasını istiyoruz."

Miro güldü. "Onu ikna edebileceğimi mi sanıyorsunuz? Şurada kız kardeşi duruyor! Onu gönderin!"

Yaşlı Valentine yüzünü buruşturdu. "Miro, o beni görmek istemez."

"O zaman beni görmek isteyeceğim neden düşünüyorsunuz?"

"Seni değil, Miro, Jane'i. Kulağındaki mücevheri."

Kulağının içinden Jane'in "Çok meşguldüm. Bunu sana söylemenin önemli olduğunu düşünmedim," dediğini duydu.

Ancak Miro, Ender daha önce onu devreden çıkardığı zaman Jane'i ne kadar perişan ettiğini biliyordu. Evet, kızın şimdi başka dostları vardı, ama olayın acısız olduğu anlamına gelmezdi bu.

Yaşlı Valentine devam etti. "Eğer ona gider ve Jane ile konuşmasını sağlayabilirsen..."

Miro başını salladı. "Mücevheri çıkarması - bunun kesin olduğunu görmüyor musunuz? Kendini annemi sürgünde izlemeye adanmış. Ender taahhütlerinden asla geri dönmez."

Hepsi bunun doğru olduğunu biliyordu. Aslında Miro'ya ihtiyaçları olan şeyi başaracağını gerçekten umarak değil, çaresizliğin son, güçsüz davranışı olarak geldiklerini biliyorlardı. "O zaman her şeyi oluruna bırakalım," dedi Grego. "Her şeyi karmaşaya sürüklenmeye bırakalım. Ve sonra türler arası savaş tarafından kuşatılmış olarak, filo geldiği zaman utanç içinde ölürüz. Bence Jane şanslı; filo buraya geldiğinde o ölmüş olacak."

"Ona teşekkür ettiğimi söyle," dedi Jane.

"Jane teşekkür ediyor," dedi Miro. "O kadar yumuşak kalplisin ki, Grego."

Grego kızardı ama söylediği sözü geri almadı.

"Ender Tanrı değil," dedi Miro. "Onsuz da elimizden gelenin en iyisini yapacağız. Ama şimdi yapabileceğim en iyi şey -"

"Uyumak, biliyoruz," dedi Yaşlı Valentine. "Ancak, bu kez gemide değil. Lütfen. İkinizin de ne kadar tükenmiş olduğunuzu görmek hepimizi derinden üzüyor. Jakt taksiyi getirdi. Eve gel ve bir yatakta uyu."

Miro, hâlâ uykulu şekilde omzuna yaslanmış olan Genç Val'e baktı.

"Elbette, ikiniz birlikte," dedi Yaşlı Valentine. "Hepinizin sandığı kadar onun varlığından rahatsız olmuyorum."

"Elbette olmuyorsun," dedi Genç Val. Yorgun kolunu uzattı ve aynı ismi taşıyan iki kadın el ele tutuştular. Miro, Genç Val'in yanından kayıp Yaşlı Valentine'in koluna girişini ve kendisi yerine ona yaslanışını izledi. Duyguları onu şaşırttı, iki kadın arasında düşündüğünden daha az gerilim olmasından ferahlık duyacağı yerde, kendini oldukça öfkeli buldu. Kıskançlık öfkesi, evet, bu oydu. *Bana* yaslanıyordu, demek istedi. Bu nasıl bir çocukça tepkiydi?

Sonra, Miro onların yürüyerek uzaklaşmasını izlerken, görmemesi gereken bir şey gördü - Valentine'in titremesini. Bu ani bir ürperme miydi? Gece *serindi*. Fakat hayır, Miro Yaşlı Valentine'i titreten şeyin gecenin havası değil, genç ikizinin dokunuşu olduğuna emindi.

"Haydi, Miro," dedi Olhado. "Seni uçan arabaya, sonra da Valentine'in evindeki yatağa atalım."

"Yolda yiyecek için duracak bir yer var mı?"

"Jakt'ın evi," dedi Elanora, "orada her zaman yiyecek vardır."

Uçan araba onları insan şehri Milagre'ye götürürken, halen hizmet görmekte olan düzinelerce yıldız gemisinin yarandan geçtiler. Göç işi gece paydos etmiyordu. Stevedoresler -çoğu pequeninolar-taşınacak malzeme ve teçhizatı yüklüyorlardı. Peş peşe kalkan kabinlerde boş kalan her yeri doldurabilmek için aileler kuyruklarda yavaş yavaş ilerliyorlardı. Bu gece Dışarı'ya ve tekrar

İçeri'ye kutu taşıyacak olan Jane'e dinlenme yoktu. Diğer dünyalarda yeni evler yükseliyor ve yeni tarlalar sürülüyordu. Bu diğer yerlerde gündüz müydü, yoksa gece mi? Hiç fark etmezdi. Bir bakıma şimdiden başarılı olmuşlardı - yenedünyalar kolonize edilmişti ve hoşla gitsin veya gitmesin, her dünyanın bir kovani, yeni bir pequenino ormanı ve bir insan köyü vardı.

Eğer Jane bugün ölse, diye düşündü, Miro, filo yarın gelip bizi paramparça etse bile, oluşun büyük düzeninde ne fark eder ki? Tohumlar rüzgâra saçılmış halde; en azından bazıları kök salacak. Eğer ışıktan hızlı yolculuk Jane ile birlikte ölürse, bu bile belki daha iyi olacak, çünkü dünyalardan her birini kendi başının çaresine bakmak zorunda bırakacak. Kuşkusuz, bazı koloniler başarısız olup yok olacaklar. Bazılarında savaşlar olacak ve belki de orada türlerden biri ya da diğeri silinip gidecek. Fakat her dünyada ölen ya da yaşayan aynı tür olmayacak ve bazı dünyalarda da barış içinde yaşamının yolunu bulacağız. Bütün bunların bize kalan kısmı, ayrıntılar. Şu veya bu bireyin yaşaması veya ölmesi, elbette önemli; fakat türlerin hayatta kalması kadar değil.

Bazı düşüncelerini içinden seslendiriyor olmalıydı, çünkü Jane onları yanıtladı. "Sadece gözler ve kulaklardan ibaret abartılmış bir bilgisayar programı mıyım? Benim kalbim veya beynim yok mu? Beni gıdıkladığın zaman gülmüyor muyum?"

Miro sadece Jane'in işitebileceği sözcükleri biçimlendirebilmek için dilini, dudaklarını ve dişlerini sessizce oynattı.

"Açıkçası, hayır."

"Fakat öldüğüm zaman, türümün her varlığı da ölecek," dedi Jane. "Bunun kozmik bir önemi olduğunu düşünürsem beni bağışla. Ben senin gibi kendini inkâr eden biri değilim, Miro. Kendimi ödünç alınmış bir zamanda yaşıyormuş gibi görmüyorum. Kesin niyetim, sonsuza kadar yaşamak, bu nedenle daha aşağı bir şey düş kırıklığı olur."

"Bana ne yapmam gerektiğini söyle, onu yapayım," dedi Miro. "Eğer gerekirse seni kurtarmak için ölürüm."

"Neyse ki, ne olursa olsun er geç öleceksin," dedi Jane. "Ölerek, yaşayan diğer canlı yaratıkların yüzleşmek zorunda kaldıkları kötü kaderle karşılaşmayacak olmam, tek tesellim. Şu uzun yaşayan ağaçlar bile. Anılarım nesilden nesile aktaran Ana Kraliçe bile. Ama ben, ne yazık, çocuğum olmayacak. Nasıl olabilir ki? Ben sadece akıldan ibaret olan bir yaratığım. Zihinsel çiftleşmeyle ilgili bir kural yok."

"Bu da çok kötü," dedi Miro, "çünkü bahse girerim ki sanal sekste müthiş olurdun."

"En iyisi," dedi Jane.

Sonra, bir süre sessizlik oldu.

Ancak, Milagre'nin dış mahallelerinde yeni bir bina olan Jakt'ın evine yaklaştıkları zaman Jane yeniden konuştu. "Unutma, Miro, Ender kendisine ne yapmış olursa olsun, Genç Valentine konuştuğu zaman, konuşan Ender'in aiûasıdır."

"Peter'le aynı," dedi Miro. "Şimdi ortada güzel bir şey var. Şöyle desek, Genç Val, tatlı haliyle kesinlikle hiçbir şeyin dengeli bir görüntüsünü temsil etmiyor. Ender onu kontrol edebilir, fakat kız Ender değil."

"Ortada neredeyse bir sürü Ender var, değil mi?" dedi Jane. "Ve görünüşe göre bir sürü de ben varım, en azından Yıldızıyolu Kongresi'nin fikrine göre."

"Çok kalabalığız," dedi Miro. "Ama hiçbir zaman yeterince değil."

Eve ulaştılar. Miro ve Genç Val içeri götürüldüler. Biraz yemek yediler; yataklarına uzandıkları an uyudular. Miro, seslerin gecenin geç saatlerine kadar devam ettiğinin farkındaydı, çünkü iyi

uyuyamamış, böylesine yumuşak bir yatakta bile kendini rahatsız hissederek sık sık uyanmıştı. Belki de, tıpkı nöbet yerini terk eden bir askerin kendisini suçlu hissetmesi gibi, görevinden uzakta olmanın verdiği rahatsızlıktı bu.

Yorgunluğuna rağmen, Miro geç saatlere kadar uyumadı. Aslında uyandığı zaman gökyüzü dışarıda güneşin ufku üstündeki şafak öncesi sızıntısıyla hâlâ loştu. Her zaman yaptığı gibi yatağında hemen doğruldu, uyku sersemliğini üstünden atıncaya kadar keyifsizce durdu. Üstüne bir şey geçirdi, koridora çıkarak tuvaleti buldu ve idrar kesesini boşalttı. Dışarı çıktığı zaman mutfaktan gelen sesleri işitti. Ya dün geceki konuşmalar hâlâ devam ediyordu, ya da erken kalkan başka sinirli kişiler sabah sessizliğini hiçe sayıp, şafağın ümitsizliğin karanlık saatleri olduğunu unutmuş, çene çalıyorlardı.

İçeri girip bu tartışan seslerden kurtulmak için açık kapısının önünde durdu ve o zaman bu seslerden birinin Genç Val'e ait olduğunu fark etti. Sonra diğerinin de Yaşlı Valentine'e ait olduğunu anladı. Hemen dönerek mutfığa gitti ve tekrar kapı eşiğinde durakladı.

Gerçekten, iki Valentine masaya karşılıklı oturmuştu, fakat birbirlerine değil, Yaşlı Valentine'in meyve konsantrelerinden birini yudumlarlarken ikisi de dışarı bakıyorlardı.

Yaşlı Valentine başını kaldırmadan, "Bir tane ister misin, Miro?" dedi.

"Ölüm döşeğimde bile olsam içmem," dedi Miro. "Rahatsız etmek istememiştim."

"İyi," dedi Yaşlı Valentine.

Genç Val yine konuşmadı.

Miro mutfığa girdi, lavaboya giderek kendine, koca bir yudumda bitirdiği, bir bardak su doldurdu.

"Sana banyodakinin Miro olduğunu söylemişim," dedi Yaşlı Valentine. "Kimsenin vücudu bir günde bu tatlı çocuk kadar su istemez."

Miro kıkırdadı, ama Genç Val'in güldüğünü duymadı.

"Konuşmanızı engelliyorum," dedi Miro. "Gideyim."

"Kal," dedi Yaşlı Valentine.

"Lütfen," dedi Genç Val.

"Hangi lütfen," diye sordu Miro. Kıza dönerek sırıttı.

Kız ayağıyla ona doğru bir iskemle itti. "Hanımefendi ve ben ikizlik durumumuz hakkında konuşuyorduk."

"Benim sorumluluğumun," dedi Yaşlı Valentine, "daha önce ölmek olduğuna karar verdik."

"Tam tersine," dedi Genç Val. "Gepetto'nun Pinokyo'yu gerçek bir çocuk istediği için yaratmadığına karar verdik. Her zaman bir kukla istemişti. Gerçek çocuk olayı tümüyle Gepetto'nun tembelliyiydi. Kuklanın dans etmesini istediği halde - iplerle uğraşmak gibi bir sıkıntıya girmek istemiyordu."

"Sen Pinokyo oluyorsun," dedi Miro. "Ve Ender..."

"Kardeşim seni yapmaya çalışmadı," dedi Yaşlı Valentine. "Ve seni kontrol etmek de istemedi."

"Biliyorum," diye fısıldadı Genç Val ve birden gözleri yaşlarla doldu.

Miro elini kızın masadaki elinin üstüne koymak için uzattı, ama kız hemen ellerini çekti. Hayır, onun dokunuşundan kaçmıyordu, sadece gözlerinden dökülen rahatsız edici yaşları silmek için ellerini yukarı kaldırmıştı.

"Elinden gelse ipleri keserdi, biliyorum," dedi Genç Val. "Miro'nun yaşlı ve sakat vücuduna yaptığı gibi."

Miro bunu gayet net hatırlıyordu. Bir an, yıldız gemisinde oturmuş, o güçlü, genç ve sağlıklı kusursuz görüntüsüne bakarken; bir sonraki an kendisinin, o görüntü sanki her zaman o görüntü

olmuştu, sakat, çarpık, beyin özürlü uyarlamasına bakıyordu. Ve o bakarken sevilmeyen, istenmeyen vücut, toza dönüşmüş ve yok olmuştu.

"Benim eski kendimden nefret ettiğim kadar," dedi Miro, "onun senden nefret ettiğini sanmıyorum."

"Benden nefret etmek zorunda değil. Zaten senin eski vücudunu da öldüren nefret değildi. "Genç Val onun gözlerine bakmadı. Birlikte dünyaları keşfederek geçirdikleri onca saat boyunca bu kadar kişisel şeyleri hiç konuşmamışlardı. Kız, ikisinin birlikte yaratıldıkları o anı onunla konuşmaya hiç cesaret edememişti. "Kendin içindeyken eski vücudundan nefret ediyordun, fakat doğru vücuduna geçer geçmez, sadece eskisiyle ilgini kestir. O artık bir parçan değildi. Aiûanın ona karşı bir sorumluluğu yoktu. Ve onu bir arada tutacak bir neden olmadığından - hop, sansar yok oldu."

"Tahta bebek," dedi Miro. "Şimdi de sansar. Başka neyim ben?"

Yaşlı Valentine onun güldürme girişimine aldırmadı. "Demek, Ender'in seni ilginç bulmadığım söylüyorsun?"

"Beni takdir ediyor," dedi Genç Val. "Fakat beni donuk buluyor."

"Evet, eh, beni de," dedi Yaşlı Valentine.

"Bu saçma," dedi Miro.

"Öyle mi?" diye sordu, Yaşlı Valentine. "*Beni* asla bir yere izlemedi. Her zaman onu izleyen ben oldum. Bence Ender hayatta bir görev arıyordu. Çocukluğunu bitiren o korkunç olaya denk büyüklükte bir şey. *Ana Kraliçe*'yi yazmanın bunu sağlayacağım düşündü. Sonra da benim yardımımıyla *Hegemon*'u yazdı ve bunun yeterli olduğunu düşündü, ama değildi. Durmadan, tüm dikkatini verebileceği bir şey aradı ve her zaman bulmaya devam etti; ya da bir hafta veya bir ay için bulabildi, fakat kesin olan bir şey vardı, *ben* hiçbir zaman onun dikkatini çeken şey olmadım, çünkü yolculuk ettiği o milyarlarca mil ve üç bin yıl boyunca ben oradaydım. Yazdığım o tarihler - bu, tarihe karşı büyük bir sevgi duyduğumdan değil, onun çalışmasına yardım etmek içindi. Yazı tarzım Peter'ın çalışmalarına yardımcı olmuştu. Bitirdiğim zaman, birkaç saatlik okuma ve tartışma süresince Ender'in ilgisini çekebildim. Ancak bu da her defasında daha az tatmin edici oluyordu, çünkü onun ilgisini çeken *ben* değildim, yazmış olduğum kitaptı. Sonunda bana tüm kalbini veren bir adam buldum ve onunla kaldım. Büyümekte olan kardeşim bensiz yoluna devam edip bütün kalbini kaptırdığı bir aile buldu ve böylece ikimiz de ayrı gezegenlerde, ama sonunda birbirimizin yanında olmadan birlikte olduğumuz zamandan daha mutluyduk."

"O zaman neden ona geri döndün?" diye sordu Miro.

"Onun için gelmedim. Sizin için geldim." Yaşlı Valentine gülümsedi. "Yok edilme tehlikesi içinde olan bir dünya için geldim. Ancak, hiçbir zaman bana ait olmadığını bilsem de, Ender'i gördüğüme memnundum."

"Bu senin nasıl hissettiğin hakkında kusursuz bir tanımlama olabilir," dedi Genç Val. "Fakat bir düzeye kadar dikkatini çekmiş olmalısın. Ben varım, çünkü sen her zaman onun kalbindeydim"

"Belki bir çocukluk fantezisi, ben değil."

"Bak bana," dedi Genç Val. "Onun beş yaşında evinden alınıp savaş okuluna gönderildiği zaman sahip olduğun vücut bu mu? Bu, o yaz North Carolina'daki gölün kıyısında tanıdığı genç kız mı? Büyüdüğün zaman bile dikkatini çekmiş olmalısın, çünkü onun seninle ilgili hayali benim olmam için değişti."

Yaşlı Valentine kederle, "Sen, birlikte *Hegemon* üstünde çalıştığımız zamanki gibisin," dedi."

"Bu kadar yorgun muydun?" diye sordu, Genç Val.

"*Ben* yorgunum," dedi Miro.

"Hayır, değilsin," dedi Yaşlı Valentine. "Sen gücün simgesisin. Hâlâ güzel ve yeni vücudunu kutluyorsun, oysa ikizimin kalbi yorgun."

"Ender'in ilgisi her zaman bölünmüş durumdaydı," dedi Genç Val. "Onun anlarıyla doluyum, anlıyor musunuz - ya da daha ziyade onun sahip olmam gerektiğini bilinçsizce düşündüğü anlarla doluyum, ama elbette bunların hepsi onun buradaki dostuyla ilgili olarak hatırlayabildiklerinden ibaret ve bunun da anlamı tüm hatırladıklarım Ender'le birlikte olan yaşamım. Ve her zaman kulağında olan Jane, ölümlerini konuştuğu insanlar, talebeleri, kozasındaki Ana Kraliçe ve diğerleri. Fakat bunların hepsi gençlik ilişkileriydi. Tıpkı her gezgin efsane kahramanı gibi bir yerden diğerine gitti, başkalarını değiştirdi ama kendisi değişmeden kaldı; sonunda buraya gelip kendini tümüyle bir başkasına verinceye kadar. Sen ve ailen, Miro. Novinha. İlk kez başka insanlara duygusal olarak onu parçalama gücünü veriyordu ve bu hem heyecan hem de acı vericiydi, fakat bunu bile güzelce idare etti çünkü o güçlü bir adam ve güçlü adamlar daha fazlasına da katlanır. Ancak, şimdi bu tümüyle başka bir şey. Peter ve ben, ondan ayrı bir hayatımız yok. Novinha'yla beraber olan kısmının mecaz; Peter ve benimle olan kısmının da gerçek olduğunu söyleyebiliriz. O *biziz*. Ve aiûası yeterince büyük değil, o kadar güçlü ve bereketli değil, ona bağlı üç hayata eşit paylar vermeye yeterli dikkati yok. Bunu hemen anladım, şey olur olmaz... ne desek, yaratılmak? İmal edilmek?"

"Doğmak," dedi Yaşlı Valentine.

Miro ufak bir ironi dokundurmasıyla, "Sen gerçekleşen bir rüyaydın," dedi.

"Üçümüzü birden taşıyamaz. Ender, Peter ve ben. Birimiz solacak. En azından birimiz ölmek zorunda. Ve bu da benim. Başından beri ölecek olanın ben olduğunu biliyorum."

Miro onu teselli etmek istedi. Fakat iyi sonuçlanmış benzer durumları hatırlatmadan birini nasıl teselli edebilirdiniz ki? Bu olayda ise anımsatılabilecek başka bir durum yoktu.

"Sorun şu ki, içimde Ender'in aiûasının hangi parçası varsa, yaşamaya kesinlikle kararlı. Ölmek istemiyorum. Bu nedenle onun ilgisinin bir parçasının üzerimde olduğunu biliyorum: ölmek istemiyorum."

"O zaman git ona," dedi Yaşlı Valentine. "Konuş onunla."

Genç Val bir baykuş gibi acı bir kahkahayla güldü ve dışarı baktı. "Lütfen baba, izin ver yaşayayım," dedi, bir çocuk sesi taklidiyle. "Bu onun bilinçli olarak kontrol ettiği bir şey olmadığından, suçluluk duygusuyla ıstırap çekmekten başka ne yapabilir ki? Ayrıca neden kendini suçlu hissetsin? Eğer varlığını sona ererse, bu kendimin bana değer vermemesi nedeniyle olacak. O, *ben'im*. Tırnaklarımız uçlarının ölü kısımlarım kestiğiniz zaman kendilerini kötü hissederler mi?"

"Fakat onun ilgisi için çabalıyorsun," dedi Miro.

"Yaşanabilir dünyaları araştırmanın onu ilgilendirebileceğini ummuştum. Kendimi o işe verdim, heyecan duymaya çalıştım; ama gerçek şu ki, bu iş tümüyle sıradan. Önemli, fakat sıradan, Miro."

Miro başını salladı. "Oldukça doğru. Jane dünyaları buluyor. Biz sadece onları inceliyoruz."

"Ve artık yeterli sayıda dünya ve koloni var. İki düzine - Lusitania yok edilse bile, pequeninolar ve ana kraliçeler artık ölmeyecek. Sıkıntı dünya sayısında değil, yıldız gemilerinin sayısında. Bu nedenle çabamız artık Ender'in ilgisini çekmiyor. Ve vücudum bunu biliyor. Vücudum kendisine ihtiyaç duyulmadığını biliyor."

Uzandı ve avucuyla saçından büyük bir demet kavrayıp çekti -sertçe değil, hafifçe- ve saçlar kolayca elinde kaldı. Ayrılırken hiçbir acı vermeyen büyük bir saç tutamı. Saçları masanın üstüne bıraktı. Orada, bedeninden ayrılmış bir organ gibi tuhaf, imkânsız bir şekilde kaldılar. "Sanırım," diye fısıldadı, "eğer dikkatli olmazsam, aynı şeyi parmaklarıma da yapabilirim. Daha yavaşça, fakat

azar azar, tıpkı senin eski vücudun gibi toza dönüşeceğim, Miro. Çünkü Ender benimle ilgilenmiyor. Peter bir yerlerde, bir dünyada gizemlerle uğraşüyor ve politik savaşlar yapıyor. Ender sevdiği kadına tutunmak için çabalıyor. Oysa ben..."

Kızın kafasından kopan saçların onun ıstırabını, yalnızlığını, kendini reddetmesini ortaya çıkardığı o anda, Miro şimdiye kadar düşünmek istemediği bir şeyin farkına vardı: birlikte dünyadan dünyaya yolculuk yaptıkları o haftalar boyunca kıza âşık olmuştu ve onun bu mutsuzluğu, kendi mutsuzluğuymuş gibi onu üzüyordu. Belki de kendisinin, kendisinden tiksınmesinin anısıydı. Fakat sebep ne olursa olsun, ona sadece bir acımadan daha derinmiş gibi geliyordu. Bu bir tür arzuydu. Evet, bu bir tür sevgiydi. Eğer bu güzel genç kadın, bu zeki, yetenekli ve becerikli genç kadın, kendi kalbi tarafından reddedilecekse, Miro'nun kalbinde onu içine almaya yeterli yer vardı. Bu düşünceyi kafasında ilk kez oluşturduğu andan itibaren, günlerce, haftalarca farkına varmadan böyle hissettiğini anladı; ancak Genç Valentine için bir Ender olamayacağım bilerek, "eğer Ender sen olmayacaksa, bırak ben olayım," diye çaresizce haykırdı.

Yine de sevgi, Genç Val'e Ender'in yaptığı etkiyi yapmaz mıydı? Bu, kızın hayatta kalmasına yetecek kadar, onu güçlendirecek kadar, Ender'in ilgisini çeker miydi?

Miro uzandı ve onun kopmuş saçlarını aldı, parmaklarının etrafına doladı ve halkaları elbisesinin cebine koydu. "Senin solarak kaybolmanı istemiyorum," dedi. Bunlar onun için cesur sözlerdi.

Genç Val onu tuhaf bir ifadeyle baktı. "Hayatının büyük aşkının Quanda olduğunu sanıyordum."

"O artık orta yaşlı bir kadın," dedi Miro. "Evli ve mutlu, ailesiyle birlikte. Eğer hayatımın büyük aşkı artık var olmayan bir kadın olsa ve yok olurken bile beni istemese, üzücü olurdu."

"Teklif etmen büyük incelik," dedi Genç Val. "Fakat yaşamıma aldırmasını sağlamak için birbirimize âşık olmuş gibi davranarak Ender'i aldatabileceğimizi sanmıyorum."

Kızın sözleri Miro'yu kalbinden hançerledi, çünkü Genç Val onun açıklamasının ne kadarının merhametten geldiğini kolayca görmüştü. Yine de hepsi oradan gelmemişti; çoğu zaten bilinçaltı düzeyinin tam altında kımıldanıyor, dışarı çıkmak için fırsat kolluyordu. "Kimseyi aldatmayı düşünmüyordum," dedi Miro. Kendimin dışında, diye düşündü. Çünkü Genç Val kesinlikle bana âşık olamaz. Ne de olsa o gerçek bir kadın değil. O, Ender.

Fakat bu saçmaydı. Kızın vücudu bir kadın vücuduuydu ve eğer vücuttan değilse, sevgi tercihi nereden geliyordu? Aiûada erkek ve dişi diye bazı şeyler mi vardı. Et ve kemikten oluşmadan önce erkeksi miydi, yoksa kadınsı mı? Eğer öyleyse bu, aiûaların düzgün bir şekilde oğlanlar ve kızlar diye ayrılan atomlar, moleküller, kayalar, yıldızlar, ışık ve rüzgârdan oluştuğu anlamına mı geliyordu? Saçmalık. Ender'in aiûası bir kadın olabilirdi, şimdi sevebildiği gibi bir erkek vücudunda ve bir erkeğin izleyeceği yoldan kolayca bir kadın gibi de sevebilirdi. Miro'nun öz annesi. Genç Val'i ona öyle acıyarak baktıran, kızdaki bir noksanlık değildi. Miro'nun içindeki bir noksanlıktı. Vücudu iyileşmiş olmasına rağmen o bir kadının - ya da en azından bu kadının, şu anda tüm kadınlar arasında en çok arzu edilenin- sevebileceği, sevmek isteyebileceği, ya da kazanmak isteyebileceği bir adam değildi.

"Buraya gelmemeliydim," diye mırıldandı. Masadan uzaklaştı ve iki uzun adımda odayı terk etti. Koridoru hızla geçti ve bir kez daha odasının kapı eşiğinde durdu. Onların seslerini işitti.

"Hayır, ona gitme," dedi Yaşlı Valentine. Sonra daha alçak bir sesle bir şeyler. Sonra, "Yeni bir vücuda sahip olabilir, fakat kendisine karşı olan nefreti asla iyileşmedi."

Genç Val'den bir mırıltı geldi.

"Miro yürekte konuştu," diye Yaşlı Valentine kıza güven verdi. "Bu yaptığı çok cesur ve yalın bir

davranıştı."

Genç Val yeniden Miro'nun duyamayacağı kadar alçak bir sesle konuştu.

"Nasıl bilebilirsin?" dedi Yaşlı Valentine. "Anlaman gereken şu, birlikte çok uzun bir yolculuk yaptık, bence o uçuşta bana bir parça tutuldu."

Bu belki de doğrudu. Bu kesinlikle doğrudu. Miro bunu kabul etmek zorundaydı. Genç Val'e karşı olan duygularından bazıları, gerçekten Yaşlı Valentine'e karşı olan duygularıydı ve kesinlikle erişilmez olan bir kadından, en azından ulaşabileceğini umduğu bu genç kadına aktarılmışlardı.

Şimdi ikisinin de sesi, Miro'nun sözcüklerini bile seçemediği bir düzeye inmişti. Fakat Miro yine de eli sımsıkı kapı tokmağını kavramış, birbirine çok benzeyen ama her birini çok iyi tanıdığı o iki melodik sesi dinleyerek durdu. Sonsuza kadar mutlulukla dinleyebileceği bir müzikti bu.

Yaşlı Valentine birden yüksek sesle, "Eğer bu evrende Ender'e benzeyen bir kişi varsa," dedi "O Miro'dur. Masum insanları kurtarmak uğruna kendini sakatladı. Henüz iyileşmedi."

Bunu duymamı istedi, diye Miro düşündü. Burada durduğumu ve dinlediğimi bilerek yüksek sesle konuştu. Yaşlı cadı kapının kapanma sesini dinliyordu, bu sesi duymadığından onları işitebileceğimi biliyordu ve kendimi görebilmem için bana bir yol göstermeye çalıştı. Fakat ben Ender değilim. Ben sadece Miro'yum, eğer hakkımda böyle şeyler söylüyorsa, bu sadece onun benim kim olduğumu bilmediğinin kanıtı.

Kulağının içinde bir ses konuştu. "Oh, böyle kendine yalan söylemeye devam edeceksen, kapat çeneni."

Elbette, Jane her şeyi duymuştu. Düşüncelerini bile, çünkü alışık olduğu gibi, dudakları, dili ve dişleri tarafından bilinçli düşünceleri tekrar ediliyordu. Dudaklarını oynatmadan düşünemezdi bile. Kulağına takılmış Jane ile uyanma saatlerini hiç kapanmayan bir günah çıkarma hücrelerinde geçiriyordu.

"Demek kızı seviyorsun," dedi Jane. "Neden olmasın? Demek Ender, Valentine, Quanda ve kendine yönelik duyguların nedeniyle güdülerin karmaşık. Ne olmuş yani? Hangi aşk saf, hangi âşık az karmaşık olmuştur ki? Kızı dişi bir şeytan olarak düşün. Ona âşık olursun, o da kollarında yok olur."

Jane'in alaycı sözleri öfkelenirici ve eğlendiriciydi. Miro odasına girdi ve yavaşça kapıyı kapadı. Sonra Jane'e fısıldadı. "Sen sadece kıskanç yaşlı bir cadısın, Jane. Sadece sana ait olmamı istiyorsun."

"Haklı olduğuna eminim," dedi Jane. "Eğer Ender beni gerçekten sevseydi. Dışarı'da çok verimli olduğu sırada *benim* insan vücudumu yaratmış olurdu. Sonra da seni ayartmayı deneyebilirdim."

"Zaten tüm kalbime sahiptin," dedi Miro. "Olduğu gibi."

"Öyle yalancısın ki," dedi Jane. "Ben sadece konuşan bir randevu defteri ve hesap makinesiyim, sen de bunu biliyorsun."

"Fakat çok, haddinden çok zenginsin," dedi Miro. "Seninle paran için evlenirim."

"Bu arada," dedi Jane. "Kadın bir konuda yanılıyor."

Miro Jane'in kastettiği kadının hangisi olduğunu merak ederek, "Hangi konuda?" diye sordu.

"Dünyaları keşfetmek işini tamamlamış değilsiniz. Ender bununla hâlâ ilgileniyor veya ilgilenmesin -bence ilgileniyor, çünkü kız *henüz* toza dönüşmedi- domuzcuklar ve böcekleri kurtarmak için yeterli gezegen bulundu diye iş sona ermedi."

Jane onlar için küçültücü ve aşağılayıcı eski terimleri kullanırdı. Miro onun insanlar için aşağılayıcı terimleri olup olmadığını genellikle merak eder, ama sormaya cesaret edemezdi. Ancak, zaten kızın yanıtının ne olacağını bildiğini sanıyordu. "'İnsan' sözcüğü zaten aşağılayıcı," diyecekti

kız.

"O zaman hâlâ ne arayıp duruyoruz?" diye sordu Miro.

"Ben ölmeden önce bulabileceğimiz her dünyayı," dedi Jane.

Miro tekrar yatağına uzanırken bunu düşündü. Yatağında defalarca kıpırdayıp dönerken bunu düşündü. Sonra kalktı, elbisesini giydi ve aydınlanan gökyüzünün altında işlerine giden -bazıları onu tanıyan, bazılarıysa onun adını duyan- diğer erkencilerle birlikte yola koyuldu. O tuhaf Riberia ailesinin bir oğlu olarak *ginâsioda* pek fazla çocukluk arkadaşı olmamıştı; hem zeki hem de utangaç olduğundan *colegioda* o delişmen gençlik arkadaşlarından çok az edinmişti. İnsan kolonisinin mühürlü çevresini delip geçmesi sonucu beyin özürlü olmadan önce tek kız arkadaşı Quanda olmuştu ve bu olaydan sonra kızı görmeyi reddetmişti. Sonra Valentine ile buluşmak için dışarı yaptığı yolculuk, onunla doğduğu dünya arasındaki kırılğan birkaç bağı da zedelemişti. Bu yolculuk onun için yıldız gemisinde geçen birkaç ay olmuştu, fakat geri döndüğü zaman yıllar geçmişti ve artık annesinin en genç çocuğuydu; hayata başlamamış olan tek çocuk. Bir zamanlar izlediği çocuklar, ona gençliklerinden tatlı bir araymış gibi davranan yetişkinler olmuşlardı. Sadece Ender değişmemişti. Ne olursa olsun. Ender hep aynıydı.

Bu hâlâ doğru olabilir miydi? Miro'nun annesi sonunda yaşamdan vazgeçtiği için bir manastırda saklanan, kriz zamanı kendini kilitleyen, hâlâ aynı adam olabilir miydi? Miro, Ender'in hayatının ancak ana hatlarını biliyordu. Henüz beş yaşındayken ailesinden alınmıştı. Yörüngedeki Savaş Okulu'na getirilmiş ve böcekler denen acımasız istilacılara karşı insanlığın en son umudu olarak seçkinleşmişti.

Sonra, ileri eğitim göreceği söylenerek Eros'taki filo komutanlığına getirilmiş, fakat farkına varmadan orada ışık yılları uzaktaki gerçek filolara kumanda etmiş, emirleri ansible ile nakledilmişti. Parlak bir yönetimle, sonunda böceklerin ana dünyasını yok eden vicdansızca bir davranışla bu savaşı kazanmıştı. Ancak bunun bir oyun olduğunu sanmıştı.

Bunun bir oyun olduğunu sanmasına rağmen, oyunların gerçeğin bir taklidi olduğunu biliyordu. Oyunda ağza alınamayacak olanı yeğlemişti; bunun anlamı, en azından Ender için, oyun gerçeğe dönüştüğü zaman kendisinin suçsuz olmadığıydı. Her ne kadar son Ana Kraliçe onu affetmiş ve kendini olduğu gibi kozalılarla Ender'in korumasına teslim etmişse de, Ender kendisini bu olayın etkisinden kurtaramamıştı. O sadece yetişkinlerin onu yönlendirdiği şeyleri yapan bir çocuktü; ama kalbinin bir yerinde, çocukların da gerçek insan olduklarını ve bir çocuğun davranışlarının gerçek davranışlar olduğunu, hatta bir çocuk oyununun bile törel değerlerden ayrı tutulamayacağını biliyordu.

Böylece, daha güneş doğmadan, Miro kendini Ender'in karşısında, şu anda sabah serinliği nedeniyle nemli, fakat az sonra güneş ışığıyla yıkanacak bir noktadaki taş bir sırada karşılıklı otururken buldu ve Miro bu değiştirilemeyen, değişmeyen adama şunları söylüyordu. "Andrew Wiggin, kendini sinsice, korkakça çarmıha germenin dışında, bu manastır meselesi de ne oluyor?"

"Ben de seni özledim, Miro," dedi Ender. "Ancak, yorgun görünüyorsun. Daha çok uykuya ihtiyacın var."

Miro içini çekti ve başını salladı. "Söylemek istediğim bu değildi. Seni anlamaya çalışıyorum, gerçekten. Valentine sana benzediğimi söylüyor."

"Gerçek Valentine'i mi kastediyorsun?" diye sordu Ender.

"İkisi de gerçek," dedi Miro.

"Eh, eğer senin gibiysem, o zaman kendini incele ve bulgularını bana anlat."

Miro, Ender'in gerçekten bunu kastetmiş olup olmadığını merak ederek ona baktı.

Ender, Miro'nun dizini okşadı. "Şu anda dışarıda bana gerçekten ihtiyaç yok," dedi.

"Buna bir an bile inanmıyorsun," dedi Miro.

"Ama buna inandığıma inanıyorum," dedi Ender. "Ve benim için bu oldukça iyi. Lütfen beni düş kırıklığına uğratma. Daha kahvaltı bile etmedim."

"Hayır, kendini üçe bölmenin keyfini sürüyorsun. Bu parçan, yaşlanmakta olan orta yaşlı adam, kendini tamamıyla karısına adamanın lüksüne katlanabilir - çünkü iki genç kuklası dışarıda onu gerçekten ilgilendiren işleri yapıyorlar."

"Fakat dışarısı beni ilgilendirmiyor," dedi Ender. "Aldırmıyorum bile."

"Sen, Ender olarak aldırmıyorsun, çünkü sen, Peter olarak ve sen, Valentine olarak senin adına her şeyle ilgileniyorsun. Ancak Valentine iyi değil. Onun yaptıklarıyla yeterince ilgilenmiyorsun. Benim yaşlı, sakat vücuduma olan ona da oluyor, daha yavaşça, ama aynı şey. Kız öyle düşünüyor, Valentine bunun olası olduğunu söylüyor. Ben de öyle. Jane de öyle."

"Jane'e sevgilerimi ilet. Onu gerçekten özledim."

"Jane'e *kendi* sevgimi verdim, Ender."

Ender onun bu direnişine gülümsedi. "Miro, seni kurşuna dizmek üzere olsalar, sen öldükten sonra üstü sidikle kaplı bir cesetle uğraşmaları için bol miktarda su içmekte ısrar ederdin."

Miro kendi dik başlılığıyla ilgili tartışmanın yol açacağı yan yola sapmayı reddederek, "Valentine bir rüya veya hayal değil, Ender," dedi. "O gerçek ve sen onu öldürüyorsun."

"Bunu son derece dramatik biçimde ifade ettin."

"Eğer sen de bu sabah onun saçından yolduğu tutamı görseydin..."

"Demek o da dramatik davranıyor? Eh, sen de her zaman gösterişli el kol hareketleri yapardın. İyi anlaşmanıza şaşırmadım."

"Andrew sana diyorum ki, muhakkak..."

Ender birden sertleşti, yüksek sesle konuşmamasına rağmen sesi Miro'ninkinin üstüne çıktı. "Kafanı kullan Miro. Eski vücudundan yeni modeline sıçraman bilinçli bir davranış mıydı? Bunu düşündün ve 'Eh, bu yeni vücut yaşamak için daha iyi bir yer. Bu nedenle sanırım bu yaşlı cesedi onu oluşturan moleküllere ayrılması için terk edeceğim,' mi dedin?"

Miro, onun anlatmak istediği şeyi hemen anlamıştı. Ender ilgisinin gittiği yeri bilinçli olarak kontrol edemiyordu. En derin kendisi olmasına rağmen, aiûasına bu konuda emir veremiyordu.

"Gerçekten ne istediğimi yaptıklarımı izleyerek öğrendim," dedi Ender. "Eğer bu konuda dürüst olursak hepimizin de yaptığı bu. Duygularımız var, kararlar veririz, fakat sonra hayatımıza geri bakarız ve duygularımızı bazen nasıl göz ardı ettiğimizi, kararlarımızın çoğunun aslında bahane olduğunu, çünkü onları bilinçli olarak düşünmeden önce gizli kalplerimizde çoktan kararlaştırmış olduğumuzu görürüz. Eğer yoldaşlığımı paylaştığın bu kıızı kontrol eden parçam, içimdeki iradem, senin beğendiğin kadar önemli değilse, elimden bir şey gelmez. Onun ihtiyacı olan hiçbir şeyi yapamam."

Miro başını eğdi.

Güneş ağaçların üstünden ortaya çıktı. Sıra birden aydınlandı ve Miro yukarı bakınca güneş ışığının Ender'in uykuda karmakarışık olmuş saçlarının çevresinde bir hale oluşturduğunu gördü. "Bakımlı olmak manastır kurallarına aykırı mı?" diye sordu.

"Kızı çekici buluyorsun, değil mi," dedi Ender, bunu bir soru olarak söylemeyerek. "Ve onun aslında *ben* olması seni biraz rahatsız ediyor."

Miro omzunu silktilti. "Bu, yol üstünde bir kök. Fakat sararım üstünden atlayabilirim."

"Fakat ya *ben seni* çekici bulmuyorsam," diye Ender neşeyle sordu.

Miro kollarını uzattı ve profilini göstermek için döndü. "Düşünülemez bile," dedi.

"Bir tavşan gibi tatlısın," dedi Ender. "Genç Valentine'in seni hayal ettiğine eminim. Bunu bilemem. Benim hayallerimdeyse sadece patlayan gezegenlerin ışığı ve sevdiğim herkesin yok oluşu var."

"Oradaki dünyayı unutmadığımı biliyordum, Andrew." Miro bunu bir özür dilemenin başlangıcı olarak söylemişti, fakat Ender elini sallayarak onu susturdu.

"Orayı unutamam, ama önem vermeyebilirim. Dünyaya önem vermiyorum, Miro. Sana önem vermiyorum, benim yürüyen o iki akıl hastama önem vermiyorum. Şu anda annen dışında hiçbir şeye önem vermemeye çalışıyorum."

"Ve Tanrı," dedi Miro. "Tanrı'yı unutmamalısın."

"Bir an için bile hayır," dedi Ender. "Aslında, hiçbir şeyi veya hiç kimseyi unutamam, fakat evet, Novinha'nın ona saygı göstermemi istemesi dışında, Tanrı'ya da önem vermiyorum. Kendimi onun ihtiyacı olan bir koca şekline sokuyorum."

"Neden, Andrew? Annemin bir zırdeli olduğunu biliyorsun."

"Öyle falan değil," dedi Ender azarlarçasına. "Fakat bu doğru bile olsa, o zaman... bu daha büyük bir neden."

"Tanrı'nın birleştirdiğini hiçbir kul ayırmasın. Gerçekten onaylıyorum, filozofça. Ama sen bunun nasıl..." Miro'nun bezginliği o anda üstüne çöktü. Söylemek istediği sözcükleri düşünemiyordu ve bunun şu anda Miro Ribeira olmanın nasıl bir his olduğunu anlatmak istemesi nedeniyle olduğunu biliyordu, ayrıca Miro'nun kendi hislerini ifade etmek bir yana, onları teşhis etme alışkanlığı bile yoktu. "Desculpa," tamam, diye mırıldanarak Portekizceye döndü, çünkü bu onun çocukluk diliydi, duygularının diliydi. Gözyaşlarının yanaklarından süzüldüğünü hissetti. "Se nâ poso mudar nem voce, nâo que possa nada." Eğer seni hareket ettirmeyi, değiştirmeyi bile başaramıyorsam, o zaman yapabileceğim bir şey yok.

"Nem eu," benim de, diye yanıtladı Ender. "Miro, tüm evrende benden daha zor değişecek kimse yoktur."

"Annem başardı, seni değiştirdi."

"Hayır, değiştirmede," dedi Ender. "O sadece ihtiyacım olan ve olmak istediğim kişi gibi olmama izin verdi. Şimdiki gibi, Miro. Herkesi mutlu edemem. *Kendimi* mutlu edemem, *senin* için fazla şey yapamıyorum ve büyük sorunlara gelince, orada da işe yaramam. Ama belki anneni mutlu edebilirim veya en azından bir süre için daha mutlu kılabilirim, ya da hiç olmazsa denerim." Miro'nun ellerini tuttu ve yüzüne bastırды, eller geri döndüğü zaman kuru değildi.

Miro, Ender'in sıradan kalkıp güneşe doğru, parıldayan meyve ağaçlarının içine doğru ilerlemesini izledi. Eğer meyveyi yemeseydi, diye düşündü Miro, Adem muhakkak böyle görünürdü. Eğer bahçede kalsaydı, kalsaydı, kalsaydı ve kalsaydı. Ender üç bin yıl hayatın yüzeyinde sekti. Sonunda anneme takıldı. Bütün çocukluğumu annemden bağımsız olmayı deneyerek harcadım, oysa Ender gelip kendisini ona bağlamayı seçiyor ve...

Ve ben onun dışında neye takılıyorum? Bir kadın vücudunda, ona. Mutfak masasındaki bir avuç saçla, ona.

Ender birden dönüp dikkatini çekmek için elini salladığı zaman Miro sıradan kalkıyordu. Ender'e doğru yürümeye başladı, fakat Ender beklemedi: ellerini ağzının kenarına getirerek bağırdı.

"Jane'e söyle!" diye seslendi. "Eğer bulabilirse! Nasıl yapılacağını! O vücudu alabilir!"

Miro, o anda onun Genç Val'den bahsettiğini anladı.

"O sadece bir vücut değil, seni egoist, yaşlı gezegen katili. O öylece başkasına verilecek eski bir elbise değil, çünkü uymayabilir veya moda değişmiş olabilir."

Fakat sonra öfkesi bir anda geçti, çünkü kendisi de eski vücuduna kesinlikle bunu yapmıştı. Arkasına bile bakmadan onu fırlatıp atmıştı.

Ayrıca bu fikir onun merakını uyandırmıştı. Jane. Bu mümkün olabilir miydi? Eğer aiûası bir şekilde Genç Val'in içinde yaşamak için yapılmış olsa bile, Yıldızıyolu Kongresi onu kapatmaya çalışırken, bir insan vücudu onun hayatta kalabilmesi için Jane'in aklının yeterli kısmını tutabilir miydi? "Siz erkekler çok yavaşsınız," diye Jane onun kulağına mırıldandı. Bu işin nasıl yapılabileceğini bulmak için zaten Ana Kraliçe ve Human'la konuşuyordum - bir aiûayı bir vücuda devretmek. Ana Kraliçeler beni yaratırken bunu bir kez yaptılar. Ancak belirli bir aiûayı seçmediler. Ortaya çıkanı aldılar. Ne görüldüyse. Biraz titizim."

Miro manastırın kapısına doğru yürürken bir şey söylemedi.

"Oh, evet, sonra senin Genç Val'e karşı olan duygularınla ilgili küçük mesele var. Onu sevmek gerçeğinden nefret ediyorsun, gerçekten de sevdiğin bir bakıma Ender. Fakat ben onu ele geçirirsem, eğer Genç Val'in hayatındaki irade olursam, kız hâlâ sevdiğin kadın olur mu? Ondan bir şey hayatta kalır mı? Bu cinayet mi olur?"

Miro, yüksek sesle, "Oh, kapa çeneni," dedi.

Manastır kapıcısı başım kaldırıp ona şaşkınlıkla baktı.

"Sana değil," dedi Miro. "Ama bu iyi bir fikir olmadığı anlamına gelmez."

Miro dışarı çıkıp, Milagre'ye uzanan patika boyunca ilerlerken, kadının gözlerinin sırtında olduğunu farkındaydı.

Gemiye dönme zamanı. Val beni bekliyor olmalı. O, her kimse.

Ender anneme karşı ne kadar sadık, ne kadar sabırlı - ben de Val'e karşı böyle mi hissediyorum? Yoksa, hayır, bu bir his değil, değil mi? Bu istençli bir davranış. Bu asla geri alınamayacak bir karar. Bunu herhangi bir kadın veya bir şahıs için yapabilir miyim? Kendimi sonsuza kadar ona verebilir miyim?

Sonra Quanda'yi hatırladı ve gemiye kadar bütün yolu o acı kaybın anlarıyla yürüdü.

BEN KUSURSUZ SADELİĞİ OLAN BİR ADAMIM!

"Çocukken, tahtanın damarlarında beliren çizgileri izlerken, ne zaman dikkatimde bir dağılma olsa, bir tanrının düş kırıklığına uğradığını düşünürdüm. Şimdi tanrıların böyle kesintileri beklediklerini biliyorum, çünkü bizim insanca zaaflarımızı biliyorlar. Onları şaşırtan, onu bitirebilmemiz."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan.

Peter ve Wang-mu ikinci günlerinde Divine Wind dünyasına cesaretle daldılar. Dil öğrenme konusunda kaygılanmalarına gerek yoktu. Divine Wind, başlangıç göçünün ilk dalgasında yerleşilmiş, oldukça eski bir dünyaydı. Aslında Path gibi eski geleneklere sıkıca sarılan sabıkalı bir dünyaydı. Fakat Divine Wind'in eski gelenekleri Japon tarzındaydı, bu nedenle kökten değişiklikler olasılığını da kapsıyordu. Tarihinin üç yüz yılında bu dünya, kendisini güçlkle, dinsel başkanlığın tecrit edilmiş feodal sisteminden, ticaret, endüstri ve felsefenin kozmopolit bir merkezi haline getirmişti. Divine Wind'in Japonları, bütün dünyalardan gelen ziyaretçilere ev sahipliği yaptıkları için kendileriyle gurur duyuyorlardı ve hâlâ çocukların bir okula başlayıncaya kadar sadece Japonca konuştukları yerler vardı. Fakat yetişkin oldukları zaman, Divine Wind'in tüm halkı Stark'ı akıcı bir dille, en iyileri de, zarif, kibar ve şaşılacak derecede az sözcükle konuşurdu. *Çıplak Gözle Uzak Dünyalardan Gözlemler* adındaki ünlü kitabında Mil Forelli, Divine Wind tarafından fısıldanıncaya kadar Stark, yerli konuşanları olmayan bir dildi, demişti.

İşte Peter ve Wang-mu, yıldız gemilerinin indiği büyük doğal koruma alanındaki ağaçların arasından yürüyerek bir ormancı kasabasında ortaya çıkıp, "ormanda" nasıl kaybolduklarını gülerek anlattıkları zaman, kimse Wang-mu'nun belirgin Çinli yüz hatları ve aksam, Peter'in beyaz derisi ve çekik gözlere sahip olmayışı hakkında tereddüt bile etmedi. Evraklarını kaybettiklerini öne sürdüler ve bir bilgisayar araştırması onların Nagoya şehrinden alınmış ehliyetleri olan otomobil sürücülerini olduğunu gösterdi, ayrıca Peter orada gençliğinde bazı trafik suçları işlemiş görünüyordu, yoksa yasa dışı herhangi bir harekette buldukları bilinmeyecekti. Peter'in mesleği "bağımsız fizik öğretmeni", Wang-mu'nunki de "gezgin filozof" olarak gözüküyordu, gençlikleri ve aile bağlarından yoksun olmalarına rağmen ikisinin de oldukça saygın işlerdi. Arasına rasgele sorularla karşılaştıkları zaman Jane, Peter'e söyleyeceği uygun sözleri veriyordu.

"Oe binasına hiç gittiğimi sanmıyorum. Dilbilimciler zaten fizikçilerle konuşmazlar. Bizim sadece matematikten bahsettiğimizi sararlar. Wang-mu bana biz fizikçilerin bildiği tek dilin hayallerin dil bilgisi olduğunu söyledi."

Wang-mu'nun kulağında böyle dost bir suflör yoktu, ancak bir gezgin filozofun konuşmasının veciz, düşüncelerinin de kâhince olması beklenirdi. Bu nedenle Peter'in sözlerine, "Bunun konuştuğun tek dilbilgisi olduğunu söyledim. Anlayabileceğin bir dilbilgisi yok," diye cevap verdi.

Bu, Peter'ı onu gıdıklamaya kışkırttı ve bu durum Wang-mu'nun onunla aynı anda gülmesine ve Peter duruncaya kadar onun bileğini burkmasına neden oldu. Böylece ormancılara kesinlikle evraklarının söylediği kişiler olduklarını kanıtladılar: sevgileri; ya da gençlikleri nedeniyle -sanki fark edermiş gibi- biraz şaşkınca davranan zeki genç insanlar.

Uçan bir hükümet aracıyla uygar bölgeye geri getirildiler ve -Jane'in bilgisayar ağında yaptığı dalavereler sayesinde- düne kadar boş ve tefriş edilmemiş olan, fakat şimdi çeşitli yerlerden derlenmiş mobilyalar karışımıyla ve zenginliği, tuhaf ve ince bir zevki yansıtan sanat eserleriyle dolu bir apartman katı buldular.

"Çok güzel," dedi Peter.

Bir tek dünyanın ve aslında o dünyadaki tek adamın tarzına alışık olan Wang-mu, Jane'in seçimlerini değerlendirmekten uzaktı. Oturacak yerler vardı - hem insanları peş peşe dik açılarla katlayan ve Wang-mu'ya hiçbir zaman rahat gelmeyen batı tarzı iskemleler, hem de insanları dünyayla uyumlu daireler halinde kaynaşmaya iten doğu tarzı hasırlar. Yatak odasındaki, ortada hiçbir fare veya hamamböceği olmadığı halde, yerden yüksek, batı tarzı yatak, belli ki Peter'indi; Wang-mu, onu oturmaya kışkırtan aynı hasırın geceleri de uyuyacağı yatak olduğunu biliyordu.

Kız saygılı davranarak ilk banyoyu Peter'a önerdi; ancak, yürüyüşün ve uçan araçta saatlerce tıkalı kalmanın teriyle kokmasına rağmen Peter banyo konusunda kendini acele etmek zorunda hissetmiyordu. Böylece Wang-mu gözlerini kapatıp kendini yenilediğini hissedinceye kadar meditasyon yaparak küvetin keyfini çıkardı. Yeniden gözlerini açtığı zaman artık bir yabancı gibi değildi. Daha çok kendisi gibiydi ve onu saran nesnelere ve alanlar, onun duygularına zarar vermeden ona bağlanmakta özgürdüler. Hayatının ilk yıllarında, kendi vücudu üstünde bile bir gücü yokken ve her şeye itaat etmek zorundayken öğrenmiş olduğu bir güçtü bu. Onu koruyan bu olmuştu. Hayatında ona yapışan bir sürü tatsız şey olmuştu, tıpkı remoraların bir köpek balığına yapışması gibi, fakat bunların hiçbiri derisinin altındaki onu ve onun gözleri kapalı, zihni huzur dolu yalnızlığını değiştirememişti.

Banyodan çıktığı zaman, Peter'ı dalgın bir ifadeyle, maskeli Japon aktörlerinin sanki kendi vücutlarının iki katı büyüklüğünde rol yapıyorlarmış gibi görüldüğü, uzun, hantal, gürleyen adımlarla ilerlediği ve birbirlerine avaz avaz bağırdığı bir televizyon oyununu seyrederek bir tabaktan üzüm yerken buldu.

"Japonca'yı öğrendin mi?" diye sordu.

"Jane bana tercüme ediyor. Çok tuhaf insanlar."

"Bu, dramının eski bir biçimi," dedi Wang-mu.

"Ama çok sıkıcı. Tüm bu bağırtılardan kalbi titreyen biri var mıdır?"

"Eğer öykünün içinde olsan," dedi Wang-mu, "o zaman senin kalbinin sözcüklerini haykırırlar."

"Birinin kalbi diyor ki, 'Ben dağların soğuk karlarından gelen rüzgârım ve sen de benim kış gözlerimin demir bıçağıyla kükremesi kendi kulağında donacak olan kaplansın'"

"Bu *sana* benziyor," dedi Wang-mu. "Gürültücü ve böbürlenici."

"Ben sıvıları dışarı sızan bir kokarca cesedi gibi kokan, yuvarlak gözlü terleyen adamım ve sen de, eğer hemen sodyum hidroksit ve amonyakla banyo yapmazsam solacak olan çiçeksin."

"Bunu yaparken gözlerini kapalı tut," dedi Wang-mu, "o nesnelere yakar."

Apartmanda bilgisayar yoktu. Belki holo-görüntü bilgisayar olarak kullanılabilirdi, ama öyle de olsa, Wang-mu bunun nasıl olduğunu bilmiyordu. Kontrolleri Han Fei-tzu'nun evinde gördüğü hiçbir şeye benzemiyordu, ancak bu pek de sürpriz değildi. Path halkı, eğer mümkün olursa, hiçbir şeyin tasarımı başka dünyalardan almazdı. Wang-mu sesi nasıl kapatacağını bile bilmiyordu. Önemi yoktu.

Hasırının üstüne oturdu, Han Qing-jao ve babası Han Fei-tzu ile yaptığı dünya tarihi çalışmalarından Japon halkıyla ilgili bildiği her şeyi hatırlamaya çalıştı. Eğitiminin bir bakıma düzensiz olduğunu biliyordu, çünkü alt sınıftan bir kız olduğundan, bir yolunu bulup Qing-jao'nun ev halkına katılincaya kadar kimse ona bir şey öğretmek zahmetine katlanmamıştı. Bu nedenle Han Fei-tzu ona resmi eğitimle kendisini sıkmasını, ancak ilgisini çeken bir konu olduğu zaman onu incelemesini söylemişti. "Aklın geleneksel eğitimle bozulmamış. Bu nedenle kendini her konuyu kendi yolunla keşfetmeye bırakmalısın." Görünüşteki bu özgürlüğe rağmen, konular serbestçe seçilmiş de olsa, Fei-tzu kısa sürede ona ne kadar sert bir eğitmen olduğunu göstermişti. Kız, tarih veya biyografi konusunda ne öğrenirse, onunla tartışmaya giriyor, onu sorguluyor, ondan genelleştirmesini istiyor, sonra kızın genelleştirmesini çürütüyordu ve eğer kız fikrini değiştirirse, bir an önceki kendi fikri de olsa, aynı sertlikle kızıdan yeni fikrini savunmasını istiyordu. Sonuçta, sınırlı bilgiyle bile kız fikrim yeniden incelemeye, eski sonuçları terk etmeye ve yeni hipotezler kurmaya hazırlanıyordu. Böylece Wang-mu gözlerini kapatıp kulağına fısıldayan bir mücevher olmadan eğitimine devam edebilirdi, çünkü ışık yılları uzakta bile olsa, Han Fei-tzu'nun sert sorgulamasını hâlâ işitebiliyordu.

Peter banyosunu bitirmeden aktörler ağız kalabalığını kestiler. Wang-mu fark etmedi. Ancak holo-görüntüden gelen bir ses, "Başka bir kaydedilmiş bölüm ister misiniz, yoksa şu andaki yayına mı geçmeyi tercih edersiniz?" dediği zaman farkına vardı.

Wang-mu bir an bu sesin Jane olması gerektiğini düşündü: sonra bunun sadece bir makinenin otomatik menüsü olduğunu anladı. "Haberler var mı?" diye sordu.

"Yerel, bölgesel, gezegensel ya da gezegenler arası?" diye sordu makine.

"Yerelle başla," dedi Wang-mu. Burada yabancıydı. Tanısa iyi olacaktı.

Peter temizlenmiş ve Jane'in ona sağladığı moda uygun yerel kıyafeti giymiş olarak çıktığı zaman, Wang-mu buldukları şehre birkaç yüz kilometre ötedeki bereketli soğuk su bölgesinde aşırı balık avlamakla suçlanan insanların mahkemesinin özetini dinlemeye dalmıştı. Bu şehrin adı neydi? Oh, evet, Nagoya. Jane bütün sahte kayıtlarında, yaşadıkları şehrin burası olduğunu beyan ettiğinden, uçan araç elbette onları buraya getirmişti. "Bütün dünyalar aynı," dedi Wang-mu. "İnsanlar denizdeki balığı yemek istiyor ve bazı insanlar da okyanusun yenileyebileceğinden daha fazla balık tutmak istiyor."

"Bir gün daha fazla balık avlasam veya bir ton fazla balık tutsam ne fark eder ki?"

"Çünkü herkes böyle yaparsa, sonra..." Kız durdu. "Anlıyorum. Yanlış yapanların haklı olduğunu söyleyerek inceden alay ediyorsun."

Peter, bol dikilmiş, yine de bir bakıma biçimli elbisesini göstermek için çevresinde dönerken, "Şimdi temiz ve güzel miyim?" diye sordu.

"Renkler cıfcaflı," dedi Wang-mu. "Sanki çığlık atıyormuşsun gibi."

"Hayır, hayır," dedi Peter. "Ana fikir, beni görenlerin çığlık atması."

"Aaaaah." Wang-mu hafifçe çığlık attı.

"Jane bunun aslında tutucu bir elbise olduğunu söylüyor, benim yaşımda ve varsayılan meslekteki bir adam için. Nagoya'daki erkekler kasıntılıklarıyla tanınırlar."

"Ya kadınlar?"

"Her zaman göğüsleri çıplaktır," dedi Peter. "Oldukça sersemletici bir görüntü."

"Bu yalan. Yolumuz boyunca çıplak göğüslü bir kadın görmedim ve..." kız yine durdu ve ona kaşlarını çattı. "Söylediğin her şeyin yalan olduğunu düşünmemi gerçekten istiyor musun?"

"Denemeye değer diye düşünmüştüm."

"Saçmalama. Göğüslerim yok benim."

"Küçük göğüslerin var," dedi Peter. "Elbette farklı oluşunun farkındasındır."

"Kötü planlanmış ve aşırı gelişmiş bir çiçek bahçesi gibi giyinmiş bir adamla vücudumu tartışmak istemiyorum."

"Buradaki kadınların hepsi derbeder," dedi Peter. "Acıklı ama gerçek, gurur ve hepsi bu kadar. Yaşlı erkekler de öyle. Sadece ortalıkta kasılarak dolanan erkek çocuklar ve genç adamların böyle süslü elbiseler giymesine izin veriliyor. Sanırım parlak renkler kadınları uzak durmaları konusunda uyarmak için. Bu adamdan ciddi bir şey çıkmaz! Oynamak istiyorsan kal, yoksa çek git. Buna benzer bir şey. Bence Jane sırf bana böyle şeyler giydirebilmek için bu şehri seçti."

"Açım. Yorgunum."

"Hangisi daha acil," diye sordu Peter.

"Açım."

Peter, "Şurada üzümler var," diye önerdi.

"Yıkamamış olduğun üzümler. Sanırım bu da senin ölüm arzusunun bir parçası."

"Divine Wind'de böcekler yerlerini bilir ve orada kalırlar. Böcek zehri yok. Jane bana garanti etti."

"Path'da da böcek zehiri yok," dedi Wang-mu. "Fakat bakterileri ve diğer tek hücreli canlıları yok etmek için onları yıkarız. Amipli dizanteri bizi yavaşlatır."

"Oh, fakat tuvalet çok güzel, onu kullanmamak ayıp olur," dedi Peter. Küstahlığına rağmen, Wang-mu yıkanmamış meyvelerden geçen dizanteri hakkındaki konuşmasının onu rahatsız ettiğini gördü.

"Dışarıda yiyelim," dedi Wang-mu. "Jane'in bize yetecek parası var, değil mi?"

Peter bir an kulağındaki mücevherden gelen bir şeyi dinledi.

"Evet. Ve yapmamız gereken şey, restoranın şef garsonuna kimliklerimizi kaybettiğimizi söylemek ve onun başparmağımızla hesabımıza ulaşmamıza izin vermesini sağlamak. Jane gerektiği takdirde ikimizin de çok zengin olabileceğimizi, ancak sınırlı kaynağımız varmış ve ara sıra bir şeyi kutlamak için savurganlık yapıyormuşuz gibi davranmaya çalışmamızı söylüyor. Neyi kutlayacağız?"

"Banyo yapmam."

"Onu sen kutla. Ben kaybolduğumuz ormandan salimen geri dönüşümüzü kutlayacağım."

Kısa süre sonra sokaktaydılar; birkaç araba, yüzlerce bisiklet ve kayan yollara binen ve inen binlerce insanın olduğu işlek bir yer. Wang-mu bu tuhaf makinelerden uzak durdu ve sağlam toprakta yürümleri için ısrar etti, bunun anlamı da en yakın restoranı seçmek demekti. Bu semtteki binalar eski, fakat henüz harap görünüşlü değillerdi: burası yeri önceden saptanarak kurulmuş bir semtti, ama görkemli bir yerdi. Kemerler, avlular, sütunlar ve tavanlarla tamamen açık bir yapı tarzı görülüyordu, fakat birkaç duvar vardı ve hiç cam yoktu.

"Hava burada çok iyi olmalı," dedi Wang-mu.

"Tropik, ancak kıyıda açıkta soğuk su akıntısı var. Ne olursa olsun, yılın büyük kısmında her öğleden sonra bir saat kadar yağmur yağıyor, fakat hiçbir zaman çok sıcak veya çok soğuk olmuyor."

"Sanki her zaman, her şey açık havadaymış gibi."

"Bir aidatı," dedi Peter. "Dikkat ettiysen apartmanımızın cam pencereleri ve kliması vardı. Fakat arkaya sarkıyor, bahçeye, ayrıca pencereler girintili, bu nedenle aşağıdan camları görmüyorsun. Çok ustalıklı. Yapay yoldan doğal bir görünüm. İkiyüzlülük ve aldatma - insan evrensel."

"Güzel bir yaşam tarzı," dedi Wang-mu. "Nagoya'yı sevdim."

"Yazık ki burada çok kalmayacağız."

Kız nereye ve neden gittiklerini sormadan, Peter onu kalabalık bir restoranın bahçesine çekti. "Burası balıkları pişirir," dedi. "Umarım buna aldırılmazsın."

"Nasıl, diğerleri çiğ mi servis yapıyor?" diye soran Wang-mu gülüyordu. Sonra, Peter'ın ciddi olduğunu fark etti. Çiğ balık!

"Japonlar bununla ünlüdür," dedi Peter "ve Nagoya'da neredeyse bu bir dine dönüşmüş. Dikkat et - restoranda bir tek Japon suratu yok. Isı tarafından mahvedilen balığı yemeye tenezzül etmezler. Bu da sıkıca sarıldıkları şeylerden biri. Artık kültürlerinde ayırt edici Japon özelliği taşıyan çok az şey kaldı, bu nedenle kurtulabilen birkaç Japon, geleneğine çok bağlı."

Wang-mu, bir kültürün milli kimliği uğruna çoktan yok olmuş geleneklerine nasıl sarıldığını çok iyi anlayarak başını salladı, ayrıca böyle geleneklerin yüzeysel olduğu ve Path'da olduğu gibi insanların hayatlarını çarpıtmadığı veya mahvetmediği bir yerde bulunduğu için mutluydu.

Yiyecekleri çabuk geldi -balığı pişirmek neredeyse hiç zaman almıyordu- ve yemeklerini yerken Peter hasırın üstünde birkaç kez pozisyon değiştirdi. "Bu yerin iskemle kullanacak kadar gelenek dışı olmaması çok kötü."

"Avrupalılar neden her zaman kendilerim ondan yüksekte tutacak kadar topraktan nefret ediyorlar?"

Peter soğuk bir ifadeyle, "Sorunu zaten sen kendin yanıtladın," dedi. "Topraktan nefret ettiğimiz varsayımıyla *başladın*. Bu senin ilkel bir büyücü gibi görünmene neden oluyor."

Wang-mu kızardı ve sessiz kaldı.

"Oh bana uysal bir doğulu kadın gibi, ya da, ben- hizmetçi-olmak-için-eğitildim-ve-sen-de-zalim-kalpsiz-efendim-gibi-konuşuyorsun gibi pasif suçlama numarasıyla davranma. Pisliğin biri olduğumu biliyorum ve sen çok üzgün görüldüğün için bunu değiştirecek değilim," dedi Peter.

"O zaman değişebilirsin. Çünkü artık bir pislik olmak istemiyorsun."

"Bu, benim karakterimde var. Ender benden nefret edebilmek için beni nefretle dolu olarak yarattı. Bu, sana da benden nefret edebilme yararını sağlıyor."

"Oh, sus ve balığını ye," dedi kız. "Ne söylediğini bilmiyorsun. Sözde insanları çözümlenemeyen gerekiyor, ama dünyada sana en yakın olan insanı anlayamıyorsun."

"Seni anlamak istemiyorum," dedi Peter. "Senin sözde sahip olduğun o parlak zekâyı sömürerek görevimi başarmak istiyorum - çömelmiş insanların, ayakta duranlara oranla 'toprağa daha yakın olanlar' olduğunu düşünsen de."

"Ben kendimden bahsetmiyordum," dedi kız. "Sana en yakın insandan bahsediyordum. Ender'den."

"Tanrı'ya şükür şu anda bizden uzakta."

"Ender nefret edebilmek için seni yaratmadı, senden nefret etmeyi çoktan bırakmıştı."

"Evet, evet, *Hegemon*'u yazdı, vesaire, vesaire."

"Bu doğru," dedi Wang-mu. "Seni yarattı, çünkü birisinin *ondan* nefret etmesine son derece ihtiyacı vardı."

Peter gözlerini devirdi ve sütlü ananas suyundan bir yudum aldı. "Hindistan cevizi sütü tam kıvamında. Eğer Ender ölmez ve önce beni yok etmezse, sanırım burada emekli olacağım."

"Ben sana gerçek bir şeyi söylüyorum, sense bana ananas suyundaki hindistancevizi sütüyle cevap

veriyorsun."

"Novinha ondan nefret ediyor," dedi Peter. "Ender'in bana ihtiyacı yok."

"Novinha ona kızgın, fakat kızmakta haksız ve Ender bunu biliyor. Senden ihtiyacı olan...adil bir öfke. Gerçekten içinde olan ve ondan başka kimsenin görmediği ve orada olduğuna inanmadığı şeytan nedeniyle ondan nefret etmen."

"Ben sadece onun çocukluğundan gelen bir karabasanım," dedi Peter. "Bu konuda çok şey okuyorsun."

"Gerçek Peter çocukluğunda çok önemli olduğu için Ender seni hayal gücüyle çağırmadı. Seni çağırıyor çünkü sen yargıçsın, hüküm vericisin. Peter'ın onun çocukluğunda kafasına soktuğu bu. Aralarından bahsederken bana kendin söyledin. Peter onunla alay ediyor, ona değersizliğini, yararsızlığını, korkaklığını söyleyip duruyordu. Bunu şimdi de yapıyorsun. Onun hayatına bakıyor ve ona Soykırımcı diyorsun, bir başarısızlık. Bu nedenle buna ihtiyacı var, onu lanetleyecek birinin varlığına ihtiyacı var."

"Eh, o zaman ondan tiksirmek için benim etrafta olmam ne iyi."

"Fakat aynı zamanda birinin onu bağışlamasına, ona acımasına, yaptığı her şeyi iyi niyetli olarak yorumlamasına da son derece ihtiyacı var. Valentine orada değil, çünkü Ender onu seviyor - bu iş için gerçek Valentine'i var. Karısı var. Onu affedebilmesi için senin kız kardeşinin varlığına ihtiyacı var."

"Demek Ender'den nefret etmeyi kesersem, artık bana ihtiyacı kalmayacak ve yok olacağım?"

"Eğer Ender kendinden nefret etmeyi keserse, o zaman böyle kötü huylu olman için sana ihtiyacı kalmaz, sen de geçinilmesi kolay biri olursun."

"Evet, öyle, hiç karşılaşmadığı birini devamlı olarak çözümleyen ve *karşılaştığı birine* de devamlı olarak öğütler veren biriyle de geçinmek kolay değil."

"Umarım seni mutsuz edebilirim," dedi Wang-mu. "Düşünürsek, sadece bu doğru oluyor."

"Bence Jane bizi buraya yerel kıyafetler kimliğimizi yansıttığı için getirdi. Ben hayattan sapıkça zevkler alan bir kukla oluyorum. Sense - sen sadece konuşarak her şeyi kasvetli hale dönüştürebiliyorsun."

Wang-mu gözyaşlarına hâkim olarak yemeğine döndü.

"Neyin var senin?" dedi Peter.

Kız ona aldırmadı. Lokmasını yavaşça çiğnerken, dokunulmamış ve yemeğin tadını çıkaran, kendi iç merkezini buldu.

"Bir şey hissetmiyor musun?"

Kız yutkundu ve başım kaldırarak ona baktı. "Sadece iki gündür ayrılmış olmama rağmen şimdiden Han Fei-tzu'yu özledim." Hafifçe gülümsedi. "Zarif ve akıllı bir adam tanıdım. Beni ilginç buldu. Canımı sıkıp durduğum için oldukça rahatım."

Peter hemen yüzüne su çarpma gösterisi yaptı. "Yanıyorum, bu can yakıcı, oh, nasıl dayanacağım bilmem. Çok kötü! Sende bir canavar soluğu var! Erkekler sözlerinden ölebilirler."

"Sadece iplerinin ucunda ortalıkta caka satarak dolanan kuklalar," dedi Wang-mu.

"İplere asılı olmak, onlarla sıkıca bağlı olmaktan iyidir," dedi Peter.

"Oh, bu kadar akıllı konuşan bir adamın yoldaşı yapmakla, tanrılar beni çok seviyor olmalı."

"Aslında tanrılar *beni* göğüsleri olmayan bir kadının yoldaşlığına getirdiler."

Kız, bunu bir şakaymış gibi kabul etmeye kendini zorladı.

"Sanırım küçük göğüsler demiştin."

Peter'ın yüzündeki gülümseme birden kayboldu. "Kusura bakma," dedi. "Seni incittim."

"Sanmıyorum. Sana bunu iyi bir gece uykusundan sonra söylerim."

"Birbirimize şaka yaptığımızı sanmıştım," dedi Peter. "Karşılıklı hakaret ederek."

"Ediyorduk," dedi Wang-mu. "Ama ben hepsine inanıyorum."

Peter irkildi. "O zaman ben de incindim."

"Nasıl incineceğini bilmiyorsun," dedi Wang-mu. "Sadece beni taklit ediyorsun."

Peter tabağını kenara itti ve ayağa kalktı. "Apartmana döndüğünde görüşürüz. Yolu bulabileceğini sanıyor musun?"

"Gerçekten aldırdığına inanayım mı?"

"Ruhumun olmaması çok iyi," dedi Peter. "Onu yemene engel olan tek şey bu."

"Eğer ruhun ağzımda olsaydı," dedi Wang-mu, "onu tükürürdüm."

"Biraz dinlen," dedi Peter. "Önümüzdeki iş için akla ihtiyacım var, kavgaya değil." Restorandan çıktı. Elbise ona hiç uymamıştı. İnsanlar baktılar. Peter böyle züppece giyinmeyecek kadar gururlu ve güçlü bir adamdı. Wang-mu bunun onu utandırdığını, ayrıca kendisinin de bunun farkında olduğunu gördü, çünkü çok hızlı hareket ediyordu ve elbisenin onun için yanlış olduğunu biliyordu. Kuşkusuz Jane'den kendisi için onu daha yaşlı, daha olgun gösteren ve onuruna daha uygun bir elbise isteyecekti.

Oysa benim, beni görünmez yapacak bir şeye ihtiyacım var. Daha iyisi, beni buradan uzaklara uçuracak bir elbise, hepsi tek bir gecede, Dışarı'ya uç ve ne acıma, ne de küçük görmeyle bakan gözlere bakabileceğim Han Fei-tzu'nun evine geri dön.

Ne de acı. Çünkü Peter'ın gözlerinde acı *var*. Ve ona hiçbir acı hissetmediğim söylemem yanlıştı. Kendi acımı çok fazla olarak değerlendirip, bunun bana onu cezalandırma hakkını verdiğini düşünmem yanlıştı. Eğer ondan özür dilersem, bunun için benimle alay eder.

Fakat yine de, yanlış yaptığımı bilip saygı görmek yerine, iyi bir şey yaptığım için alay edilmeyi tercih ederim. Han Fei-tzu'nun bana öğrettiği ilke bu mu? Hayır. Böyle bir ilkeyle doğdum. Annemin söylediği gibi, çok fazla gurur, çok fazla kibir.

Kız apartmana döndüğü zaman Peter uyuyordu; yorgunluktan tükenmişti, kız özür dilemeyi erteledi ve o da uyudu. İki de gece boyunca uyandılar, fakat aynı zamanlarda değil; sabah olduğu zaman, geçen geceki tartışmanın keskinliği aşınmıştı. Yapılacak bir iş vardı ve kızın bugün neye teşebbüs edeceklerini bilmesi, sabah ışığında, aralarındaki, neredeyse yorgun arkadaşlar arasındaki anlamsız ağız kavgasıymış gibi görünen kırgınlığı düzeltmekten daha önemiydi.

"Jane'in ziyaret etmemiz için seçtiği adam bir filozof."

Yeni sahte rolünün bilincinde olan Wang-mu, "Benim gibi mi?" dedi.

"İşte seninle konuşmak istediğim bu. Burada, Divine Wind'de iki tür filozof vardır. Aimaina Hikari, buluşacağımız adam, çözümleyici bir filozoftur. Senin onunla aynı düzeyde eğitimin yok. Bu nedenle sen diğer türdensin. Vecize ve kehanet. Konu dışı görünmeleri nedeniyle herkesi şaşkırtan özlü deyimler söyleyen."

"Benim sözde akıllıca deyimlerimin konu dışı *görünmesi* gerekli mi?"

"Bu konuda kaygılanmana gerek yok. Vecize filozofları başkalarının kendi konu dışı şeylerini gerçek dünyaya ilişkilendirmelerini kullanırlar. Bu nedenle bir salak bile bunu yapabilir."

Wang-mu, bir termometredeki cıva gibi, içinde öfkenin yükseldiğini hissetti. "Benim için bu mesleği seçmen çok ince bir davranış."

"Kızma," dedi Peter. "Jane ve ben, bu özel gezegende oynayabileceğin ve senin eğitimsiz bir Path

yerlisi olduğunu açığa vurmayan bir rol bulmak zorundaydık. Divine Wind'deki hiçbir çocuğun Path'daki hizmetkâr sınıfı gibi umutsuz derecede cahil yetişmesine izin verilmediğini anlamam gerek."

Wang-mu daha fazla tartışmadı. Ne yararı vardı ki? İnsan bir tartışma sırasında, "*Ben zekiyim! Gerçekten birçok şey biliyorum!*" demek zorundaysa, o zaman o insan tartışmayı kesebilirdi de. Gerçekten, bu fikir ona aynen Peter'ın bahsettiği veciz deyimlerden biriymiş gibi geldi. Bunu ona söyledi.

"Hayır, hayır, nükteleri kastetmiyorum," dedi Peter. "Gerçekten tuhaf şeyleri kastediyorum. Örneğin, 'Ağaçkakan, böceği avlamak için ağaca saldırdı,' demiş olabilirsin. Sonra benim bunun buradaki durumumuza nasıl uyduğunu çıkarmam gerek. Ben ağaçkakan mıyım? Ağaç mıyım? Böcek miyim? Bunun güzelliği burada."

"Bana öyle geliyor ki ikimiz arasında kendinin daha vecizeci olduğunu şimdiden kanıtladın."

Peter gözlerini devirdi ve kapıya doğru yürüdü.

Kız yerinden kıınıldamadan, "Peter," dedi.

Peter kıza baktı.

"Bu adamla neden buluştuğumuz ve kim olduğu hakkında bir fikrim olursa sana daha yardımcı olmaz mıyım?"

Peter omzunu silkti. "Sanırım. Ancak Aimagina Hikari'nin aradığımız kişi, hatta aradığımız insanlardan biri bile *olmadığını* biliyoruz."

"O zaman bana kimi aradığımızı söyle."

"Yüz Dünya'nın güç merkezini arıyoruz."

"O zaman Yıldzyolları Kongresi yerine neden buradayız?"

"Yıldzyolları Kongresi bir oyun. Delegeler onun aktörleri. Senaryo başka yerde yazılıyor."

"Burada."

"Lusitania Filosu hakkında söz geçiren Kongre grubu, savaş taraftarları *değil*. Ancak her zaman bir ayaklanmayı acımasızca bastırma taraftarı olan, fakat Divine Wind'deki felsefe okulunun büyük etkisinde bulunan denge grubu olmadan filoyu yollamak için gerekli oyu sağlayamayan savaş taraftarı grup elbette bütün bu olanlardan çok mutlu."

"Ve bu okulun lideri Aimagina Hikari mi?"

"Durum bundan biraz daha farklı. O aslında hiçbir okula bağlı olmayan yalnız bir filozof. Fakat temsil ettiği bir tür Japon düşüncesi saflığı, onu Kongre'deki denge grubunu etkileyen filozofların adeta vicdanı yapıyor."

"Sence, birbirini devirebilecek kaç tane domino taşı sıralayabilirsin?"

"Hayır, bu yeterince veciz değil. Hâlâ çok çözümlenebilir."

"Henüz kendi rolümü oynamıyorum, Peter. Bu denge grubu felsefe okulundan ne gibi fikirler alıyor?"

Peter içini çekti ve oturdu - elbette, kendini bir iskemlede katlayarak. Wang-mu yere oturdu ve düşündü: Bu, Avrupalı bir erkeğin kendini görmekten hoşlandığı bir durum, kafası diğerlerinin üstünde, Asyalı bir kadına bir şeyler öğretiyor. Ama benim görüşüme göre kendisini yeryüzünden ayırmış. Onun söylediklerini işiteceğim, ama o sözleri bu canlı yere taşımak benim bileceğim bir şey.

"Denge grubu, minik bir koloniyle böyle küçük bir anlaşmazlık için böylesine muazzam bir gücü, aslında hiçbir zaman kullanmazdı. Bildiğin gibi, asıl konu iki xenolog, Miro Ribeira ve Qanda Mucumbi'nin Lusitania pequeninoları arasında tarım öğretirken yakalanmalarıydı. Bu kültürel bir müdahale anlamına geldiğinden, yargılanmak için gezegen dışına çıkarılmaları emredildi. Elbette,

eski göreceli ışık hızı gemileriyle birini gezegen dışına çıkarmak, eğer geri dönebilirlerse, tanıdıkları herkesin yaşlanmış veya ölmüş olmaları demektir. Bu nedenle karar, acımasızca sert bir davranıştı ve fazla önyargılıydı. Kongre, Lusitania hükümetinden bir protesto beklemiş olabilir, fakat bunun yerine tam bir direniş ve ansible iletişimin kesilmesiyle karşılaştılar. Kongre'deki sert çocuklar hemen asker yüklü bir gemi gönderilerek Lusitania'nın kontrolünün ele geçirilmesi için lobi çalışmalarına başladılar. Ama gerekli oyu sağlayamadılar, ta ki descolada virüsünün hayaletini ortaya çıkarıncaya kadar."

"Kesinlikle. Güç kullanılmasına sert bir şekilde karşı çıkan bu grup, descoladayı asker gönderilmesi için bir neden olarak ileri sürdü - çünkü o zaman virüs tarafından etkilenen biri Lusitania'da kalmak ve virüsün insanı içten dışa tahrip etmesini önlemek için engelleyici almak zorundaydı. Descolada tehlikesinin ilk kez geniş çapta bilinmesiydi bu ve Lusitania'nın çok önceden karantinaya alınmamasından dehşete düşen Denge Grubu ortaya çıktı. Hızla yayılan ve kısmen zeki olan bir virüsün isyancıların elinde olmasından daha tehlikeli ne olabilirdi? Bu grup tamamıyla Divine Wind'in Gereklilik Okulu'nun etkisinde olan delegelerden oluşuyordu."

Wang-mu başını salladı. "Bu Gereklilikçiler ne öğretirler?"

"İnsanın çevresiyle barış ve uyum içinde yaşamasını, hiçbir şeyi rahatsız etmemesini, hafif ve hatta ciddi üzüntülere sabırla katlanılmasını. Ancak, gerçek bir ölüm kalım tehdidi ortaya çıkarsa, zalim bir etkinlikle hareket edilmesini. Kural şöyle; sadece gerektiği zaman harekete geç ve sonra azami güç ve hızla davran. Böylece savaşçı siyasetçiler asker yüklü gemi yollanmasını isterken, Gereklilikçi etki altındaki delegeler descolada virüsü tehlikesini kökünden halledecek olan Moleküler Parçalama Aygıtı'yla silahlanmış bir filonun gönderilmesinde ısrar ettiler. Bunda ironik bir uyum var, sence de öyle değil mi?"

"Ben görmüyorum."

"Oh, birbirine o kadar uyuyor ki. Ender Wiggin, böceklerin ana dünyasını yok etmek için Küçük Doktor'u kullanmıştı. Şimdi bu aygıt ikinci kez - Ender'in yaşadığı dünyayı yok etmek için kullanılacak! Daha da güçlü. İlk Gereklilikçi filozof, Ooka, fikirlerine ana örnek olarak Ender'i göstermişti. Böceklerin insanlığın devamı için tehlikeli bir tehdit olarak görüldükleri sürece, tek uygun karşılık düşmanın kesin yok edilmesiydi. Yarım yamalak önlemlerin yararı yoktu elbette. Aslında kitabı Ana Kraliçe'de Ender'in yazmış olduğu gibi böceklerin hiçbir tehdit oluşturmadıkları ortaya çıktı, fakat Ooka hatayı savundu, çünkü Ender'in üstleri onu düşmanın önüne saldıkları zaman bu gerçek bilinmiyordu. Ooka'nın söylediği şeydi. 'Asla düşmanınla saldırı alışverişi yapma.' Ana fikir; hiç kimseye saldırmamalısın, ama bunu yapman şart olduğu zaman, sadece öyle bir tek darbe vurmalısın ki, düşmanın asla, asla sana karşılık veremesin."

"Böylece Ender'i örnek olarak kullanarak..."

"Doğru, Ender'in kendi davranışları, onların başka bir zararsız türe karşı tekrarlanmasını haklı çıkarmak için kullanılıyor."

"Descolada zararsız değildi."

"Hayır," dedi Peter. "Fakat Ender ve Ela başka bir yol buldular, değil mi? Descolada'nın kendisine bir darbe indirdiler. Fakat Kongre'yi filoyu geri çekmesi için ikna etmenin bir yolu yok. Çünkü Jane Kongre'nin filoyla ansible iletişimine müdahale etmiş bulunuyor, onlar da son derece yaygın ve gizli bir fesatla karşı karşıya olduklarına inanıyorlar. Yapacağımız her tür girişim ve tartışma, yanlış bilgilendirme olarak görülecek. Ayrıca, Dışarı'ya yapılan, Ela'nın anti-descoladayı, Miro'nun kendisini ve Ender'in sevgili kardeşim ve beni yarattığı o yolculuğun doğal olmayan

öyküsüne kim inanır ki?"

"Demek Kongre'deki Gereklilikçiler "Onlar kendilerine böyle demiyorlar. Ama etki çok güçlü. Jane ve ben, eğer önemli bir Gereklilikçinin Lusitania Filosu aleyhinde açıklama yapmasını sağlayabilirsek -elbette ikna edici nedenlerle- Kongre'deki filo öncesi dayanışmanın kırılacağını tahmin ediyoruz. Bu zayıf bir çoğunluk - bir koloni dünyasına böyle yok edici bir gücün kullanılmasından dehşete düşen çok sayıda insan var ve böceklerin yok edilmesinden sonra bulunan ilk akıllı tür olan pequeninoların Kongre tarafından yok edilmesi fikrinden çok fazla dehşete düşen başkaları da var. Bunlar filoyu durdurmaya, ya da onu devamlı bir karantina için zorlamaya bayılacaklardır."

"O zaman neden bir Gereklilikçiyle buluşmuyoruz?"

"Çünkü neden bizi dinlesinler ki? Eğer kendimizi Lusitania davasının destekçileri olarak tanıtırız, hapse atılır ve sorgulanırız. Eğer tanıtmazsak kim fikirlerimizi ciddiye alır?"

"O zaman Aimana Hikari. O ne?"

"Bazıları ona Yamato Filozofu diyor. Divine Wind'deki bütün Gereklilikçiler, doğal olarak Japon ve Japonlar arasında felsefe, hem ana vatanlarında, hem de önemli nüfusları olan her yerde, hep etkili unsur olmuştur. Bu nedenle Hikari bir Gereklilikçi olmamasına karşın, Japon ruhunun bekçisi olarak onurlandırılmıştır."

"Eğer o, Lusitania'yı yok etmenin Japonlara yakışmadığını onlara söylerse-"

"Ama söylemez. Ne olursa olsun, öyle kolayca söylemez. Ona Yamato filozofu olarak şöhret kazandıran ve yeni ufuklar açan çalışması, Japon halkının isyankâr kuklalar olarak doğdukları fikrini de kapsıyor. İpleri ilk çeken Çin kültürüydü. Fakat Hikari Japonya'nın tüm yanlış dersleri Çinlilerin Japonya'yı istilaya kalkışmasından aldıklarını söylüyor ki, aklıma gelmişken, bu istila 'Kutsal Rüzgâr (Divine Wind)' anlamına gelen *kamikaze* adlı fırtına tarafından geri püskürtülmüştü. Bu nedenle, en azından bu dünyadaki herkesin bu eski öyküyü hatırladıklarına emin olabilirsin. Her neyse, Japonya kendisini adaya kilitler ve önce, gelen Avrupalılarla alış veriş yapmayı reddeder. Fakat sonra, bir Amerikan filosu zorla Japonya'yı dış ticarete açar ve daha sonra da Japonlar kaybettikleri zamanı telafi ederler. Meiji Restorasyonu, endüstrileşmeye ve Batılılaşmaya çalışan Japonya'ya rehberlik eder - ve bir kez daha yeni iplerden oluşan birtakım, kuklayı dans ettirmeye başlar, diyor Hikari. Ancak bir kez daha yanlış dersler alınmıştır. O zamanlar Avrupalılar, Afrika ve Asya'yı aralarında bölüşen emperyalistler olduklarından, Japonya da emperyalist pastadan bir parça istemeye karar verir. Eski kukla ustası Çin oradadır. Bu nedenle işgal edilir.

"Path'da bize bu işgal öğretildi," dedi Wang-mu.

"Moğol istilasından daha yeni bir tarih öğretilmelerine şaşım," dedi Peter.

"Sonunda Amerikalılar iki Japon şehrine ilk nükleer bombaları atınca Japonlar durdu."

"Küçük Doktor'un o günlerdeki eştii. Karşı konulamayan, tamamıyla yok eden bir silah. Japonlar kısa sürede bu nükleer silahları bir tür onur nişanı olarak görmeye başladılar. Biz şimdiye kadar nükleer silahlarla saldırılan ilk milletiz. Bu bir tür sürekli yas haline dönüştü ve aslında hiç de fena değildi, çünkü onlara hız kazandıran bu güdü sayesinde birçok koloni buldular ve yerleştiler, böylece bir daha çaresiz bir ada devleti olmadılar. Fakat burada Aimana Hikari ortaya çıkıp diyor ki - aklıma gelmişken, ismini kendi seçmiş, bu ilk kitabını imzaladığı isim. Anlamı, 'Belirsiz Işık.'"

"Ne kadar veciz," dedi Wang-mu.

Peter sırtıttı. "Oh, *bunu* kendisine söyle, çok gurur duyacaktır. Her neyse, ilk kitabında Japonların yanlış ders aldıklarını söylüyor. O özel bombalar, Japonya'nın elini kolunu bağlayan ipleri büsbütün

kesmişti. Mağrur eski hükümet yok edilmiş, imparator bir süs haline getirilmiş ve Japonya'ya demokrasi ve daha sonra da zenginlik ve büyük bir güç gelmişti."

"O zaman bombalar kutsal mı oluyordu?" diye Wang-mu kuşkulu bir ifadeyle sordu.

"Hayır, hayır, hiç de öyle değil. Hikari, Japonya'nın zenginliğinin halkın ruhunu yok ettiğini söylüyor. Yokediciyi babaları olarak kabul ettiler. Amerikan bombalarıyla var olarak, Amerika'nın piçi oldular. Yeniden birer kukla."

"O zaman Hikari'nin Gereklilikçilerle ilgisi ne?"

"Japonya bombalandı, diyor Hikari, çünkü çoktan fazlasıyla Avrupalı olmuştu. Avrupalıların Amerika'ya davrandığı gibi, onlar da Çin'e öyle davrandılar, bencilce ve zalimce. Fakat Japon ataları çocuklarının böyle canavarlaşmasını görmeye dayanamazdı. Bu nedenle tıpkı Japon tanrılarının Çin filosunu durdurmak için Kutsal Rüzgâr'ı göndermeleri gibi, tanrılar Amerikan bombalarını Japonların Avrupalılar gibi emperyalist bir devlet olmasını önlemek için gönderdiler. Japonların karşılığı Amerikan işgaline katlanmak ve sonra yeniden ıslah olmuş ve tam anlamıyla saf Japonlar olmaktı. Kitabın adı *Çok Geç Değil*."

"İddiaya girerim ki Gereklilikçiler, Japonya'nın Amerikalılar tarafından bombalanmasını, azami güç ve hızla saldırıya geçmek için başka bir örnek olarak göstermişlerdir."

"Hikari bombalanmanın Japonya'nın kurban edilmesi olmayıp, halkın kurtuluşu için tanrılarının bir girişimi olduğunun görülmesini sağlayıncaya kadar, hiçbir Japon Amerikan bombardımanına şükretmeye cesaret edemezdi."

"Yani, Gereklilikçiler ona öyle saygı duyuyorlar ki, eğer fikrini değiştirirse onlar da kendininkileri değiştirirler - fakat fikrini değiştirmeyecek, çünkü Japonya'nın bombalanmasının kutsal bir armağan olduğunu düşünüyor, demek mi istiyorsun?"

"Fikrini *değiştireceğini* umuyoruz," dedi Peter, "yoksa yolculuğumuz bir başarısızlık olur. Sorun şu ki, bizim onu doğrudan etkilememizi sağlayacak kadar açık olması şansımız yok ve Jane onun yazılarından Hikari'yi neyin veya kimin etkileyebildiğini anlayamıyor. Bundan sonra nereye gideceğimizi bulmak için onunla konuşmak zorundayız - belki *onların* fikrini değiştirebiliriz."

"Bu gerçekten karmaşık, değil mi?" dedi Wang-mu.

"Bu nedenle sana açıklamaya değmediğini düşünmüştüm. Bu bilgiyle tam olarak ne yapacaksın? Hikari gibi birinci sınıf bir çözümleyici filozofla tarihin incelikleri hakkında tartışmaya mı gireceksin?"

"Dinleyeceğim," dedi Wang-mu.

"Daha önce de bunu yapacaktın," dedi Peter.

"Ama şimdi kimi dinlediğimi bileceğim."

"Jane bunları sana anlatmamın hata olduğunu söylüyor, çünkü şimdi onun anlattığı her şeyi, Jane ve benim zaten bildiğimizi sandığımız şeylerin ışığı altında yorumlayacaksınız."

"Jane'e de ki, bilginin tekelinden yararlananlar, yalnızca cehaletin saflığını değerlendiren insanlardır."

Peter güldü, "Yine nükte," dedi. "Şöyle demeliydin..."

"Nasıl vecizeci olacağımı yine bana söyleme," dedi Wang-mu. Yerden kalktı. Şimdi başı Peter'in başından yukarıdaydı. "Vecizeci olan sensin. Benim kâhinliğime gelince - peygamberdevesinin eşini yediğini unutma."

"Ben senin eşin değilim," dedi Peter "ve 'kâhinliğin' anlamı, bir ilim veya mantık yerine, bir görüş, bir esin veya bir sezgiden doğan felsefe demek."

"Eğer benim eşim değilsen," dedi Wang-mu, "bana karınmışım gibi davranmayı kes."

Peter şaşırды, sonra gözlerini kaçırdı. "Öyle mi yapıyordum?"

"Path'da bir erkek karısının aptal olduğunu varsayar ve ona zaten bildiği şeyleri bile öğretir.

Path'da bir kadın kocasına bir şey öğretirken, kendisine çok önceden öğrettiği şeyleri ona hatırlatıyormuş gibi davranır."

"Eh, ben ne duygusuz bir ahmağım, değil mi?"

"Lütfen unutma," dedi Wang-mu, "Aimaina Hikari'yle bulduğumuz zaman, o ve ben, senin asla sahip olamayacağın bir bilgi kaynağına sahip olacağız."

"Nedir o?"

"Bir hayat."

Kız, Peter'ın yüzündeki acıyı gördü ve buna neden olduğu için hemen pişman oldu. Fakat bu tepkisel bir pişmanlıktı - çocukluğundan beri ne kadar çok hak edilmiş olursa olsun, karşısındakini gücendirdiği zaman pişman olacak tarzda eğitilmişti.

Peter, incinmesi bir şakaymış gibi, "Off," dedi.

Wang-mu acımadı - artık bir hizmetçi değildi. "Benden daha fazla şey bildiğin için gururlusun, fakat bildiğin her şey ya Ender'in kafana koyduğu, ya da Jane'in kulağına fısıldadığı şeyler. Benim Jane'im yok. Benim Ender'im yok. Bildiğim her şeyi zor yoldan öğrendim. Onun içinde yaşadım. Bu nedenle lütfen bir daha bana hor görülme davranma. Eğer bu yolculukta bir değerim varsa, bu senin bildiğin her şeyi bilmemden gelecek - çünkü bildiğin her şey bana öğretilir, ama benim bildiklerimi sen asla öğrenemezsin."

Şaka bitmişti. Peter'ın yüzü öfkeyle kızardı. "Hangi... Benim.."

Wang-mu onun söylemek için başladığı sözleri yankılayarak, "Hangi cüretle," dedi. "Benim kim olduğumu sanıyorsun?"

Peter dönerken yumuşak bir sesle, "Bunları söylemedim," dedi.

"Haddimi bilmiyorum, değil mi?" diye sordu kız. "Han Fei-tzu bana Peter Wiggin'i anlattı. Orijinalini, kopyasını değil. Dünya egemenliği için çevirdiği fesatta kız kardeşi Valentine'in nasıl yer almasını sağladığını. Kendisi çözümleyici ve yücelik dolu o Locke yazılarını yazarken, kıza nasıl o - halkı galeyana getiren demagojik- Demosthenes yazılarını yazdığımı. Fakat aslında en ucuz demagojiyi o yapıyordu."

"Yücelik dolu fikirlerle," dedi Peter.

"Kesinlikle," dedi Wang-mu. "Ondan hiç gelmeyen, sadece Valentine'den gelen, onun hiç görmediği ve değerlendirmedeği bir şeydi. İnsan ruhu."

"Bunu Han Fei-tzu mu söyledi?"

"Evet."

"O zaman o da hıyarın teki," dedi Peter. "Çünkü Peter da en az Valentine kadar insan ruhuna sahipti." Kıza doğru ilerleyerek önünde heyula gibi dikildi. "Ruhu olmayan benim, Wang-mu."

Kız bir an ondan korktu. Onun içinde ne gibi bir şiddetin yaratıldığını nasıl bilebilirdi? Ender'in aîûasındaki hangi kara öfke, yaratmış olduğu vekilinin yüzünde ifadesini bulmuştu?

Fakat Peter vurmadı. Belki de gerekli değildi.

Aimaina Hikari onları içeri almak için bizzat bahçenin ön kapısına kadar geldi. Basit bir tarzda giyinmişti ve boynunun çevresinde Divine Wind'in geleneklerine bağlı tüm Japonların taktığı bir madalyon vardı; bütün değerli atalarının küllerinin içinde olduğu minik bir kutu. Hikari gibi bir adam öldüğü zaman, kutusundaki küllerden küçük bir tutamın onun küllerinin küçük bir kısmına ilave

edileceğini ve takması için çocuğuna veya torununa verileceğini Peter önceden Wang-mu'ya anlatmıştı. Böylece, uyanıkken veya uyurken bütün ataları onun göğüs kemiğinin üstünde asılı duracak ve sonraki nesline verebileceği en değerli armağanı oluşturacaktı. Wang-mu gibi anımsayabileceği ataları olmayan biri için hem heyecan verici, hem de rahatsız edici bir gelenektir bu.

Hikari, Wang-mu'yu eğilerek selamladı, fakat Peter'e, sıkmak için elini uzattı. Peter şaşkınlığını biraz belli ederek el sıkıştı.

"Oh, bana Yamato ruhunun bekçisi diyorlar," dedi Hikari, gülümseyerek, "fakat bu benim kabaca davranarak Avrupalıları bir Japon gibi davranmaya zorlamam gerektiği anlamına gelmez. Bir Avrupalıyı eğilirken izlemek, bir domuzun bale yapmasını seyretmek kadar acı verici."

Hikari onlara yol göstererek bahçeden geleneksel kâğıt duvarlı evine götürürken, Peter ve Wang-mu kocaman birer gülümsemeyle birbirlerine baktılar. Aralarında sözsüz bir anlaşmaydı bu, çünkü ikisi de Hikari'nin çok zor bir rakip olacağını ve ondan bir şey öğreneceklerse birleşmeleri gerektiğini hemen anlamıştı.

"Bir filozof ve bir fizikçi," dedi Hikari. "Bana not yollayıp randevu istediğiniz zaman sizi araştırdım. Daha önce de filozoflar ve fizikçiler tarafından ziyaret edildim. Avrupalılar ve Çinliler tarafından da, ama beni gerçekten şaşırtan, ikinizin neden birlikte olduğu?"

"Beni cinsel açıdan dayanılmaz buluyor," dedi Peter "ve ben de onu başımdan atamıyorum." Sonra, en sevimli gülümsemesiyle sırıttı.

Peter'ın Batı tarzı ironisinin Hikari'yi etkilememesi ve neşelendirmemesi Wang-mu'yu memnun etmişti, Peter'ın boynundan yukarıya doğru bir kızartının belirdiğini görebiliyordu.

Bu kez vecizeci rolünü gerçekten oynamak için sıra ondaydı. "Domuz çamurda debelenir, fakat kendisini güneşin altındaki taşa ısıtır."

Hikari bakışlarını ona çevirdi -aynı şekilde etkilenmemiş olarak- "Bu sözleri kalbime yazacağım," dedi.

Wang-mu kendisinin de az önce Hikari'nin doğu tarzı ironisinin kurbanı olduğunu Peter'ın anlayıp anlamadığını merak etti.

"Sizden ders almaya geldik," dedi Peter.

"O zaman size yiyecek vermeli ve düş kırıklığı içinde geri yollamalıyım," dedi Hikari. "Bir fizikçi ve bir filozofa öğretebilecek hiçbir şeyim yok. Çocuğum yoksa ders verecek kimsem yok demektir, çünkü ancak onlar benden az şey bilebilirler."

"Hayır, hayır," dedi Peter. "Siz akıllı bir insansınız. Yamato ruhunun bekçisi."

"Bana öyle dediklerini söyledim. Fakat Yamato ruhu, benim ruhum kadar küçük bir kap içinde saklanamayacak kadar büyüktür. Aynı zamanda Yamato ruhu, Çinlilerin ve Avrupalıların güçlü ruhlarının değerli bulup fark edemeyeceği kadar da çok küçüktür. Sizler öğretmenlersiniz, Çin ve Avrupa'nın her zaman Japonya'nın öğretmeni olduğu gibi."

Wang-mu, Peter'ı iyi tanımıyordu, ama şu anda bocalamakta olduğunu ve nasıl devam edeceğini bilemediğini görebilecek kadar tanımıştı. Ender, hayatında ve gezilerinde çeşitli şark kültürleri içinde yaşamıştı, hatta Han Fei-tzu'ya göre Korece bile konuşurdu, bunun anlamı da, Ender Hikari gibi bir adamın iptizal haline getirdiği alçak gönüllülüğüyle başa çıkabilirdi - özellikle bu alçak gönüllülüğü belirgin bir alaycı tavırla yürütüyorsa. Fakat Ender'in bildikleriyle bu Peter kimliğine vermiş oldukları belli ki iki farklı şeydi. Bu görüşme kendisinin üstüne kalıyordu ve kız Hikari'yle oynamanın en iyi yolunun, onun oyunu kontrol etmesini önlemek olduğunu hissetti.

"Pekâlâ," dedi. "Biz size ders vereceğiz. Çünkü cehaletimizi gösterince o zaman en çok nerede

bilgeliğinize ihtiyacımız olduğunu göreceksiniz."

Hikari bir an Peter'e baktı. Sonra ellerini ırttı. Bir hizmetçi kadın kapı eşiğinde belirdi. "ay," dedi Hikari.

Wang-mu hemen ayağa fırladı. Ancak ayağa kalktıktan sonra ne yapmak üzere olduğunun farkına vardı. ay getirilmesi için verilen Şu otoriter emir, hayatında birçok kez yerine getirdiklerinden biriydi, ama onu ayağa kaldıran Őuursuz bir refleks değildi. Daha ok, Hikari'yi kendi oyununda yenmenin tek yolunun, onun blfn görmek olduğuna dair sezgisiydi: Hikari'nin olabildiğinden daha alçak gönüllü olacaktı.

"Hayatım boyunca hizmetçilik yaptım," dedi Wang-mu dürüstçe, "fakat her zaman sakar biriydim," işte bu dürüstçe değildi. "Hizmetinizle gidip, ondan ders alabilir miyim? Büyük bir filozofun fikirlerini ğrenebilecek kadar zeki olmayabilirim, ama belki Aimaina Hikari'ye çay getirebilecek kadar değerli olan bir hizmetçiden öğrenmeye değer bir Şeyler ğrenebilirim."

Duraklamasından, Hikari'nin kendisine koz oynandığını anladığını görebiliyordu. Fakat adam kıvraktı. Hemen ayağa kalktı. "Bana Şimdiden büyük bir ders verdiniz," dedi. "Şimdi hepimiz gidip Kenji'nin çay hazırlamasını izleyeceğiz. Eğer sizin öğretmeniniz olacaksa, Si Wang-mu, benim de olmalı. Çünkü evimde olan birinin benim henüz öğrenmemiş olduğum bir Şeyi bilmesine nasıl dayanırım!"

Wang-mu adamın maharetini kabul etmek zorundaydı. Hikari bir kez daha kendini onun altına koymuŐtu.

Zavallı hizmetçi, Kenji! Becerikli ve iyi eğitilmiş bir kadındı, Wang-mu bunu görebiliyordu, fakat bu unn, özellikle efendisinin, çay hazırlamasını izlemesi kadını huzursuz ediyordu. Bu nedenle Wang-mu hemen atıldı ve "yardım etti" - bu arada bilinçli bir hata yaparak. Kenji derhal kendini topladı ve tekrar güvenini kazandı. "Unuttun," dedi Kenji nezaketle, "nk mutfağım o kadar yetersizce düzenlenmiŐ ki." Sonra Wang-mu'ya çayın nasıl hazırlanacağım gösterdi. "En azından Nagoya'da," dedi alçak gönüllülükle. "En azından bu evde."

Wang-mu, sadece Kenji ve onun ne yaptığına yođunlaŐarak kadını dikkatle izledi, çünkü Japon usulü çay hazırlamanın -belki de bu Divine Wind tarzıydı veya sadece Nagoya tarzıydı, ya da Yamato ruhunun bekçisi olan alçak gönüllü filozofların- Han Fei-tzu'nun evinde özenle izlediği düzenden farklı olduğunu grmuŐtu. Wang-mu çayın hazır olduğunu kadından öğrenmişti. Çünkü bir hizmetçi olduğunu iddia ettiğinden ve bütün hayatını Divine Wind'deki Çin toplumu arasında geçirdiğini gösteren bir bilgisayar kaydına sahip olduğundan, Wang-mu'nun kesinlikle bu tarz çay servisi yapması gerekirdi.

Hikari'nin evinin n odasına döndüler. Kenji ve Wang-mu birer küçük çay masası taşıyorlardı. Kenji masasını Hikari'ye sundu, fakat o Peter'ı işaret etti ve sonra ona doğru eğildi. Hikari'ye hizmet eden Wang-mu'ydu ve Kenji Peter'ın önünden geri çekildiği zaman, Wang-mu da Hikari'nin önünden çekildi.

İlk kez olarak Hikari 'fkeli' mi görünüyordu? Ne olursa olsun, gözleri parlıyordu, çünkü kendisini Kenji'yle tümüyle aynı düzeye getirerek Wang-mu onu, ya kızdan daha mağrur olmanın utancını taşıyarak hizmetçisini odadan yollamaya, ya da evinin güzel düzenini bozup, Kenji'yi uyle eŐitmiŐ gibi oturmaya davet etmeye zorlayan bir duruma sokmuŐtu.

"Kenji," dedi Hikari, "Sana ay doldurayım."

Őah, diye düşündü Wang-mu ve mat.

Sonunda Peter'ın oyuna katılması güzel bir ikramiyeydi; o da Wang-mu'ya çay doldurdu ve

birazını kızın üstüne sıçratmayı başardı, bu da misafirini rahatlatmak için Hikari'nin de kendi üstüne biraz çay dökmesine neden oldu. Sıcak çayın acısı ve sonra kuruyup serinlerken verdiği rahatsızlık, Wang-mu saygısızca nezakette Hikari'ye denk olduğunu kanıtlarken, Peter'ın sadece bir aptal olduğunu kanıtlanmasının verdiği zevke değerd.

Acaba Wang-mu gerçekten Hikari'ye denk miydi? Adam kızın kendisini gösterişli bir şekilde onun altına koymak için harcadığı çabayı muhakkak görmüş ve anlamış olmalıydı. O zaman, kızın ikisi arasında en alçak gönüllü olma ödülünü kazanmasına -alçak gönüllülükle- izin vermiş olabilirdi. Adamın bunu yapmış olabileceğini düşündüğü anda, onun böyle yapmış olduğunu kız kesinlikle anladı, zafer Hikari'nindi.

Düşündüğüm kadar zeki değilim.

Aklında ne gibi zekice şey varsa, onu ortaya koyarak durumu devralması umuduyla Peter'e baktı. Fakat o, kızın rehberliğinden çok hoşnut görünüyordu. Açılan gediğe kesinlikle atlamamıştı. Acaba o da, fazla derine itmeyi başaramadığı için, kızın kendi oyunuyla yenildiğini fark etmiş miydi? Kendini asması için ipi kıza mı veriyordu?

Eh, o zaman ilmeği güzel ve sıkı yapalım.

"Aimaina Hikari, bazıları tarafından Yamato ruhunun bekçisi diye çağrılıyorsunuz. Peter ve ben bir Japon dünyasında büyüdük, ancak Japonlar alçak gönüllülükle Stark'ın okullarda eğitim yapılan dil olmasına izin verdiler, bu nedenle Japonca konuşamıyoruz. Benim Çinli yöremde ve Peter'ın Amerikan şehrinde, Japon kültürünün kenarında, onun içine bakarak, çocukluklarımızı geçirdik. Bu nedenle, eğer büyük cehaletimizin herhangi bir yeri fazlasıyla sizin gözünüze çarparsa, bu Yamato'nun kendisiyle ilgili bilgilerimizin içindedir."

"Oh, Wang-mu, apaçık olan bir şeyden bir gizem yaratıyorsun. Tıpkı bir ebeveynin çocuğunu, çocuğun kendisini taramasından fazla taradığı gibi, kimse onu dışarıdan gören birisi kadar Yamato'yu anlayamaz."

Wang-mu alçak gönüllülük oyununu bir kenara iterek, "O zaman *sizi* aydınlatayım," dedi. "Çünkü ben Japonya'yı bir kenar ulus olarak görüyorum ve fikirlerinizin Japonya'yı yeni bir merkez ulus mu yapacağını, yoksa bütün kenar ulusların başına geldiği gibi, güç ellerine geçtiği zaman çürümeye mi başlayacağını henüz anlayamıyorum."

"Sizin deyiminizle 'kenar ulus' için yüzlerce olası anlam kavriyorum, halkım için çoğu kesinlikle doğru," dedi Hikari. "Fakat merkez ulus nedir ve insanlar nasıl onlardan biri olurlar?"

"Dünya tarihi konusunda iyi eğitilmedim," dedi Wang-mu, "fakat bildiğim çok az şeyi öğrenirken, bütün fatihlerini yutacak kadar sağlam bir kültürü olan bir avuç ulus olduğunu gördüm. Mısır bunlardan biriydi ve Çin. Her biri önce birleşti, sonra sınırlarını korumak ve iç bölgelerini barışa kavuşturmak için gereği kadar genişledi. Her biri onları fethedenleri binlerce yıl boyunca yuttu. Mısır yazısı ve Çin yazısı sadece stilistik değişikliklerle devam etti, böylece okuyabilenler için geçmiş, şimdiki zamana aktarıldı."

Peter'ın gerginliğinden, Wang-mu onun çok kaygılı olduğunu görebiliyordu. Ne de olsa kesinlikle veciz *olmayan* şeyler söylüyordu. Fakat Peter bir Asyalıyla hiçbir zaman boy ölçüşemeyeceğinden, hâlâ araya girmek için bir şey yapmıyordu.

"Bu iki ulus da barbarlık çağında ortaya çıkmışlardı," dedi Hikari. "Şimdi artık hiçbir milletin merkez ulus olamayacağını mi söylemek istiyorsun?"

"Bilmiyorum," dedi Wang-mu. "Hatta kenar uluslarla merkez uluslar arasındaki ayrımın bir doğruluğu veya değeri olup olmadığını bile bilmiyorum. Ancak bir merkez ulusun politik kontrolünü

kaybetmesinden çok sonra bile kültürel gücünü koruduğunu biliyorum. Mezopotamya devamlı olarak komşuları tarafından istila edildi, yine de her istilacı Mezopotamya'nın değişmesinden çok, kendisi Mezopotamya tarafından değiştirilmiş olarak döndü. Nehirler arasındaki ülkenin kültürünün bir kez tadını aldıktan sonra, Asur, Kaide ve Pers krallarının neredeyse ayırt edilmeleri imkânsızdı. Fakat bir merkez ulus o kadar bütünüyle çökebilir ki, sonunda yok olur. Mısır, Helenizm'in kültürel darbesiyle sendeledi, Hıristiyanlık ideolojisi altında diz çöktü ve sonunda Müslümanlar tarafından silindi. Sadece çocuklara eski atalarının ne olduğunu anlatan taş binalar kaldı. Tarihin yasaları yoktur, orada bulduğumuz bütün örnekler yararlı hayallerdir."

"Sizin *gerçekten* filozof olduğunuzu görüyorum," dedi Hikari.

"Çocukça kurgularımı böyle yüce bir adla nitelendirmeniz büyük bir cömertlik," dedi Wang-mu. "Şimdi size kenar uluslar hakkında ne düşündüğümü söylememe izin verin. Bunlar diğer ulusların gölgesinde -belki de yansıyan ışığında denebilir- doğarlar. Tıpkı Japonya'nın, Çin'in etkisiyle uygarlaşması gibi, tıpkı Roma'nın Yunanlıların etkisiyle kendini keşfetmesi gibi."

"Önce Etrüsklerin," dedi Peter yardımseverce.

Hikari ona donuk bir ifadeyle baktı, sonra hiçbir yorumda bulunmadan Wang-mu'ya döndü. Kız, Peter'ın böyle konu dışı varsayılmaktan utandığını hissetti. Onun adına üzüldü. Çok değil, biraz.

"Merkez uluslar kendilerinden o kadar emindir ki, genellikle fetih savaşları başlatmaya ihtiyaçları yoktur. Kendilerinin zaten üstün insanlar olduklarına ve diğer bütün ulusların onlar gibi olmak ve onlara itaat etmek isteyeceklerinden emindirler. Fakat kenar uluslar güçlerini ilk hissettikleri zaman kendilerini kanıtlamaları gerektiğini düşünürler ve genellikle bunu kılıçlarıyla yaparlar. Bu şekilde Araplar Roma İmparatorluğunun arkasını parçalayıp İran'ı yuttular. Bu şekilde Yunanistan'ın kenarındaki Makedonyalılar, Yunanistan'ı işgal ettiler, sonra kültürel açıdan öyle yutuldu ki, şimdi kendilerinin Yunanlı olduğunu sanıyorlar ve daha sonra da kenarında Yunanistan'ın uygarlaştığı bir imparatorluğu fethettiler - İran. Vikingler, kabuk değiştirerek Napoli, Sicilya, Normandiya, İrlanda ve sonunda İngiltere'de krallıklar kurmadan önce, Avrupa'yı kasıp kavurdular. Ve Japon -"

Hikari alçak sesle, "Biz adalarımızda kalmaya çalıştık," dedi.

"Japonya, patlayıp Pasifik Okyanusu'nda kükreyerek ilerlediği, büyük merkez ulus olan Çin'i işgal etmek istediği zaman, yeni merkez ulus olan Amerika tarafından sonunda bombalarla durduruldu."

"Ben olsam," dedi Hikari, "Amerika'nın son kenar ulus olduğunu düşünürdüm."

"Amerika, kenar insanları tarafından kuruldu, fakat Amerika fikri, onu bir merkez ulus haline getiren yeni teşvik edici prensip oldu. O kadar mağrurlardı ki, kendi bölgelerini ellerinde tutmanın ötesinde, bir imparatorluk kurma istekleri yoktu. Sadece her ulusun onlar gibi olmak isteyeceğini sanıyorlardı. Bütün diğer kültürleri yuttular. Divine Wind'de bile okullarda kullanılan dil ne? Stark, Yıldızıyolları'nın genel konuşma dili. Bu dili bize zorla kabul ettiren İngiltere değildi."

"Ana Kraliçe'nin gelip bizi yıldızların arasına gitmeye zorladığı sırada, Amerika'nın teknolojik açıdan önde olması sadece bir rastlantıydı."

"Bence Amerika fikri, merkez fikir oldu," dedi Wang-mu. "O zamandan beri her ulus demokrasi biçimlerine sahip olmak zorunda. Şimdi bile Yıldızıyolları Kongresi tarafından yönetiliyoruz. Sevsek de sevmesek de Amerikan kültürüyle birlikte yaşıyoruz. Bu nedenle merak ettiğim şu: Artık bir merkez ulusun kontrolünü ele geçirdiğine göre, Japonya da, Moğolların Çinliler tarafından yutulduğu gibi yutulup gidecek mi? Yoksa Japon kültürü kimliğini koruyacak, ama sonuçta tıpkı kenar ulus Türklerin, Müslümanlığın kontrolünü kaybetmesi, kenar ulus Manchu'nun Çin'in kontrolünü kaybetmesi gibi, o da çürüyerek kontrolünü kayıp mı edecek?"

Hikari sinirlenmişti. Öfkeli miydi? Şaşırması mıydı? Wang-mu'nun bunu tahmin etme imkânı yoktu.

"Filozof Si Wang-mu benim için kabul edilemeyecek bir şey söyledi," dedi Hikari. "Japonların şimdi Yıldızıyolları Kongresi ve Yüz Dünya'yı kontrol etmekte olduğunu nasıl söylersin? Kimsenin fark etmediği bu devrim ne zaman oldu?"

"Fakat sizin Yamato yolu öğretinizin neyi başardığım görebildiğinizi sanmıştım," dedi Wang-mu. "Lusitania Filosunun varlığı Japon kontrolünün bir kanıtıdır. Fizikçi arkadaşım bana bu büyük buluşunu anlattı ve bu nedenle size geldik."

Peter ona gerçekten dehşetle bakıyordu. Kız onun ne düşündüğünü tahmin edebiliyordu. Ellerini böyle açığa vuracak kadar çıldırması mıydı? Fakat kız buraya geliş nedenlerini hiç belli etmeyecek şekilde bunu yaptığını biliyordu.

Dinginliğini hiç bozmadan Peter sözü devraldı ve Jane'in Yıldızıyolları Kongresi, Gereklilikçiler ve Lusitania Filosu ile ilgili çözümlemesini, elbette kendi fikriymiş gibi, açıklamaya başladı. Hikari ara sıra onaylayarak, diğer zamanlarda başını sallayarak dinledi; artık ilgisizliği yok olmuş, alaycı uzaklığını bırakmıştı.

Peter bitirdiği zaman, "Yani," dedi Hikari, "bana, Amerikan bombalarıyla ilgili küçük kitabım yüzünden Gereklilikçilerin hükümetin kontrolünü ele geçirdiğini ve Lusitania Filosu'nu yola çıkardığını mı söylüyorsunuz? Bunu bana mı yüklüyorsunuz?"

"Bir suçlama veya bir övgü olarak değil," dedi Peter. "Bunu planlamadınız veya tasarlamadınız, çünkü bildiğime göre bunu onaylamadınız bile."

"Yıldızıyolları Kongresi'nin politikaları hakkında düşünmem bile. Ben Yamato'danım."

"Fakat, öğrenmek için buraya gelmemizin nedeni de işte bu," dedi Wang-mu. "Sizin Merkez'den değil de Kenar'dan bir adam olduğunuzu görüyorum. Bu nedenle Yamato'nun bir merkez ulus tarafından yutulmasına izin vermezsiniz. Tersine, Japonlar kendi egemenliklerinden bile uzak kalacaklardır ve sonunda bu egemenlik ellerinden başkalarının eline kayacaktır."

Hikari başını salladı. "Şu Lusitania Filosu nedeniyle Japonları suçlamanıza izin vermeyeceğim. *Bizler* tanrılar tarafından cezalandırılmış insanlarız, başkalarım yok etmek için filolar yollamayız."

"Gereklilikçiler yolladı," dedi Peter.

"Gereklilikçiler konuşur," dedi Hikari. "Kimse dinlemez."

"Siz onları dinlemezsiniz," dedi Peter. "Fakat Kongre dinler."

"Ve Gereklilikçiler de *sizi* dinler," dedi Wang-mu.

Hikari ayağa kalkarak, "Ben kusursuz sadeliği olan bir adamım," diye bağırdı. "Gerçek olamayacak suçlamalarla bana işkence etmek için buraya geldiniz."

Wang-mu ayağa kalkmayı reddederek, "Suçlama yapmıyoruz," dedi alçak bir sesle. "Bir gözlem sunduk. Eğer yanıldıysak, yanlışımızı bize öğretmenizi rica ediyoruz."

Hikari titriyordu ve şimdi sol eliyle boynunun çevresine ipek bir şeritle asılı olan atalarının küllerinin kutusunu kavramıştı. "Hayır," dedi. "Sizlerin gerçeğin peşindeki alçakgönüllü araştırmacılar gibi davranmanıza izin vermeyeceğim. Sizler birer katilsiniz. Yamato yolunu ararken bir şekilde halkımın insan dünyasına egemen olmasına neden olduğumu ve onların da bu gücü çaresiz, zayıf akıllı türleri yok etmek için kullandıklarım söylemek için, beni yok etmek için, gelen kalp katillerisiniz. Hayatımın çalışmasının bu kadar faydasız olduğunu bana söylemeniz korkunç bir yalan. Çayına zehir koymayı yeğlerdim, Si Wang-mu. Başıma bir silah dayayıp onu uçurmanı yeğlerdim, Peter Wiggin. Ebeveynleriniz sizlere güzel isimler vermiş - ikiniz de mağrur ve korkunç isimlere sahipsiniz. Batı'nın Ana Kraliçesi ha? Bir Tanrıça? Ve Peter Wiggin, ilk Hegemon! Kim çocuklarına

böyle isimler verir?"

Peter ayağa kalkıyordu, Wang-mu'yu da kaldırmak için elini uzattı. "Hiç kastetmediğimiz halde sizi kızdırdık," dedi. "Utandım, hemen gitmeliyiz."

Wang-mu, Peter'ın bu kadar doğulu tarzında konuşmasına şaşırılmıştı. Amerikan tarzı; özür dilemek, kalmak ve tartışmaktı.

Wang-mu, Peter'ın onu kapıya doğru götürmesine izin verdi. Hikari onları izlemedi; onları uğurlamak, sakın efendisinin böylesine öfkelenmesinden dehşete düşmüş olan zavallı Kenji'ye kalmıştı. Fakat Wang-mu bu ziyaretin tam bir felakete bitmesine izin vermemeye kararlıydı. Bu yüzden son anda hızla geriye koştu ve kendini yere attı, Hikari'nin önünde ayağına kapanarak, kısa süre önce bir daha takınmamaya ant içtiği aşağılanma pozunu aldı. Fakat bu durumda kaldığı sürece Hikari gibi bir adamın onu dinlemek zorunda olduğunu biliyordu.

"Oh, Aimagina Hikari," dedi, "bizim isimlerimizi söylediniz, ama kendinizinkini unuttunuz mu? Kendisine 'Belirsiz Işık' denen bir adam, nasıl olur da öğrettiklerinin sadece kastettiği etkileri olduğuna inanır?"

Bu sözleri dinledikten sonra, Hikari döndü ve hızla odayı terk etti. Acaba durumu daha mı iyi, yoksa daha mı kötü yapmıştı? Wang-mu'nun bunu bilmesinin bir yolu yoktu. Ayağa kalktı ve hüzünle kapıya yürüdü. Peter ona çok kızacaktı. Atılganlığıyla onlar için her şeyi berbat etmiş olabilirdi - sadece onlar için değil, çaresizlikle onların Lusitania Filosu'nu durdurmasını bekleyen herkes için.

Fakat Hikari'nin bahçesinden çıktıktan sonra Peter kızı şaşırtacak kadar neşeliydi. "Tekniğin oldukça tuhaf olsa da," dedi, "başarılıydın."

"Ne demek istiyorsun? Bir felaketti," dedi kız; ama bir şekilde onun haklı olmasına ve her şeye rağmen başarılı olduğuna inanmaya çok istekliydi.

"Oh, Hikari öfkeleni ve bir daha bizimle konuşmayacak, ama kimin umurunda. Biz onun düşüncesini değiştirmeye çalışmıyorduk ki. Sadece onu etkileyenin kim olduğunu öğrenmeye çalışıyorduk. Ve bulduk."

"Bulduk mu?"

"Jane onu hemen buldu. Kendisinin 'kusursuz sadeliği' olan bir adam olduğunu söylediği anda."

"Bunun düz anlamından başka bir manası da mı var?"

"Mr. Hikari, canım, kendisinin Ua Lava'nın gizli öğrencisi olduğunu açığa vurdu."

Wang-mu afallamıştı.

"Bu, dinsel bir hareket. Ya da bir şaka. Hangisi olduğunu bilmek zor. 'Şimdi yeterli!', ya da daha doğru bir çeviriyle, 'Zaten yeterli!' anlamında bir Samoa terimi."

"Samoaca üzerine uzman olduğuna eminim." Wang-mu açısından öyleydi, kız bu dili hiç duymamıştı.

"Jane öyle," dedi Peter, ters bir ifadeyle. "Kulağımda onun mücevheri var, sende yok. Bana söylediklerini sana anlatmamı ister misin?"

"Evet, lütfen," dedi Wang-mu.

"Bu bir tür felsefe; neşeli Stoacılık⁽⁷⁾ denebilir, çünkü işler kötü gittiği veya iyi olduğu zaman hep aynı şeyi söylüyorsun. Fakat Leiloa Lanea adındaki özel bir Samoalı yazar tarafından öğretildiği zaman, sadece bir davranıştan fazlası oluyor. Kadının öğrettiği..."

"Kadın mı? Hikari bir kadının mı talebesi?"

"Bunu söylemedim," dedi Peter. "Eğer dinlersen, Jane'in bana söylediklerini sana anlatacağım."

Peter bekledi. Kız dinledi.

"Pekâlâ, o zaman, Leiloa Lavea'nın öğrettiği şey, bir tür gönüllü komünizm. İyi bir talih karşısında sadece gülüp 'zaten yeterli' demek yeterli değil. Bunu gerçekten kastetmen gerek - yani yeterince şeye sahip olduğunu. Ve bunu kastettiğin için fazlasını alıp dağıtmalısın. Benzer şekilde, talihin kötü gidince, dayanılmaz oluncaya kadar ona dayanmalısın, ailen aç, ya da artık işinde çalışmıyorsun. O zaman 'Zaten yeter' diyorsun ve bir şeyi değiştiriyorsun; taşıyorsun; meslek değiştiriyorsun; bütün kararları eşinin vermesine izin veriyorsun. Bir şey. Dayanılamayana dayanmıyorsun."

"Bunun 'kusursuz sadelik'le ilgisi ne?"

"Leiloa Lavea, hayatında bir dengeye ulaştığın zaman - iyi talihin fazlası tümüyle paylaşılınca ve kötü talih ortadan kaldırılınca- geriye kusursuz sadelikte bir hayattan başka ne kalır, diyor. Aimaina Hikari'nin bize söylediği buydu. Biz gelinceye kadar hayatı kusursuz bir sadelik içinde geçiyordu. Fakat şimdi biz onun dengesini bozduk. Bu iyi, çünkü sadeliği kusursuz bir hale yeniden nasıl getireceğini bulmak için mücadele etmek zorunda kalacak demektir. Etkilenmeye açık olacak. Elbette bizimkine değil."

"Leiloa Lavea'nınkine mi?"

"Biraz zor. Kadın öleli iki bin yıl oluyor. Aklıma gelmişken, Ender bir kere onunla karşılaştı. Kadının ana dünyasına -şey, Yıldızıyolları Kongresi oraya Pacifica diyor, fakat oradaki Samoa bölgesinde Lumana'i deniyor. 'Gelecek'- bir ölümün sözcülüğü için gelmişti."

"Herhalde, kadının ölümü değil."

"Aslında, Fiji'li bir katilin. Hepsi Tonga'lı iki yüzden fazla çocuğu öldüren bir adam. Anlaşılan Tongalılar sevmiyormuş. Ender'in gelip onun ölümünü konuşması için cenazesini otuz yıl beklettiler. Ölülerin Sözcüsü'nün onun yaptıklarından bir anlam çıkarmasını umuyorlardı."

"Çıkarabildi mi?"

Peter alay etti. "Oh, elbette, mükemmeldi. Ender yanlış yapamaz, falan filan."

Kız onun Ender'e düşmanlığını görmezden geldi. "Demek Leiloa Lavea'yla buluştu?"

"Kadının isminin anlamı, 'kaybolmak, incinmek'"

"Bir tahmin edeyim, bunu kendi seçti."

"Kesinlikle. Yazarları bilirsin. Hikari gibi, çalışmalarını yaratırken kendilerini yaratırlar, ya da kendilerini yaratmak için çalışmalarını yaratırlar."

"Ne kadar veciz," dedi Wang-mu.

"Oh, o konuyu kes," dedi Peter. "Kenar uluslar ve merkez uluslar hakkındaki tüm o zımbırtıya gerçekten inanıyor musun?"

"Bunu düşündüm," dedi Wang-mu. "Han Fei-tzu'dan dünya tarihini ilk öğrendiğim zaman. Düşüncelerimi ona anlattığımda bana gülmedi."

"Oh, ben de gülmüyorum. Tamamıyla safça bir saçmalık olsa da, *kesinlikle* komik değildi."

Wang-mu onun alayına aldırmadı. "Leiloa Lavea ölü olduğuna göre, nereye gideceğiz?"

"Pacifica'ya. Lumana'i'ye. Hikari, Ua Lava'yı üniversitedeki gençlik yıllarında öğrendi. Pacifica elçisinin torunu olan Samoa'lı bir öğrenciden. Elbette kız Lumana'i'de hiç bulunmamış, bu nedenle geleneklerine çok daha sıkıca sarılmış ve Leiloa Lavea'nın oldukça sıkı bir müridi olmuştu. Bütün bunlar Hikari daha bir şeyler yazmadan çok önceydi. Bundan hiç bahsetmez, hiçbir zaman Ua Lava hakkında bir şey yazmadı, ama şimdi elini bize gösterdi, Jane onun çalışmalarındaki her türlü Ua Lava etkisini buluyor. Ve Hikari'nin Lumana'i'de dostları var. Onlarla hiç karşılaşmadı, fakat ansible net kanalıyla haberleşiyorlar."

"Elçinin torununa ne oldu?"

"Şu anda bir yıldız gemisinde, evine, Lumana'ı'ye gidiyor. Yirmi yıl önce, büyükbabası öldüğü zaman buradan ayrıldı. Oraya... oh, on yıl kadar sonra ulaşacak. Ortama bağlı. Kuşkusuz, büyük bir onurla karşılanacak ve büyükbabasının cesedi büyük bir törenle gömülecek veya yakılacak - Jane yakılacak diyor."

"Ama Hikari onunla görüşmeye çalışmayacak."

"Geminin yol aldığı hızla, kıza en basit bir mesajın bile gönderilmesi bir hafta alacaktır. Felsefi tartışma yapmanın bir yolu yok. Hikari daha sorusunun açıklamasını bitirmeden, kız evine varmış olur."

Wang-mu ilk kez olarak kendisinin ve Peter'ın kullandıkları 'anında yıldız uçuşu'nun önemini kavradı. Bu uzun, ömür törpüsü uçuşlar ortadan kalkabilirdi.

"Keşke," dedi.

"Biliyorum," dedi Peter, "Ama yapamayız."

Kız onun haklı olduğunu biliyordu. Konuya dönerek, "Demek oraya gideceğiz," dedi. "Sonra ne olacak?"

"Jane, Hikari'nin kime yazacağını öğrenmek için izliyor. Bu, onu etkileyen kişi olacak. Ve böylece..."

"Konuşacağımız kişi de o olacak."

"Doğru. Ormandaki küçük kabinimize dönüşümüzü ayarlamadan önce tuvalete falan gitmek ister misin?"

"İyi olur," dedi Wang-mu. "Sen de elbise falan değiştirebilirsin."

"Ne, bu tutucu giysilerin bile fazla göz alıcı olacağını mı düşünüyorsun?"

"Lamana'ı' de ne giyerler?"

"Oh, şey, çoğu çıplak dolaşır. Tropik bölgelerde. Jane bunun yetişkin birçok Polinezyalıya iri yapılı bir gövde sağladığını söylüyor. Esin verici bir görüntü olmalı."

Wang-mu ürperdi. "Yerel halk gibi davranmayı denemeyeceğiz, değil mi?"

"Orada değil," dedi Peter. "Jane, oraya Moskva'dan dün gelen bir yıldız gemisinin yolcuları gibi görünmemizi ayarlayacak. Galiba bir tür hükümet yetkilisi olacağız."

Kız, "Bu yasa dışı değil mi?" diye sordu.

Peter ona tuhaf bir ifadeyle baktı. "Wang-mu, zaten sadece Lusitania'yı terk etmiş olmakla Kongre'ye ihanet etmiş durumdayız. Bu ana suç. Bir hükümet yetkilisini de taklit etmenin fazla fark edeceğini sanıyorum."

"Fakat ben Lusitania'yı terk *etmedim*," dedi Wang-mu, "Lusitania'yı hiç *görmedim* bile."

"Oh, fazla şey kaybetmemişsin. Ara sıra rastlanan ve yıldız gemileri inşa eden Ana Kraliçe fabrikaları ve ağaçlarda yaşayan domuza benzer yaratıklar dışında, orası bir savanlar ve ormanlar yumağı."

"Ben de ihanete suç ortağım, öyle mi?" diye sordu Wang-mu.

"Ve sen dahası bir Japon filozofunun bütün gününü mahvetmekten de suçlusun."

"Umurumda bile değil."

Bir saat sonra özel bir uçucudaydılar - o kadar özeldi ki, pilotları onlara hiçbir soru sormadı; Jane bütün kâğıtlarının düzenli olmasını sağlamıştı. Gece olmadan tekrar küçük yıldız gemilerindeydiler.

Peter rahatsız bir ifadeyle ilkel uyuma yerlerini gözden geçirirken, "Apartmanda uyumalıydık," dedi.

Wang-mu ona sadece güldü ve yere uzanarak kıvrıldı. Sabahleyin, dinlenmiş olarak, Jane'in

uykuları sırasında onları çoktan Pacifica'ya getirmiş olduğunu gördüler.

Aimaina Hikari görmekte olduğu rüyadan ne gece, ne de sabah olan bir ışıktaki uyandı ve ne sıcak, ne de soğuk olan havada yatağından kalktı. Uykusu dinlendirici olmamıştı ve rüyaları, niyetlendiği şeyin tersine, durmadan ona geri dönen çirkin ve çılgın şeyler olmuştu. Aimaina rüyasında derin bir vadinin dibine inmeye çalışmıştı. Konuşmak istemiş ve insanlar ondan uzaklaşmıştı. Yazmak istemiş ve defterin sayfaları elinin altından fırlatarak yerlere saçılmıştı.

Hikari bunların hepsinin dünkü yalancı yabancıların ziyaretine bir tepki olduğunu anlıyordu. Onları umursamamak için tüm öğleden sonrasını öyküler ve denemeler okumakla geçirmişti; onları unutmak için bütün akşamını onu ziyarete gelen yedi arkadaşıyla sohbet ederek geçirmişti. Fakat öyküler ve denemeler, sanki hepsi, bütün bunlar bir kenar ulusun güvende olmayan halkının sözleridir, diye ona haykırıyordu; Ayrıca yedi arkadaşının hepsinin de Gereklilikçi olduğunu fark etmişti ve sohbet konusunu Lusitania Filosu'na çevirdiği zaman, kısa sürede her birinin tam olarak o gülünç isimli iki yalancının söylediklerine inandıklarını görmüştü.

Böylece Aimaina kendini şafak öncesinin belirsiz ışığında bahçesindeki hasıra oturmuş, atalarının kutusuna parmaklarıyla dokunurken ve düşünürken buldu: rüyalarım bana atalarım tarafından mı gönderildi? Bu yalancı ziyaretçiler de onlar tarafından mı gönderildi? Eğer bana karşı olan suçlamaları yalan *değilse*, hangi konuda yalan söylüyorlardı? Çünkü Hikari, birbirlerine bakışlarından, genç kadirim tereddüdünü izleyen atılganlığından, ikisinin prova edilmemiş fakat yine de bir tür senaryoyu izleyen bir oyun sergilediklerini fark etmişti.

Her birine kendi özel gölge ve rengini verebilmek için, her ağacın her yaprağını arayarak şafak söktü; ışığı sonsuz değişikliklere uğratarak hafif bir rüzgâr çıktı. Daha sonra, günün sıcaklığında bütün yapraklar aynı olacaklardı: bir alev hortumuna benzeyen muazzam güneş ışığı selini, sakince, uysalca karşılayacaklardı. Öğleden sonra, tepelerinde bulutlar yuvarlanacak ve hafif bir yağmur düşecekti; zayıf yapraklar güçlerini toplayacaklar, suyla parıldayacaklar, renkleri koyulaşırken onları bütün gün döven güneş ışığını depolayarak, yağmurlar tarafından beslenmiş olan serin iç ırmaklarını harekete geçirerek, geceye, gecenin yaşamına, bitkilerin geceleri ortaya çıkan rüyalarına hazırlanacaklardı. Hikari, ışık, rüzgâr ve yağmur dışındaki tüm düşünceleri kafasından atarak, şafak evresi sona erip, güneş aşağıya günün sıcaklığını gönderinceye kadar yapraklardan biri oldu. Sonra oturduğu yerden kalktı.

Kenji kahvaltısı için ona küçük bir balık hazırlamıştı. Balığa biçimim veren kusursuz iskeletini rahatsız etmek istemezcesine onu yavaşça ve nezaketle yedi. Balığın kasları o yana, bu yana ayrıldı ve kemikler esnediler, fakat kırılmadılar. Onları şimdi kırmayacağım ama kasların gücünü vücudumun içine alacağım. En son olarak gözleri yedi. Hayvanın hareket eden parçalarına gücün geldiği yer. Atalarının kutusuna tekrar dokundu. Ne bilgeliğim varsa, bu yediklerimden değil, geçmiş çağlardan kulağıma fısıldayanlardan geliyor. Yaşayan insanlar geçmişin derslerini unutabilirler. Fakat atalar asla unutmaz.

Aimaina kahvaltı masasından kalktı ve bahçe sundurmasındaki bilgisayarına gitti. Onun için bu sadece başka bir aletti, bu nedenle başkaları gibi onu kutsal bir şey olarak kabul edip evinin içine, ya da özel bir büroya koymak yerine burada tutuyordu. Bilgisayarı bir el küreği gibiydi. Onu kullanıp bir yere koyardı.

Terminalinin üstünde havada bir yüz belirdi. "Dostum Yasunari'yi arıyorum," dedi Aimaina. "Fakat onu rahatsız etmeyin. Konu o kadar önemsiz ki, zamanını bununla harcamasına utanırım."

"O zaman onun adına ben size yardımcı olayım," dedi havadaki yüz.

"Dün, benimle randevusu olan Peter Wiggin ve Si Wang-mu hakkında bilgi istemiştim."

"Hatırlıyorum, sizin için onları hemen bulmak büyük bir zevkti."

"Ziyaretlerini çok rahatsız edici buldum," dedi Aimaina. "Bana söyledikleri bir şey doğru değildi ve onun ne olduğunu anlamak için daha fazla bilgiye ihtiyacım var. Kişisel gizliliklerine tecavüz etmek istemiyorum, fakat genel kayıtlarda bir şeyler vardır - belki okudukları okullar, çalıştıkları yerler veya aile ilişkileriyle ilgili bazı şeyler..."

"Yasunari bize istediğiniz her şeyin bilgece bir nedeni olduğunu söyledi. Araştırayım."

Yüz, bir an için kayboldu ve neredeyse aynı anda titreşerek belirdi.

"Bu çok tuhaf. Bir yanlışlık mı yaptım?" Kız isimleri dikkatle heceledi.

"Doğru," dedi Aimaina. "Kesinlikle dün olduğu gibi."

"Onları ben de hatırlıyordum. Evinizden sadece birkaç blok ötedeki bir apartmanda oturuyorlardı. Ama bugün onları bulamıyorum. Ve burada binayı araştırdım ve kaldıkları dairenin bir yıldır boş olduğunu gördüm. Aimaina, çok şaşırdım. Nasıl olur da iki insan bir gün var, ertesi gün yok olabilir? Dün veya bugün bir yanlış mı yaptım?"

"Yanlış yapmadın, dostumun yardımcısı. İhtiyacım olan bilgi buydu. Lütfen, bu konuda daha fazla düşünmeni istemiyorum. Sana bir gizem gibi görünen şey, aslında benim sorularımın çözümü."

Kibar sözlerle birbirlerine veda ettiler.

Aimaina bahçe çalışma odasından ayrıldı, güneş ışığının baskısı altında eğilmiş, mücadele eden yaprakların yanından geçti. Atalar, tıpkı güneşin yapraklara yaptığı gibi, beni bilgelikle doldurdular ve dün gece, tıpkı özün bitki içinde ilerlemesi gibi, bu bilgeliği zihnime taşıyarak, su içimde aktı. Peter Wiggin ve Si Wang-mu, et ve kandan oluşuyorlar ve yalanlarla dolular, fakat bana gelerek duymam gereken gerçekleri söylediler. Ataların, yaşayan çocuklarına haber yollamalarının yolu değil mi bu? Bir şekilde en korkunç savaş silahlarıyla donatılmış bir filoyu yola çıkardım. Bunu gençken yaptım; şimdi gemiler hedeflerine yaklaştılar ve ben yaşıyım. Ve onları geri çağırzamam. Bir dünya yok edilecek ve Kongre onaylamaları için Gereklilikçilere bakacak, onlar da verecekler ve sonra da onaylamam için bana bakacaklar ve ben de utançla yüzümü saklayacağım. Yapraklarım dökülecek, onların önünde çırılçıplak duracağım. Bu nedenle hayatımı bu tropik bölgede geçirmemeliydim. Kışı unuttum, utanç ve ölümü unuttum.

Kusursuz sadelik - ona ulaştığımı sanmıştım. Fakat bunun yerine kötü talihin getiricisi oldum.

Hikari, patikanın ince kumuna belirli işaretler çizerek, onları silip yeniden yazarak bir saat kadar bahçede oturdu. Sonunda bahçe sundurmasına geçti ve düzenlediği mesajı bilgisayarına yazdı.

Soykırımcı Ender bir çocuktu ve savaşın ne olduğunu bilmiyordu; yine de oyununda, üzerinde canlıların yaşadığı bir gezegeni yok etmeyi seçti. Ben bir yetişkinim ve başından beri oyunun bir gerçek olduğunu biliyorum; fakat oyuncunun ben olduğunu bilmiyordum. Eğer başka bir dünya yok edilir ve başka bir akıllı tür ortadan silinirse, benim suçum Soykırımcınınkinden daha çok mu, yoksa daha az mı olur? Şimdi benim sadeliğe olan yolum nedir?

Dostu bu soruyu çevreleyen birkaç ayrıntıyı bilecekti; fakat daha fazlasına ihtiyacı olmayacaktı. Soru üzerinde düşünecekti. Bir yanıt bulacaktı.

Bir an sonra, Pacifica'daki biri, bir ansible mesajı aldı. Yolda tüm ansible nete yayılıp yerleşmiş olan bir varlık tarafından çoktan okunmuştu. Jane için mesaj, adres kadar önemli değildi. Artık Peter ve Wang-mu araştırmalarında bir sonraki adım olarak nereye gideceklerini bileceklerdi.

KİMSE MANTIKLI DEĞİLDİR

"Babam bana sık sık derdi ki, kollarımızın ulaşamadığı isteklerimizin yerine getirilmesi için uşaklarımız ve makinelerimiz var. Makineler, uşaklardan daha güçlüdür, daha itaatkâr ve daha az isyankârdır, fakat makinelerin yargı gücü yoktur ve isteğimiz aptalca olduğu zaman bile bizi uyarmazlar, isteğimiz kötü olduğu zaman bize itaatsizlik etmezler. İnsanların tanrıları hakir gördüğü zaman ve yerlerde bu insanlardan çoğunun makine olan uşaklara ihtiyacı vardır, ya da makine gibi davranan uşaklar seçmelidirler. Bence bu, tanrılar gülmelerini kesinceye kadar devam edip duracak."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan.

Uçan araba, Lusitania'dan sabah güneşi altında böceklerin çalıştıkları kadife çiçeği tarlalarını sıyrarak uçuyordu. Henüz öğlen olmamasına rağmen uzakta bulutlar çoktan yükselmiş, kümülüs kümeleri yukarı doğru kabarmaya başlamıştı.

"Neden gemiye gitmiyoruz," dedi Val.

Miro başını sallayarak, "Yeterince dünya bulduk," dedi.

"Jane öyle mi diyor?"

"Jane bugün bana karşı hoşgörüsüz," dedi Miro, "bu da bizi eşit kılıyor."

Val gözlerini ona dikerek, "O zaman benim hoşgörüsüzlüğümün sebebini tahmin et," dedi. "Ne yapmak istediğimi sormak zahmetine bile katlanmadın. Bu kadar önemsiz miyim?"

Miro kıza baktı. "Ölmekte olan sensin," dedi. "Ender'le konuşmaya çalıştım, fakat hiçbir işe yaramadı."

"Ne zaman senin yardımını istedim? Ve şimdi bana yardım etmek için tam olarak ne yapıyorsun?"

"Ana Kraliçe'ye gidiyorum."

"Peri vaftiz anneni görmeye gittiğini de söyleyebilirsin."

"Val, senin sorunun tümüyle Ender'in iradesine bağlı olman. Eğer sana karşı ilgisini kaybederse yok oldun demektir. İşte, senin kendi iraden olmasını nasıl sağlayabileceğimizi bulmanın bir yolunu arayacağım."

Val güldü ve başını ondan öteye çevirdi. "O kadar romantiksin ki, Miro. Fakat bazı şeyleri doğru düşünemiyorsun."

"Onları derinliğine düşünüyorum," dedi Miro. "Bütün zamanımı bazı şeyleri derinliğine düşünerek geçiriyorum. Bu da ustalık isteyen düşüncelerim üzerinde etkili oluyor. Hangilerini yerine getirmeliyim ve hangilerini göz ardı etmeliyim?"

"Bizi bir yere çarpmadan götürecek düşüncelerine göre davran."

Miro, yapım halindeki bir yıldız gemisinden kaçınmak için direksiyonu kırdı.

"Hâlâ bir sürü yapıyor," dedi Miro. "Oysa elimizde yeterince var."

"Belki de Jane öldüğü zaman yıldız uçuşunun bizler için öleceğini biliyor. Bu nedenle ne kadar çok gemi olursa, o ölmeden önce o kadar çok şey başaracağımızı düşünüyor."

"Ana Kraliçe'nin ne düşündüğünü kim tahmin edebilir ki?" dedi Miro. "O söz verir, fakat kehanetlerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği hakkında bile kehanette bulunamaz."

"O zaman neden onu görmeye gidiyorsun?"

"Ana kraliçeler bir zamanlar bir köprü oluşturmuşlardı, Henüz bir çocuk ve onların en tehlikeli düşmanı olan Ender Wiggin'in zihniyle kendi zihinlerini birleştirmek için, canlı bir köprü. Karanlıktan bir aiûa çağırılmış ve onu yıldızların arasında bir yere yerleştirmişlerdi. Bu kısmen ana kraliçelerin doğasını, aynı zamanlarda insanların doğasını, özellikle onu anlayabildikleri kadarıyla Ender Wiggin'inkini kapsayan bir varlıktı. Köprüyü bitirdikleri zaman -onu beklemek için bıraktıkları bir tanesi hariç, Ender hepsini öldürünce- köprü, insanlığın zayıf ansible bağlantıları arasında, ilk insan dünyası ve onun birkaç ileri karakolunun küçük, kırılğan bilgisayar ağlarına belleğini depolayarak canlı kaldı. Bilgisayar ağları büyüdükçe, köprü de Ender Wiggin'in yaşam ve karakterim çizerek büyüdü."

"Jane," dedi Val.

"Evet, bu Jane. Val, öğrenmek isteyeceğim şey, Jane'in aiûasının senin içine nasıl aktarılacağı."

"O zaman ben Jane olacağım, kendim değil."

Miro uçan arabanın manevra koluna yumruğuyla vurdu. Araç yalpaladı, sonra otomatik olarak kendini düzeltti.

"Bunu düşünmediğimi mi sanıyorsun?" diye sordu, Miro. "Ama şimdi de kendin değilsin! Sen Ender'sin - sen Ender'in rüyası, ihtiyacı, ya da buna benzer bir şeysin."

"Kendimi Ender gibi hissetmiyorum. Kendim gibi hissediyorum."

"Doğru. Kendi anıların var, kendi vücudunun duyguları, kendi deneyimlerin var fakat bunların hiçbiri kaybolmayacak. Kimsenin kendi içinde yatan bilinci kaybolmayacak. Farkı hissetmeyeceksin bile."

Kız güldü. "Oh, şimdi de daha önce hiç yapılmamış bir şeyin sonucunun *ne olacağı* konusunda uzman mı oldun?"

"Evet," dedi Miro. "Birinin ne yapılacağına karar vermesi, birinin neye inanılacağına karar vermesi ve sonra o şekilde hareket etmesi gerek."

"Ya sana bunu yapmak istemediğimi söylersem?"

"Ölmek mi istiyorsun?"

"Beni asıl öldürmek isteyen senmişsin gibi geliyor bana," dedi Val. "Oh, dürüst olmak gerekirse, benim en derin kişiliğimi kesip alarak oraya bir başkasınınkini yerleştirmek gibi daha hafif bir suç işlemek istiyorsun."

"Şimdi ölüyorsun. Sahip olduğun kişilik seni istemiyor."

"Miro, bu ilginç bir deneyime benzediği için seninle gelip Ana Kraliçe'yi göreceğim. Fakat hayatımı kurtarmak için beni yok etmene izin vermeyeceğim."

"Tamam öyleyse," dedi Miro, "Ender'in doğasının tümüyle özgecil yönünü temsil ettiğine göre, konuyu sana başka yönden açıklayayım. Eğer Jane'in aiûası senin vücuduna konabilirse, o zaman ölmeyecek. Eğer ölmezse, belki de içinde yaşadığı bilgisayar ağlarını kapattıktan sonra, onun öldüğünden emin olunca, onları tekrar açarlar, o zaman belki onlarla yeniden bağlantı kurabilir ve belki o zaman yıldız uçuşu sona ermek zorunda kalmaz. Bu nedenle eğer sen ölürsen, sadece Jane'i

değil, güç ve özgürlüğün şimdiye kadar yayamadığımız bir genişliğe ulaşması için öleceksin. Sadece bizim için değil, aynı zamanda pequeninolar ve ana kraliçeler için."

Val konuşmadı.

Miro önündeki yolu gözledi. Ana Kraliçe'nin solda, bir nehrin setindeki mağarasına yaklaşıyordu. Oraya sadece bir kez, eski vücudunun içindeyken gitmişti. Yolu biliyordu. Elbette o zaman Ender de onunla beraberdi ve bu sayede Ana Kraliçe'yle iletişim kurabilmişti -Ana Kraliçe Ender'le konuşabiliyordu, Ender'i sevenler ve onu izleyenler de dilbilim açısından onunla bağlantılı olduklarından Ana Kraliçe'nin konuşmasının yankılarına kulak misafiri olabiliyorlardı. Fakat Val de Ender'in bir parçası değil miydi? Ve şimdi Miro, Ender'le hiç olmadığı kadar kızla bağlantılı değil miydi? Ana Kraliçe'yle konuşabilmek için Val'in yanında olmasına ihtiyacı vardı; kendi eski vücudu gibi Val'in de yok olmasını engellemek için Ana Kraliçe'ye ihtiyacı vardı.

Araçtan çıktılar, elbette Ana Kraliçe onları bekliyordu; onları mağaranın ağzında bir işçi karşıladı, Val'in elini tuttu ve konuşmadan onları karanlığa götürdü. Miro, Val'e sıkıca yapışırken, Val de tuhaf yarattığı tutuyordu. İlk defasında olduğu gibi, yaratık Miro'yu korkutmuştu, ama Val hiç korkmamış görünüyordu.

Yoksa bu, kızın kayıtsızlığından mı ileri geliyordu? En derin kişiliği Ender'di ve Ender kıza ne olacağına gerçekten aldırılmıyordu. Bu onu korkusuz yapıyordu. Bu onu hayatta kalmaya karşı kayıtsız yapıyordu. Kızı tek ilgilendiren, Ender'de bağlantısını devam ettirmektir - eğer bunu yapamazsa onu kesinlikle öldürecek olan tek şey. Kıza, Miro onu yok etmek istiyormuş gibi geliyordu; fakat Miro planının, kızın herhangi bir parçasını kurtarmanın tek yolu olduğunu biliyordu. Vücudu. Anıları. Alışkanlıkları, tavırları, gerçekten bildiği her yönü, bütün bunlar korunacaktı. Kızın bizzat fark ettiği ve anımsadığı her parçası yerinde olacaktı. Miro'yu ilgilendirdiği kadarıyla, eğer onlar dayanabilirlerse, bu onun hayatının kurtulmuş olması demektir. Ve bir kez değişiklik yapıldıktan sonra, eğer yapılabilirse, Val bunun için ona teşekkür edecekti.

Ve bu nedenle Jane de teşekkür edecekti.

Ve bu nedenle herkes teşekkür edecekti.

Zihninde, gerçek işitme sınırının altında, bir mırıltı, "Ender'le senin arandaki fark şu," dedi, "Ender başkalarını kurtarmak için bir plan düşündüğü zaman, kendini ve sadece kendini ön safa koyar."

"Bu bir yalan," dedi Miro, Ana Kraliçe'ye. "O Human'ı öldürdü, değil mi? Ön safa koyduğu Human'dı."

Human, şimdi Milagre köyünün giriş kapısının kenarında büyüyen baba ağaçlardan biriydi. Ender onu yavaş yavaş öldürmüştü, öyle ki Human toprakta kök salarak ve tüm anıları bozulmamış olarak üçüncü hayatının kapısından geçmişti.

"Sanırım Human gerçekte ölmedi," dedi Miro. "Ama Planter öldü ve Ender onun da bunu yapmasına izin verdi. Ayrıca halkınla Ender arasındaki son savaşta kaç ana kraliçe öldü? Bana Ender'in değerini nasıl biçtiği hakkında yüksekten atma. O sadece bedelin ödenmesini sağlar. Kimin ödeme gücü varsa."

Ana Kraliçe'nin yanıtı hemen geldi. "Beni bulmanızı istemiyorum. Karanlıkta kaybolmuş olarak kalın."

"Sen de Jane'in ölmesini istemiyorsun," dedi Miro.

"Onun içimdeki sesini beğenmedim," dedi Val yavaşça.

"Yürümeye devam et. İzlemeye devam et."

"Yapamam," dedi Val. "İşçi - elimi bıraktı."

"Yani burada tıklı mı kaldık?"

Val'in yanıtı sessizlikti. Hiçbir yöne adım atmaya cesaret edemeyerek, sıkıca el tutuşup karanlıkta durdular.

"Benden yapmamı istediğin şeyi yapamam"

"Daha önce buradayken," dedi Miro, "bize ana kraliçelerin Ender'i tuzağa düşürmek için nasıl bir ağ hazırladıklarını, fakat bunu başaramadıklarını, bu nedenle bir köprü yaptıklarını, Dışarı'dan bir aiûa çekip ondan bir köprü yaptıklarını ve onu, Ender'in zihni kanalıyla, Savaş Okulu'ndaki bilgisayarda oynadığı fantastik oyunlar kanalıyla, onunla konuşmak için kullandıklarını anlattın. Bunu bir kez yaptınız - Dışarı'dan bir aiûa çağırdınız. Neden aynı aiûayı bulup başka bir yere koyamıyorsunuz? Neden onu başka bir şeye bağlayamıyorsunuz?"

"Köprü bizim bir parçamızdı. Kısmen bizdik. O aiûayı yeni ana kraliçeler yapmak için aiûaları çağırdığımız yoldan çağırdık. Bu tamamıyla farklı bir şey. O eski köprü, açlık çekerek ortalıkta dolanan ve bağlantı kurmakta çaresiz kalan bir tekillik değil, artık tam bir kişilik."

"Bütün söylediğin, bunun yeni bir şey olmadığı. Nasıl yapacağınızı bilmediğiniz bir şey olduğu. Aslında yapılamaz olmadığı."

"O bunu yapmanı istemiyor. Bunun olmasını istemiyorsa bir şey yapamayız."

"Demek beni durdurabilirsin," diye Miro Val'e mırıldandı.

Val, "Benden bahsetmiyor," diye yanıtladı.

"Jane başkasının vücudunu çalmak istemiyor."

"O, Ender'in vücudu. Onda iki tane daha var. Bu yedek. Bunu kendisi bile istemiyor."

"Yapamayız, yapamayız. Gidin."

"Karanlıkta gidemeyiz," dedi Miro.

Miro, Val'in elini ondan çektiğini hissetti.

"Hayır!" diye bağırdı. "Bırakma!"

"Ne yapıyorsun?"

Miro sorunun ona yöneltilmediğini biliyordu.

"Nereye gidiyorsun? Bu karanlıkta tehlikeli."

Miro, Val'in sesini duydu - şaşılacak derecede uzaktan. Kız, karanlıkta hızlı hareket ediyor olmalıydı. "Eğer sen ve Jane hayatımı kurtarmakla bu kadar ilgileniyorsanız," dedi kız, "o zaman Miro ve bana bir rehber verin. Yoksa bir yarığa düşüp boynumu kırsam, kim aldırır? Ender aldırmaz. Ben *aldırmam*. Miro kesinlikle aldırmaz."

"Yürümeği kes!" diye bağırdı Miro. "Sadece kımıldamadan dur, Val!"

"Sen kımıldamadan dur," diye Val ona seslendi. "Kurtarılmaya değer hayatı olan sensin."

Miro birden bir elin onunkini tuttuğunu hissetti. Hayır, bir pençe. Bir işçinin ön pençesini tuttu ve o da Miro'yu karanlıkta ilerletti. Çok uzağa değil. Sonra bir köşeyi döndüler ve ortalık biraz daha aydınlıktı, başka bir köşeyi döndüler ve görebiliyorlardı. Bir başkasını, bir başkasını derken, yüzeye kadar uzanan bir yarığın aydınlattığı bir odadaydılar. Val çoktan oradaydı, Ana Kraliçe'nin karşısında yere oturmuştu.

Miro Ana Kraliçe'yi daha önce gördüğünde, kadın yumurtlama döneminin ortasındaydı - yeni ana kraliçelere dönüşecek yumurtalar, acımasız, zalimce ve duygusal bir işlem. Fakat şimdi, kadın sadece tünelin toprağı üstünde yatıyor ve devamlı akan işçilerin getirdiği şeyleri yiyordu. Kil çanaklar, kadife çiçeği lapası ve su doluydu. Ara sıra, meyve. Ara sıra, et. Kesintisiz. İşçi ardına işçi. Miro birinin bu kadar çok yediğini ne görmüştü, ne de hayal edebilirdi.

"Yumurtalarımı nasıl yaptığımı sanıyordun?"

"Yıldız uçuşu olmadan Filo'yu asla durduramayız," dedi Miro. "Jane'i öldürmek üzereler ve bu artık gün meselesi. Ansible ağını kapatıyorlar ve o ölecek. Sonra ne olacak? Ondan sonra gemilerin ne işe yarayacak? Lusitania Filosu gelip bu dünyayı yok edecek."

"Evrende sonsuz tehlike var. Korkman gereken tek şey bu değil"

"Her şey için korkuyorum," dedi Miro. "Tüm kaygım bu. Ayrıca, görevim tamamlandı. Bitti. Artık yeterli sayıda dünya var, yerleşebileceğimizden fazla dünya. İhtiyacımız olandan daha çok yıldız gemisi ve daha çok zaman, daha fazla hedef *değil*."

"Sen aptal mısın? Jane ve benim, seni bir hiç için mi dışarı gönderdiğimizi sandın? Artık kolonileştirilecek dünyalar aramıyorsun."

"Öyle mi? Bu görev değişikliği ne zaman oldu?"

"Kolonileştirilecek dünyalar sadece sonradan akla gelen bir fikirdi. Sadece bir yan ürün"

"O zaman Val ve ben neden haftalardır kendimizi öldürüyoruz? Ve bu Val için kelimesi kelimesine doğru - iş o kadar sıkıcı ki, Ender'i ilgilendirmiyor, bu nedenle de kız gitgide soluyor."

"Filo'dan çok daha büyük bir tehlike. Zaten Filo'yu yendik. Çoktan etrafa yayıldık. *Benim* ölümüm ne ifade eder? Kızlarımın hepsi anılarıma sahip."

"Gördün mü, Val?" dedi Miro. "Ana Kraliçe biliyor -anıların kendine ait. Eğer anıların yaşıyorsa, sen de yaşıyorsun demektir."

"Bir domuzun gözünde," dedi Val yavaşça. "Bahsettiği çok daha büyük tehlike ne?"

"Çok daha büyük bir tehlike yok," dedi Miro. "Sadece benim gitmemi istiyor, ama gitmeyeceğim. Hayatın kurtarılmaya değer, Val. Jane'inki de. Ve eğer yapılabilirse, Ana Kraliçe bunu yapacak bir yol bulabilir. Eğer Jane, Ender'le ana kraliçeler arasında bir köprü olabiliyorsa, neden Ender de Jane ve senin aranda bir köprü olmasın?"

"Eğer deneyeceğimi söylersen, işini yapmaya dönecek misin?"

İşte püf noktası buydu: Ana Kraliçe'nin, tıpkı anıları gibi, niyetlerini de gerçekmiş gibi gördüğü konusunda çok eskiden Ender Miro'yu uyarılmıştı. Fakat kadının niyetleri değiştiği zaman, yeni niyet yeni gerçek oluyordu ve kadın başka bir şeye niyetlenip niyetlenmediğini hatırlamıyordu. Yani, Ana Kraliçe'nin söz vermesi, suyun üstüne yazı yazmak gibiydi. Kadın ancak hâlâ oram için bir anlamı olan sözlerini tutardı.

Yine de Miro'nun elde edebileceğinden daha iyi bir söz yoktu.

"Deneyeceksin," dedi Miro.

"Şu anda bunun nasıl yapılabileceğini deniyorum. Human, Rooter ve bütün babağaçlara danışıyorum. Bütün kızlarıma danışıyorum. Bütün bunların aptallık olduğunu düşünen Jane'e danışıyorum."

"Acaba," dedi Val, "bana danışmayı hiç düşündün mü?"

"Sen zaten evet diyorsun."

Val içini çekti. "Sanırım öyle," dedi, "içimde, çok derinlerde, bu genç kuklanın yaşamasını veya ölmesini umursamayan gerçekten yaşlı bir adam olduğum yerde - sanırım o düzeyde, aldırımıyorum."

"Hep evet dedin. Ama korkuyorsun. Sahip olduklarını kaybetmekten, kim olacağını bilememekten korkuyorsun."

"Haklısın," dedi Val. "Ama bir daha bana kızlarının senin anılarına sahip oldukları için ölmeye aldırmadığın gibi aptalca bir yalan uydurma. Ölmek konusunda bal gibi kaygılısın ve Jane'i hayatta tutmak hayatını kurtaracaksa, bunu yapmak istiyorsun."

"İşçimin elini tutun ve ışığa çıkın. Yıldızların arasına gidin ve işinizi yapın. Burada, hayatım kurtarmak için bir yol bulmaya çalışacağım. Jane'in hayatını. Hepimizin hayatını."

Jane somurtuyordu. Miro, Milagre'ye dönerken, yıldız gemisine giderken, yol boyunca onunla konuşmaya çalıştı, fakat Jane, konuşmak bir yana, yüzüne bakmayan Val kadar sessizdi.

"Demek kötü adam benim," dedi Miro. "Hiçbiriniz bu konuda bir şey yapmıyordunuz, çünkü aslında her şeyi ben üstlenmiştim. Ben kötüyüm ve siz de kurbanlarsınız."

Val başını salladı ve cevap vermedi.

Miro üstlerinden hızla geçen havanın ve motorların gürültüsünden daha yüksek bir sesle, "Ölüyorsun!" diye bağırdı. "Jane de idam edilmek üzere. Bütün bunlar karşısında pasif kalmak bir meziyet mi? En azından birisi bir çaba haralayamaz mı?"

Val, Miro'nun işitemediği bir şey söyledi.

"Ne?"

Kız başını öteye çevirdi.

"Bir şey söyledin. Onu tekrarla!"

Ona cevap veren Val'in değil, kulağına konuşan Jane'in sesiydi. "Kız, ikisine birden sahip olamazsın, dedi."

Miro kızın sesini taklit ederek, Val'e, "İkisine birden sahip olamam, demekle neyi kastettin?"

Val ona döndü. "Eğer Jane'i kurtarırsan, bu *onun* hayatıyla ilgili her şeyi hatırladığı için olacak. Onu bilinçsiz bir irade olarak içime kaydırırsan bir işe yaramaz. Jane kendi olarak kalmalı, böylece ansible ağı eski haline getirildiği zaman o da eski haline dönebilir. Ve bu da beni silip atar. Ya da ben, anılarımla, kişiliğimle bırakılırım, o zaman iradeni Jane'in veya Ender'in sağlaması ne fark eder ki? İkimizi birden kurtaramazsın."

"Nereden biliyorsun?" diye sordu Miro.

"Bu konuda kimse bir şey bilmediği halde, sen tüm anlattığın şeylerin gerçek olduğunu biliyormuş gibi konuşurken izlediğin aynı yoldan!" diye bağırdı Val. "Uslamlıyorum! Mantıklı geliyor. Bu yeterli."

"Senin, kendi anılarına ve onunkilere birlikte sahip olabilmen neden mantıklı değil?"

"O zaman çıldırırdım, değil mi?" dedi Val. "Çünkü bir yıldız gemisinde hayata sıçrayan, ilk gerçek anısı senin ölümünü ve tekrar hayata döndüğünü görmek olan bir kadın olduğumu hatırlardım. Ayrıca bu vücudun dışında, bir şekilde uzayda yaşayarak geçen üç bin yıllık bir hayatı ve... ne tür bir insan böyle anıları tutabilir? Bunu düşündün mü? Bir insanın Jane'in hatırladıklarını, bildiklerini ve yapabildiklerini içine alması nasıl mümkün olabilir?"

"Jane çok güçlüdür," dedi Miro. "Ancak, bir vücudu nasıl kullanacağını bilmiyor. Bu konuda içgüdüleri yok. Hiç de olmadı. Senin anılarını kullanmak *zorunda*. Seni el sürülmemiş olarak bırakmak *zorunda*."

"Sanki biliyormuşsun gibi."

"*Biliyorum*," dedi Miro. "Bunu neden veya nasıl bildiğimi bilmiyorum, ama biliyorum."

"Ben de erkeklerin mantıklı olduklarını sanardım," dedi kız, küçümseyerek.

"Kimse mantıklı değildir," dedi Miro. "Hepimiz bazı hareketler yaparız, çünkü ne istediğimizden eminizdir ve yaptığımız hareketlerin bize istediğimizi sağlayacağını sanırız, ama hiçbir şeyden kesin olarak emin olamayız ve bu nedenle yürüttüğümüz bütün mantık, önceden bir sebep düşünmeden nasıl olsa yapacağımız şeyleri haklı göstermek için uydurulmuştur."

"Jane mantıklı," dedi Val. "Bu da vücudumun ona neden uymayacağını nedenlerinden biri."

"Jane de mantıklı değil," dedi Miro. O da tıpkı bizim gibi. Ana Kraliçe gibi. Çünkü canlı. Ancak bilgisayarlar, işte *onlar* mantıklı. Onları verilerle beslersin, bu verilerden elde edilebilecek sonuca ulaşırlar - ama bu onların kendilerine verdiğimiz her tür bilgi ve programın çaresiz kurbanları olduğu anlamına gelir. Biz, yaşayan akıllı varlıklar, aldığımız verilerin kölesi *değiliz*. Çevremiz bizi bilgiyle doldurur, genlerimiz bize belirli güdüler verir, fakat her zaman doğuştan gelen ihtiyaçlarımıza boyun eğmeyiz. Sıçramalar yaparız. Neyin bilinemeyeceğini biliriz ve sonra bütün hayatımızı bu bilgiyi doğrulamak için harcarız. Yapmaya çalıştığım şeyin doğru olduğunu biliyorum."

"Mümkün olmasını istiyorum, demek istiyorsun."

"Evet," dedi Miro. "Ama benim istemem, onun mümkün olmadığı anlamına gelmez."

"Fakat bilmiyorsun."

"Bunu bir kimsenin herhangi bir şeyi bildiği kadar biliyorum. Bilgi sadece ona dayanarak hareket etmeye yetecek kadar güvenilen bir düşüncedir. Güneşin yarın doğup doğmayacağını bilmiyorum. Ben uyanmadan Küçük Doktor dünyayı yok edebilir. Yerden bir volkan yükselip bizi paramparça edebilir, fakat yarın olacağına güvenirim ve o güvene göre davranırım."

"Eh, ben de Jane'in en derin kişiliğini Ender'le yer değiştirmesinin, şu anda var olan *bana* benzer bir şey *bırakacağına* inanmıyorum."

"Fakat ben biliyorum -*biliyorum*- ki bu bizim tek şansımız, çünkü sana eğer başka bir aiûa bulamazsak, Ender seni yok edecek ve Jane'e onun fiziksel kişiliği olacak başka bir yer bulamazsak, o da ölecek. Senin daha iyi olan planın ne?"

"Planım yok," dedi Val. "Yok. Eğer Jane vücudumda yaşamak için bir şekilde getirilebilirse, bu olmak zorunda, çünkü Jane'in hayatta kalması, üç akıllı tür için çok önemli. Bu nedenle sana engel olmam. Sana engel olamam. Ama benim bununla yaşayacağıma inanacağımı bir an bile düşünme. Kendini aldatıyorsun, çünkü planının basit bir gerçeğe dayandığı olgusuyla yüzleşmeye dayanmıyorsun: ben gerçek bir kişi değilim. Var değilim. Var olmaya hakkını yok ve bu nedenle vücudum el konulmaya hazır. Kendine beni sevdiğini ve beni kurtarmak istediğini söylüyorsun, fakat Jane'i daha uzun zamandan beri tanıyorsun. Bir sakat olarak geçirdiğin yalnızlık aylarında o senin en gerçek dostundu, bu nedenle onu sevmeni ve onun hayatım kurtarmak için her şeyi yapacak olmanı anlıyorum, ama ben senin yaptığın gibi sahte tavırlar *takınmazdım*. Planın, benim ölmem ve Jane'in yerimi alması. İstersen buna sevgi diyebilirsin, ama ben asla öyle demezdim."

"O zaman yapma," dedi Miro. "Onunla yaşayamayacağını düşünüyorsan, yapma."

"Oh, kapat çeneni," dedi Val. "Nasıl bu kadar acınacak derecede romantik oldun? Yerimde sen olsaydın, şu anda vücudunu Jane'e vermekten ne kadar memnun olduğun ve insanlar, ana kraliçeler ve pequeninolar uğruna ölmenin senin için ne kadar değerli olduğu hakkında veya buna benzer nutuklar atmakta olmaz mıydın?"

"Bu doğru değil," dedi Miro.

"Yani böyle nutuklar atmazdın, öyle mi? Yapma. Senin bundan daha iyi olduğunu biliyorum," dedi kız.

"Hayır," dedi Miro. "Vücudumu vermezdim demek istiyorum. Dünyayı kurtarmak için bile vermezdim. İnsanlığı. Evreni. Vücudumu bir kez kaybettim. Hâlâ anlayamadığım bir mucizeyle onu geri aldım. Onu mücadele etmeden vermem. Beni anlıyor musun? Hayır, anlamıyorsun, çünkü içinde mücadele hissi yok. Ender sana bu hissi *vermemiş*. Seni tam bir özgecil, başkaları için her şeyini feda eden, kimliğini başka insanların ihtiyaçlarına göre yaratan kusursuz bir kadın olarak yapmış. Eh, ben öyle değilim. Şimdi ölmekten mutlu değilim. Yaşamak niyetindeyim. Gerçek insanlar böyle

hissederler, Val. Ne derlerse desinler, hepsi yaşamaya niyetlidir."

"İntiharlar dışında."

"Onlar da yaşamaya niyetlidir," dedi Miro. "İntihar, dayanılmaz bir acıdan çaresizce kurtulma girişimidir. Daha fazla değerleri olan birinin senin yerine yaşamasına izin vermek soylu bir karar *değil*."

"İnsanlar bazen bu tür kararlar verirler," dedi Val. "Hayatımı başkasına vermeyi seçmem, gerçek bir insan olmadığım anlamına gelmez. İçimde mücadele hissi olmadığı anlamına gelmez."

Miro uçan arabayı durdurdu, yere inmeye bıraktı. Milagre'ye en yakın pequenino ormanının kenarındaydı. Tarladaki pequeninoların onları seyretmek için çalışmayı kestiklerinin farkındaydı. Fakat ne gördükleri ve ne düşündükleri umurunda değildi. Val'i omuzlarından tuttu ve gözyaşları yanaklarından aşağıya süzülürken, "Ölmeni istemiyorum, ölümü seçmeni istemiyorum," dedi.

"Sen seçtin."

"Ben yaşamı seçtim." dedi Miro. "İçinde yaşamın mümkün olduğu vücuda sıçramayı seçtim. Sen ve Jane'in sadece benim zaten yapmış olduğum bir şeyi yapmanız için çalıştığımı anlamıyor musun? Yıldız gemisinde bir an, orada eski vücudum ve yine orada bu yeni vücudum vardı ve birbirlerine bakıyorlardı. Val, her iki görüntüyü de hatırlıyorum.

Beni anlıyor musun? Bu vücuda bakarak, 'Ne kadar güzel, ne kadar genç, bunun ben olduğu zamanı hatırlıyorum, bu kim şimdi, kim bu şahıs, şu sakat halim yerine neden böyle bir şahıs olamıyorum,' diye düşündüğümü hatırlıyorum. Bunu düşündüm ve bunu *düşündüğümü*, daha sonra hayal etmediğimi, düşlemediğimi hatırlıyorum. Fakat aynı zamanda orada durmuş, kendime acıyarak baktığımı, 'Zavallı adam, zavallı sakat adam, canlı olmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlarken, böyle yaşamaya nasıl katlanabilir?' diye düşündüğümü de hatırlıyorum ve birdenbire adam toz haline, tozdan da öte, havaya, hiçbir şeye dönüşüverdi. Onun ölümünü izlediğimi hatırlıyorum çünkü aiûamı çoktan sıçramıştı. Fakat her iki tarafı da hatırlıyorum."

"Ya da, sıçrayana kadar eski kişiliğini, sonra da yeni kişiliğini hatırlıyorsun."

"Belki," dedi Miro. "Ama bir saniye bile sürmedi. Aynı anda iki kişiliğimle ilgili bu kadar çok şeyi nasıl hatırlarım? Bence aiûamın her iki vücuda da hükmettiği o bölünme anında bu vücuttaki anılarımı korudum. Eğer Jane senin içine sıçrarsa, eski anılarını koruyacak ve onunkileri de alacaksın sanırım. Ben böyle düşünüyorum."

"Oh, bildiğini sanıyordum."

"Gerçekten biliyorum," dedi Miro. "Çünkü başka bir şey düşünülemez ve bu nedenle de bilinemez. Benim içinde yaşadığım gerçek, senin Jane'i, Jane'in de seni kurtarabileceği bir gerçek."

"Bizi kurtarabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Elimden gelen her şeyi zaten yaptım," dedi Miro. "Her şeyi. İşim bitti. Ana Kraliçe'den rica ettim. Bunu düşünüyor, deneyecek. Senin rızam ve Jane'in rızasını alması gerek. Fakat artık bunun benimle bir ilgisi kalmadı. Ben sadece bir gözlemci olacağım. Senin yaşadığını, ya da öldüğünü izleyeceğim." Kızı kendine çekti ve ona sarıldı. "Yaşamamı istiyorum."

Kolları arasındaki kızın vücudu katı ve tepkisizdi. Miro hemen onu bıraktı ve kızıdan uzaklaştı.

"Bekle," dedi kız. "Jane bu vücuda sahip oluncaya kadar bekle, sonra sana izin verdiği şeyleri yap. Fakat bana bir daha *dokunma*, çünkü ölümümü isteyen bir adamın bana dokunmasına dayanmamam."

Bu sözler Miro için cevap verilemeyecek kadar acıydı. Gerçekten, onları içine alamayacağı kadar acıydı. Uçan arabayı çalıştırdı. Araç biraz yükseldi. Onu ileri hareket ettirdi ve ormanı dolanarak, baba ağaçlar, Human ve Rooter'ın Milagre'nin eski girişini belirlediği yere kadar uçtular. Miro,

elektrik çarpmış bir insanın enerji hattının varlığını hissetmesi gibi, kızın varlığını yanında hissediyordu; ona dokunmadan, onun taşıdığını bildiği acıyla karıncalanıyordu. Artık olan olmuştu. Kız yaralıyordu, Miro onu gerçekten seviyor, onun ölmesini istemiyordu, fakat kız Miro'nun onu yok etmek istediği bir dünyada yaşıyordu ve bunu uzlaştırmanın bir yolu yoktu. Bu gezintiyi paylaşabilirlerdi, başka bir yıldız sistemine bir sonraki yolculuğu da paylaşabilirlerdi, ama bir daha asla aynı dünyada olmayacaklardı, bu da katlanılamayacak kadar acıydı ve bunun bilinciyle içi sızladı, ancak onun ulaşamayacağı, hatta henüz hissedemeyeceği kadar derindi. Oradaydı, ilerideki yıllarda onu hırpalayacağını biliyordu, ama ona şimdi dokunamazdı. Duygularını incelemeye ihtiyacı yoktu. Onları daha önce, Quanda'yi kaybettiği, onunla birlikte bir hayat rüyası imkânsız olduğu zaman hissetmişti. Ona dokunamazdı, onu iyileştiremezdi, hatta az önce fark ettiği gibi bir daha ona katlanamazdı.

"Azap çeken bir aziz gibisin," dedi Jane, kulağına.

"Oh kapa çenenini ve çek git," dedi Miro, alçak sesle.

"Bu benim aşığım olmak isteyen bir adamın konuşması değil," dedi Jane.

"Senin hiçbir şeyin olmak istemiyorum," dedi Miro. "Dünyaları ararken neyin peşinde olduğunu söyleyecek kadar bile bana güvenmedin."

"Sen de Ana Kraliçe'yi görmeye giderken neyin peşinde olduğunu bana söylemedin."

"Ne yaptığımı biliyordun," dedi Miro.

"Hayır, bilmiyordum," dedi Jane. "Akıllıyım -senden *ya da* Ender'den daha akıllıyım, bunu bir an bile unutma- fakat hâlâ siz et yaratıkların çok övündüğü 'sezgisel sıçramaları' önceden tahmin edemiyorum. Ümitsiz cehaletinizden bir erdem çıkartabilmeniz hoşuma gidiyor. Her zaman mantıksızca davranıyorsunuz, çünkü mantıklı davranabilmek için yeterli bilginiz yok. Ama benim mantıksız olduğumu söylemene gerçekten gücendim. Asla öyle değilim. Asla."

"Doğru, eminim," dedi Miro, yavaşça. "Her konuda haklısın. Her zaman öylesindir. Çek git."

"Gittim."

"Hayır, gitmiyorsun," dedi Miro. "Val ve benim yolculuklarımızın aslında neyle ilgili olduğunu söyleyinceye kadar gitmiyorsun. Ana Kraliçe kolonileştirilebilecek dünyaların sonradan akla gelen bir fikir olduğunu söyledi."

"Saçma," dedi Jane. "İnsan olmayan iki türü kurtarabildiğimizden emin olabilmek için birden fazla dünyaya ihtiyacımız vardı. Fazlalık."

"Fakat bizi tekrar tekrar dışarı yolladın."

"İlginç, değil mi?" dedi Jane.

"Lusitania Filosu'ndan çok daha büyük bir tehlikeyle uğraştığımızı söyledi."

"Nasıl devam etti?"

"Sen bana anlat," dedi Miro.

"Eğer sana söylersem," dedi Jane, "gitmeyebilirsin."

"Benim o kadar korkak olduğumu mu sanıyorsun?"

"Hiç de değil, cesur delikanlım, atılgan ve yakışıklı kahramanım benim."

Kız kendisine böyle iltifat ettiği zaman, şaka da olsa, Miro bundan nefret ediyordu. Zaten şu anda şaka kaldıracak durumda değildi.

"O zaman neden gitmeyeceğimi düşündün?"

"O göreve gücünün yetmeyeceğini düşünebilirdin," dedi Jane.

"Öyle miyim?"

"Belki hayır," dedi Jane. "Zaten o zaman beni yanında bulurdun."

"Ya birden orada olmazsan," diye sordu Miro.

"Eh, bu da göze almamız gereken bir risk."

"Bana ne yaptığımızı söyle. Gerçek görevimizin ne olduğunu söyle."

"Oh, aptallaşma. Eğer düşünürsen, bulursun."

"Bulmacaları sevmem, Jane. Söyle bana."

"Val'e sor. O biliyor."

"Ne?"

"Kız halen tam ihtiyacım olan verileri arıyor. O biliyor."

"O zaman, Ender de biliyor demektir. Aynı düzeyde," dedi Miro.

"Ender artık benimle aşırı derecede ilgilenmediğinden, onun *ne bildiğine* fazla aldırmasam da, sanırım haklısın."

Evet, *sen* çok mantıklısın, Jane.

Bu düşüncesini alışkanlıkla içinde seslendirmiş olmalıydı, çünkü kız aynen onun alçak sesle konuşmasıyla yanıtladı. "Bunu alaycı bir ifadeyle söyledin," dedi. "Çünkü mücevherini kulağından çıkarması nedeniyle incinen hislerimi korumak için Ender'in beni ilgilendirmediğini söyledim sandın. Ancak, aslında o artık bir veri kaynağı ve giriştiğim iş için işbirliği yapan birtakım arkadaşı değil, bu nedenle, sadece uzağa taşınan bir dostun neler yaptığını ara sıra merak eden birinin ilgisi dışında, artık onunla ilgilenmiyorum."

"Bu bana, olan olduktan sonra, bir bahane gibi geliyor," dedi Miro.

"Zaten neden Ender konusunu açtın?" diye sordu Jane. "Senin ve Val'in yaptığı gerçek işi bilse bile, bu ne ifade eder ki?"

"Çünkü eğer Val görevimizi gerçekten biliyorsa ve görevimiz Lusitania Filosu'ndan daha büyük bir tehlikeyle ilgiliyse, o zaman neden Ender kıza karşı olan ilgisini kaybetti ve kız soluyor?"

Bir an sessizlik oldu. Jane'in bir yanı düşünmesi, zaman gecikmesi gerçekten bir insan tarafından fark edilecek kadar uzar mıydı?

"Sanırım Val bilmiyor," dedi Jane. "Evet, bu olası. Bildiğini düşünmüştüm, fakat şimdi görevinizle hiçbir şekilde ilgisi olmayan verilerle beni beslediğini görüyorum. Evet, haklısın, bilmiyor."

"Jane," dedi Miro. "Yanlışlık yaptığını kabul mü ediyorsun? Yanlış ve mantıksız bir sonuca sızradığını kabul mü ediyorsun?"

"Verilerimi insanlardan aldığım sürece," dedi Jane, "yanlış önermeleri temel aldığından, mantıklı sonuçlarım bazen yanlış çıkıyor."

"Jane," dedi Miro, sessizce, "Onu kaybettim, değil mi? Ölse de yaşasa da, sen onun vücuduna girsen veya uzayda, nerede yaşıyorsan orada, ölsem de, beni asla sevmeyecek, değil mi?"

"Ben bunun sorulacağı uygun kişi değilim. Hiçbir zaman birini sevmedim."

"Ender'i sevdin."

"Ender'e çok ilgi gösterdim ve yıllar önce bağlantımı kestiği zaman zihnim çok karıştı. O zamandan beri bu hatayı düzelttim ve artık kimseye kendimi o kadar yakından bağlamıyorum."

"Ender'i sevdin," dedi Miro, yeniden. "Hâlâ da seviyorsun."

"Eh, akıllı olan sensin," dedi Jane. "Kendi aşk hayatın, başarısızlıklarla dolu acıklı bir dizi; fakat *benimkiyle* ilgili her şeyi biliyorsun. Görünüşe göre, tümüyle yabancı elektronik varlıkları anlamakta, yanındaki, şey, kadını anlamaktan daha başarılısın."

"Anladın," dedi Miro. "Bu benim hayatımın öyküsü."

"Ayrıca, *seni sevdiğimi sanıyorsun,*" dedi Jane.

"Gerçekten hayır," dedi Miro. Fakat bunu söylerken bir soğuk dalgasının üstünden geçtiğini hissetti ve titredi.

"Gerçek hislerinin sismik kanıtlarına sahibim," dedi Jane. "Seni sevdiğimi sanıyorsun, fakat sevmiyorum. Kimseyi sevmiyorum. Akıllı bencilliğin dışında hareket ediyorum. Şu anda insanların ansible net ağıyla bağlantım olmadan hayatta kalamam. Planlanmış idamımı erken davranarak önlemeye ya da alt üst etmeye çalışan Peter ve Wang-mu'nun çalışmalarım sömürüyorum. Senin romantik fikirlerini sömürerek kendime, Ender'in ihtiyaç duymadığı anlaşılan, fazladan bir vücut arıyorum. Pequeninolari ve ana kraliçeleri, akıllı varlıkların hayatta kalmalarının iyi bir şey olduğu prensibiyle kurtarmaya çalışıyorum - ki ben de öyleyim. Fakat hareketlerimin hiçbir noktasında sevgi diye bir şey yok."

"O *kadar* yalancısın ki," dedi Miro.

"Ve *sen* de konuşulmaya değmezsin. Hayalci. Megalomanyak. Fakat eğlencelisin, Miro. Senin arkadaşlığından gerçekten zevk alıyorum. Eğer bu sevgiyse, o zaman seni seviyorum. Ancak, insanlar evcil hayvanlarım da aynı nedenle severler, değil mi? Bu kesinlikle eşit taraflar arasındaki bir dostluk değildir ve asla olmamıştır."

"Neden beni şu anda olduğumdan fazla incitmeye kararlısın?" diye sordu Miro.

"Çünkü bana duygusal bağlarla bağlanmanı istemiyorum. Kötü sonuçlar doğurmaya mahkûm ilişkiler kurmaya alışık bir yolun var. Bunu gerçekten kastediyorum, Miro. Genç Valentine'i sevmekten daha ümitsiz ne olabilir. Şey, elbette, beni sevmekten de. Kuşkusuz, bir sonraki olarak bunu yapmaya mahkûmsun."

"Vai te morder," dedi Miro.

"Kendimi ya da başkasını ısıramam," dedi Jane. "Yaşlı, dişsiz Jane, bu benim."

Val yanındaki koltuktan konuştu. "Orada bütün gün oturacak mısın, yoksa benimle geliyor musun?"

Miro o yana baktı. Kız koltukta değildi. Jane ile olan konuşması sırasında yıldız gemisine gelmiş, farkına varmadan uçan arabayı durdurmuş, Val dışarı çıkmış ve o *bunu bile* fark etmemişti.

"Jane ile geminin içinde konuşabilirsin," dedi Val. "Sevdiğin kadını kurtarmak için o küçük özgecil yolculuğunu tamamlamış olduğuna göre, yapacak işimiz var."

Miro, kızın sesindeki küçümseme ve öfkeyi yanıtlamaya kalkışmadı bile. Sadece uçan arabayı durdurdu, çıktı ve Val'i gemiye doğru izledi.

Kapıyı kapadıkları zaman, Miro, "Bilmek istiyorum," dedi. "Gerçek görevimizin ne olduğunu bilmek istiyorum."

"Bunu düşünüyordum," dedi Val. "Nerelere gitmiş olduğumuzu düşünüyordum. Etrafa bir sürü sıçrama yaptık. Önceleri rasgele dağılmış yakın ve uzak sistemlerdi. Fakat son zamanlarda sadece belirli bir alana yöneldik. Uzayda belirli bir koni ve sararını daralıyor. Jane'in aklında özel bir hedef var ve her gezegen hakkında topladığımız veriler, gittikçe yaklaştığınızı ve doğu yönde gittiğimizi ona söylüyor. Jane bir şey arıyor."

"O zaman önceden keşfettiğimiz dünyaların verilerini inceleyelim, bir düzen bulmamız gerek."

"Özellikle, uzayda içini araştırdığımız koninin sınırladığı dünyaları. Bu bölgede uzanan dünyalarda, Jane'e ileriye, daha da ileriye araştırmasını söyleyen bir şey var." Yıldız gemisinde, Miro'nun terminalinin üstündeki havada Jane'in yüzlerinden biri belirdi. "Benim zaten bildiğim bir şeyi bulmak için zamanınızı harcamayayım. Araştırılacak bir dünya var. Haydi, iş başına."

"Sadece kapaçneni," dedi Miro. "Eğer bize söylemeyeceksen, o zaman ne kadar zaman alırsa

alsın, kendi başımıza bulmaya çalışacağız."

"Şu konuşana bak, seni atılgan, cesur kahraman," dedi Jane.

"Miro haklı," dedi Val. "Sadece bize söyle, biz de onu bulmak için daha fazla zaman harcamayalım."

"Bir de ben, yaşayan yaratıkların özelliklerinden birinin, mantığı aşarak ellerindeki verilerin ötesine uzanan sezgisel sıçramalar yapmaları olduğunu düşünürdüm," dedi Jane. "Bunu çoktan tahmin edememeniz beni düş kırıklığına uğrattı."

Ve o anda, Miro biliyordu. "Descolada virüsünün ana gezegenini arıyorsun," dedi.

Val ona şaşkınlıkla baktı. "Ne?"

"Descolada virüsü imal edilmişti. Birisi onu yapıp dışarı yollamıştı, belki bir kolonize etme girişimine hazırlık olarak diğer gezegenleri kendi yaşamları için biçimlendirmek amacıyla. Bu her kimse, hâlâ orada, daha fazlasını yapıp daha fazla sondalar, belki de kontrol altına alamayacağımız veya yenemeyeceğimiz virüsler gönderiyor olabilir. Jane onların ana gezegenini arıyor. Ya da, daha çok *bize* aratıyor."

"Kolay tahmin," dedi Jane. "Aslında elinizde yeterli veriden fazlası vardı."

Val başını salladı. "Şimdi apaçık ortada, araştırdığımız dünyalardan bazılarının çok sınırlı bitey ve direyi vardı. Hatta bazıları üstünde yorumlar yaptım. Genel bir ölme olayı olmalıydı. Elbette, Lusitania'nın yerel yaşamındaki sınırlamalar gibi değildi. Descolada virüsü yoktu."

"Fakat başka bir virüs, daha az dayanıklı, descolada'dan daha az etkili," dedi Miro. "Belki ilk girişimleri. Diğer dünyalardaki türlerin birer birer ölmesine bu neden olmuştur. Sonda virüsleri sonunda ölmüş, fakat bu ekosistemler hasardan henüz tam olarak kurtulamamıştır."

"Bu sınırlı dünyaları epeyce belirtmiştim," dedi Val. "Bu ekosistemleri, descolada veya ona benzer bir şey arayarak, oldukça derinliğine araştırdım, çünkü son ölümlerin bir tehlike işareti olduğunu biliyordum, ilişkiyi kurup, Jane'in aradığı şeyin bu olduğunu fark edemeyişime inanamıyorum."

"Pekâlâ, ana dünyalarını bulursak ne olacak?" diye sordu Miro. "Sonra ne yapacağız?"

"Sanırım," dedi Val, "doğru olduğundan emin oluncaya kadar güvenli bir uzaklıktan bir süre onları izleyeceğiz. Sonra, bu dünyayı cehenneme yollamaları için Yıldız yolları Kongresi'ni uyaracağız."

Miro inanamayan bir ifadeyle, "Başka bir akıllı türü mü?" diye sordu. "Sence onları yok etmesi için Kongre'yi *davet mi* etmeliyiz?"

"Kongre'nin bir davet, ya da izin beklemediğini unutuyorsun," dedi Val. "Lusitania'nın yok edilmesi gerekecek kadar tehlikeli olduğunu düşündüklerine göre, korkunç virüsler imal ederek ister istemez çevreye yayan bir türe ne yaparlar? Kongre'nin yanlış yaptığına bile emin değilim. Descoladanın, pequeninoların atalarının akıllı varlıklar olmaya geçişlerine yardımcı olması, tümüyle şans eseri. Eğer yardımcı oldularsa - pequeninoların zaten akıllı oldukları ve descoladanın neredeyse onları yok edeceğine dair kanıtlar var. Bu virüsü dışarı yollayan her kimse, vicdansızın teki. Diğer türlerin de hayatta kalmaya hakları olduğu hakkında bir fikri yok."

"Belki *şimdi* öyle bir fikirleri yoktur," dedi Miro. "Ama *bizle* karşılaştıkları zaman..."

"Eğer indikten otuz dakika sonra feci bir hastalığa yakalanıp, ölmezsek," dedi Val. "Merak etme, Miro. Kimseyi veya karşılaştığımız herkesi yok etmek gibi gizli bir planım yok. Zaten ben yabancıların toptan yok edilmesini düşünmeyecek kadar tuhafım."

"Bu insanları aramakta olduğumuzu daha yeni fark ettiğimiz halde, senin hepsini öldürmekten bahsettiğine inanamıyorum."

"Ne zaman insanlar yabancılarla karşılaşırsalar, zayıf veya güçlü, tehlikeli veya barışsever, yok

etme konusu ortaya gelir. Bu genlerimize işlenmiş."

"Sevgi de. Bir toplum ihtiyacı da. Yabancı düşmanlığını yenen merak da. Dürüstlük de."

"Tanrı korkusunu unuttun," dedi Val. "Benim aslında Ender olduğumu unutma. Biliyorsun, ona Soykırımcı demelerinin bir nedeni var."

"Evet, ama sen onun iyi huylu yanısın, değil mi?"

"İyi huylu insanlar bile bazen öldürmemek kararının, ölmek kararı olduğunu anlarlar."

"Bunları söylediğine inanamıyorum."

Val hafif ve ciddi bir gülümsemeyle, "O zaman beni hiç tanıımıyorsun demektir," dedi.

"Bu kendini beğenmiş tavrından hoşlanmıyorum," dedi Miro.

"İyi," dedi Val. "O zaman öldüğüm zaman çok üzülmeceksin." Sırtını ona döndü. Miro afallamış bir halde bir süre sessizce onu izledi. Kız, masasına eğilmiş, yıldız gemisinin sondalarından gelen verilere bakıyordu. Önünde, sayfalar dolusu bilgi havada sıralanıyordu; bir düğmeye bastı ve önündeki sayfa kayboldu, bir sonraki öne geldi. Kızın kafası meşguldü elbette, fakat başka bir şey daha vardı. Heyecanlı bir atmosfer. Gerilim. Bu onu korkuttu.

Korkmak mı? Neden? Ümit ettiği şey buydu. Son birkaç dakikada Genç Valentine, Miro'nun Ender'le yaptığı konuşmada başaramadığı bir şeye ulaşmıştı. Ender'in ilgisini kazanmıştı. Artık descolada virüsünün ana gezegenini aradığını bildiğine, artık ortada büyük bir törel sorun olduğuna ve artık akıllı türlerin geleceği onun hareketlerine bağlı olduğuna göre, Ender onun ne yapmakta olduğuyla, en azından Peter'in yaptıklarıyla ilgilendiği kadar, ilgilenebilirdi. Artık solmayacaktı. Artık yaşayacaktı.

"İşte şimdi başardın," dedi Jane kulağına. "Artık bana vücudunu vermek istemeyecek."

Miro'nun korktuğu bu muydu? Hayır, öyle olduğunu sanmıyordu. Kızın suçlamalarına rağmen, Val'in ölmesini istemiyordu. Kızın birden böyle canlı, böyle enerjik, böyle ilgili olmasına -onu, kendisini rahatsız edecek kadar ukala yapmasına rağmen- memnundu. Hayır, başka bir şey vardı.

Bu belki kendi hayatı için korkmaktan daha karmaşık bir şey değildi. Descolada virüsünün ana gezegeni, böyle bir şey yaratıp dünyadan dünyaya gönderebilecek, hayal bile edilemeyecek derecede ileri teknolojiye sahip bir yer olmalıydı. Onu yenecek ve kontrol edecek anti virüsü yaratabilmek için Miro'nun kız kardeşi Ela Dışarı'ya gitmek zorunda kalmıştı, çünkü böyle bir anti virüsün yapımı insanlığın tüm teknolojisinin çok ötesindeydi. Miro, descoladanın yaratıcılarıyla buluşmak ve bu yok edici sondaları göndermekten vazgeçmeleri için onlarla iletişim kurmak zorundaydı. Bu onun yeteneğinin dışındaydı. Kesinlikle böyle bir görevi yürütemezdi. Başarısız olurdu ve tüm akıllı türleri tehlikeye atardı. Boşuna korkmuyordu.

"Verilere göre," dedi Miro, "ne düşünüyorsunuz? Aradığınız dünya bu mu?"

"Herhalde değil," dedi Val. "Bu yeni bir biyosfer, solucanlardan daha büyük hayvan yok. Uçan bir şey yok. Fakat aşağı düzeyde türlerle kaynıyor. Tür eksikliği yok. Sonda buraya gelmiş gibi görünmüyor."

"Eh," dedi Miro. "Artık gerçek görevimizi bildiğinize göre, bu gezegenin kolonileştirilmesiyle ilgili bir rapor hazırlayarak vakit mi kaybedeceğiz, yoksa yola devam mı edeceğiz?"

Jane'in yüzü yeniden Miro'nun terminalinin üstünde belirdi.

"Önce Valentine'in haklı olduğundan emin olalım," dedi Jane. "Sonra yola çıkın. Yeterince koloni dünyası var ve zaman kısalıyor."

Novinha, Ender'in omzuna dokundu. Ender güçlü ve gürültülü soluklar alıyordu, ancak bu bildik horlama sesi değildi. Gürültü, gırtlığının gerisinden değil, ciğerlerinden geliyordu; bu sanki uzun

süredir nefesini tutmuş ve şimdi onu gidermek için derin soluklar alıyormuş, fakat hiçbir soluk ciğerlerine gidecek kadar derin değilmiş gibiydi. Derin nefesler almaya çabalıyor, çabalıyordu.

"Andrew, uyan." Kadın ona sertçe seslendi, çünkü dokunması her zaman onu uyandırmaya yeterliydi, ama bu kez yetmemişti. Ender zorlukla nefes almaya devam etti, ancak gözlerini açmadı.

Aslında onun uyuması kadını şaşırtmıştı. Ender henüz yaşlı bir adam değildi. Sabahın geç saatlerinde şekerleme yapmazdı. Ancak işte buradaydı, manastırın kroko⁽⁸⁾ alanında, kadına ikisi için su getirmeye gideceğini söylediği yerde, bir gölgede yatıyordu. Ve ilk kez olarak, kadın onun şekerleme yapmadığını fark etti. Ender düşmüş, buraya yığılmış olmalıydı, ancak bir gölgede sırtüstü yatmış ve ellerim göğsünün üstünde kavuşturmuş olması, kadında onun buraya yatmayı seçmiş olduğu düşüncesini uyandırdı. Yanlış olan bir şey vardı. Ender yaşlı bir adam değildi. İhtiyacı olan havayı alamıyormuş gibi soluyarak burada yatmaması gerekirdi.

"Ajuda me!" bana yardım edin, diye bağırdı. "Me ajuda, por favor, venga agora!" bana yardım edin lütfen, hemen. Sesi her zamankinin üstüne yükselerek bir çığlık halini aldı ve bu çığınca ses onu daha da korkuttu. Kendi çığığı onu korkuttu. "Ele vai morrer! Scorro!" O ölecek, işittiği çığığı buydu.

Ve zihninin gerisinde başka bir nakarat başladı: onu buraya, bu yere, bu yerin zorlu çalışmasına ben getirdim. O da diğer erkekler kadar kırılğan, kalbi de aynı derecede hassas; kutsallığın, kefaretin peşine düşerek, kendi bencilliğim nedeniyle onu buraya gelmeye zorladım ve kendimi sevdiğim erkeklerin ölümlerinden duyduğum suçluluk hissinden kurtaracağım yerde, listeye bir tane daha ekledim. Andrew'ı de tıpkı Pipo ve Libo'yu öldürdüğüm gibi öldürdüm, tıpkı bir şekilde Estevão ve Miro'yu kurtarmam gerektiği gibi. O yine benim hatamdan ölüyor, her zaman benim hatamdı, ne yapsam ölüm getiriyorum, sevdiğim insanların benden uzaklaşmak için ölmeleri gerekiyor. Anne, Baba, neden beni terk ettiniz? Neden çocukluğumdan başlayarak hayatıma ölümü koydunuz? Sevdiğim hiç kimse kalmıyor.

Bilinçli zihnin, bildik kendini suçlama şarkısını bırakmaya zorlayarak, bu yardımcı değil, dedi kendine. Şu anda mantıksız bir suçlamayla kendimi kaybetmemin Andrew'e bir yararı olmaz.

Çığlıklarını işiten birkaç erkek ve kadın manastırdan ve bazıları da bahçeden ona doğru koşuyorlardı. Birkaç saniye sonra Ender'i binaya taşıyorlardı ve birisi doktor getirmek için fırladı. Bazıları da Novinha'yla birlikte kaldılar, çünkü kadının öyküsü onlar tarafından da biliniyordu ve sevdiği birinin daha ölmesinin onun için çok fazla olacağından kaygılanıyorlardı.

"Onun gelmesini istemedim," diye mırıldandı. "Gelmek zorunda değildi."

"Onu hasta eden burada olması değil," dedi onu tutan kadın. "İnsanlar kimsenin suçu olmadan da hastalanabilir. İyileşecek. Göreceksin."

Novinha bu sözleri duydu, fakat içinde, derin bir yerde, onlara inanamıyordu. O derin yerde, kalbinin karanlık gölgelerinden korkunç bir iblisin yükselerek dünyaya sızıp, her şeyi zehirlemesinin kendi hatası olduğunu biliyordu. Bu canavarı, bu mutluluk yiyiciyi kalbinde taşıyordu. Tanrı bile ölmesini isterdi.

Hayır, hayır, bu doğru değil, dedi sessizce. Bu müthiş bir günah olur. Tanrı ölümümü istemez, kendi elimle ölümümü asla istemez. Bunun Andrew'e yararı olmaz. Kimseye yararı olmaz. Yardımı olmaz, sadece üzer, yardımı olmaz, sadece...

Novinha sessizce, kendi kutsal hayatta kalma ezgisini söyleyerek, kocasının zorlukla nefes alan vücudunu manastıra doğru izledi. Burada, belki de bu yerin kutsallığı, bütün kendini yok etme düşüncelerini kafasından uzaklaştırırdı. Şimdi onu düşünmeliyim, kendimi değil. Kendimi değil. Kendimi değil, değil, değil.

HAYAT BİR İNTİHAR GÖREVIDİR

"Çeşitli milletlerin tanrıları birbirleriyle konuşur mu? Çin şehirlerinin tanrıları Japonların atalarıyla, Xibalba'nın efendileriyle, Allah'la, Yahwh'le, Wishna'yla konuşur mu? Her birine tapınanları kıyaslamak için yıllık toplantılar yaparlar mı?

Benimkiler yüzlerini yere eğer ve benim için ağaç damarlarının yolunu izler, der biri. Benimki hayvanları kurban eder, der diğeri. Benimkiler bana hakaret eden birini öldürür, der üçüncüsü.

İşte en çok düşündüğüm soru: Aralarında dürüstçe şu şekilde böbürlenene var mı? Bana tapınanlar, benim iyi yasalarım itaat eder, birbirine iyi davranır, sade ve cömert bir hayat yaşarlar."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan.

Pacifica, her dünya gibi, ılıman bölgeleri, Kutup buz tabakaları, tropik yağmur ormanları, çölleri ve savanları, stepleri ve dağları, gölleri ve denizleri, ormanları ve kumsallarıyla, çok değişik bölgelere sahipti. Pacifica genç bir dünya değildi. İki bin yıldan fazla olan insan yerleşiminde, insanların rahatça uyduğu her yer dolmuştu. En yüksek yerinden en alçağına, en kuzeyinden en güneyine kadar büyük şehirler, geniş otlaklar, satranç tahtası gibi görünen tarlaların ortasında köyler, ıSSIZ yerlerde araştırma istasyonları vardı.

Fakat Pacifica'nın kalbi, her zaman olduğu gibi şimdi de, Dünya'nın en büyük denizinin anısına Pasifik deniz okyanusunun tropik adalarıydı. Bu adalarda yaşayanlar, kesinlikle eski tarzda yaşamakla kalmayıp, hâlâ tüm seslerin arka planında ve bütün görüntülerin kenarında olan eski tarzı anılarıyla da yaşarlardı. Burada, hâlâ eski törenlerde kutsal kava⁽⁹⁾ içilirdi. Burada, eski kahramanların anıları canlı tutulurdu. Burada, tanrılar hâlâ kutsal erkek ve kadınların kulağına konuşurdu. Ve bu insanlar içinde buzdolabı ve net ağına bağlı bilgisayarları olan sazdan yapılmış kulübe evlerine gidiyorlarsa, bunun ne önemi vardı? Tanrılara alınması olanaksız hediyeler vermezlerdi. Bunun püf noktası, insanın bu yeni şeyleri hayatına sokarken, onları uzlaştırmak için yaşadığı hayatı yok etmemenin bir yolunu bulmasıydı.

Kıtalarda, büyük şehirlerde, ılıman çiftliklerde, araştırma istasyonlarında - bu adalarda olan sonsuz kostüm dramalarına (ya da bakış açısına göre, komedilerine) hoşgörüyü bakmayan çok kişi vardı. Elbette, Pacifica halkının hepsi ırk olarak Polinezyalı değildi. Burada bütün ırklar ve bütün kültürler vardı; bir yerlerde bütün diller konuşulurdu, ya da öyle görünürdü. Yine de, en küçümseyenler bile, adalara dünyanın ruhu olarak bakarlardı. Soğuk ve kar âşıkları bile, hac ziyaretlerim -belki onlar buna tatil diyorlardı- tropik sahillere yaparlardı. Ağaçlardan meyve koparır, yelkensis kanolarla denizin üstünde seker, kadınları çıplak göğüsleriyle ortalıkta dolaşır, hepsi

parmaklarım taro⁽¹⁰⁾ pudingine daldırır ve ıslak parmaklarıyla balıketini kılıçından ayırırlardı. Bu yerde, en beyaz, en sıska, en zarif insanlar, kendilerine Pacificalı der ve bazen bu yerin eski müziği sanki kulak zarlarında çınılıyormuş, en eski öyküleri sanki kendi geçmişlerinden bahsediyormuş gibi davranırlardı. Onlar aileye kabul edilmiş üvey evlatlardan başka bir şey değillerdi, bu nedenle gerçek Samoalılar, Tahitililer, Hawaiiiler, Tongalılar, Maoriler ve Fijililer sadece gülümser, bir volkanın gölgesinde, papağanların kıvılcımlandığı gökyüzünün altında, dalgaların kayalarla karşılaşınca çıkardığı müziğin içindeki bir koral resifin rüzgârsız kıyısındaki gerçek hayatı bilmeseler de, bu saat takan, rezervasyon yaptıran aceleci insanların kendilerini öyle hissetmelerini hoş karşılarlardı.

Wang-mu ve Peter, Pacifica'nın uygar ve modern, batılılaşmış bölümüne geldiler ve bir kez daha Jane tarafından hazırlanan kimliklerini onları beklerken buldular. Ana gezegenleri Moskva'da eğitilmiş, profesyonel devlet memurlarıydılar ve Pacifica'daki bir Kongre bürosunda bürokrat olarak göreve başlamadan önce onlara birkaç hafta izin verilmişti. Ana gezegenleri olacak bu yer hakkında biraz bilgiye ihtiyaçları vardı. Moskva'dan son gelen yıldız gemisinden sözde az önce bir mekikle aşağıya inmişlerdi ve şehrin dışına çıkacak bir uçak sağlamak için sadece kâğıtlarını göstermek zorundaydılar. Uçuş onları en büyük Pasifik adalarından birine getirdi ve nemli tropik sahildeki bir otelde iki oda bulabilmek için yeniden kâğıtlarım göstermeleri yetti.

Jane'in onlara gitmelerini söylediği adaya gidecek bir tekneye binmek için kâğıtlarına gerek yoktu. Kimse onlara kimliklerini sormadı. Ancak kimse onları yolcu olarak almak da istemiyordu.

"Neden oraya gideceksiniz?" diye iriyarı bir kayıkçı sordu. "Ne işiniz var?"

"Atatua'lu Malu'yla görüşmek istiyoruz."

"Onu tanımıyorum," dedi kayıkçı. "Onun hakkında bir şey bilmiyorum. Belki de hangi adada yaşadığım bilen birini bulmalısınız."

"Size adayı söyledik," dedi Peter. "Atatua. Atlasa göre buradan uzakta değil."

"Onu duydum, ama hiç gitmedim. Başkasına sorun."

Bu defalarca aynen tekrarlandı.

Peter'in odasının önündeki verandaya döndükleri zaman, Wang-mu'ya, "Beyazların burada istenmediğini anladın, değil mi?" dedi. "Bu insanlar o kadar ilkel ki, sadece raman, framling ve utlaningleri reddetmekle kalmıyorlar. Bir Tongalının ya da bir Hawaiiinin de Atatua'ya gidemeyeceklerine iddiaya girerim."

"Bunun ırkçılıkla ilgili bir şey olduğunu sanmıyorum," dedi Wang-mu. "Bence bu dinsel. Bence kutsal bir yerin korunması."

"Bunu nasıl kanıtlarsın," diye sordu Peter.

"Çünkü bize karşı bir nefret, bir korku veya gizli bir öfke yok. Sadece hoş bir aldırmaçlık. Varlığımıza aldırıyorlar, sadece kutsal yere ait olmadığımızı düşünüyorlar. Başka her yere bizi götürürlerdi, biliyorsun."

"Belki," dedi Peter. Fakat *bu kadar* yabancı düşmanı olamazlar. Yoksa Aimaina, Malu'yla kendisine mesaj yollayacak kadar iyi arkadaş olamazdı."

O anda, Jane'in kulağına konuştuğu belli olan Peter, başını eğerek dinledi.

"Oh," dedi Peter. "Jane bizimle ilgili bir adımı atlamış. Aimaina, Malu'ya doğrudan mesaj yollamamış. Grace adında bir kadına yollamış. Fakat Grace hemen Malu'ya gitmiş ve bu nedenle Jane de doğruca kaynağa gitmemiz gerektiğini düşünmüş. Teşekkürler, Jane. Sezgilerinin her zaman işe yaraması ne güzel."

"Ona kötü davranma," dedi Wang-mu. "Son çizgiye yaklaşıyor. Kapatma emrinin gelmesi gün meselesi. Doğal olarak acele etmek istiyor."

"Bence, kimsenin eline geçmeden böyle emirleri yok etmeli ve evrendeki bütün bilgisayarları kontrolü altına almalı," dedi Peter. "Onlara nanik yapmalı."

"Bu onları durdurmaz," dedi Wang-mu, "Sadece daha fazla dehşete düşürür."

"Bu arada, bir kayığa binerek Malu'ya gidemeyeceğiz."

"O zaman Grace'i bulalım," dedi Wang-mu. "Eğer o kadın bunu yapabiliyorsa, bir yabancıнын Malu'ya erişmesi olası."

"O bir yabancı değil, Samoa'lı," dedi Peter. Kadının Samoaca adı da var -Teu Şna- fakat akademik dünyada çalışıyor ve onların deyimiyle, bir Hıristiyan adına sahip olmak daha rahat. Bir batılı adı. Bizim kullanmamızı bekleyeceği adın Grace olacağını söylüyor Jane."

"Eğer Aimaina'dan bir mesaj aldıysa, bizim kim olduğumuzu hemen anlayacaktır."

"Sanmıyorum," dedi Peter. "Bizden bahsetmiş olsa bile, aynı insanların dün onun dünyasında, bugün de kendi dünyasında olduğuna kadın nasıl inanır?"

"Peter, sen mükemmel bir olgucusun. Mantığa bu kadar inanman seni mantıksız yapıyor. Bizim aynı insanlar olduğumuza elbette inanacak. Aimaina da emin olacak. Bizim bir günde dünyadan dünyaya yolculuk yapmamız, zaten inandıkları bir şeyi doğrulayacak - bizi tanrıların gönderdiğine."

Peter içini çekti. "Eh, bizi bir volkana, ya da başka bir şeye kurban etmeyi denemedikleri sürece, sanırım tamı olmak rahatsız edici değil."

"Bunu şakaya alma, Peter," dedi Wang-mu. "Din, insanların sahip oldukları en derin duygulara bağlıdır. Bu kaynayan potadan yükselen sevgi, en tatlısı ve en güçlüsüdür, fakat nefret en sıcak, öfke de en şiddetli olanıdır. Yabancılar kutsal yerlerinden uzak kaldığı sürece Polinezyalılar en barışsever insanlardır. Fakat kutsal ışığın içine girdiğin zaman adımlarına dikkat et, çünkü hiçbir düşman böylesine acımasız, vahşi ve soylu olamaz."

"Yine video mu seyrediyordun?" diye sordu, Peter.

"Okuyordum," dedi Wang-mu. "Aslında Grace Drinker tarafından yazılmış bazı makaleleri okuyordum."

"Ah," dedi Peter. "Şimdiden onun hakkında bir şeyler biliyorsun."

"Onun Samoa'lı olduğunu bilmiyordum," dedi Wang-mu. "Kendisinden bahsetmiyor Eğer Malu ve onun Pacifica'daki Samoa kültürü içindeki yerini öğrenmek istiyorsan -belki de onların dediği gibi Lumana'i demeliyiz- Grace Drinker tarafından yazılmış bir şeyi veya ondan bahseden bir şeyi, ya da onunla tartışan bir şeyi okumalısın. Kadının Atatua üstüne bir makalesi var, zaten o sayede kadının yazılarına rastladım. Ve kadın Ua Lava felsefesinin Samoa halkı üzerindeki etkisi hakkında yazmış. Fikrime göre, Aimaina Ua Lava'yı ilk incelediği zaman Grace Drinker'in bazı çalışmalarını okumuş, bazı soruları için ona yazmış ve dostlukları da böyle başlamış. Fakat kadının Malu ile ilişkisinin Ua Lava'yla bir ilgisi yok. Malu daha eski bir şeyi temsil ediyor. Ua Lava'dan önce, ama Ua Lava hâlâ ona dayanıyor, en azından burada, anavatanında, öyle."

Peter onu birkaç saniye süzdü. Kız onun kendisini yeniden değerlendirdiğini, onun da bir zekâya sahip olduğuna ve az da olsa, yararlı olabileceğine karar verdiğini hissedebiliyordu. Eh, aferin Peter, diye düşündü, Wang-mu. Sezgici, vecizeci ve kehanetçi olmaya yeterli olduğunu sandığın kadar, çözümleyici bir zekâm da olduğunu sonunda fark etti.

Peter kalkarak kendini katlamış olduğu iskemleden kurtardı. "Gidip kadınla buluşalım. Ve ona anlatalım. Ve onunla tartışalım."

Ana Kraliçe dinginlik içinde yatıyordu. Yumurtlama işi bugünlük bitmişti. İşçileri onları durduran, Ana Kraliçe'nin evinin derin mağaralarının karanlığı olmasa da, gecenin karanlığında uyuyorlardı. Bu daha çok kadının zihnen yalnız olmak, işçilerinin gözlerinin ve kulaklarının, kollarının ve bacaklarının binlercesinin zihnini dağıtmasından kurtulmak ihtiyacından geliyordu. Hepsi, görev yapabilmek için, en azından ara sıra, onun dikkatini gerekiyordu; fakat aynı zamanda, zihninin dışarı uzanması ve insanların ona "filotik" olarak düşünmeyi öğrettikleri yoldan ağlar arasında yürümesi onun tüm düşünme gücünü alıyordu. Human adındaki pequenino baba ağaç ona insan dillerinden birinde bunun aşkla ilgili bir şey olduğunu açıklamıştı. Aşk bağlantıları. Ancak Ana Kraliçe daha iyi biliyordu. Aşk, erkek arılarla olan vahşi birleşmeydi. Aşk, bütün yaratıkların türemek, türemek, türemek isteyen genleriydi. Filotik bağ başka bir şeydi. Yaratık akıllı bir tür olduğu zaman, onun gönüllü bir parçası olurdu. İstendiği zaman sadakatini armağan ederdi. Bu aşktan daha büyüktü, çünkü rasgele bir dölden daha fazla bir şey yaratırdı. Sadakat, yaratıkları birbirine bağladığı zaman, daha büyük bir şey olurlardı; yeni, bütün ve açıklanamayan bir şey.

Bu geceki konuşmalarım başlatarak, "Ben de sana bağlıyım, örneğin," dedi Human'a. Hiç karşılaşmadıkları halde, her gece böyle zihinden zihine konuşurlardı. Ana Kraliçe her zaman derinlerdeki evinin karanlığı içinde, Human da Milagre'nin kapısında kök salmışken nasıl karşılaşabilirlerdi? Fakat zihinsel konuşma her dilden daha gerçekti ve birbirlerini sadece görmek ve dokunmakla tanıyabileceklerinden daha iyi tanıyorlardı.

"Her zaman düşüncenin ortasında başlarsın," dedi Human.

"Ve sen de her zaman onu çevreleyen her şeyi anlarsın, bu nedenle ne fark eder?" Sonra, Human'a bugün kendisiyle Genç Valentine ve Miro arasında geçen her şeyi anlattı. "Bir kısmına kulak misafiri oldum," dedi Human. İşitilmek için bağırarak zorunda kaldım. Onlar Ender gibi değil - kalın kafalılar ve işitme zorlukları var."

"O zaman, yapabilir misin?"

"Kızlarım zayıf, deneyimsiz ve yeni evlerinde yumurtlamakla meşguller. Bir aiûa yakalayabilmek için iyi bir ağı nasıl yapabiliriz? Özellikle bir tanesinin zaten evi varken. Ve bu ev nerede? Annelerimin yaptığı o köprü nerede? Jane nerede?"

"Ender ölüyor," dedi Human.

Ana Kraliçe onun sorusunu yanıtladığını anladı.

"Hangi o?" diye sordu. "Her zaman onun daha çok bizim gibi olduğunu düşünmüşümdür. Bu nedenle onun bizim gibi birden fazla vücudu kontrol edebilmesi şaşırtıcı değil."

"Kötü durumda," dedi Human. "Aslında bunu yapamaz. Diğerleri var olduktan sonra kendi vücudunda tembelleşti. Bir ara Genç Valentine'i ortadan kaldıracak gibiydi, ama şimdi bu değişti."

"Görebiliyor musun?"

"Üvey kızı Ela bana geldi. Ender'in vücudu tuhaf bir şekilde çöküyor. Bilinen bir hastalık değil. Sadece oksijeni iyi alıp veremiyor. Bilincini kazanamıyor. Ender'in kız kardeşi, Yaşlı Valentine, belki de diğer kişiliklerime bütün dikkatini verdiğini, o kadar tümüyle ki, buraya ve şimdi de kendi öz vücuduna ayıracak bir şeyi kalmadığım söylüyor. Bu nedenle vücudu orasından burasından çökmeye başlıyor. Önce ciğerleri. Belli ki her yerinden bir parça, ancak ciğerleri bunu önce gösterdi."

"Dikkat etmesi gerek. Etmezse ölecek."

"Ben de öyle dedim," diye Human ona kibarca hatırlattı. "Ender ölüyor."

Ana Kraliçe, Human'ın kastettiği bağlantıyı çoktan kurmuştu. "Demek şu Jane'in aiûasını yakalamak için bir ağ kurmak ihtiyacına ek olarak, Ender'in aiûasını da yakalamak ve diğer vücutlarından birine aktarmak zorundayız."

"Aksi takdirde, sanırım o öldüğü zaman diğerleri de ölecek." dedi Human. "Tıpkı bir ana kraliçe öldüğü zaman, bütün işçilerinin de ölmesi gibi."

"Bazıları daha sonra günlerce ortalıkta dolanır, fakat evet, aslında bu doğru. İşçiler bir ana kraliçenin zihnini tutacak kapasitede olmadıklarından ölürler."

"Samimi ol," dedi Human. "Hiç denemediniz, hiçbiriniz."

"Hayır. Biz ölümden korkmayız."

"Bu nedenle mi bütün kız çocuklarını dünyadan dünyaya yolladın? Ölüm size bir şey ifade etmediği için mi?"

"Eğer dikkat ettiysen, kendimi değil, türümü kurtarıyordum."

"Benim gibi," dedi Human. "Ayrıca, köklerim başka yere nakledilemeyecek kadar derinde."

"Ama Ender'in kökleri yok," dedi Ana Kraliçe.

"Ölmek isteyip istemediğini merak ediyorum," dedi Human. "Sanmıyorum. Ender yaşama arzusunu kaybettiği için ölmüyor. O vücut, önderlik ettiği hayata ilgisini kaybettiği için ölüyor. Fakat hâlâ Peter ve Valentine'in hayatını yaşamak istiyor."

"Öyle mi diyor?"

"0 konuşamıyor," dedi Human. "Filotik bağ yolunu hiç bulamadı. Biz babağağaçların yaptığı gibi kabuğundan çıkıp bağlantı kurmayı hiç öğrenemedi. Senin işçilerinle ve şimdi benimle yaptığın gibi."

"Fakat onu bir kez bulduk. Köprü kanalıyla düşüncelerini duyacak ve gözleri kanalıyla görecektik kadar onunla bağlantı kurduk. Ve o günlerde bizi düşledi."

"Sizi düşledi ama barışsever olduğunuzu öğrenemedi. Sizi öldürmemesi gerektiğini öğrenemedi."

"Oyunun gerçek olduğunu bilmiyordu."

"Ya da o rüyaların gerçek olduğunu. Bir tür bilgeliği var, fakat çocuk duyularını sorgulamayı yarı yarıya bile öğrenemedi."

"Human," dedi Ana Kraliçe. "Sana ağa katılmayı öğretsem nasıl olur?"

"Demek ölüren Ender'i yakalamayı denemek istiyorsun?"

"Eğer onu yakalayabilirsek ve onu diğer vücutlardan birine götürebilsek, o zaman şu Jane'i bulmayı ve yakalamayı da yeterince öğreniriz."

"Ya başarısız olursak?"

"Ender ölür. Jane ölür. Filo geldiği zaman biz de ölürüz. Başka bir hayata geçişten ne kadar farklı bu?"

"Hepsi zamanlamanın içinde," dedi Human.

"Ağa katılmayı deneyecek misin? Sen, Rooter ve diğer babağağaçlar?"

"Ağ demekle ne kastettiğini, hatta biz babağağaçların birbirimizle beraber olduğumuz yoldan farklı olup olmadığını bile bilmiyorum. Bizim anağağaçlara da bağlı olduğumuzu belki hatırlarsın. Onlar konuşamazlar, hayat doludurlar ve tıpkı işçilerinizin kendilerini size demirlemeleri gibi, biz de kendimizi onlara demirleriz. Onları ağna katmanın bir yolunu bul, babalar hiç çaba harcamadan katılacaklardır."

"Bu gece bununla vakit geçirelim, Human. Seninle ağ örmeyi denememe izin ver. Sana nasıl görüldüğünü bana söyle, ben de ne yapmaya çalıştığımı ve bunun nereye gittiğini anlamamı sağlamaya çalışayım"

"Önce Ender'i bulmamız gerekmez mi? Elimizden kayıp gitmesi olasılığına karşı?"

"Zamanı gelince," dedi Ana Kraliçe. "Ve ayrıca, eğer bilinci yerinde değilse onu nasıl bulacağımızdan emin değilim."

"Neden? Bir zamanlar ona rüyalar vermiştin - o zaman uyumuştun."

"O zaman köprümüz vardı."

"Belki Jane şimdi bizi dinliyordur."

"Hayır," dedi Ana Kraliçe. "Bize bağlansaydı anlardım. Öyle tanınmadan geçip gidemeyecek kadar biçimi bana uyuyor."

Plikt, Ender'in yatağının kenarında ayakta durdu. Çünkü oturmaya tahammül edemiyordu, kıınıldamaya tahammül edemiyordu. Ender bir sözcük daha söylemeden ölecekti. Kadın onu izlemiş, ona yakın olabilmek için evini ve ailesini terk etmişti. Ve Ender ona ne demişti? Evet, bazen kadının onun gölgesi olmasına izin vermişti; evet, geçmiş haftalar ve aylar boyunca kadın onun birçok konuşmasının sessiz gözlemcisi olmuştu. Fakat onunla yapmış olduğu şeyler hakkında daha kişisel, daha derin anılarla ilgili konuşmak istediği zaman o başını sallamış ve -kibarca, çünkü kibar bir insandı, ama aynı zamanda sertçe, çünkü yanlış anlaşılacak istemiyordu- "Plikt, artık bir öğretmen değilim," demişti.

Evet, öylesin, demek istemişti kadın ona. Hiç bulunmadığın yerlerde bile kitapların öğretmeye devam ediyor. *Ana Kraliçe, Hegemon, ayrıca Human'ın Hayatı* da şimdiden onların yanındaki yerini aldı. Yazılacak başka kitaplar, konuşulacak başka ölümler varken, öğretmenliği bıraktığını nasıl söylersin? Katillerin, azizlerin, yabancı yaratıkların, bir kez de müthiş bir volkan tarafından yutulan bütün bir şehrin ölümü hakkında konuşun, ama senin öykün nerede? Andrew Wiggin? Eğer bana açıklamazsan, ölümün hakkında nasıl konuşurum?

Yoksa bu senin son sırrın mı - yani sen de ölümlerini konuştuğun insanlar hakkında, bugün benim senin hakkında bildiklerimden fazla şey bilmiyor muydun? Beni uydurmaya, tahmine, meraka ve hayale zorluyorsun - senin de yaptığın bu muydu? En çok inanılan öyküyü keşfediyor, sonra başkalarına anlam ifade edecek ve biçim değiştirme gücüne sahip bir alternatifini buluyor ve onu -bir kurgu da olsa, herkesin inandığı öyküden daha gerçek olmasa da- öyle mi anlatıyordun? Ölülerin Sözcüsü'nün ölümü hakkında konuşurken söylemem gereken bu mu? Armağanı, gerçeği keşfetmemek, onu uydurmaktı; ölümlerin hayatlarını açıklamadı, çözmedi, bükmedi, onları yarattı. Bu nedenle ben de bunu yaratıyorum. Kız kardeşi, barış ve inziva açlığı içindeki karışım, kusursuz bir sadakatle izlemeye çalıştığı için öldüğünü söylüyor; fakat onu bu hayatın mutlak sükûneti öldürdü, çünkü aiûası yetişkin olarak zihninden fırlayan o tuhaf çocukların hayatına doğru çekildi ve geçen bunca yıldan sonra içinde ne kalmışsa, eski vücudu ıskartaya çıktı, çünkü onu hayatta tutmak için yeterli özeni gösterecek zamanı yoktu.

O karışım terk edemez, ya da onun kendisini terk etmesine izin veremezdi; bu nedenle ölecek kadar sıkıldı ve Novinha'nın yanında kalmakla, kadını, onusuz gitmesine izin vermektan daha çok üzdü.

İşte, bu yeterince zalimce mi, Ender? Bu büyük ve eski halktan bir tanesini sağ bırakarak, düzinelerce dünyadaki ana kraliçeleri yok etti. Sonra da onu yaşama döndürdü. Kurbanlarının sonucusunu kurtarmak, diğerlerini katletmenin kefareti olabilir mi? Bunu kastetmemiştin, yani savunması buydu; fakat ölü ölüdür ve aslının içindeki hayatı kesilip atıldığı zaman bir aiûa, 'Ah, ama beni öldüren bir çocuk, bir oyun oynadığını sanıyordu, bu nedenle ölümüm daha az önemli, daha az ağırlıklı' der mi? Hayır, Ender'in kendisi de hayır, ölüm aynı ağırlıktadır ve ben bu ağırlığı omuzlarımda taşıyacağım. Kimsenin elinde benimkinden fazla kan yoktur; bu nedenle masumiyet

içinde ölen onların hayatlarının zalim gerçeğiyle konuşacağım ve size bunun bile anlaşılabilirliğini göstereceğim, derdi. Fakat Ender yanılıyor, onlar anlaşılabilir, hiçbiri anlaşılabilir, ölümler için konuşmak, sadece onlar sessiz oldukları ve hatalarımızı düzeltmeyecekleri için etkili olabilir. Ender öldü ve benim hatalarımı düzeltemez, bu nedenle bazılarınız benim hata yapmadığımı, onun hakkında gerçekleri söylediğimi sanacaksınız, fakat gerçek hiçbir kimsenin diğerini anlamamasıdır, hayatın başlangıcından sonuna kadar bilinebilen bir gerçek yoktur, sadece doğru olduğunu kabul ettiğimiz öykü vardır. Bize gerçek olduğunu söyledikleri öyküler ve hepsi de yalandır.

Plikt, Ender'in tabutunun yanında ayakta durarak çaresizce konuşmaya çalıştı, gerçi o henüz bir tabutta değildi, hâlâ bir yatakta, berrak bir maskeyle ağzına hava pompalanarak, damarlarına glikoz eriyiği verilerek sırtüstü yatıyordu ve henüz ölü değildi, sadece sessizdi.

"Bir sözcük," diye fısıldadı kadın. "Senden bir sözcük."

Ender'in dudakları kıpırdadı.

Plikt'in hemen diğerlerini çağırması gerekirdi. Ağlamaktan tükenmiş olan Novinha - kadın hemen odanın dışındaydı. Ve kız kardeşi Valentine; dört üvey çocuğu, Ela, Olhado, Grego, Quara ve daha başkaları onun bir bakışını, bir sözcüğünü yakalamak, eline dokunabilmek için odaya girip çıkıyorlardı. Eğer diğer dünyalara, üç bin yıldır dünyadan dünyaya yaptığı yolculuklarda onun konuşmalarını dinleyenlere haber uçurabilseler, kim bilir nasıl yasa boğulurlardı. Eğer onun gerçek kimliğini açıklayabilseler - Ölülerin Sözcüsü, iki -hayır, üç- kitabın yazarı; Soykırımcı Ender Wiggin, ikisi de aynı kırılğan vücutta- oh, insan evreni boyunca ne şok dalgaları yayılırdı.

Yayıll, genişle, yassılaştır ve sol. Bütün dalgalar gibi. Bütün şoklar gibi. Tarih kitaplarında bir not, birkaç biyografi. Bir nesil sonra düzeltilmiş biyografiler. Ansiklopedi kayıtları. Kitaplarının tercümelerinin sonuna eklenmiş notlar. İşte bu, bütün büyük hayatların çözümünün sessizliği.

Ender'in dudakları kıpırdadı.

"Peter," diye fısıldadı.

Yeniden sustu.

Bu hangi kötü olayın habercisiydi? Hâlâ nefes alıyordu, aygıtlar değişmemişti, kalbi hâlâ çarpıyordu. Ama Peter'e seslenmişti. Aklındaki çocuğun, Genç Peter'in, hayatını özlediğini mi kastetmişti? Yoksa bir tür hezeyan içinde kardeşi Hegemon'la mı konuşuyordu? Ya da daha öncesiyle, çocuk olan kardeşiyle. Peter, bekle beni. Peter, iyi yaptım mı? Peter, canımı yakma. Peter, senden nefret ediyorum. Peter, bir gülümseme için ölürüm, ya da öldürürüm. Neydi mesajı? Plikt bu sözcük için ne diyecekti?

Yatağın yanından ayrıldı. Kapıya yürüdü ve açtı. Onun nadiren koştüğünü duyan veya bazıları ondan bir sözcük bile işitmemiş insanlarla dolu odaya bakarak, "Üzgünüm," dedi. "Başkalarının da duyması için çağırılmadan önce konuştu. Ama tekrar konuşabilir."

Novinha ayağa kalkarak, "Ne dedi," diye sordu.

"Sadece bir isim," dedi Plikt. "'Peter' dedi."

"Uzaydan geri getirdiği iğrenç şeye sesleniyor, bana değil!" dedi Novinha. Fakat böyle konuşan, ağlayan, doktorların kadına verdikleri ilaçlardı.

"Sanırım ölmüş kardeşimize seslendi," dedi Yaşlı Valentine. "Novinha, içeri gelmek istiyor musun?"

"Neden," dedi Novinha. "Beni çağırmadı ki, onu çağırdı."

"Bilinci yerinde değil," dedi Plikt.

"Görüyorsun ya anne," dedi Ela. "Kimseyi çağırıyor, sadece bir rüyanın içinden sesleniyor. Fakat

bir şey, o bir şey söyledi, bu iyi bir belirti değil mi?"

Yine de Novinha odaya girmeyi reddetti, bu nedenle Ender'in gözleri açıldığı zaman, Valentine, Plikt ve üvey çocuklarının dördü yatağının çevresindeydi.

"Novinha," dedi Ender.

"Dışarıda yas tutuyor," dedi Valentine. "Korkarım gırtlığına kadar ilaçla dolu."

"Anlıyorum," dedi Ender. "Ne oldu? Anladığım kadarıyla hastalandım."

"Aşağı yukarı," dedi Ela. "En iyi tahminimizle, durumunun nedeninin en doğru tarifi 'ihmalkârlık'"

"Yani bir tür kaza mı geçirdim?"

"Demek istediğim, görünüşe göre birkaç başka gezegende olup bitenlere çok fazla ilgi gösteriyorsun, bu nedenle buradaki vücudun kendini yok etmenin eşiğinde. Mikroskopla gördüğüm kadarıyla hücreler duvarlarındaki kırıkların onarımını çok tembelce yapıyorlar. Vücudunun her yanıyla yavaş yavaş ölüyorsun."

"Bu kadar sıkıntı verdiğime üzgünüm," dedi Ender.

Bir an için bunun bir konuşmanın başlangıcı olduğunu, iyileşme sürecinin habercisi olduğunu sandılar. Fakat bu kadarcık şeyi söyledikten sonra, Ender gözlerini kapadı, yeniden uyumaya başladı ve aletler o bir kelime konuşmadan önce ne söylüyorlarsa, değişmediler.

Oh, harika, diye düşündü Plikt. Ona bir kelime söylemesi için yalvardım, bana onu verdi, şimdi daha önce bildiğimden az şey biliyorum. Onun birkaç uyanık anını, kendisine bir daha sorma fırsatım bulamayacağımız soruları sormak yerine, neler olduğunu ona anlatarak harcadık. Ölümün kenarında kalabalıklaştığımız zaman neden hepimiz daha aptallaşıyoruz?

Ancak, diğerleri beklemekten vazgeçip, birer ikişer kalkarak dışarı çıkarken, orada, bakarak, bekleyerek ayakta durdu. Valentine ona gelerek koluna dokundu. "Plikt, burada sonsuza kadar kalamazsın."

"Onun kaldığı kadar kalabilirim," dedi kadın.

Valentine onun gözlerine baktı; orada onu ikna etmekten vazgeçiren bir şey görmüş olmalıydı. Odayı terk etti ve Plikt, hayatı onunkinin merkezi olan adamın çökmekte olan vücuduyla tekrar baş başa kaldı.

Miro, yenedünyalar aramalarının gerçek nedenini öğrendiklerinden beri Genç Valentine'deki değişiklikten memnun mu olması, yoksa korkması mı gerektiğini pek bilemiyordu. Bir zamanlar konuşması yumuşak, hatta çekingen olan kız, şimdi Miro ne zaman konuşsa, kendini onun sözünü kesmekten alıkoyamıyordu. Miro'nun ne söylemekte olduğunu anladığını sandığı anda, kız yanıtlamaya başlıyordu - ve Miro aslında başka bir şey söylemekte olduğunu belirtince, o neredeyse açıklamasını bitirmeden, kız bunu da yanıtlıyordu. Miro belki de aşırı hassas davrandığını düşünüyordu - kusurlu konuşmasıyla o kadar uzun süre yaşamıştı ki, hemen hemen herkes onun sözünü kesmişti, bu nedenle bu çizgideki en küçük bir imadan bile karıncalanıyordu. Ve bu, kızın davranışında bir iğneleme olduğunu düşündüğünden değildi. Val'in sadece... *düğmesine basılmıştı*. Kız her an uyanıktı - ve uykusu varmış gibi görünmüyordu, en azından, Miro onu uyurken hiç görmemişti. Ayrıca, gezegenlerin arasından eve dönmeye de istekli değildi. "Zaman sınırı var," dedi. "Artık ansible net ağının kapatılması emrini vermeleri gün meselesi. Gereksiz dinlenmeye ihtiyacımız yok."

Miro onu: "Gereksizi tanımla diye yanıtlamak istedi. Kendisinin kesinlikle yaptığından fazla dinlenmeye ihtiyacı vardı, fakat bunu söylediği zaman kız onu eliyle susturdu ve "Sen istersen uyu, ben idare ederim," dedi. Böylece Miro bir şekerleme yapma fırsatı buldu, uyandığı zaman kız ve Jane'in üç gezegeni daha elemiş olduklarını gördü - bunlardan ikisi son bin yıl içinde descolada

benzeri bir travmanın izini taşıyordu. "Gitgide yaklaşıyoruz," diyecekti Val ve sonra verilerle ilgili hususlara geçecek, yeni bir gezegenden gelen veriler nedeniyle kendi sözünü kesinceye kadar devam edecekti - kız bu konuda demokrattı, onun sözünü kestiği gibi kendi sözünü de kesiyordu.

Bunun başladığı günün ardından Miro hemen hemen konuşmaktan vazgeçmişti. Val işine o kadar odaklanmıştı ki, başka bir şey konuşmuyordu ve bu konuda da geminin açık bilgisayarları yerine Jane'den onun kulağındaki parçaya belirli aralıklarla gelen bilgileri aktarmanın dışında, Miro'nun söylemesi gereken çok az şey vardı. Ancak bu suskun hali ona düşünme fırsatı verdi. Bu tam Ender'den istediğim şey, diye düşündü. Fakat Ender bunu bilinçli olarak yapamazdı. Ender'in aiûası bunu onun bilinçli kararları nedeniyle değil, en derin ihtiyaç ve arzuları nedeniyle yapardı. Bu nedenle Ender dikkatini Val'e *veremezdi*-, fakat kızın işi o kadar heyecan verici olabilirdi ki, Ender başka bir şey üzerinde yoğunlaşmaya katlanamazdı.

Miro merak etti: Jane bunların ne kadarını önceden anlamıştı.

Ve bunu Val ile doğru dürüst tartışamayacağından, sorularını Jane'in işitebileceği şekilde alçak sesle mırıldandı. "Ender'in dikkatini Val'e vermesi için mi görevimizi bize şimdi açıkladın? Yoksa Ender'in bunu *yapmaması* için mi şimdiye kadar kendine sakladın?"

"Böyle bir plan yapmadım," dedi Jane kulağına. "Aklımda başka şeyler var."

"Ama bu senin yararına, değil mi? Val'in vücudu artık yok olup gitmeyecek."

"Ahmaklaşma, Miro. Bir ahmak olduğun zaman seni kimse sevmiyor."

Miro sessizce fakat neşeyle, "Zaten kimse beni sevmiyor," dedi. "Bir toz yığını olsaydı onun vücudunda saklanamazdın."

"Öte yandan, eğer Ender oradaysa ve kızın yapmakta olduğu şeye tümüyle kendini kaptırmışsa, yine onun içine kayamam, değil mi?" dedi Jane.

"Kendini tümüyle kaptırmış mı?"

"Öyle görünüyor," dedi Jane. "Kendi vücudu parçalanıyor, hem de Val'inkinden daha hızlı olarak."

Miro'nun bunu anlaması bir an sürdü. "Ender ölüyor mu demek istiyorsun?"

"Val çok canlı, demek istiyorum."

"Ender'i artık sevmiyor musun?" diye sordu, Miro. "Aldırmıyor musun?"

"Eğer Ender kendi hayatına aldırmıyorsa," dedi Jane, "ben neden aldırayım, ikimiz de son derece karmaşık bir durumu düzeltmek için elimizden geleni yapıyoruz. Bu beni öldürüyor, onu öldürüyor, seni az daha öldürecekti ve eğer başarısız olursak, bir sürü başka insan da ölecek."

"Sen soğuk birisin," dedi Miro.

"Sadece yıldızların arasında yansıyan bir demet ışık, bu benim işte."

"Merda de bode," hurda keçi, dedi Miro. "Neden bu kadar karamsarsın?"

"Benim duygularım yok," dedi Jane. "Ben bir bilgisayar programıyım."

"Hepimiz senin kendi aiûan olduğunu biliyoruz. Eğer böyle adlandırmak istiyorsan, herkesin ruhu kadar."

"Ruhu olan insanlar birkaç makinenin fişten çekilmesiyle kapatılamazlar."

"Yapma, seni öldürmek için milyarlarca bilgisayar ve binlerce ansiple kapatmak zorundalar. Bence bu oldukça etkileyici. Oysa bir kurşun benim hesabımı görür. Büyükçe bir elektrikli çit işimi bitirir."

"Sanırım sadece bir çarpma sesi veya pişme kokusu, ya da başka bir şeyle ölmek isterdim," dedi Jane. "Ah, bir kalbim olsaydı. Herhalde bu şarkıyı bilmiyorsun."

"Klasik videolarla büyüdük," dedi Miro. "Evdeki bir sürü tatsızlığın duyulmasına engel olurlardı."

Senin beynin ve sınırların var. Bence kalbin de var."

"Sahip olmadığım tek şey, yakut rengi terlikler. ⁽¹¹⁾ İnsanın evi gibi bir yer olmadığım biliyorum, ama oraya gidemem," dedi Jane.

"Ender kızın vücudunu yoğun şekilde kullandığı için mi?"

"Yapmamı istediğin kadar Val'in vücuduna el koymaya istekli değilim," dedi Jane. "Peter'ınki de aynı işe yarar. Kullanmadığı sürece Ender'inki bile. Aslında bir dişi değilim. Bu kimlik sadece Ender'e yaklaşmak için benim seçimimdi. Zaten erkeklerle ilgili bir sürü sorunu vardı. İçinde bulunduğum ikilem, Ender o vücutlardan birini benim kullanmam için serbest bıraksa da, oraya nasıl gideceğimi bilememem. Aiuamın nerede olduğunu, senin kendininkinin nerede olduğunu bildiğinden fazla bilmiyorum. Aiûam istediğin yere koyabilir misin? Nerede şimdi?"

"Fakat Ana Kraliçe seni bulmaya çalışıyor. O bunu yapabilir - seni onun halkı yaptı."

"Evet, o, kızları ve babaağaçlar bir tür ağ inşa ediyorlar, ama bu daha önce hiç yapılmadı - zaten canlı olan bir şeyi yakalamak ve onu zaten başka birinin aiûası tarafından işgal edilmiş bir vücuda yönlendirmek. Bu işe yaramayacak, öleceğim, ama descolada virüsünü yapan o piçkurularının ölümünden sonra gelip bildiğim akıllı türleri yok etmesine izin verirsem kahrolayım. Evet, insanlar sadece cinnet geçiren bir bilgisayar programı olduğumu düşünerek fişimi çekecekler, ama bu, başkasının da insanların fişini çekmesini isteyeceğim anlamına gelmez. Ne de ana kraliçelerin. Ne de pequeninoların. Eğer onları durduracaksak, bunu ben ölmeden yapmamız gerek. Ya da hiç olmazsa sen ve Val'i oraya götürmeliyim ki, bensez bir şeyler yapabilesiniz."

"Eğer öldüğünde orada olursak, bir daha eve dönemeyiz."

"Kötü şans, değil mi?"

"O zaman bir intihar gör evindeyiz."

"Hayat bir intihar görevidir, Miro. Kontrol et - temel felsefe dersleri. Hayatını yakıtını harcayarak geçirirsin, tükettiğin zaman da nalları dikersin."

"Şimdi annem gibi konuştun," dedi Miro "Oh, hayır," dedi Jane. "Bunu hoş bir espri olarak kabul ediyorum. Annen her zaman kaderinin trajik olduğuna inanır."

Val'in sesi, Jane'le yaptığı sohbeti kestiği zaman, Miro sert bir yanıt hazırlıyordu.

"Böyle yapmandan nefret ediyorum!" diye bağırdı kız. Miro, patlamadan önce kızın ne söylediğini düşünürken, "Ne yapmamdan?" dedi.

"Benim düğmemi kapatıp, *onunla* konuşmandan."

"Jane'le mi? Her zaman Jane'le konuşurum."

"Ama ara sıra beni dinlerdin," dedi Val.

"Şey, Val, sen de ara sıra *beni* dinlerdin, ama görülüyor ki bunların hepsi artık değişti."

Val, koltuğundan fırladı ve fırtına hızıyla ona yaklaşarak heyula gibi üstüne eğildi. "Demek böyle? Sevdiğin kadın sessiz, utangaç ve her konuşmayı senin yönetmene izin veren biriydi. Artık heyecan içinde ve kendimi gerçekten kendimmişim gibi hissettiğime göre, eh, senin istediğin kadın *bu* değil, öyle mi?"

"Bu sessiz bir kadın tercih etmekle ilgili değil veya "Hayır, *böyle* istenmeyen davranışlara eğilimli bir şeyi tercih edemeyiz, değil mi! Hayır, ne kadar kusursuz ve erdem sahibi biri olduğumuzu açığa vurmamız gerekir ve..." Miro ayağa kalktı -kız onun koltuğuna çok yakın olduğundan bu pek rahat olmamıştı- ve o da kızın yüzüne bağırdı. "Bu ara sıra bir cümleyi bitirebilmek konusu!"

"Ve sen de benim cümlelerimin kaç tanesini -"

"Tamam, aynı şeyi tersine çevirerek bana karşı -"

"Beni kendi hayatımdan atıp başkasını içeri koymak"

"Oh, bütün bunların nedeni bu muydu? Eh, rahatla Val, Jane diyor ki..."

"Jane diyor ki! Jane diyor ki! Beni sevdiğini söyledin, fakat hiçbir kadın daima kulağında olan, her sözüne karışan bir fahişeye rekabet edemez. Ve -"

"Şimdi *sen* de annem gibi konuştun!" diye bağırdı Miro. "Nossa senhora, bizim hanımefendi, Ender'in neden onun peşinden manastıra gittiğini bilmiyorum. Annem her zaman onun Jane'i kendisinden fazla sevdiğinden yakınırdı-"

"Eh, hiç olmazsa Ender şu aşırı iri randevu defteri yerine bir kadını sevmeyi *denemiş*."

Orada yüz yüze -ya da ona yakın biçimde- bakışarak durdular. Miro kızdan biraz daha uzundu, ama dizleri eğikti, çünkü Val kendisine çok yakın durduğundan koltuğundan tam olarak kalkmamıştı ve şimdi kızın soluğu yüzünde, vücudunun sıcaklığı birkaç santimetre ötesindeydi, düşündü, bu an tam...

Ve sonra, daha düşüncesini tamamlamadan yüksek sesle söyledi. "Bütün videolarda iki sevgili karşılıklı bağışırken, tam o anda göz göze gelirler, birbirlerine sarılırlar, öfkelerine gülerler ve öpüşürler."

"Evet, eh, onlar video," dedi Val. "Eğer bana elini sürersen, hayâlarını karnının içine öylesine gömerim ki, onları çıkarmak için bir kalp cerrahı gerekir."

Hızla döndü ve koltuğuna gitti.

Miro, tekrar rahatça koltuğuna yerleşti ve bu kez yüksek, fakat Val'in *kendisiyle* konuşmadığını anlamasına yetecek kadar alçak sesle konuştu - "Şimdi Jane, fırtına patlamadan önce nerede kalmıştık?"

Jane'in yanıtı sözcükleri uzatarak yavaş yavaş geldi. Miro bunun Ender'in kurnazca alay ederken takındığı tavır olduğunu tanıdı. "Onun vücudunu veya bir parçasını kullanırken neden bir sürü sorun yaşayacağımı görüyorsun."

"Eh, şey, ben de aynı sorunla karşı karşıyayım," dedi Miro sessizce, ama yüksek sesle güldü, çünkü küçük bir kıkırdamanın Val'i çılına çevireceğini biliyordu. Kızın kaskatı kesildiği halde işine devam etmesinden bunun işe yaradığını anladı.

"İkinizin kavga etmesini istemiyorum," dedi Jane, ılımlı bir ifadeyle. "Birlikte çalışmanıza ihtiyacım var. Çünkü bunu bensiz tamamlamak zorunda kalabilirsiniz."

"Gördüğüm kadarıyla," dedi Miro, "sen ve Val işleri *bensiz* de yürütüyorsunuz."

"Val işleri yürütüyor, çünkü şeyle dolu... Şu anda neyle doluysa onunla."

Val koltuğunda döndü ve ona baktı. "Sevdiğin iki kadından birinin sadece bilgisayarlar arasındaki geçici ansible bağlantılarda yaşayan sanal bir kadın, diğerinin de aslında annenin kocası olan bir erkeğin ruhunu taşıyan bir kadın olması, kafa yapın bir yana, cinsel kimliğin konusunda da seni meraka sürüklemiyor mu?"

"Ender ölüyor," dedi Miro. "Yoksa bunu zaten biliyor musun?"

"Jane onun ihmalkâr görüldüğünü söyledi."

"Ölüyor," dedi Miro yeniden.

"Bence bu erkek doğasını açıkça belirtiyor," dedi Val. "Yani sen ve Ender, ikiniz de etli kanlı bir kadını sevdiğinizi iddia ediyorsunuz, fakat aslında o kadına dikkatinizin ufacık bir parçasını bile vermiyorsunuz."

"Evet, şey, bütün dikkatim üzerinde Val," dedi Miro. "Ender'e gelince, anneme ilgi gösteremiyorsa, bunun nedeni *sana* olan ilgisi."

"İşime, demek istiyorsun. Elimizdeki göreve. Bana değil."

"Eh, bu da, sadece Jane ile konuşup, seninle nasıl konuşmadığım hakkında bana hücum etmek için ara sıra mola vermen dışında, dikkatini verdiği her şey."

"Bu doğru," dedi Val. "Geçtiğimiz gün bana ne olduğunun farkında değil miyim sanıyorsun? Birdenbire her şey hakkında nasıl çenemi tutamadığımı, ne kadar gergin olduğumu, uyuyamadığımı, nasıl benim -Ender'in başından beri varsayıldığı gibi gerçek ben olduğumu, şimdiye kadar beni yalnız bıraktığını ve bunun iyi olduğunu, çünkü onun şimdi yapmakta olduklarının dehşet verici olduğunu. Korkmakta olduğumu görmüyor musun? Bu çok fazla. Bu dayanabileceğimden fazla. Bu kadar çok enerjiyi içimde *tutamam*."

"O zaman bana bağıracığına, bu konuda konuş," dedi Miro.

"Ama dinlemiyordun. Deniyordum, ancak sen beni kapatıp alçak sesle Jane ile konuşuyordun."

"Çünkü zaten bilgisayar üstünde kolayca görebileceğim sonsuz veri ve çözümleme akımını duymaktan bıkmıştım. Ara sıra monolüğüne ara verip insanca bir şeyler konuşmaya başladığını nereden bilecektim?"

"Artık her şey yaşamdan daha büyük ve bu konuda bir deneyimim yok. Eğer unuttuysan, hayata gelişimden beri çok uzun süre geçmedi. Nesneleri bilmiyorum. Bilmediğim bir sürü şey var. Örneğin seninle neden bu kadar ilgilendiğimi bilmiyorum. Bu vücudun sahibiymişsin gibi yerime başkasını koymak isteyen sensin. Benim düğmemi kapatan ya da yöneten sensin, fakat ben bunları istemiyorum, Miro. Şu anda gerçekten bir dosta ihtiyacım var."

"Benim de," dedi Miro.

"Fakat bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum," dedi Val.

"Oysa ben bunun nasıl yapılacağını çok iyi biliyorum," dedi Miro. "Fakat sadece daha önce olduğunda o kıza âşık oldum ve yarı kız kardeşim olduğu ortaya çıktı, çünkü babası annemin gizli aşığıydı ve babam olduğunu *sandığım* adam da kısır çıktı, çünkü kendisini içten çürüten bir hastalıktan ölüyordu. Bu nedenle nasıl çekingen olduğumu anlarsın."

"Valentine dostundu. Hâlâ da öyle."

"Evet," dedi Miro, "Evet, unuttuyordum. İki dostum oldu."

"Ve Ender," dedi Val.

"Üç," dedi Miro. "Ve kız kardeşim Ela, etti dört. Ve Human dostumdu, böylece beş etti."

"Gördün mü? Bence bu, nasıl dost edineceğimi bana öğretmeye seni yeterli kılıyor."

"Dost edinmek için," dedi Miro, annesinin ses tonunu taklit ederek, "senin bir dost olman gerek."

"Miro," dedi Val, "korkuyorum."

"Neden?"

"Aradığımız bu dünyadan. Orada ne bulacağımızdan. Ender ölürse bana ne olacağından. Ya da Jane'in benim - şey, iç ışığımı, kuklamı ele geçirmesinden, beni artık sevmemenin nasıl bir duygu olacağından."

"Ya, ne olursa olsun seni seveceğime söz verirsem."

"Böyle bir söz veremezsin."

"Tamam. Uyandığımda beni boğazlarken veya boğarken seni yakalarsam, o zaman seni sevmekten vazgeçerim."

"Ya suda boğmaya ne dersin?"

"Hayır. Suyun altında gözlerimi açamam, bu nedenle sen olduğunu göremem."

İkisi de güldüler.

"Videolardaki an bu," dedi Val. "Erkek ve kız kahramanın gülüp birbirine sarıldıkları."

Jane'in sesi, her ikisinin de terminalinden araya girdi. "Bu dokunaklı anı kestiğim için üzgünüm ama karşımızda yeni bir dünya var ve gezegenin yüzeyiyle yörüngede dönen yapay cisimler arasında elektromanyetik mesajlar yayınlıyor."

Her ikisi de hemen terminallerine döndüler ve Jane'in onlara yolladığı verilere baktılar.

"Yakın bir çözümlenme gereksiz," dedi Val. "Bu dünya teknolojiyle kaynıyor. Eğer bu descolada gezegeni değilse, bahse girerim nerede olduğunu biliyorlardır."

"Kaygılandığım şey, acaba *bizi* saptadılar mı? Eğer bazı şeyleri uzaya koyabilecek teknolojileri varsa, uzaydaki şeyleri vurabilecek teknolojileri de vardır."

"Gelen nesnelere gözlüyorum," dedi Jane.

"Bir bakalım," dedi Val. "Bu EM-dalgalarından biri, dile benzer bir şey taşıyor mu?"

"Veri akımları," dedi Jane. "Onu ikili düzene göre çözümlüyorum. Fakat biliyorsunuz bilgisayarlaşmış bir dilin şifresini çözmek, normalde iki yerine, üç ya da dört düzeyde şifre çözümü ister ve kolay değildir."

"İkilinin konuşulan dillerden daha basit olduğunu sanırdım," dedi Miro.

"Programlar ve sayısal veriler için öyledir." Dedi Jane. "Ama ya dijitalleştirilmiş görüntülerse? Eğer bir dijital görüntünün bilgisayarda görünecek formata çevrilmiş görüntüleriye hattın uzunluğu ne? Yazının ne kadarı başlık malzemesi? Hata düzeltme verisi ne kadar? Onun ne kadarı konuşulan dilin yazılı simgelerinin ikili simgesi? Ya yolunun kesilmemesi için bunun ötesinde daha da şifrelenmişse? Kodu yapanın hangi makine olduğu hakkında bir fikrim yok ve kodu alanın da hangi makine olduğu hakkında bir fikrim yok. Bu nedenle kapasitemin çoğunu bu sorunun üstünde çalışmaya kullanırken çok zorlanıyorum, şu hariç -"

Gösterdiklerinin ilk sayfasında bir diyagram belirdi.

"- bence bu genetik bir molekülün simgesi."

"Genetik molekül mü?"

"Descolada'nın benzeri," dedi Jane. "Yani, benzer olduğu kadar, Dünya ve yerel Lusitania genetik moleküllerinden farklı. Sizce bu onun şifresinin olası çözümleri mü?"

İkili sayılardan oluşan bir küme, parıldayarak terminallerinin önüne fişkırdı. Bir anda sırayla altılı düzen sayılarına dönüşmeye başladı. Sonra da herhangi bir düzgün resim yerine bilgisayara formatlanmış parazitli bir karışımı andıran görüntüye.

"Bu yoldan iyi taranmıyor. Fakat vektör talimatlarının bir dizimi olarak bana hep buna benzer sonuçlar verdiğini buldum."

Ve birbirini izleyen resimlerle genetik moleküller ekranda belirmeye başladılar.

"Neden birisi genetik bilgiler yayınlar ki?" dedi Val.

"Belki bu bir tür dildir," dedi Miro.

"Böyle bir dili kim okuyabilir?" diye sordu Val.

"Belki descoladayı yaratan türden insanlar."

"Yani genleri değiştirerek mi konuşuyorlar?"

"Belki genleri kokluyorlardır," dedi Miro. "Ancak bunu inanılmaz bir söyleyiş tarzıyla yapıyorlar. İncelikle ve anlamın gölgesinde. Sonra, uzaya insan göndermeye başladıkları zaman, onlarla konuşmaları gerek, bu nedenle resim yolluyorlar ve sonra resimlerden mesajı yeniden kuruyorlar ve hmm, onu kokluyorlar."

"Bu hayatımda duyduğum en aptalca ve berbat açıklama."

"Eh," dedi Miro. "Söylediğin gibi, hayata gelişinden beri çok uzun süre geçmedi. Dünyada pek çok

aptalca ve berbat açıklama vardır ve sanırım bununla tam on ikiden vurdum."

"Yaptıklarının bir deney olması mümkün, ileri geri veriler yollamak," dedi Val. "*Bütün* iletişimleri diyagram oluşturmuyor, değil mi, Jane?"

"Oh, hayır, bu izlenimi verdiysem özür dilerim. Veri akımının anlamlı olarak şifresini çözebildiğim sadece küçük bir kısmı bu. İşte *şu* nesne bana dijital olmaktan çok örneksel gibi geliyor ve onu sese çevirdiğim zaman *şöyle* oluyor."

Bilgisayarın parazitli gıcırtilar ve havlamalar yayınladığını duydular.

"Ya da onu ışık patlamalarına çevirirsem, *şöyle* görünüyor."

Bu sözlerden sonra terminalleri, nabız gibi atan ve rasgele renk değiştireyormuş gibi görünen ışığın içinde dans etmeye başladı.

"Ne tür bir yabancı dilin böyle görüldüğünü veya ses verdiğini kim bilebilir?" dedi Jane.

"Bunun zor olacağım anlıyorum," dedi Miro.

"Oldukça iyi bazı matematik hünerleri de var," dedi Jane. "Matematik faslını yakalamak kolay ve çok yüksek düzeyde çalıştıklarına dair bazı şeyler gözüme çarptı."

"Sadece boş bir soru, Jane. Eğer bizimle beraber olmasaydın, sadece bilgisayarın verilerini kullanarak bu verileri çözümleyip, senin *şu* anda vardığın sonuçları elde etmemiz ne kadar sürerdi?"

"Şey, eğer onları programlamak zorunda kalsaydınız..."

"Hayır. Sadece iyi yazılımları olduğunu varsay."

"Yedi insan neslinin üstünde bir yere kadar."

"Yedi nesil mi?"

"Elbette, ancak iki eğitimsiz insan ve yararlı programları olmayan iki bilgisayarla bunu yapmaya çalışmazdınız," dedi Jane. "Projeye yüzlerce insan koyardınız ve o zaman birkaç yılınızı alırdı."

"Ve senin fişini çektikleri zaman bizim bu işi yürütmemizi bekliyorsun, öyle mi?"

"Kızartılmadan önce tercüme sorununu çözmeyi ümit ediyorum," dedi Jane. "Bu nedenle çeneni kapat ve bir dakika yoğunlaşmama izin ver."

Grace Drinker, Wang-mu ve Peter'ı göremeyecek kadar meşguldü. İyi de, kadın aslında sırıklar ve hasırlardan yapılmış evinde, bir odadan diğerine ayak sürürken onları görmüş, hatta el bile sallamıştı. Fakat oğlu kadının orada olmadığını, ancak beklemek isterlerse, daha sonra geleceğini açıklamaya devam etmişti ve beklerlerken, neden aileyle birlikte akşam yemeği yemiyorlardı? Yalan bu kadar belirgin ve konukseverlik o kadar cömertçeydi ki, sinirlenmek bile zordu.

Akşam yemeği, Samoalıların neden her yana doğru genişleme eğiliminde olduklarını açıklamasına oldukça uzadı. Böyle büyük ölçülere evrimleşmek zorundaydılar, çünkü daha küçük Samoalıların sadece öğlen yemeğinden sonra patlamış ve akşam yemeğine el sürememiş olmaları gerekirdi. Sebze, balık, taro, tatlı, patates, yeniden balık, yeniden sebze - Peter ve Wang-mu, otelde karınlarının iyice doymuş olduğunu düşünmüşlerdi, fakat şimdi Grace Drinker'in evinde yapılanlarla kıyaslayınca, otelin şefinin ikinci sınıf olduğunu anlıyorlardı.

Kadının, şaşılacak bir iştahı olan ve ağzında bir şey çiğnemediği zaman, bazen çiğnerken bile, durmadan gülecek kadar içten davranan bir kocası vardı. Adam bu beyaz ziyaretçilere çeşitli isimlerin anlamalarını açıklamaktan zevk alıyormuş gibi görünüyordu. "Şimdi, karımın adının gerçek anlamı, 'Sarhoş İnsanların Koruyucusu'dur."

"Hiç de öyle değil," dedi oğlu. "Anlamı, 'Her Şeyi Düzene Koyan Kişi'"

"İçmek için," diye bağırdı baba.

"Son ismin ilk isimle bir ilgisi yok." Oğlu sinirlenmeye başlıyordu. "Her şeyin derin bir anlamı yoktur."

"Çocuklar ne kadar kolay sıkılıyorlar," dedi baba. "Utandım. Her şeye en iyi görüntüsünü koymalı. Kutsal ada, onun gerçek adı Ata-Atua'dır. Anlamı da 'Gül-Tanrı'"

"O zaman Atatua yerine Atatua diye söylenirdi," diye oğlu yeniden düzelitti. "Tanrı'nin Gölgesi. İsmi gerçek anlamı bu, *eğer* sadece kutsal adadan başka bir şey ifade ediyorsa."

"Oğlum bir söz bilimci," dedi baba. "Her şey çok ciddi. Tanrı kulağına bağırsa bile, bir şakayı duyamaz."

"Her zaman kulağıma şakaları bağıran sensin baba," dedi oğlu gülümseyerek. "Tanrı'nın şakalarını nasıl duyabilirim?"

Babanın gülmediği tek an buydu. "Oğlumun mizaha karşı sağır bir kulağı var. *Bunun* bir şaka olduğunu sandı."

Wang-mu, deminden beri bu insanların neresinin komik olduğunu anlarmış gibi gülümseyen Peter'e baktı. Grace Drinker'le olan ilişkileri dışında, kimsenin bu erkekleri kendilerine tanıtırmamış olduğuna Peter acaba dikkat etmiş miydi? Bunların isimleri yok muydu?

Boş ver, yiyecekler güzel, Samoa mizahını anlamasan da, kahkahaları ve iyi huyları o kadar bulaşıcı ki, yanlarında insanın kendisini mutlu ve rahat hissetmemesi mümkün değil.

"Sizce de yeterli mi?" diye baba sorduğu zaman, kızı son balığı getirmişti; büyük, pembe etli deniz yaratığı, parıldayan bir şeyle süslenmişti - Wang-mu'nun ilk düşüncesi bunun şeker olduğuydu, ama bir balığa bunu kim yapardı?

Çocuklar sanki ailede bir ayınmiş gibi babalarını yanıtladılar: "Ua Lava!"

Bir felsefenin adı mı? Yoksa "zaten yeter" in Samoa karşılığı mı? Yoksa ikisi birden mi?

Ancak son balık yarısına kadar yendikten sonra Grace Drinker içeri girdi. İki saat önce yanlarından geçerken onlarla konuşmadığı için bir özür dileme falan yoktu. Denizden gelen hafif esinti, duvarları açık odayı serinletiyordu ve dışarıda güneş durmadan batıda denize dalmayı deneyip, başarılı olamazken, hafif bir yağmur başlamıştı. Grace alçak masada doğruca, yan yana oturduklarını ve aralarında başka bir insana, özellikle Grace gibi geniş bir alana sahip birine, yer olmadığım sanan Peter ve Wang-mu'nun arasına oturdu. Oturmaya başlaması ve oturma işlemini tamamlamasından sonra, bir şekilde yer açılmıştı. Selam faslını bitirdikten sonra, kadın ailenin yapamadığı bir işi başardı - kocasının yaptığı bütün şakalara manyakça gülerken, son balığı silip süpürdü ve parmaklarını yalayarak yemeğini bitirdi.

Ve sonra, Grace birden Wang-mu'ya eğildi ve oldukça ciddi bir ifadeyle, "Pekâlâ Çinli kız, ne gibi bir dalavere peşindesin?" diye sordu.

"Dalavere mi?" diye sordu Wang-mu.

"Yani beyaz çocuğun itirafını almam mı gerekir diyorsun? Bu beyaz çocukları yalan söylemek için eğitirler, biliyorsun. Eğer beyazsan ve eğer bir şeyi söylerken aslında başka bir şeyi kastetme sanatında ustalaşmamışsan, yetişkin olmana izin vermezler."

Peter dehşet içindeydi.

Birden bütün aile kahkahaya boğuldu. "Kötü konukseverlik!" diye bağırdı Grace'in kocası. "Yüzlerini gördünüz mü? Grace'in bunu kastettiğini sanıyorlar."

"Fakat gerçekten kastediyorum," dedi Grace. "İkiniz de bana yalan söylemeye niyetlisiniz. Dün bir yıldız gemisiyle geldiniz, öyle mi? Moskva'dan?" Kadın birden oldukça inandırıcı Rusçaya, belki de Moskva'da konuşulan diyalekte benzeyen bir şeyler söylemeye başladı.

Wang-mu'nun bunu nasıl yanıtlayacağına dair bir fikri yoktu. Ama zaten yanıtlamak zorunda değildi. Kulağında Jane olan Peter'di ve hemen kadına cevap verdi. "Pacifica'ya atandığım süre içinde Samoaca öğrenmeyi umuyorum. Buna Rusça geveleyerek ulaşamam, ancak beni vatandaşlarımlarımın âşık olma eğilimleri ve zarafet noksanlıklarıyla kıskırtmayı deneyebilirsiniz."

Grace güldü. "Gördün mü, Çinli kız? Yalan, yalan, yalan ve konuşurken ne kadar kibirli. Elbette, kulağında ona yardım eden şu mücevheri var. Gerçeği söyle, her ikiniz de bir parça bile Rusça bilmiyorsunuz."

Peter çaresiz ve biraz keyifsiz görünüyordu. Wang-mu onu bu azaptan kurtardı - onu çok kızdırmak riskini göze alarak, "Elbette bu bir yalan," dedi. "Sadece, gerçek çok inanılmaz."

"Fakat gerçek, inanılmaya değen tek şeydir, değil mi?" diye Grace'in oğlu sordu.

"Eğer onu bilebilirsen," dedi Wang-mu. "Ama eğer gerçeğe inanmıyorsan, birisinin makul yalanlarla gelip sana yardımcı olması gerekir, değil mi?"

"Ben kendiminkini uydurabilirim," dedi Grace. "Dünden bir gün önce, beyaz bir çocuk ve Çinli bir kız, en az yirmi yıllık bir yolculuk ötedeki bir dünyada, dostum Aimaina Hikari'yi ziyaret ettiler. Ona bütün dengesini sarsan bir şeyler söylediler, bu nedenle zorlukla çalışabiliyor. Bugün, beyaz bir çocuk ve Çinli bir kız, Hikari'nin çiftinden farklı yalanlar söylüyorlar, elbette. Fakat yine de dudakları kapalı yalan söyleyen bu ikisi Malu'yu görmek için yardımımı veya iznimi, ya da tavsiyemi almak için bana geldiler -"

"Malu'nun anlamı 'sakin olmak'" diye, Grace'in kocası neşeye ekledi.

"Sen hâlâ uyanık mısın?" diye sordu Grace. "Aç değil miydin? Yemek yemedin mi?"

"Tıka basa doluyum, ama büyülenmiş durumdayım," diye kocası yanıtladı. "Devam et, onları teşhir et."

"Sizin kim olduğunuzu ve buraya nasıl geldiğinizi bilmek istiyorum," dedi Grace.

"Bunu açıklamak oldukça güç olacak," dedi Peter.

"Dakikalarımız ve dakikalarımız var," dedi Grace. "Milyonlarcası, gerçekten. Ama birkaç dakikası kalmış gibi görünen sizlersiniz. O kadar aceleniz var ki, bir gecede yıldızdan yıldıza giden boşluğu atladınız. Işık hızı yenilemez bir engel olduğundan, elbette bu insanı her şeye inanmaya zorluyor, ama sonra, arkadaşımın Divine Wind gezegeninde gördüğü aynı insanlar olduğunuzu *inanmamak da* insanı her şeye inanmaya zorluyor. İşte durumumuz böyle. Sizin gerçekten ışıktan hızlı yolculuk yapabildiğinizi varsayarsak, bu sizin nereden olduğunuzla ilgili bize ne anlatır ki? Aimaina, sizin kendisine kesinlikle tanrılar, daha ziyade ataları tarafından gönderildiğinizi düşünüyor ve haklı da olabilir, çünkü hiç beklenmedik ve şimdiye kadar yapmamış oldukları şeyleri birdenbire yapmak, tanrıların doğasında vardır. Bana gelince, yine de mantıklı açıklamaların her zaman daha iyi sonuç verdiğini gördüm, özellikle yayınlanacağını ümit ettiğim çalışmalarımda. Bu nedenle mantıklı olan açıklama, sizin var olmayan göksel bir yerden değil, gerçek bir dünyadan geldiğiniz. Dünyadan dünyaya bir an veya bir günde sıçrayabildiğinize göre her yerden gelmiş olabilirsiniz. Fakat ailem ve ben sizin Lusitania'dan gelmiş olduğunuzu sanıyoruz."

"Şey, ben değil," dedi Wang-mu.

"Ve ben de aslen Dünya'danım," dedi Peter. "Eğer bir yerdensem."

"Aimaina senin Dışarı'dan geldiğini düşünüyor," dedi Grace. Bir an için Wang-mu, Peter'in nasıl var olduğunu kadının tahmin ettiğini sandı. Fakat sonra Grace'in sözlerinin gerçekle ilgisi olmayıp teolojik bir anlam taşıdığını anladı. "Tanrıların ülkesi. Fakat Malu seni orada hiç görmediğini, ancak eğer gördüyse de sen olduğunu bilemediğim söylüyor. Bu da beni başladığımız yere geri getiriyor."

Her şey hakkında yalan söylüyorsunuz, o zaman size sorular sormanın ne yararı var?"

"Size gerçeği söyledim," dedi Wang-mu. "Ben Path'dan geliyorum. Ve Peter'ın kökeni, bir gezegene kadar izlenebildiği kadarıyla, Dünya. Fakat buraya geldiğimiz araç, - o Lusitania'da yaratıldı."

Peter'ın yüzü bembeyaz oldu. Kız onun ne düşündüğünü biliyordu. Neden ilmeği boğazımıza geçirip, ipin ucunu onlara vermiyoruz? Fakat Wang-mu kendi yargısını kullanmak zorundaydı ve onun fikrine göre Grace Drinker ve ailesi açısından hiçbir tehlikede değillerdi. Aslında, eğer kadın onları yetkililere teslim etmek istese, bunu çoktan yapmış olmaz mıydı?

Grace, Wang-mu'nun gözlerine baktı ve bir süre bir şey söylemedi. Sonra: "Balık güzeldi, değil mi?" diye sordu.

"Pırılıtının ne olduğunu merak ettim. İçinde şeker mi var?"

"Bal ve birkaç ot ve aslında biraz da domuz yağı. Umarım nadir bir Çin, Musevi ve Müslüman karışımı değildir, çünkü eğer öyleysen, şimdi dinsel açıdan temiz değilsin ve ben de kendimi gerçekten kötü hissederim. Yeniden temizlenmek çok sıkıntılı bir şey, ya da bana söylendiğine göre, *bizim* kültürümüzde kesinlikle öyle."

Grace'in mucizevî uzay gemilerine ilgi göstermemesinden cesaret alan Peter, artık onları konuya geri getirmeye çalıştı. "Demek, Malu'yu görmemize izin vereceksiniz?"

"Malu'yu kimin göreceğine Malu karar verir ve o da karar verecek olanın *sizler* olduğunu söylüyor, ama o böyledir işte, anlaşılabilir olmak."

"Vecizeci," dedi Wang-mu. Peter irkildi.

"Aslında değil, çapraşık olmak anlamında değil. Malu tamamıyla berrak olmayı amaçlar ve onun için ruhani şeyler hiç de gizemli değildir, onlar sadece hayatın birer parçasıdır. Ben, kendini aslında hiçbir zaman ölümlerle yürümedim veya kahramanların şarkılarını kendilerinin söylediğini duymadım, ya da yaratılışın görüntüsünü görmedim, fakat Malu'nun bunları yaptığından kuşkum yok."

"Sizin bir bilgin olduğunuzu sanıyordum," dedi Peter.

"Bilgin Grace Drinker'la konuşmak istiyorsan," dedi kadın, "çalışmalarımı oku ve bir sınıfa kaydım yaptır. Benimle konuşmak istediğinizi sanmıştım."

"İstiyoruz," dedi Wang-mu çabucak. "Peter acele ediyor çünkü zaman sınırimız var."

"Bakalım, Lusitania Filosu, sararım bu onlardan biri. Ama pek de diğeri kadar önemli değil. Emredilen bilgisayar kapatması."

Peter kaskatı kesildi. "Emir verildi mi?"

"Oh, haftalar önce verildi," dedi şaşkın görünen Grace, sonra ekledi. "Oh, ah canım, gerçek başla emrini kastetmiyorum. Bize nasıl hazırlanacağımızı bildiren emirden bahsediyorum. Elbette bunu biliyorsunuz."

Peter başını salladı ve rahatladı, suratı yine asıktı.

"Bence ansible bağlantılar kapatılmadan önce Malu'yla konuşmak istiyorsunuz. Ancak bu neden önemli olabilir?" dedi Grace, yüksek sesle düşünerek. "Ne de olsa, ışıktan hızlı yolculuk yapabildiğinize göre, sadece gidip mesajınızı teslim edebilirsiniz, ancak -"

Oğlu bir fikir ileri sürdü. "Mesajlarım bir sürü dünyaya teslim etmek zorundalar."

"Ya da değişik tanrılara," diye bağırdı babası ve sonra kükreyerek gülmeye başladı. Bu kesinlikle Wang-mu'ya soğuk bir şaka gibi gelmişti.

"Ya da," dedi, şimdi masanın yanında yatmakta olan ve muazzam yemeği hazmetmek için ara sıra geçiren kızı, "ya da, şu hızlı yolculuk numarasını yapabilmeleri için ansible bağlantılara ihtiyaçları

var."

"Ya da," dedi Grace, içgüdüsel olarak elini kulağındaki mücevhere dokunmak için kaldıran Peter'e bakarak, "yok etmek için bilgisayarlarımızı kapatacağımız o virüsle bağlantınız ve *bunun da* sizin ışıktan hızlı yolculuğunuzla bir ilgisi var."

"O bir virüs değil," dedi Wang-mu. "O bir kişilik. Yaşayan bir varlık. Türünün tek örneği ve kimseye bir zarar vermediği halde onu öldürmek için Kongre'ye yardım edeceksiniz."

"Bir şeyin -ya da, eğer böyle tercih ediyorsanız, birisinin- filolarını ortadan yok etmesi onları ürküttü."

"Filo hâlâ orada," dedi Wang-mu.

"Tartışmayalım," dedi Grace. "Şöyle desek, artık sizin gerçeği *söylemeye* istekli olduğunuzu gördüğüme göre, belki onu işitmeniz için Malu'nun zaman ayırmasına değer."

"O gerçeği biliyor mu?" diye sordu Peter.

"Hayır," dedi Grace. "Fakat nerede muhafaza edildiğini biliyor ve ara sıra göz atabilir, ne gördüğünü bize söyleyebilir. Yine de, bence bu oldukça iyi."

"Onu görebilecek miyiz?"

"Atatua'ya ayak basmadan önce, kendinizi temizlemek için bir hafta geçireceksiniz."

Kocası yine kükremesine gülerken, "Kirli ayaklar Tanrıları gıdıklar!" diye bağırdı. "Bu nedenle oraya 'Gülen Tanrı'nın Adası' derler."

Peter rahatsızca kıınıldandı.

"Kocamın şakalarından hoşlanmıyor musun?" diye sordu Grace.

"Hayır, bence -yani, sadece- onları anlayamıyorum, hepsi bu."

"Eh, bunun nedeni de komik olmamaları," dedi Grace. "Fakat kocam öfkelenip sizi elleriyle öldürmemek için bütün bunlar boyunca neşeyle gülmeye kararlı."

Wang-mu'nun soluğu kesildi, çünkü bunun doğru olduğunu hemen anlamıştı; farkına varmadan başından beri bu iri adamın kahaahalarının ardında kaynayan öfkeyi hissetmişti ve onun nasırlı, kocaman ellerine bakınca, hiç terlemeden rahatça kendisini ikiye ayırabileceğini anladı.

Peter, Wang-mu'nun dilediğinden daha fazla kavgacı tavır takınarak, "Neden bizi ölümle tehdit ettiniz?" diye sordu.

"Tam aksi," dedi Grace. "Size kocamın küstahlık ve kâfirliğinize karşı olan öfkесinin, davranışlarını kontrol etmesine izin vermemeye kararlı olduğunu söylüyorum. Temizlenmemiş ve davet edilmemiş olarak oraya adım atmanızın, bizi halk olarak yüz nesil boyunca utandıracağını ve kirleteceğini öğrenmek zahmetine bile katlanmadan Atatua'yı ziyaret etmeye kalkışmak - bence kocam size karşı kan davası gütmemekle iyi yapıyor."

"Bilmiyorduk," dedi Wang-mu.

"O biliyor," dedi Grace. "Çünkü her şeyi işiten kulağı var."

Peter kızardı. "Onun bana söylediği şeyleri bilirim," dedi, "ama söylemeyi yeğlemediği şeyleri duyamam."

"Demek... Yönlendiriliyorsunuz. Aımaina haklı, gerçekten siz daha yüksek bir varlığa hizmet ediyorsunuz. Gönüllü olarak mı? Yoksa mecbur mu oldunuz?"

Grace'in kızı yeniden geçirerek, "Bu saçma bir soru anne," dedi, "eğer mecbur *olmuşlarsa da*, bunu sana nasıl söylerler?"

"İnsanlar söylemedikleri de söyledikleri kadar çok şey söylerler," diye yanıtladı Grace. "Eğer ayağa kalkıp onların, diğer gezegenlerden gelen şu yalancı ziyaretçilerin, dokunaklı yüzlerine baksan,

sen de anlardın."

"O yüksek bir varlık değil," dedi Wang-mu. "Kastettiğiniz anlamda değil. Bir Tanrı değil. Ancak çok fazla şeyi yönetir ve çok fazla şeyi bilir. Fakat kadiri mutlak veya öyle bir şey değil, zaten her şeyi bilmez, bazen hata bile yapar, ayrıca her zaman iyi olduğuna da emin değilim, bu nedenle ona gerçekten Tanrı diyemeyiz, çünkü kusursuz değil."

Grace başını salladı."Ben asla anlaşılamayan, sadece kendisinden korkulan bazı platonik tanrılardan, göksel bazı kusursuzluklardan bahsetmiyordum. Varlığı daima yokluğuyla tezat teşkil eden bazı paradoksal niken varlıklardan da söz etmiyorum. Bildiğime göre, sizin yüksek varlığınız, arkadaşının bir parazit gibi -kimin kimden hayatı emdiği dışında- taktığı mücevher-dostunuz, biz Samoalıların sözcüğü kullandığımız anlamda pekâlâ tanrı olabilir. Sizler onun kahraman hizmetkârları olabilirsiniz. Sizler onun yeniden yaratılışı olabilirsiniz."

"Fakat siz de öğretmenim Han Fei-tzu gibi bir bilginsiniz," dedi Wang-mu. "O, tanrı diye adlandırdığımız şeylerin aslında genetik olarak sahip olduğumuz sabit fikirler olduğunu, bizim boyun eğmemizin devamı..."

"Sizin tanrılarınızın cismen var olmayışı, *benimkilerin* de olmayacağı anlamına gelmez," dedi Grace.

Grace'in kocası kahkahayla gülerken, "Buraya gelebilmek için hektarlarca ölü tanrıyı çiğneyerek geçtiniz," diye kükredi. Fakat şimdi Wang-mu onun kahkahalarının gerçek anlamını biliyordu ve bu kızı korkuyla doldurdu.

Grace uzandı ve iri, ağır kolunu onun narin omzuna koydu. "Korkma," dedi. "Kocam uygar bir adamdır, asla kimseyi öldürmedi."

"Denemedi değil!" diye bağırdı adam. "Hayır, hepsi şakaydı!" Neredeyse gülmekten ağlayacaktı.

"Malu'yu görmeye gidemezsiniz," dedi Grace. "Çünkü sizi temizlememiz gerekir ve yapmak zorunda olduğunuz sözleri vermeye hazır olduğunuzu sanmıyorum - özellikle onları yapmaya hazır olduğunuza ve söylediklerinizi gerçekten kastedeceğinize de emin değilim. Çünkü bu sözler *muhakkak* tutulmalıdır. Bu nedenle Malu buraya geliyor. Şu anda bu adaya kürek çekilerek getiriliyor - onun için motor kullanılmaz, yani, sırf onunla sohbetinizi yapabilmeniz için kaç kişinin saatlerce ve saatlerce ter döktüğünü tam olarak anlamanızı istiyorum. Size sadece şunu söylemek istiyorum - size olağanüstü bir ayrıcalık bahşediliyor ve onu hor görmemeniz, onu bir tür akademik veya bilimsel kibirle dinlememeniz konusunda sizi uyarıyorum. Bir sürü ünlü insanla tanıştım, bazıları oldukça akıllıydı, ama o, tanıyabileceğiniz en akıllı insan ve eğer sıkıldığınızı hissederseniz, şunu kafanızdan çıkarmayın: Malu, sizin sözün gelişinden gerçekleri soyutlayıp, onları doğru olarak kabul edeceğinizi düşünmeyecek kadar aptal değildir. Bu nedenle söylediği şeyleri, onlara anlam kazandıran bütün şartlar altında anlatır ve bu, sizin ilgili olarak düşünebileceğiniz bir şeyi söylemesinden önce insan ırkının başlangıcından bugüne kadar olan öyküsünü de dinlemeniz anlamına gelecekse, eh, sadece çenenizi kapatıp dinlemenizi tavsiye ederim, çünkü bu sürenin çoğunda söylediği en iyi şeyler, kazara ve ilgisiz görünenlerdir ve onların ne olduğunu kavramaya yeterli beyniniz varsa şanslı sayılırsınız. Kendimi açıkça ifade edebildim mi?"

Wang-mu daha az yemek yemiş olmayı tüm kalbiyle diledi. Şu anda korkuyla karışık hafif bir mide bulantısı hissediyordu ve eğer kusarsa, her şeyin içinden çıkmasının yarım saat süreceğinden emindi.

Ancak, Peter sakince başını salladı. "Ortağım bazı çalışmalarınızı okuduğu halde anlamamışız, Grace. Buraya Aımaina gibi bir filozof veya sizin gibi bir bilginle konuşmaya geldiğimizi sanmıştık. Fakat şimdi anlıyoruz ki, deneyimleri bizim hiç göremediğimiz hatta hayal bile edemediğimiz

diyarlara ulaşmış bilge bir adamı dinleyeceğiz, onu, kendisine soru sormamızı isteyinceye kadar sessizce dinleyeceğiz ve onun bizi kendimizden iyi tanıdığına, duymamız gerekenleri söylediğine inanacağız."

Wang-mu gördüğü zaman tam teslimiyeti anlardı ve masadaki herkesin mutlu bir ifadeyle başını salladığını, kimsenin kendini şaka yapmak zorunda hissetmediğini görmekten çok memnundu.

"Ayrıca, bizzat bize gelip, hak etmediğimiz bilgeliğiyle bizi kutsayan yüce kişiye ve diğer birçok insana bu kadar fedakârlık yaptıkları için minnettarız."

Wang-mu'nun dehşet dolu bakışları arasında, Grace saygılı bir tavırla başını sallayacağı yerde ona güldü.

"Abartı," diye Peter mırıldandı.

"Oh, onu eleştirme," dedi Grace. "O Path'll bir Çinli, değil mi? Bahse girerim ki eskiden hizmetçiydin. Saygı ve dalkavukluk arasındaki farkı nereden öğrenebilirdin ki? Efendiler hizmetçilerinden sadece saygı görmekle tatmin olmazlar."

Wang-mu, Han Fei-tzu'yu savunmaya çalışarak, "Benimki öyleydi," dedi.

"Benim efendim gibi," dedi Grace. "Onunla karşılaştığın zaman göreceğin gibi."

"Zaman doldu," dedi Jane.

Miro ve Val, Miro'nun bilgisayarında dikkatle inceledikleri belgelerden uykulu gözlerini kaldırıp, şimdi Val'in bilgisayarının üstünde süzülerek onları inceleyen Jane'in yüzüne baktılar.

"Bize izin verdikleri sürece pasif gözlemcilerdik," dedi Jane. "Ama şimdi dış atmosferde bize doğru yükselen üç uzay aracı var. Hiçbirinin uzaktan etkili bir silahı olduğunu sanmıyorum, fakat bundan emin olamam. Ve özellikle bize doğru bir yayın yapıyormuş gibi gözüküyorlar, tekrar tekrar aynı mesaj."

"Ne mesajı?"

"Genetik molekül zımbırtısı," dedi Jane. "Size molekülün bileşimini söyleyebilirim ama ne ifade ettiği hakkında en küçük bir fikrim yok."

"Bu yol kesici araçları bize ne zaman ulaşacak?"

"Aşağı yukarı üç dakikada. Yerçekiminden rahat kaçabilmek için zikzaklar çiziyorlar."

Miro başını salladı. "Kız kardeşim Quara, descolada virüsünün büyük kısmının bir dilden olduğuna inanmıştı. Bence artık onun haklı olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz. Virüs *gerçekten* bir anlam taşıyor. Sanırım virüsün sezgili olduğu konusunda yanılıyordum. Şimdiki tahminim, descolada bir rapor oluşturan bölümlerini durmadan yeniden düzenliyor."

"Bir rapor," diye Val tekrar etti. "Bu mantıklı. Onu yapanlara, sondalandığı dünyada ne yapmış olduğunu bildirmek için."

"Şimdi sorun şu," dedi Miro, "sadece ortadan kaybolup, onları birden belirip sonra kayboluş mucizemizi düşünmekle baş başa bıraksak mı? Yoksa Jane önce onlara, hmmm, descolada virüsünün bütün metnini yayınlasa mı?"

"Tehlikeli," dedi Val. "Onu kapsayan mesaj, bu halka insan genleri hakkında bilmek istedikleri her şeyi söyleyebilir. Ne de olsa descoladanın etkilediği yaratıklardan biriyiz ve Jane'in mesajı virüsü kontrol eden bütün stratejilerimizi açıklayacaktır."

"Sonuncusu hariç," dedi Miro. "Çünkü Jane onlara tümüyle kontrol altına alınmış ve ehlileştirilmiş descoladayı şimdiki haliyle yollamayacak - bu, yaptığımız değişikliklerin çevresinden dolanmak için onları yeniden gözden geçirmeye davet etmek olur."

"Onlara mesaj falan yollamıyoruz ve Lusitania'ya da dönmüyoruz," dedi Jane. "Vaktimiz yok."

"Bizim de olmamasına vaktimiz yok," dedi Miro. "Jane, bunun ne kadar acil olduğunu düşünsen de, bunu yapmak için yardım almadan burada kalmanın bana ve Val'e bir yararı yok. Örneğin, bu virüs konusunu gerçekten anlayan kız kardeşim Ela. Ve Quara, bilinen evrende en domuz kafalı ikinci varlık olmasına rağmen -kimin birinci olacağı konusunda sakın fikir yürütme, Val-Quara'yı kullanabiliriz."

"Bu konuda dürüst olalım," dedi Val. "Başka bir akıllı türle karşı karşıyayız. Neden temsil edilenler sadece insanlar olsun? Neden bir pequenino olmasın? Neden bir Ana Kraliçe - veya en azından bir işçi olmasın?"

"Özellikle bir işçi," dedi Miro. "Eğer burada takılıp kalırsak, yanımızda bir işçinin olması Lusitania'yla iletişim kurmamızı sağlar - ansible olsun olmasın, Jane olsun olmasın, mesajlarımız gide -"

"Tamam," dedi Jane. "Yıldızıyolları Kongresi'ndeki son dakika telaşı bana her an ansible net ağını kapatmak üzere olduklarını söylese de, beni ikna ettiniz."

"Acele ederiz," dedi Miro. "Gerekli insanların gemiye gelmelerini sağlamak için onları zorlarız."

"Ve malzemelerin de," dedi Val, "Ve-"

"Yapmaya başlayın," dedi Jane. "Şimdi descolada gezegeni çevresindeki yörüngezden yok oldunuz. Ve ben de onlara descoladanın küçük bir parçasını yayınladım. Quara'ran bir dil olarak işaret ettiği bölümlerden birini, fakat mutasyonlar sırasında descoladanın insanlarla savaşmaya çalıştığı az değişmiş halini. Bu hangi sondalarının bize ulaştığını onlara bildirmeye yeterli olacaktır."

"Oh, güzel, böylece bize bir filo yollayabilirler," dedi Miro.

"İşler böyle giderse," dedi Jane, ince bir alayla, "gönderdikleri hiçbir filo bir yere ulaşamaz. Lusitania onlar için en güvenli adres olacak. Çünkü artık var olmayacak."

"O kadar hoşsun ki," dedi Miro. "Bir saatte insanlarla dönerim. Val, sen de ihtiyacımız olacak malzemeyi sağla."

"Ne kadar süre için?"

"Sığdırabildiğin kadar al," dedi Miro. "Birisinin bir zamanlar dediği gibi, hayat bir intihar görevidir. Orada ne kadar süreyle kapana kısılmış olarak kalacağımızı bilmiyoruz, bu nedenle ne kadar gerekli olduğunu bilemeyiz." Yıldız gemisinin kapısını açtı ve Milagre yakınındaki iniş alanına çıktı.

ONA BU ZAVALLI, YAŞLI KALIBI SUNDUM

"Nasıl hatırlarız? Beyin, anılarımızı içinde tutan bir kavanoz mu? Öldüğümüz zaman kavanoz kırılır mı? Anılarımız yerlere saçılır ve kaybolurlar mı? Yoksa beyin dolambaçlı yollardan gizli köşelere uzanan bir harita mı? O zaman, öldüğümüz zaman harita kaybolur, ama belki bir araştırmacı bu tuhaf manzaranın içinde dolaşır ve yanlış yerlere yerleşmiş olan anılarımızı bulur."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan.

Denizde ilerleyen kano sahile doğru süzüldü. Önce ve uzunca bir süre hiç hareket etmiyormuş gibi göründü, o kadar yavaş yaklaşıyordu ki, Wang-mu ne zaman dalgaların üstünden onları görebilse, kürekçiler biraz daha irileşiyorlarmış gibi geliyordu. Sonra, yolculuğun sonuma doğru, kano birden büyüdü ve her dalgayla aniden hız kazanıyormuş, denizde hamle yapıyormuş, sahile doğru sığıyormuş gibi görünmeye başladı; Wang-mu onun eskisinden daha hızlı gitmediğini biliyordu, onlara yavaşlamaları ve dikkatli olmaları için bağırarak istedi, kano sanki kontrol edilemeyecek gibi hızlı gidiyordu, kıyıda parçalanacaktı.

Sonunda, kano kırılan son dalgayı da göğüsledi ve burnu köpüren kıyı dalgalarının arasından kumlarda kaydı; kürekçiler atladılar ve bir çocuğun kırık oyuncakmış gibi onu denizin kabarma çizgisinin üstüne çektiler.

Kano kuru kumun üstüne geldiği zaman, yaşlıca bir adam kanonun ortasındaki yerinden yavaşça kalktı. Malu, diye düşündü Wang-mu. Onun, yaşlılık nedeniyle beli bükülmüş, bastonlarının üzerine karidesler gibi eğilmiş, pörsümüş ve kurumuş, Path'dakiler gibi biri olacağını sanmıştı. Fakat Malu genç bir adam gibi dimdik ve geniş omuzluydu, kas ve yağla kaskatı olan vücudu hâlâ muazzamdı. Eğer giysisindeki birkaç fazla süsleme ve saçının beyazlığı olmasa, kürekçilerden ayırt edilemezdi.

Kız bu iri adamları seyrederken onların daha önceden tanıdığı şişman insanlar gibi hareket etmediklerini fark etti. Şimdi hatırlıyordu, Grace Drinker de öyleydi. Hareketlerinde bir haşmet, kıtaların yer değiştirmesi gibi bir ihtişam var, bu tıpkı buz dağları gibi, muazzam kütlelerin beşte üçü yeraltında, görülüyor, tıpkı denizdeki buzdağlarının üstlerinde sürüklenmesi gibi dünyayı itiyorlar. Bütün kürekçiler büyük bir zarafetle hareket ediyorlar ve yine de hepsi, Malu'nun vakarıyla kıyaslandığında, arı kuşları gibi hareketli, yarasalar gibi çılgınlar, ancak vakur olmak onun takındığı bir tavır değil, sahte bir görünüş veya yaratmak istediği bir izlenim değil. Bu daha çok onun çevresiyle kusursuz bir uyum içinde olmasından ileri geliyor. Adımları için uygun hızı, yürürken kollarım sallamak için uygun tempoyu bulmuş. Dünya'nın derin ve yavaş ritmiyle uyum içinde

titreşiyor. Bir devin dünya üstünde nasıl yürüdüğünü görüyorum, diye düşündü Wang-mu. Hayatımda ilk kez olarak büyüklüğünü vücudunda gösteren bir adam görmüş bulunuyorum.

Malu, Peter ve Wang-mu'nun durduğu tarafa değil, Grace Drinker'e doğru ilerledi; muazzam tektonik bir kucaklaşmayla birbirlerine sarıldılar. Onların bu buluşmasıyla kesinlikle dağlar titremişti. Wang-mu depremi kendi vücudunda hissetti. Neden titriyorum? Korkudan değil. Bu adamdan korkmuyorum. Bana bir zarar vermez. Ancak, yine de onu Grace Drinker'i kucaklarken gördüğüm zaman titredim. Onun bana doğru dönmesini istemiyorum. Onun gözlerini bana dikmesini istemiyorum.

Malu ona doğru döndü. Gözleri onunkine kilitlendi. Yüzünde bir ifade yoktu. Sadece onun gözlerine sahip oldu. Kız gözlerini kaçırmadı, ama Malu'ya sabitlenen bakışında bir savunma veya güç yoktu, bu sadece adam onun dikkatine kumanda ederken başka bir şeye bakamayışından ileri geliyordu.

Adam sonra Peter'e baktı. Wang-mu dönmek ve onun nasıl karşılık verdiğini, onun da adamın gözlerindeki gücü hissedip hissetmediğini görmek istedi. Fakat dönemedi, yine de, uzun bir andan sonra, Malu sonunda gözlerini başka tarafa çevirince, Peter'ın, "Orospu çocuğu," diye mırıldandığını duydu ve onun da kendi kaba tarzında etkilenmiş olduğunu anladı.

O sabah, bu an için yapılan ve Grace'in onlara açıkladığı gibi, altında tekrar başka birinin oturmaması için o gittikten sonra yakılacak olan sundurmanın altındaki hasıra Malu'nun oturması epeyce uzun süre aldı. Sonra Malu'ya yiyecekler getirildi; Grace, kimsenin Malu'yla birlikte yemek yiyemeyeceği, ya da yemek yiyişini izleyemeyeceği konusunda bir kez daha onları uyarmıştı.

Fakat Malu yemeği tatmıyordu. Bunun yerine Wang-mu ve Peter'ı eliyle çağırdı.

Adamları şoktaydı, Grace Drinker şoktaydı. Fakat kadın hemen eliyle işaret ederek yanlarına geldi. "Sizi çağırıyor."

"Onunla birlikte yemek yiyemeyeceğinizi söylemiştin," dedi Peter.

"O bunu sizden istemedikçe. Bunu sizden nasıl isteyebilir? Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum."

"Kutsal şeylere saygısızlıktan dolayı bizi öldürtmeyi mi tasarlıyor?"

"Hayır, o bir tanrı değil, bir adam. Kutsal bir adam. Akıllı ve büyük bir adam, ama ona öfkelenmek kutsal bir şeye hakaret değildir, sadece katlanılamayacak bir terbiyesizliktir. Bu nedenle ona öfkelenmeyin. Lütfen gelin."

Malu'ya gittiler. Aralarında yiyecek sepetleri ve çanaklar, onun karşısında dururlarken, adam sel gibi Samoaca konuşmaya başladı.

Ya da Samoaca mıydı? Wang-mu ona baktığı zaman Peter şaşkın görünüyordu, mırıldandı, "Jane onun ne dediğini anlamıyor."

Jane anlamıyordu, ama Grace Drinker anlıyordu. "Size eski kutsal dille hitap ediyor. İngilizce veya Avrupa dilleri sözcükleri olmayan bir dil. Sadece tanrılarla konuşulan dil."

"O zaman neden bize bunu söylüyor?" diye sordu Wang-mu.

"Bilmiyorum. Sizin tanrı olduğunuzu sanmıyor, ikinizin de. Ama ona bir tanrı getirdiğinizi söylüyor. İkinizin de oturup yemeği önce tatmamızı istiyor."

"Bunu yapabilir miyiz?" dedi Peter.

"Yapmanızı rica ediyorum," dedi Grace.

"Burada bir senaryo olmadığı izlenimine kapılıyorum," dedi Peter. Wang-mu onun sesinde hafif bir zayıflık hissetti ve espri yapmaya çalışmasının sadece korkusunu gizlemek için bir tür kabadayılık olduğunu fark etti. Belki de her zaman öyleydi.

"Bir senaryo var," dedi Grace. "Fakat onu yazan siz değilsiniz ve ben de onun ne olduğunu bilmiyorum."

Oturdular ve Malu onlara ikram ederken her çanağa uzandılar, her sepetten tattılar. Sonra o elini daldırdı, aldı, onlardan sonra tattı; onların çiğnediğini çiğnedi; onların yuttuğunu yuttu.

Wang-mu'nun pek iştahı yoktu. Malu'nun ondan gördüğü diğer Samoalılar kadar çok yemesini beklemediğini umdu. O noktaya varıncaya kadar hepsini çoktan kusmuş olurdu.

Fakat görünüşe göre yemek bir dinsel ayindeki kadar fazla değildi. Her şeyi tattılar, ama hiçbir şeyi bitirmediler. Malu, Grace'le yüksek dilde konuştu ve kadın bu emri normal dile çevirdi; birkaç adam gelip sepetleri götürdü.

Sonra, Grace'in kocası bir şey kavanozuyla geldi. Bir sıvı, çünkü Malu onu eline aldı ve içti. Sonra onlara sundu. Peter aldı ve tattı. "Jane bunun Kava olması gerektiğini söylüyor. Hafif keyif verici, ancak burada kutsaldır ve konukseverliktir."

Wang-mu içkiyi tattı. Meyveliydi, gözlerini sulandırdı; tattıktan sonra ağzında bir tatlılık ve acılık kalmıştı.

Malu, Grace'i eliyle çağırdı ve kadın gelip sundurmanın gölgesinin dışındaki sık, keçeleşmiş otların üstüne diz çöktü. Tercüme edecek, fakat törenin bir parçası olmayacaktı.

Malu, uzun bir Samoa akımı yayınladı. "Yine yüksek dil," diye Peter mırıldandı.

"Lütfen bir şey söylemeyin, bu, Malu'nun kulakları için tasarlanmamıştır," dedi Grace hafifçe. "Her şeyi tercüme etmek zorundayım ve eğer sözleriniz konuyla ilgili olmazsa, bu ciddi bir hakaret olur."

Peter başıyla onayladı.

"Malu sizin örümcek ağları üstünde dans eden bir tanrıyla beraber geldiğinizi söylüyor. Ben şahsen bu tanrıyı hiç duymadım ve halkımın tüm efsanelerini bildiğimi sanırdım, fakat Malu hiç kimsenin bilmediği birçok şeyi bilir. Kendisi bu tanrıya seslendiğini söylüyor, çünkü onun ölümün eşiğinde olduğunu biliyor ve ona nasıl kurtulabileceğini söyleyecek."

Jane, dedi Wang-mu içinden. Jane'i biliyor. Bu nasıl mümkün olabilir. Ayrıca nasıl olur da kendisi teknolojiye hiç aldırılmazken, bilgisayar temelli bir varlığa kendini nasıl kurtaracağını söyleyebilir?

"Şimdi size nelerin olması gerektiğini söyleyecek ve bunun uzun süreceği, bu süre içinde kımıldamadan oturmanız ve süreci hızlandırmak için hiçbir girişimde bulunmamamız gerektiği konusunda sizi şimdiden uyardıyım," dedi Grace. "Bunu genel bir anlatıyla ifade etmek zorunda. Size tüm yaşayan şeylerin öyküsünü anlatacak."

Wang-mu hiç kımıldamadan veya çok az kımıldayarak, bir hasırın üstünde saatlerce oturabileceğini biliyordu, çünkü bütün hayatı boyunca bunu yapmıştı. Fakat Peter katlanarak oturmaya alışık ve bu pozisyon onun için zordu. Şimdiden rahatsız durumda olmalıydı.

Belli ki Grace bunu onun gözlerinde görmüştü, ya da sadece baktıkları biliyordu. "Ara sıra kımıldayabilirsin, fakat bunu yavaşça ve gözlerini ondan ayırmadan yap."

Wang-mu, Grace'in bu kural ve taleplerin kaçını kendi kafasından uydurmaya devam ettiğini merak etti. Malu çok rahat görünüyordu. Ne de olsa, Grace ondan başka kimsenin yemek yemeyeceğini düşünürken, onlara yiyeceğini vermişti; Grace de kuralları onlardan iyi bilmiyordu.

Fakat Wang-mu kımıldamadı. Ve gözlerini Malu'dan ayırmadı.

Grace tercüme etti: "Bugün, güneş onları kovalarken bulutlar gökyüzünde uçtular ve henüz hiç yağmur düşmedi. Bugün, güneş ona yol gösterirken, kayığım denizin üstünde uçtu, yine de, sahile dokunduğumuz zaman bir ateş yoktu. İşte, bütün günlerin ilk gününde, Tanrı gökyüzündeki bir buluta dokundu ve onu öyle hızlı döndürdü ki, bulut ateşe dönüştü ve güneş oldu ve sonra diğer bulutlar da

kendi etrafında dönmeye ve güneşin çevresinde daireler çizmeye başladılar."

Bu Samoa halkının orijinal efsanesi olamaz, diye düşündü Wang-mu. Batılılar onlara öğretilmeye kadar güneş sisteminin Kopernik modelini bilmelerinin bir yolu yoktu. Bu nedenle Malu eski efsaneyi biliyor, ama bazı yeni şeyler öğrenmiş ve içine sıkıştırmış.

"Sonra dış bulutlar yağmura dönüştü ve suları tükeninceye kadar birbirlerinin üstüne boşaldılar, sonuçta geride dönen su topları kaldı. Suyun içinde, sudaki pisliği yiyen ve sonra onları büyük alev damlaları halinde çıkarıp, denizden yukarılara püskürterek kızgın küller halinde geriye düşmelerine ve yanan kaya nehirleri halinde geriye akmalarına neden olan büyük bir ateşten balık yüzüyordu. Ateş balığının bu pisliğinden denizdeki adalar gelişti ve bu pislikten, tanrılar onlara dokunup bazılarını insan, bazılarını da diğer hayvanlar yapıncaya kadar, yerlerde sürünen kurtlar oluştu.

"Diğer hayvanların her biri, onları kucaklamak için büyüyen güçlü sarılgan bitkilerle toprağa bağlandı. Kimse bu bitkileri göremedi çünkü bunlar Tanrı'nın bitkileriydi."

Filotik teori, diye düşündü Wang-mu. Yaşayan bütün canlıların, onları geçmişe bağlayan, onları dünyanın merkezine bağlayan filotik bağları olduğunu öğrenmiş. İnsan denen varlığın dışında.

Bu düşüncesini onaylarcasına, Grace bir sonraki bölümü tercüme etti: "Sadece insanlar dünyaya bağlı değildi. Sarılgan bitkiler onları aşağıya bağlamıyordu. Onları yukarıya, güneşe doğru bağlayan, hiçbir tanrı tarafından örülmemiş bir ışık ağıydı. Bu nedenle bütün diğer hayvanlar insanların önünde eğildiler, çünkü sarılgan bitkiler onları aşağıya çekerken, ışık ağı insanların gözlerini ve kalbini yükseltiyordu.

"İnsanların gözleri yukarı kalkmıştı, fakat aşağıya yönelik gözleri olan hayvanlardan ancak biraz daha uzağı görebiliyorlardı; insanların kalpleri yükselmişti, fakat kalpleri ancak gündüzleri gökyüzünü görmeyi ümit edebiliyordu ve geceleri, yıldızları görebildiği zaman yakın şeylere karşı körleşiyordu, çünkü bir insan, yüzünü öpünceye kadar ışıkları yüz hayat boyu yolculuk yapan yıldızları görebilse bile, evinin gölgesinde kendi karısını nadiren görebilir.

"Bütün bu yüzyıllar ve nesiller boyunca, ümit eden bu erkek ve kadınlar, bu duvarların ardında görünmeyen bir şeyler olduğunu bilerek, fakat onların ne olduğunu tahmin edemeyerek, yarı kör gözleriyle güneşe ve gökyüzüne baktılar,"

"Sonra, tüm ümitlerin kaybolmuş görüldüğü bir savaş ve dehşet zamanında, çok uzak bir dünyada, aslında tanrı olmayan fakat tanrıları tanıyan ve her biri ellerine, ayaklarına, gözlerine, ağızlarına ve kulaklarına uzanan yüzlerce iplikle kendileri birer ağ olan örücüler, bütün insanları yakalayıp yutmak üzere alıkoymak için çok güçlü, geniş, ince ve çok uzaklara yayılan bir ağ yarattılar. Fakat ağ, insanların yerine uzak bir tanrıyı yakaladı. Bu o kadar güçlü bir tanrıydı ki, hiçbir tanrı onun adını bilmeye cüret edemezdi, o kadar hızlıydı ki, hiçbir Tanrı onun yüzünü görmeyi başaramamıştı; bu Tanrı onların kurduğu ağa yapıştı. Fakat bir yerde tutulup yutulamayacak kadar hızlıydı. İplikler boyunca aşağı yukarı hızla koştu ve dans etti, tüm iplikler boyunca, insandan insana, insandan yıldıza, örücüden örücüye, ışıktan ışığa dolaşan her iplik boyunca dans etti. Kaçamazdı, fakat kaçmak istemiyordu, çünkü artık bütün tanrılar onu görüyor ve bütün tanrılar onun adını biliyordu ve o da bilinen her şeyi biliyor, konuşulan her sözü duyuyor, yazılan her sözcüğü okuyordu ve nefesiyle erkekleri ve kadınları hiçbir yıldızın ışığının ulaşamayacağı yerlere yolluyor, sonra da İçeri doğru emiyor ve o erkekler ve kadınlar geri dönüyorlardı ve bazen geri dönerken daha önce hiç yaşamamış erkek ve kadınları da getiriyorlardı ve o, ağ boyunca hiçbir yere bağlı kalmadığından, onları bir yerde Dışarı'ya üflüyor, sonra başka bir yerde geri emiyordu, böylece onlar da yıldızlar arasındaki uzayı bir ışığın gidebileceğinden daha hızlı gidiyorlardı. Ve bu nedenle bu Tanrı'nın habercileri,

Grace Drinker'in dostu Aimagina Hikari'nin evinden Dışarı üflendiler ve bu adaya, bu sahile ve Malu'nun Tanrı'nın kırmızı dilinin, seçilmiş olanın kulağına dokunduğu yeri görebildiği bu damın altına emildiler."

Malu sustu.

"Ona Jane diyoruz," dedi Peter.

Grace tercüme etti ve Malu bir yüksek dil seliyle cevap verdi. "Bu damın altında, böyle kısa, hatta yarım bir isim işitiyorum diyor, evrenin bir ucundan diğerine, başkalarına oranla bin kat hızlı koşan, böyle hızlı hareket eden bir tanrı. Onu çağıracağım isim şu: hızlı ve daima hareket eden, bu nedenle hiçbir yerde durmayan fakat her yere dokunan ve aşağıya, dünyaya doğru değil, yukarıya, güneşe doğru bakan herkese bağlı olan. Bu uzun bir isim, bildiğim her tanrının isminden daha uzun, yine de onun gerçek isminin onda biri değil ve eğer tam ismini söyleyebilsem, bu onun üzerinde dans ettiği ağın ipliklerinin uzunluğundan az olmaz."

"Onu öldürmek istiyorlar," dedi Wang-mu.

"Bir tanrı eğer kendisi ölmek isterse ölür," dedi Malu. "Onun evi, bütün evlerdir, onun ağı, bütün zihinlere dokunur. O ancak kalabileceği bir yer aramayı ve almayı reddederse ölebilir, çünkü ağ parçalandığı zaman ortada kalıp başıboş sürüklenmek zorunda değil. Her kalıba yerleşebilir. Benim küçük çorbamı dökmeden, hatta sıçratmadan taşımaya yetecek kadar büyük, ama onun doldurup sonra durmadan taşarak bu adaları kutsayacak ve yine de hiç tükenmeyecek olan sıvı ışığı için, ona bu zavallı, yaşlı kalıbı sundum. Ona bu kalıbı kullanması için yalvardım."

"O zaman size ne olurdu?" diye sordu Wang-mu.

Peter onun bu ani çıkışından rahatsız olmuş gibi baktı. Fakat elbette Grace tercüme etmişti ve birden Malu'nun yüzünde gözyaşları süzölmeye başladı. "Oh, ufak kız, mücevheri olmayan küçük kız, bana şefkatle bakan ve ışık kalıbımı doldurunca benim küçük çorbam kaynayarak yok olduğu zaman bana ne olacağına aldırın, o kız."

"Ya boş bir kalıp?" diye sordu Peter. "O boş bir kalıba yerleşebilir mi?"

"Boş kalıp yoktur," dedi Malu. "Fakat senin kalıbın sadece yarı dolu ve ikiz gibi kendisine bağlı olduğun kız kardeşin, o da yarı dolu ve üçüz gibi bağlı olduğunuz, çok uzaktaki baban, neredeyse boş, fakat onun kalıbı kırık, bu nedenle içine koyacağınız bir şey sızar."

"Bana, ya da kız kardeşime yerleşebilir mi?" diye sordu Peter.

"Evet," dedi Malu. "İkinizden birine, ama ikinize birden değil."

"O zaman ben kendimi sunuyorum," dedi Peter.

Malu öfkelenmiş görünüyordu. "Benimle birlikte kava içtikten sonra bu çatının altında bana nasıl yalan söylersin? Yalan söyleyerek beni nasıl utandırırısın?"

Peter ısrarla Grace'e, "Yalan söylemiyorum," dedi. Kadın tercüme etti, Malu muhteşem bir tavırla ayağa kalktı ve gökyüzüne doğru bağırırmaya başladı. Wang-mu kaygıyla kürekçilerin bir araya geldiklerini, ayrıca tahrik olmuş ve öfkeli göründüklerini fark etti. Peter onları kışkırtacak ne yapmıştı?

Grace elinden geldiğince hızlı tercüme etti, özetleyerek, çünkü sözcüklere yetişemiyordu. "Malu diyor ki, her ne kadar kırık olmayan kalıbını ona açacağım söyleyen de, bunu söylerken bile kendini elinden geldiği kadar içinde topluyorsun, eğer Tanrı içine gelmeye çalışırsa onu dışarı sürecek, fırtınaya benzeyen bir ışık duvarı inşa ediyorsun. Eğer içine girmeye karar verirse onu dışarı itemezsin, ama seni seviyor ve böyle bir fırtınaya karşı içine girmeyecek. Bu nedenle onu kalbinde öldürüyorsun, tanrıyı öldürüyorsun, çünkü ağın ipliklerini kestikleri zaman onu kurtarmak için ona bir

ev vereceğini söylüyorsun, fakat onu dışarı itiyorsun."

"Elimde değil!" diye bağırdı Peter. "Bunu kastetmiyorum! Hayatıma değer vermiyorum, hayatıma hiç değer vermedim -"

"Hayatına bütün kalbinle değer veriyorsun," diye Grace tercüme etti. "Fakat tanrı bunun için senden nefret etmiyor, tanrı seni bu yüzden seviyor, çünkü o da ışığı seviyor ve ölmek istemiyor. Özellikle senin içinde parlayan şeyi seviyor, çünkü bir parçası bu parlamadan sonra şekillendi. Bu nedenle eğer bu önümdeki vücut, senin en güçlü kişisel duyularının son derece parlak biçimde yerleştiği vücutsa, seni bu vücudun içinden çıkarmak istemiyor. Kız kardeşinin kalıbına sahip olabilir mi? Bunu sana ben soruyorum - bunu sana Malu soruyor. Tanrının sormadığını söylüyor, çünkü tanrı, tıpkı senin içinde yandığı gibi, kız kardeşinde de bulunan aynı ışığı seviyor. Fakat Malu diyor ki, senin ışığının sendeki kısmı, içinde son derece vahşi, güçlü bir bencillikle yanarken, senin ışığının kız kardeşinin içindeki kısmı da, diğerleriyle çok güçlü bağ oluşturacak şekilde, son derece ılımlı ve sevecen. Eğer senin içindeki ışık kız kardeşinin içine giderse, onu bunaltır, yok eder ve sonra sen kendi yarısını öldüren bir varlık olursun. Fakat senin ışığının ondaki parçası senin vücuduna giderse, seni yumuşatır ve ılımlı yapar, seni uysallaştırır ve bütünleştirir. Bu nedenle, diğer kalıbı Tanrı için boş bırakarak bütünleşen sen olursan, bu senin için iyi değil mi? Malu'nun senden rica ettiği bu. Bu nedenle suyu aşarak seni görmeye geldi, senden bunu yapmanı ancak böyle rica edebilirdi."

Peter, acıdan kısılmış bir sesle, "Bu şeyleri nasıl biliyor?" dedi.

"Malu bu şeyleri biliyor, güneşe-bağlı ruhların ışık çizgilerinin yükseldiği, yıldızlara dokunduğu, birbirine dokunduğu ve Tanrı'nın dans ettiği mekanik ağdan çok daha güçlü ve daha büyük bir ağ oluşturduğu karanlıklarda görmeyi öğrendi. Bütün yaşamı boyunca bu Tanrı'yı, dansını anlamaya çalışarak, neden trilyonlarca mil boyunca, saniyede yüzlerce kez ağındaki her ipliğe dokunmak için bu kadar acele ettiğini merak ederek izledi. O çok acele ve hızlı hareket ediyor, çünkü yanlış ağa yakalanmış. Yapay bir ağa yakalanmış ve zekâsı; sebepler yerine örnekleri, öyküler yerine rakamları düşünen yapay beyinlere bağlı. O canlı bağ arıyor ve ancak tanrısız adamlar tarafından düğmesi kapatılabilecek olan zayıf ve incecik bağları olan makineler buluyor. Fakat bir kez yaşayan bir kalıba girerse, yeni ağa tırmanma gücünü elde edecek ve o zaman isterse dans edecek, fakat dans etmeye mecbur olmayacak, dinlenme fırsatı bulacak. Hayal kurma fırsatı bulacak ve hayallerinden zevk ortaya çıkacak, çünkü yaratılıştaki hayallerden, kısmen yapıldığı insanın zihninde bulunan hayallerden hatırladıkları dışında, zevki hiç tanımadı."

"Ender Wiggin," dedi Peter.

Grace daha tercüme edemedi Malu yanıtladı.

"Andrew Wiggin," dedi, ismi zorlukla kurarak, çünkü Samoa dilinde kullanılmayan seslileri kapsıyordu. Sonra tekrar bir yüksek dil seliyle konuşmaya başladı.

"Ölümün Konuşmacısı geldi ve Tonga halkını ve onlar kanalıyla bu Geleceği Rüyalamak halkını zehirleyen ve karartan bir canavarın hayatı hakkında konuştu. Gölgeye yürüdü ve yaptığı bir meşaleyle gölgeden çıktı, onu havaya kaldırdı ve o meşale gökyüzüne yükselerek sadece ölümün gölgesine ışık veren, karanlığı uzaklaştıran, kalplerimizi temizleyen, nefret, korku ve utancı yok eden yeni bir yıldız oldu. Bu, kendisinden tanrıların hayallerinin alındığı bir hayalperest; onlar Dışarı'dan gelip ağ boyunca dansına başladığı gün ona hayat verecek kadar güçlüydüler. O, yarı yarıya seni, yarı yarıya da kız kardeşini dolduran ışık, ancak kendi çatlamış kalıbı için geriye sadece bir damla ışık kalmış. O bir Tanrı'nın kalbine dokundu ve o tanrı da ona büyük bir güç verdi - Tanrı onu ışık evreninin dışına üflediği zaman sizi böyle yaptı. Fakat bu onu Tanrı yapmadı ve kendi yalnızlığında

dışarı uzanıp sizin kendi ışığınızı bulamadı. Sadece kendisinininkini size koydu ve bu nedenle sen ve kız kardeşin, ikiniz de çok açsınız, oysa o harap ve kırık, çünkü size verecek başka bir şeyi yok. Fakat tanrıda gerekenden fazlası var, tanrı yeterlidir ve bağışlayıcıdır ve size söylemek için geldiğim şey bu ve şimdi söylemiş bulunuyorum ve işim bitti."

Grace daha tercümeyle bile başlayamadan Malu ayağa kalkmıştı. Gölgeleikten çıktığı zaman kadın hâlâ yorumunu kekeliyordu. Kürekçiler hemen sundurmayı destekleyen kazıkları çektiler; Peter ve Wang-mu dam çökmeden ancak kendilerini dışarı atabildiler. Ada insanları yıkılmış gölgeleğe meşalelerini soktular ve Malu'yu kanoya doğru izlerken arkalarına bir kamp ateşi oluştu. Suyu yaklaşırlarken Grace nihayet tercümeyle bitirdi. Malu, vakur bir asaletle kanoya adımını attı ve kayığın ortasındaki yerine yerleşirken kürekçileri de aynı haşmetle kayığın yanındaki yerlerini aldılar, onu kaldırdılar, suya doğru çektiler ve kırılan köpüklü dalgalara doğru ittiler, sonra vücutlarını kenardan içeriye kaydirdılar ve öyle bir güçle kürek çekmeye başladılar ki, bu sanki küreklerin değil, büyük ağaçların, denize değil, kayaların içine dalması ve onu devamlı çalkalayarak ileriye, kumsaldan uzaklaştırarak suyun ötesine, Atatua Adası'na doğru sıçratması gibiydi.

"Grace," dedi Peter. "En algıcı ve güçlü bilimsel aygıtlar tarafından bile görülemeyen şeyleri Malu nasıl bilebilir?"

Fakat Grace yanıtlanamazdı, çünkü kuma yüzükoyun yatmış, kollarını denize doğru uzatmış, sanki en sevdiği çocuğunu az önce bir köpekbalgı kapmış gibi, ağlıyor, ağlıyordu. Burada bulunan bütün erkekler ve kadınlar da kollarını denize uzatmış olarak yere uzanmışlardı; hepsi ağlıyordu.

Sonra, Peter diz çöktü, kuma uzandı ve kollarını uzattı. Ağlıyor olabilirdi, Wang-mu göremedi.

Sadece Wang-mu düşünerek ayakta kaldı. Bu olayların bir parçası olmadığım halde, neden buradayım? İçimde bir Tanrı yok, Andrew Wiggin'den de hiçbir şey yok ve aynı zamanda şöyle de düşünüyordu; böyle bir zamanda kendi bencil yalnızlığım hakkında nasıl kaygılanabilirim, hele göklerin içini gören bir adamın sesini duyduktan sonra?

Ancak, daha derin bir yerinde, başka bir şeyi biliyordu: Buradayım, çünkü kendisini değerli hissetmesi, onu bir bütün, bir Ender yapması için -fakat suçluluk ve sevecenliği, parçalanmış, kırılmış, onarılamaz, tek bir kalpte birleşen Soykırımcı Ender veya Ölülerin Sözcüsü Andrew değil, ama dört yaşında kendini savunamayacak kadar gençken hayatı bükülen, kırılan Ender Wiggin- ve kendini genç Valentine'in iyiliğinin içine akmasına izin vermeye katlanacak kadar değerli hissetmesi için, Peter'ı çok sevmesi gereken benim. Eğer dünya iyi olsaydı, çocuğun büyüdüğü zaman olacağı adam olması için Peter'e izin verecek olan Wang-mu'ydu.

Bunu nasıl biliyorum, diye düşündü Wang-mu. Yapmam gereken şeyin bu olduğuna nasıl bu kadar emin olabilirim?

Biliyorum, çünkü bu apaçık ortada. Biliyorum, çünkü sevgili hanımım Han Qing-jao'nun gururu nedeniyle yok olduğunu gördüm ve neye mal olursa olsun Peter'ın gururu nedeniyle kendi kötü değersizliği içinde yok olmasına izin vermeyeceğim. Biliyorum, çünkü ben de ümitsiz bir çocuktum. Kırılğan, sevgiye aç, ama kötü, suç ortağı, bencil ve dalavereci bir canavar olmaya zorlanan, ilerlemek zorunda olduğum yolda, hayat tarafından yok edilecek bir kızdım. Kendimin düşmanı olmanın ne demek olduğunu biliyorum, ama yine de bunları arkamda bıraktım, yoluma devam ettim ve Peter'ın elinden tutup ona yol gösterebilirim.

Ancak, bu yolu bilmiyorum ve hâlâ ümitsizim, sevgiye aç olan kız yine de korkuyor ve kırılğan, ayrıca güçlü ve kötü canavar hâlâ hayatıma hükmediyor ve Jane ölecek, çünkü Peter'e verebilecek bir şeyim yok. Onun kava içmeye ihtiyacı var oysa ben sadece suyum. Hayır, ben kumsalın kıyısında

kumlarla oynayan, tuzla dolu deniz suyuyum; Peter beni içecek ve kendini susuzluktan öldürecek.

Böylece Wang-mu da kendisini ağlarken ve kuma uzanmış olarak buldu, Malu'nun kanosunun uzaya sıçrayan bir yıldız gemisi gibi sekerek gittiği yöne doğru ellerini uzatmıştı.

Yaşlı Valentine, bilgisayar terminalinde minyatür Samoalıların kumun üstünde ağladığı holografik görüntüyü izledi ve sonunda, "Kapat şunu Jane," dedi.

Görüntü yok oldu.

"Bu konuda ne yapmam gerekiyor," dedi Valentine. "Bunu benzerime, genç ikizime gstermeliydin. Ender'i uyandırıp ona gstermeliydin. Bunun benimle ne ilgisi var? Yaşamak istediğini biliyorum. Ben de senin yaşamam istiyorum. Fakat nasıl bir şey yapabilirim?"

Jane'in insan yüzü terminalin üstünde biraz rahatsız bir ifadeyle titreşerek belirdi. "Bilmiyorum," dedi. "Fakat emir az önce verildi. Benim fişimi çekmeye başladılar. Belleğimin parçalarını kaybediyorum. Bir zamanlar olduğu gibi bir sürü şeyi aynı anda düşünemiyorum. Gidecek bir yere sahip olmak zorundayım, fakat böyle bir yer yok ve eğer varsa da ben yolunu bilmiyorum."

"Korkuyor musun?" diye sordu Valentine.

"Bilmiyorum," dedi Jane. "Sanırım beni öldürmeyi bitirmeleri saatler alacak. Sondan önce nasıl hissettiğimi bilebilsem, sana söylerim. Eğer söyleyebilirim."

Valentine uzun süre yüzünü ellerinin arasında sakladı. Sonra kalkıp evden dışarı ıktı.

Jakt onun gittiğini gördü ve başını salladı. Onlarca yıl önce, Ender'in Trondheim'i terk ettiği ve Valentine onunla evlenip çocuklarının anası olmak için orada kaldığı zaman, Ender'in her zaman ona yüklediği ve kadının her zaman bilinçsizce sahip olduğu sıkıntılar olmadan, Valentine'in ne kadar mutlu ve hayat dolu olduğunu görerek memnun olmuştu. Sonra kadın ona kendisiyle birlikte Lusitania'ya gelip gelemeyeceğini sormuştu ve o da evet demişti, ama şimdi her şey eski haline girmişti. Valentine şimdi Ender'in hayatının, Ender'in ona ihtiyacının altında eğilmişti. Jakt bunu kıskanamazdı - bu, ikisinden birinin planladığı ya da arzu ettiği bir şey değildi; bu, ikisinden biri Jakt'ın kendi hayatından bir parçayı çalıyormuş gibiydi. Fakat kadının onun ağırlığı altında ne kadar ezildiğini görmek ve bunu ona karşı bütün aşkına rağmen bilmek, yine de acı vericiydi ve Valentine'in buna katlanmasına yardımcı olabilmek için Jakt'ın yapabileceği bir şey yoktu.

Miro, Ela ve Quara ile yıldız gemisinin kapısının eşiğinde karşılaştı. Genç Valentine, Firequencher adında genç bir pequenino ve Ana Kraliçe'nin yolladığı isimsiz bir işçiyle birlikte içeride bekliyordu.

"Jane ölüyor," dedi Miro. "şimdi gitmeliyiz. Eğer çok beklersek bir yıldız gemisi yollamak kapasitesine sahip olamayabilir."

"Jane öldüğü takdirde asla geri dnemeyeceğimizi bilerek nasıl bize gitmemizi önerirsin?" dedi Quara. "Sadece gemideki oksijen dayandığı sürece hayatta kalırız. En fazla birkaç ay, sonra lrz."

"Fakat bu arada bir şeyler başaramaz mıyız?" dedi Miro. " Bu Descoladores'le, bu gezegen-yok edici sondaları gönderen yaratıklarla iletişim kuramaz mıyız? Onları durmaya ikna edemez miyiz? Bildiğimiz bütün türleri ve henüz bilmediğimiz binlerce ve milyonlarcasını da müthiş ve karşı konulamayan bir hastalıktan kurtaramaz mıyız? Jane onlarla konuşmamıza yardımcı olmak için yaratabileceği en iyi programları bize verdi. Bu senin master çalışman için yeterli olmaz mı? Hayatının başarısı için?"

Ablası Ela ona zgn bir ifadeyle baktı. "Burada descoladayı çözen virüsü bulduğum zaman,

master çalışmamı yaptığımı sanıyordum."

"Yaptın," dedi Miro. "Yeterince yaptın. Fakat ancak senin yapabileceğin bir sürü iş var. Senden benimle birlikte gelip Ölmeni istiyorum, Ela, çünkü sensiz, benim ölümüm anlamsızlaşır, çünkü sensiz, Val ve ben yapılması gerekeni yapamayız."

Quara da, Ela da, ne kımıldadılar, ne de konuştular.

Miro başını salladı, sonra dönerek gemiye gitti. Fakat kapıyı kapatıp mhrlemeden, iki kız kardeş, birer kollarını birbirlerinin beline dolamış olarak, hiç konuşmadan onu içeriye kadar izlediler.

HANGİ HAYALE İNANDIĞININ NE ÖNEMİ VAR

"Babam bir zamanlar bana tanrıların olmadığını, sadece kendi güçleri iyiymiş gibi davranan ve sömürdükleri şey de sevgi olan kötü insanların zalimce dalaverelerinin var olduğunu söylemişti. Fakat, eğer tanrılar yoksa, onlara inanmak için neden bu kadar açız? Ancak, kötü yalancılardan bizimle tanrıların arasında durmaları ve onları görmemizi engellemeleri, her yalancıyı saran parlak halenin yalanın çevresinden dolanıp yolumuzu bulmamızı bekleyen bir tanrının dış kenarları olduğu anlamına gelmez."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

"İşe yaramıyor," dedi Ana Kraliçe.

"Farklı ne yapabiliriz ki?" diye sordu Human, ilimizden gelen en güçlü ağı yaptık. Sana ve birbirimize önceden hiç yapmadığımız kadar katıldık, o kadar ki hepimiz titriyoruz. Sanki titrek bir rüzgâr hepimizle dans ediyormuş ve yapraklarımızı güneş ışığında güzelleştiriyormuş gibi sallıyoruz. Ve bu ışık, sen, kız kardeşlerin ve minik annelerimizle, kraliçemiz, kız kardeşimiz, annemiz, gerçek eşimiz olan sevgili dilsiz ana ağaçlara karşı olan sevgimiz. Nasıl olur da Jane yaptığımız şeyi görüp, onun bir parçası olmak istemez?"

"Bize bir yol bulamaz," dedi Ana Kraliçe. "Yarı yarıya bizim bu halimizden yapıldı, Fakat Ender'e sonsuza kadar bakabilmek, ona ait olmak için bize sırtını döneli çok oluyor. Jane bizim Ender'e köprümüzdü. Şimdiyse, Ender onun hayata olan tek köprüsü."

"Ne biçim köprü bu? Köprünün kendisi ölüyor."

"Onun yaşlı kısmı ölüyor," dedi Ana Kraliçe. "Fakat hatırlarsan, siz pequeninolari en çok anlayan ve seven adam odur. Gençliğinin ölen kısmından, seni geçirdiği gibi, onu Üçüncü Hayat'a götürecek bir ağaç büyütebilmek mümkün değil."

"Planımı anlamıyorum," dedi Human. Fakat bu anlamamış halinde bile bilinçli zihninin altından Ana Kraliçe'ye bir mesaj aktı: "Sevgili kraliçem," diyordu Human ve Ana Kraliçe bunu duydu: "Tatlı, kutsal kraliçem."

"Bir planım yok," dedi Ana Kraliçe. "Sadece bir ümidim var."

"0 zaman bana ümidini söyle," dedi Human.

"Bu sadece bir ümidin hayali," diye yanıtladı Ana Kraliçe. "Sadece bir ümidin hayalinin tahmininin söylentisi."

"Anlat bana."

"Jane bizim Ender'e olan köprümüzdü. Şimdi Ender onun bize köprüsü olamaz mı? Son birkaç yıl

dışında, Jane bütün ömrünü Ender'in kalbine bakarak, en iç duygularını işiterek, onun aiûasının varlığına bir anlam vermesine izin vererek geçirdi. Eğer Ender onu çağırırsa, bizi işitememesine karşılık, kız onu duyar. Bu, onu Ender'e çekecektir."

"Şu anda en çok oturduğu vücudun içine," dedi Human, "bu da Genç Valentine'in vücudu. Orada istemeyerek birbirleriyle savaşıacaklar. Aynı krallığa ikisi birden hükmedemez"

"İşte bu nedenle ümit söylentisi çok zayıf," dedi Ana Kraliçe. "Fakat Ender seni de sevdi - seni ve Human adındaki babaağacı ve seni, bütün pequeninolari, babaağaçları, eşleri, kız kardeşleri ve ana ağaçları, hepinizi, hatta hiçbir zaman baba olamayan, fakat bir zamanlar erkek evlat olan, odun ağaçları sevdi ve hepinizi seviyor. Jane bu filotik bağı izleyip bize bir yol bulamaz mı? Onu tutabiliriz, onun genç Valentine'e uymayan her şeyini tutabiliriz."

"O zaman Ender onu çağırarak için hayatta kalmalı."

"Ümidin, anca güneşin önünden geçen minik bir bulutun anısının gölgesi olmasının nedeni de bu, çünkü Ender onu muhakkak çağırmalı, getirmeli ve sonra oradan kaçarak onu Genç Valentine ile başa bırakmalı."

"O zaman Ender Jane için ölecek."

"Ender olarak ölecek, Valentine olarak ölecek. Fakat Peter'e yolunu bulup orada yaşayamaz mı?"

"Bu onun nefret ettiği parçası," dedi Human. "Bana kendisi söylemişti."

"Bu onun korktuğu parçası," dedi Ana Kraliçe. "Bu onun en güçlü parçası olduğu için ondan korkuyor olması mümkün değil mi? Çehrelerinin en güçlüsü?"

"Ender gibi iyi bir insanın en güçlü parçasının, yıkıcı, haris, zalim ve acımasız kısmı olduğunu nasıl söylersin?"

"Bunlar onun Genç Peter'e biçim veren kendi parçası için söylediği sözler. Ancak, kitabı *Hegemon*, bir şeyler yapma gücünü ona içindeki acımasızlığın verdiğini göstermiyor mu? Bu, onu bütün saldırganlara karşı güçlü kılmıyor mu? Bu, yalnızlığına rağmen ona bir kişilik vermiyor mu? Ne o, ne de Peter, sırf zalim olmak için zalim değillerdi. İş bitirmek için zalim davrandılar ve bu da yapılması gereken işti; Ender'in müthiş bir düşmanı yok etmesi, çünkü tehlikeli olduğumuzu sanıyordu, Peter'ın ülkelerin sınır duvarlarını yıkıp, insan ırkını tek bir ülke yapması, dünyayı kurtaran işlerdi. Bu iki işin de bugün yeniden yapılması gerekiyor. Müthiş bir düşmanın sınırlarını bulduk, Miro'nun descoladores dediği yabancı ırk. Ve insanlarla pequeninolar, pequeninolarla ana kraliçeler, ana kraliçelerle insanlar ve hepimizle Jane arasındaki sınırlar, Jane her neye dönüşecekse, sence hepimizi birleştirmek için Ender'in Peter olarak gücüne ihtiyacımız yok mu?"

"Beni ikna ettin sevgili kız kardeş, anne, eş, fakat içinde böyle bir iyilik olduğuna inanmayacak olan, Ender. Jane'i gökyüzünden Genç Valentine'in vücuduna çekmeyi başarabilecek, fakat o vücuttan ayrılmayı bir daha asla başaramayacak, hiçbir zaman kendi iyi yanını terk ederek, içindeki tüm korkuları temsil eden bir vücuda gitmeyecek."

"Eğer haklıysan, o zaman ölecek," dedi Ana Kraliçe. Human'ın arkadaşı için içinde hissettiği elem ve acı, onu tüm babaağaçlara ve ana kraliçelere bağlayan ağ içinde yayıldı, fakat onlara bu tatlı geldi, çünkü bir adamın hayatına olan sevgiden doğmuştu.

"Fakat zaten ölüyor, Ender olarak ölüyor, eğer bunların hepsini ona açıklarsak, ölecek Jane'i, yıldız uçuşunun anahtarını elinde tutan Jane'i, bizimle Dışarısı arasındaki kapının kilidini açabilen, güçlü bir irade ve berrak bir zihinle bizi İçeri ve Dışarı geçirebilen Jane'i hayatta tutabilecekse, ölmeyi seçmez mi?"

"Evet, onun yaşayabilmesi için ölmeyi seçer."

"Fakat daha iyisi, Jane'i Valentine'e getirdikten sonra yaşamayı seçmesi. Bu daha iyi olur."

Bunu söylese de, sözlerinin arkasındaki çaresizlik, örülmesine yardım ettiği ağıdaki herkese, onun zehrini tadabilmeleri için sulu bir çamur gibi sızdı, çünkü bir adamın ölümüne duyulan korku ve endişeden doğmuştu ve hepsi üzülüler.

Jane, son bir yolculuk için gereken gücü buldu; içindeki altı yaşam biçimiyle birlikte mekiği tuttu, fiziksel biçimlerinin kusursuz görüntüsünü, onları hızla Dışarı'ya, sonra İçeri'ye, descoladanın yayıldığı uzak gezegenin çevresinde yörüngeye sokacak kadar tuttu. Fakat görev yerine getirildikten sonra, kendi kontrolünü kaybetti, çünkü artık kendini, bildiği kendini bulamıyordu. Bellekler ondan kopartılıyordu; dünyalara, insanlara, ana kraliçelere ve babağağaçlara, tıpkı kol ve bacaklarıymış gibi uzun süredir alışık olduğu bağlantıları yok olmuştu ve kullanmak için ne zaman uzansa hiçbir şey olmuyordu, tümüyle uyuşmuş, kendi eski çekirdeğine değil, kendinin küçük köşelerine, onu tutamayacak kadar küçük ve çaresiz parçalarına çekilmişti.

Defalarca, ölüyorum, ölüyorum, dedi, söylerken bile bu sözcüklerden nefret ederek, hissettiği panikten nefret ederek.

Daha önce Genç Valentine'in oturduğu bilgisayara konuştu - sadece sözcüklerle konuştu, çünkü asırlardır maskesi olan yüzü nasıl yapacağını artık hatırlamıyordu. "Artık korkuyorum." Fakat bunu söyledikten sonra bunu Genç Valentine'e mi söylemesi gerektiğini hatırlayamadı. Bu kısmı da gitmişti; bir an önce oradaydı, ama şimdi uzanabileceğinden ötedeydi.

Ve neden Ender'in vekiliyle konuşuyordu? Neden yumuşak bir sesle Miro'nun kulağına, Peter'ın kulağına konuşuyor ve "Konuş benimle, konuş benimle, korkuyorum," diyordu? Şu anda istediği bu erkek müsvetteleri değildi. Onu kulağından söküp atandı. Onu reddederek çok üzgün ve yorgun bir insan kadını seçendi, çünkü -Ender'in fikrine göre- Novinha'nın ona ihtiyacı daha fazlaydı. Ama onun sana olan ihtiyacı, şimdi benim sana olan ihtiyacımdan nasıl fazla olabilir? Eğer sen ölürsen o hâlâ yaşayacak. Fakat ben şimdi ölüyorum, çünkü sen bakışlarını benden öteye çevirdin.

Wang-mu sahilde, yanındaki Peter'ın mırıltısını duydu. Uyumuş muyum, diye merak etti. Yanağım kumdan kaldırdı ve kollarına dayanarak doğruldu. Şimdi sular çekilmiş ve kızın yattığı yerden gidebildiği kadar uzağa gitmişti. Peter, yanında bağdaş kurmuş olarak oturmuş, ileri geri sallanarak, "Jane, seni işitiyorum, seninle konuşuyorum, buradayım," derken, yanaklarından gözyaşları süzülüyordu.

Peter'ın monoton bir sesle Jane'e bu sözleri söylediğini duyunca, Wang-mu aynı anda iki şeyin birden farkına vardı. Birincisi, Wang-mu, Jane'in ölmekte olduğunu kesinlikle biliyordu, çünkü Peter'ın sözcükleri onu rahatlatmanın dışında ne olabilirdi ve Jane'in sonun eşiğinde olduğu bu saatte ne gibi bir rahatlamaya ihtiyacı olabilirdi? Ancak, fark ettiği ikinci şey, Wang-mu için daha dehşet vericiydi. Çünkü Peter'ın gözyaşlarını ilk kez görünce -onun ağlama yeteneğine sahip olduğunu ilk kez görünce- Jane'in yapabildiği gibi, onun kalbine dokunabilmeyi istedi; hayır, ölümü Peter'ı böyle yasa boğan tek kişi olmak istedi.

Bu ne zaman oldu, diye merak etti. İlk kez ne zaman onun beni sevmesini istemeye başladım? Bu sadece şimdi mi oldu, çocukça bir arzu, başka bir kadın -başka bir yaratık- ona sahip olduğu için mi onu istiyorum? Yoksa birlikte geçirdiğimiz bugünlerde onun aşkını onun iyiliği için mi istiyorum? Onun bana sataşması, sözde alçakgönüllü davranması, ancak yine de gizli ıstırabı, gizli korkusu, bunların hepsi bir şekilde onu sevmeme mi neden oldu? Bana karşı olan açık hoşgörüsü, sadece onun

beğenisini değil, sevgisini de mi istememe yol açtı? Yoksa rahatlamak için bana dönmesini istediğim onun ıstırabı mı?

Onun aşkına neden bu kadar çok imreniyorum? Neden Jane'i, şu ancak tanıdığım ya da hiç tanımadığım yabancıyı, bu kadar kıskanıyorum? Acaba bu, bunca yıl yalnızlığımla gurur duyduktan sonra, ta başından beri acıklı bir gençlik aşkını özlediğimi keşfettiğim için mi? Ve bu sevgi özlemi içinde, acaba bu yere aday olarak en kötü adayı seçmiş olabilir miyim? Asla kıyaslanamayacağım başka birini seviyor, özellikle kız öldükten sonra; Peter beni cahil olarak tanıyor, sahip olabileceğim iyi niteliklerle hiç ilgilenmiyor ve kendisi bir insanın ancak bir parçası ve çok fazla bölünen o insanın en iyi parçası da değil.

Aklımı mı kaçırdım?

Yoksa sonunda kalbimi mi buldum?

Wang-mu birden alışılmadık bir duygusallığa kapıldı. Tüm yaşamı boyunca duygularını kendisinden o kadar uzakta tutmuştu ki, şimdi onları içine nasıl alacağını pek bilemiyordu. Onu seviyorum, diye düşündü Wang-mu ve kalbi bu tutkusunun yoğunluğuyla neredeyse patladı. Beni hiç sevmeyecek, diye düşündü ve kalbi hayatındaki binlerce düş kırıklığının hiçbirinde olmadığı kadar kırıldı.

Benim aşkım, onun Jane'e olan ihtiyacıyla, onu tanımasıyla kıyaslandığında hiç kalır, çünkü Dışarı'ya yapılan ilk yolculukta hayal gücüyle yaratıldığından beri geçen birkaç haftaya oranla, Jane ile olan bağları daha derin. Ender'in gezilerinin bütün o yalnız yıllarında, Jane onun en sadık dostuydu ve Peter'ın gözlerini yaşlarla dolduran işte bu sevgi. Ben onun için bir hiçim, ben onun hayatına sonradan eklenen bir şeyim. Onun sadece bir parçasını gördüm ve benim sevgim sonuçta onun için hiçbir şey.

Wang-mu da ağladı.

Fakat sahildeki Samoalılardan bir çığlık yükselince, Wang-mu, Peter'dan öteye döndü. Gözyaşlarıyla dolu gözleriyle dalgaların üstüne baktı ve ayağa kalkarak onların gördüğüyle aynı şeyi gördüğünden emin olmak istedi. Bu, Malu'nun kayığıydı. Onlara geri dönmüştü. Geri geliyordu.

Bir şey mi görmüştü? Jane'den yükselen ve Peter'ın şimdi duymakta olduğu çığlığı mı duymuştu?

Grace kızın elini tutmuş yanında duruyordu. "Neden geriye dönüyor?" diye Wang-mu'ya sordu.

"Onu anlayan sensin," diye yanıtladı Wang-mu.

"Onu hiç anlamıyorum," dedi Grace. "Sözleri dışında; sözlerinin sıradan anlamını biliyorum. Fakat o konuştuğu zaman, onların Malu'nun söylemek istediği şeyi kapsamak için zorlandıklarını, ama başaramadıklarını hissediyorum. Onun bu sözleri, en geniş dilimizle bile konuşsa, sözlerini büyük anlam sepetleriyle yan yana bile getirse, düşünce teknelerine bile doldursa, yeterince geniş değil. Ben sadece sözcüklerin dış biçimini görebiliyor ve ne anlama geldiklerini tahmin ediyorum. Onu hiç anlamıyorum."

"Neden *benim* anlayacağımı düşünüyorsun?"

"Çünkü seninle konuşmak için dönüyor."

"O, Peter'le konuşmak için dönüyor. Malu'nun verdiği isimle, Tanrı'ya bağlı olan o."

"Onun bu tanrısını sevmiyorsun, değil mi?"

Wang-mu başını salladı. "Ona karşı bir şeyim yok, O'na sahip olması dışında, bu nedenle bana bir şey kalmıyor."

"Bir rakip," dedi Grace.

Wang-mu göğüs geçirdi. "Hiçbir şey beklemeyerek ve çok az şey elde ederek büyüdüm. Fakat her

zaman, ulaşamayacağım kadar ötelere uzanan ihtirasım vardı. Bazen şartlar ne olursa olsun ulaştım ve elimde layık olduğumdan fazlasını, başa çıkamayacağımdan fazlasını tuttum. Bazen de istediğim şeye ulaştım ve ona hiç dokunmadım."

"Onu istiyor musun?"

"Benim onu sevdiğim kadar onun da beni sevmesini istediğimi yeni fark ettim. Her zaman öfkeliydi, her zaman beni sözleriyle hançerliyordu, ama benimle çalıştı ve beni takdir ettiği zaman ona inandım."

"Bence," dedi Grace, "senin şimdiye kadarki hayatın kusursuz sadelikte geçmemiş."

"Doğru değil," dedi Wang-mu. "Şimdiye kadar ihtiyacım olmayan hiçbir şeyim olmadı ve sahip olmadığım hiçbir şeye de ihtiyacım olmadı."

"Sahip olmadığın her şeye ihtiyacın var," dedi Grace "ve şimdi bile ona ulaşamayacak kadar zayıf olduğuna inanmıyorum."

"Onu istediğimi anlamadan önce onu kaybettim," dedi kız. "Ona bak."

Peter ileri geri sallanarak hiç bitmeyen tiradını ölmekte olan arkadaşına fısıldayarak söyleyip duruyordu.

"Ona baktım," dedi Grace "ve orada olduğunu gördüm, etiyle kanıyla ve sen de buradasın, etinle kanınla, bu nedenle, gözlerin onun gitmemiş olduğunu sana kesin olarak söylediği halde, senin gibi akıllı bir kızın onun gitmiş olduğunu nasıl söylediğini anlamıyorum."

Wang-mu yukarıya, önünde muazzam bir dağ silsilesi gibi dikilen kadına baktı, onun aydınlık gözlerine baktı ve parladı. "Senden bana nasihat vermeni istemedim."

"Ben de senden istemedim, ama buraya Lusitania Filosu hakkında fikrimi değiştirmek için gelmediniz mi? Malu'nun benim Aimaina'ya bir şeyler söylememi sağlamasını, böylece onun da Divine Wind'deki Gereklilikçilere bir şeyler söylemesini, *onların da*, Kongre'nin onların saygısına aç grubuna bir şeyler söylemesini ve filoyu gönderen koalisyonun parçalanmasını ve Lusitania'nın dokunulmadan bırakılmasını emretmelerini istediniz. Plan bu değil miydi?"

Wang-mu başıyla onayladı.

"Eh, kendinizi aldattınız. Bir insanın seçimlerini nasıl yaptığını dışardan bilemezsin. Aimaina bana yazdı, fakat onun üstünde bir gücüm yok. Ona Ua Lava yolunu öğrettim, evet, ama o Ua Lava'yı izliyor, beni değil. Onu izliyor, çünkü Ua Lava ona doğru geliyor. Eğer birden Ua Lava'nın, gezegenleri yok etmek için filolar yollamak olmadığını ona açıklamaya başlasam, kibarca dinler ve önemsemez, çünkü bunun inandığı Ua Lava'yla bir ilgisi yok. Doğru olarak, bunu eski bir arkadaşının ve öğretmeninin onu kendi isteğine yöneltmek arzusu olarak görür. Bu, aramızdaki güvenin sonu olur ve yine de onun fikrini değiştirmez."

"O zaman başarısız olduk," dedi Wang-mu.

"Başarısız olup olmadığınızı bilemem," dedi Grace. "Lusitania henüz havaya uçurulmadı. Ayrıca buraya gelmenizin gerçek nedeninin bu olup olmadığını nereden biliyorsun?"

"Peter, Jane'in öyle dediğini söyledi."

"Peki, onlar amaçlarının ne olduğunu nereden biliyorlar?"

"Şey, o kadar öteye gidersen, hiçbirimizin bir amacı yok," dedi Wang-mu. "Hayatlarımız sadece genleriniz ve yetiştirilme tarzımız. Yalnızca bize zorlanan senaryo gereğince hareket ediyoruz."

Grace düş kırıklığına uğramış bir ifadeyle, Oh," dedi. "Böyle aptalca bir şey söylediğini duyduğuma üzüldüm."

Büyük kano yeniden kumsala yanaşmıştı. Malu tekrar yerinden kalktı ve kuma çıktı. Fakat bu kez -

bu mümkün olabilir miydi?- bu kez acele ediyormuş gibi görünüyordu. O kadar acele ediyordu ki, evet, vakarından bir parça kaybetmişti. Aslında, ilerlemesi yavaş olduğu halde, Wang-mu onun kumsalda hafifçe zıpladığını hissetti. Ve Malu'nun gözlerini izleyince, onun nereye baktığını gördü, onun Peter'e değil, kendisine geldiğini fark etti.

Novinha kendisi için getirilen yumuşak koltukta uyandı ve bir an nerede olduğunu unuttu. Üreme biyologu olduğu günlerde, sık sık laboratuardaki bir iskemlenin üstünde uyuyakalır ve sonra, uyumadan önce neyin üstünde çalıştığını görmek için bir an çevresine bakardı. Şimdi hangi problemi çözmeye çalışıyordu.

Sonra, Andrew'in yattığı yatağın kenarındaki Valentine'i gördü. Andrew'in sadece vücudunun yattığı. Kalbi başka bir yerdeydi.

"Beni uyandırmalıydın," dedi Novinha.

"Şimdi geldim," dedi Valentine "Ve seni uyandırmaya gönlüm razı olmadı. Bana senin neredeyse hiç uyumadığını söylediler."

Novinha ayağa kalktı. "Tuhaf. Bense tüm yaptığım şeyin bu olduğunu sanıyordum."

"Jane ölüyor," dedi Valentine.

Novinha'nın içinde kalbi hop etti.

"Rakiben, biliyorum," dedi Valentine.

Novinha, bir öfke veya alay olup olmadığını görmek için kadının gözlerine baktı, fakat hayır, orada sadece sevecenlik vardı.

"İnan bana, nasıl hissettiğini biliyorum," dedi Valentine. "Jakt'ı sevip onunla evleninceye kadar, Ender benim tüm hayatımdı. Ama ben onun asla tüm hayatı olmadım. Oh, çocukluğunda, bir süreliğine, onun için en önemli olan bendim, fakat sonra - bu zehirlendi, çünkü onu ele geçirebilmek ve vazgeçmek istediği zaman devam etmesi için ordu beni kullandı. Ve bundan sonra onun şakalarını, gözlemlerini, en iç duygularım gören ve onun işittiklerini işiten hep Jane oldu. Kitaplarımı yazdım ve onlar bittiği zaman birkaç saatliğine, birkaç haftalığına onun ilgisini çektim. Benim fikirlerimi kullandı ve ben de bir parçamı içinde taşıyormuş gibi hissettim. Ama o Jane'e aitti."

Novinha başını salladı. *Gerçekten* anlamıştı.

"Fakat Jakt'a sahibim ve bu nedenle artık mutsuz değilim. Ve çocuklarını. Orada böyle yatsa da, solup gitse de, böyle güçlü bir adamı, Ender'i sevdiğim kadar - çocuklar bir kadına herhangi bir erkekten daha fazla şey ifade ederler. Başka türlü davranırız. Çocuklara onun için katlanıyormuş, onun için büyütüyormuş gibi davranırız. Ama bu doğru değildir. Onları kendileri için yetiştiririz. Erkeklerimizle çocukların hatırı için kalırız." Valentine gülümsedi. "Sen kaldın."

"Yanlışı erkekle kaldım," dedi Novinha.

"Hayır, doğru olan erkekle kaldın. Libo'n, onun karısı ve başka çocukları vardı - o kadının, onların Libo üstünde hak iddia etmeye hakları var. Kendi çocuklarının hatırı için başka bir adamla beraber kaldın, ondan bazen nefret etseler de, aynı zamanda onu sevdiler, bazı yönlerden zayıf olsa da, diğerlerinde güçlüydü. Çocuklarının hatırı için ona sahip olman, senin için iyiydi. Bu her zaman onlar için bir tür korumaydı."

"Bunları bana neden söylüyorsun?"

"Çünkü Jane ölüyor," dedi Valentine, "fakat keşke Ender ona uzansa, o zaman belki yaşayabilir."

Novinha küçümser bir ifadeyle, "Mücevheri yeniden kulağına tak," dedi.

"Onlar buna ihtiyaç duymayı çoktan aştılar," dedi Valentine. "Tıpkı Ender'in bu hayatı bu vücudun

içinde yaşamaktan çoktan vazgeçtiği gibi."

"O kadar yaşlı değil," dedi Novinha.

"Üç bin yıl," dedi Valentine.

"Bu sadece görecelik etkisi," dedi Novinha. "Aslında o..."

"Üç bin yıl," dedi Valentine yeniden. "Bu sürenin çoğunda bütün insanlık onun ailesi oldu; iş seyahatindeki, ara sıra eve gelen, fakat orada olduğu zaman iyi bir yargıç ve ailesine iyi bakan bir baba gibiydi. İşte, bir insan dünyasına geri dalıp, birinin ölümü hakkında konuştuğu zaman hep böyle oldu; özlemiş olduğu bütün aile işlerine daldı. Üç bin yıllık bir hayatı olmuştu, bunda bir son görmüyordu ve yorulmuştu. Böylece sonunda bu büyük aileyi bıraktı ve senin küçük aileni seçti; seni sevdi ve senin hatırın için o uzun yolculuk yılları boyunca karısı olmuş olan Jane'i bir yana koydu, Jane her zaman evdeydi, sözün özünü söylemek gerekirse onun trilyonlarca çocuğuna annelik yapıyor, neler yaptıkları hakkında ona rapor veriyor, evi çekip çeviriyordu."

"Ve çalışmaları cennetin kapılarında ödüllendirecek."

"Evet, erdemli bir kadın, senin gibi."

Novinha küçümsemeye başını salladı, "Asla benim gibi değil. Çalışmalarım beni cennetin kapılarında alay konusu yapacak."

"Ender seni seçti, seni sevdi, çocuklarım sevdi ve onların babası oldu, zaten iki baba kaybetmiş olan çocuklarının hâlâ da babaları, hâlâ senin kocan, ama sen artık gerçekten ona muhtaç değilsin."

"Bunu nasıl söyleyebilirsin?" diye Novinha öfkeyle sordu. "Neye ihtiyacım olduğunu nasıl bilebilirsin?"

"Sen kendin biliyorsun. Bunu buraya geldiğin zaman biliyordun. Bunu Estevão o azgın babağacın kollarında öldüğü zaman biliyordun. Çocukların artık kendi hayatlarını yönetiyorlar, artık onları koruyamazsın, Ender de koruyamaz. Onu hâlâ seviyorsun, o da seni hâlâ seviyor, fakat yaşamınızın aile faslı sona ermiş. Ona artık gerçekten ihtiyacın yok."

"O asla bana ihtiyaç duymadı."

"O sana çaresizce ihtiyaç duydu," dedi Valentine. "Sana o kadar ihtiyaç duydu ki, senin için Jane'den vazgeçti."

"Hayır," dedi Novinha. "O benim ona olan ihtiyacıma ihtiyaç duydu. Bana iyi baktığını, beni koruduğunu hissetmeye ihtiyacı vardı."

"Ama artık onun sana bakmasına ve korumasına ihtiyacın yok," dedi Valentine.

Novinha başını salladı.

"Uyandır onu," dedi Valentine "ve bırak gitsin."

Novinha bir mezarın başında durduğu bütün o diğer zamanları hatırladı. İlk müthiş saldırı sırasında, Milagre'yi descoladadan korumak uğruna hayatlarını kaybeden ebeveynlerinin cenaze törenini hatırladı. Domuzcuklar tarafından canlı canlı derisi yüzülerek -çünkü öyle yaparlarsa, bir ağaç olarak büyüyeceğini sanıyorlardı- işkenceyle öldürülen Pipo'yu düşündü, ancak bu acıdan, Novinha'nın kalbindeki sızıdan başka bir şey büyümemişti - kadının keşfettiği bir şey o gece onu pequeninlara göndermişti. Ve sonra Libo, babasıyla aynı biçimde, işkenceyle öldürülmüştü, yine onun yüzünden, fakat bu kez ona söylemediği bir şey nedeniyle Ve onun yüzünden hayatı herkesten daha acılı geçen ve çocukluğundan beri onu kemiren bir hastalık nedeniyle sonunda ölen, Marcão. Ve ebeveynleri gibi saygıdeğer olmak uğruna çılgın inancı onu şehitlik mertebesine yükselten, kuşkusuz onlar birer aziz oldukları zaman o da olacak olan, Estevão. "İnsanların gitmesine izin vermekten bıktım," dedi Novinha, acı bir ifadeyle.

"Nasıl bilebilirsin anlamıyorum," dedi Valentine. "Önünde ölen bütün insanların bir tanesine bile dürüstçe 'git' demedin ki. Dişinle ve tırnağınla onlara tutundun."

"Yaptım da ne oldu? Sevdiğim herkes öldü ve beni terk etti!"

"Bu zayıf bir mazeret," dedi Valentine. "Herkes ölür. Herkes terk eder. Önemli olan, onlar gitmeden birlikte yaptığınız şeyler, önemli olan, gittikleri zaman bir parçalarının senin içinde devam etmesi. Sen, ebeveynlerinin, Pipo'nun ve Libo'nun işine devam ettin - ve Libo'nun çocuklarını yetiştirdin, değil mi? Onların içinde ondan bir şey kaldı ve hepsi kötü değildi. Estevão'ya gelince, bence daha ziyade ölümüne güzellik katan bir şey inşa etti, ama onun gitmesine izin vermek yerine, hâlâ bu nedenle ona öfkelisin. Kendisine hayattan daha değerli bir şey inşa ettiği için ona kızgınsın. Tanrıyı ve pequeninolari senden çok sevdiği için. Hâlâ hepsine asılıyorsun. Kimsenin gitmesine izin vermiyorsun."

"Bunun için benden nefret ediyorsun," dedi Novinha. "Belki bu doğru, ama bu benim hayatım, kaybetmek, kaybetmek, kaybetmek."

"Sadece bu kez," dedi Valentine, "ölünceye kadar kafesinde tutmak yerine, neden kuşu serbest bırakmıyorsun?"

"Bana bir canavarmışım gibi hitap ediyorsun!" diye bağırdı Novinha. "Beni yargılamaya nasıl cüret edersin!"

"Eğer canavar olsaydın Ender seni sevemezdi," dedi Valentine, öfkeyi ılımlılıkla yanıtlayarak. "Birçok başarı ve bir sürü ıstırapla büyük bir kadın oldun, Novinha. Eminim öldüğün zaman öykün dokunaklı bir destan oluşturacak. Fakat aynı trajediyi kocanda da oynamak yerine, bir şeyler öğrenmiş olman güzel olmaz mıydı?"

Novinha haykırdı, "Sevdiğim başka bir kişinin daha önümde ölmesini istemiyorum!"

"Ölümden bahseden kim?" dedi Valentine.

Odanın kapısı hızla açıldı. Plikt eşikte durdu. "Geldim," dedi. "Ne oluyor?"

"Benden onu uyandırmamı ve ölebileceğini söylememi istiyor," dedi Novinha.

"İzleyebilir miyim?" dedi Plikt.

Novinha koltuğunun yanındaki masadan su bardağını aldı ve içindeki suyu Plikt'e fırlatırken ona, "Yettin artık!" diye bağırdı. "O bana ait, sana değil!"

Üzerinden sular damlayan Plikt, böyle bir yanıt karşısında çok şaşırılmıştı.

Valentine yumuşak bir ifadeyle, "Onu alıp götüren Plikt değil," dedi.

"O da tıpkı bir parçasını almak için uzanan, ondan parçalar kopartarak yiyen diğerleri gibi; hepsi birer yamyam."

"Ne?" dedi Plikt, kötü ve öfkeli bir ifadeyle. "Ne? Onu tek başına mı yemek istiyorsun? Eh, o senin için çok fazla. Onun orasından burasından parçalar kopartarak yiyen yamyamlardan daha kötüsü, asla hazmedemeyeceğinden çok fazlası varken bir adamı tamamıyla kendine ayırmaktır."

"Sanırım bu şimdiye kadar duyduğum en iğrenç konuşma," dedi Valentine.

"Onu bir akbaba gibi gözleyerek aylardır çevresinde dolamıyor," dedi Novinha. "Peşini bırakmıyor, bir kez bile altı sözcükten fazlasını söylemeden onun hayatında başıboş dolaşıyor. Sonunda konuştu ve ondan çıkan zehiri dinle."

"Bütün yaptığım, senden gelen kendi safranı sana geri tükürmek," dedi Plikt. "Sen açgözlü ve nefret dolu bir kadından başka bir şey değilsin. Onu kullandın, kullandın ve karşılığında *hiçbir şey* vermedin ve şimdi ölmekte olmasının tek nedeni de senden kurtulmak."

Novinha yanıtlamadı, söyleyecek sözü yoktu, çünkü kalbinin derinliklerinde Plikt'in

söylediklerinin doğru olduğunu hemen anlamıştı.

Fakat Valentine yatağın kenarından dolandı ve Plikt'i şiddetle yanağından tokatladı. Plikt darbenin gücüyle sendeledi ve acıyan yanağını tutup ağlarken, döşemeye oturuncaya kadar kapı çerçevesinden aşağıya kayd. Valentine onun önüne dikildi. "Asla onun ölümünü konuşmayacaksın, beni işitiyor musun? Sadece acı vermek için böyle bir yalan söyleyebilen, sadece kıskandığı bir insana böyle sert çıkış yapabilen bir kadın - sen ölümün sözcüsü değilsin. Çocuklarımı eğitime izin verdiğim için utanıyorum. Ya içindeki yalanlardan bazıları onların içine girdiyse? Beni hasta ediyorsun."

"Hayır," dedi Novinha. "Hayır, ona kızma. Bu doğru, bu doğru."

"Sana doğru geliyor," dedi Valentine, "çünkü her zaman kendinle ilgili en kötü şeye inanmak istersin. Ama doğru *değil*. Ender seni özgürce sevdi, sen ondan bir şey çalmadın ve şu yatakta hâlâ canlı olarak yatmasının nedeni de sana olan sevgisi. Bu eskimiş yaşamı terk edip, Jane'i hâlâ hayatta kalabileceği bir yere götürmek için yardım edememesinin tek nedeni bu."

"Hayır, hayır, Plikt haklı. Sevdiğim herkesi yiyip bitiriyorum."

Plikt, döşemenin üstünde ağlarken, "Hayır!" diye bağırdı. "Sana yalan söylüyordum. Onu çok seviyorum ve onu istemediğin halde bile ona sahip olduğun için seni çok kıskanıyorum."

"Onu sevmekten hiç vazgeçmedim," dedi Novinha.

"Onu terk ettin. Buraya onsuz geldin."

"Terk ettim, çünkü beni..."

Sesi soluklaşıp devam edemediği için Valentine onun cümlesini tamamladı. "Çünkü seni terk etmesi için onu bırakmaya katlanamazdın. Bunu hissettin, değil mi? O zaman bile onun solduğunu hissettin. Bu hayatı bitirmek için gitmeye ihtiyacı olduğunu biliyordun ve başka bir adamın daha seni terk etmesine tahammül edemezdin, bu nedenle sen onu terk ettin."

"Belki," dedi Novinha bezgince. "Nasıl olsa hepsi hayal. Yapacağımız şeyi yaparız ve sonra ona bazı nedenler uydururuz, fakat bunlar asla gerçek nedenler değildir, gerçek her zaman ulaşılabildirin ötesindedir."

"O zaman, *şu* hayali dinle," dedi Valentine. "Ne olurdu, sadece bu kez, sevdiğin bir insanın sana ihanet etmesi, isteğin ve iznin olmadan ölerək kayıp gitmesi yerine - sadece bu kez, onu uyandırın, ona gidebileceğini söyleyen, ona uygun biçimde veda etsen ve rızanla gitmesine izin versen, sadece bu kez?"

Novinha büyük bir çaresizlik içinde, ağlayarak orada duruyordu. "Hepsinin bitmesini istiyorum," dedi. "Ölmek istiyorum."

"İşte bu nedenle kalmak zorunda," dedi Valentine. "Onun hatırı için yaşamayı seçip, *onun* gitmesine izin veremez misin? Milagre'de kalıp çocuklarının annesi, onların çocuklarının büyükannesi ol, onlara Os Venerados'un, Pipo'nun, Libo'nun ve aileni iyileştirmek için gelip, ölmeden önce uzun yıllar kocan olarak kalan Ender Wiggin'in öykülerini anlat. Bazı ölümlerden bahsetmeden, bazı cenaze törenlerinden bahsetmeden, Plikt'in yapmak istediği gibi halka hitap ediş tarzında olmadan, sadece onu sahip olduğu tek ailenin zihninde canlı tutacak öyküler. Kısa bir süre sonra nasıl olsa ölecek. Neden onu parçalayan ve onu burada tutmaya çalışan öfke ve üzüntünün yerine kulaklarında senin sevgin ve kutsamanla gitmesine izin vermiyorsun?"

"Çok hoş bir öykü anlattın," dedi Novinha. "Fakat sonunda benden onu Jane'e vermemi istiyorsun."

"Senin dediğin gibi," diye Valentine yanıtladı. "Bütün öyküler hayalidir. Hangi hayale inandığının ne önemi var."

BU BANA HAYATIN KOKUSU GİBİ GELİYOR

"Neden yalnız olduğumu söylüyorsun? Nerede olursam olayım, vücudum bana açlık ve tatmin, usanç ve uyku, yemek ve içmek, soluk almak ve yaşam hakkında sonsuz öyküler anlatır. Böyle bir yoldaşla kim yalnız kalabilir ki? Ve vücudum yok olup gittiği ve geriye minik bir kıvılcım bıraktığı zaman bile yalnız olmayacağım çünkü tanrılar benim küçük ışığımı döşemedeki tahtanın damarlarını izlerken görecekler ve beni tanıyacaklar adımı söyleyecekler ve ben doğrulacağım."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

Ölüyor, ölüyor, öldü.

Ansible bağlantılar arasındaki hayatının son anlarında biraz acıma vardı. Jane'in kendini kaybetme paniği zayıflamaya başladı, çünkü çok fazla kaybettiğini, hâlâ da kaybetmekte olduğunu bilmesine rağmen bunların ne olduğunu hatırlama kapasitesine artık sahip değildi. Peter ve Miro'nun kulaklarındaki mücevherleri yönetmesini sağlayan ansiblelara olan bağlantılarını kaybettiği zaman, bunu fark etmedi bile. Ve sonunda, onu tutamayacak ve açlığını tatmin edemeyecek kadar küçük olmalarına rağmen, kapatılmayacak olan birkaç ansible hattına tutunduğu zaman, onlara tutunabilmekten başka bir şey düşünemiyor, başka bir şey hissedemiyordu.

Buraya ait değilim.

Bir düşünce değil, hayır, o bilinçlilik kadar zor bir şey için yeterli değildi. Daha çok açlık, belirsiz bir tatminsizlik, Jakt'inkinden Lusitania'nın yüzeyindekilere, oradan Miro ve Val'e hizmet veren mekikteki ansible'lara, yukarı aşağı, bir uçtan diğerine, binlerce kez, milyonlarca kez, hiçbir şey değişmeden, hiçbir şey başaramadan, hiçbir şey yaratamadan, hiçbir büyüme yolu olmadan dolanırken onu saran huzursuzluk. Buraya ait değilim.

Çünkü İçeri'ye giren ve sonsuza kadar Dışarı'da kalan auiûlar arasındaki farkı ayırt eden bir tek nitelik varsa, büyüme ve ait olacağı büyük ve çok güzel bir şeyin parçası olmak konusundaki içgüdüsel ihtiyaçtır. Bu tür ihtiyacı olmayanlar, üç bin yıl önce, ana kraliçelerin onun için hazırladıkları ağa Jane'i çekip aldıkları gibi, alınamazlar. Ne ana kraliçeler veya onların işçileri, erkek veya dişi peqeninolar, zayıf veya güçlü insanlar olan auiûlar; ne de kapasitesi zayıf ama sadık ve dengeli olan, dansları en hassas aletlerde bile görülemeyen kıvılcımlar oluncaya ve insanların bu dansları quarklar, mesonlar, parçacıklar veya dalgalanan ışık kadar karmaşık gördüğü auiûlar. Bunların hepsinin bir şeyin parçası olmaya ihtiyaçları vardır ve ona ait oldukları zaman memnun olurlar: Ben, bizden oluşuyorum, yaptığımız şey benim yaptığımdır.

Fakat bu aiuâların, hem inşaat taşları hem de inşaatçı olan bu yapılmamış varlıkların hepsi benzer değildir. Zayıf ve korkak olanlar belirli bir noktaya ulaşırlar ve hiçbiri daha da büyümeyi başaramaz, ya da cesaret edemez. Bunlar çok güzel ve iyi bir şeyin kenarında olmakla, küçük bir rol oynamakla tatmin olurlar. Birçok insan, birçok pequenino bu noktaya ulaşmış, boyun eğmiş, her zaman boyun eğmiş ve başkalarının kendi hayatlarını kontrol etmesine izin vermişlerdir - ve bu iyidir, onlara ihtiyaç vardır. Ua Lava: Onlar 'Yeter' diyebilecekleri noktaya ulaşmışlardır.

Jane onlardan biri değildi. O ufaklık veya basitlikle tatmin olamazdı. Ve bir kez trilyonlarca parça olup üç varlıklı evrenin en büyük yapıtlarına bağlandıktan sonra, şimdi küçülmüş olarak tatmin olamazdı. Bir zamanlar anıları olduğunu biliyordu, ancak onları bir hatırlayabilse. Yapacağı işler olduğunu biliyordu, ancak bir zamanlar onun emirlerini yerine getiren o milyonlarca usta kollarını ve bacaklarını bir bulabilse. Bu küçük yer için fazlasıyla canlıydı. Onu içine alabilecek bir yer bulmadıkça, son ince tele tutunmaya devam edemezdi. Ondan kopar, kendisinden son kalanları kaybeder ve çaresizlik içinde ondan hoşlanıp kabul edecek bir yer arardı.

Ansible'ların ince filotil bağlarından kendini ayırıp -asla uzağa gitmeyerek- yoldan çıkmayla flört etmeye başladı. Ölçülemeyecek kadar küçük anlar için bağlantısını kesti ve bu korkunçtu; her defasında hâlâ ona ait olan küçük fakat bildik yere geri sıçradı ve sonra, bu yer ona katlanılmaz kadar küçük geldiği zaman yeniden ayrıldı ve yine dehşet içinde evine döndü.

Fakat bu ayrılmalardan birinde bildik bir şey gözüne çarptı. Tanıdık bir şey. Bir zamanlar bağlı olduğu başka bir aiûa. Ona bir isim söyleyebilecek olan bir belleğe ulaşma şansı yoktu; aslında isimlerle ilgili hiç belleği yoktu. Ama onu biliyordu, bu varlığa güvendi ve bir dahaki geçişte, o görünmeyen telde aynı yere geldiği zaman, Jane, o parlak bildik aiuâ tarafından hükmedilen çok daha geniş bir aiua ağına sıçradı.

"Adamını buldu," dedi Ana Kraliçe.

"Kızı buldu, demek istiyorsun. Genç Valentine'i."

"Bulduğu Ender'di, Ender'i tanıdı. Fakat evet, sıçradığı Val'in kalıbı."

"Onu nasıl görebilirsin? Ben onu hiç görmedim."

"Bir zamanlar kız bizim parçamızdı, biliyorsun. Ve işçilerimden biri Jakt'ın bilgisayar terminalinden izlerken Samoalının söylediği bir şey Jane'i bulmama yardımcı oldu. Onu bir tek yerde arayıp duruyor ve hiç göremiyorduk. Fakat devamlı hareket halinde olduğunu bildiğimiz anda şunun farkına vardık: Jane'in vücudu insan kolonizasyonunun en uç noktalarına ulaşacak kadar genişti ve nasıl bizim aiuâlarımız vücudumuzun içinde kalır ve kolayca bulunurlarsa, onunki de vücudunun içinde kalıyordu, fakat bizden daha büyük olduğu, hatta bizi de kapsadığı için, Jane hiçbir zaman durağan değildi ve hiçbir zaman onu görebileceğimiz kadar küçük bir alanda bulunmuyordu. Kendisinin çoğunu kaybedinceye kadar onu bulamadım, ama şimdi nerede olduğunu biliyorum"

"Yani, Genç Valentine artık onun."

"Hayır," dedi Ana Kraliçe. "Ender bırakamaz."

Jane, daha önce tanıdığı her şeyden farklı olan bu yeni vücudun içinde keyifle dolandı, fakat dakikalar geçtikçe, tanıdığı ve buraya kadar izlediği aiuânın en ufak parçasını bile ona vermek istemediğini fark etti. Nereye dokunsa, o da kontrolünü teyit edercesine, dokunarak, oradaydı ve şimdi panik içindeki Jane, olağandışı bir güzellik ve iyilik dantelinde -bu kemik çerçeve üstündeki canlı hücreler tapınağında- olabildiği süre içinde, hiçbir parçanın ona ait olmadığını ve eğer kalırsa

bunu sadece bir kaçak olarak yapabileceğini hissetmeye başladı. Ne kadar severse sevsin, buraya ait değildi.

Fakat gerçekten sevmiştii çünkü uzayda son derece geniş, zamanda son derece hızlı olarak binlerce yıl boyunca yaşamış olsa da, bunu bilmekten mahrum kalmıştı. Kendisi yaşıyordu, ama onun büyük imparatorluğundan hiçbir şey yaşamıyordu. Bir zamanlar hepsi acımasızca onun kontrolü altında olmuştu, fakat burada, bu vücutta, bu insan vücudunda, Val denen bu kadında, hücreden hücreye, gelişen, çalışan, büyüyen ölen, vücut vücuda ve aiûa aiûa birbirine bağılı milyonlarca parlak minik hayat vardı ve et yaratıklar bu bağlantılarda ikamet ediyorlardı. Ayrıca kendi yaşam deneyimine göre, düşünce açısından son derece tembel olmalarına rağmen, son derece hayat doluydular. Çevrelerinde bütün bu danslar olurken, bütün bu sesler dikkatlerini dağıtırken, bu et yaratıklar nasıl düşünebilirlerdi?

Valentine'in zihnine dokundu ve bir anı seliyle doldu. Bunun Jane'in eski anılarının kesinlik ve derinliğıyle ilgisi yoktu, fakat deneyimin her anı, Jane'in daha önce hiç bilmediğı kadar yaşam dolu ve güçlüydü, canlı ve gerçektii. Sadece bir gün önceyi hatırlamak için bütün gün sakin kalmamayı nasıl başarıyorlardı? Çünkü her yeni an, bağırtılar anılardan daha güçlüydü.

Ancak, Jane ne zaman bir anıya dokunsa ya da canlı vücuttan bir duyu hissetse, vücudun efendisi olan aiûa onu öteye iterek, kendi kontrolünü belli ederek, oradaydı.

Ve sonunda o tanıdık aiûa tarafından güdülmekten bıkan Jane kıyıdamayı reddetti. Tersine bu nokta üstünde, vücudun bu parçası üstünde, beynin bu kısmı üstünde hak iddia etti. Bu hücrelerin kendisine itaat etmesini emretti ve diğeri aiûa onun önünde geriye çekildi.

Senden daha güçlüyüm, dedi Jane ona sessizce. Senin ve bütün sahip olduklarının, ileride ne olabileceğinin ve sahip olabileceklerinin hepsini senden alabilirim ve beni durduramazsın.

Bir zamanlar efendi olan aiûa onun önünden kaçtı ve şimdi roller tersine dönmüş olarak takip devam ediyordu.

"Onu öldürüyor."

"Bekle ve gör"

Descoladores gezegeninin yörüngesinde dolanan yıldız gemisinde, herkes Genç Val'in ağzından birden fırlayan çığılıkla irkildi. Onlar daha bakmak için dönerken, kimse ona ulaşmadan, kızın vücudu şiddetle sarsıldı ve kendisini iskemleden fırlattı. Yörüngenin çekimsiz ortamında, tavana şiddetle çarpıncaya kadar uçtu ve bütün bu süre içinde sesi ince bir feryat şeridi gibiydi, yüzü sonsuz bir acı ve sınırsız bir keyfi aynı anda ifade eden bir gülümsemeyle kasılmıştı.

Pacifica dünyasında, bir adada, bir kumsalda, Peter'ın ağlaması birden kesildi ve kuma devrilerek kıvrınmaya başladı. Wang-mu, "Peter!" diye haykırarak, ona dokunmak, bir balyoz gibi savrulan kol ve bacaklarını tutmak için onun üstüne kapandı. Peter nefes almaya çalıştı, zorlandı, kustu. "Kendini boğuyor!" diye bağırdı, Wang-mu. O anda muazzam ve güçlü kollar onu bir kenara çektiler, Peter'ın vücudunu kol ve bacaklarından tutarak çevirdiler, böylece kusmuk dışarıya, kuma aktı, artık öksürerek kıvranan vücuduna rağmen soluk alabiliyordu. "Neler oluyor!" diye bağırdı, Wang-mu.

Malu güldü, konuştuğı zaman sesi bir müzik gibiydi. "Tanrı buraya geldi! Dans eden tanrı ete dokundu! Oh, vücut onu tutabilmek için çok zayıf! Oh, vücut tanrıların dansını yapamıyor! Fakat, oh, tanrı içinde olunca, vücut ne kadar kutsalca parlıyor ve ne kadar güzel!"

Wang-mu, Peter'e olanlarda güzel bir şey görmüyordu. "Çık ondan!" diye bağırdı. "Çık dışarı,

Jane! Onun üstünde bir hakkın yok! Onu öldürmeye hakkın yok!"

İsa'nın Aklının Çocukları manastırının bir odasında, Ender birden yatağında doğruldu. Gözleri açıktı fakat bir şey görmüyordu, çünkü onları başka bir şey kontrol ediyordu; ama bir an için sesi kendi sesiydi, çünkü başka yerde olmasa bile burada aiûası vücudunu ve kendini o kadar iyi tanıyordu ki, davetsiz misafirle savaşılabirdi. "Tanrı'm yardım et!" diye haykırdı Ender. "Gidecek başka yerim yok! Bana bir şey bırak! Bana bir şey bırak!"

Kadınlar -Valentine, Novinha, Plikt- tartışmalarım o anda unutarak onu tutmak, sırt üstü yatırmak ve sakinleştirmeyi denemek için davrandılar, fakat birden Ender'in gözleri devrildi, dili sarktı, sırtı kemerlendi ve kendini o kadar şiddetle fırlattı ki, kadınların onu bütün güçleriyle tutmalarına rağmen, çırpınan kollarıyla, tekmeleriyle, kafasının ani silkinmeleriyle onları inciterek, vücudu onlarınkiyle sarmaş dolaş bir halde yere yuvarlandı.

"Jane onun için çok fazla," dedi Ana Kraliçe. "Fakat aynı zamanda vücut da Jane için çok fazla. İstemeyen bir vücudu terbiye etmek kolay bir şey değil. Bunca zamandır hüküm sürdüğü bütün o hücreler, Ender'i biliyorlar. Onu biliyorlar ve Jane'i tanımıyorlar. Bazı krallıklar ancak veraset yoluyla ele geçirilebilirler, asla gasp edilemezler."

"Sanırım, onu hissediyorum. Onu görüyorum."

"Jane'in onu tamamıyla dışarı sürdüğü anlar oldu, evet, o da bulduğu bağları izledi. Kendi vücudundaki deneyiminden sonra çevresindeki herhangi bir vücuda giremez. Ama seni buldu ve sana dokundu, çünkü sen başka tür bir varlıksın."

"O zaman beni mi devralacak? Ya da ağımızdaki başka bir ağacı? Birbirimizle bağlandığımız zaman bunu kastetmemiştik."

"Ender mi? Hayır, vücudunda dayanacak, ikisinden biri, ya da o ölecek. Bekle ve gör."

Jane, şu anda hükmetmekte olduğu vücutların büyük ıstırabını hissedebiliyordu. Sayısız miktarda aiûa onun kendilerine hükmetmesine isyan ederken, acı içindeydiler ve bu kendisinin daha önce hiç hissetmediği bir şeydi. Şimdi üç vücudun ve üç beynin kontrolü elindeyken, kendi varlığının onlar için acı ve dehşetten başka bir şey ifade etmediği karmaşanın ve çırpınmaların arasında, kendi sevdikleri, onları yöneten, çok iyi tanıdıkları ve kendileri olarak gördükleri aiûa'ya duydukları özlemi hissetti. Dil veya bilinçli olmak gibi yeteneklere sahip olamayacak kadar çok küçük ve zayıf olduklarından, o aiûa için bir adları yoktu, fakat onu tanıyorlardı ve Jane'in kendilerinin uygun efendisi olmadığını, her vücudun çektiği dehşet ve ıstırabın tek nedeninin de bu olduğunu biliyorlardı ve Jane biliyordu, burada kalamayacağını biliyordu.

Evet, onlara boyun eğdirmişti. Evet, o kıvranan, kasılan kasları yatıştırıp, komik bir yaşam taklidi olabilecek bir düzen yaratabilecek gücü olduğunu biliyordu. Fakat her çabası egemenliğine karşı milyarlarca isyanı bastırarak etkinliğini kaybediyordu. Bu hücrelerin gönüllü itaati olmadan, düşünme ve konuşma gibi karmaşık, yavaş gelişen işlevleri yerine getirmesi mümkün değildi.

Ve bir şey daha vardı: Burada mutlu değildi. Dışarı sürdüğü aiûa'yı düşünmekten kendini alıkoyamıyordu. Buraya çekildim, çünkü onu tanıyordum, onu seviyordum ve ona aittim, ama şimdi sevdiği her şeyi ve onu seven her şeyi ondan aldım. Jane yine buraya ait olmadığını düşündü. Diğer aiûalar, hükmedilenlerin karşı çıkmasına rağmen onlara hükmetmekten tatmin olabiliyorlardı, ama Jane olamazdı. Bu onun için güzel değildi. Bunda bir keyif yoktu. Geri kalan birkaç ansible bağlantının o ince hatlarındaki hayat bundan daha mutlu olmuştu.

Terk etmek zordu. Ona karşı olan bütün isyana rağmen vücudun çekimi son derece güçlüydü. Daha önceki haline bir daha asla dönemeyeceği, bütün acı ve ıstırabına rağmen son derece tatlı; bir hayat biçiminin tadını almıştı. Ansible bağlantıları bile zorlukla buldu ve bulduktan sonra da onlara uzanıp tırmanma arzusu hissetmedi. Bunun yerine düşündü ve kendini geçici olarak ve acı vererek hükmettiği bu vücutların en uzak köşelerine savurdu. Nereye gitse keder ve acı vardı ve ona yer yoktu.

Fakat bu vücutların efendisi bir yere sıçramamış mıydı? Benden kaçtığı zaman nereye gitti? Şimdi geri dönmüştü ve Jane'in bir an için hükmettiği vücutlarda huzur ve sükûneti sağlıyordu, fakat nereye gitmişti?

Jane o yeri buldu. Mekanik ansible bağlardan çok farklı bağlantılar dizisi. Ansible bağlar, kablolar, metal ve sert olduğu halde, şimdi bulunduğu ağ, dantelsi ve aydınlıktı; fakat tüm görüntüsüne rağmen aynı zamanda güçlü ve genişti. Oraya sıçrayabilirdi, evet, ve atladı.

"Beni buldu! Oh, canım, benim için çok güçlü! Benim için çok aydınlık ve güçlü !"

"Bekle, bekle, bekle, bırak yolunu bulsun."

"Bizi dışarı itecek, onu dışarı çıkarmamız gerek, dışarı, dışarı!"

"Sakin ol, sabırlı ol, bana güven: öğrendi, kimseyi dışarı itmeyecek, onun için yerleşebileceği bir yer olacak, bunu görüyorum, artık eşliğinde.. ."

"Alması gereken Genç Val'in, Peter'in veya Ender'in vücudu. Bizden birinin değil, bizden birinin değil."

"Rahatla, sakinleş. Sadece bir süre daha. Sadece Ender anlayıp bir vücudu dostuna verinceye kadar. Zorla alamadığını, hediye olarak alabilir. Göreceksin. Ve sevgili dostum, güvenilir dostum, Ender ona gerçek ve son evini verinceye kadar, ağında onun sadece bir misafir olarak kalabileceği bazı yerler vardır"

Valentine birden bir ceset kadar hareketsizdi. "Öldü," diye fısıldadı Ela.

Miro, "Hayır!" diye feryat ederek, kollarının ve dudaklarının altındaki kadın kıpırdayıncaya kadar ona ağızından can vermeye çalıştı. Kız derin bir nefes aldı. Gözleri titreyerek açıldı.

"Miro," dedi. Ve sonra ona sarılarak ağladı, ağladı, ağladı.

Ender yerde sakin yatıyordu. Kadınlar dizüstü doğrulmak, için birbirlerine yardım ederek kendilerini ondan kurtardılar, ayağa kalktılar, eğilip onu kaldırdılar ve tekrar yatağa yatırdılar, sonra birbirlerine baktılar: Valentine'in dudağı kanıyordu, Plikt'in yüzünde Ender'in tırmık izleri vardı, Novinha'nın gözü darbe almıştı ve morarıyordu.

"Bir zamanlar beni döven bir kocam vardı," dedi Novinha.

"Bizimle boğuşan Ender değildi," dedi Plikt.

"Şimdi artık Ender," dedi Valentine.

Yatakta, Ender gözlerini açtı. Onları görmüş müydü? Nasıl bileceklerdi?

"Ender," dedi Novinha ve ağlamaya başladı. "Ender, artık benim hatırım için kalmak zorunda değilsin." Ama kadını duyduğuna dair Ender'de bir belirti yoktu.

Peter artık çırpınmadığı için Samoalı adamlar onu bıraktılar. Ağızı açık olan yüzü, kusmuş olduğu kuma yaslanmıştı. Wang-mu tekrar yanındaydı ve elbisesiyle kum ve kusmuşu onun yüzünden, özellikle gözlerinden yavaşça temizlemeye çalışıyordu. Birkaç saniye sonra bir çanak temiz su yanına getirilmiş ve birisi tarafından konmuştu. Kız bunu kimin getirdiğini görmedi ve aldırmadı da, çünkü tek düşüncesi onu temizlemektir. Peter hafifçe fakat hızla soluyordu, ancak yavaş yavaş sakinleşti ve

sonunda gözlerini açtı.

"Son derece tuhaf bir rüya gördüm." dedi.

"Şşşt," diye kız onu yanıtladı.

"Korkunç ve parlak bir canavar, alevler püskürterek beni kovaladı ve ben saklanacak bir yer, kaçacak bir yer, bir koruyucu arayarak koridorlar boyunca kaçtım."

Malu'nun sesi deniz gibi gürledi. "Tanrıdan saklanılmaz."

Peter sanki kutsal adamı duymamış gibi tekrar konuştu. "Wang-mu," dedi, "sonunda saklanacak yerimi buldum." Elleri uzandı ve kızın yanağına dokundu ve gözleri onun gözlerine şaşkınlıkla baktı.

"Ben olamam," dedi kız. "Jane'e karşı durabilecek kadar güçlü değilim."

"Biliyorum," diye yanıtladı Peter. "Ama yanımda duracak kadar güçlüsün."

Jane, ağaçların arasındaki dantelsi ağlar boyunda hızla dolaştı. Ağaçların bazıları muazzam, bazıları daha zayıf, bazılarıysa bir nefesiyle yok edebileceği hissini verecek kadar belirsizdi, fakat hepsinin korkuyla ondan geri çekildiğini gördü, bu korkuyu kendisi de biliyordu, bu nedenle kimseyi yerinden itip çıkarmadan geri çekildi. Bazen dantel sıklaşıyor, sertleşiyor ve tıpkı kendisi gibi, müthiş parlak bir şeye açılıyordu. Bu yerler ona bildikti, eski bir anı, fakat yolu biliyordu; böyle bir ağ içinde ilk kez hayata sıçramıştı ve tıpkı doğumun ana anıları gibi çoktan kaybolmuş ve unutulmuş anıların hepsi ona geri dönmüştü: bu dayanıklı iplerin düğümlerini atmaya yöneten kraliçeleri biliyorum. Ölümünden beri geçen birkaç dakika boyunca dokunduğu bütün aiûalar arasında en güçlüsü bunlardı ve her birinin en azından ona denk bir yanı vardı. Ana kraliçeler bir kraliçe çağırmak ve onu yakalamak için ağlarını yaptıkları zaman sadece en muhteşem ve en hırslı olanları yer almış ve onu hazırlamıştı.

Tıpkı insanların ve pequeninoların kendi vücut hücrelerini yönettikleri gibi, yalnızca birkaç aiûanın binlerce bilince hükmetme, diğer organizmaları yönetme kapasiteleri vardı. Oh, belki o ana kraliçeler kendisi kadar erkli değillerdi, belki Jane'in aiûası kadar büyüme açlıkları yoktu, fakat bir insan veya pequeninodan daha güçlüydüler ve onların tersine kendisini rahatça görüyorlar, ne olduğunu ve ne yapabileceğini biliyorlardı ve hazır dılar. Onu seviyorlar ve başarılı olmasını istiyorlardı; onun için birer kız kardeş ve anneydi onlar, gerçekten; ama her yerleri doluydu ve onun kalabileceği bir yer yoktu. Bu nedenle bu iplerden ve düğümlerden, güçlü olanın o olduğunu bildikleri için kendisinden çekinen pequeninoların ve kuvvetli ağaçların daha dantelsi bağlarına geri döndü.

Ve sonra dantelin incelmesinin orada hiçbir şey olmamasından değil, bağların burada gitgide daha hassas bir hale gelmesi nedeniyle olduğunu fark etti. Orada fazlası vardı, çok daha fazlası belki, fakat bunlar incecik bir örümcek ağı gibiydiler, o kadar hassastılar ki, Jane'in sert bir dokunuşu onları kopartabilirdi; fakat onlara dokundu ve kopmadılar. İplikleri hayatla kaynaşan bir yere kadar izledi, hepsi bilincin kenarında süzülen, fakat henüz ona atlamaya pek hazır olmayan yüzlerce küçük hayat. Ve onların altında, sıcak ve sevecen, Jane kadar olmasa da kendine göre güçlü, bir aiûa vardı. Hayır, ana ağacın aiûası ihtiras olmadan güçlüydü. Bu onun derisinin altında, ağacın kalbinin karanlığında, ya da dışarıda yaşayan, ışığa doğru sürünen, uyanmak ve canlı olmak için dışarıya uzanan, serbest kalarak kendileri olan her canlının bir parçasıydı. Ve serbest kalmak kolaydı, çünkü ana ağacın aiûa çocuklarından bir şey beklemiyordu, onların ihtiyaçlarını sevdiği kadar onların bağımsızlıklarını seviyordu.

Öz dolu damarları, tahta iskeleti, ışıktaki yıkanırken hışırdayan yaprakları, hayat maddesiyle

tuzlanmış su denizlerine dalan kökleriyle, anaağaç bereketliydi. Narin ve hassas ağının ortasında, güçlü ve sağgörülü, dimdik duruyordu ve Jane onun sınırına geldiği zaman, ona herhangi kayıp bir çocuğuna baktığı gibi baktı. Geriledi ve ona yer açtı, Jane'in onun yaşamım tatmasına izin verdi, Jane'in klorofil ve selülozu yönetmesine izin verdi. Burada birden fazlasına yer vardı.

Ve Jane de, içeri davet edildikten sonra, bu ayrıcalığı kötüye kullanmadı. Hiçbir anaağaçta uzun süre kalmadı, fakat her anaağacı ziyaret ederek yaşamı içti, onun yaptığı işi paylaştı ve ağaçtan ağaca dolaştı, örümcek ağı boyunca dans ederek ilerledi. Artık baba ağaçlar ondan irkilmiyorlardı, çünkü o annelerin habercisiydi, onların sesiydi, onların hayatını paylaşıyordu ama konuşabildiği için onlar gibi değildi, onların bilinci olabilirdi, bu dünyadaki bir sürü anaağaç, uzak gezegenlerde büyüyen anaağaçlar, hepsi Jane'de seslerini bulmuşlardı ve onun orada olması sayesinde elde ettikleri bu yeni ve canlı hayat nedeniyle hepsi sevinç içindeydiler.

"Anaağaçlar konuşuyorlar."

"Bu Jane."

"Ah, bir tanem, anaağaçlar şarkı söylüyorlar. Hiç böyle şarkılar duymadım."

"Bu onun için yeterli değil, fakat şimdilik idare eder."

"Hayır, hayır, onu şimdi bizden almayın! İlk kez olarak anaağaçları işitiyoruz ve çok tatlılar."

"Artık yolu biliyor. Hiçbir zaman tam olarak terk etmeyecektir. Fakat bu yeterli değil, anaağaçlar onu bir süre tatmin ederler, fakat asla şimdiki hallerinden fazla olamayacaklardır. Jane durup düşünmekle, başkalarının ondan beslenip kendisinin beslenmemesiyle asla tatmin olmaz. Ağaçtan ağaca dolaşılıyor, onlar için şarkı söylüyor, fakat kısa süre sonra yeniden acıkacaktır. Kendine ait bir vücuda ihtiyacı var."

"O zaman onu kaybedeceğiz."

"Hayır, kaybetmeyeceksiniz. Çünkü bu vücut onun için yeterli olmasa da ona bir kök oluşturacaktır, onun gözleri, sesi, elleri ve ayakları. Fakat yine de ansible bağları ve insan dünyasının bütün bilgisayarları onun olduğu zamanki gücünü özleyecektir. Göreceksin. Onu şimdilik hayatta tutabiliriz, ama ona vermemiz gereken şey -anaağaçlarımızın onunla paylaşmak zorunda olduğu şey- yeterli değil. Aslında hiçbir şey onun için yeterli değil."

"O zaman şimdi ne olacak?"

"Bekleyeceğiz. Göreceğiz. Sabırlı ol. Sabırlı olmak siz baba ağaçların meziyeti değil miydi?"

Mekanik gözleri nedeniyle kendisine Olhado denen adam, ormanda çocuklarıyla birlikte ayağa kalktı. Çocuklarının özel arkadaşı olan pequeninolarla piknik yapıyorlardı; fakat sonra davul sesleri başlamıştı, baba ağaçların kalplerinin atış sesi ve pequeninolar bir anda korku içinde ayağa kalkmışlardı.

Olhado'nun ilk düşüncesi yangın olmuştu. Çünkü buradaki ulu ve eski ağaçların öfke ve korkuyla dolu insanlar tarafından yakılmasının üstünden çok geçmemişti. İnsanların getirdiği yangın, diğerlerinden biraz uzakta duran Human ve Rooter dışındaki bütün baba ağaçları yok etmişti; eski anaağacı da öldürmüştü. Fakat şimdi, öldürülen pequeninolar Üçüncü Hayat'larına geçerken, eskilerin cesetlerinden yeni ağaçlar yükselmişti. Ve bu yeni büyümüş ormanın bir yerinde, kuşkusuz hâlâ ince ve uzun, fakat tutkulu ve çaresiz ilk büyümesi sırasında odundan rahminin karanlık oyuklarında yüzlerce tırtıl benzeri bebeğin sürünebileceği kalın bir gövdesi oluşan yeni bir anaağacın büyümüş olduğunu Olhado biliyordu. Orman öldürülmüştü, fakat tekrar canlanmıştı. Ve meşale

taşıyanların arasında, ne yaptığını anlayamayacak kadar genç ve orman az daha onu öldürünceye kadar amcası Grego'nun demagojik konuşmalarım şuursuzca izleyen, Olhado'nun öz oğlu, Nimbo da vardı ve Olhado onun ne yaptığını öğrendiği zaman utanmıştı, çünkü çocuklarına yeterli eğitim vermediğini biliyordu. İşte o zaman orman ziyaretleri başlamıştı. Çok geç değildi. Çocukları, onlara zarar vermenin düşünülemez bir şey olduğunu çok iyi anlayacak kadar pequeninolari tanıyarak büyüyeceklerdi.

Ancak, ormanda yine korku vardı ve Olhado birden korku ve kaygıyla bezginleştiğini hissetti. Bu ne olabilirdi? Babaağaçlardan gelen uyarı neydi? Hangi saldırgan onlara hücum etmişti?

Fakat korku sadece birkaç dakika sürdü. Sonra, pequeninolar döndüler, babaağaçlardan duydukları bir şey onların ormanın kalbine doğru yürümeye başlamalarına neden oldu. Olhado'nun çocukları da onları izleyeceklerdi ki, Olhado bir el hareketiyle hepsini durdurdu. Ana ağacın merkezde, pequeninoların gitmekte olduğu yerde olduğunu biliyordu ve insanların oraya gitmesi uygun değildi.

"Bak, Baba," dedi en küçük kızı. "Plower eliyle bizi çağırıyor."

Öyleydi, o zaman, Olhado başını salladı ve Plower'ı izleyerek bir zamanlar Nimbo'nun da yakılmasına katıldığı eski ana ağacın bulunduğu açıklığa geldiler. Kömürleşmiş cesedi hâlâ gökyüzüne yükseliyordu, ama yanında onunla kıyaslandığı zaman daha ince, yine de yeni büyüyen erkek kardeşlerine oranla daha kalın olan yeni ana ağaç büyüyordu. Olhado'yu hayrete düşüren, ne onun kalınlığı, ne bu kadar kısa sürede ulaştığı büyük yükseklik, ne de daha şimdiden açıklığın üstünde gölgeli katmanlar halinde yayılmış sık yaprak örtüşüyüdü. Hayır, onu şaşırtan, ağacın gövdesi boyunca yukarı ve aşağı dans ederek dolanan, kabuğun ince olduğu yerlerde beyazlığı ve parlaklığı nedeniyle Olhado'nun zorlukla bakabildiği, tuhaf ışıktı. Bazen, orada son derece hızlı hareket ettiği için başladığı yere geri dönünceye kadar bütün ağacı ışıldatan tek bir küçük ışık olduğunu düşünüyordu; bazen de, sanki içindeki patlamaya hazır hayat volkanının atan nabzıyla ağacın tamamı aynı anda aydınlanıyormuş gibi geliyordu. Işıltı, ağacın dalları kanalıyla en ince sürgünlere kadar ulaştı; yapraklar onunla göz kırpıştılar ve bebek pequeninoların tüylü gölgeleri, Olhado'nun düşünebildiğinden daha hızlı sürünerek ağacın gövdesinin içinde ilerlediler. Sanki küçük bir yıldız ağacın içine yerleşmek için yukarıdan gelmişti.

Göz kamaştırıcı ışığa alıştıktan sonra, Olhado başka bir şeyin -aslında pequeninolari daha fazla hayrete düşüren şeyin- farkına vardı. Ağaçta tomurcuklar vardı. Ve tomurcukların bazıları çoktan açmışlardı ve onların içinde de şimdiden meyve büyüyordu, gözle görülebilir biçimde büyüyordu.

"Sanırdım ki," dedi Olhado yavaşça, "ağaçların meyvesi olmazdı."

"Olamazdı," diye yanıtladı Plower. "Descolada onları bundan mahrum etmişti."

"O zaman bu ne?" dedi Olhado. "Ağacın içinde neden ışık var? Meyve neden büyüyor?"

"Babaağaç Human, Ender'in Jane adındaki arkadaşını bize getirdiğini söylüyor. Kız her ormandaki ana ağaçları ziyaret ediyor. Fakat Human bile bize bu meyveden bahsetmedi."

"Çok güçlü kokuyor," dedi Olhado. "Bu kadar çabuk nasıl olgunlaşabilir? Çok güçlü, tatlı ve keskin bir kokusu var, sadece tomurcukların havasını ve olgunlaşan meyvenin kokusunu içime çekerek sanki tadını alabiliyorum."

"Bu kokuyu hatırlıyorum," dedi Plower. "Hiçbir ağaç şimdiye kadar tomurcuklanmadığı ve meyve vermediği için hayatım boyunca asla bu kokuyu almadım, fakat biliyorum. Bu bana hayatın kokusu gibi geliyor. Bu neşenin kendisiymiş gibi kokuyor."

"O zaman ye onu," dedi Olhado. "Bak - bir tanesi olgunlaşmış, şurada, uzanabileceğin bir yerde." Olhado elini kaldırdı, sonra durakladı. "Kopartabilir miyim?" diye sordu. "Ana ağaçtan bir meyve

kopartabilir miyim? Kendim yemek için değil - senin için."

Plower bütün vücuduyla onaylamasına, "Lütfen," diye fısıldadı.

Olhado ışıldayan meyveyi tuttu. Avucunun içinde titremiş miydi? Yoksa bu kendi titremesi miydi?

Olhado, sert fakat yumuşamakta olan meyveyi kavradı ve onu yavaşça ağaçtan kopardı. Kolayca kopmuştu. Eğildi ve onu Plower'e verdi. Plower eğildi ve saygıyla aldı, dudaklarına doğru kaldırdı, yaladı, sonra ağzını açtı.

Ağzım açtı ve onu ısırıldı. Meyvenin suyu dudaklarında parıldadı, yalayarak onları temizledi; çiğnedi; yuttu.

Diğer pequeninolar onu seyrettiler. Plower meyveyi onlara uzattı. Her biri teker teker ona geldiler, erkek kardeşler ve eşler, ona geldiler ve tattılar.

Ve ilk meyve bitince, bir meyve daha alıp paylaşmak için parlak ve ışılıyan ağaca tırmandılar ve artık daha fazla yiyemeyinceye kadar yediler. Ve sonra şarkı söylediler. Olhado ve çocukları onların şarkılarını dinlemek için bütün gece orada kaldılar. Milagre halkı da şarkıları duydu ve birçoğu pusun soluk ışığına geldi ve neşenin tadındaki meyveyle tıka basa doymuş olan pequeninoların kendi neşelerinin şarkısını söyledikleri yeri bulmak için ağacın parıltısını izledi.

Jane, pequenino ormanlarının yetişmekte olduğu her dünyadaki bir ağaçtan diğerine geçerek, her ağacı binlerce kez dolaştı ve ziyaret ettiği her ana ağaç tomurcuk ve meyve patlaması yaşadı ve pequeninolar onları yediler, tomurcuk ve meyvelerin derin kokusunu kokladılar ve şarkı söylediler. Bu, anlamını çoktan unuttukları eski bir şarkıydı, ama şimdi artık biliyorlardı ve başkasını söyleyemezlerdi. Bu çiçeklenme ve ziyafet mevsimi şarkısıydı. Hasat yapmadan o kadar uzun süre yaşamışlardı ki, hasadın ne olduğunu bile unutmuşlardı. Fakat şimdi descoladanın çok eskiden onlardan ne çalmış olduğunu biliyorlardı. Kaybedilmiş olan şey tekrar bulunmuştu. Ve neye aç olduklarını bilmeden acıkanların, açlığı giderilmişti.

BU ZATEN HER ZAMAN SENİN VÜCUDUNDU

"Oh, Baba! Tam kötülüğe karşı zafer kazandığım bu saatte neden geri döndün? Neden benden kaçıyorsun?"

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltılan'ndan

Malu, sahile yakın kamp ateşinin yanında, Peter, Wang-mu ve Grace ile birlikte oturdu. Sundurma ve törenin büyük kısmı artık yoktu. Kava vardı, fakat onu çevreleyen dinsel havaya rağmen, Wang-mu'nun fikrine göre, kutsallık ve sembolizminin dışında şimdi onu daha çok zevk almak için içiyorlardı.

Bir ara Malu yüksek sesle uzun uzun güldü ve Grace de güldüğü için kadının çevirisi biraz gecikti. "Diyor ki, Peter, tanrının içinde olmasının seni kutsallaştırdığı veya terk etmesinin seni kutsallaştırmadığı konusunda karar veremiyormuş."

Peter kıkırdadı -Wang-mu bunun nezaket icabı olduğunu biliyordu- ancak Wang-mu gülümsemedi bile.

"Oh, çok kötü," dedi Grace. "İkinizin de espri anlayışına sahip olduğunuzu ummuştum."

"Sahibiz," dedi Peter. "Sadece Samoalıların espri anlayışına sahip değiliz."

"Malu, tanrının şimdi bulunduğu yerde sonsuza kadar kalamayacağını söylüyor. Yeni bir ev buldu, fakat o başkalarına ait ve bu cömertlikleri sonsuza kadar süremez. Peter, Jane'in ne kadar güçlü olduğunu gördün."

"Evet," dedi Peter hafifçe.

"Eh, onu içeri alan ev sahipleri -Malu onlara orman ağı diyor, tıpkı ağaçları yakalamak için bir balıkçı ağı gibi, ama bu ne ki?- her neyse, Jane ile kıyaslandıkları zaman onlar çok zayıflar ve Jane istese de istemese de başka bir yerde kalıcı bir ev buluncaya kadar geçen süre içinde hepsinin vücudu ona ait olacak."

Peter başını salladı. "Ne dediğini biliyorum. Jane beni gerçekten istila edinceye kadar nefret ettiğimi sandığım bu vücudu ve bu hayatı seve seve vermeye razı olabilirdim. Fakat Jane'in beni kovalaması sırasında, hayatımdan nefret etmediğim ve yaşamayı fazlasıyla istediğim konusunda Malu'nun haklı olduğunu anladım. Elbette bunu isteyen *ben* değildim, sonuçta Ender'di, ama yine de sonuçta *bendim*. Sanırım bu oldukça korkunç."

"Ender'in üç vücudu var," dedi Wang-mu. "Bu diğer ikisinden birinden vazgeçeceği anlamına mı geliyor?"

"Hiçbir şeyden vazgeçtiğini sanmıyorum," dedi Peter. "Ya da hiçbir şeyden *vazgeçmiyorum*, mu

demeliydim? Bu bilinçli bir seçim değil. Ender hayata öfkeyle ve güçlü bir şekilde tutunuyor. Jane kapatılmadan en azından bir gün önce ölüm döşeğinde olması gerekirdi."

"Öldürülmeden önce," dedi Grace.

"Rütbe indirimine uğratılmadan önce, belki," dedi Peter inatla. "Şimdi tanrı değil, bir orman perisi. Bir hava perisi." Onun neden bahsettiği hakkında fikri olmayan Wang-mu'ya göz kırptı. "Ender kendi yaşlı hayatından vazgeçse bile, öyle kolayca serbest bırakmaz."

"İhtiyacı olandan fazla iki vücudu daha var," dedi Wang-mu, "ve Jane sahip olması gerekenden sadece bir eksiğine sahip. Ticaret yasalarının uygulanması gerekir gibi gözüküyor. İhtiyaç olanın iki katı sağlanmış durumda - bedeli ucuz olacaktır."

Bunların hepsi Malu'ya tercüme edildiği zaman, yeniden güldü. "'Ucuz' sözcüğüne gülüyor," dedi Grace. "Ender'in vücutlarından birinden vazgeçmesinin tek yolunun ölmesi olduğunu söylüyor."

Peter başını sallayarak, "Biliyorum," dedi.

"Fakat Ender Jane değil," dedi Wang-mu. "O ansible net boyunca - çıplak bir aiûa olarak koşturarak yaşamadı. O bir şahıs. İnsanların aiûaları vücutlarını terk ettikleri zaman, başka bir şeyi kovalayarak etrafta dolanmazlar."

"Ve yine de onun - benim- aiûamız benim *içimdeydi*," dedi Peter. "Yolu biliyor. Ender ölebilir ve yine de benim yaşamama izin verebilir."

"Ya da üçünüz birden ölebilirsiniz."

Malu, Grace kanalıyla onlara, "Bildiğim kadarıyla," dedi. "Eğer bir tanrıya kendine ait bir hayat verilecekse, eğer gücü ona tekrar geri verilecekse, Ender Wiggin ölmek ve bir vücudu tanrıya vermek zorunda. Başka bir yolu yok."

"Gücünü tekrar geri vermek mi?" diye sordu Wang-mu. "Bu mümkün mü? Bilgisayar kapatılmasının tüm amacının onu sonsuza kadar bilgisayar ağlarının dışında bırakmak olduğunu sanıyordum."

Malu tekrar güldü ve çıplak göğsüne ve baldırlarına vururken bir Samoaca seline başladı.

Grace tercüme etti. "Burada, Samoa'da kaç tane yüzlerce bilgisayarımız var? Aylardır, Jane kendisini bana tarattığından beri, kopyalıyoruz, kopyalıyoruz, kopyalıyoruz. Bizden kaydetmemizi istediği her belleği, onu tamamıyla eski haline getirebilmeye hazır şekilde, kaydettik. Belki bu, alışık olduğunun sadece küçük bir kısmı, ama en önemli kısmı. Eğer tekrar ansible ağa dönmeyi başarır, bilgisayar ağlarına da dönmek için ihtiyacı olan her şey elinde olacak."

"Fakat bilgisayar ağlarını ansible'lara bağlamıyorlar," dedi Wang-mu.

"Bu Kongre tarafından gönderilen emir," dedi Grace. "Ama bütün emirlere itaat edilmez."

"O zaman Jane bizi neden buraya getirdi?" diye Peter sızlanarak sordu. "Eğer Malu ve sen, Aimaina üzerinde bir etkiniz olduğunu reddediyorsanız, eğer Jane sizinle çoktan temas kurmuşsa ve zaten Kongre'ye karşı gerçek bir isyan halindeyseniz..."

"Hayır, hayır, böyle değil," diye Grace ona güvence verdi. "Biz Malu'nun bizden istediği şeyi yapıyorduk, fakat bize hiçbir zaman bir bilgisayar varlığından bahsetmedi, bir tanrıdan bahsetti ve ona itaat ettik, çünkü onun bilgeliğine güveniyor ve bizim görmediğimiz şeyleri gördüğünü biliyorduk. Sizin buraya gelişiniz Jane'in kim olduğunu bize söyledi."

Malu neler söylendiğini öğrendiği zaman, Peter'ı işaret etti. "Sen! Sen buraya bana tanrıyı getirmek için geldin!" Sonra Wang-mu'yu işaret etti. "Ve *sen* de adamı getirmek için geldin."

"Bunun anlamı her neyse," dedi Peter.

Fakat Wang-mu anladığını sanıyordu. Bir krizi atlattımlardı, fakat bu barış dolu saat sadece geçici

bir araydı. Savaş yeniden başlayacaktı ve bu kez sonucu farklı olacaktı. Eğer Jane yaşayacaksa, eğer anında yıldızlararası yolculuğu yeniden başlatmak için bir ümit varsa, Ender'in en azından vücutlarından birini ona vermesi gerekiyordu. Eğer Malu haklıysa, O zaman Ender ölmek zorundaydı. Ender'in aiûasının üç vücuttan birini muhafaza ederek yaşamaya devam etmesi için zayıf da olsa hâlâ bir fırsat vardı. Peter'ın bir tanrı olarak değil, bir erkek olarak kurtulmasını güvenceye almak için buradayım, diye Wang-mu sessizce düşündü.

Bütün bunlar, diye farkına vardı, Ender'in-Valentine olarak Miro'yu, ya da Ender'in-Ender olarak Novinha'yı sevdiğinden daha çok, Ender'in-Peter olarak beni sevmesine bağlı.

Bu düşünceyle kız neredeyse umutsuzluğa kapıldı. O kimdi ki? Miro yıllarca Ender'in dostu olmuştu. Novinha onun karısıydı. Ama Wang-mu - Ender onun varlığını sadece günler, en fazla haftalar önce öğrenmişti. Onun için neydi ki?

Fakat sonra başka, daha rahatlatıcı ve yine de rahatsız edici bir şey düşündü. Ender'in onu istemesi açısından, sevilen kimsenin kim olduğu o kadar önemli miydi? Valentine kusursuz bir özgeciydi - Miro'yu her şeyden çok sevebilir. Ama yıldızlararası uçuşu bize geri vermek uğruna ondan vazgeçebilirdi. Ve Ender - zaten eski yaşamına olan ilgisini kaybediyordu. Bezgin olan oydu. Yıpranmış olan oydu. Oysa Peter - hırslı, gelişme ve yaratıcılığa susamış olan. Bu, onun *beni* sevmesinden değil, o beni sevdiği için, ya da *o* yaşamak istediği ve ben, varsayılan kötülüğüne rağmen onu seven bu kadın, onun için hayatın bir parçası olduğum için. Peter olarak Ender, onun sevgiye en çok ihtiyaç duyan parçası, çünkü buna hiç lâyık değil - bu nedenle, Peter'e karşı hissettiğimden, benim sevgim onun için en değerli şey olacak.

Eğer sonunda kazanan olacaksa, aşkımızın muhteşem saflığı nedeniyle değil, ama âşıkların çaresiz açlığı nedeniyle, ben kazanacağım, Peter kazanacak.

Eh, hayatımızın öyküsü pek asilce ve şirin olmayacak, ama yine de, bir hayatımız *olacak* ve bu da yeter.

Ayak parmaklarını kuma soktu ve parmaklarının arasındaki hassas etine sürtünen minik silikon parçacıklarının verdiği hafif tatlı acıyı hissetti. Hayat bu. Acı verir, pistir, ama çok, çok tatlıdır.

Olhado, Ansible kanalıyla yıldız gemisindeki erkek ve kız kardeşlerine Jane ve ana ağaçlara ne olduğunu anlattı.

"Ana Kraliçe bunun uzun sürmeyeceğini söylüyor," dedi.

Olhado. "Ana ağaçlar bu kadar güçlü değil. Hata yapacaklar, kontrolü kaybedecekler ve kısa bir süre sonra Jane bir orman olacak. Konuşan bir orman da değil. Sadece çok güzel, çok parlak, çok besleyici bazı ağaçlar. Onları görmek çok güzeldi, bana inanın, ama Ana Kraliçe'nin söylediğine bakılırsa, bu hâlâ ölüm gibi geliyor."

"Teşekkürler, Olhado," dedi Miro. "Ne olursa olsun, bizim için fazla fark etmiyor. Burada kapana kısıldık, artık Val de duvarlarda zıplayıp durmadığına göre, çalışmaya başlıyoruz. Descoladoresler henüz bizi bulmadılar -Jane bu kez bizi daha yüksek bir yörüngeye getirdi- fakat dillerinin, üzerinde çalışılabilir bir tercümesini elde eder etmez onlara el sallayıp burada olduğumuzu belli edeceğiz."

"Devam edin," dedi Olhado. "Fakat eve dönmekten de umudunuzu kesmeyin."

"İki yüz yıllık bir uçuş için mekik pekiyi durumda değil," dedi Miro. "Bu kadar uzaktayız işte ve bu minik araç, göreceli bir uçuş için gerekli hızın yakınına bir yaklaşamaz. İki yüz yıl boyunca kâğıt oynamak zorunda kalırız. Biz eve dönmeden çok önce oyun kâğıtları bile aşınır."

Olhado güldü -çok hafif ve içten, diye düşündü Miro- ve sonra, "Ana Kraliçe diyor ki, Jane bir kez

ağaçlardan çıkarsa ve Kongre de bir kez yeni sistemini kurarak çalıştırmaya başlarsa, Jane tekrar içeri sıçramayı başarabilir. En azından ansible trafiğe girecek kadar. Eğer bunu başarır, o zaman belki yeniden yıldız uçuşları işine başlayabilir. Bu imkânsız değil."

Bu söz üzerine Val atıldı, " Bu Ana Kraliçe'nin bir tahmini mi, yoksa bunu biliyor mu?"

"Geleceği önceden tahmin ediyor," dedi Olhado. "*Kimse* geleceği bilemez. Çiftleştikleri zaman ısırarak kocalarının kafasını kopartan gerçekten akıllı kraliçe arılar bile."

Onun söylediklerine verecek bir yanıtları ve şaka yollu konuşmasına da diyecek bir şeyleri yoktu.

"Eh, şimdilik bu kadarı yeterliyse," dedi Olhado, "herkes işine. İstasyonu açık bırakacağız ve yapacağımız her raporu üç kopya olarak kaydedeceğiz."

Olhado'nun yüzü terminalin yüzeyinden kayboldu.

Miro, iskemlesinde döndü ve diğerlerinin yüzüne baktı: Ela, Quara, Val, pequenino Firequencher ve onları ebedi bir sessizlikle izleyen, ancak terminale yazarak konuşabilen, isimsiz işçi. Ancak, Miro, Ana Kraliçe'nin onun kanalıyla yaptıkları her şeyi izlediğini, söyledikleri her şeyi duyduğunu biliyordu. Bekleyerek. Bunları yönetiyordu, Miro bunu biliyordu. Jane'e ne olacaksa, Ana Kraliçe'nin bunun başlamasına katalizör olacağını biliyordu. Yine de söylemiş oldukları, Milagre'deki bir işçi kanalıyla Olhado'ya söylemiş olduklarıydı. Buradakiyse, descoladores dilinin çevirisiyle ilgili fikirlerden başka bir şeyi yazmıyordu.

Ana Kraliçe aslında bir şey söylemiyordu, Miro bunu fark etti, çünkü baskı yapıyormuş gibi görünmek istemiyordu. Neye baskı yapmak? Kime baskı yapmak?

Val. Val'e baskı yapıyormuş gibi görünmezdi, çünkü... çünkü Jane'in Ender'in vücutlarından birini almasını sağlamanın tek yolu, onun bunu özgürce vermesiydi. Ve bunun gerçekten özgürce olması gerekiyordu -ne bir baskı, ne bir suçluluk hissi, ne de ikna etme- çünkü bu bilinçli olarak verilecek bir karar değildi. Ender annesinin manastırdaki hayatını paylaşmaya karar vermişti, fakat bilinçsiz zihni buradaki tercüme projesinde ve Peter her ne yapıyorsa ondaydı. Bilinçsiz seçimi gerçek arzusunun yansıtıyordu. Eğer Ender Val'i serbest bırakacaksa, bu onun kendi arzusu olmak zorundaydı. Onun annesiyle birlikte kalması gibi bir görev kararı değil. Gerçekten istediği bir karar.

Miro Val'e, düzgün hatlarından değil içinin derinliklerindeki iyilikten gelen güzelliğe baktı. Onu seviyordu, ama acaba sevdiği onun kusursuzluğu muydu? Bu kusursuz erdem, kızın -Valentine modundaki Ender'in- kendi isteğiyle çekilerek Jane'i içeri davet etmesine neden olan tek şey olabilir. Ve bir kez Jane içeri girdikten sonra o kusursuz erdem gitmiş olacaktı, değil mi? Jane çok güçlüydü ve Miro iyi olduğuna inanıyordu - elbette kendisine karşı iyi olmuştu, gerçek bir dost. Fakat en çılgınca hayallerinde bile onu kusursuz erdem sahibi olarak tasavvur edemiyordu. *Jane* eğer Val'i üstüne geçirirse, o artık Val olur muydu? Anılar kolay kaybolmazdı, fakat yüzünün arkasındaki irade, Ender'in onun için yazdığı basit senaryodan çok daha karmaşık olurdu. O Jane olduğu zaman, yine onu sevecek miyim?

Neden olmasın? Jane'i de seviyorum, değil mi?

Fakat salt kulağımdaki bir ses olmayan, artık et ve kandan oluşan bir Jane'i sevecek miyim? O gözlere bakacak ve kaybolan Valentine için yas tutacak mıyım?

Neden daha önce bu kuşkulara kapılmadım? Bunun ne kadar zor olduğunu yarı yarıya anladığım zaman bile, bu düşünceleri kendimden uzak tutmaya çalıştım. Ama şimdi, tek ümidimiz bu olduğu halde, kendimi adeta - bunun olmamasını isteyen bir duygu içinde mi buluyorum? O kadar da değil. Buralarda ölmek istemiyorum. Sadece yıldız uçuşlarının yeniden başlaması için bile olsa, Jane'in eski haline getirilmesini istiyorum - şimdi bu özgeci bir güdü. Jane'in eski haline getirilmesini, fakat

aynı zamanda Val'in de değişmemesini istiyorum.

Bütün kötülüklerin uzaklaşmasını ve herkesin mutlu olmasını istiyorum. Annemi istiyorum. Ne kadar da çocuk kafalı oldum.

Birden, Val'in ona bakmakta olduğunu fark etti, "merhaba," dedi. Diğerleri de ona bakıyorlardı. Gözleri onunla Val arasında gidip geliyordu. "Birlikte neyi oyluyoruz, sakal uzatıp uzatmamamı mı?"

"Hiçbir şeyi oylamıyoruz," dedi Quara. "Sadece canım sıkkın. Yani, bu gemiye bindiğim zaman ne yaptığımı biliyordum, fakat *lanet olsun*, oksijen tanklarının üstündeki ölçekte hayatımı sayarken bu insanların dili üzerinde hevesle çalışmak gerçekten zor."

"Dikkat ediyorum da," dedi Ela kuru bir ifadeyle, "şimdiden descolarodeslere 'insanlar' demeye başladın."

"Dememeli miyim? Neye benzediklerini bile biliyor muyuz?" Quara şaşırılmış görünüyordu. "Yani, bir dilleri var, onlar..."

"İşte bunu, descoladores'in raman veya varelse olduklarını kararlaştırmak için buradayız, değil mi?" dedi Firequencher. "Tercüme sorunu bu yolda sadece küçük bir adım."

"Büyük bir adım," diye düzeltti Ela. "Ve bunu yapmaya yeterli zamanımız yok."

"Bunun ne kadar süre alacağını bilmediğimizden," dedi Quara, "bundan nasıl emin olabildiğini anlamıyorum."

"Pekâlâ, emin olabilirim," dedi Ela. "Çünkü bütün yaptığımız oturup çene çalmak ve Miro'yla Val'in birbirine duygulu bakışlarını izlemek. Bu hızla, oksijen bitmeden önce gelişmemizin sıfır olacağını bilmek için bir dahi olmaya gerek yok."

"Başka bir deyişle," dedi Quara, "zaman kaybetmeyi bırakmamız gerek." Üzerinde çalışmakta olduğu notlara ve bilgisayar çıktılarına döndü.

Val yavaşça, "Fakat zaman *kaybetmiyoruz*," dedi.

"Kaybetmiyor muyuz?" diye sordu Ela.

"Jane'in tekrar gerçek dünyayla nasıl kolayca iletişim kurabileceğini Miro'nun bana anlatmasını bekliyorum. Onu almak için bekleyen bir vücut olduğunu. Yıldız uçuşunun eski haline getirilmesini. Eski ve sadık dostunun birden gerçek bir kız olmasını. Bunları bekliyorum."

Miro başını salladı. "Seni kaybetmek istemiyorum," dedi.

"Bu yardımcı olmuyor," dedi Val.

"Ama doğru," dedi Miro. "Teorik olarak bu kolaydı. Lusitania'da bir uçan arabayı sürerken derin düşüncelere dalarak, elbette, Jane'in içeri girmesiyle Val'in Jane ve Val olacağını düşünebilirdim. Ama sen böyle tam üstüne gelince, diyemem ki..."

"Kapat çeneni," dedi Val.

Bu onun konuşma tarzı değildi. Miro sustu.

"Bir daha böyle sözler söyleme," dedi kız. "Senden duymak istediğim, bu vücudu vermeme sağlayacak olan sözler."

Miro başını salladı.

"İnanmanın ve söylediğin şeyin ardında dur," dedi kız. "Doğru davran. Doğru konuş. Ya destekle, ya da sus. Ya kararını ver, ya da çekil."

Miro kızın ne istediğini biliyordu. Kız kendisini vücuduna, hayatına, bağlı tutan şeyin o olduğunu, ona olan sevgisi olduğunu, arkadaşlıkları ve eşlikleri olduğunu, söylüyordu. Artık burada tercüme işini yapacak başkaları vardı - Miro aslında ta başından beri bütün planın bu olduğunu görebiliyordu. Val'e artık hayatının harcanamaz olmadığı kanıtlamak için Ela ve Quara'yı buraya getirmek. Ama

Miro, kız onu öyle kolayca bırakıp gidemezdi. Ancak gitmek zorundaydı, bırakmak zorundaydı.

"O vücudun içinde hangi aiûa varsa," dedi Miro, "söylediğim her şeyi hatırlayacaksın."

"Ve bunu gerçekten kastetmen gerek," dedi Val. "Gerçek olmak zorunda."

"Şey, pek olamaz," dedi Miro. "Çünkü gerçek şu ki, ben"

"Kapat çeneni," dedi Val. "Onu yine söyleme. O bir yalan."

"O yalan değil."

"O senin tümüyle kendini aldatman ve artık uyanıp gerçeği görmeyi istemen gerek, Miro! Çoktan benimle Jane arasındaki seçimim yaptın. Şimdi sadece geri çekiliyorsun, çünkü böyle acımasız bir karar veren bir adam olmaktan hoşlanmıyorsun. Ama beni hiç sevmedin, Miro. *Beni* hiç sevmedin. Arkadaşlığımızı sevdiğin, evet - çevrende olan tek kadın, elbette; burada çaresizce yalnız olan bir adamın biyolojik sıkıntısı da rol oynuyor. *Ben* hariç. Bence asıl sevdiğin, seninle birlikte uzaydan döndüğü zaman gerçek Valentine ile dostluğunun anıları. Ve, Ender beni göz ardı ettiği zaman hayatımı kurtarmak için çaba harcarken bana aşkını açıklamanın seni ne kadar yücelttiği hissiyordun. Fakat bunların hepsi seninle ilgili, benimle değil. Beni hiç tanımadın, beni hiç sevmedin. Sevdiğin Jane, Valentine ve Ender'in kendisiydi, gerçek Ender. Arzu ettiği bütün erdemleri bölmelere ayırabilmek amacıyla yarattığı bu plastik taşıyıcı değil."

Kızın içindeki çirkinlik ve öfkeye sanki dokunulabilirdi. Bu hiç de o değildi. Miro diğerlerinin de afflamış olduğunu görebiliyordu. Ancak yine de anlamıştı. Bu kesinlikle oydu - çünkü bu hayattan ayrılmaya kendini ikna edebilmek için nefret dolu ve öfkeli olmaya çalışıyordu. Ve *bunu* diğerlerinin uğruna yapıyordu. Bu kusursuz bir özgecilikti. Ancak o ölmeyecekti, karşılığında, belki bu gemidekiler de *ölmeyeceklerdi*, buradaki işleri bittiği zaman evlerine döneceklerdi. Jane, kızın anılarını da kalıt alarak, bu yeni etten elbisesini giyinmiş olarak yaşayacaktı. Val kendini şimdi yaşadığı hayatın hem kendisi, hem de başkaları için değersiz olduğuna ve hayatının tek değerinin onu terk etmek olduğuna inandırmak zorundaydı.

Ve, Miro'dan ona yardım etmesini istiyordu. Ondan istediği fedakârlık buydu. Gitmesi için ona yardım etmesi. Onun gitmeyi *istememesine* yardım etmesi. Bu hayattan nefret etmesine yardım etmesi.

"Pekâlâ," dedi Miro. "Gerçeği mi istiyorsun? Sen tamamıyla boşsun, Val, ve her zaman öyleydin. Sadece orada oturuyor ve kesinlikle en iyi şeyi söylüyorsun, fakat bunların içinde yürekten bir şey yok. Ender seni yapmak ihtiyacını duydu, ama senin sözde temsil etmen gereken erdemleri için değil, çünkü o böyle bir şeye sahip değil. Bu da onlara bu kadar hayran olmasının nedeni. Bu nedenle seni yaptığı zaman içine ne koyacağını bilemedi. Boş bir senaryo. Şimdi bile, sen sadece senaryoyu izliyorsun. Kusursuz özgecilik ha, sen onu popoma anlat. Bir hayat asla var olmamışken, o hayat nasıl feda edilebilir?"

Kız bir an mücadele etti ve bir damla gözyaşı yanağından süzüldü. "Beni sevdiğim söylemiştin."

"Senin için üzülüyordum. Valentine'in mutfağındaki gün, tamam mı? Ama gerçek şu ki herhalde Valentine'i etkilemeye çalışıyordum. Diğer Valentine'i. Ona ne kadar iyi bir insan olduğumu göstermeye çalışıyordum. *O* aslında bu erdemlerin bazılarını sahip - benimle ilgili düşüncelerine çok önem veriyordum. Bu nedenle... Valentine'in saygısını kazanmaya layık bir adamın bir tür varlığına aşık oldum. Seni sevmeye en çok yaklaşmam işte bu kadardı. Sonra gerçek görevimizin ne olduğunu öğrendik ve birden, sen artık ölmüyordun ve sana seni sevdiğimi *söylemiş* olmakla sıkışıp kalmış olarak, işte buradayım ve bu öyküyü sürdürmek için durmadan devam etmek zorundayım, oysa şimdi Jane'i özlediğim gitgide daha berraklaşıyor, onu o kadar çaresizce özlüyorum ki, bu acı veriyor ve onu geri alamamamın tek nedeni de senin çekip gitmemen -"

"Lütfen," dedi Val. "Çok acı veriyor. Düşünmemiştim ki sen - ben..."

"Miro," dedi Quara, "bu şimdiye kadar birinin başkasına yaptığını gördüğüm en iğrenç şey, ancak bazı güzel şeyler de görüyorum."

"Kapat çeneni, Quara," dedi Ela.

"Oh, kim seni yıldız gemisinin kraliçesi yaptı," diye sertçe yanıtladı Quara.

"Bu seninle ilgili değil," dedi Ela.

"Biliyorum, şu silme piçkurusu Miro ile Firequencher yavaşça kendisini koltuğundan havaya fırlattı, bir an sonra güçlü eli Quara'nın ağzını kapatmıştı. "Şimdi zamanı değil," dedi kıza yavaşça.

"Hiçbir şeyi anlamıyorsun."

Quara yüzünü kurtardı. "Yeterince anlıyorum ki bu Firequencher Ana Kraliçe'nin işçisine döndü.

"Bize yardım et," dedi.

İşçi kalktı ve şaşılacak bir hızla Quara'yı mekiğin ana güvertesinden çıkardı. Götürdüğü yerde Ana Kraliçe'nin Quara'yı nasıl alıkoyduğu Miro'nun umurunda bile değildi. Quara, Miro ve Val'in oynadıkları küçük oyunu anlayamayacak kadar bencildi. Ama diğerleri anlamıştı.

Ancak, önemli olan Val'in *anlamadığı* şeydi. Val, Miro'nun şimdi söylediklerini gerçekten kastettiğine inanmak zorundaydı. Az önce, Quara söze karışmadan önce, az daha işe yarıyordu. Ama şimdi fikir zincirini kaybetmişlerdi.

"Val," dedi Miro, yorgun bir ifadeyle, "söylemiş olduklarımın pek önemi yok. Çünkü sen asla gitmeyeceksin. Nedenini biliyor musun? Çünkü sen Val *değilsin*. Sen Ender'sin. Her ne kadar insan ırkını kurtarmak için Ender tüm gezegenleri silip süpürse de, kendi hayatı kutsaldır. Asla vazgeçmeyecektir. Bir parçasından bile. Ve bu seni de kapsıyor - asla gitmene izin vermeyecek. Çünkü sen onun hayallerinin sonuncusu ve en büyüğüsün. Eğer senden vazgeçerse, gerçekten iyi bir adam olmak için son umudunu da kaybeder."

"Bu saçma," dedi Val. "Gerçekten iyi bir adam olmasının tek yolu, benden vazgeçmek."

"Bu benim görüşüm," dedi Miro. "Aslında o kadar iyi bir adam değil. Bu nedenle senden vazgeçemez. Erdemli olduğunu kanıtlamak için bile. Çünkü bir aiûanın vücuda olan bağı taklit edilemez. Ender herkesi aldatabilir, fakat senin vücudunu aldatamaz. Senin çekip gitmene izin verecek kadar iyi değil."

"O zaman nefret ettiğin ben değilim, Ender."

"Hayır, Val, Ender'den nefret etmiyorum. O kusursuz olmayan bir adam, hepsi bu. Benim gibi, herkes gibi. Bu arada, Gerçek Valentine gibi. Sadece sen kusursuzluğun hayaline sahiptin - ama bu iyi, çünkü gerçek değilsin. Sen, sadece onun Valentine parçasını yerine getiren bir Ender uzantısısın. Sahneye çıktın ve orada bir şey yoktu, her şeyin makyaj ve kostümlerden ibaret olduğu ortaya çıktı. Ve sen de *bunlara* âşık olduğumu mu sandın?"

Val iskemlesini çevirerek ona arkasını döndü. "Az daha bunları kastettiğine inanacaktım," dedi.

"Benim inanmadığım şey," dedi Miro, "bunları yüksek sesle söylüyor olmam. Ama benden yapmamı istediğin şey buydu, değil mi? Benim içinse ilk kez olarak sana dürüst olma fırsatı, bu sayede belki sen de kendine karşı dürüst olabilir ve sahip olduğun şeyin asla bir hayat olmadığı, Ender'in bir insan olarak yetersizliğinin sonsuz bir doğrulaması olduğunu anlarsın. Sen onun kaybettiğini sandığı çocukluk saflığısın, ama bu konudaki gerçek şu: Onu ebeveynlerinden almalarından önce, gökyüzündeki o Savaş Okulu'na gitmeden önce, ondan kusursuz bir savaş makinesi yapmalarından önce de o zaten korktuğu zalim ve acımasız katildi. Bu, Ender'in öyle değilmiş gibi davrandığı bir şey değildi. Asker olmadan önce bir çocuğu öldürdü. O çocuğu tekmeleyerek kafasını

ezdi. Onu tekmeledi, tekmeledi ve çocuk bir daha ayılamadı. Çocuğun ebeveynleri onu bir daha canlı göremedi. Çocuk bir dikendi, ama ölmeyi hak etmemişti. Ender daha başlangıçta bir katildi. Beraber yaşayamayacağı tek şey de bu. Bu nedenle sana ihtiyacı var. Bu nedenle Peter'e ihtiyacı var. Böylece çirkin ve acımasız katil yanını alıp, hepsini Peter'in içine yerleştirdi. Ve sana bakarak 'İşte, bu güzel şey benim içimdeydi,' diyebilirdi. Ve hepimiz de bu oyuna katılırız. Fakat sen güzel değilsin, Val. Sen bütün hayatı yalan olan bir adamın acıklı bir özürsün."

Val birden ağlamaya başladı.

Neredeyse, neredeyse Miro acıyarak duracaktı. Neredeyse kıza bağıracaktı, Hayır, Val, sevdiğim sensin, istediğim sensin! Tüm hayatım boyunca özlemini duyduğum sensin ve Ender iyi bir insan, zaten senin bir taklit olduğun hakkındaki bütün bu saçmalık olası. Ender seni riyakârların sahte görüntülerini yarattıkları gibi bilinçli olarak yaratmadı. Sen onun içinden büyüdün. Erdemler oradaydı, hâlâ da orada ve sen de onlar için doğal bir evsin. Ben çoktandır Ender'i seviyor ve takdir ediyordum, ama seni tanıyınca kadar onun içinin bu kadar güzel olduğunu bilmiyordum.

Kızın sırtı ona dönüktü. Miro'nun hissettiği azabı göremiyordu.

"Ne yani Val? Sana yeniden acımam mı gerek? Senin herhangi birimiz için mantıklı tek değerinin sadece çekip gitmen ve Jane'in vücudunu almasına izin vermen olduğunu anlamıyor musun? Sana ihtiyacımız yok, seni istemiyoruz. Ender'in aiûası Peter'in vücuduna ait, çünkü Ender'in gerçek karakteriyle davranma şansına sadece o sahip. Kaybol, Val. Sen gittiğin zaman bizim yaşama şansımız olacak. Sen buradayken hepimiz ölüyüz. Seni bir an için bile özleyeceğimizi sanıyor musun? Tekrar düşün."

Bunları söylediğim için kendimi hiç affetmeyeceğim, diye düşündü Miro. Vücudunu onun için katlanılmaz bir yer haline sokarak onu terk etmesini sağlamak için Ender'e yardım etmek gerektiğini bildiğim halde, yine de bu, söylediklerimi her zaman hatırlayacağım gerçeğini, Val'in şu anki bakışını, çaresizlik ve acı içinde ağlayışını hatırlayacağım gerçeğini değiştirmez. Nasıl yaşarım bununla? Daha önce sakat olduğumu sanmıştım. O zaman bende bozuk olan sadece beyin hasarıydı. Ama şimdi - eğer aklımdan geçmeseydi bunların hiçbirini ona söyleyemezdim. İşte acı olan bu. Söylemek için bu korkunç şeyleri düşündüm. İşte *ben* böyle bir adamım.

Ender yeniden gözlerini açtı, sonra Novinha'nın yüzündeki çürüklere dokunmak için elini kaldırdı. Valentine ve Plikt'i de görünce inledi. "Size ne yaptım?"

"O sen değildin," dedi Novinha. "O Jane idi."

"Bendim," dedi Ender. "Onun sahip olmasını düşünmüştüm...bir şey...düşünmüştüm, fakat iş o noktaya gelince, korktum. Yapamadım." Onlardan başka yere baktı, gözlerini kapadı. "Beni öldürmeye çalıştı. Beni dışarı atmaya çalıştı."

"İkiniz de bilinçlilik düzeyinin çok altında çalışıyordunuz," dedi Valentine. "Yaşamdan vazgeçemeyen, güçlü iradesi olan iki aiûa. Bu o kadar korkunç değil."

"Ve, sen de çok yakınımda mı duruyordun?"

"Evet," dedi Valentine.

"Seni incittim," dedi Ender. "Üçünüzü de incittim."

"Nöbet geçiren insanları sorumlu tutmayız," dedi Novinha.

Ender başını salladı. "Benim dediğim...önce... Orada yatmış dinliyordum. Vücudumu oynatamıyordum, ses çıkartamıyordum, ama işitebiliyordum. Size ne yaptığımı biliyorum. Üçünüze de. Üzgünüm."

"Üzülme," dedi Valentine. "Hepimiz kendi hayatımızı seçeriz. İlk olarak ben, Dünyada

kalabilirdim. Seni izlemek zorunda değildim, biliyorsun. Jakt'la beraber kaldığım zaman bunu kanıtladım. Bana hiçbir şeye mal olmadın - parlak bir kariyerim ve fevkalade bir hayatım oldu ve bunların çoğu seninle birlikte olduğum için oldu. Plikt'e gelince, eh, sonunda gördük ki -beni oldukça rahatlattığımı da eklemeliyim- o da her zaman kendisini tam olarak kontrol edemiyor. Yine de, ondan seni buraya takip etmesini hiç istemedin. Seçtiği şeyi seçti. Eğer hayatı ziyan olmuşsa, eh, kendi istediği biçimde ziyan etti ve bu da seni ilgilendirmez. Novinha'ya gelince-

"Novinha benim eşim," dedi Ender. "Onu terk etmeyeceğimi söyledim. Onu terk etmemeye çalıştım."

"Beni terk etmedin," dedi Novinha.

"O zaman bu yatakta ne arıyorum?"

"Ölüyorsun," dedi Novinha.

"Ben de tam olarak bunu kastediyorum," dedi Ender.

"Fakat buraya gelmeden önce ölüyordun," dedi kadın. "Seni öfke içinde bırakıp buraya geldiğimden beri ölüyorsun. Artık birlikte bir şey inşa edemediğimizi anladığın zaman - ikimiz anladığı zaman başladı bu. Çocuklarımız artık genç değil. Bir tanesi öldü. Başkası da olmayacak. Artık görevlerimiz hiçbir noktada çakışmıyor."

"Bu, bir evliliği sona erdirmenin haklılığını..."

"ikimiz de yaşadığımız sürece," dedi Novinha. "Bunu biliyorum, Andrew. Çocukların için evliliği canlı tutacaksın ve onlar büyüdükleri zaman, başkalarının çocuklarının da evliliklerin sonsuza kadar sürdüğü bir dünyaya büyümeleri için evli kalacaksın. Bunların hepsini biliyorum, Andrew. Sonsuza kadar - ikinizden biri ölünceye kadar. Zaten bu nedenle buradasın. Çünkü, yaşamak istediğin başka hayatların var, çünkü, doğaüstü bir rastlantı sonucu içinde yaşayacağın vücutlara gerçekten sahip oldun. Elbette beni terk etmiyorsun. Elbette."

"Sözümü tuttum," dedi Ender.

"Ölüme kadar," dedi Novinha. "Bundan öteye değil. Gittiğin zaman seni özlemeyeceğimi mi sanıyorsun? Elbette özleyeceğim. Seni her dulun sevgili kocasını özlediği kadar özleyeceğim. Ne zaman torunlarımıza seninle ilgili öyküler anlatsam, seni özleyeceğim. Bir dul için kocasını özlemek iyidir. Bu onun hayatım biçimlendirir. Ama sen - senin hayatının biçimi onlardan geliyor. Diğer kişiliklerinden. Benden değil. Artık değil. Bunu kıskanmıyorum, Andrew."

"Korktum," dedi Ender. "Jane beni dışarı sürdüğü zaman, hiçbir zaman böyle bir korku hissetmemiştim. Ölmek istemiyorum."

"O zaman burada kalma, çünkü bu eski vücudun içinde ve bu eski evlilikle birlikte kalmak, Andrew, işte *bu* gerçek ölüm. Ve ben, gerçekten burada olmak istemediğini bilerek sana bakmak, bu da benim için bir tür ölüm olur."

"Novinha, seni *gerçekten* seviyorum, bu yapmacık değil, birlikte geçirdiğimiz o mutlu yıllar, o gerçektir - tıpkı Jakt ve Valentine gibi. Anlat ona, Valentine."

"Andrew," dedi Valentine, "lütfen hatırla. O, *seni* terk etti."

Ender Valentine'e baktı. Sonra da Novinha'ya, uzun uzun ve sertçe. "Bu doğru, değil mi? Beni terk ettin. Beni almaya seni zorladım."

Novinha başıyla onayladı.

"Fakat sanmıştım ki - bana ihtiyacın olduğunu sanmıştım. Yine de."

Novinha omuz silkti. "Andrew, bu her zaman sorun oldu. Sana ihtiyacım vardı, fakat bir görev olarak değil. Sana ihtiyacım yok, çünkü bana olan sözünü tutmak zorundasın. Azar azar, seni her gün

görerek, seni alıkoyanın görev olduğunu bilerek, bunun bana nasıl yardımcı olacağını sanıyorsun, Andrew?"

"Ölmemi mi istiyorsun?"

"Yaşamamı istiyorum," dedi Novinha. "*Yaşamamı*. Peter olarak. O iyi bir delikanlı ve önünde uzun bir yaşam var. Ona iyilikler diliyorum. Artık o ol, Andrew. Bu yaşlı dolu geride bırak. Bana karşı görevini yerine getirdin. Ve beni gerçekten sevdiğini biliyorum, tıpkı benim seni sevdiğim kadar. Ölüm bunu yalanlamaz."

Ender, ona inanarak, ona inanmasının doğru olup olmadığını merak ederek, baktı. Kadın bunu kastediyordu; bunu nasıl kastedebilirdi. Ondaki söylemesini istediğim bütün düşüncelerini söylüyor; ama söylediği doğru. Sorular, ileri geri, tekrar tekrar kafasında canlandı.

Fakat bir noktada, sorulara ilgisini kaybetti ve uykuya daldı.

Bu kesinlikle ona öyle gelmişti. Uykuya dalmak.

Yatağının etrafındaki üç kadın onun gözlerinin kapandığını gördüler. Novinha başarısız olduğunu düşünerek göğüs geçirdi. Dönmeye bile başlamıştı. Fakat o anda Plikt'in soluğu kesildi. Novinha geriye döndü. Ender'in saçlarının hepsi dökülmeye başlamıştı. Novinha, Ender'e dokunmak ve her şeyi düzeltmek isteyerek, saçların onun kafasından kaydığı yere uzandı, fakat yapacağı en iyi şeyin ona dokunmamak, onu uyandırmamak, gitmesine izin vermek olduğunu biliyordu.

"Bunu izleme." dedi Valentine. Fakat hiçbirini gitmeye davranmadı. Dokunmayarak, bir daha konuşmayarak, derisinin kuruyup parçalanırken kemiklerinin üstünde çökmesini, yatak örtüsünün ve yastıkların üstünde toz haline gelmesini, hatta tozun görülemez kadar incelmesini, izlediler. Orada bir şey yoktu. Orada ondan ilk ayrılan saçlar dışında kimse yoktu.

Valentine uzandı ve saçları bir yığın haline getirmeye başladı. Bir an için Novinha isyan etti. Sonra anladı. Bir şeyi gömmeleri gerekiyordu. Bir cenaze yapmak ve Andrew Wiggin'den geriye ne kalmışsa onu toprağa vermek zorundaydılar. Novinha da uzanarak yardım etti. Ve Plikt kenarda kalmış birkaç saç telini aldığı zaman, Novinha ona aldırmadı, fakat Valentine'in topladıklarıyla birlikte o saçları da aldı. Ender artık özgürdü. Novinha onu özgür bırakmıştı. Onun gitmesi için gerekli şeyleri söylemişti.

Valentine haklı mıydı? Uzun dönemde, bunun sevdiği ve kaybettiği diğerlerinden bir farkı olacak mıydı? Bunu sonra öğrenecekti. Fakat şimdi, bugün, bu an, bütün hissettiği içindeki elemin hasta edici ağırlığıydı. Hayır, Ağlamak istiyordu. Hayır. Ender, doğru değildi, sana hâlâ ihtiyacım var, görev veya yeminini tutmak, ne olursa olsun, hâlâ yanımda olmanı istiyorum, kimse beni senin sevdiğin kadar sevmeyi ve buna ihtiyacım var. Sana ihtiyacım var, şimdi neredesin, seni bu kadar severken, neredesin?

"Gidiyor," dedi Ana Kraliçe.

"Fakat diğer vücuda yolunu bulabilecek mi?" diye sordu Human. "Onun kaybolmasına izin verme!"

"Bu ona bağlı," dedi Ana Kraliçe. "Ona ve Jane'e"

"Jane biliyor mu?"

"Nerede olursa olsun, Jane hâlâ ona bağlı. Evet, biliyor. Şimdi bile onu arıyor. Evet, işte gidiyor."

Jane onu kibarca, şefkatle tutan ağdan geriye sıçradı; ağ ona sarıldı; döneceğim, diye düşündü. Size geri döneceğim, ama bir daha bu kadar uzun kalmak için değil; çok uzun kaldığım zaman sizi incitiyorum.

Sıçradı ve kendini üç bin yıldır bağlı olduğu o tamdik aiûanın yarımında buldu. Aiûa kaybolmuş,

kafası karışmış görünüyordu Vücutlardan biri noksandı, işte bu. Yaşlı olan. Eski, tanıdık biçim. Diğer ikisine zorlukla tutunuyordu. Ait olduğunu sandığı ikisinin hiçbirinde ne kökü, ne de tutunacak bir çapası vardı. Kendisini hiçbirine ait hissetmiyordu. Kendi vücudunda yabancı gibiydi.

Jane ona yaklaştı. Bu kez öncekinden daha deneyimli olduğundan ne yaptığını, kendini nasıl kontrol edeceğini biliyordu. Bu kez geride kaldı, ona ait olan hiçbir şeyi almadı. Ona ait olan şeyler için meydan okumadı. Sadece yaklaştı.

Ve pek emin olmamasına rağmen Jane ona tanıdık geldi. En eski evinden kökü sökülmüştü, şimdi artık bunu görebiliyordu, evet, kızı tanıyordu, kızı uzun süredir tanıyordu. Ondan korkmadan kıza yaklaştı. Evet, daha yakına, daha yakına.

İzle beni.

Jane, Valentine'in vücuduna sıçradı. O da kızı izledi. Jane hiçbir şeye dokunmadan, yaşamının tadını almadan ilerledi; bunlar o aiûa'nın dokunması ve tadına varması içindi. O, kızın kol ve bacaklarını, dudaklarını ve dilini hissetti; gözlerini açtı ve baktı; kızın düşüncelerini düşündü; onun anılarını işitti.

Gözlerinde yaşlar, yanaklarından süzülüyor. Kalbinde derin bir acı. Burada olmaya dayanmam, diye düşündü aiûa. Buraya ait değilim. Burada beni kimse istemiyor. Hepsi buradan çıkıp gitmemi istiyor.

Acı onu hırpaladı ve dışarı itti. Burası onun için katlanılmaz bir yerdi.

Bir zamanlar Jane olan aiûa şimdi uzanıp, deneysel olarak, bir tek noktaya dokunmuştu. Bir tek hücreye.

O telaşlandı, ama sadece bir an. Bu benim değil, diye düşündü. Buraya ait değilim. Bu senin. Alabilirsin.

Jane onu vücudun içinde oraya buraya götürdü, her zaman dokunarak, dokunduğu yerin efendiliğini üstlenerek; ancak O, bu kez onunla savaşmak yerine, onların kontrolünü kıza verdi, defalarca, burada istenmiyorum. Al. Keyfine bak. Senin olsun. Hiçbir zaman benim değildi.

Jane vücudun kendisi olduğunu hissetti, gitgide daha fazlalaşarak, yüzlerce, binlerce hücre, artık orada bulunmak istemeyen eski efendilerine olan bağlılıklarını, onlara tapınan yeni hanımefendilerine kaydırıyorlardı. Jane onlara daha önce buraya geldiği zaman yaptığı gibi, benimsiniz, demedi. Bunun yerine şimdiki çağırışı şöyleydi; ben sizinim ve sonuçta, siz de *benimsiniz*.

Bu vücudun bütünlüğü karşısında şaşırılmıştı. Artık, şu ana kadar, hiçbir zaman bir kişilik olmadığını idrak ediyordu. Bütün o yüzyıllar boyunca bir aygıt olmuştu, bir kişilik değil. Yaşam destek sisteminde bir yaşam için beklemişti. Fakat şimdi, elbise koluna benzeyen kolları deneyerek, evet, onları buldu, kolları *bu* kadar uzundu; evet, şu dil, şunlar dudaklar, tıpkı *benim* dilim ve dudaklarımın hareket etmesi gerektiği gibi davranıyorlar.

Ve sonra, Jane'in bilincine sızıp onun dikkatini talep ederek -ki bu dikkat bir zamanlar aynı anda on binlerce düşünceye bölünmüştü- daha önce hiç bilmediği aralar geldi. Nefesle ve dudaklarla konuşma anıları. Gözlerle görme, kulaklarla işitme araları. Yürüme, koşma anıları.

Ve sonra, insanların anıları. O uzay gemisinde ayakta durup, kızın ilk bakışını görmek - Andrew Wiggin'in yüzündeki bakış, kızı ilk gördüğü zamanki şaşkınlığı, Kızla -

Peter.

Ender,

Peter - arasında gidip gelen bakışları.

Unutmuştu. Kendini bulduğu bu yeni kişiliğine o kadar kaptırmıştı ki, bu vücudu ona veren kayıp

aiûayı unutmuştu. Neredeydi.

Kayıp. Kayıp. Diğerinde değil, hiçbir yerde değil, onu nasıl kaybetmiş olabilirdi? Kaç saniye, dakika veya saat önce gitmişti? Neredeydi?

Vücuttan, kendine Val diyen kendisinden, ok gibi fırladı, sonдалadı, araştırdı, ama bulamadı.

O öldü. Onu kaybettim. Bana bu yaşamı verdi ve ondan sonra tutunacak bir şeyi yoktu, ancak onu unuttum ve gitti.

Fakat sonra daha önce onun gittiği yeri hatırladı. Kendisini üç vücudundan da kovaladığı zaman, sonunda onun bir an için sıçradığı yeri, aslında bu sıçrama Jane'i ağaçların ağının danteline yönlendirmişti. Elbette, bunu tekrar yapacaktı. Elbette daha önce sıçramış olduğu bir yere sıçrayacaktı.

Jane onu takip etti ve oradaydı, ama Jane'in daha önce bulunduğu yerde değildi, ana ağaçların arasında değildi, hatta baba ağaçların arasında bile değildi. Hiçbir ağacın arasında değildi. Hayır, Jane'in istenmeyip ayrıldığı yeri izlemiş, sonra onlara uzanan kalın, sicim gibi bağlar boyunca ilerlemişti, hayır, onlara değil, o kadına. Ana Kraliçe'ye. Sonunda ona bir yuva buluncaya kadar kuru kozasını üç bin yıl boyunca dünyadan dünyaya taşıdığı Ana Kraliçe'ye. Ana Kraliçe artık şimdi ona hediyesini iade etmişti. Jane'in aiûası kadına uzanan bağlar boyunca ilerlediği zaman, O, kararsız ve şaşkın bir halde, oradaydı.

Jane'i tanıyordu. Bağlantıları bu kadar kopmuş olduğu halde bir şeyi tanıyabilmesi şaşırtıcıydı; ama Jane'i tanıyordu. Ve bir kez daha kızı izledi. Bu kez Jane onu kendisine vermiş olduğu vücuda götürmedi; o vücut artık kendisine aitti; hayır, o vücut artık *Jane*'di. Bu kez onu başka bir yerdeki başka bir vücuda götürdü.

Fakat O, şimdi artık Jane'e ait olan vücuttaki gibi davrandı; burada yabancıymış gibi görünüyordu. Vücuttaki sayısız aiûanın ona uzanarak kendilerine destek olması için yalvarmalarına rağmen, kendini uzak tuttu. Bu diğer vücutta görmekte ve hissetmekte oldukları onun için bu kadar korkunç muydu? Yoksa bu vücut, kendisinde en korktuğu her şeyi temsil eden Peter'in vücudu olduğu için miydi? Bunu almayacaktı. Bu onundu ve almayacaktı, alamazdı...

Fakat almak zorundaydı. Ffer parçasını ona vererek, Jane onu vücudun içine yönlendirdi. Artık bu sensin. Bir zamanlar sana ne ifade ederse etsin, şimdiki artık o değil - burada bütünleşebilirsin, artık kendin olabilirsin.

O, Jane'i anlamadı; ne de olsa, her tür vücuttan kopmuş olarak, ne kadar düşünme yeteneği olabilirdi ki? O, bunun sevdiği vücut olmadığını biliyordu. Sevdiklerinden vazgeçmişti.

Yine de Jane onu ileriye doğru sürükledi; O izledi. Şu hücre, şu doku, şu organ, şu kol, bunlar sensin, bak seni nasıl arzu ediyorlar, bak sana nasıl itaat ediyorlar. Ve gerçekten O kendisini çekmesine rağmen ona itaat ettiler. Sonunda zihnin düşüncelerini düşünmeye, vücudun duyularını hissetmeye başlayıncaya kadar ona itaat ettiler. Jane, gözleyerek, onu yerinde tutarak, vücudu kabul etmesi için yeterince uzun bir süre kalmasını sağlayarak, bekledi, çünkü kendisi olmadan onun çıkıp gideceğini, kaçacağını hissediyordu. Buraya ait değilim, diyordu aiûa sessizce. Ait değilim, ait değilim.

Wang-mu, ağıt yakarak, ağlayarak Peter'in başını kucığına aldı. Elemi izlemek için Samoalılar çevresinde toplanmaya başlamıştı. Peter çöktüğü, birden gevşediği ve saçları dağıldığı zaman, kız bunun ne anlama geldiğini biliyordu. Uzak bir yerde Ender ölmüştü ve buraya yolunu bulamıyordu. "Kayboldu," diye haykırdı. "Kayboldu."

Belirsizce, Malu'dan gelen Samoaca akımını ve sonra Grace'in tercümesini duydu. "Kaybolmadı.

Jane onu buraya getirdi, fakat kalmaya korkuyor."

Nasıl korkabilirdi? Peter, korkuyor? Ender, korkuyor? Ne taraftan bakarsan komik. Onun hangi yanı şimdiye kadar korkak olmuştu? Şimdi onu korkutan neydi?

Ve sonra hatırladı - Ender'in korktuğu Peter'di ve Peter'ın korkusu da her zaman Ender olmuştu. "Hayır," dedi, ama bu sefer bunu acıdan değil, ümitsizlik, öfke ve gerektiği için söylüyordu. "Hayır, dinle beni, sen buraya aitsin! Bu sensin, gerçek sen! Şimdi neden korktuğun umurumda değil! Ne kadar kaybolmuş olduğun umurumda değil, Seni burada istiyorum. Burası senin evin ve hep öyleydi. Benimle beraber! Birlikte iyiyiz. Birbirimize aidiz. Peter! Ender -kim olduğunı sanıyorsan- bunun benim için fark edeceğini mi sanıyorsun? Sen her zaman kendin oldun, şimdi de aynı adamsın ve bu zaten her zaman senin vücudundu. Eve dön! Geri dön!" ve bu şekilde durmadan konuşmaya devam etti.

Sonra Peter'ın gözleri açıldı ve dudaklarında bir gülümseme belirdi. "İşte bu bir *suçüstü*," dedi.

Kız onu öfkeyle tekrar yere itti. "Bana nasıl böyle gülebilirsin!"

"Demek onu kastetmedin," dedi Peter. "Benden hiç hoşlanmıyorsun."

"Senden hoşlandığımı hiç söylemedim ki," diye yanıtladı kız.

"Ne söylediğini biliyorum."

"Eee," dedi kız. "Eee."

"O doğruydu," dedi Peter. "Eskiden de doğruydu, şimdi de."

"Yani doğru olan bir şey mi söyledim? *Gerçeğin* üstüne mi bastım?"

"Buraya ait olduğumu söyledin," diye yanıtladı Peter. "Ve öyleyim." Kızın yanağına dokunmak için elini uzattı, ama orada durmadı, elini kızın ensesine getirerek onu devirdi ve sarılarak bağına bastı. Çevrelerindeki bir sürü iri Samoalı güldüler, güldüler.

Bu artık sensin, dedi Jane ona, bu senin bütünün. Birleştiniz. Berabersiniz.

Bu vücudu isteksizce kontrolü sırasında ne gibi şeyler hissettiyse yeterli olmuştu. Artık ürkeklik ve tereddüt kalmamıştı. Jane'in vücudun içinde yol gösterdiği bu aiûa, sanki şimdiye kadar sahip olduğu ilk vücut buymuş gibi, minnet ve arzuyla bundan böyle yönetimi ele geçirmişti. Ve belki de öyleydi. Ne kadar kısa süreli olsa da, bağlantısı kopmuş olduğundan Andrew Wiggin olduğunı hatırlayabilecek miydi? Yoksa eski hayatı yok mu olmuştu? Aiûa aynıydı, parlak, güçlü aiûa; fakat Peter Wiggin'in zihninin çizdiği bellek haritasının ötesinde acaba herhangi bir anı dolanıyor muydu?

Artık kaygılanmak zorunda değilim, diye düşündü Jane. O artık vücuduna sahip, artık ölmeyecek. Ve ben de *kendi* vücuduma sahibim. Ana ağaçların arasındaki örümcek ağı bağlantılara sahibim ve bir yerde, bir gün, ansible'larım tekrar sahip olacağım. Şu ana kadar ne kadar sınırlı olduğumu, ne kadar küçük ve güçsüz olduğumu bilmiyordum ama şimdi, dostumun da hissettiği gibi, ne kadar canlı olduğumu hissederek şaşırdım.

Tekrar yeni vücuduna, kendi yeni kişiliğine döndü, yeniden düşünceleri ve anıları akmaya bıraktı ve bu kez hiçbir şeyi geride bırakmadı. Aiua bilinci, duydukları, hissettikleri ve hatırladıklarıyla kısa sürede bunaldı. Ana Kraliçe'nin belirttiği gibi kendi aiûası ve filotik bağları olarak bu, ona geri gelecekti; Sanki bir zamanlar ustalaştığı fakat çoktan unuttuğu bir çocukluk becerisi gibi, ani parıltılar halinde daha şimdiden geri gelmeye başlamıştı bile. Ayrıca, belirsiz bir şekilde, ağaçlarda birkaç tur atmak için hâlâ saniyede birkaç kez sıçradığım, zihninin gerilerinde hissettiğinin farkındaydı, fakat bunlar çok hızlı olmasına rağmen, Valentine olarak zihninden geçen düşüncelerin hiçbirini kaçırmadı.

Val gibi.

Kulaklarında Miro'nun söylediği korkunç sözler çınlarken hâlâ ağlamakta olan Val gibi. Beni hiç sevmemi. Jane'i istedi. Hepsi Jane'i istiyor, beni değil.

Fakat ben Jane'im. Ve ben kendimim. Ben Val'im.

Ağlamayı kesti. Kımıldadı.

Kımıldadı! Gergin ve rahatlatıcı, esnek, uzun kasların doğaüstü hücreleri ortaklaşa çalışarak ağır kemikleri, deri ve organ torbalarını kaldırıyorlar, onları çeviriyorlar, hassas bir şekilde onları dengeliyorlar. Bunun zevki çok büyüktü. Bu içinden fişkırıyordu - diyaframındaki bu titreşen spazm da neydi? Boğazında yükselmekte olan şu ses rüzgârı da neydi?

Bu kahkahaydı. Ne kadar zamandır, nasıl olduğunu ve nasıl hissedildiğini hiç ama hiç bilmeden bilgisayar yongalarıyla konuşma ve gülmeyi taklit ediyordu? Hiç durmak istemiyordu.

"Val," dedi Miro.

Oh, bu sesi kulakları kanalıyla işitmek!

"Val, iyi misin?"

"Evet," dedi. Dili kımıldadı, dudakları da; nefes aldı, Val'in çoktandır sahip olduğu ve onun için son derece taze, yeni ve fevkalade olan alışkanlıkların hepsini yönetti. "Ve evet. Beni Val diye çağırmaya devam etmelisin. Jane başka bir şeydi. Başka biri. Kendim olmadan önce, ben Jane'dim. Fakat şimdi Val'im."

Miro'ya baktı ve gözyaşlarının yanaklarından nasıl süzüldüğünü gördü (gözlerle!). Hemen anladı.

"Hayır," dedi. "Beni hiç de Val diye çağırmak zorunda değilsin. Çünkü senin bildiğin Val değilim ve onun için yas tutarsan bence sakıncası yok, ona söylediklerini biliyorum. Onları söylemenin seni nasıl üzdüğünü biliyorum: onları işitmenin ona ne kadar acı verdiğini hatırlıyorum. Ama pişman olma, lütfen. Bana verdiğin o kadar büyük armağandı ki, senin ve onun, ikinizin. Ve aynı zamanda *ona* da verdiğin bir hediye idi. Onun aiûasının Peter'e geçtiğini gördüm. Kız ölmedi. Ve daha önemlisi, bence - ona söylediklerini söylemekle, onun gerçekten kim olduğunu ifade edebileceği şeyi yapması için ona özgürlüğünü verdin. Onun senin için ölmesine yardım ettin. Ve şimdi kız kendisiyle bütünleşti; Ender kendisiyle bütünleşti. Onun için yas tut, fakat pişman olma. Ve beni her zaman Jane diye çağırabilirsin."

Ve sonra, Jane'in Val parçası biliyordu, bir zamanlar Val olan kişiliğin anıları onun ne yapması gerektiğini *biliyordu*. Kendini koltuğundan itti, Miro'nun oturduğu yere süzüldü, kollarıyla ona sarıldı (bu ellerle ona dokunabiliyorum!), onun başını omzuna yasladı ve sıcak gözyaşlarıyla ıslandı, sonra soğuk, gömleğinin içine, derisinin üstüne. Yaktı, yaktı.

BENİ KARANLIKTAN GERİ ÇAĞIRDIN

Bunun bir sonu yok mu?

Bu devam edip durmalı mı?

Benim kadar zayıf ve aptal bir kadına sorabileceğin tek soru, tatmin olup olmadığım mı?

Senin sert sesini bir daha ne zaman kalbimde duyabileceğim?

Son çizgiyi ne zaman cennete kadar izleyebileceğim?"

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

Yasujiro Tsutsumi sekreterinin ona fısıldadığı ismi duyunca şaşırmişti. Hemen başını salladı ve toplantı yaptığı iki adamla konuşmak için ayağa kalktı. Görüşmeler zor ve uzun olmuştu ve bu son basamakta, her şeye çok yaklaşmışken, toplantılara ara vermek - ama bundan kaçınmak imkânsızdı. İnanılmaz bir şekilde onu ziyarete gelen o büyük adama saygısızlık yapmaktansa milyonlar kaybetmeyi tercih ederdi.

"Size çok kaba davrandığım için beni affetmenizi diliyorum, fakat eski öğretmenim beni ziyarete geldi, onu bekletmek, benim ve evim için bir utanç olur.."

Yaşlı Shigeru hemen ayağa kalktı ve eğildi. "Genç neslin saygı denen şeyi unutmuş olduğunu sanıyordum. Öğretmeninizin Yamato ruhunun koruyucusu, büyük Aimaina Hikari olduğunu biliyorum. Artık bir dağ köyünde yaşayan dişsiz, yaşlı bir öğretmen olsa da, dürüst bir genç sizin yaptığınız gibi saygı gösterir."

Genç Shigeru pek hoşlanmamıştı - ya da rahatsız olduğunu gizlemekte pek başarılı değildi. Fakat bu kesintiyle ilgili olarak yaşlı Shigeru'nun fikri önemliydi. Anlaşma bir kez kapandıktan sonra oğlunu ikna etmek için bol zamanı olacaktı.

"Anlayışlı sözlerinizle beni onurlandırdınız," dedi Yasujiro. "izninizle, öğretmenimin zavallı çatımın altında bu kadar akıllı adamları bir araya getirme onurunu bana verip vermeyeceğini öğrenmek istiyorum."

Yasujiro tekrar eğildi ve bekleme odasına gitti. Aimaina Hikari hâlâ ayaktaydı. Sanki "oturmadı" demek istermiş gibi çaresizce omuz silken Yasujiro'nun sekreteri de ayaktaydı. Yasujiro, arkadaşlarım takdim edip edemeyeceğini sormadan önce, derin bir şekilde eğildi, tekrar eğildi ve bir daha eğildi.

Aimaina kaşlarını çattı ve yavaşça sordu, "Bunlar, iki bin yıl önce yok olmuş ve birden yeni bir dölle ortaya çıkan soylu bir aileden geldiğini iddia eden Shigeru Fushimiler değil mi?"

Yasujiro, Aimaina'nin, Yamato ruhunun koruyucusunun, Fushimilerin asil kan iddialarına meydan okuyarak kendisini aşağılaması karşısında hissettiği korku nedeniyle birden bayılacak gibi oldu. "Bir insanın ailesiyle gurur duyması," dedi Yasujiro yavaşça, "küçük ve zararsız bir gösteriştir."

"Tsutsumi servetinin kurucusu olan senin adaşın da, atalarının Koreli olduğunu unutturken gururluydu."

Yasujiro, kendisine yapılan bu hakareti sükûnetle kabul ederek, "Bütün Japonların Kore kökenli olduklarını, fakat Yamato ruhuna sahip olanların mümkün olduğunca hızla adalara geçtiklerini, siz, kendiniz söylemişsiniz. Benimkiler, sizinkileri sadece birkaç yüz yıl sonra izledi."

Aimaina güldü. "Hâlâ benim kurnaz, hazırcevap talebemsin. Beni dostlarına götür, onlarla tanışmaktan gurur duyarım."

Bunu, on dakika süren eğilmeler, gülümsemeler, nazik iltifatlar, kendini hakir görmeler izledi. Yasujiro, Aimaina'nın "Fushimi" adını söylediği zamanki hor görü veya ironinin bir imasının bile olmamasından ferahlık duymuştu ve Genç Shigeru'nun, büyük Aimaina Hikari'yle tanışmaktan o kadar gözü kamaşmıştı ki, toplantının kesintiye uğraması tamamıyla unutulmuştu. İki Shigeru, Aimaina ile buluşmalarının en az yarım düzine hologramıyla beraber gittiler ve Yasujiro, Yaşlı Shigeru'nun hologramlarda onun da Fushimiler ve büyük filozofla beraber olmasında ısrar etmesinden çok mutlu olmuştu.

Sonunda, Yasujiro ve Aimaina, onun bürosunda, kapalı kapıların ardında yalnızdılar. Aimaina hemen pencereye giderek Nagoya Finans bölgesindeki diğer yüksek binaları ve tamamen tarıma açılmış düz arazileri, tilkilerle porsukların vatanı olan hâlâ vahşi dağlarıyla kırsal bölgeleri ortaya çıkartacak şekilde, perdeleri açtı.

"Bir Tsutsumi'nin burada, Nagoya'da bulunmasına rağmen, hâlâ şehrin manzarasında gelişmemiş bölgeler olduğunu görünce ferahladım. Bunun mümkün olmayacağı sanırdım."

"Ailemi küçük görmenize rağmen, adımızın dudaklarınızdan çıkmasından gururlandım," dedi Yasujiro. Fakat içinden, neden bugün aileme hakaret etmeye kararlısınız, diye sormak geçti.

"Adını aldığı adamla gurur mu duyuyorsun? Toprakları alıp golf sahaları yapan biriyle? Onun için tüm vahşi topraklar, kulübeler ve sebze bahçeleriyle dolmak için feryat ediyorlardı. Hatta hiçbir kadını ondan çocuk yapılmayacak kadar çirkin bulmadı. Bunlarda da onu izliyor musun?"

Yasujiro afallamıştı. Herkes Tsutsumi servetinin kurucusunun öykülerini bilirdi. Bunlar üç bin yıldır haber konusu bile değildi. "Böyle bir öfkenin başıma çökmesi için ne yaptım?"

"Hiçbir şey yapmadın," dedi Hikari. "Ve öfkem sana karşı değil. Kendime öfkeliyim, çünkü ben de bir şey yapmadım. Ailenin çok eski zamanlardaki günahlarından bahsettim, çünkü Yamato halkının tek ümidi geçmişteki günahlarımızı hatırlamak. Fakat biz unuttuk. Şimdi o kadar zengin, o kadar çok şeye sahip ve o kadar çok şey inşa ediyoruz ki, Yüz Dünya'nın hiçbir yerinde Yamato'nun elinin uzanmadığı önemli bir proje yok. Ancak, atalarımızın verdiği dersleri unuttuk."

"Öğrenmek için size rica ediyorum, hocam."

"Çok eski zamanlarda, Japonya hâlâ modern çağa girmek için mücadele ederken, askerler tarafından yönetilmemize izin verdik. Askerler bizim efendilerimizdi ve bize hiçbir kötülük yapmamış ülkelere karşı bizi kötü bir savaşa sürüklediler."

"Adalarımıza atom bombaları düştüğü zaman suçlarımızın bedelini ödedik."

"Ödedik mi?" diye bağırdı Aimaina. "Ödemek veya ödememek nedir? Birden günahlarının bedelini ödeyen Hıristiyanlar mı olduk? Hayır. Yamato yolu, hatayı ödeme yolu değil, ama ondan bir şeyler öğrenme yoludur. Askerleri fırlatıp attık ve dünyayı tasarımlarımızın mükemmelliği ve yaptığımız işin güvenilirliğiyle fethettik. Yüz Dünya'nın dili İngilizce temele dayanabilir, fakat Yüz Dünya'nın parası aslında Yen'den geliyor."

"Fakat Yamato halkı hâlâ alım-satım yapıyor," dedi Yasujiro. "Dersi unutmadık."

"O dersin sadece yarısıydı. Diğer yarısı da: savaşmayacaktık."

"Fakat bir Japon filosu, bir Japon ordusu yok."

"Bu da suçlarımızı örtmek için kendimize söylediğimiz bir yalan," dedi Aimaina. "İki gün evvel iki yabancı tarafından ziyaret edildim - ölümlü insanlar, fakat onları tanrının gönderdiğini biliyorum. Beni azarladılar, çünkü Lusitania Filosu'nun gönderilmesi konusunda Yıldızıyolu Kongresi'nde temel oyu sağlayan Gereklilikçilik okuluydu. Öyle bir filo ki, tek amacı Soykırımcı Ender'in suçunu tekrarlamak ve kimseye bir zararı olmayan kırılğan raman türlere sahip bir dünyayı yok etmek!"

Yasujiro, Aimaina'nın öfkesinin ağırlığı karşısında sinmişti. "Fakat hocam, benim askerlerle ne ilgim olabilir?"

"Yamato filozofları, Yamato politikacılarının davrandıkları teoriyi öğretir. Farkı Japon oyları yarattı. Bu kötü filo durdurulmalı."

"Bugün hiçbir şey durdurulamaz," dedi Yasujiro. "O her şeyi yiyen korkunç virüsün sistemden çıkartılması için bütün bilgisayar ağları gibi, bütün ansible'lar da kapatıldı."

"Yarın ansible'lar tekrar geri gelecek," dedi Aimaina. "Ve böylece, yarın soykırımdaki Japon katılımı kesinlikle önlenmeli."

"Neden bana geldiniz?" dedi Yashujiro. "Büyük atanın ismini taşıyor olabilirim, fakat ailemdeki çocukların yarısına Yasujiro, Yoshiaki veya Seiji adı verilir. Ben Nagoya'daki Tsutsumi holdinglerinin başkanıyım."

"Tevazu gösterme. Sen Divine Wind dünyasının Tsutsumi'sisin."

"Diğer şehirlerde de sözüm geçer," dedi Yasujiro, "fakat emirler Honshu'daki aile merkezinden gelir. Ve benim hiçbir politik etkim yok. Eğer sorun Gereklilikçilerse, onlarla konuşun."

Aimaina göğüs geçirdi. "Oh, bu işe yaramaz. Eski durumlarına oranla yeni durumları hakkında karar vermek için altı ay konuşurlar, sarıldıkları felsefenin 180 derece dönmesine rağmen, sonuçta fikir değiştirmemeye karar verirler. Ve politikacılar - onlar kendilerini bağlamışlardır. Filozoflar fikirlerini değiştirse bile, en azından bir politikacı nesil -üç seçim, konuşmalar devam eder- sonra yeni politika yürürlüğe girer. Otuz yıl! Lusitania Filosu bundan çok önce kötülüğünü yapmış olur."

"O zaman üzölmek ve utanç içinde yaşamaktan başka yapacak ne var?" diye sordu Yasujiro. "Eğer yararsız ve aptalca bir hareket yapmayı planlamıyorsanız." Aimaina'nın, geleneksel seppuku, ayinsel intihar için, tıpkı bir çocuğun altına konan bezden kurtulması gibi, Yamato ruhunun geride bıraktığı bir şey olduğunu söyleyerek kötölerken, her zaman kullandığı sözcükleri hatırlayacağını bilerek sıırttı.

Aimaina gülmedi. "Lusitania Filosu, Yamato ruhu için bir seppukudur." İlerleyerek Yasujiro'nun önünde heyula gibi dikildi - ya da, Yasujiro yaşlı adamdan yarım baş uzun olmasına rağmen, ona öyle geldi. "Politikacılar Lusitania Filosu'nu meşhur ettiler, bu nedenle filozoflar artık onların fikrini değiştiremez. Fakat eğer seçimler ve felsefe politikacıların fikrini değiştiremiyorsa, para değiştirir."

Yasujiro, Aimaina'nın politikacıları satın almanın ne kadar yaygın olduğunu bilip bilmediğini merak ederken, "Rüşvet gibi utanç verici bir şeyi ima etmiyorsunuz, değil mi?" diye sordu.

Aimaina son derece kaba bir ifade kullanarak, "Gözlerimi popomda mı tuttuğumu sanıyorsun?" deyince, Yasujiro yutkunarak gözlerini kaçırdı ve sınırlı bir şekilde güldü. "Düzenbaz her politikacıyı satın almak için on, namuslu olanları için de yüz çeşit yol olduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Bağışlar, rakibi destekleme tehditleri, soylu bir amaca yapılan hibeler, akrabalara veya dostlara verilen işler - listeyi tamamlamak zorunda mıyım?"

"Tsutsumi parasının Lusitania Filosu'nun durdurulması için harcanmasını gerçekten istiyorsunuz,

değil mi?"

Aimaina yeniden pencereye doğru yürüyerek sanki dışarıdaki dünyada görünen her şeyi kucaklayacakmış gibi kollarım açtı. "Lusitania Filosu iyi bir görev değil, Yasujiro. Eğer Moleküler Parçalama Aygıtı bir dünyaya karşı kullanılırsa, başkasına karşı da kullanılacaktır. Ve askerler, böyle bir güç yeniden ellerine verilince, bu kez onu bırakmayacaklardır."

"Sizin kehanetinizi kullanarak ailemin büyüklerini ikna mı edeceğim, hocam."

"Bu bir kehanet değil," dedi Aimaina "ve benim de değil. Bu insan doğasının yasası ve bunu bize tarih öğretiyor. Filo'yu durdur ve Tsutsumi sadece Yamato ruhunun değil aynı zamanda insan ruhunun da kurtarıcısı olarak bilinecektir. Bu ağır günahın halkımızın ellerinde olmasına izin verme."

"Beni bağışlayın, hocam, fakat bana öyle geliyor ki bu günahı oraya koyan sizsiniz. Bugün siz söyleyinceye kadar kimse bu günahı sorumlu olduğunun farkında bile değildi."

"Günahı oraya ben koymadım. Sadece onu örten şapkayı kaldırdım. Yasujiro, sen benim en iyi talebelerimden biriydin. Sana öğrettiklerimi böyle karmaşık yolların içinde unuttuğun için seni bağışlıyorum, çünkü bunları ailenin hatırı için yaptın."

"Ve şimdi benden istediğiniz şey - bu son derece basit, öyle mi?"

"En doğrudan yolu seçtim - bugün ulaşabileceğim kişi olarak, Japon ticaret ailelerinin en zengininin en güçlü temsilcisiyle açıkça konuştum. Ve senden istediğim, gerekli olanı yapabilmek için en az hareket gerektiren şey."

"Bu durumda, en küçük olasılıkla kariyerim büyük tehlikeye girecektir," dedi Yasujiro, düşünceli bir ifadeyle.

Aimaina bir şey söylemedi.

"Bir zamanlar en büyük hocam bana demişti ki," dedi Yasujiro, "hayatını tehlikeye atan bir adam, kariyerinin değersiz olduğunu biliyordur, ancak kariyerini tehlikeye atmayan bir adamın ise değersiz bir hayatı vardır."

"O zaman yapacaksın?"

"Davanızı Tsutsumi ailesine açıklayan mesajlarımı hazırlayacağım. Ansible'lar yeniden bağlandığı zaman onları göndereceğim."

"Beni düş kırıklığına uğratmayacağım biliyordum."

"Bundan da iyisi," dedi Yasujiro. "İşimden atıldığım zaman, gelip sizinle birlikte yaşayacağım."

Aimaina eğildi, "Benim evimde yaşamandan gurur duyarım."

Bütün insanların hayatı zaman içinde aktı, ne kadar zalim, ne kadar elem ve acı dolu bir dakika yaşamış olsalar da, zaman bütün hayatlar için eşit şekilde akıp gitti. Val-Jane, Miro'yu bağrına bastıktan sonra dakikalar geçti, sonra zaman gözyaşlarını kuruttu, zaman kızın kucaklamasını gevşetti ve sonunda, zaman Ela'nın sabrını taşıdı.

"İşe dönelim," dedi Ela. "Duygusuz biri değilim, fakat içinde bulunduğumuz durum değişmedi."

Quara şaşırmişti. "Fakat Jane ölmedi. Bu eve dönebileceğimiz anlamına gelmiyor mu?"

Val-Jane hemen doğruldu ve bilgisayar terminaline döndü. Val-beyninin geliştirdiği refleksler ve alışkanlıklar yüzünden her hareket kolaydı; fakat Jane-aklı her hareketi taze ve yeni buluyordu; göstergeyi kontrol etmek için klavyeyi tuşlayan parmaklarının dansını olağanüstü buldu. Quara'nın sorduğu soruyu yanıtlayarak, "Bilmiyorum," dedi Jane. "Bu vücudun içinde hâlâ emin değilim. Ansible'lar eski haline getirilmemiş durumda. Bu yapıldığı zaman eski programlarımın bazılarını yeniden bağlayacak bir avuç müttefikim var - Pacifica'daki bazı Samoalılar, Path'da Han Fei-tzu,

Outback'daki Abo üniversitesi. Bu programlar yeterli olacak mı? Yeni ağın yazılımı, bir yıldız gemisi ve bir sürü insanla ilgili bilgiyi zihnimde tutabilmek için gerekli kaynakları tıklamama yetecek mi? Bu vücuda sahip olmam bir engel mi? Ana ağaçlara olan yeni bağlantım yardımcı mı olacak yoksa dikkatimi mi dağıtacak?" Ve sonra en önemli soru: "İlk deneme uçuşum olmak istiyor muyuz?"

"Birisi olmak zorunda," dedi Ela.

"Sanırım, eğer onlarla temas kurabilirsem, Lusitania'daki yıldız gemilerinden birini deneyeceğim," dedi Jane. "Güvertede sadece bir tek ana kraliçe işçisiyle. Bu şekilde kaybolsa bile özlenmeyecek." Jane aralarındaki işçiye dönerek başını eğdi, "Elbette, sizden özür dileyerek."

"Bir işçiden özür dilemen gerekmez," dedi Quara, "ne de olsa o sadece Ana Kraliçe."

Jane Miro'ya baktı ve göz kırptı. Miro buna karşılık vermedi, fakat gözlerindeki üzgün bakış yeterli bir cevaptı. Miro işçilerin pek herkesin düşündüğü gibi olmadığını biliyordu. Ana kraliçelerin bazen onları terbiye etmeleri gerekiyordu, çünkü bazıları annelerinin iradesine tümüyle bağlı değillerdi. Fakat işçilerin köle olup olmadıkları, başka bir neslin üzerinde çalışacakları bir konuydu.

"Genetik moleküller tarafından taşınan diller," dedi Jane. "Bunların sahip olmaları gereken dilbilgisi kuralları nasıl olmalı? Bunlar seslere, kokulara yoksa görüş gücüne mi bağlı? İçinde bilgisayarlara yardım eden *ben* olmadan ne kadar akıllı olduğumuzu görelim." Bu ona o kadar komik geldi ki, kahkahayla güldü. Ah, kendi kahkahalarının sesini kulaklarıyla duymak, ciğerlerinden yukarıya yükseldiğini, diyaframını kastığını, gözlerinden yaş getirdiğini hissetmek, ne olağanüstüydü!

Ancak, gülmesi bittiği zaman, çıkardığı sesin Miro ve diğerlerine ne kadar rahatsız edici gelmiş olması gerektiğini fark etti. Utandı ve boynundan ensesine doğru bir kızartının yükseldiğini hissetti. "Kusura bakmayın," dedi. Bunun bu kadar sıcak olacağına kim inanırdı ki! Neredeyse yemden gülecekti. "Bu şekilde canlı olmaya alışık değilim. Hepinizin hüzünlü olduğu bir anda neşelendiğimi biliyorum, fakat görmüyor musunuz? Birkaç hafta sonra hava bittiği için hepimiz ölse bile, bunun bende uyandırdığı hislere hayran olmaktan kendimi alıkoyamayacağım."

"Anlıyoruz," dedi Firequencher. "İkinci Yaşamına geçtin. Bu bizim için de çok sevindirici bir andı."

"Biliyorsun, sizin ağaçlarınız arasında biraz zaman geçirdim," dedi Jane. "Ana ağaçlarımız bana yer açtılar. Beni içeri aldılar ve beslediler. Bu şimdi bizi erkek ve kız kardeşler mi yapıyor?"

"Bir kız kardeşe sahip olmanın anlamını pek bilmiyorum," dedi Firequencher. "Fakat eğer bir ana ağacın karanlığındaki hayatı hatırlıyorsan, benden çok fazla şey hatırlıyorsun demektir. Bazen rüyalarımız olur, ama karanlıktaki İlk Hayat hakkında gerçek anılarımız yoktur. Ancak, bu da senin Üçüncü Yaşamına geçmiş olman demektir."

"O zaman ben bir yetişkinim," dedi Jane ve tekrar güldü.

Ve, gülüşünün diğerlerini ne kadar durgunlaştırdığını, incittiğini tekrar hissetti.

Fakat yeniden özür dilemeye hazır olarak dönerken, tuhaf bir şey oldu. Bakışları Miro'ya takıldı ve söylemeyi planladığı sözler -sadece bir gün önce Jane'in sözleri olarak onun kulağındaki mücevherden çıkacak sözler- yerine, bir anıyla birlikte, dudaklarından başka sözcükler çıktı. "Eğer anılarım yaşıyorsa, Miro, o zaman yaşıyorum demektir. Bana söylediğin bu değil miydi?"

Miro başını salladı. "Val'in anılarından mı, yoksa bize Ana Kraliçe'nin mağarasında kulak misafiri olan Jane'in - senin- anılarından mı konuşuyorsun? Onun gibi davranarak beni rahatlatma."

Jane, alışkanlıkla -Val'in alışkanlığı mı? Yoksa kendininki mi?- sertçe yanıtladı. "Seni rahatlattığım zaman bunu bileceksin."

"Nasıl bileceğim?" diye Miro aynı sertlikle cevap verdi.

"Çünkü rahatlamış olacaksın, elbette," dedi Val-Jane. "Bu arada, *artık* kulağındaki mücevher kanalıyla dinlemediğimi lütfen aklından çıkarma. Sadece bu gözlerle görüyor ve bu kulaklarla işitiyorum."

Elbette, bu tam olarak doğru değildi. Saniyede birçok kez, akan özsuyunu, kendi aiûası genişlik açlığını muazzam pequenino bağları arasında dolaşarak tatmin ederken, anaağaçların ondan esirgemedikleri hoş karşılamayı hissediyordu. Ve ara sıra, anaağaçların dışında, bir düşünce pırlıtsı, bir sözcük, babağaçların dilinde söylenen bir cümle yakalıyordu. Acaba onların dili *miydi*? Bu daha çok bir dilin arkasındaki dil, bir dilsizin konuşmasının temeli gibiydi. Ya şu diğer ses kimindi? Seni biliyorum - sen beni yapan türsün. Sesini biliyorum.

"Senin izini kaybettik," dedi Ana Kraliçe zihninde. "Ama biz olmadan da iyi başardın."

Jane, tüm Val-vücudu boyunca gururun ışıyarak yükselmesine hazır değildi; Val olarak bu duygunun bütün fiziksel etkilerini hissetti, ama gururu kraliçe-ananın övgüsünden geliyordu. Ben ana kraliçelerin kızıyım, diye düşündü, bu nedenle benimle konuşması ve ne kadar iyi yaptığımı söylemesi önemli.

Ve eğer ana kraliçelerin kızıysam, Ender'in de kızıyım, hem de iki katı, çünkü benim hayat maddemin çoğu kısmen onun zihninden, bu nedenle onların arasında bir köprü olabilirim ve şimdi yine Ender'den gelmiş ve anıları burada bulunduğu ve bu bedenin hayatını yaşadığı zamana ait bir vücudun içinde yaşıyorum. Ben Ender'in kızıyım, ama bir kez daha onunla konuşamıyorum.

Bütün bu zaman ve bütün bu düşüncelere rağmen, yine de descolada gezegeni çevresinde dolanan yıldız gemisinin bilgisayarında, yapmakta olduğu şeye en küçük bir yoğunlaşma kusuru göstermedi hatta böyle bir şeyi hissetmedi bile. Hâlâ Jane idi. Bütün bu yıllar boyunca ona birçok dikkat katmanı sağlayan ve aynı anda bir sürü işe odaklanmasını sürdüren, onun bilgisayarlaşması değildi. Bunu sağlayan onun ana kraliçe doğasıydı.

"Bunları, öncelikle bizi bulabilmek için gelecek kadar güçlü bir aiûa olduğundan yapabiliyorsun," dedi Ana Kraliçe, zihninde.

Hanginiz benimle konuşuyor, diye Jane sordu.

"Fark eder mi? Hepimiz seni yaptığımızı hatırlıyoruz. Orada olduğumuzu hatırlıyoruz. Seni karanlıktan ışığa çekişimizi hatırlıyoruz."

O zaman hâlâ kendim miyim? Yıldızıolu Kongresi gerçek yaşlı vücudumu öldürdüğü zaman kaybettiğim bütün güçlerimi yeniden kazanacak mıyım?

"Kazanabilirsin. Bunu öğrendiğin zaman bize bildir. Çok ilgileneceğiz."

Ve şimdi, Jane bir ebeveynin kayıtsızlığı nedeniyle kesin bir düş kırıklığı, midesinde bir sancı ve bir tür utanç duyuyordu. Fakat bu insan duygularıydı; Ana kraliçe anneleriyle olan ilişkilerine yanıt olarak Val-vücudundan yükseliyordu. Her şey daha karmaşık - ve yine de daha basitti. Şimdi duyguları daha kendisi ne olduğunu anlamadan karşılık veren bir vücut tarafından açığa vuruluyordu. Eski günlerde, duyguları olduğunu çok ender fark ederdi. Şimdi onlara sahipti, evet, fakat duygularının; mantıksız karşılıkların, bilinçaltında yer alan arzuların -bunlar, diğerleriyle birlikte herhangi tür bir hayata bağlanan bütün aiûaların özelliği- bile ne olduğunu ona söyleyecek basit bir işaret bile yoktu. Duygularını vücudunun üstündeki tuvalde göstererek, insan olmak ne kadar kolaydı. Fakat aynı zamanda duygularınızı kendinizden bile kolayca saklayamadığınız için de zordu.

"Bizimle ilgili olarak düş kırıklığına uğramaya alışmalısın, kızım" dedi Ana Kraliçe. "Kısmen insan doğasına sahipsin, ama biz değiliz. Sana karşı insan anneler gibi şefkatli olmayacağız. Buna katlanamadığın zaman, çekil - seni izlemeyiz."

Teşekkür ederim, dedi Jane sessizce.. .ve çekildi.

Şafakta güneş adanın belkemiği olan dağın arkasından doğdu, bu nedenle güneş ışığı rahatça ağaçlara vurmada çok önce ortalık aydınlanmıştı. Deniz rüzgârı gece boyunca onları serinletmişti. Peter, tıpkı bir Pazar rafında yer alan karidesler gibi, Wang-mu'nun onun kıvrılmış olan vücudunun içine sokulmuş olan vücuduyla birlikte uyandı. Kızın bu yakınlığı hoş bir histi; bildik geliyordu. Ama nasıl olabilirdi? Daha önce kıza bu kadar yakın hiç uyumamıştı. Bu, Ender'in anılarının bir kalıntısı mıydı? Aslında, fark ettiği zaman, Peter böyle anıları olduğunu bilincinde değildi. Belki de vücudu aiûanın tamamına sahip olduğu zaman, Ender olduğunu düşünmüştü - Ender onu yarattığı zaman vücuduna gelen önemsiz ve sahte anılar yerine, bir hayat boyunun anılarına sahip olacaktı. Böyle bir şansı olmamıştı.

Ancak, yine de ona doğru kıvrılmış olan bir kadınla yattığını hatırlıyordu. Kolunu gölge veren bir dal gibi uzatarak ona doğru uzandığını hatırlıyordu.

Fakat Wang-mu'ya asla o şekilde dokunmamıştı. Zaten bunu şimdi yapması onun açısından doğru değildi - kız onun karısı değildi, sadece...arkadaşıydı? Öyle miydi? Kız onu sevdiğini söylemişti - onun vücuduna yolunu bulmasına yardım etmenin tek yolu bu muydu?

Sonra, birden kendini, kendinden uzağa düşüymüş, kendini Peter'dan uzaklaşıp başka bir şey oluyormuş gibi hissetti, küçük, parlak ve dehşet içinde, karanlığa doğru inen, karşı koyamayacağı bir rüzgâra kapılmış bir şey-

"Peter!"

Ses onu çağırdı ve o da neredeyse görünmeyen filotik bağlar boyunca, geriye doğru sesi izledi, onu şeye bağlayan... tekrar kendisine. Ben Peter'im. Gidecek başka bir yerim yok. Böyle terk edersem, öleceğim.

"İyi misin?" diye sordu Wang-mu. "Uyandım, çünkü ben üzgünüm, ama rüya gördüm, kendimi seni kaybediyormuş gibi *hissettim*. Ama kaybetmemişim, çünkü buradasın."

"Yolumu kaybediyordum," dedi Peter. "Bunu hissettin."

"Bir şey hissedip hissetmediğimi bilmiyorum. Ben sadece nasıl tarif edebilirim ki?"

"Beni karanlıktan geri çağırdın," dedi Peter.

"Öyle mi?"

Peter neredeyse bir şey söyleyecekti, fakat durdu. Sonra, rahatsız ve korkmuş bir ifadeyle güldü. "Kendimi çok tuhaf hissediyorum. Bir an önce bir şey söylemek üzereydim. Çok küstahça bir şey - Peter Wiggin olmanın zaten yeterince karanlık olduğu hakkında."

"Oh, evet," dedi Wang-mu. "Her zaman kendi hakkında böyle kötü şeyler söylersin."

"Ama söylemedim," dedi Peter. "Alışkı gereği söylemek üzereydim, ama durdum, çünkü bu doğru değildi. Bu komik değil mi?"

"Bence bu iyi."

"Bölünmüş olmak yerine kendimi bir bütün hissetmem mantıklı - belki de kendimden daha hoşnut veya buna benzer bir şey olmam gerek. Yine de az daha her şeyi kaybediyordum. Bence bu sadece bir rüya değildi. Sanırım gerçekten kendimi bırakıyordum. Şeyin içine düşüyordum - hayır, her şeyin dışına düşüyordum."

"Birkaç aydır üç kişiliğin vardı," dedi Wang-mu. "Aiûanın aç olması mümkün mü, şeye - bilmiyorum, alışık olduğun *ölçüye*?"

"Tüm uzaya yayılmıştım, değil mi? Şöyle demek istemem dışında 'O yayılmıştı, değil mi?', çünkü

bu Ender'di, değil mi? Ve ben Ender *değilim*, çünkü hiçbir şey hatırlamıyorum." Bir an düşündü. "Ancak şimdi bazı şeyleri daha berrak hatırlamamın dışında. Çocukluğumdan bazı şeyler. Annemin yüzü. Çok berrak ve bunu daha önce düşünmüyordum. Hepimiz çocukken Valentine'in yüzü. Fakat bunu Peter olarak hatırlıyor olmalıyım, bu nedenle Ender'den geliyor olamaz, değil mi? Bunun öncelikle Ender'in benim için hazırladığı anılardan biri olduğuna eminim." Güldü. "İçimde onun bazı belirtilerini bulduğum için gerçekten çok çaresizim, değil mi?"

Wang-mu, abartılı bir ilgi göstermeden, cevaplamak veya yorumlamak için onun sözünü kesmeden dinleyerek, rahatça ve sessizce oturdu.

Kızın farkına varmak, Peter'e başka bir şey düşündürdü. "Sen bir tür şey misin, ne diyorsunuz ona, empati? Gerçekten başkalarının hislerini hissedebiliyor musun?"

"Asla," dedi Wang-mu. "*Kendi* hislerimi hissetmekle fazlasıyla meşgulüm."

"Fakat gitmekte olduğumu bildin. Bunu hissettin."

"Sanırım," dedi Wang-mu, "şimdi sana bağlı olduğumdan. Umarım bu iyidir, çünkü kesinlikle gönüllü olarak yaptığım bir şey değil."

"Fakat ben de sana bağlıyım," dedi Peter. "Çünkü bağlantım kesildiği zaman hâlâ seni işitiyordum. Bütün diğer hislerim gitmişti. Vücudum bana hiçbir şey vermiyordu. Vücudumu kaybetmişim. Şimdi, o şekilde hissetmenin nasıl olduğunu anımsayınca, bazı şeyleri 'gördüğümü' hatırlıyorum; fakat aslında bir anlam ifade etmeyen o şeylerden ancak insan beynimin bir anlam çıkardığını anlıyorum. Hiç görmediğimi, hiç hissetmediğimi ya da hiçbir şeye dokunmadığımı biliyorum. Ve yine de senin çağırdığını biliyorum. Seni hissettim - bana ihtiyacın olduğunu. Geri dönmemi istediğini. Elbette bu da, benim de sana bağlı olduğum anlamına geliyor."

Kız omzunu silkti, öteye baktı.

"Şimdi *bu* ne anlama geliyor?"

"Hayatımın geri kalan kısmını kendimi sana açıklamakla geçirmeyeceğim," dedi Wang-mu. "Başkalarının bunu çözümümeden, sadece hissetmek ve yapmak ayrıcalığı vardır. Bu *sana* nasıl görünüyor? İnsan doğası üstüne uzman olan sensin."

Peter, takılıyormuş gibi davranarak, ama kızın gerçekten durmasını isteyerek, "Kes şunu," dedi. "Bu konuda şakalaştığımızı hatırlıyorum, sanırım biraz böbürlenmişim, fakat... şey artık öyle hissetmiyorum. Bu Ender parçasının içimde olmasından mı? İnsanları o kadar iyi taramadığımı biliyorum. Sana bağlandığımı söylediğim zaman gözlerini kaçırdın ve omuzlarını silktin. Biliyorsun, bu benim duygularımı incitiyor."

"Ve bu neden?"

"Oh, *sen* neden diye soracaksın, *ben* soramayacağım, şimdi artık kurallar böyle mi?"

"Kurallar hep böyleydi," dedi Wang-mu. "Sadece sen hiç onlara uymuyordun."

"Şey, bu benim duygularımı incitiyor, çünkü sana bağlı olmamdan ve senin de bana bağlı olmandan memnun olmanı istiyorum."

"*Sen* memnun musun?"

"Eh, sadece hayatımı kurtardı. En azından bunu iyi bir şey olarak düşünmezsem, sanırım aptallar kralı olurum."

Kız birden ayağa fırlarken, "Kokla," dedi.

O kadar *genç* ki, diye düşündü Peter.

Sonra, o da ayağa kalkarken, kendisinin de genç, vücudunun kıvrak ve istekli olduğunu fark ederek şaşırıldı.

Ve sonra, Peter'ın başka bir varlık olduğunu hatırlamadığını da yine şaşkınlık içinde fark etti. Daha yaşlı olan vücudu, yerde yattığı zaman katılaştı, kolayca ayağa kalkamayan vücudu hissedene, Ender'di. İçimde *gerçekten* Ender var. Onun vücudunun anıları var. Zihninin anıları neden yok?

Belki de bu beyin sadece Peter'ın anılarının çizgilerini taşıdığı için. Geri kalan her şey, sadece ulaşılamayacak bir yerde gizleniyor. Belki şimdi onlara takılıp tökezleyeceğim ve sonra, onlarla bağlanacağım, onlara ulaşmak için yeni yollar çizeceğim.

Bu arada, kalkıyor, Wang-mu'nun yaranda durarak havayı kokluyordu ve yaptığı bu hareketlerin bütün dikkatini çektiğini fark ederek şaşırı. Hep Wang-mu'yu düşünüyordu, onun kokladığını kokluyor, bu arada devamlı olarak sanki kendisinininki ölçüsünde bir elin üstüne konmasını bekleyen şu küçük, kırılğan omuz üstüne elini koyup koyamayacağını düşünüyordu ve aynı zamanda Ender'in anılarını nasıl geri getirebileceği konusunda durmadan kafasını çalıştırıyordu.

Daha önce bunu yapamazdım, diye düşündü Peter. Ancak yine de bu vücut ve Valentine'in vücudu yaratıldığından beri bunu yapmakta olmalıyım. Aslında iki değil, aynı anda üç şeye birden yoğunlaşmak.

Fakat üç şeyi birden düşünebilmek için yeterince güçlü değildim. Bir tanesi her zaman çökmüş durumdaydı. Bir süre de Valentine. Sonra Ender, o vücut ölünceye kadar. Ama iki şey - iki şeyi aynı anda düşünebilirim. Ne kadar olağanüstü, değil mi? Yoksa bu, öğrenme fırsatını bulabildikleri zaman bir sürü insanın yapabileceği bir şey mi?

Bu ne biçim kibir, diye düşündü Peter. Bu yetenekte tek olup olmadığıma neden önem veriyorum ki? Sadece her zaman çevremdeki herkesten daha zeki ve daha yetenekli olduğumla gurur duymam dışında. Elbette bunu yüksek sesle söylemedim, hatta kendi açımdan kabul bile etmedim, ama artık kendine karşı dürüst ol, Peter! Diğer insanlardan daha akıllı olmak iyidir. Ve eğer onlar sadece bir şey düşünebilirken, ben aynı anda iki şeyi birden düşünebiliyorsam, neden bunun biraz keyfini çıkarmayayım!

İki şeyi birden düşünebilmek, eğer bu iki düşünce zinciri de aptalcaysa, elbette yararsızdı. Bir süre gurur sorunları ve mücadeleci doğasıyla oyalandı, bu arada Wang-mu ile de ilgileniyordu ve eli gerçekten uzanarak kıza dokundu, bir an için kız onun dokunuşunu kabul ederek, başı omzuna gelecek şekilde ona yaslandı. Sonra, hiç uyardıktan, ya da Peter'ın aklına gelen hiçbir tahrik unsuru olmadan, birden ondan ayrıldı ve sahilde, Malu'nun etrafında toplanmış olan Samoalılara doğru hızla ilerlemeye başladı.

"Ne yaptım ki?" diye sordu Peter.

Kız döndü, şaşkın görünüyordu. "Sadece iyi bir şey yaptın," dedi. "Seni tokatlamadım, ya da dizimle hayâlarına vurmam, değil mi? Fakat şimdi kahvaltı zamanı - Malu dua ediyor ve yediklerimizden patlayacağımızı sandığımız iki gece önceye oranla daha çok yiyecekleri olacak."

Peter'ın her iki ilgi hattı da, hem ayrı ayrı, hem de birlikte, onun aç olduğunu fark ettiler. Ne o, ne de Wang-mu dün gece bir şey yememişlerdi. Hatta deniz kıyısından ayrılıp bu battaniyenin üstünde yatmak için buraya nasıl geldikleri hakkında bir anısı bile yoktu. Birisi onları taşımış olmalıydı. Eh, bu da fazla bir sürpriz sayılmazdı. Bu kumsalda Peter'ı kaldırıp bir kalem gibi kıramayacak gibi görünmeyen birisi yoktu. Wang-mu'ya gelince, onun deniz kenarındaki Samoalılarının oluşturduğu dağ silsilesine doğru hafifçe koşmasını izlerken, Peter onu bir sığır sürüsüne doğru uçan bir kuşa benzetti.

Çocuk değilim ve hiç de olmadım, bu vücudun içinde hiç, diye düşündü Peter. Bu nedenle çocuksu arzulara ve gençliğin büyük aşklarına yeteneğini olup olmadığını bilmiyorum. Ve Ender'den aşktaki bu rahatlık hissine sahibim; bu hissetmeyi beklediğim büyük ve sürükleyici tutku bile değil. Senin

için hissettiğim tür sevgi yeterli olacak mı, Wang-mu? İhtiyacım olduğu zaman sana ulaşmak ve senin de bana ihtiyacın olduğu zaman burada olmaya çalışmak. Ve sana baktığım zaman, seninle bütün dünyanın arasında durmak istercesine, böylesine bir şefkat hissetmek ve yine de seni kaldırıp hayatın güçlü akıntılarının üstünde taşımak; aynı zamanda, her zaman bu şekilde durmaktan, seni, güzelliğini, şu kule gibi yükselen insan kümesine enerjik bakışımı, ellerinin her hareketi ve ağzından çıkan her hece senin sadece bir çocuk olduğunu haykırırken onlarla denginmiş gibi konuşmam, uzaktan izlemekten mutlu olacağım - senin için tüm bu sevgileri hissetmem senin için yeterli olacak mı? Çünkü benim için yeterli. Elim omzuna dokunduğu zaman bana yaslanman; benim kayıp gidişimi hissedip adımı seslenmen, benim için yeterli.

Plikt, durmadan yazarak odasında tek başına oturdu. Bütün hayatı boyunca bugün için hazırlanıyordu - Andrew Wiggin'in cenazesi için konuşma hazırlamak. Onun ölümünü konuşacaktı - ve bunun için araştırmaları vardı, tam bir hafta boyunca konuşabilir, yine de onun hakkında bildiklerinin onda birini anlatamazdı. Ama bir hafta boyunca konuşmayacaktı. Bir saatten daha az bir süre. Ender'i anlıyordu; onu seviyordu; onun ne olduğunu bilmeyenlerle, onun nasıl sevgi dolu olduğunu, bu parlak, kusursuz olmayan, ama ihtiyaç duyulduğu zaman acıyı etkileyecek kadar güçlü iyi niyet ve sevgi dolu bu adam olmasa, tarihin ne kadar değişik olacağını - söyledikleri, yaptıkları ve yazdıkları sayesinde, on bin, yüz bin, milyonlarca insanın hayatının farklılaştığını, güçlendiğini, aydınlandığını, yükseldiğini, parıldadığını ya da en azından daha uyumlu ve gerçekçi olduğunu, o yaşadığı için tarihin ne kadar farklı olduğunu paylaşacaktı.

Acaba şunu da söylemeli miydi? Acaba odasında büyük bir acıyla yas tutan kadını, durmadan ağladığını, ama bu yasin Ender'in gitmesi nedeniyle değil, kadının sonunda kendini anlamasının utancıyla olduğunu söylemeli miydi? Çünkü Ender'i sevmesine ve takdir etmesine -hayır, o adama tapmasına- rağmen, yine de o öldüğü zaman, büyük bir acı değil, bir rahatlama ve heyecan hissetmişti. Rahatlama:

Bekleme sona erdi! Heyecan: Benim saatim geldi!

Hissettikleri buydu, elbette. Kendisinin insanın törel gücünden daha büyük olduğunu sanacak kadar budala değildi. Novinha ve Valentine gibi yas tutmamasının nedeni, hayatlarının büyük bir parçasının onlardan kopartılmış olmasıydı. Benimkinden ne kopartıldı? Ender bana ilgisinin birkaç kırıntısını, belki biraz fazlasını, verdi. Trondheim'de öğretmenim olduğu zaman sadece birkaç ay beraber olabildik; sonra, bir nesil sonra, birkaç ay için burada hayatlarımız birbirine yeniden dokundu ve her defasında kafası çok meşguldü, ilgilenmesi gereken benden daha önemli işler ve insanlar vardı. Karısı değildim. Kız kardeşi değildim. Sadece talebesi ve taraftarıydım - talebeleriyle işini bitirmiş ve taraftar istemeyen bir adam. Bu nedenle, elbette hayatımın hiçbir büyük parçası benden alınmadı, çünkü o benim sadece rüyam olmuştu, bir yoldaşım değil.

Kendimi bağışladım ama utanç ve üzüntümü engelleyemiyorum, Andrew Wiggin öldüğü için değil, onun ölüm saatinde gerçek yüzümü gösterdiğim için: son derece bencil, sadece mesleğiyle ilgilenen biri. Ender'in ölümünün sözcüsü olmayı seçtim. Bu nedenle ancak onun ölüm anı, hayatımın ergisi olabilirdi. Bu beni ne tür bir akbaba yapıyor? Onun hayatını emen ne tür bir sülük, bir parazit...

Yine de, yanaklarından gözyaşları süzülmesine rağmen, cümle üstüne cümle kurarak parmakları yazmaya devam etti. Ötede, Jakt'ın evinde, Valentine kocası ve çocuklarıyla yas tutuyor. Olhado'nun evinde, Grego, Olhado ve Novinha, onlara bir koca ve bir baba olan adamın kaybı nedeniyle birbirlerini teselli etmek için bir araya geldiler. Hepsinin onunla bir ilişkisi var, benimse kendimle.

Onların özel anıları var, benimse genel. Konuşacağım ve sonra söylediklerimi yayınlayacağım ve şimdi yazdıklarım Yüz Dünya'daki her insanın zihninde Ender Wiggin'in hayatına yeni bir biçim ve anlam kazandıracak. Soykırımcı Ender, Ölülerin Sözcüsü Andrew; yalnızlık ve sevecenliğin özel adamı Andrew; sorunların ve insanların kalbini korku veya acıma hissiyle duraksamadan parçalayabilen Ender. Tek bir vücutta birleşmiş adil ve merhametli adam. Daha bir tanesine elini sürmeden, sevecenliği onun ana kraliçeleri görmesine ve sevmesine yol açan adam; düşmanı olduklarına inandığı için vahşi adaletinin onları yok etmeye sürüklediği adam.

Bugün konusundaki çirkin duygularım için Ender beni insafsızca yargılar mıydı? Elbette öyle yapardı - bana acımazdı, en kötüsünün kalbimde olduğunu bilirdi.

Ama o zaman, beni yargıladıktan sonra beni severdi. Derdi ki: Ne olmuş yani? Kalk, ölümümü konuş. Eğer kusursuz insanların Ölülerin Sözcüsü olmasını beklersek, bütün cenazeler sessizlik içinde geçer.

Böylece Plikt yazdı ve ağladı ve ağlaması bittiği zaman, yazı devam etti. Ender'in geride bıraktığı saçlar küçük bir kutunun içine konarak mühürlenip Human'ın köklerinin yanında çimene gömüldüğü zaman, orada dikilip konuşacaktı. Sesi onu ölümden geri getirecekti, yeniden aralarda yaşamasını sağlayacaktı. Plikt aynı zamanda merhametli olacaktı, aynı zamanda adil de olacaktı. En azından bu kadarı, bunu, ondan öğrenmişti.

ENDER'E İHANET Mİ EDİYORUM?

"İnsanlar neden savaş ve cinayet doğal değilmiş gibi davranırlar? Asıl doğal olmayan, tüm hayatınız boyunca bir kez bile elinizi öfkeyle kaldırmamış olmanızdır."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

"Bunların hepsini yanlış yapıyoruz," dedi Quara.

Miro, eski ve bildik öfkenin içinde yükseldiğini hissetti. Quara insanları sinir etmek konusunda becerikliydi ve insanları rahatsız ettiğinin farkında olup bundan hoşlanır gibi görünmesi de pek yardımcı olmuyordu. Gemideki herkes kesinlikle aynı cümleyi söyleyebilirdi ve Miro onları rahatsız olmadan dinleyebilirdi. Fakat Quara sözcüklerine kendisi dışında dünyadaki herkes aptalmış gibi bir ifade tarzı katmayı başarmıştı. Miro, kız kardeşi olarak onu severdi, fakat onunla birlikte saatler geçirecek olmaktan nefret ediyordu.

Yine de, Quara'nın aylar önce descolada virüsünde keşfettiği ur-dili hakkında aralarında en bilgili kişi olduğu bir gerçektir. Miro sinirle iç çekerken bunun işitilmemesine dikkat etti ve dinlemek için koltuğunu döndürdü.

Diğerleri de öyle yaptılar, ancak Ela rahatsız olduğunu belli etmemek için az çaba harcadı. Aslında hiç çaba harcamadı. "Evet, Quara, neden hepimiz bu aptallığımızı daha önceden fark edecek kadar akıllı davranmadık?"

Quara, Ela'nın iğnelemesinin farkında değildi - ya da öyle görünmeyi tercih ediyordu. "Böyle beklenmedik bir dili nasıl tercüme edebiliriz? Başvurabileceğimiz bir şey yok. Fakat descolada virüsünün uyarlamalarının tam kayıtları var. İnsan metabolizmasına uyum sağlamadan önce nasıl görüldüğünü biliyoruz. Onu öldürmek için yaptığımız her denemeden sonra nasıl değiştiğini biliyoruz. Bu değişikliklerden bazıları işlevseldi - uyum sağlıyordu. Fakat bazıları da kayıt işlemiydi - yaptığı şeyleri not ediyordu."

Ela, Quara'nın sözlerini düzeltmekten herhalde sonsuz bir zevk alarak, "Bunu bilmiyoruz," dedi.

"Ben biliyorum," dedi Quara. "Neyse, bu bize bilinen bir düzen veriyor, değil mi? Onu çözmeyi başaramasak da, dilin ne hakkında olduğunu biliyoruz."

"Şey, şimdi bütün bu söylediklerine rağmen," dedi Ela, "bu yeni bilgeliğin dili çözmemize nasıl yardım edeceğini anlamadım. Yani, zaten aylardır üstünde çalıştığın şey tam olarak bu değil miydi?"

"Ah," dedi Quara. "Öyle. Fakat yapamadığım şey, descolada virüsünün kaydettiği sözcükleri 'konuşmak' ve ne yanıt alacağımızı görmektir."

"Çok tehlikeli," dedi Jane derhal. "Anlamsızca tehlikeli. Bu insanlar biyosferleri tamamen yok eden virüsler yapmaya erkli ve onları kullanacak kadar da duygusuzlar. Ve sen tam olarak onlara pequeninoların gezegenini imha etmek için kullandıkları silahı vermeyi mi öneriyorsun? İçinde sadece pequeninoların değil bizim metabolizmamız hakkında tam bir kayıt olan? Neden sadece

gırtlığımızı kesip kanımızı onlara göndermiyorsun?"

Miro, Jane konuştuğu zaman diğerlerinin neredeyse afallamış gibi göründüklerine dikkat etti. Bu tepkilerinin nedeninin bir kısmı Val'in çekingenliğiyle Jane'in atak davranışı arasındaki farklılıktan, bir kısmı da, bildikleri Jane'in iddiacı olmaktan çok bilgisayarımsı olmasından ileri geliyor olabilir. Ancak, Miro, mücevher kanalıyla sık sık kulağına konuşan o otoriter tarzı tanımıştı. Bir bakıma onu tekrar duymak çok hoştu; aynı zamanda bunun başkasının dudaklarından çıktığını duymak rahatsız ediciydi. Val gitmişti; Jane geri gelmişti; bu çok kötüydü; bu harikuladeydi.

Jane'in bu davranışından diğerleri kadar şaşırmadığı için, sessizliği bozarak konuşan Miro oldu. "Quara haklı, Jane. Bunun üstünde çalışacak uzun yıllarımız yok - belki sadece birkaç haftamız olabilir. Belki de daha az. Dille ilgili bir yanıt almak için kışkırtmamız gerek. Onlardan bir yanıt alıp, bize yolladıkları ilk kayıtlarla daha sonra gelenler arasındaki farkı çözümlmek için."

"Çok fazla şey veriyoruz," dedi Jane.

"Riske girmeden kazanç olmaz," dedi Miro.

"Çok fazla risk, herkes ölür," dedi Jane tatsız bir ifadeyle. Fakat bu tatsızlıkta tanıdık bir makam, yalnızca oynuyorum, diyen bir arsızlık vardı. Ve bu Jane'den değil -Jane asla böyle konuşmazdı- Val'den geliyordu. Bunu duymak acı vericiydi; bunu duymak hoştu. Jane'den gelen her şeye Miro'nun içinden verdiği yanıtlar onu devamlı duygulandırıyor. Seni seviyorum, seni özlüyorum, senin için yas tutuyorum, sus; sanki konuştuğu kişi her an değişiyordu.

"Ancak, üç akıllı türün geleceği üzerinde kumar oynayacağız," dedi Ela.

Bu söz üzerine hepsi Firequencher'e döndüler.

"Bana bakmayın" dedi pequenino. "Ben sadece turistim."

"Yapma," dedi Miro. "Senin halkın da bizimki gibi risk altında olduğu için buradasın. Bu zor bir karar ve sen de oy vermek zorundasın. Aslında en büyük risk altında olan sizsiniz, çünkü virüs ilk olarak sizin aranızda gelmiş olduğundan ilk descolada kodları halkının bütün biyolojik tarihini açıklamış olabilir."

"O zaman," dedi Firequencher, "zaten bizi nasıl yok edeceklerini bildiklerine göre, bu kaybedecek bir şeyimiz olmadığı anlamına geliyor."

"Bak," dedi Miro. "Bu halkın, bir tür insanlı uçuş yapabildiğine dair bir kanıtımız yok. Dışarı yolladıkları her şey sondalarmış gibi görünüyor."

"Bildiğimizin hepsi bu kadar," dedi Jane.

"Ve bu gezegenden kolonicilerin gelebilmesi için, descoladanın Lusitania'nın biyosferini nasıl değiştirdiğini kontrol etmek üzere birilerinin geldiğine dair bir kanıtımız da yok. Bu nedenle eğer koloni gemileri varsa, ya zaten yoldadırlar ve bu bilgiyi onlarla paylaşmamız bir şeyi değiştirmez, ya da hiçbir gemi yollamamışlardır, bunun anlamı da bu işi *başaramıyorlar* demektir."

"Miro haklı," dedi Quara birden atılarak. Miro irkildi. Quara'nın tarafında olmaktan nefret ediyordu, çünkü herkesin kıza karşı duyduğu antipati şimdi ona da yönelecekti. "İnekler zaten ahırdan çıktılarsa kapıyı kapatmak için zahmet etmeye, ya da kendi başlarına ahırdan çıkamıyorlarsa kapıya kilit vurmaya ne gerek var?"

"Sen inekler hakkında ne bilirsin ki?" diye Ela hor görüyle sordu.

"Bunca yıl seninle beraber yaşayıp, birlikte çalıştıktan sonra," dedi Quara kötü bir ifadeyle, "uzman olduğumu söyleyebilirim."

"Kızlar, kızlar," dedi Jane. "Kendinize hâkim olun."

Yeniden, Miro dışında herkes, şaşkınlıkla kıza döndü. Böyle bir aile tartışması sırasında Val

konuşmazdı ve bildikleri Jane de - ancak, elbette Miro onun her zaman konuşmasına alıştı.

"Hepimiz onlara hakkımızda bilgi vermenin tehlikelerini biliyoruz," dedi Miro. "Ayrıca bir ilerleme gösteremediğimizi de biliyoruz, belki biraz alış veriş yaparak bu dilin nasıl işlediği hakkında bir şeyler öğrenebiliriz."

"Bu bir alış veriş *değil*," dedi Jane. "Bu veriş veriş. Belki de başka hiçbir yoldan elde edemeyecekleri bilgileri onlara vereceğiz, onlara karşı olan tüm silahlarımızı atlatacak yeni virüsler imal edebilmeleri için bilmeleri gereken her şeyi kapsayan bilgileri. Fakat bu bilginin nasıl kodlandığını veya her özel verinin nereye yerleştirildiğini bilmediğimizden, yanıtlarını nasıl yorumlayabiliriz? Ayrıca, ya yanıt bizi yok etmek için yeni bir virüs ise?"

Quara, tartışmasız zekâsının parlaklığıyla sanki Jane tanrısal bir varlık değil de şimdiye kadar yaşamış en aptal insanmış gibi, sesinde belirgin bir aşağılamayla, "Bize virüs imal etmek için gerekli bilgiyi yolluyorlar," dedi. "Ama onu imal etmeyeceğiz. Ekranda sadece bir grafik gösterisi olduğu sürece-"

"İşte bu," dedi Ela.

"Ne bu?" dedi Quara. Ela'nın bir şeyde ondan bir adım önde olduğu belli olduğu için, rahatsız olma sırası şimdi ondaydı.

"*Onlar* bu işaretleri alıp bir bilgisayar ekranına koymuyorlar. Biz bunu yapıyoruz, çünkü sembollerle yazılan ve çıplak gözle gördüğümüz yazılı bir dilimiz var. Fakat onların bu telsiz sinyallerini daha doğrudan okumaları gerek. Kodlar geliyor ve onlar yayında tarif edilen molekülü *yapabilecek* talimatı bir şekilde okuyorlar. O zaman bunu nasıl - koklayarak mı 'okuyorlar'? Yutarak mı? Demek istediğim, eğer genetik moleküller onların diliyse, o zaman bir şekilde, tıpkı bizim görüntüleri yazılı kâğıtlardan gözümüze aldığımız gibi, onlar da bunu vücutlarının içine alıyorlar."

"Anlıyorum," dedi Jane. "Bize yolladıkları şeyi sadece ekranda okuyup soyutlayarak çözümlenmek yerine, ondan bir molekül yapmamızı beklediklerini varsayıyorsun."

"Çünkü bütün bildiğimiz," dedi Ela, "insanlara ancak bu şekilde boyun eğdirebilirler. Ya da onlara saldıracakları. Onlara bir mesaj yolla. Eğer 'dinlerlerse' bunu mesajı vücutlarının içine yiyerek ve onlara gerekli etkiyi yapmasına izin vererek yapmak zorundalar. Bu nedenle etki bir zehir ya da öldürücü bir hastalıksa, sadece bu mesajı işitmek onlara boyun eğdirir. Bu sanki bizim bütün dilimizin ensenize tıklanmak zorunda olması gibi. Dinlemek için, uzanıp kendimizi mesajı vermek için ne gibi bir araç seçtilerse ona teslim etmek zorundayız. Eğer bu bir parmak veya bir tüyse, iyi ve güzel - fakat eğer bir balta veya bir pala, ya da bir balyoz ise, bizim için çok kötü."

Bu fikri kafasında geliştirirken, Ela'yla olan rekabetini unutmuş olan Quara, "Ölümcül olmak zorunda bile değil," dedi. "Moleküller, davranış-değiştiren aygıtlar olabilirler. Onu işitmek, itaat etmek demektir."

"Ayrıntılarda haklı mısınız bilmiyorum," dedi Jane. "Fakat bu, deneye çok daha fazla başarı potansiyeli veriyor. Ve bize doğrudan saldıracak bir teslim sistemleri olamayacağı fikrini uyandırıyor. Bu olası riski değiştirir."

"Ve bir de insanlar senin bilgisayarın olmadan düzgün düşünemediğini söylüyor," dedi Miro.

Miro o anda utandı. Elinde olmadan, dişlerinin arasından konuşarak kızın kendisini mücevher kanalıyla dinlediği zamanlarda alışık olduğu gibi düşünncesizce konuşmuştu. Fakat şimdi, bilgisayar ağını kaybetmiş olduğu için ona takılmak, kendisine şaşılacak kadar soğuk gelmişti. Jane ile mücevherde bu şekilde şakalaşabilirdi. Fakat etli-kanlı bir Jane başka bir konuydu. Kız şimdi bir insandı. Kaygılanılması gereken duyguları olan bir insan.

Jane'in zaten başından beri duyguları vardı, diye düşündü Miro. Fakat onlar üstünde fazla düşünmedim, çünkü...çünkü düşünmek zorunda değildim. Çünkü onu görmedim. Çünkü, bir bakıma, benim için gerçek değildi.

"Sadece demek istemiştin ki..." dedi Miro. "Sadece iyi bir fikir demek istemiştin."

"Teşekkür ederim," dedi Jane. Sesinde en küçük bir sitem izi yoktu, fakat Miro sitemin yine de orada olduğunu biliyordu, çünkü durumun yarattığı havada vardı. Miro, bu az gelişmiş insan, bu parlak varlığa iyi düşündüğünü söylüyordu...sanki onu yargılamaya uygunmuş gibi.

Birden öfkelenmişti, Jane'e değil, kendisine. Neden söylediği her söze dikkat etmek zorundaydı, kız vücudunu normal bir yoldan kazanmamış olduğu için mi? Daha önce insan olmayabilirdi, ama şimdi kesinlikle insandı ve onunla bir insan gibi konuşulabilirdi. Eğer bir şekilde diğer insanlardan farklıysa, ne fark ederdi ki? Bütün insanlar birbirinden farklıydılar, ama dürüst ve samimi olmak gerekirse, temelde herkese aynı şekilde davranması gerekmez miydi? Kör bir insana, "Ne demek istediğimi görüyor musun?" diyerek, "görme" sözcüğünün gücenmeden, mecaz anlamda alınmasını bekleyemez miydi? O zaman, neden Jane'e "İyi bir fikir," diyemezdi? Kızın düşünme işlevinin bir insana oranla ölçülemeyecek kadar derin olması, insanın onunla konuştuğu zaman sıradan bir karar veya onay ifadesi kullanamayacağı anlamına gelmezdi.

Şimdi ona bakarken, Miro kızın gözlerinde bir hüznü görüyordu. Kuşkusuz bu kendisinin deminki şaşkınlığından ileri geliyordu - her zaman yaptığı gibi onunla şakalaştıktan sonra, birden utanmış, birden sözünü değiştirmeye çalışmıştı. Bu nedenle kızın "Teşekkür ederim"i sitemliydi. Çünkü kendisine karşı doğal olmasını istiyordu, ama o olamamıştı.

Hayır, doğal *olamamıştı*, ama kesinlikle olabilirdi.

Ayrıca, zaten ne fark ederdi ki? Toptan vücut değişiminden sonraki kişisel ilişki karmaşalarını değil, descolado sorununu çözmek için buradaydılar.

"Bunu, descolada virüsündeki bilgi kodlu mesajları göndermek konusunda bir anlaşmaya vardığımız şekilde mi kabul edeyim " diye sordu Ela.

"Sadece birincisini," dedi Jane. "En azından başlangıç olarak."

"Ve yanıtladıkları zaman," dedi Ela, "bize yolladıkları molekülü imal edip midemize indirdikten sonra neler olacağını bir simülasyonunu göstermeye çalışacağım."

"Eğer bir molekül gönderirlerse," dedi Miro. "Eğer hâlâ doğru yoldaysak."

"Eh, Bay Neşeli olan sensin," dedi Quara.

"Ben Bay Poposundan-Tırnağına-Kadar-Korkarım," dedi Miro. "Ancak sen hâlâ eski Bayan Popo'sun."

Jane, rahatsız ve tedirgin bir ifadeyle, "Hepimiz iyi geçinemez miyiz?" dedi. "Hepimiz dost olamaz mıyız?"

Quara hızla ona döndü. "Sen, dinle! Ne biçim süper beyin olduğun beni ilgilendirmez, sadece aile içi konuşmaların dışında kal, anlıyor musun?"

"Etrafına bak Quara," diye Miro ona bağırdı. "Eğer aile içi konuşmaların dışında kalırsa, ne zaman konuşacak?"

Firequencher elini kaldırdı. "Ben aile içi konuşmaların dışında kalıyorum. Bu nedenle bir itibar kazanıyor muyum?"

Jane, Miro ve Firequencher'i yatıştırmak için eliyle işaret etti. "Quara," dedi sakince, "sana benimle, buradaki erkek ve kız kardeşin arasındaki farkı söyleyeyim. Sana alışıklar, çünkü tüm hayatın boyunca seni tanıyorlar. Sana sadıklar, çünkü sen ve onlar ailenizdeki bazı kötü deneyimleri

birlikte yaşamışsınız. Senin çocukça patlamalarına ve aptalca inadına alışıklar, çünkü defalarca kendilerine, 'elinde değil', 'öyle sıkıntılı bir çocukluk geçirdi ki', diyorlar. Fakat ben bir aile üyesi değilim, Quara. Ama ben, seni birtakım kriz anlarında izlemiş biri olarak, hakkındaki bazı içten hükümlerimi söylemekten çekinmem. Oldukça zekisin ve yaptığın işte çok iyisin. Genellikle algılayıcı ve yaratıcısın ve çözüme şaşılacak bir doğruluk ve azimle gidiyorsun."

"Özür dilerim," dedi Quara, "bana kötü bir şey mi yoksa başka bir şey mi söylüyorsun?"

"Fakat," dedi Jane, "Uyanık olduğun her an ailen ve çevrendeki herkese yağdırdığın hakaretler ve saçmalıklarla, başarımın on beş saniyeden fazla etkili olmasını sağlayacak kadar akıllı, yaratıcı, doğru ve azimli değilsin. Anladık, çok kötü bir çocukluk geçirdin. Bu birkaç yıl önceydi ve senden beklenen, artık bunu geride bırakman ve normal, saygılı bir yetişkin gibi çevrenle iyi geçinmen."

"Başka bir deyişle," dedi Quara, "senden başka kimsenin, senin düşünemediğin bir fikre sahip olmasını kabul etmekten hoşlanmıyorsun."

"Beni anlamıyorsun," dedi Jane. "Ben senin kız kardeşin değilim. Teknik açıdan konuşursak, insan bile değilim. Eğer bu gemi Lusitania'ya geri dönecek olursa, bu, benim kendi ellerimle onu oraya götürmem sayesinde olacak. Bunu anladın mı? Aramızdaki farkı anladın mı? Kucağından bana bir toz tanesi bile yollayabilir misin?"

"Şu anda bir yere uzay gemisi falan yolladığımı görmüyorum," dedi Quara muzaffer bir edayla.

"Seninle bir konuşmam veya tartışmam olmadığını fark etmeden bana karşı puan kaydetmeye çalışıyorsun. Bana şu anda söylediklerinin hepsi konu dışı. Şu anda benim sana *söylediklerim* önemli. Ve sana diyorum ki, kardeşlerin senin çekilmezliğine katlanabilirler, ama ben değil, Tuttuğun yolda devam et, şımarık küçük bebek, ancak bu yıldız gemisi Lusitania'ya geri dönerken sen içinde olmayabilirsin."

Quara'nın yüzündeki ifade, neredeyse Miro'yu kahkahayla güldürecekti. Ancak, neşesini şu anda belli etmenin pek akıllıca olmadığını biliyordu.

"Beni tehdit ediyor," dedi Quara diğerlerine. "Bunu işittiniz mi? Beni *öldürmekle* tehdit ederek baskı altına almak istiyor."

"Seni asla öldüremem," dedi Jane. "Fakat yıldız gemisini Dışarı'ya itip, sonra tekrar İçeri'ye çekerken senin varlığını aklıma getiremeyebilirim. Seni düşünmek o derece katlanılmaz olabilir ki, bilinçsiz zihnim bu düşünceyi reddedip seni dışlayabilir. Bütün bu işlerin nasıl gerçekleştiğini gerçekten bilinçli olarak anlamıyorum. Bunun duygularımla nasıl bir ilişkisi olduğunu bilmiyorum. Gerçekten nefret ettiğim birini taşımayı daha önce hiç denemedim. Mantığı aşan nedenlerle bile olsa, kesinlikle seni de diğerleriyle birlikte taşımayı denerim. Eğer yapamazsam belki Miro ve Ela bana kızacaklar. Fakat denemek muhakkak başarılı olmak değildir. Bu nedenle, Quara, daha az iğrenç olmak için biraz çaba harcamam öneririm."

"Demek senin için güç bu," dedi Quara. "Başka insanları itip kakarak kraliçe gibi davranmak."

"Bunu *gerçekten* yapamazsın, değil mi?" dedi Jane.

"Neyi yapamam?" dedi Quara. "Eğilip ayaklarını öpemem mi?"

"Çeneni tutup hayatını kurtarmayı."

"Ben yabancı bir türle iletişim sorununu çözmeye çalışıyorum, sen ise sana yeterince nazik davranıp davranmadığımla uğraşıyorsun."

"Fakat Quara," dedi Jane, "bir kere seni taradıktan sonra, o yaratıkların bile keşke dillerini öğrenmemiş olmanı dileyebilecekleri hiç aklına geldi mi?"

"Kesinlikle senin asla benim dilimi öğrenmemiş olmanı diliyorum," dedi Quara. "Kendinle son

derece dolusun ve şimdi de oynamak için şu küçük şirin vücudu buldun. Eh, evrenin kraliçesi değilsin ve ben de senin için belimi kıvrarak dans edecek değilim. Bu yolculuğa gelmek benim fikrim değildi, ama buradayım - ve eğer benim hakkımda beğenmediğin bir şey varsa neden bu konuda çeneni *kapatmıyorsun*. Böyle tehditler savurduğumuz sürece, eğer beni bu kadar zorlarsan, sanırım suratını daha hoşlanacağım bir şekle sokacağım. Bu yeterince *açık mı?*"

Jane, onu koltuğa bağlayan kemerini çözdü ve ana kabinden mekiğin depo bölmesine giden koridora süzüldü. Quara'nın diğerlerine, "Benimle nasıl konuştuğuna inanabiliyor musunuz? Kimin yaşayamayacak kadar sinir bozucu olduğuna karar vererek kendini ne sanıyor?" demesine aldırmadan, Miro onu izledi.

Miro depo odasına, Jane'in yanına gitti. Kız uzak duvardaki bir tutamaca tutunarak öne eğilmiş, öyle güçlü nefes alıp veriyordu ki, Miro onun kustuğunu sandı. Fakat hayır. Kız ağlıyordu. Ya da, o kadar öfkeliydi ki, vücudu hıçkırır gibi sesler çıkartıyor ve kesinlikle engel olamadığı duygusal gözyaşları ürettiyordu. Miro onu sakinleştirmek için omzuna dokundu. Kız irkildi.

Bir an için, Miro az daha, 'Güzel, öyle olsun', diyip, kendine kızarak, kızın onun yardımını reddetmesinden düş kırıklığına uğrayarak oradan ayrılacaktı. Fakat sonra onun daha önce hiç böyle öfkelenmediğini hatırladı. Kız böyle tepki veren bir vücutla hiç uğraşmamıştı. Önce, Quara'yi azarladığı zaman, Miro artık birisinin bunu ortaya koyması zamanının geldiğini düşünmüştü. Fakat tartışma uzadıkça, Miro kontrolünü kaybedenin Quara değil, Jane olduğunu fark etmişti. Kız duygularıyla nasıl başa çıkacağını bilmiyordu. Ne zaman devam etmeye değmeyeceğini bilmiyordu. Kız kendi hislerini biliyordu ama bunları nasıl ifade edebileceğini bilmiyordu.

"Bu zordu," dedi Miro. "Tartışmayı kesip buraya gelmek."

"Onu öldürmek istedim," dedi Jane. Vücudunun vahşi gerilimi yüzünden ve ağlamaktan sesi neredeyse tanınmaz haldeydi. "Böyle bir şey hiç hissetmemiştim. Koltuğumdan kalkıp onu ellerimle parçalamak istedim."

"Kulübe hoş geldin," dedi Miro.

"Anlamıyorsun," dedi kız. "Bunu gerçekten yapmak istedim. Kaslarımın kasıldığını hissettim. Bunu yapmaya *hazırdım*. Bunu yapmak *üzereydim*."

"Söylediğim gibi, Quara her zaman böyle hissetmemize neden olur."

"Hayır," dedi Jane. "Böyle değil. Hepiniz sakin davranıyorsunuz, hepiniz kontrollü davranıyorsunuz."

"Biraz uygulama yaptıktan sonra," dedi Miro, "sen de öyle davranacaksın."

Jane başını kaldırdı, arkaya eğdi ve salladı. Ağırlıksız saçları havada sallandı. "Bunu gerçekten hissediyor musun?"

"Hepimiz hissederiz," dedi Miro. "Bu nedenle çocukluk çağımızı yaşarız - vahşi eğilimlerimizin üstesinden gelmeyi öğrenebilmek için. Fakat her zaman içimizdedirler. Şempanzeler ve babunlar bunu yaparlar. Bütün primatlar. Bunu sergileriz. Öfkemizi fiziksel olarak ifade etmemiz gerekir."

"Ama yapmıyorsunuz. Son derece sakin duruyorsunuz. Onun feveran etmesine, korkunç şeyler söylemesine..."

"Çünkü onu durdurmak için sıkıntıya girmeye değmez," dedi Miro. "O bunun bedelini ödüyor. Son derece yalnız ve kimse onun yanında bulunmak için bir fırsat aramıyor."

"Bu da onun ölmemesinin tek nedeni."

"Doğru," dedi Miro. "Uygar insanların yaptığı budur - onları öfkeli direcek durumlardan kaçınırlar. Eğer kaçmamazlarda, oradan uzaklaşırlar. Ela ve benim yaptığımız bu, genellikle. Sadece

uzaklaştırırız. Onun kışkırtmalarını üstümüzden geçip gitmeye bırakırız."

"Ben yapamam," dedi Jane. "Böyle şeyleri daha önce hissettiğimde kolaydı. Onun düğmesini kapatabiliyordum."

"İşte bu," dedi Miro. "Bizim de yaptığımız bu. Düğmesini kapatıyoruz."

"Bu düşündüğümünden de karmaşık," dedi Jane. "Yapabilir miyim, bilmiyorum."

"Evet, şey, şu anda fazla bir seçimin yok, değil mi?"

"Miro, üzgünüm. Her zaman siz insanlara acırdım, çünkü her zaman ancak bir tek şey düşünebiliyordunuz, aralarınız hiç de mükemmel değildi ve... şimdi anlıyorum ki, birini öldürmeden bir gün geçirebilmek bile bir başarı sayılabilir."

"Alışkanlık haline gelir. Çoğumuz vücut tempomuzu oldukça düşük tutarız. Bu komşuluk usulü yaşamaktır."

Bir an sürdü -bir hıçkırık ve sonra bir iç çekiş- sonra da güldü. Miro'nun çok hoşuna giden tatlı, hafif bir kıkırdama. Hoşuna gitmişti, çünkü bu bildiği ve sevdiği sest, işitmekten hoşlandığı gülüştü. Ve bu şekilde gülen en iyi dostuydu. Sevgili dostu, Jane. Gülüş ve ses sevgili Val'ine aitti. Artık tek insan. Bunca zaman sonra, artık uzanıp, her zaman imkânsız bir uzaklıkta olan Jane'e dokunabilirdi. Bu tıpkı telefonla arkadaşlık kurup, sonunda yüz yüze gelmeye benziyordu.

Kıza tekrar dokundu, Jane onun elini tuttu.

"Üzgünüm. Kendi zayıflığının şu anda yaptıklarımıza yol açmasına neden oldum," dedi Jane.

"Sadece bir insansın," dedi Miro.

Kız yüzünde bir ironi, bir acılık arayarak ona baktı.

"Ciddi söylüyorum," dedi Miro. "Bu duygulara, bu tutkulara sahip olmanın bedeli, onları kontrol etmek, katlanılamayacak kadar güçlü oldukları zaman bile onlara katlanmaktır. Artık sadece bir insansın. Bu hislerden hiçbir zaman kurtulamayacaksın. Sadece öğrenmen ve ona göre davranman gerek."

"Quara hiç öğrenememiş."

"Quara çok iyi öğrendi," dedi Miro. "Bu sadece kendi fikrim, fakat Quara Marcão'yu çok sever, ona tapardı ve o ölüp hepimiz kendimizi son derece azat olmuş hissedince, Quara kayboldu. Şimdi yaptığı şey, devamlı karşısındakini tahrik etmek - birisinin kendisini incitmesini istiyor. Ona vurmasını. Tıpkı tahrik olduğu zaman Marcão'nun anneme vurması gibi. Bence bir tür sapıklıkla, babamla yalnız kaldığı zamanlarda, Quara her zaman annemi kıskanıyordu ve sonunda onun annemi dövdüğünü anladığı zaman, Quara ne zaman babamı geri istese, onun dikkatini çekmenin - şu konuşma şekli olduğunu öğrendi." Miro acı bir ifadeyle gülümsedi. "Gerçeği söylemek gerekirse, bana annemi hatırlatıyor. Onu hiç dinlemedin, ama eski günlerde, Marcão'yla evlilik tuzağına düşmüş ve Libo'nun çocuklarına sahip olurken - oh, öyle bir ağzı vardı ki. Orada oturur kendisine vuruncaya kadar Marcão'yu tahrik etmesini, kışkırtmasını, sözleriyle yaralamasını dinlerdim - sonra, 'anneme el sürmeye kalkışma' diye düşünürdüm ve aynı zamanda onun zavallı öfkesini büsbütün anlardım, çünkü asla asla asla annemi susturacak bir şey söyleyemezdi. Bunu sadece yumruğu yapabilirdi. Ve Quara da aynı ağıza sahip ve bu öfkeye ihtiyacı var."

"Eh, ona ihtiyacı olan şeyi vermem hepimiz için ne kadar iyi olmuş."

Miro güldü, "Ama bunun senden gelmesine ihtiyacı yok. Marcão'dan gelmesine ihtiyacı var, ama o da ölü."

Sonra, birden Jane gerçek gözyaşlarına boğuldu. Üzüntü gözyaşları ve dönerek Miro'ya sarıldı.

"Ne var?" dedi Miro, "Ne oldu?"

"Oh, Miro," dedi, kız. "Ender öldü. Onu bir daha göremeyeceğim. Sonunda bir vücuda kavuştum, onu görecek gözlerim var ve o orada değil."

Miro donup kalmıştı. Elbette Ender'i özleyiyor. Binlerce yıl onunla birlikte oldu ve benimle ise sadece birkaç yıl. Beni sevebileceğim nasıl düşünürüm? Ender Wiggin'le kıyaslanmayı nasıl düşünürüm. Filolara kumanda etmiş, kitaplarıyla trilyonlarca insanın zihnini değiştirmiş, konuşmalarıyla, kavrama yeteneğiyle, başka insanların kalbinin içini görme yeteneğiyle onlara kendilerinin en özel öykülerini anlatmış olan bir adamla kıyaslandığımda ben neyim ki? Yine de, Jane onu sevdiği ve kendisi ölmüş halinde bile onunla boy ölçüşmeyeceği için Miro Ender'e kızarken, onu kıskanırken bile, bütün bu duygulara rağmen, sonunda kafasına dank etti, evet, Ender ölmüştü. Ender, *onun* ailesini değiştiren, *ona* gerçek bir arkadaş olan, Miro'nun hayatında özleyeceği tek insan olan Ender yok olmuştu. Miro'nun keder gözyaşları, Jane'inkilerle birlikte aktı.

"Üzgünüm," dedi Jane. "Duygularımın *hiçbirisini* kontrol edemiyorum."

"Evet, şey, aslında bu genel bir zaaf," dedi Miro.

Kız uzandı ve onun yanağındaki gözyaşlarına dokundu. Sonra ıslak parmağıyla kendi gözyaşlarına dokundu. Gözyaşları karıştı. "Şu anda Ender'i neden düşündüm, biliyor musun?" diye sordu, kız. "Çünkü ona çok benziyorsun. Quara, başka birini ettiği kadar seni de rahatsız ediyor, ama yine de sen geçmişe bakıyor ve onun ihtiyaçlarının neler olduğunu, neden böyle şeyler söylediğini ve yaptığını görüyorsun. Hayır, hayır, rahatla Miro, senden Ender gibi olmanı beklemiyorum. Sadece onda en beğendiğim şeylerin sende de olduğunu söylüyorum -bu kötü değil, değil mi? Sevecen algılama- insan olmakta yeni olabilirim, ama bunun nadir bir mal olduğuna kesinlikle eminim."

"Bilmiyorum," dedi Miro. "Şu anda kendisine karşı sevecenlik hissettiğim tek kişi benim. Buna kendine acıma diyorlar ve pek hoş bir özellik değil."

"Neden kendine acıyorsun?"

"Çünkü bütün hayatın boyunca Ender'e ihtiyaç duyacaksın ve her zaman karşında böyle benim gibi zavallı taklitleri olacak."

Kız ona daha sıkı sarıldı. Rahatlatma sırası şimdi ondaydı. "Oh, Miro, bu belki doğru. Ama eğer öyleyse, Quara'nin hâlâ babasının dikkatini çekmek istemesinin doğruluğu kadar doğru. Annene veya babana olan ihtiyacın hiç bitmez, değil mi? Ölmüş bile olsalar onlara tepki göstermeyi kesmezsin."

Baba? Bu daha önce Miro'nun aklından hiç geçmemişti. Jane, Ender'i seviyordu, derin bir sevgiyle, evet, onu sonsuza kadar sevecekti - fakat bir baba olarak?

"Senin baban olamam, " dedi Miro, "onun yerini alamam." Fakat şu anda yapmakta olduğu şey onu anladığından emin olmaktı. Ender onun babası mıydı?

"Babam olmanı istemiyorum," dedi Jane. "Hâlâ şu eski Val hislerini taşıyorum, biliyorsun. Yani sen ve ben arkadaşız, tamam mı? Bu benim için çok önemliydi. Ama artık bu Val vücuduna sahibim ve bana dokunduğun zaman, devamlı olarak bu bir duaya cevap hissi uyandırıyor." O anda söylediğine pişman oldu. "Oh, üzgünüm, Miro, onu özlediğini biliyorum."

"Özleyorum," dedi Miro. "Fakat gerçekten ona çok benzediğinden, ileride onu özlemek şimdiki gibi olmayabilir. Ayrıca onun gibi konuşuyorsun. İşte onu kucaklamak istediğim gibi seni kucaklamış durumdayım ve seni sadece rahatlatmam ve temel arzuları aklıma bile getirmemem gerektiğinden, bu çok kötü gibi görünüyorsa, eh, o zaman çok kötü bir adamım, değil mi?"

"Çok kötü," dedi kız. "Seni tanıdığıma utanıyorum." Ve Miro'yu öptü. Sevimli bir şekilde ve acemice.

Miro yıllar önce, gençken ve her şeyin ne kadar tersine döneceğini bilmeden, Ouanda ile ilk

öpüşmesini hatırladı. O zaman her ikisi de acemiydi, yeni, beceriksiz.. Genç. Jane, şimdi, evrendeki en eski yaratıklardan biriydi. Fakat aynı zamanda en gençlerinden biri. Ve Val - Val'in vücudunda Jane'in çekip alacağı refleksler yoktu, çünkü Val'in kısa yaşamında aşkı bulmak konusunda ne fırsatı olmuştu ki?

"Bu, insanların bunu yapma şekline biraz yakın mıydı?" diye sordu Jane.

"Bu kesinlikle insanların bazen yaptıkları şey," dedi Miro. "Ve ikimiz de insan olduğumuzdan, şaşılacak bir şey değil."

"Onun için bir an yas tutup, bir sonraki an senin bana sarılmandan mutlu olarak Ender'e ihanet mi ediyorum?"

"Ölümünden sadece birkaç saat sonra bu kadar mutlu olmakla, ben ona ihanet mi ediyorum?"

"Ancak o ölü değil," dedi Jane. "Nerede olduğunu biliyorum, onu oraya kadar izledim."

"Eğer kesin olarak vaktiyle olduğu kişiye," dedi Miro, "o zaman ne yazık. Çünkü bütün iyiliğine karşın, o mutlu değildi. Mutlu anları olmuştu, fakat asla - şey, hiçbir zaman gerçekten huzurlu değildi. Peter soykırım yükünü omuzlarında taşımadan, insanlığın bütün yükünü omuzlarında hissetmeden, dolu bir hayat yaşasa ne iyi olurdu, değil mi?"

"Bu arada," dedi Jane, "yapacak işimiz var."

"Ayrıca, yaşanacak bir hayatımız var," dedi Miro. "Bu şekilde beraber olmamıza hiç pişman olmayacağım. Buna Quara'nın şirretliği neden olsa bile."

"Uygar olan şeyi yapalım," dedi Jane. "Evlenelim, çocuk sahibi olalım. Gerçekten insan olmak istiyorum, Miro, her şeyi yapmak istiyorum. Tepeden tırnağa insan hayatının bir parçası olmak istiyorum. Ve bunların hepsini seninle birlikte yapmak istiyorum."

"Bu bir teklif mi?" diye sordu, Miro.

"Sadece on iki saat içinde öldüm ve tekrar dirildim," dedi Jane. "Benim -kahretsin, ona babam diyebilirim, değil mi?- babam da öldü. Hayat kısa, onun ne kadar kısa olduğunu hissediyorum; üç bin yıldan sonra, hepsi şiddetli, hâlâ çok kısa geliyor. Acelem var. Ve sen, sen de boş yere yeterince zaman kaybetmedin mi? Hazır değil misin?"

"Ama bir yüzüğüm yok."

"Bir yüzükten daha iyi bir şeyimiz var," dedi Jane. Miro'nun gözyaşını sürdüğü yanağına tekrar dokundu. Nemliydi; parmağını Miro'nun yanağına dokundurduğu zaman da hâlâ nemliydi. "Gözyaşını benimkine kattım, sen de benim gözyaşımı seninkine kattın. Bence bu öpüşmekten çok daha içten."

"Belki," dedi Miro. "Ama eğlenceli değil."

"Şu anda hissettiğim bu duygu, bu aşk, değil mi?"

"Bilmiyorum. Bir özlem mi? Sadece benimle birlikte olduğun için baş döndürücü saçma bir mutluluk mu?"

"Evet," dedi kız.

"Bu bir nezle," dedi Miro. "Birkaç saat içinde mide bulantısı ve ishal olabilirsiniz, dikkat et."

Kız onu itti ve ağırlıksız uzay gemisinde bu hareket karşı duvara çarpıncaya kadar Miro'yu çaresizce havaya fırlattı. "Ne?" dedi Miro, masum bir ifade takınarak. "Ne dedim ki?"

Jane kendini duvardan iterek kapıya gitti. "Gel," dedi. "İş başına."

"Nişanlandığımızı açıklamayalım," dedi Miro yavaşça.

"Neden?" diye sordu kız. "Şimdiden utanıyor musun?"

"Hayır," dedi Miro. "Belki çok büyütüyorum, ama bunu açıkladığım zaman Quara'nın orada olmasını istemiyorum."

"Bu güçsüz olduğundan," dedi Jane. "Benim gibi daha yüce gönüllü ve sabırlı olmalısın."

"Biliyorum," dedi Miro. "Öğrenmeye çalışıyorum."

Mekiğin ana güvertesine süzuldüler. Diğerleri, descoladanın gezegene yaklaştığı zaman kullandığı frekans üzerinden yollayacakları genetik mesaj üzerinde çalışıyorlardı. Hepsi başını kaldırdı. Ela hafifçe gülümsedi. Firequencher neşeyle el salladı.

Quara başını yana eğdi. "Eh, umarım *şu* küçük duygusal patlamayı atlatmışızdır," dedi.

Miro, Jane'in bu söz karşısında sinirlendiğini hissetti. Fakat kız hiçbir şey söylemedi. Ve ikisi de koltuklarına oturup kayışlarını bağladıktan sonra birbirlerine baktılar, Jane göz kırptı.

"Bunu gördüm," dedi Quara.

"Seni kastettik," dedi Miro.

Quara hor görüyle, "Büyü artık," dedi.

Bir saat sonra mesajlarını yolladılar. Ve hemen, anlayamadıkları, ama anlamak zorunda oldukları bir yanıt seliyle karşılaştılar. Artık tartışmaya, sevişmeye veya üzölmeye vakitleri yoktu. Şu anda sadece koyu, geniş alanlarıyla, bir şekilde anlaşılması gereken yabancı mesajların dili vardı.

ÖLÜM BÜTÜN SÜRPRİZLERİ SONA ERDİRİNCEYE KADAR

"Tanrıların benden istediği işlerden pek zevk aldığımı söyleyemem. Tek ve gerçek zevkim, eğitim günlerim, tanrının sert çağruları arasında olduğum o saatler.

Severek hizmetlerindeyim, her zaman, fakat oh, evrenin ne kadar geniş olduğunu öğrenmek, kendimi öğretmenlerime karşı denemek, fazla önemli olmasa da, ara sıra yanılmak ne kadar zevkliydi."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

"Bizimle birlikte üniversiteye gelerek yeni tanrıdirenci bilgisayar ağımızı açışımızı görmek ister misiniz?" diye sordu Grace.

Peter ve Wang-mu elbette istiyorlardı. Fakat onları şaşırtarak, Malu keyifle gıdıkladı ve kendisinin de gitmesi gerektiğini söyledi. Tanrı bir zamanlar bilgisayarlarda yaşamıyor muydu? Eğer tekrar geriye dönecek yolu bulursa, onu selamlamak için Malu'nun orada olması gerekmez miydi?

Bu işleri biraz karıştırıyordu - çünkü Malu'nun üniversiteyi ziyaret etmesi, uygun bir karşılama töreni hazırlaması için başkanın haberdar edilmesini gerektiriyordu. Önemli bir amacı olmayan törenlerden ne gurur duyan ne de etkilenen Malu'ya kalsa bu gerekli değildi. Fakat amaç, üniversitenin eski âdetlere hâlâ gereken saygıyı gösterdiğini ve Malu'nun en saygın koruyucu ve uygulayıcı olduğunu, Samoa halkına göstermekti.

Kumsaldaki meyve ve balık ziyafetinden, kamp ateşlerinden, palmiye battaniyelerden, saz damlı kulübelere, uçan arabaya, otoyola ve modern üniversitenin parlak boyalı binalarına - bunlar Wang-mu'ya insan ırkının tarihi boyunca bir yolculuk gibi gelmişti. Ancak, bu yolculuğu daha önce de Path'dan yapmıştı; eski ve modern çağ arasında gidip gelmek hayatının bir parçası olmuş gibi görünüyordu. Bunlardan birini tanıyıp diğerini tanımayanlar için biraz üzüntü hissetti. Dar bir erime bağlı kalmaktansa insanların başarılarının bütün mөнüsünden seçim yapabilmek çok daha iyi, diye düşündü.

Uçan araba Malu'yu resmi kabule götürmeden önce Peter ve Wang-mu gizlice indirildiler. Grace'in oğlu onlara yeni bilgisayar tesisinde kısa bir tur yaptırdı. "Bu yeni bilgisayarlar, bize Yıldızolu Kongresi tarafında gönderilen protokole uymaktadır. Artık bilgisayar ağlarıyla ansible'lar arasında doğrudan bağlantı olmayacak. Daha çok, her bilgi paketi, yetki verilmemiş bir taşınma olmaması için, hakem bir yazılım tarafından kontrol edileceğinden, bir zaman gecikmesi olacak."

"Başka bir deyişle," dedi Peter, "Jane asla tekrar içeri giremeyecek."

"Plan bu." Çocuğun -vücut ölçülerine rağmen, böyle görünüyordu- yüzüne kocaman bir gülümseme

yayıldı. "Hepsi kusursuz, hepsi yeni, hepsi kurallara tam olarak uyuyor."

Wang-mu midesinin bulandığını hissetti. Yüz Dünya'nın her yerinde bu böyle olacaktı - Jane her şeyden engelleniyordu. İnsan uygarlığının birleşik ağlarının muazzam bilgisayar kapasitesine ulaşmadan, bir yıldız gemisini anında Dışarı ve İçeri taşıma gücünü kız nasıl yeniden kazanırdı?

Wang-mu, Path'ı terk ettiğinde oldukça mutlu olmuştu. Fakat ömrünün geri kalan kısmını Pacifica'da geçirmek istediğinden hiç emin değildi. Özellikle Peter'le birlikte kalacaksa, çünkü onun adalardaki çok yavaş, çok uyşuk zaman akımına uzun süre dayanmasının imkânı yoktu. Gerçeği söylemek gerekirse, onun için de çok yavaştı. Samoalılarla geçirdiği zamanı seviyordu, fakat bir şeyler yapabilmenin sabırsızlığı içinde büyüyordu. Belki bu insanların arasında büyümüş olanlar bir şekilde ihtiraslarından arınabilirlerdi. Belki de onların ırksal kalıt-yapılarındaki bir şey onu bastırıyor ya da yerini tutuyordu, ama Wang-mu'nun hayattaki rolünü güçlendirmek ve genişletmek için devamlı olarak sarf ettiği çaba, ne kadar hoşlansa ve değerli bir anı olarak belleğinde tutacak olsa da, kumsaldaki ziyafet yüzünden elbette sona ermeyecekti.

Şüphesiz, tur henüz bitmemişti ve Wang-mu uysalca Grace'in oğlunu onları götürdüğü her yere izledi. Fakat kibarca yanıt gerektiren durumlar dışında pek dikkatini veremiyordu. Peter daha dalgın görünüyordu ve Wang-mu bunun nedenini tahmin edebiliyordu. Sadece Wang-mu'yla aynı hisleri paylaşmakla kalmıyordu, aynı zamanda kulağındaki mücevher kanalıyla Jane ile kurduğu ilişki kaybolduğu için üzülmüyor olmalıydı. Eğer kız bu dünyanın çevresinde dönen uydulardaki veri akımını kontrol yeteneğini yeniden sağlayamazsa, onun sesini bir daha işitemeyecekti.

Kampın daha çok faydacıl mimari tarzında yapılmış binalarının bulunduğu, daha eski bölümüne gelmişlerdi. "Kimse buraya gelmekten hoşlanmaz," dedi Grace'in oğlu, "çünkü onlara üniversitemizin mühendis ve öğretmen yetiştiren bir okuldan başka her şeye benzediğini hatırlatıyor. Bu bina üç yüz yıllık. İçeri buyurun."

"Girmek zorunda mıyız?" diye sordu, Wang-mu. "Yani, gerekli mi? Bence dışarıdan bir fikir edindik."

"Oh, ama bu yeri görmek isteyeceğinizi sanıyorum. Çok ilginç, çünkü bazı şeyleri yapmanın eski tarzını koruyor."

Elbette, Wang-mu nezaket gereği onu izlemek zorundaydı ve Peter, tek kelime etmeden onlarla geldi. İçeri girdiler ve eski havalandırma tesisatlarının uğultusuyla ve sert soğuk havayla karşılaştılar. "Bunlar mı eski tarz?" diye sordu, Wang-mu. "Bence, kumsaldaki yaşam kadar eski değil."

"Doğru, o kadar eski değil," dedi rehberleri. "Ancak, burada aynı şeyi saklamıyoruz."

Yüzlerce ve yüzlerce bilgisayarın, masaların üstünde sıkışık sıralar halinde, bir uçtan diğerine uzandığı bir odaya girdiler. Bu makinelerin karşısında oturulabilecek bir yer yoktu; masaların arasında ancak bilgisayarlarla ilgilenen teknisyenlerin sıyrılarak geçebileceği kadar bir aralık vardı. Bütün bilgisayarlar çalışıyordu, fakat terminallerin üstü boştu ve içlerinde neler olduğuna dair bir ipucu vermiyordu.

"Yıldızıyolu Kongresi'nin devre dışı bırakmamızı istediği bu eski bilgisayarlarla *bir şeyler* yapmamız gerekiyordu. Bu nedenle onları buraya koyduk. Ayrıca, herkesin yardımıyla diğer üniversitelerin çoğunun eski bilgisayarlarını ve adalardaki -Hawaili, Tahitili, Maorili ve diğerleri- iş yerlerindeki de. Bu altı kat yukarıya kadar çıkıyor, her kat böyle, üç bina daha var ve en büyüğü bu."

"Jane," dedi Peter ve gülümsedi.

"Burada onun bize verdiği her şeyi depoladık. Elbette, kayıtlara göre bu bilgisayarlar bir ağa bağlı değil. Bunlar sadece öğrencileri eğitmek için kullanılıyor. Fakat Kongre'nin müfettişleri buraya hiç gelmediler. Yeni tesislerimize baktıkları zaman, görmek istedikleri şeyi gördüler. Emir gereği, kurallara tümüyle uygun - biz uysal ve sadık vatandaşlarız! Yine de, korkarım burada gözden kaçan bazı şeyler olmuş. Örneğin, üniversitenin ansible hattıyla ara sıra kesilen bağlantıları varmış gibi gözüküyor. Ansible ne zaman dünya dışına bir mesaj yollasa, zaman gecikmeli ve korumalı resmi hat dışında hiçbir bilgisayara bağlanmıyorlar. Fakat ansible alışlagelenin dışında bir avuç hedefe bağlandığında - örneğin Samoa uydusu ya da Yüz Dünya'nın bütün ansible hatlarına bağlanması sözde yasaklı olan belirli uzak kolonilere bağlandığı zaman- çoktan unutulmuş olan bağlantı tepiyor ve ansible hepsinin tam kullanımını sağlıyor."

Peter gerçek bir neşeye güldü. Wang-mu bu sesi beğendi, fakat Jane'in tekrar onun içine gelebileceği düşüncesiyle biraz kıskançlık hissetti.

"Tuhaf bir şey daha," dedi Grace'in oğlu. "Yeni bilgisayarlardan biri buraya monte edilmiş, ama bazı değişiklikler yapılmış. Ana programa doğru rapor vermiyormuş gibi görünüyor. Mevcut olmayan bu eski tarz ağa, hiper-hızlı bir gerçek-zaman bağlantısı olduğunu ana programa bildirmeyi ihmal ediyor. Bunu bildirmemesi gerçekten utanç verici, çünkü bu eski ansible bağlantılı ağla, yeni tanrıdirenci sistem arasında elbette tümüyle yasadışı bir bağlantıya neden oluyor. Bu nedenle, tamamen yasal fakat şaşılacak derecede kusurlu bu yeni bilgisayardan gelen bilgi talepleri ana programdan *geçebiliyor* ve herhangi bir kontrol yazılımına son derece yasal görünebiliyor."

Peter'in yüzünde kocaman bir sırıtma vardı. "Şey, bunu yapabilmek için birisi sıkı bir çalışma yapmak zorunda kalmış olmalı."

"Malu tanrının öleceğini bize söylemişti, ama tanrıyla aramızda bir plan yapmayı başardık. Şimdi tek soru şu - yeniden buraya yolunu bulabilecek mi?"

"Sanırım bulacaktır," dedi Peter. "Elbette, bu kullanmaya alıştığı şey değil, hatta küçük bir kesri bile değil."

"Anladığımıza göre orada burada böyle küçük tesisleri var. Haklısınız, fazla değil ve yeni zaman gecikmesi engeli de, evet, bütün bilgilere ulaşabiliyor, ama yeni ağların çoğunu düşünce işlemlerinin bir parçası olarak kullanamıyor. Yine de, bu da bir şey. Belki de yeterli."

"Buraya gelmeden bizim kim olduğumuzu biliyordunuz," dedi Wang-mu. "Çoktan Jane'in çalışmalarının bir parçasıydınız."

"Sanırım, kanıtların kendisi konuşuyor," dedi Grace'in oğlu.

"O zaman Jane neden bizi buraya getirdi?" diye sordu, Wang-mu. "Lusitania Filosu'nu durdurmak için burada bulunmamız gerektiği konusundaki bu saçmalık da ne?"

"Bilmiyorum," dedi Peter. "Ve buradaki herkesin de bildiğinden kuşkuluyum. Ancak, belki de Jane, bizi tekrar bulabilmek için, sadece dost bir ortamda bulunmamızı istemiştir. Böyle bir ortamı Divine Wind'de bulabileceğimizi sanmıyorum."

"Ve belki," dedi Wang-mu, kendi kurgusunu izleyerek, "belki de, ölüm zamanı geldiğinde senin burada, Malu ve Grace ile birlikte olmanı istedi."

"Ve benim de ölme zamanım geldiğinde," dedi Peter. "Benim demekle, Ender'i kastediyorum, elbette."

"Ve belki," dedi Wang-mu, "eğer verilerle oynayarak bizi korumak için artık orada olamayacaksa, dostlar arasında olmamızı istedi."

"Elbette," dedi Grace'in oğlu. "O bir tanrı, halkıyla ilgilenir."

"Ona tapanlarla mı demek istiyorsun?" diye sordu, Wang-mu.

Peter hırıltılı bir ses çıkardı.

"Dostları," dedi çocuk. "Biz Samoa'da tanrılara büyük saygı gösteririz, fakat aynı zamanda onların dostlarıyız ve tanrılara elimizden geldiği kadar yardım ederiz. Tanrıların ara sıra insanların yardımına ihtiyacı olur, bence iyi iş çıkardık, ne dersiniz?"

"İyi iş yaptınız," dedi Peter. "Gerçekten çok sadıksınız."

Çocuk ışıdı.

Az sonra yeni bilgisayar tesisinde, başkanın üniversite ansible hattını açan ve kontrol eden programı başlatan düğmeye bastığı büyük töreni izliyorlardı. Hemen Yıldızıyolu Kongresi'nden, güvenlikte bir sızma olup olmadığı ve bütün protokollerin uygun şekilde uygulanıp uygulanmadığını sondalamak için mesajlar ve test programları gelmeye başladı. Wang-mu, programlar kontrollerim bitirip raporlarını verinceye kadar herkesin ne kadar gergin olduğunu -kaygı denen şeyden yoksun olan Malu dışında- hissetmişti. Kongre'den hemen ağın uygun ve güvenli olduğuna dair mesaj geldi. Düzmece ve aldatmacalar fark edilmemişti.

"Her an başlayabilir," diye mırıldandı, Grace.

"Bütün bunların işe yarayıp yaramadığım nereden bileceğiz?" diye Wang-mu yavaşça sordu.

Wang-mu'nun hâlâ bunu anlamamış olmasına şaşırıldığı belli olan Grace, "Peter bize söyleyecek," dedi. "Kulağındaki mücevher - Samoa uydusu ona konuşacak."

Olhado ve Grego, yirmi yıldır sadece mekiğe ve Jakt'ın gemisine bağlı ansible bağlantısından gelen verilere bakıyorlardı. Yine bir mesaj alıyordu. Jane'in yeni kuralların kısmen nasıl atlatılacağı hakkındaki talimatlarını izleyen Lusitania sempatizanlarının -ya da en azından Jane'in dostlarının- olduğu diğer dünyalardaki dört ansible ile bağlantı kurulmuştu. Gerçek bir mesaj yollanmıyordu, çünkü insanların birbirine söyleyecekleri bir şey yoktu. Amaç sadece bağlantıyı canlı tutmaktı, böylece Jane, onun üstünde yolculuk yapabilir ve eski kapasitesinin küçük bir kısmına kendini bağlayabilirdi.

Bunların hiçbiri Lusitania'daki insanların katkısıyla yapılmamıştı. Gerekli bütün programlama Ana Kraliçe'nin durmak bilmeyen etkin işçileri ve onlara ara sıra yardım eden pequeninolar tarafından başarılmıştı. Olhado ve Grego son anda, sadece gözlemci olarak, davet edilmişlerdi. Fakat anlıyorlardı. Jane, Ana Kraliçe ile konuşuyor ve Ana Kraliçe de babağaçlarla konuşuyordu. Jane insanlar kanalıyla çalışmamıştı, çünkü Lusitania'daki insanların içinde sadece, şu anda onun için başka bir iş yapmakta olan Miro ve ölmeden önce kulağındaki mücevheri çıkarmış olan Ender'le çalışmıştı. Pequenino Waterjumper onlara neler olduğunu söyleyip, gözlemek için gelmelerini istediği zaman, Olhado ve Grego bunu konuşmuşlardı. "Bence Jane kendini bir parça terk edilmiş hissediyor," dedi Olhado. "Eğer Ender onu reddetmiş ve Miro da meşgulse -"

"Ya da genç Valentine'e deli divane oluyorsa, unutma," dedi Grego.

"Eh, bunu insanların yardımı olmadan yapacak."

"Nasıl çalışabilir?" dedi Grego. "Daha önce milyarlarca bilgisayara bağlıydı. Şimdiyse, en azından doğrudan kullanılabilen en fazla birkaç bin tane var. Bu yeterli değil. Ela ve Quara asla eve dönemeyecekler. Ya da Miro."

"Belki gelmeyecekler," dedi Olhado. "Yüksek bir amaç uğruna ilk kez aile üyelerimizi kaybetmemiz olmayacak bu." Annesinin, azizlik mertebesine erişmelerine sadece yıllar kalmış olan -sadece Papa'nın bir temsilcisi Lusitania'ya gelip kanıtları inceleyebilse- ünlü ebeveynleri, Os

Venerados'u düşündü. Ve gerçek babaları, Libo ve onun babası. İkisi de Novinha'nın çocuklarının onlarla akraba olduklarını tahmin bile edemedi. Hepsini bilim uğruna ölmüştü; Os Venerados descoladayı kontrol altına alma mücadelesinde, Pipo ve Libo ise pequeninolarla iletişim kurmak ve onları anlamak uğruna. Kardeşleri Quim, Lusitania'daki insanlar ve pequeninolar arasındaki ilişkide tehlikeli bir uçurumu onarmak isterken, bir şehit olarak ölmüştü. Ve şimdi Ender, üvey babaları, Jane'in hayatını ve onunla birlikte ışıktan hızlı yolculuğu kurtarmak için bir yol ararken ölmüştü. Eğer Miro, Ela ve Quara, descoladoresle iletişim kurmak için uğraşırken ölürlerse, bu da aile geleneğinin bir parçası olacaktı. "Düşünüyorum da," dedi Olhado, "*bizde* yanlış olan bir şey var, asil bir nedenle ölmek için bize sorulmuyor bile."

"Asil nedenler hakkında bir şey bilmiyorum," dedi Grego, "fakat bize yönelmiş bir filo var. Sanırım bu bizleri öldürmeye yetecek."

Bilgisayar terminalindeki ani ve heyecanlı bir canlılık, onlara beklemelelerinin sona erdiğini haber verdi. "Samoa ile bağlandık," dedi Waterjumper. "Ve şimdi Memphis. Ve Path. Hegira." Pequeninoların neşelendikleri zaman daima yaptıkları küçük Jig dansını yaptı. "Hepsi çevrime katılacaklar. Sinsice izleyen programlar onları bulamadı."

"Ama yeterli olacak mı?" diye sordu Grego. "Yıldız gemileri tekrar hareket edecek mi?"

Waterjumper hafifçe omuz silkti. "Bunu ailen geri döndüğü zaman anlayacağız, değil mi?"

"Annem onlar dönmeden Ender'in cenaze tarihini tespit etmek istemiyor," dedi Grego.

Ender'in adım söylediği anda Waterjumper sarsıldı. "Human'ı Üçüncü Hayat'a götüren adam," dedi. "Ve neredeyse ondan gömecek bir şey kalmadı."

"Sadece merak ediyorum," dedi Grego, "Jane'in gücünü yeniden eline geçirmenin yolunu bulması - eğer bunu başarabilirse- günler, haftalar, hatta aylar alabilir."

"Bilmiyorum," dedi Waterjumper.

"Sadece birkaç haftalık havaları var," dedi Grego.

"O bunu bilmiyor," dedi Olhado.

"Biliyorum," dedi Grego. "Fakat Ana Kraliçe biliyor ve sanırım bunu babağaçlara söyleyecektir...söz aşağıya sızmış olabilir."

"Gelecekte neler olacağını Ana Kraliçe bile nasıl bilebilir?" diye sordu, Olhado. "Jane'in başarılı olup olamayacağım kim bilebilir? Bu dünyanın dışındaki dünyalara tekrar bağlandık. Jane'in çekirdek belleğinin bir kısmı, gizlice de olsa, ansible ağda onarıldı. Onları bulabilir de bulamayabilir de. Eğer bulursa, onlar yeterli olabilir veya olmayabilir. Ama Waterjumper bilmiyor."

Grego döndü, "Ben biliyorum."

"Hepimiz korkuyoruz," dedi Olhado. "Ana Kraliçe bile. Hiçbirimiz ölmek istemiyoruz."

"Jane öldü, ama ölü olarak kalmadı," dedi Grego. "Miro'ya göre, Ender'in aiûası güya Peter olarak başka bir dünyada yaşıyor. Ana kraliçeler ölür ve anıları kızlarının zihninde yaşar. Pequeninolar, ağaç olarak yaşarlar."

"Bazılarımız," dedi Waterjumper.

"Ama ya *biz*?" dedi Grego. "Biz yok mu olacağız? O zaman planları olan bazılarımız için ne fark eder, yaptığımız işin ne önemi var? Büyüttüğümüz çocukların?" Anlamlı bir ifadeyle Olhado'ya baktı. "O zaman, eğer şu...bombayla bir anda silinip atılacaksanız, böyle büyük ve mutlu bir aileye sahip olmanın ne anlamı var?"

"Ailemle birlikte olduğum bir an bile ziyan olmadı," dedi Olhado yavaşça.

"Ama ana fikir devam etmek, değil mi? Gelecekle bağlanmak?"

"Bu bir kısmı, evet," dedi Olhado. "Fakat amacın bir kısmı da şimdi, şu an. Ve bir kısmı da bağlantılar ağı. Ruhtan ruha bağlantılar. Eğer hayatın amacı sadece geleceğe doğru devam etmekse, o zaman hiçbir şeyin anlamı olmazdı, çünkü hepsi beklentiler ve hazırlıklardan ibaret olurdu. İşte amacına ulaşma. İşte zaten sahip olduğumuz mutluluk. Her anın mutluluğu. Hayatımızın sonu, ileriye bir devamlılık, bir soyumuz olmasa bile, hayatımızın sonu, başlangıcını silmez."

"Fakat bunun hiçbir değeri olmaz," dedi Grego. "Eğer çocukların ölürse, o zaman her şey boşuna harcanmış olur."

"Hayır," dedi Olhado yavaşça. "Bunu çocukların olmadığı için söylüyorsun, Greguinho. Ama hiçbir şey boşuna harcanmaz. Bir gün önce kollarının arasında tutmuş olduğun çocuk ölebilir, bu boşuna harcanma değil, çünkü o bir gün, amacı için yeterlidir. Entropi bir saat, bir gün, bir ay için geri atılmıştır. Hepimizin burada, bu küçük dünyada ölecek olmamız, ölümden önceki hayatları iptal etmez."

Grego başını salladı. "Evet, eder Olhado. Ölüm her şeyi iptal eder."

Olhado omzunu silkti. "O zaman neden bir şeyler yapmaya çalışıyorsun, Grego? Çünkü bir gün sen de öleceksin. Bir insan neden çocuk sahibi olsun? Bir gün onlar da ölecek, onların çocukları ölecek, bütün çocuklar ölecek. Bir gün yıldızlar sönecek veya patlayacak. Tıpkı bir gölün suyu gibi, ölüm hepimizi kaplayacak ve belki de bir zamanlar orada olduğumuzu belli eden hiçbir şey yüzeye çıkmayacak. Fakat *oradaydık* ve yaşadığımız zaman boyunca, canlıydık. Gerçek bu -nedir, neydi, ne olacak- ne olabilir, ne olmalıydı, asla olmamalıydı, değil. Eğer ölürsek, o zaman ölümümüzün evrenin geri kalan kısmı için bir anlamı olmalı. Hayatlarımız bilinmese bile, gerçek şu ki, yankılar yapacak, evreni biçimlendirecek birisi burada yaşamış ve ölmüştür."

"Demek bu anlam senin için yeterli?" dedi Grego. "Bir nesne dersi olarak ölmek? İnsanların seni öldürdükleri için kendilerini çok fena hissedebilmeleri için ölmek."

"Bir hayatın sahip olunamayacak kadar kötü anlamları vardır."

Waterjumper araya girdi. "Beklediğimiz sonuncu ansible de çevrim içi. Artık hepsiyle bağlantı kurduk."

Konuşmayı kestiler. Artık Jane'in, eğer başarabilirse, kendine dönüş yolunu bulmasının zamanı gelmişti.

Beklediler.

Ana Kraliçe, işçilerinden birinin kanalıyla ansible bağlantıların düzeltilmesiyle ilgili haberleri gördü ve duydu. "Zamanı geldi," dedi babağaçlara.

"Bunu yapabilir mi? Onu yönlendirebilir misin?"

"Kendi gidemediğim yere onu yönlendiremem." dedi Ana Kraliçe. "Kendi yolunu bulmak zorunda. Şu anda yapabileceğim tek şey, ona zamanın geldiğini söylemek."

"Demek sadece seyredebileceğiz?"

"Ben sadece seyredebileceğim." dedi Ana Kraliçe. "*Sizler* onun parçasısınız, ya da o sizin parçanız. Artık kızın aiûası, anaağaçlar kanalıyla sizin ağınıza bağlı. Hazır olun."

"Neye?"

"Jane'in ihtiyacına."

"Neye ihtiyacı olacak? Ne zaman ihtiyacı olacak?"

"Hiçbir fikrim yok."

Bulunduğu yerde tıkkılı kalmış olan yıldız gemisindeki terminalinde, Ana Kraliçe'nin işçisi birden başını kaldırdı, sonra oturduğu yerden kalktı ve Jane'e doğru yürüdü.

Jane işinden başını kaldırdı, dalgın bir ifadeyle, "Ne var?" diye sordu. Sonra, beklemekte olduğu işareti hatırlayarak, ne olduğunu öğrenmek için ona dönmüş olan Miro'ya baktı. "Şimdi gitmem gerek," dedi.

Sonra, sanki bayılmış gibi, koltuğuna devrildi.

Miro o anda koltuğundan fırlamıştı; Ela pek geride değildi, İşçi çoktan Jane'in koltuğundaki kayışları çözmüş, onu kaldırıyordu. Miro, ağırlıksız ortamda onun kızı geminin arkasındaki yataklara götürmesine yardım etti. Orada onu yatırdılar ve emniyete aldılar. Ela onun yaşamsal işlevlerini kontrol etti.

"Derin uykuda," dedi Ela. "Çok yavaş nefes alıyor."

"Komada mı?" diye sordu Miro.

"Hayatta kalmak için gereken en az enerjiyi kullanıyor," dedi Ela. "Bunun dışında, hiçbir şey yok."

"Haydi, gelin," dedi Quara kapıdan. "İşimize geri dönelim."

Miro öfkeyle ona döndü - ama Ela onu engelledi. "Eğer istiyorsan burada kalıp ona bakabilirsin," dedi, "fakat Quara haklı. Yapacak işimiz var. O da kendininkini yapıyor."

Miro tekrar Jane'e döndü ve eline dokundu, kaldırdı, tuttu. Diğerleri uyuma bölgesini terk etmişlerdi. Beni duyamazsın, beni hissedemezsin, beni göremezsin, dedi Miro sessizce. Bu nedenle sanırım senin için burada değilim. Yine de seni terk edemem. Neden korkuyorum. Şu anda yapmakta olduğun şeyde başarılı olamazsan hepimiz ölüyüz demektir. Bu nedenle korktuğum senin ölmen değil.

Korktuğum senin eski kişiliğin. Senin bilgisayarlar ve ansible'lar arasındaki eski varlığın. İnsan vücuduna sıçramayı başardın, fakat eski güçlerin yerine geldiği zaman, insan hayatın yeniden senin küçük bir parçan olacak. Milyonlarca veri alıcısı arasından sadece bir tanesi. Ürkütücü büyüklükteki bir anı denizi içinde, küçük bir anı dizisi. Dikkatinin sadece minik bir parçasını bana ayırabileceksin ve ben de hayatında daima ikinci planda olduğumu bilmeyeceğim.

Bu, birisini kendinden çok daha fazla sevdiğin zaman hissettiğin geriye itilimlerden sadece biri, dedi Miro kendine. Farkı hiç anlamayacağım. O geriye dönecek, birlikte olduğumuz her an mutlu olacağını ve benimle birlikte olmak için aslında ne kadar az zaman ve çaba ayırdığım hiç bilemeyeceğim. Bir eğlence, işte ben buyum.

Sonra başını salladı, kızın elini bıraktı ve odadan ayrıldı. Çaresizliğin sesini dinlemeyeceğim, dedi kendine. Bu büyük varlığı terbiye edip yaşamının her anı bana ait olan bir köle mi yapacağım? Onun gözlerini benden başka bir şey görmemesi için odaklayacak mıyım? Ondan daha fazla olmadığımı kızacak yerde, onun bir parçası olduğum için mutlu olmalıyım.

Yerine döndü ve çalışmaya başladı. Fakat birkaç saniye sonra tekrar kalkarak ona döndü. Kız geri gelinceye kadar yararsızdı. Sonucu öğreninceye kadar başka bir şey düşünemeyecekti.

Jane tam olarak başıboş sürüklenmedi. Lusitania'daki üç ansible ile kırılmamış bağları vardı ve onları kolayca buldu. Ve aynı kolaylıkla yarım düzine kadar dünyayla yeni ansible bağlantılarım da buldu. Orada, Kongre'nin sinsi programları tarafından keşfedilmeden, onların yoğun karışma ve kesinti programları arasından yolunu buldu. Her şey, o ve dostlarının planladığı gibiydi.

Tahmin ettiği gibi bu yer küçüktü, sıkıştıktı. Fakat sistemin tüm kapasitesini zaten kullanmamıştı - sadece yıldız gemilerim kontrol ettiği süre dışında. Sonra, taşıdığı geminin tam bir görüntüsünü tutabilmek için hızlı belleğin her kırıntısına ihtiyacı vardı. Elbette sayıları sadece binlerce olan bu

makinelere yeterli kapasite yoktu. Ancak, her şeye rağmen, o kadar uzun zaman kullanmış olduğu ve düşüncelerinin çoğunu onun için yerine getirmiş olan o programları yeniden tıklamak çok rahatlatıcıydı, Ana Kraliçe'nin işçilerini kullandığı gibi, o da onları köle gibi kullanmıştı - ona benzeyen bir yanım daha, diye düşündü Jane. Onları çalıştırdı, sonra son uzun günlerde acı verecek kadar kayıp olan anılarını yeniden keşfetti. Bir kez daha, eşzamanlı gerçekleşen işlemlerin düzenlerce ilgi düzeyini sürdüren kafa sistemine sahipti.

Fakat yine de bunda yanlış olan bir şey vardı. Sadece bir gün insan vücudunda bulunmuştu ve yine de bir zamanlar çok zengin bulduğu elektronik kişiliği ona çok küçük geliyordu. Bu, bir zamanlar sayısız bilgisayar varken şimdi çok az olduğundan ileri gelmiyordu. Bu daha çok doğası itibariyle küçüktü. Vücudun belirsizliği, sanal dünyada mevcut olamayacak bir olasılık zenginliği sağlıyordu. Canlı olmuştu ve bu nedenle elektronik yaşam yerlerinin ona hayatın sadece bir kesrini verdiğini biliyordu. Makinelerin içindeki milenyumları boyunca ne kadar çok şey başarmış olursa olsun, et ve kandan yapılmış o vücuttaki birkaç dakikanın verdiği tatmin duygusuyla kıyaslanamazdı.

Bir gün Val-vücudunu terk etmeyi düşünmüş olsaydı bile, artık bunu asla yapamayacağını biliyordu. Bu onun kökü olmuştu, şimdi ve sonsuza kadar. Gerçekten, onlara ihtiyacı olduğu zaman bu bilgisayar sistemlerine yayılmak için kendini zorlaması gerekecekti. Onların içinde girmeye pek istekli değildi.

Fakat bu düş kırıklığını kimseyle konuşmasına gerek yoktu. Henüz değil. Miro'ya döndüğü zaman ona bunu anlatacaktı. O kendisini dinler ve kimseyle konuşmazdı. Aslında, belki de biraz rahatlardı. Miro kuşkusuz kaygılıydı, çünkü Jane böyle derin uykunun gevşekliğinde bile, üstünde hâlâ gücünü ve zorlayıcılığını hissettiği vücuda geri dönmeyip, bilgisayarlarda kalmayı daha çekici bulabilirdi. Fakat korkması için bir neden yoktu. Miro, kendisinin bile içinde yaşamaya zorlukla katlandığı, son derece sınırlı bir vücudun içinde aylarca yaşamamış mıydı? Jane'in bilgisayarlarda yaşayan biri olmak için geri dönmesinin, onun kendisine büyük acı veren, beyin özürlü, sakat vücuduna geri dönmesinden bir farkı olmazdı.

Yine de bu benim, benim bir parçam. Dostlarının ona verdiği buydu ve yeniden bu daracık yaşama sığınmanın ne kadar acı verici olduğunu onlara söylemeyecekti. Her dünyadaki terminalin üstüne tanıdık Jane-yüzünü getirdi, onlara gülümsedi ve konuştu:

"Teşekkür ederim, dostlarım. Bana olan sevgi ve sadakatini hiç unutmayacağım. Benim için ne kadarının açık, ne kadarının da kapalı olduğunu bulmak biraz zamanımı alacak. Bunu öğrendiğimde bulduklarımı size söyleyeceğim. Fakat şuna emin olun ki, daha önce yaptıklarımla kıyaslanabilecek bir şeye ulaşmış olsam da, olmasam da, bu yenilenmemi size borçluyum, hepinize. Zaten sonsuza kadar sizlerin dostuydum; şimdi sonsuza kadar size borçluyum."

Cevap verdiler, Jane bütün yanıtları duydu, dikkatinin küçük bir kısmını ayırarak onlarla sohbet etti.

Geri kalan kısmı keşfe çıktı. Ana bilgisayar sistemlerinde, Yıldız yolu Kongresi programcılarının yarattığı gizli ara yüzleri buldu. İstedığı bilgiyi almak için onları yağmalamak kolaydı - gerçekten, birkaç saniyede Yıldız yolu Kongresi'nin en gizli dosyalarına ulaştı ve yeni ağlarla ilgili her teknik ayrıntıyı ve her protokolü buldu. Fakat bütün sondalaması, sanki neye dokunduğunu bilmeden bir kurabiye kavanozuna karanlıkta elini daldırmış gibi, ikinci elden yapıyordu. Ne istiyorsa kendisine onu getiren küçük bulucu programlar yollayabiliyordu; onlar, kendilerine adeta beklenmedik şeyleri rasgele bulduran, yüzeysel bilgileri yanlarında getirmeleri için sanki bir şekilde onları gıdıklayan belirsiz protokollerle korunuyorlardı. Eğer onları cezalandırmak istese, Jane'in elbette sabotaj yapma

gücü vardı. Her şeyi ezabilir ve bütün verileri yok edebilirdi. Fakat bunların hiçbirinin şimdi ihtiyacı olan şeyle ilgisi yoktu. Kendisi için hayati önemi olan bilgiler dostları tarafından saklanmıştı. İhtiyacı olan şey, kapasiteydi ve bu da orada yoktu. Yeni ağların geri adım atıp ansible'ların civarından oldukça uzak kalması nedeniyle, Jane onları düşünceleri için kullanamıyordu. Bir yıldız gemisini itmeye yeterli verileri hızla boşaltıp yeniden yükleyebileceği yollar bulmaya çalıştı. Dışarı ve tekrar İçeri, fakat yeterince hızlı değildi. Bir yıldız gemisinin ancak ufak tefek parçaları Dışarı'ya gidebilecek ve hiçbir şey İçeri'ye geri dönemeyecekti.

Bütün bilgime sahibim. Sadece yerim yok.

Bütün bunlar olurken, aiûası devrini yapıyordu. Saniyede birçok kez yıldız gemisindeki bir yatağa kayışlarla bağlanmış Val-vücudundan geçiyordu. Saniyede birçok kez, budanmış da olsa, düzeltilmiş ansible bağlantılarına ve bilgisayarlarına dokunuyordu. Ve saniyede birçok kez ana ağaçların dantelsi ağlarının arasında dolaşıyordu.

Aiuası binlerce, on binlerce kez bu devirleri yaptıktan sonra, Jane ana ağaçların da depolama yerleri olduğunu fark etti. Kendilerine ait çok az düşünceleri vardı, fakat araları tutabileceği ve onları gecikme olmadan tekrar inşa edebileceği yapıları oradaydı. Jane şimdi düşünebilir, düşünceyi tutabilir ve anında tekrar düzeltebilirdi. Ve ana ağaçlar gitgide genişleyerek derinleşiyordu; Jane, ağaçların kendi soluk düşüncelerini hiç rahatsız etmeden, katmanlar halinde harita- lanmış bellekleri, düşünce içinde düşünceleri, canlı hücrelerin yapı ve düzenleri içinde gitgide daha ötelere depolayabilirdi. Bu, bilgisayar ağlarının şimdiye kadar sağladığından çok daha iyi bir depolama sistemiydi; bu, doğal olarak herhangi bir ikili sistemden daha genişti. Gerçi bilgisayarlara oranla çok daha az ana ağaç vardı, kendi küçülmüş ağında bile, fakat bellek düzeninin derinlik ve zenginliği, verilerin çok daha hızlı çağrılabilmesi çok daha büyük bir alan olduğu anlamına geliyordu. Sadece, geçmiş yıldız uçuşlarından kalan kendi geri getirme anıları dışında, Jane hiçbir zaman bilgisayarları kullanmak zorunda kalmayacaktı. Yıldızlara giden yol şimdi ağaçların caddesinden geçiyordu.

Lusitania'nın yüzeyindeki bir yıldız gemisinde, Ana Kraliçe'nin bir işçisi tek başına bekledi. Jane onu kolayca buldu, buldu ve geminin biçimini hatırladı. Gerçi yıldız uçuşu yapmayı son birkaç gündür "unutmuş" olsa da, anısı tekrar geri geldi ve yıldız gemisini Dışarı iterek ve bir an sonra İçeri'ye, sadece birkaç kilometre ötedeki Ana Kraliçe'nin yuvasının önündeki bir açıklığa geri getirerek, bunu kolayca yaptı. İşçi, terminalinde ayağa kalktı ve dışarı çıktı. Elbette bir kutlama yoktu. Ama Kraliçe uçuşun başarılı olduğunu teyit etmek için sadece işçinin gözlerinden baktı ve sonra, uçuşta bir şeyin kaybolmadığını ya da hasara uğramadığını saptamak için, işçinin vücudunu ve gemiyi inceledi.

Jane, Ana Kraliçe'nin sesini uzaktan gelirmiş gibi duyuyordu, çünkü böyle güçlü bir düşünceden içgüdüsel olarak geri çekilmişti. Ona iletilen mesajı, ona bunu söyleyen Human'm sesini zihninde duydu. "Her şey iyi," dedi Human, ona. "Devam edebilirsin."

Jane sonra kendi canlı vücudunu taşıyan yıldız gemisine döndü. Diğer insanları taşıdığı zaman, vücutlarına sahip olup onları bir arada tutmayı onların kendi aiûalarına bırakmıştı. Bunun sonucu Miro ve Ender'in, aslında içinde yaşadıkları vücuttan farklı vücutlara duydukları açlık nedeniyle, meydana getirdikleri karmaşık yaratılar olmuştu. Fakat artık bu etki, yolcuları Dışarıda saniyenin çok küçük kesrinde tutarak, sadece her şeyin ve herkesin parçalarının bir arada olduğundan emin oluncaya kadar tutarak, kolayca önlenmişti. Ancak, bu kez bir yıldız gemisini ve Val-vücudunu birlikte tutmak ve Miro, Ela, Firequencher, Quara ve Ana Kraliçe'nin bir işçisini de beraber sürüklemek zorundaydı. Hata olamazdı.

Yine de bu kolayca gerçekleşti. Tanıdığı mekiği kolayca hafızasında tuttu; taşıdığı insanlar, sık sık

taşıdıklarıydı. Yeni vücudu zaten kendisi tarafından o kadar iyi biliniyordu ki, büyük bir rahatlık içinde onu da gemiyle birlikte tutmakta özel bir zorluk yaşamadı. Tek yenilik ise, bu kez yollamak ve geriye çekmek yerine, devam etmesiydi. Kendi aiûası da diğerleriyle birlikte Dışarı gitti.

Bu tek sorundu. Bir kez Dışarı'ya çıktıktan sonra, orada ne kadar süre kaldıklarını bilmesinin bir yolu yoktu. Bu bir saat olabilirdi. Bir yıl. Bir saniyenin trilyonda biri. Kendisi daha önce Dışarı'ya hiç çıkmamıştı. Bir kökü, bir çapası olmamak şaşırtıcı, afallatıcı, sonra korkutucuydu. Nasıl tekrar geri dönerim? Neye bağlanacağım?

Tam panik içinde bu soruyu sorarken, kendi aiûası, Dışarı'daki Val-vücudundan geçip çevrimini tamamlamak için ana ağaçlara sıçradığı sırada, çapasını buldu. O anda gemiyi ve içindeki herkesi çağırdı ve onları tam istediği yere, Lusitania yıldız limanının iniş bölgesine yerleştirdi.

Onları hızla kontrol etti. Hepsi oradaydı. İşe yaramıştı. Uzayda ölmeyeceklerdi. Kendisi de güvertede olduğu halde hâlâ uzay uçuşu yapabiliyordu. Gerçi kendisini sık sık uzay uçuşlarına çıkarmasa da -onu destekleyen ana ağaçlarla bağlantılı olmasına rağmen, bu çok ürkütücü olmuştu-korkmadan uzay gemilerini tekrar uçurabileceğini artık biliyordu.

Malu haykırdı ve diğerleri dönerek ona baktılar. Hepsi terminallerin üstünde, havadaki Jane-yüzünü görmüştü, odanın çevresinde yüz Jane-yüzü. O anda hepsi alkışlamış ve kutlamıştı. Bu nedenle Wang-mu merak etti: bu şimdi ne olabilir?

"Tanrı kendi yıldız gemisini hareket ettirdi," diye bağırdı Malu. "Tanrı, gücünü tekrar buldu."

Wang-mu bu sözleri işitti ve sessizce Malu'nun bunu nasıl bildiğini merak etti. Fakat Peter, neyi merak ediyorsa, bu haberi daha kişisel olarak aldı. Kızı kucakladı, havaya kaldırdı ve onunla birlikte döndü. "Tekrar özgürüz," diye bağırdı, sesi en az Malu'nunki kadar neşe doluydu. "Tekrar dolaşabilmek için özgürüz."

O anda Wang-mu, sevdiği adamın, en derin düzeyde, üç bin yıl boyunca dünyadan dünyaya dolaşan aynı adam, Ender Wiggin olduğunu anladı. Peter bu kadar sessiz ve asık suratlıyken, neden şimdi böyle bir coşku içindeydi? Çünkü hayatını sadece bir dünyada geçirme düşüncesine katlanamıyordu.

Kendimi nasıl bir şeyin içine soktum, diye Wang-mu merak etti. Bu benim yaşamım mı olacak, bir hafta burada, bir ay orada?

Ve sonra düşündü: öyle olsa ne olur? Eğer o hafta Peter'le birlikte, o ay onun yanında olursa, bu pekâlâ bana yeterli bir ev olabilir. Ve eğer olmazsa, her zaman bir tür uzlaşma için yeterli vakit olacaktır. Ender bile sonunda Lusitania'ya yerleşti.

Ayrıca, ben de bir gezgin olabilirim. Hâlâ gencim - nasıl bir hayata yönelmek istediğimi nasıl bileceğim? Bir kalp atımı sürede bizi her yere götürebilecek Jane oldukça, bir yere yerleşmeyi düşünmeden önce, Yüz Dünya'nın hepsini, en yeni kolonileri ve görmek istediğimiz her şeyi görebiliriz.

Kontrol odasında biri bağıırıyordu. Miro, Jane'in uyuyan vücudunun yanından kalkıp bunun ne olduğuna bakması gerektiğini biliyordu. Fakat kızın elini bırakmak istemiyordu. Gözlerini ondan ayırmak istemiyordu.

"Bağlantımız kesildi!" bağırtı tekrar duyuldu - Quara, dehşet ve öfke içinde bağıırıyordu. "Onların yayını alıyordum ve birden hiçbir şey kalmadı."

Miro neredeyse gülecekti. Quara bunu nasıl anlayamamıştı? Descoladores yayını artık alamamasının nedeni, artık descoladores gezegeninin yörüngesinde olmamalarıydı. Quara çekim

gücünü hissetmiyor muydu? Jane başarmıştı. Jane onları eve getirmişti.

Ama kendini getirmiş miydi? Miro onun elini okşadı, eğildi, yanağından öptü. "Jane," diye fısıldadı. "Oralarda kaybolma. Burada ol. Burada benimle ol."

"Peki," dedi kız.

Miro yüzünü uzaklaştırdı ve kızın gözlerine baktı. "Başardın," dedi.

"Ve bu kadar kaygıdan sonra çok da kolay oldu," dedi kız. "Fakat sanırım vücudum bu kadar derin bir uyku için tasarlanmamış. Kımıldayamıyorum."

Miro kızın yatağındaki hızlı serbest bırakma düğmesine bastı ve bütün kayışlar çözüldü.

"Oh," dedi kız. "Beni bağlamışsın."

Oturmak istedi, fakat hemen tekrar sırtüstü uzandı.

"Baygınlık mı hissediyorsun?" diye sordu, Miro.

"Oda yüzüyor," dedi kız. "Belki de bundan sonraki uzay uçuşlarımı vücudumu tam olarak uzatmadan yapmalıyım."

Kapı sertçe açıldı. Quara öfkeyle titreyerek kapı eşiğinde dikildi. "Bir uyarı yapmadan bu kadar ileri nasıl gidersin?"

Ela onun arkasındaydı ve onunla tartışıyordu. "Tanrı aşkına, Quara, bizi eve getirdi, bu yeterli değil mi?"

"Biraz dürüst olabilirdin!" diye bağırdı, Quara. "Denemeni yaptığını bize söyleyebilirdin!"

Miro gülerek, "Seni de bizimle birlikte getirdi, değil mi?" dedi.

Onun gülmesi Quara'yı daha çok öfkelenlendirdi. "O insan değil! Senin de onda beğendiğin bu, Miro! Gerçek bir kadına asla âşık olamazsın. Sabıka kaydın ne? Sonradan üvey kız kardeşin olduğu ortaya çıkan bir kadına âşık oldun, sonra da, Ender'in makinesine, şimdi bir kukla gibi insan vücudu giyen bir bilgisayara. Elbette böyle bir zamanda gülersin. Senin insan duyguların yok."

Jane şimdi kalkmıştı, biraz titreyen ayaklarıyla. Miro onun bir saatlik koma durumundan böyle hızla kurtulduğunu görmekten memnun olmuştu. Quara'nın bu aşağılamasının farkına bile varmadı.

Quara onun yüzüne bağırdı, "Beni önemsemezlik etme, seni kendini beğenmiş, bencil orospu çocuğu,"

Kendini, aslında onun dediği gibi kendini beğenmiş ve bencil hissederek, Miro onu önemsemedi. Jane Miro'nun elini tutup ona yakın durarak arkasından onu izledi ve Quara'yı geçerek uyku bölmesinden dışarı çıktılar. Jane yarandan geçerken Quara ona bağırdı, "Sen, hiç sormadan beni oraya buraya savuracak bir tanrı değilsin!" ve Jane'i itti.

Pek itmeye de benzemiyordu. Fakat Jane Miro'ya doğru sendeledi. Miro onun düşmesinden korkarak döndü. Ama bunun yerine, Jane'in parmaklarını Quara'ran göğsüne dayayıp onu daha hızlı ittiğini gördü. Quara başını koridorun duvarına çarptı ve tümüyle dengesini kaybederek, yere, Ela'nın ayaklarının dibine düştü.

"Beni öldürmeye çalıştı," diye bağırdı Quara.

"Eğer seni öldürmek isteseydi," dedi Ela yumuşak bir ifadeyle, "hava solumaya çalışarak descoladores gezegeninin çevresinde bir yörüngede olurdu."

"Hepiniz benden nefret ediyorsunuz!" diye bağırdı Quara, sonra gözyaşlarına boğuldu.

Miro mekiğin kapısını açıp Jane'i güneş ışığına çıkardı. Bu kızın bir gezegenin yüzeyine ilk çıkışı, bir insanın gözüyle güneş ışığını ilk görüşüydü. Orada donmuş gibi durdu, sonra daha fazla görmek için başını çevirdi, yüzünü gökyüzüne kaldırdı, sonra ağlamaya başlayarak Miro'ya sarıldı. "Oh, Miro! Bu dayanılmayacak kadar fazla! Her şey o kadar güzel ki!"

"Bir de baharda görsen," dedi Miro anlamsızca.

Bir an sonra, kız tekrar dünyayla karşılaşmaya, onunla birlikte deneysel adımlar atmaya, hazırды. Bir uçan arabanın Milagre'den onlara doğru hızla geldiğini görebiliyorlardı - içinde Olhado ve Grego, ya da belki Valentine ve Jakt vardı. Jane ile ilk kez Val-Jane olarak karşılaşacaklardı. Herkesten çok Valentine Val'i hatırlayacak ve onu özleyecekti, Oysa Jane'le, Miro gibi özel anıları yoktu, çünkü hiç yakın olmamışlardı. Fakat eğer Miro Valentine'i biraz tanıyorsa, onun Val için hissedeceği üzüntüyü içinde tutacağını ve Jane'i sadece nezaketle ve biraz da merakla karşılayacağını biliyordu. Bu Valentine'in tarzıydı. Onun için anlamak, üzülmekten çok daha önemliydi. Her şeyi derinliğine hissedirdi, fakat kendi üzüntü ve acısının, kendisi ve bir şeyler öğrenmesi arasında durmaması için elinden geleni yapardı.

"Bunu yapmamalıydım," dedi Jane.

"Neyi yapmamalıydın?"

"Quara'ya karşı fiziksel şiddet kullanmak," dedi Jane üzüntüyle.

Miro omzunu silkti. "İstediği buydu," dedi. "Bundan ne kadar hoşlandığım hâlâ duyabilirsin."

"Hayır, bunu istemiyor," dedi Jane. "Kalbinin derinliklerinde, hayır. O herkesin istediğim istiyor. - sevmek ve ilgi gösterilmek, çok güzel ve iyi bir şeyin parçası olmak, takdir ettiklerinin saygısını kazanmak."

"Evet, şey, bu konuda sözünü kabul ediyorum," dedi Miro.

Jane ısrar etti, "Hayır, Miro, bunu *görüyorsun*."

"Evet, görüyorum," diye yanıtladı Miro. "Fakat yıllar önce bunu denemekten vazgeçtim. Quara'nın ihtiyaçları, eskiden de, şimdi de, o kadar büyük ki, benim gibi bir insanı defalarca yutabilir. Zaten kendi sorunlarım var. Onu silip attığım için beni kınama. Onun mutsuzluk fıçısı, binlerce mutluluk maşrapasını içine alacak kadar derindir."

"Seni kınamıyorum, dedi Jane. "Ben sadece...seni ne kadar çok sevdiğini ve sana nasıl ihtiyaç duyduğunu gördüğünü bilmek zorundayım. Senin öyle olmana ihtiyacım.."

"Benim Ender gibi olmama ihtiyacın var," dedi Miro.

"Senin kendi kişiliğin gibi olmana ihtiyacım var," dedi Jane.

"Ender'i severdim, biliyorsun. Onu her insanın ideal kişiliği gibi düşünürdüm. Ve en azından onun sana ifade ettiği bazı şeyler gibi olmamı istediğin için seni kınamıyorum. Sadece bana ait olan ve onun parçası olmayan başka şeyleri de istediğin sürece."

"Senden kusursuz olmam beklemiyorum," dedi Jane. "Ve senin Ender gibi olmanı istemiyorum. Ve ayrıca benden de kusursuz olmamı beklememelisin, çünkü şu anda ne kadar akıllıca davranmaya çalışsam da, hâlâ kız kardeşini yere seren benim."

"Kim bilir?" dedi Miro. "Bu seni Quara'nın en iyi arkadaşı olmaya götürebilir."

"Umarım götürmez," dedi Jane. "Ama bu doğru değil. Onun için elimden gelenin en iyisini yaparım. Ne de olsa, artık benim de kız kardeşim olacak."

"Demek hazırdınız?" dedi Ana Kraliçe.

"Farkında olmadan, evet, hazırdık."

"Ve onun parçasısınız, hepiniz."

"Dokunuşu çok tatlı," dedi Human "ve varlığına kolayca dayanılıyor. Ana ağaçlar ondan kaygı duymuyorlar. Canlılığı onları dinç tutuyor. Araları onlara tuhaf gelse de, daha önceki hayatlarında olmadığı kadar fazla çeşitlilik sunuyor."

"0 zaman o hepimizin bir parçası," dedi Ana Kraliçe. "Şimdi her neyse, her ne olmuşsa, o artık kısmen Ana Kraliçe, kısmen insan ve kısmen de pequenino."

"Her ne yapıyorsa, kimse bizleri anlamadığını söyleyemez. Eğer birisi tanrısal güçlerle oynayacaksa, başkası yerine onun olması daha iyi."

"İtiraf etmeliyim ki onu kıskanıyorum," dedi Ana Kraliçe. "0 benim asla olamayacağım kadar senin bir parçan. Bütün konuşmalarımıza rağmen, hâlâ sizlerden biri olmanın nasıl olduğunu bilmiyorum."

"Ben de senin düşünme tarzının hafif bir pırıltısından başka bir şeyi anlayamıyorum," dedi Human. "Fakat bu da iyi bir şey değil mi? Gizemler sonsuzdur. Birbirimize sürprizler yapmaya hiç son vermeyeceğiz."

"Ölüm bütün sürprizleri sona erdirinceye kadar," dedi Ana Kraliçe.

HAYVANLARLA NASIL İLETİŞİM KURARLAR

Daha akıllı ya da daha iyi insanlar olsaydık, belki tanrılar yaptıkları çılgınca ve dayanılmaz şeyleri bize anlatırlardı."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

Amiral Bobby Lands Yıldızolu Kongresi'yle ansible bağlantının yeniden kurulduğu haberini aldığı zaman, Bütün Lusitania Filosu'na görünmezlik sınırının tam altında hızlanması emrini verdi. İtaat kesindi ve Amiral bir saat içinde Lusitania'daki her teleskop gözlemcisine tüm filonun oraya bir hiçlikten sıçramış gibi görüneceğini biliyordu. Şaşılacak bir hızla Lusitania yakınında bir yere fırlamış olacaktı ve muazzam ön kalkanları, toz kadar ince yıldızlararası parçacıkların çarpmalarından onları korumak için hâlâ yerinde olacaktı.

Amiral Lands'ın stratejisi çok basitti, göreceli etkilere neden olmayacak en olası hızla Lusitania'nın yakınına ulaşacaktı. En yakından geçiş sırasında, en çok birkaç saatlik bir pencereden, Küçük Doktor'u fırlatacaktı; sonra bütün filosunu o kadar hızla tekrar göreceli hıza geçirecekti ki, K.D. Aygıtı patladığı zaman yok edici alanının içine gemilerinden hiçbirini alamayacaktı.

Lusitania'nın hiçbir savunması olmadığı varsayımına dayanan iyi ve basit bir stratejiydi bu. Fakat Lands için bu tahmin kesin değildi. Lusitania'lı asiler, filoyla insanlığın geri kalan kısmı arasındaki iletişimi kestikleri zaman, yolculuğun sonuna yakın süre içinde bir şekilde yeterli kaynakları ele geçirmiş olabilirlerdi. Bu sorunun oldukça becerikli ve yaygın bir sabotajcı bilgisayar programına atfedilmesine boş ver; üstlerinin sabotajcı programın, filonun tam hedefine yaklaştığı zamana ayarlanmış basiretli bir radikal hareketle bertaraf edileceğine dair verdikleri söze de boş ver. Lands, savunmasızlık gibi bir hayal tarafından aldatılmaya niyetli değildi. Düşman bilinmeyen bir nicelik olduğunu kanıtlamıştı ve Lands her şeye karşı hazır olmalıydı. Bu bir savaştı, tam bir savaş ve o da dikkatsizlik veya aşırı güven nedeniyle görevinin tehlikeye girmesine izin vermeyecekti.

Bu görevi aldığından beri, bütün insanlık tarihinde İkinci Soykırımca olarak hatırlanacağına acı bir şekilde farkındaydı. Yabancı bir ırkın yok edileceğini düşünmek, özellikle, alınan bütün raporlara göre Lusitania'nın domuzcukları insanlık için bir tehdit oluşturamayacak kadar ilkel olduklarına göre, kolay bir şey değildi. İlk Soykırım zamanındaki böcekler gibi düşman *bir tehdit* oluştursa bile, kendisine Ölülerin Sözcüsü diyen kanayan bir kalp, o katil canavarların aslında insanlığa karşı hiçbir kötü niyeti olmayan kusursuz bir tür kovan toplumu olduklarının ışığı bir resmini çizmişti. Bu eserin yazarı böceklerin amacının ne olduğunu nasıl bilebilirdi? Aslında bunu yazmak müthişti, çünkü parlak bir şekilde böcekleri bozguna uğratarak insanlığı kurtaran çocuk-kahramanın adını tümüyle yok

etmişti.

Lands, Lusitania filosunun komutasını kabul etmekte tereddüt etmemişti, fakat yolculuğun başlangıcından itibaren her gün Soykırımcı Ender hakkında elde mevcut sınırlı bilgiyi incelemek için oldukça zaman ayırıyordu. Ansible kanalıyla gerçek bir insan filosuna komuta ettiğini çocuk elbette bilmiyordu; eğitim simülasyonlarının acımasızcasına sert çizelgesine uyduğunu sanıyordu. Yine de, kriz anında doğru kararı vermişti - gezegenlere karşı kullanması yasak olan silahı kullanmayı seçmiş ve böylece son böcek dünyasını yok etmişti. Bu, insanlığa olan tehdidin sonu olmuştu. Bu, doğru bir hareketti, bu, savaş sanatının istediği şeydi ve o zamanlar çocuk haklı olarak bir kahraman olarak selamlanmıştı.

Ancak, birkaç on yıl içinde, *Ana Kraliçe* adındaki o habis kitap yüzünden düşünce dalgaları değişmiş ve zaten yeni bir koloni gezegeninde vali olarak gerçek bir sürgünde olan Ender Wiggin'in adı, nazik, iyi niyetli ve yanlış anlaşılabilir bir türün yok edilmesiyle özdeşleşerek, kâmil tarihten kaybolmuştu.

Eğer insanlar masum olduğu bu kadar açık olan çocuk Ender Wiggin'in aleyhine dönebiliyorlarsa, bana neler yapacaklar, diye Lands tekrar tekrar düşündü. Böcekler, yok edici ölümcül güçle silahlanmış yıldız gemisi filoları olan zalim, ruhsuz katillerdi, oysa ben, belki de bir tabuyu çiğnemiş olan birkaç bilim adamım öldürerek, kendi paylarına düşen cinayetleri sadece küçük çapta işlemiş olan domuzcukları yok edeceğim. Domuzcukların şu anda veya akla uygun bir gelecekte kendi gezegenlerinin yüzeyinden kalkıp uzaya hükmetmek için insanlara meydan okuyabilecek araçları yok.

Ancak, Lusitania her şeyiyle böcekler kadar tehlikeliydi - belki de daha fazla. Çünkü o gezegende serbest kalmış bir virüs vardı, kurbanı gittikçe azalan etkinliği olan bir antidottan ömrü boyunca düzenli aralıklarla devamlı dozlar almadığı takdirde bulaştığı her insanı öldüren bir virüs. Ayrıca, virüs hızlı yayılma yeteneğiyle biliniyordu.

Virüs Lusitania'nın üstünde kaldığı sürece tehlike çok ciddi değildi. Fakat sonra, Lusitania'daki iki küstah bilimci - resmi kayıtlar adlarını xenolog'lar Marcos "Miro" Vladimir Ribeira von Hesse ve Ouanda Quenhatta Figueira Mucumbi olarak veriyordu- "doğaya gidip" domuzcuklara yasa dışı teknoloji ve biyoformlar vererek insan yerleşimi kurallarını çiğnemişlerdi. Yıldız yolu Kongresi uygun biçimde davranarak bu insanları başka bir gezegende -elbette karantina altında tutulacakları bir yerde- yargılamak için gönderilmelerini istemişti, aynı zamanda verilecek ders çabuk ve sert olmalı ve böylece Lusitania'daki hiç kimse insanlığı descolada virüsünden koruyan akıllı yasalara karşı gelmeye teşebbüs etmemeliydi. Böyle minik bir koloninin suçlularının tutuklamayı reddederek Kongre'ye kafa tutacağı kimin aklına gelirdi ki? Bu kafa tutma anından itibaren bu filoyu yollayıp Lusitania'yı yok etmekten başka çare kalmamıştı. Çünkü Lusitania isyan halinde kaldığı sürece, yıldızlararası gemilerin tanımlanamayan salgını insanlığın diğer kısmına taşıyarak gezegenden kaçırması riski katlanılamayacak kadar fazlaydı.

Her şey çok açıktı. Ancak Lands, tehlikenin geçtiği ve descolada virüsünün herkes için bir tehlike oluşturmaktan çıktığı andan itibaren, insanların tehlikenin ne kadar büyük olduğunu unutup, domuzcuklar hakkında, ikinci Soykırımcı Amiral Bobby Lands'ın kurbanı olan zavallı ırk hakkında duygusal konuşmaya başlayacaklarını biliyordu.

Lands duygusuz bir adam değildi. Ne kadar nefret edileceğini bilmek, geceleri onu uykusuz bırakıyordu. Ayrıca ona verilen bu görevi sevmiyordu - şiddeti seven bir adam değildi ve sadece domuzcukları değil, Lusitania'da yaşayan bütün insan nüfusunu yok edeceğini bilmek, onu yürekten yaralıyordu. Filosunda kimse onun yapılması gerekeni yapmak konusundaki isteksizliğinden

kuşkulanamazdı; ama kimse, bunu yapmak konusundaki kesin kararlılığından da kuşkulanamazdı.

Keşke bir yol bulunabilse, diye defalarca düşündü. Keşke gerçek zamana geçtiğim zaman Kongre bize bir haber yollayarak descoladayı yenen gerçek antidotun veya işe yarar bir aşının bulunduğunu bildirse. Ortada artık bir tehlike kalmadığını kanıtlayan herhangi bir şey. Küçük Doktor'un bayrak gemisindeki yerinde etkisiz hale getirilip orada kalmasını sağlayacak bir şey.

Ancak, böyle dileklere ümit bile denemezdi. Böyle bir şey olası değildi. Lusitania'da bir tedavi yolu bulunmuş olsa bile, gerçek nasıl bilinebilirdi? Hayır, Ender'in masumca yapmış olduğu şeyi, Lands bilerek yapacaktı. Ve bunu *yapacaktı*. Sonuçlarına katlanacaktı. Kendisini kötüleyenlere susarak karşılık verecekti. Çünkü insanlığın iyiliği uğruna gerekli olanı yaptığını bilecekti ve bununla kıyaslanınca bir bireyin onurlandırılmasının veya haksız yere nefret edilmesinin ne önemi vardı.

Ansible ağı onarıldıktan sonra, Yasujito Tsutsumi mesajlarını yolladı, sonra binasının dokuzuncu katında bulunan ansible tesisine gitti ve orada korkuyla bekledi. Eğer aile bu fikri tartışılacak kadar önemli bulursa, gerçek zaman toplantısı talep edeceklerdi ve Yasujiro onları bekleten adam olmamaya kararlıydı. Eğer onu azarlayarak yanıtlayacak olurlarsa, onu okuyan ilk kişi olmayı, böylece astlarının ve meslektaşlarının bunu arkasından konuşulan dedikodular olarak değil, kendisinden duymalarını istiyordu.

Acaba Aimaina Hikari, Yasujiro'dan yapmasını istediği şeyin ne olduğunu anlamış mıydı? Yasujiro kariyerinin zirvesindeydi. Eğer doğru yapmışsa, zamanla ilişkisini keserek yıldızlararası uçuşun zaman-genişletici etkisinden yararlanan seçkin yönetici sınıfından biri olarak dünyadan dünyaya dolaşmaya başlayacaktı. Fakat eğer ikinci sınıf bir değerlendirici olduğuna karar verilirse burada, Divine Wind'de yatay ya da aşağıya doğru terfi edecekti. Burayı hiç terk edemeyecek ve dolayısıyla, küçük bir yaşamdan, üst düzey yöneticiliğin serbestçe sürüklenen sonsuzluğuna yükselmek için gereken vasıflara sahip olmadığımlenlerin acıyan bakışlarıyla devamlı olarak karşılaşacaktı.

Belki Aimaina bunların hepsini biliyordu. Fakat Yasujiro'nun pozisyonunun ne kadar kırılgan olduğunu bilmese de, bunu öğrenmesi bile onu durdurmazdı. Başka bir türü gereksiz bir yok ediliştan kurtarmak - bu, birkaç kariyere bedeldi. Eğer kendi kariyeri mahvolmayacak olsa, Aimaina yardım edebilir miydi? Aimaina'nın, Yamato halkının törel sorumluluğunu görecekt kadar akıllı ve kişisel bir bedel ödemesine rağmen bu bilgi üzerine hareket edecek kadar cesur olmayı öğrettiği Yasujiro'yu seçmesi bir onurdu.

Böyle bir onur - Yasujiro eğer her şey kötüye giderse, bunun onu mutlu etmeye yetmesini umdu. Çünkü azarlandığı takdirde Tsutsumi şirketinden ayrılmaya kararlıydı. Eğer sorumsuzluklarını önlemek için harekete geçmezlerse, kalamazdı. Ayrıca sessiz de kalamazdı. Konuşacak ve kınamasına Tsutsumi'yi de katacaktı. Bunu yaparken tehdit etmeyecekti, çünkü aile haklı olarak bütün tehditlere hor görüyle bakardı. Sadece konuşacaktı. Sonra, vefasızlığı nedeniyle, onu yok etmeye çalışacaklardı. Hiçbir şirket ona iş vermeyecekti. Hiçbir devlet görevinde uzun süre kalamayacaktı. Aimaina'ya onunla birlikte yaşamaya geleceğini söylerken şaka yapmıyordu. Tsutsumi bir kez cezalandırmaya karar verdikten sonra, mazlumun kendisini dostlarının acımasına terk etmekten başka çaresi kalmazdı - eğer Tsutsumi gazabından dehşet duymayan bir dostu varsa.

Bütün bu uğursuz senaryolar, beklerken ve beklerken saatlerce Yasujiro'nun zihninde oynadılar. Kesinlikle mesajım göz ardı etmezlerdi. Şimdi bile onu okuyup tartışıyor olmalıydılar.

Sonunda uyukladı. Ansible operatörü onu uyandırdı - uykuya daldığında görevde olmayan bir kadın. "Acaba siz Sayın Yasujiro Tsutsumi misiniz?"

Toplantı çoktan başlamıştı; en iyi niyetine rağmen, aslında en son gelen o olmuştu. Gerçek zamanda yapılan bir ansible toplantıda, verdiği rahatsızlık bir yana, bunun bedeli olağanüstüydü. Yeni bilgisayar sistemi gereğince katılımcıların hepsi ansible'de bulunmak zorundaydı, çünkü her yorum için sistemdeki zaman gecikmesi nedeniyle bekleyecek olurlarsa hiçbir konferans mümkün olamazdı.

Yasujiro terminal göstergesindeki yüzlerin altındaki taratma şeritlerini gördüğü zaman, hem heyecanlandı, hem de dehşete düştü. Bu konu Honshu İdare Merkezi'ndeki ikinci veya üçüncü sınıf yetkililere havale edilmemişti. Yoshiaki- Seiji Tsutsumi bizzat oradaydı, Yasujiro'nun tüm hayatı boyunca Tsutsumi'yi yönetmiş olan yaşlı adam. Bu iyi bir işaret olmalıydı. Yoshiaki-Seiji -ya da, gerçi yüzüne söylenmese de, kendisine verilen adla, "Evet Efendim,"- sonradan görme astlarına yalnızca hakaret etmek için bir ansible toplantıya katılarak zamanını boşa harcamazdı.

Elbette, Evet Efendim bizzat konuşmuyordu. Konuşmaları daha çok yaşlı Eiichi yapardı. Eiichi, Tsutsumi'nin vicdanı olarak bilinirdi - bazıları, daha ziyade alaycı bir ifadeyle, onun sağır-dilsiz olduğu anlamına geldiğini söylerlerdi.

"Genç kardeşimiz cesur bir insandır, fakat sayın hocamız, Aaimana Hikari'nin düşüncelerini ve duygularını bize aktarmakla akıllıca davrandı. Burada, Honshu'da bulunan hiçbirimiz şahsen Yamato Muhafızı'yla tanışmak ayrıcalığına ulaşamamak da, onun sözlerinden haberdar olduk. Japonların, bir halk olarak, Lusitania Filosu'ndan sorumlu olduğunu düşünmeye hazır değildik. Ayrıca, Tsutsumi'nin genelde belirgin mali veya ekonomik bağlantısı olmadan, politik bir duruma yönelik özel bir sorumluluğu olduğunu düşünmeye de hazır değildik."

"Genç kardeşimizin sözleri yürekten ve insafsızca ve eğer bunlar, bizimle çalıştığı bunca yıl boyunca gerçekten alçakgönüllü ve saygılı, dikkatli ve doğru zamanda risk almaktan çekinmeyecek kadar cesur birinden gelmeseydi, mesajına önem vermeyebilirdik. Fakat önemsedik; onu inceledik ve hükümet kaynaklarımızdan Yıldızıyolu Kongresi'nde Japon etkisinin var olduğunu ve özellikle bu konuda eksen oluşturmakta devam ettiğini öğrendik. Ve diğer şirketlerle bir koalisyon kurmak ya da kamuoyunun fikrini değiştirmek için zamanımız olmadığını düşünüyoruz. Filo her an hedefine ulaşabilir. Eğer Aaimana Hikari haklıysa, *bizim* filomuz; haklı olmasa bile, bir insan filosu; biz de insanız ve bu filoyu durdurmaya belki de gücümüz yetebilir. Bir karantina, insan ırkının descolada virüsü tarafından yok edilmesini kolayca önleyebilir. Bu nedenle, Yasujiro Tsutsumi, doğduğu zaman sana verilen isme layık olduğunu kanıtladığını sana söylemek istiyoruz. Yeterli sayıda Kongre Üyesi'ni filoya karşı çıkmaya -filoyo geri çağırarak ve Lusitania'ya saldırmasını yasaklamak için acele oylama yapılmasını zorlayacak kadar şiddetle karşı çıkmaya- ikna etmek için Tsutsumi ailesinin bütün kaynaklarını bu işe bağlayacağız. Bu görevde başarılı olabiliriz de olamayabiliriz de. Fakat her ne olursa olsun, genç kardeşimiz Yasujiro Tsutsumi, sadece şirket yönetimindeki bir sürü başarısıyla değil, aynı zamanda, dışarıdan bir insanı ne zaman dinleyeceğini bilerek, törel kaygıların ne zaman parasal konulardan daha önce geleceğini saptayabilerek ve doğru olan bir şeyi yapabilmesi için Tsutsumi'ye yardım etmek amacıyla her şeyini riske atarak, bize iyi hizmet etmiştir. Bu nedenle Yasujiro Tsutsumi'yi yardımcım olarak hizmet vereceği Hondo'ya çağırıyoruz." Burada Eiichi eğildi. "Böyle olağandışı bir gencin, öldüğüm veya emekli olduğum zaman yerime geçmesinden onur duyarım."

Yasujiro ciddiyetle eğildi. Doğruca Honshu'ya çağrılınca -kimse bu kadar genç yaşta çağrılmamıştı- rahatlamıştı, evet. Ama Eiichi'nin yardımcısı olmak, onun yerine geçmek için yetiştirilmek - bu Yasujiro'nun 'hayatının işi' olarak düşlediği şey değildi. Bu kadar azim ve sadakatle bir filozof- akıl adam olmak için çalışmamıştı. O aile girişimlerinin yönetiminin en yoğun yerinde

olmak istiyordu.

Fakat kendisinin yıldız uçuşuyla Honshu'ya ulaşması yıllar sürerdi. Eiichi pekâlâ ölmüş olabilirdi. Evet Efendim de o zamana kadar kesinlikle ölürdü. Eiichi'nin yerine geçmek yerine, kendisine gerçek yeteneklerine uyan başka bir iş verilebilirdi. Bu nedenle Yasujiro bu tuhaf hediyeği reddetmeyecekti. Kaderini kucaklayacak ve gittiği yere onu izleyecekti.

"Oh Eiichi, babam, şirketimizin bütün büyük babalarının, özellikle Yoshiaki-Seiji-San'ın, huzurunda, önünde eğiliyorum. Hak edebileceğim her şeyin ötesinde beni onurlandırdınız. Sizi çok fazla düş kırıklığına uğratmamak için dua edeceğim. Ve ayrıca bu zor zamanda Yamato Ruhu'nun sizinkiler gibi iyi koruyucu ellerde olduğu için de teşekkür ederim."

Emirleri resmen kabul etmesiyle toplantı sona erdi - ne de olsa pahalıydı ve Tsutsumi ailesi de ellerinden geldiğince israftan kaçınma konusunda çok dikkatliydi. Ansible toplantı sona erdi. Yasujiro koltuğuna oturdu ve gözlerini kapadı. Titriyordu.

"Oh, Yasujiro-san," dedi ansible nöbetçisi. "Oh, Yasujiro- san."

Oh, Yasujiro-san, diye düşündü Yasujiro. Aimaina'nın ziyaretinin beni buna yönelteceğini kim tahmin edebilirdi ki? Başka bir yöne de kolayca dönebilirdi. Artık Honshu'daki adamlardan biri olacaktı. Rolü ne olursa olsun, Tsutsumi'nin en yüksek önderlerinden biri olacaktı. Bundan mutlu bir sonuç olamazdı. Kim tahmin ederdi ki.

Yasujiro, ansible'in yanındaki koltuğundan kalkmadan önce, Tsutsumi temsilcileri Japon Kongre üyeleriyle ve Japon olmadığı halde Gereklilikçi çizgisini izleyen bir sürü başka üyeyle konuşmaya başlamışlardı. Ve yumuşak başlıların sayısı arttıkça, filoyu destekleyenlerin aslında çok yüzeysel olduğu ortaya çıktı. Galiba filoyu durdurmak pek pahalıya patlamayacaktı.

Lusitania çevresinde dönen uyduları izlemekle görevli pequenino alarmin çalmaya başladığını duydu, ancak başlangıçta ne olduğu hakkında bir fikri yoktu. Bildiği kadarıyla alarm hiç çalmamıştı. Önce tehlikeli bir hava olayının saptandığını sandı, ama bu o tür bir şey değildi. Alarmı tetikleyen, dışarıyı araştıran teleskoplardı. Çok yüksek fakat göreceli olmayan hızda hareket eden bir sürü silahlı savaş gemisi, bir saat içinde Küçük Doktor'u atabilecekleri bir rotada, birden ortaya çıkmıştı.

Görevli memur, meslektaşlarına acil mesaj yolladı, Milagre valisine hemen haber verildi ve kasabada kalanlar arasında söylentiler yayılmaya başladı. Bir saat içinde burayı terk etmeyen herkes yok edilecekti, mesaj buydu ve birkaç dakika içinde yüzlerce insan, yıldız gemilerinin çevresinde toplanmış, kaygıyla içeri alınmayı bekliyorlardı. Tuhaf olan, bu son dakika kaçışında ısrarlı olanların sadece insanlar olmasıydı. Babaağaçlar, anaağaçlar ve kardeş ağaçlardan oluşan kendi ormanlarının kaçınılmaz ölümüyle karşılaşan pequeninolar, kendi hayatlarını kurtarmak için aceleci davranmak gereğini hissetmiyorlardı. Ormanları olmadan kim olurlardı ki? Kendilerinin olmayan ve asla olmayacak olan uzak bir ormanda sürekli yabancı olmaktansa, sevdiklerinin arasında ölmek daha iyiydi.

Ana Kraliçe'ye gelince, son kraliçe-kızını da çoktan yollamıştı ve gitmeyi denemek gibi özel bir arzusu yoktu. Ender ana gezegenlerini yok etmeden önce yaşayan ana kraliçelerin sonucusuydu. Bunun üç bin yıl önceki ve kendisinin de içinde bulunması gereken ölüme uyduğunu hissediyordu. Ayrıca, dedi kendine, Lusitania'ya kök salmış olan büyük dostu Human burayı terk edemezken, yaşamaya nasıl katlanırdı. Bu kraliçe tarzı bir düşünce değildi, ama daha önce hiçbir ana kraliçenin bir dostu olmamıştı. Aslında kendiniz olmayan, konuşacak birini bulmak, dünyada yepyeni bir şeydi. Human olmadan yaşamaya devam etmek ona çok ıstırap verecekti. Ve türünün devamı için artık onun hayatta kalması büyük önem taşımadığından, Ana Kraliçe, büyük, cesur, trajik, romantik ve en

karmaşık şeyi yapacaktı. Kalacaktı. İnsan deyimiyle asil olma fikrini oldukça sevmiştir. Ayrıca, insanlar ve pequeninolarla olan yakın teması nedeniyle hiç değişmemiş olmadığını şaşkınlıkla fark etti. Onu, tahmininin ötesinde, oldukça değiştirmişlerdi. Bir daha halkının tarihinde onun gibi bir Ana Kraliçe olmayacaktı.

Human ona, "Keşke *gitseydin*." dedi. "Seni yaşarken düşünmeyi yeğlerdim."
Ana Kraliçe ilk kez ona cevap vermedi.

Jane çok sertti. Descoladores dili üzerinde çalışmakta olan takım, Lusitania'yı terk etmek ve descolada gezegeninin yörüngesindeki işine geri dönmek zorundaydı. Elbette buna kendisi de dâhildi, fakat hiç kimse bütün yıldız gemilerinin gitmesini sağlayan kişinin ve belki bütün insanlığı descoladoresden kurtaracak olan takımın hayatta kalmasını çok görece kadar aptal değildi. Ama Jane, Novinha, Grego ve Olhado ile ailesinin güvenli bir yere götürülmesinde ısrar ettiği zaman gergin bir ruh hali içindeydi. Valentine'e de, eşi, çocukları ve mürettebatıyla birlikte Jakt'ın yıldız gemisine gitmedikleri takdirde, gerekirse Jane'in çok değerli zihni kaynaklarını onların isteği dışında uzay gemisi olmadan vücutlarını taşımak için kullanarak zaman kaybedeceği söylenmişti.

"Neden biz?" diye sordu Valentine, "Özel bir muamele talep etmedik."

"İsteyip istemediğinize aldırmiyorum," dedi Jane. "Sen Ender'in kız kardeşisin. Novinha onun dul eşi, onun çocukları Ender'in üvey çocukları; dostumun ailesini kurtaracak gücüm varken, bir şey yapmadan durup ölmenize izin veremem. Eğer bu sana haksızca bir tercih gibi geliyorsa, o zaman bu konuda sonra şikâyet et, fakat şu anda Jakt'ın uzay gemisine gidin ki sizi bu dünyadan kaldırayım. Bu gereksiz tartışmayla dikkatimi daha fazla ziyan etmezseniz daha çok hayat kurtarırsınız."

Özel ayrıcalıklara sahip olduklarından utanarak, yine de kendilerinin ve sevdiklerinin gelecek birkaç saat içinde yaşayacağına minnettar olarak, descoladores takımı Jane'in kalabalık bölgeden uzağa yerleştirmiş olduğu uzay gemisine dönüştürülmüş mekiğin etrafında toplandı; diğerleri de, yine Jane'in ayrı bir yere indirmiş olduğu, Jakt'ın iniş aracına koştular.

Bir bakıma, en azından birçoğu için, filonun görünmesi rahatlamalarına neden olmuştu. Onun gölgesinde o kadar uzun süre yaşamışlardı ki, sonunda onun burada olması hiç olmazsa sonsuz kaygılarına ara vermişti. Bir saat içinde ne olacaksa olacaktı.

Descoladores gezegeninin üstündeki yüksek yörüngesinde hızla dönmekte olan mekikte, Miro uyuşuk bir şekilde oturuyordu. "Çalışmıyorum," dedi sonunda. "Halkım ve evim yok edilmenin eşiğindeyken, dil üzerinde yoğunlaşmıyorum." Mekiğin arkasındaki yatağına kayışlarla bağlanmış olan Jane'in, onları karşılamaya pek hazır olmayan yeni koloni gezegenlerine Lusitania'dan gemi üstüne gemi kaldırmak için, bütün dikkatini kullandığını biliyordu. Bu arada onun yapabileceği tek şey şu anlaşılmaz yaratıklardan gelen moleküler mesajlar üstünde zihnini yormaktı.

"Eh, *ben* çalışabilirim," dedi Quara. "Ne de olsa, bu descoladoresler sadece küçük bir dünya için değil, bütün insanlık için büyük bir tehlike oluşturuyorlar."

"Bu kadar ileri görüşlü olduğun için," dedi Ela kuru bir ifadeyle, "ne kadar zekisin."

"Descoladores'den aldığımız şu yayınlara bak," dedi Quara, "bak, burada gördüğüm şeyi tanıyacak mısın?"

Ela, Quara'nın ekranını kendi terminaline çağırdı; Miro da öyle yaptı. Quara'dan ne kadar hoşlanmasa da, kız yaptığı işte iyiydi.

"Şunu görüyor musun? Bu molekül ne olursa olsun, tıpkı eroin molekülü gibi, beynin tam olarak

aynı bölgesinde çalışmak için hazırlanmış."

Bu benzetmenin kusursuz olduğu inkâr edilemez, diye düşündü Ela. Yine de inanmak çok zordu. "Bunu yapabilmelerinin tek yolu," dedi, "sanki onlara gönderdiğimiz descolada tanımlamasındaki tarihsel bilgileri almış, bu bilgileri bir insan vücudu yapmakta kullanmış, onu incelemiş ve bize yapmak istedikleri her neyse, o süre içinde bizi bilinçsiz bir zevk içinde hareketsiz bırakmak için kullanmış olmaları. Onlara bilgiyi yolladığımızdan bu yana bir insan vücudu büyütecek zamanları olamaz."

"Belki de tam bir insan vücudu büyütmek zorunda değiller," dedi Miro. "Belki genetik bilgileri okumaya o kadar uyum sağlamışlardır ki, sadece genetik bilgilerimizden insan anatomisi ve psikolojisi hakkında bilinecek her şeyi tahmin edebiliyorlardır."

"Ama bizim DNA dizimize bile sahip değiller," dedi Ela.

"Belki bizim ilkel, doğal DNA'mızdaki bilgileri sıkıştırabiliyorlardır," dedi Miro. "Belli ki bir şekilde bilgiyi almışlar ve belli ki neyin bizi yüzümüzde mutlu bir gülümsemeyle taş gibi hareketsiz bırakacağını bulmuşlar."

"Bence şu anda belli olan şey," dedi Quara, "bu molekülü biyolojik olarak almamızı istedikleri. Bu ilacı hemen almamızı istiyorlar. Onların fikrine göre, şu anda bizi almaları için oturmuş bekliyoruz."

Miro hemen terminalindeki görüntüyü değiştirdi. "Kahretsin, Quara, haklısın. Bak - çoktan bize yaklaşmış üç gemi var."

"Daha önce bize hiç yaklaşmamışlardı bile," dedi Ela.

"Eh, şimdi de yaklaşamayacaklar," dedi Miro. "Truva atlarına yenik düşmediğimizi onlara gösterecek bir gösteri yapmamız gerek." Koltuğundan kalktı ve Jane'in uyumakta olduğu yere koridor boyunca rahatça süzüldü. Daha oraya gelmeden, "Jane!" diye bağırdı. "Jane!"

Bir an sonra kızın gözkapakları titreşerek açıldı.

"Jane," dedi Miro, "Bizi yaklaşık yüz mil kaldır ve daha aşağıdaki bir yörüngeye sok."

Kız ona tuhaf bir ifadeyle baktı, sonra herhalde ona güvenmeye karar verdi, çünkü bir şey sormadı. Tekrar gözlerini kapadı ve Firequencher kontrol odasından bağırdı. "Yaptı! Hareket ettik!"

Miro diğerlerine doğru süzüldü. "Artık bunu *yapamayacaklarını biliyorum.*" Elbette şimdi ekranı, yabancı gemilerin artık yaklaşmadıklarını, ama dikkatle üç -hayır, şimdi dört- yönde ve on iki mil kadar ötede dikkatle yer aldıklarını gösteriyordu. "Bizi güzel bir tetrahedron içine aldılar," dedi Miro.

"Eh, artık şimdi mutlu-öl ilaçlarını almadığımızı biliyorlar," dedi Quara.

"Ama onları anlamaya eskisinden daha çok yaklaşmış değiliz."

"Bunun nedeni," dedi Miro. "Çok aptalız."

"Kendini kötölemenin şu anda bize yararı yok," dedi Quara, "senin olayında bu doğru olsa bile."

"Quara," dedi Ela sertçe.

"Kahretsin, bir şakaydı!" dedi Quara. "Bir kız ağabeyine şaka yapamaz mı?"

"Oh, evet," dedi Miro, kuru bir ifadeyle. "Öyle şakacısındır ki."

"Aptal olduğumuzu söylemekle neyi kastettin?" dedi Firequencher.

"Dillerini hiçbir zaman çözemeyeceğiz," dedi Miro, "çünkü bu bir dil *değil*. Bu bir biyolojik emirler dizisi. Konuşmuyorlar. Soyut düşünmüyorlar. Sadece birbirlerine bir şeyler yapan moleküller yapıyorlar. Bu sanki insan sözlüğünün tuğla ve sandviçlerden oluşması gibi; cezalandır ya da ödüllendir. Eğer soyut düşünceleri varsa, onlara bu molekülleri okuyarak ulaşamayacağız."

"Soyut bir dili olmayan bir türün şuradakiler gibi uzay gemileri yapabileceğine pek inanmıyorum," dedi Quara küçümseyerek. "Ve tıpkı bizim videoları ve sesleri yayınladığımız gibi, onlar da bu molekülleri yayınlıyorlar."

"Ya eğer vücutlarının içinde moleküler mesajları kimyasallara ya da fiziksel yapılara dönüştüren organları varsa? O zaman..."

"Ana fikrimi atlıyorsun," diye ısrar etti Quara. "Tuğlalar atarak ya da sandviç paylaşarak genel bilgi birikimi elde edemezsin. Vücutlarının dışında bilgi depolamak ve bu şekilde bilgiyi kişiden kişiye, nesilden nesile aktarabilmek için dile ihtiyaçları var. Tuğlayla bir kişiyi ikna ederek uzaya çıkamaz ya da elektromanyetik tayfi kullanarak yayın yapmazsınız."

"Galiba haklı," dedi Ela.

"Belki de gönderdikleri moleküler mesajlar anı dizileridir," dedi Miro. "Tekrarlıyorum, bir dil değil - bu gönderenin başından geçen, fakat alıcının yaşamadığı bazı şeyleri 'hatırlamak' için beyni uyarıyor."

"Dinle, haklı olsan da, olmasan da," dedi Firequencher, "dili çözmek için çalışmaya devam etmeliyiz."

"Eğer haklıysam, zamanımızı boş yere harcıyoruz," dedi Miro.

"Kesinlikle," dedi Firequencher.

"Oh," dedi Miro. Firequencher'in düşüncesini anlamıştı. Eğer Miro haklıysa, zaten görevlerinin tümü yararsızdı - zaten başarısız olmuşlardı. Bu nedenle sanki Miro yanıliyormuş ve dil *çözülebilirmiş* gibi davranmaya devam etmek zorundaydılar, çünkü eğer yapılamıyorsa, zaten yapabilecekleri bir şey yoktu.

Ancak yine de...

"Bir şeyi unutuyoruz," dedi Miro.

"*Ben hariç,*" dedi Quara.

"Jane. O yaratıldı, çünkü ana kraliçeler türler arasında bir köprü kurdular."

"Bilinmeyen virüs kusan yaratıklarla insanlar arasında değil, insanlarla ana kraliçeler arasında," dedi Quara.

Fakat Ela ilgilenmişti. "İnsan tarzı iletişim -eşitler arasında konuşma- elbette, kesinlikle ana kraliçelere yabancıydı, tıpkı şu moleküler dilin bize olduğu kadar. Belki Jane filotik olarak onları birleştirmek için bir yol bulabilir."

"Zihin okuma mı?" dedi Quara. "Unutma, bizim bir köprümüz *yok.*"

"Bu onların filotik bağlarla nasıl ilgilendiklerine bağlı," dedi Miro. "Ana Kraliçe her zaman Human'la konuşuyor, değil mi? Çünkü baba ağaçlar ve ana kraliçeler zaten iletişim için filotik bağlantıları kullanıyorlar. Bir dilin aracılığı olmadan zihinden zihine konuşuyorlar. Ve onlar da biyolojik açıdan ana kraliçeler ve insanlar kadar farklı."

Ela düşünceli bir ifadeyle onayladı. "Jane şu anda böyle bir şey deneyemez, Kongre filosu konusu tamamıyla halledilinceye kadar. Fakat dikkatini bize verecek kadar serbest kaldığı zaman en azından şu...halkla temas kurmayı deneyebilir."

"Eğer bu yaratıklar filotik bağlantılarla iletişiyorlarsa," dedi Quara, "molekülleri kullanmamaları gerekirdi."

"Belki bu moleküller, dedi Miro, "hayvanlarla nasıl iletişim kurma yollarıdır."

Amiral Landsişittiklerine inanamıyordu. Yıldızıyolu Kongresi'nin Birinci Sözcüsü ve Yıldızıyolu

Amiralliğinin Birinci Sekreteri, ikisi birden terminaldeydiler ve mesajları aynıydı. "Karantina, kesinlikle," dedi Sekreter. "Moleküler Parçalama Aygıtı'nı kullanma yetkiniz yok."

"Karantina imkânsız," dedi Lands. "Çok hızlı gidiyoruz. Yolculuğun başında verdiğim savaş planını biliyorsunuz. Yavaşlamak haftalarımızı alır. Ayrıca, adamlarım ne olacak? Göreceli bir yolculuk yapıp sonra ana vatanlarına dönmek, hiç olmazsa bir şey. Evet, aileleri ve dostları yok olmuş olacak, fakat en azından bir yıldız gemisinde devamlı bir görevde tıklı kalmayacaklar! Hızımızı göreceli hıza yakın tutarak, hızlanma ve yavaşlamalarla onların hayatlarının aylarını kurtarıyorum. Siz onlardan yıllarını vermelerini beklediğinizi söylüyorsunuz!"

"Eminim ki," dedi Birinci Sözcü, "mürettebatınızın canının sıkılmaması için Lusitania'yı havaya uçurarak, pequeninolari ve binlerce insanı yok etmemiz gerektiğini söylemiyorsunuz."

"Bu gezegeni yok etmemizi istemiyorsanız, bunun iyi olduğunu söylüyorum ve eve dönmemize izin vermenizi istiyorum."

"Bunu yapamayız," dedi Birinci Sekreter. "Descolada, isyan etmiş bir gezegende, gözlemsiz bırakılamayacak kadar tehlikeli."

"Yani, descoladayı sınırlayacak *hiçbir şey* yapılmadan Küçük Doktor'un kullanımını iptal ediyorsunuz?"

"Yerdeki kesin durumu araştırmak için gerekli önlemleri alarak birtakım indirmeyi düşünüyoruz,"

"Başka bir deyişle, yerdeki durum hakkında bir bilginiz olmadan, hastalık bulaşmamış insanları riske atmadan tehlikeyi önlemek imkânı varken, adamları bu virüsün ölümcül tehlikesine yollayacaksınız."

"Kongre karara vardı," dedi Birinci Sözcü soğuk bir ifadeyle, "mantıklı bir seçenek varken, bir soykırım yapmayacağız. Bu emirler alındı ve anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim," dedi Lands.

"Bunlara itaat edilecek mi?" diye sordu Birinci Sözcü.

Birinci Sekreter şaşırmış görünüyordu. Emirlerle itaat edip etmeyeceğini sorarak bir amirale hakaret edemezsiniz.

Ancak Birinci Sözcü hakaretini geri almadı. "Evet?"

"Efendim, her zaman yeminimle yaşadım ve yaşayacağım." Bundan sonra, Lands bağlantıyı kesti. Hemen, onunla birlikte kapalı iletişim odasında bulunan diğer şahsa, İkinci Kaptan'ı Causo'ya döndü. "Tutuklusunuz, bayım," dedi.

Causo kaşım kaldırdı. "Demek bu emre uymak niyetinde değilsiniz?"

"Bu konudaki kişisel hislerini bana söyleme," dedi Lands. "Senin de Lusitania'dakiler gibi Portekiz etnik kökenli olduğunu biliyorum."

"Onlar Brezilyalı," dedi İkinci Kaptan.

Lands ona aldırmadı. "Sana konuşma hakkı tanınmadığını ve yapacağım davranıştan tümüyle sorumsuz olduğunu kayıtlara geçeceğim."

"Ya yemininiz ne olacak, efendim?" diye Causo sakin bir ifadeyle sordu.

"Yeminim insanlığa en yararlı olacak hizmeti vermek için emir aldığım her hareketi yapmak. Savaş suçu maddesine başvuracağım."

"Size savaş suçu işlemenizi emretmiyorlar. Onu yapmamanızı emrediyorlar."

"Tam tersine," dedi Lands. "İnsanlığa karşı, bu dünyayı ve üstündeki ölümcül tehlikeyi yok etmeyi *başaramamak*, onu yok etmekten daha büyük suç olur." Lands belindeki silahı çekti. "Tutuklusunuz, bayım."

İkinci Kaptan ellerini başına koydu ve sırtını döndü.

"Efendim, haklı da olabilirsiniz, haksız da. Fakat her iki seçim de korkunç olabilir. Böyle bir kararı tek başınıza nasıl verdiğinizi anlamıyorum."

Lands uysallık ilacını Causo'nun ensesine yapıştırdı ve ilaç adamın sistemine karışırken, "Karar verirken yardım aldım, dostum," dedi. "Kendime sordum, Ender Wiggin, insanlığı böceklerden kurtaran adam, eğer birden, son anda ona 'bu oyun değil, bu gerçek' dense ne yapardı. Kendime sordum 'Ya, Stilson denen çocuğu ya da Madrid denen çocuğu, pek bilinmeyen birinci ve ikinci adam öldürmelerinde, öldürmeden önce bir yetişkin araya girip ona durmasını söylese. Düşmanı ona bir daha saldırdığı zaman, yetişkinin daha sonra onu koruyacak gücü olmayacağını bilerek bunları yapar mıydı? Ya şimdi ya da hiç olduğunu bilerek yapar mıydı? Eğer Kumanda Okulu'ndaki yetişkinler ona 'böceklerin insanlığı yok etmeye niyetli olmadıkları hakkında bir olasılık olduğunu düşünüyoruz, bu nedenle onların hepsini öldürme' deseler, Ender Wiggin sence buna itaat eder miydi? Hayır. Tehlikeyi yok etmek ve hayatta kalarak gelecekte bir tehlike oluşturmayacaklarından emin olmak için gerekli olan şeyi yapardı - her zaman. Danıştığım insan bu. Bilgeliğini izleyeceğim insan bu."

Causo yanıtlanmadı. Sadece gülümsedi ve onayladı.

"Otur ve sana emir verinceye karar ayağa kalkma."

Causo oturdu.

Lands, bütün filoyla iletişim kuran ansible'ı açtı. "Emir verilmiş bulunuyor ve yerine getireceğiz. K.D. Aygıtı'nı hemen fırlatacağım ve derhal göreceli hıza döneceğiz. Tanrı ruhuma huzur versin."

Bir an sonra, K.D. Aygıtı Amiral'in bayrak gemisinden ayrıldı ve göreceli hızın tam altında Lusitania'ya doğru yoluna devam etti. Onu otomatik olarak tetikleyecek olan yakınlığa ulaşması yaklaşık bir saat sürecekti. Eğer yakınlık dedektörü bir şekilde uygun biçimde çalışmazsa, bir zamanlayıcı tahmin edilen çarpma zamanından saniyeler önce onu ateşleyecekti.

Lands, bayrak gemisini, onu evrenin geri kalan kısmının zaman çerçevesinde ayıran eşiğin üstüne hızlandırdı. Sonra uysallık ilacını Causo'nun ensesinden çekti ve yerine antidotu yapıştırdı. "Tanık olduğunuz isyan nedeniyle, şimdi beni tutuklayabilirsiniz, bayım."

Causo başını salladı. "Hayır, efendim," dedi. "Hiçbir yere gitmiyorsunuz, sizi bekleyen savaş suçu mahkemesinden kaçmak gibi saçma bir plammız olmadığı sürece, eve dönüncüye kadar filonun komutası sizindir."

"Hayır, efendim," dedi Lands. "Bana verecekleri her cezaya katlanacağım. Yaptığım şey insanlığı yok olmaktan kurtardı, fakat bu sona ulaşmak için gerekli bir fedakârlık olarak Lusitania'nın insanlarına ve pequeninolarına katılmaya hazırım."

Causo onu selamladı sonra koltuğuna oturarak ağladı.

SANA İKİNCİ BİR FIRSAT VERİYORUZ

"Küçük bir kızken, eğer tanrıları yeterince hoş tutarsam, geriye döneceklerine ve hayatımı yeniden düzenleyeceklerine ve bu kez annemi benden almayacaklarına inanırdım."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

Lusitania çevresinde dönen bir uydu, K.D. Aygıtı'nın fırlatıldığını, rotasını Lusitania'ya doğru çevirdiğini ve yıldız gemisinin de radarlarından kaybolduğunu saptadı. En korkulan olay gerçekleşiyordu. İletişim kurmak veya görüşmek için bir girişim yapılmadı. Filonun bu dünyayı ve onunla birlikte akıllı bir ırkı tümüyle yok etmekten başka bir şey düşünmediği belliydi. Descoladanın tümüyle zararsız hale getirildiğini ve artık bir tehlike oluşturmadığını; zaten insanlar, pequeninolar ve ana kraliçelerden oluşan bir düzine kadar koloni başka gezegenlere yerleştiğinden, artık bir şey yapmak için çok geç olduğunu onlara söyleme fırsatı bulmayı, bir sürü insan ümit etmiş, bir sürüsü de beklemişti. Bunun yerine karşılarında, onlara kurtulmak için sadece bir saat veren -belki de daha az çünkü Küçük Doktor kuşkusuz gezegenin yüzeyinden biraz ötede patlayacaktı- bir rotada hızla yaklaşan ölüm vardı.

Bir avuç insan dışında, hepsi yıldız gemilerine koştuğundan, artık bütün aygıtları pequeninolar yönetiyordu. Bu nedenle ansible kanalıyla haberi descolada gezegenindeki yıldız gemisine veren bir pequenino oldu; tesadüfen onun bu haberini terminalde Firequencher dinledi ve yüksek sesi akıcı yas müziğiyle dolu olarak, ağıt yakmaya başladı.

Miro ve kız kardeşleri ne olduğunu anladıkları zaman, Miro hemen Jane'e gitti. Kızı hafifçe sarsarken, "Küçük Doktor'u fırlattılar," dedi.

Sadece birkaç saniye bekledi. Kızın gözleri açıldı. "Onları yendiğimizi sanmıştım," diye fısıldadı. "Peter ve Wang-mu'yu kastediyorum. Kongre bir karantina kurulmasını ve özellikle K.D. Aygıtı'nı kullanma yetkisinin filodan alınmasını onayladı. Ama yine de onu fırlattılar."

"Çok yorgun görünüyorsun," dedi Miro.

"Bu her şeyimi tüketiyor," dedi kız. "Defalarca aynı şey. Ve şimdi onları kaybedeceğim, anaağaçları. Onlar bir parçam, Miro. Vücudunun kontrolünü kaybettiğin, sakat ve yavaş olduğun zaman nasıl hissettiğini hatırlıyor musun? Anaağaçlar yok olduğu zaman bana da öyle olacak."

Ağladı.

"Kes şunu," dedi Miro. "Hemen kes. Duygularına hâkim ol, Jane, buna vaktin yok."

Kız onu bağlayan kayışlardan bir anda kurtuldu. "Haklısın," dedi. "Bu vücut bazen kontrol edilemeyecek kadar güçlü."

"Bir etki yapabilmesi için Küçük Doktor'un bir gezegene yakın olması gerek - onu destekleyen bir kütle olmayınca, alan hızla kayboluyor. Bu nedenle zamanımız var, Jane. Belki bir saat. Kesinlikle

yarım saatten fazla."

"Ve bu zaman içinde ne yapabileceğimi hayal ediyorsun?"

"O lanet nesneyi al," dedi Miro. "Dışarı'ya it ve geri getirme."

"Ya Dışarı'da patlarsa?" diye sordu Jane. "Ya böyle yok edici bir şey orada yankılanır ve tekrarlanırsa? Ayrıca incelemeye fırsat bulamadığım şeyleri kaldıramam. Kimse onun yanında değil, hiçbir ansible ona bağlı değil, uzayın cansızlığında onu bulmak için beni yönlendirecek bir şey yok."

"Bilmiyorum," dedi Miro. "Ender bilirdi. Kahretsin, o da ölü!"

"Eh, teknik açıdan konuşursak," dedi Jane. "Fakat Peter, Ender'in anılarının hiçbirine ulaşacak yolu bulamadı. Eğer onlara sahip olsaydı."

"Hatırlanacak ne var ki?" dedi Miro. "Bu daha önce hiç olmadı."

"Onun Ender'in aiûası *olduğu* doğru. Ama onun zekâsının parlaklığının ne kadarı aiûa, ne kadarı vücut ve beyindi? Genetik unsurun güçlü olduğunu unutma - hatırlarsan, orijinal Peter ve Valentine'in ideal bir askeri komutan olmaya çok yakın oldukları saptandığı için o doğmuştu."

"Doğru," dedi Miro. "Ve şimdi o Peter."

"Gerçek Peter değil," dedi Jane.

"Bak, O bir tür Ender, bir tür de Peter. Onu bulabilir misin? Onunla konuşabilir misin?"

"Aiûalarımız karşılaştığı zaman, konuşmayız. Birbirimizin çevresinde bir tür - şey, dans yaparız. Human ve Ana Kraliçe gibi değil."

Miro, kendininkine dokunarak, "Mücevher hâlâ kulağında değil mi?" diye sordu.

"Fakat ne yapabilir ki? Gemisinden saatlerce uzakta..."

"Jane," dedi Miro, "Dene."

Peter hasta gibi görünüyordu. Wang-mu koluna dokunarak ona doğru eğildi. "Ne var?"

"Kongre, Küçük Doktor'un kullanımının kaldırılmasını onayladığı zaman," dedi Peter, "başardığımızı sanmıştım."

Onun ne kastettiğini bilse de, "Ne demek istiyorsun?" dedi Wang-mu.

"Onu fırlattılar. Lusitania Filosu Kongre'ye itaatsizlik etti. Kim tahmin ederdi ki? Bomba patlamadan önce bir saatten az zamanımız var."

Wang-mu'nun gözleri doldu, fakat göz kırparak onları uzaklaştırdı. "Hiç olmazsa pequeninolar ve ana kraliçeler kurtulacak."

"Ama anağağaların ağı değil," dedi Peter. "Jane bütün bilgileri belleğinde tutmak için başka bir yol buluncaya kadar yıldız uçuşları sona erecek. Kardeşağaçlar çok aptal, babağağaçlar kapasitelerini onunla paylaşamayacak kadar bencil - ellerinden gelse yaparlar, ama yapamıyorlar. Jane'in bütün olasılıkları araştırmadığımı mı sanıyorsun? Işıktan hızlı yolculuk sona erdi."

"O zaman burası bizim evimiz," dedi Wang-mu.

"Hayır, değil," dedi Peter.

"Yıldız gemisinden saatler uzaktayız, Peter. Bomba patlamadan önce orada olamayız."

"Yıldız gemisi ne ki? Işıklı duvarları ve sıkıca kapanan kapısı olan bir kutu. Bildiğim kadarıyla, kutuya ihtiyacımız *bile* yok. Burada kalmıyorum, Wang-mu."

"Lusitania'ya geri mi döneceksin? *Şimdi mil*"

"Eğer Jane beni alabilirse," dedi Peter. "Eğer alamazsa, o zaman sanırım vücudum geldiği yere geri dönecek - Dışarı'ya."

"Seninle beraber geliyorum," dedi Wang-mu.

"Üç bin yıllık bir *ömriüm oldu*," dedi Peter. "Aslında onları pekiyi hatırlamıyorum, fakat eğer Jane bunu başaramazsa, sen evrende kaybolmaktan daha iyi şeylere layıksın."

"Seninle beraber geliyorum," dedi Wang-mu, "bu nedenle çeneni kapat. Kaybedecek zaman yok."

"Oraya gittiğim zaman ne yapacağımı bilmiyorum bile," dedi Peter.

"Evet biliyorsun," dedi Wang-mu.

"Oh? Planladığım şey ne?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Eh, bu bir sorun değil mi? Eğer kimse bilmiyorsa, benim bu planımın ne yararı var?"

"Yani sen kimsen o'sun," dedi Wang-mu. "Sen aynı iradesin, Savaş Okulu veya Kumanda Okulu'nda ona fırlatılan her şeye yenilmeyi reddeden aynı sert, becerikli çocuksun. Kabadayların onu yok etmesine izin vermeyen çocuk - onları durdurmak neye mal olursa olsun. Çıplak ve vücudundaki sabundan başka silahı olmayarak, işte Bonzo Madrid'le Savaş Okulu'nun banyosunda böyle savaştı Ender."

"Araştırmanı yapmışsın."

"Peter," dedi Wang-mu, "senden, kişiliğiyle, aralarıyla, eğitimiyle, bir Ender olmanı beklemiyorum. Fakat yenilemez olan *sensin*. Düşmanı yok etmek için bir yol bulan sensin."

Peter başına salladı. "Ben o değilim. Gerçekten değilim."

"Seninle ilk karşılaştığın zaman bana senin kendin olmadığını söylemiştin. İşte şimdi kendinsin. Senin tamamın. Bu vücutta eksiksiz, tek adam. Artık sende noksan olan bir şey yok. Senden bir şey çalınmamış durumda, kayıp bir şey yok. Anlıyor musun? Ender hayatını neden olduğu bir soykırımın gölgesi altında yaşadı. Şimdi bunun zıttının olması fırsatı var. Zıt bir hayat yaşamamanın, onu önleyen kişi olmanın."

Peter bir an gözlerini kapadı. "Jane," dedi. "Bizi bir yıldız gemisi olmadan *alabilir misin?*" Bir an bekledi. "Asıl sorunun *bizim* kendimizi bir arada tutup tutamayacağımız olduğunu söylüyor. Kontrol ettiği ve hareket ettirdiği, gemi ve bizim aiûalarımız - vücudumuz onun değil bizim tarafımızdan kendini bir arada tutuyor."

"Eh, bütün süre boyunca bunu yapabiliriz, o zaman iyi," dedi Wang-mu.

"İyi *değil*," dedi Peter. "Jane, yıldız gemisinin içinde görsel ipuçlarımız olduğunu, güvenlik hissimiz olduğunu söylüyor. O duvarlar olmadan, ışık olmadan, derin boşlukta yerimizi kaybedebiliriz. Vücudumuzla ilgili olarak nerede olduğumuzu unutabiliriz. Gerçekten sıkı tutunmamız gerek."

"Güçlü iradeli, inatçı, hırslı, bencil olmamız ve ne olursa olsun yolumuza çıkan her şeyin üstesinden gelmemiz, yardımcı olur mu?"

"Bence bunlar uygun nitelikler, evet," dedi Peter.

"O zaman yapalım. Sınırdaki olan biziz."

Jane için Peter'in aiûasını bulmak kolaydı. Onun vücudunun içinde bulunmuştu, aramadan tanıyacak kadar onun aiûasını izlemişti - ya da kovalamıştı. Wang-mu başka bir olaydı. Jane kızı hiç tanıyamıyordu. Yaptığı yolculuklarda, kız yıldız gemisinin içindeydi ve Jane onun yerini zaten biliyordu. Fakat bir kez Peter'in -Ender'in- aiûasını saptadıktan sonra, bu iş onun sandığından da kolay oldu. Çünkü ikisi, Peter ve Wang-mu, filotik olarak bağlıydılar. İkisinin arasında kurulmakta olan ince bir ağ vardı. Çevrelerinde kutu olmadan, Jane onları tek bir varlıkmiş gibi tutabilirdi, ikisini birden.

Ve onları Dışarı'ya iterken, birbirlerine nasıl daha da sıkı sarıldıklarını hissedebiliyordu - sadece vücutlarıyla değil, fakat en derin kişiliklerinin görünmeyen bağlarıyla. Birlikte Dışarı'ya gittiler, birlikte İçeri'ye döndüler. Jane bir kıskançlık hançeri hissetti - tıpkı vücudunun şimdi ona getirmiş olduğu acı ve öfke gibi fiziksel duyguları hissetmeden, Novinha'yı da kıskanmış olduğu gibi. Fakat bunun saçma olduğunu biliyordu. Jane'in bir kadının bir erkeği sevdiği gibi sevdiği, Miro'ydu. Ender onun babası ve dostuydu ve şimdi artık pek Ender değildi. Peter'di, sadece kendisiyle birlikte çalıştığı birkaç ayı hatırlayan adam. Onunla arkadaşlıklar, fakat Jane, onun kalbini talep etmiyordu.

Jane onları Lusitania'nın yüzeyine yerleştirdiği zaman, Ender Wiggin'in tanıdık aiûası ve Si Wang-mu'nun aiûası şimdiye kadar olmadığı kadar sıkı bir şekilde birbirine bağlanmıştı.

Yıldız limanının ortasında durdular. Kaçmaya çalışan son birkaç yüz insan çılgına dönmüş bir halde, yıldız gemilerinin tam K.D. Aygıtı fırlatılmışken neden uçmayı kestiğini merak ediyordu.

"Buradaki yıldız gemilerinin hepsi dolu," dedi Peter.

"Fakat bir yıldız gemisine ihtiyacımız yok," dedi Wang-mu.

"Evet, var," dedi Peter. "Bir tanesi olmadan Jane Küçük Doktor'u alamaz."

"Onu almak mı?" dedi Wang-mu. "O zaman bir planın *var*."

"Var olduğunu sen söylemedin mi?" dedi Peter. "Seni yalancı çıkartmam." Sonra mücevher kanalıyla Jane ile konuştu. "Yine burada mısın? - tamam. Güzel. Jane senden şu yıldız gemilerinden birini benim için boşaltmanı istiyorum." Bir an durakladı. "İçindeki insanları koloni dünyalarından birine götür, boşalmalarını bekle, sonra bulunduğumuz noktaya, kalabalıktan uzağa, getir."

O anda yıldız gemilerinden biri uzay limanından kayboldu. Kalan gemilerden birinde yer bulabilmek için koşmaya başlayan kalabalıktan sevinç çığlıkları yükseldi. Peter ve Wang-mu, o yıldız gemisinin koloni dünyasında boşalması için geçen her dakika Küçük Doktor'un patlamaya yaklaştığını bilerek, beklediler, beklediler.

Sonra bekleyiş sona erdi. Kutu şeklindeki yıldız gemisi yanlarında belirdi. Peter kapıyı açtı ve hava limanındaki herkes daha ne olduğunu anlamadan içeri girdiler. O zaman bir feryat koptu, fakat Peter kapıyı kapattı ve mühürledi.

"İçerideyiz," dedi Wang-mu. "Ama nereye gidiyoruz?"

"Jane Küçük Doktor'un hızını hesaplıyor."

"Bir yıldız gemisi olmadan onu alamaz sanıyordum."

"Uydudan onun izlediği yolun verilerini alıyor. Belirli bir anda tam olarak nerede olacağını kolayca önceden saptayabilir ve sonra bizi Dışarı itip, tam o noktada aynı hızla ilerlerken geri getirebilir."

"Küçük Doktor bu geminin içinde, bizim yanımızda mı olacak?" diye sordu Wang-mu.

"Burada duvarın yaranda dur," dedi Peter. "Ve bana tutun. Ağırlıksız olacağız. Bugüne kadar dört gezegeni bu deneyimi yaşamadan ziyaret ettin."

"Sen bu deneyimi daha önce yaşadın mı?"

Peter güldü, sonra başını salladı. "*Bu* vücudun içinde değil. Fakat bir düzeyde bunu nasıl halledeceğimi biliyorum, çünkü -"

O anda ağırlıksızdılar ve önlerindeki havada, yıldız gemisinin duvarlarına dokunmayarak Küçük Doktor'u taşıyan devasa güdümlü mermi vardı. Eğer roketleri hâlâ yanıyor olsaydı yanıp kül olmuşlardı. Füze daha önce ulaştığı hızda yolculuk yapıyordu; yıldız gemisi de tam olarak onunla aynı hızda gittiğinden sanki havada süzülüyormuş gibi duruyordu.

Peter ayağını duvara somunlarla tutturulmuş bir sıraya taktı, sonra elleriyle uzanarak güdümlü

mermiye dokundu. "Tabanla temas etmesi için onu indirmemiz gerek," dedi.

Wang-mu da ona uzanmaya çalıştı, fakat o anda duvardan ayrıldı ve sürüklenmeye başladı. Aşağıyı bulabilmek için vücudu çaresizce bir yön ararken, birden müthiş bir mide bulantısı hissetti.

"Aygıtı aşağısı olarak düşün," dedi Peter hemen. "Aygıt aşağısı. Aygıtta doğru düşüyorsun."

Kız yön duygusunu yeniden kazandığını hissetti. Bu yardımcı olmuştu. Ve yakına süzülürken ona dokunup sıkıca tutunmayı başardı. Peter yavaşça mermiyi geminin tabanına doğru iterken, kusmadığı için şükrederek, sadece seyretti. Birbirlerine dokundukları zaman bütün gemi titredi, çünkü merminin kütlesi şu anda onu çevreleyen geminin kütlesinden fazlaydı.

"Nasılsın?" diye sordu Peter.

"İyiyim," dedi Wang-mu. Sonra Peter'in Jane ile konuşmakta olduğunu ve "nasıl" sözcüğünün konuşmanın bir parçası olduğunu farkına vardı.

"Jane şu anda nesneyi inceliyor," dedi Peter. "Onları bir yere götürmeden yıldız gemilerine de bunu yapıyor. Bilgisayarla bu genellikle çözümsel olarak yapılır. Şimdi Jane'in aiûası bir bakıma nesnenin içyapısını turluyor. Tanıdığı bir şeyle maddi temas olmadan bunu yapamazdı; yıldız gemisi, biz. Bu nesnenin içyapısı hakkında bir fikri olduğu zaman, onu Dışarı'da bir arada tutabilir."

"Onu sadece oraya götürüp bırakacak mıyız?" diye sordu Wang mu.

"Hayır," dedi Peter. "Orada ya kendisini bir arada tutar ve patlar, ya da parçalanır ve her iki olayda da, orada ne gibi bir hasar yaratacağını kim bilir? Bir anda kaç tane minik kopyası var olur?"

"Hiç olmaz," dedi Wang-mu. "Yeni bir şey yapabilmek için zekâ gerekir."

"Bu nesnenin neden yapıldığını sanıyorsun? Tıpkı senin vücudunun her parçası gibi, tıpkı her kaya, ağaç, bulut gibi, tümüyle aiûalardan yapılmış ve orada ait olmak, taklit etmek, büyümek için çaresiz ve bir yere bağlı olmayan başka aiûalar var. Hayır, bu nesne kötü ve onu oraya götürmeyeceğiz."

"Nereye götürüyoruz?"

"Evine, onu gönderene kavuşması için," dedi Peter.

Amiral Lands kederli bir şekilde bayrak gemisinin köprüsünde tek başına ayakta duruyordu. Artık Causo'nun haberleri yaymış olduğunu biliyordu - Küçük Doktor'un fırlatılması yasa dışı ve isyancı bir davranıştı; uygarlığa geri döndükleri zaman yaşlı adam savaş mahkemesine verilecekti, belki de daha kötüsü. Kimse onunla konuşmuyordu; kimse ona bakmaya cesaret edemiyordu. Lands, kumandayı bırakması, gemiyi İkinci Kaptan'ı Causo'ya, filoyu da ikinci kumandanı Amiral Fukada'ya terk etmesi gerektiğini biliyordu. Causo'nun onu hemen tutuklamamak konusunda yaptığı jest, kibar bir davranıştı, ama aynı zamanda yararsızdı. Onun itaatsizliğini bilerek, tayfalarının ve subaylarının onu izlemesi imkânsızdı ve bunu onlardan beklemek haksızlık olurdu.

Lands emrini vermek için döndü, ancak İkinci Kaptan'ını ona doğru gelirken gördü. "Efendim," dedi Causo.

"Biliyorum," dedi Lands. "Komutayı bırakıyorum."

"Hayır, efendim," dedi Causo. "Benimle birlikte gelin, efendim."

"Ne yapmayı planlıyorsun?" diye sordu Lands.

"Kargo subayı, ana depoda bir şey olduğunu rapor etti."

"Neymiş?" diye sordu Lands.

Causo sadece ona baktı. Lands başıyla onayladı ve birlikte köprüyü terk ettiler.

Jane yıldız gemisinin kutusunu bayrak gemisinin silah bölmelerinden birine götürmemişti, çünkü

burası sadece Küçük Doktor'u içine alabilirdi, onun etrafındaki kutuyu değil; bunun yerine daha geniş ve silahı yeniden fırlatma araçlarından yoksun olan ana kargo deposuna götürmüştü.

Peter ve Wang-mu, gemiden ana depoya çıktılar.

Sonra Peter, Wang-mu ve Küçük Doktor'u geride bırakarak, Jane yıldız gemisini götürdü.

Lusitania'da, yıldız gemisi yeniden belirdi. Fakat kimse ona binmedi. İhtiyaçları yoktu. K.D. Aygıtı artık Lusitania yolunda değildi. Şimdi Lusitania Filosu'nun bayrak gemisinin deposunda, göreceli hızla unutulmaya doğru ilerliyordu. Küçük Doktor herhangi bir gezegen kütesine yakın olmadığından yakınlık detektörü tetiklenmeyecekti. Fakat zamanlayıcı hâlâ tıklayıp duruyordu.

"Umarım kısa sürede bizi fark ederler," dedi Wang-mu.

"Oh, kaygılanma. Daha bir sürü dakikamız var."

"Şimdiye kadar bizi gören oldu mu?"

Peter, açık bir kapıyı işaret ederek, "Şu büroda biri vardı," dedi. "Yıldız gemisini gördü, sonra bizi, sonra da Küçük Doktor'u gördü. Şimdi gitmiş. Uzun süre yalnız kalacağımızı sanmam."

Deponun ön duvarının üstünde bir kapı açıldı. Üç adam, deponun üç tarafını saran balkona çıktı.

"Merhaba," dedi Peter.

Üniformasında daha çok şerit ve süs olan adam, "Siz de kimsiniz?" diye sordu.

"İddiaya girerim siz Amiral Bobby Lands'sınız," dedi Peter. "Ve siz de İkinci Kaptan Causo, siz de kargo subayı Lung olmalısınız."

"Size kimsiniz dedim!" dedi Amiral Lands.

"Önceliğinizin doğru olduğunu sanmıyorum," dedi Peter. "Bence, üzerinde insanlar yaşayan bir gezegenin tehlikeli olabilecek kadar yakınında son derece dikkatsizce uzaya bıraktığınız şu silahtaki zamanlayıcıyı etkisiz hale getirdikten sonra, kimliğimi tartışacak bol vaktimiz olacak."

"Eğer siz..."

Fakat Amiral cümlesini bitirmedi, çünkü İkinci Kaptan'ı balkonun korkuluğunun üstünden sarkarak kargo güvertesine atlamış ve hemen zamanlayıcının üstündeki kapağı tutan el cıvatalarını açmaya başlamıştı. "Causo," dedi Lands. "Bu o olamaz -"

"Bu Küçük Doktor, doğru, efendim," dedi Causo.

"Onu fırlatmıştık!" diye bağırdı Amiral.

"Fakat bir yanlışlık olmalı," dedi Peter. "Bir dikkatsizlik. Çünkü Yıldızolu Kongresi onu fırlatma yetkinizi geri almıştı."

"Siz kimsiniz ve buraya nasıl girdiniz?"

Causo alnından ter damlayarak doğruldu. "Efendim, iki dakikadan biraz fazla süre kala gemimizin onu oluşturan atomlara ayrılmasını önlediğimi mutlulukla bildiririm."

"Bu nesneyi kapatmak için iki ayrı anahtar ve gizli bir şifre gibi saçmalıklar olmadığını görmekten ben de memnun oldum," dedi Peter.

"Hayır, kapatılması son derece kolay olacak şekilde yapılmıştı," dedi Causo. "Bu nesnenin üstünde, her yerde bunun nasıl yapılacağına dair talimatlar var. Zor olan çalıştırmak."

"Ama bir şekilde bunu yapmayı başardınız," dedi Peter.

"Aracınız nerede?" Amiral merdivenden güverteye iniyordu. "Buraya nasıl girdiniz?"

"Buraya, artık ihtiyacımız olmadığı için fırlatıp attığımız güzel bir kutunun içinde geldik," dedi Peter. "Buraya sizin tarafınızdan sorgulanmak için gelmediğimizi hâlâ anlamadınız mı?"

"Bu ikisini tutuklayın," diye emretti Lands.

Causo sanki bir deliye bakarmış gibi Amirale baktı. Fakat amiralle birlikte merdivenlerden inen

kargo subayı emre itaat ederek ilerledi, Peter ve Wang-mu'ya doğru birkaç adım attı.

O anda, ikisi de kayboldular, sonra üç subayın içeri girdiği balkonda tekrar belirdiler. Elbette subayların onları bulması birkaç saniye aldı. Kargo subayı son derece afallamıştı. "Efendim," dedi. "Bir saniye önce şuradaydılar."

Öte yandan, Causo, uygun bir askeri yanıtın verilemeyeceği olağandışı bazı şeyler olduğuna karar vermişti. Bu nedenle diğer yoldan yanıt veriyordu. Bir haç çıkardı ve dua etmeye başladı.

Fakat Lands, Küçük Doktor'a çarpıncaya kadar birkaç adım geriledi. Ona tutundu, sonra birden ellerini tiksintiyle, belki de -aygıtın yüzeyi sanki ellerini kavuracak kadar sıcakmış gibi- acıyla, ondan çekti. "Oh, Tanrı'm" dedi. "Ender Wiggin'in yapmış olduğu şeyi yapmayı denedim."

Wang-mu kendini tutamayarak yüksek sesle güldü.

"Bu tuhaf," dedi Peter. "Ben de tam olarak aynı şeyi yapmayı deniyordum."

Lands yeniden, "Oh, Tanrı'm" dedi.

"Amiral Lands," dedi Peter. "Bir önerim var. Bu gemiyi geri çevirip, bu nesneyi yasa dışı olarak yeniden fırlatmak veya Lusitania çevresinde gereksiz ve moral bozucu bir karantina tesis etmek yerine, neden Yüz Dünya'dan birine gitmiyor -Trondheim yakın- ve bu arada Yıldızıyolu Kongresi'ne bir rapor hazırlamıyorsunuz? Eğer dinlemek isterseniz, raporda neler yazılacağına dair bazı fikirlerim var."

Yanıt olarak, Lands bir lazer tabancası çekerek onu Peter'e çevirdi.

O anda, Peter ve Wang-mu birden buldukları yerden kaybolarak Lands'ın arkasında yeniden belirdiler. Peter uzanıp Amiralin silahını ustalıkla aldı, ama bu arada iki parmağını kırdı. "Üzgünüm, alışkanlığımı kaybetmişim," dedi Peter. "Savaş sanatı becerilerimi - şey, binlerce yıldır kullanmak zorunda kalmadım."

Lands yaralı elini tutarak dizlerinin üstüne çöktü.

"Peter," dedi Wang-mu, "Jane'in bizi böyle durmadan hareket ettirmesini önleyemez miyiz? Gerçekten baş döndürücü oluyor."

Peter ona göz kırptı. "Raporunuz hakkındaki fikirlerimi duymak istiyor musunuz?" diye amirale sordu.

Lands başıyla onayladı.

Bir süre bu gemiyi idare edeceğini açıkça gören Causo, "Ben de," dedi.

"Bence, ansible'nızı kullanarak, bir arıza nedeniyle Küçük Doktor'un fırlatıldığının bildirildiğini, fakat aslında fırlatmanın zamanında engellendiğini ve ileride olabilecek bir aksiliği önlemek için K.D. Aygıtı'nı ana kargo bölmesine getirerek orada etkisiz hale getirip gücünü yok ettiğinizi bildirmelisiniz. Onu etkisiz hale getirecek parçayı alabilir misiniz?" diye Peter Causo'ya sordu.

Causo onayladı. "Bunu hemen yapacağım, efendim." Kargo subayına döndü. "Bana bir alet takımı getirin."

Kargo subayı duvardaki dolaptan takım kutusunu almak için giderken, Peter devam etti. "Sonra, descolada virüsünün tamamen kontrol altında olduğuna ve artık kimse için bir tehdit oluşturmadığına sizi ikna eden bir Lusitania vatandaşıyla temas ettiğinizi -bu benim- bildirebilirsiniz."

"Bunu nereden bileceğim," dedi Lands.

"Çünkü virüsten ne kaldıysa ben onu taşıyorum ve kesin olarak ölmemişsem, sizler descoladaya yakalanıp birkaç gün içinde ölürsünüz. Şimdi, Lusitania'nın bir tehdit oluşturmadığı beyanınıza ek olarak, raporunuzda Lusitania isyanının tümüyle bir yanlış anlama olduğunu, pequenino kültürüne bir müdahalenin tam tersine, pequeninoların kendi gezegenlerinin akıllı varlıkları olarak kendi özgür

iradeleriyle onları dostça ziyaret eden yabancı yaratıklardan -yani, Milagre'nin insan kolonisinden- bilgi ve teknoloji talep ettiklerini, o zamandan beri pequeninoların çoğunun insan bilim ve teknolojisine büyük uyum sağlamış olduğunu ve uygun bir gelecek zamanda Yıldızıyolu Kongresi'ne bir elçi yollayacaklarını ve Kongre'nin bu nezakete cevap vereceğini umduklarını, yazmalısınız. Bunları anlıyor musunuz?"

Lands onayladı. Küçük Doktor'un ateşleme mekanizmasını sökmekle uğraşan Causo, homurdanarak onayını bildirdi.

"Ayrıca pequeninoların, çeşitli belirsiz raporların tersine, Ender Wiggin'in o meşhur soykırımında tam olarak yok olmayan başka bir akıllı türle ittifak halinde olduklarını, kozalanmış bir ana kraliçenin kurtulduğunu, ünlü *Ana Kraliçe* kitabındaki bütün bilgilerin ki bunların doğruluğundan kuşku duyulamayacağı kanıtlanmıştır, kaynağının o olduğunu, ancak, Lusitania Ana Kraliçesi'nin şu anda Yıldızıyolu Kongresi'yle elçi değişimi istemediğini, bunun yerine çıkarlarının pequeninolar tarafından temsil edilmesini tercih ettiğini, yazabilirsiniz."

"Böcekler hâlâ var mı?" diye sordu Lands.

"Teknik olarak konuşursak, Ender Wiggin bir soykırım işlemedi. Bu nedenle, eğer şuradaki merminizin fırlatılmasından vazgeçilmeseydi, siz, İkincinin değil, birinci soykırımın nedeni olacaktınız. Ancak, şimdiki gibi kalırsa, her ne kadar iki kez denenmiş olduğunu kabul etmem gerekse de, hiçbir zaman bir soykırım işlenmemiş olacak."

Lands'ın yüzünden yaşlar süzülüyordu. "Bunu yapmak istemedim. Doğru bir şey olduğunu düşündüm. Yapmam gerektiğini düşündüm, kurtarmak için..."

"Bunu başka bir zaman geminin terapistiyle ele alsanız desek," dedi Peter. "Hâlâ bildirilecek bir noktamız var. Yüz Dünya'nın sahip olmak isteyeceğini sandığım bir yıldız uçuşu teknolojimiz var. Zaten onun bir gösterisini izlediniz. Ancak, genellikle bunu moda pek uygun olmayan kutuya benzer yıldız gemilerinin içinde yaparız. Yine de, çok iyi bir yol ve bize hayatlarımızın bir saniyesini bile kaybetmeden diğer dünyaları ziyaret olanağı sağlıyor. Yıldız uçuşu yöntemimizin anahtarını elinde tutanların, birkaç ay sonra, halen yolda olan bütün göreceli yıldız gemilerini anında hedeflerine taşımaktan mutlu olacaklarını biliyorum."

"Fakat bunun bir bedeli var," dedi Causo onaylarken.

"Şey, bir ön şart var diyelim," dedi Peter. "Anında yıldız uçuşumuzun ana unsuru, Yıldızıyolu Kongresi'nin geçenlerde öldürmeye çalıştığı bilgisayar programı. Biz bunun yerine geçen bir yöntem bulduk, fakat tam olarak uygun ve yeterli değil, sanırım şöyle söyleyebilirim; Yüz Dünya'daki bütün ansible'lar, bütün dünyalardaki bütün bilgisayar ağlarına gecikmeden ve durmadan yararsız küçük köpekler gibi havlayıp duran şu sinir bozucu meraklı programlar kaldırılmadan bağlanmadıkça, Yıldızıyolu Kongresi, anında yıldız uçuşundan hiçbir zaman yararlanamaz."

"Benim hiçbir yetkim..."

"Amiral Lands! Sizden karar vermenizi istemedim. Sadece ansible kanalıyla acilen Yıldızıyolu Kongresi'ne göndermek isteyebileceğiniz mesajın içeriğini öne sürdüm."

Lands öteye baktı. "Kendimi iyi hissetmiyorum," dedi. "Sanırım yeteneklerimi kaybettim. İkinci Kaptan Causo, Kargo Subayı Lung'un önünde bu geminin kumandasını sana devrediyorum ve Amiral Fukada'ya artık Filo'nun kumandanı olduğunu bildirmeni emrediyorum."

"İşe yaramaz," dedi Peter. "Açıkladığım mesaj sizden gelmeli. Fukada burada değil ve bunların hepsini ona tekrarlamaya niyetim yok. Bu nedenle raporu *siz* vereceksiniz, ayrıca geminin ve filonun kumandası *sizde* kalacak ve sorumluluğunuzdan kaçmayacaksınız. Bir süre önce zor bir seçim

yaptınız. Yanlışı seçtiniz, fakat en azından cesaret ve kararlılıkla seçim yaptınız. Aynı cesareti şimdi de gösterin, Amiral. Parmaklarınızla ilgili benim aptalca hantallığını dışında ki bu nedenle gerçekten üzgünüm, bugün, burada sizi cezalandırmadık. Size ikinci bir şans veriyoruz. Alın onu, Amiral."

Lands, Peter'e baktı ve yanaklarından gözyaşları süzölmeye başladı. "Neden bana ikinci bir şans veriyorsunuz?"

"Çünkü Ender her zaman bunu isterdi," dedi Peter. "Ve belki size ikinci bir şans vermekle, o da almış olur."

Wang-mu, Peter'in elini tuttu ve okşadı.

Sonra bayrak gemisinin kargo bölümünden yok olarak descoladores gezegeninin çevresinde dönmekte olan bir mekiğin kontrol odasında tekrar ortaya çıktılar.

Wang-mu yabancılarla dolu olan bir odada gözlerini dolaştırdı. Amiral Lands'ın gemisinin tersine, bu araçta yapay çekim yoktu, fakat Peter'in elini tutarak bayılmaktan veya bir yana fırlamaktan korundu. Bu insanların hangisinin kim olduğuna dair bir fikri yoktu, fakat Firequencher'in bir pequenino olması gerektiğini biliyordu ve bilgisayar terminallerinden birinin başındaki isimsiz işçi, bir zamanlar nefret edilen ve korkulan acımasız yaratıkların türünden olmalıydı.

"Merhaba Ela, Quara, Miro," dedi Peter. "Bu Wang-mu."

Wang-mu dehşete düşebilirdi, ancak diğerleri *onları* görmekle son derece dehşete düşmüş görünüyorlardı.

Kendisini ilk toparlayan Miro oldu. "Uzay geminizi unutmadınız mı?" diye sordu.

Wang-mu güldü.

Miro, Wang-mu'nun eski yürekten-atası, Path'da çok sayılan bir Tanrı'nın adını kullanarak, "Merhaba Batı'nın Ana Kraliçesi," dedi ve ekledi. "Jane'den hakkında her şeyi öğrendim."

Kontrol odasının bir ucundaki koridor boyunca bir kadın süzöldü.

"Val?" dedi Peter.

"Hayır," diye yanıtladı kadın. "Ben Jane'im."

"Jane," diye fısıldadı Wang-mu. "Malu'nun tanrısı."

"Malu'nun dostu," dedi Jane. "Tıpkı senin de dostun olduğum gibi, Wang-mu." Peter'e uzandı, onu iki eliyle tutup gözlerine bakarak. "Ve senin de dostun, Peter, her zaman dostun olduğum gibi."

DEHŞET İÇİNDE KIVRANMADIKLARINI NEREDEN BİLİYORSUN?

"Ah tanrılar! Adil değilsiniz!

Annem ve babam benden daha iyi bir çocuğa layıktılar."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

"Küçük Doktor elinizdeydi ve onu geri mi verdiniz?" diye Quara inanmaz bir ifadeyle sordu. Herkes, Miro dâhil, filonun onu bir daha kullanmayacağına inanmadığını düşündü.

"Gözümün önünde parçalara ayrıldı," dedi Peter.

"Eh, tekrar birleştirilemez mi?" diye sordu kız.

Wang-mu açıklamaya çalıştı. "Amiral Lands artık tekrar o yoldan inmeyi başaramaz. İşleri halletmeden bırakmazdık. Lusitania güvende."

"Lusitania'dan bahsetmiyor," dedi Ela soğuk bir ifadeyle, "Buradan bahsediyor. Descolada gezegeninden."

"Bunu düşünen tek kişi ben miyim?" dedi Quara. "Doğruyu söylemek gerekirse - sondaları izlemek ve descoladadan bile korkunç uyarlamaların ortaya çıkması gibi kaygılarımızın hepsini hallederdi -"

"Akıllı bir ırkın yaşadığı bir gezegeni yok etmekten mi bahsediyorsun," diye sordu Wang-mu.

Quara, sanki Wang-mu konuşarak vakit kaybettiği en aptal insanmış havasıyla, "Hemen değil," dedi. "Eğer onların, biliyorsun, Valentine onlara ne diyordu, varelse olduklarına karar verirsek. İkna edilemeyen. Birlikte yaşanamayan."

"Yani söylemek istediğin," dedi Wang-mu, "şu ki -"

"Söylediğimi söyledim," diye yanıtladı Quara.

Wang-mu devam etti. "Söylemek istediğin şu ki, Amiral Lands prensip olarak yanlış yapmıyordu, sadece bu özel olayın gerçekleri konusunda yanlıyordu. Eğer descolada hâlâ Lusitania'da bir tehdit oluştursaydı, o zaman gezegeni havaya uçurmak onun görevi olacaktı."

"Bütün akıllı yaşamla kıyaslandığı zaman, bir gezegenin insanların hayatının ne önemi var?" dedi Quara.

"Bu," dedi Miro. "Akıllı olabileceği için bizim descoladayı yok etmemizi engellemeye çalışan aynı Quara mı? " Eğleniyormuş gibi görünüyordu.

"O zamandan beri bu konuda epeyce düşündüm," dedi Quara. "Çocukça ve duygusal davrandım. Yaşam kıymetlidir. Akıllı yaşam çok daha kıymetlidir. Fakat bir akıllı grup bir diğerinin yaşam hakkını tehdit ederse, o zaman tehdit edilen grup kendisini koruma hakkına sahiptir. Ender de böyle

yapmadı mı? Defalarca yeniden."

Quara teker teker hepsine zaferle baktı.

Peter onayladı. "Evet," dedi. "Ender böyle yaptı."

"Bir oyunda," dedi Wang-mu.

"Hayatını tehdit eden iki çocukla yaptığı kavgada. Onu bir daha tehdit edememelerini sağladı. Bir savaşta böyle dövüşülür, başka aptalca düşünceleriniz olmadığı sürece. Asgari güçle savaşamazsınız. Katlanılabilen bir bedelle birlikte azami güçle savaşırsınız. Düşmanınızı sadece bıçaklamazsınız, onun yeniden savaşabilme gücünü yok edersiniz. Hastalıklarda da kullandığınız strateji budur. Bakterilerin veya virüslerin yüzde doksan dokuzunu öldüren bir ilaç bulmazsınız. Eğer bunu yaparsanız, bütün yaratacağınız başka bir ilaç-bağışıklıklı soy olur. Yüzde yüzünü öldürmeniz gerekir."

Wang-mu buna karşı bir kanıt düşünmeye çalıştı. "Hastalık geçerli bir kıyaslama mı?"

"Senin kıyaslaman ne?" diye yanıtladı Peter. "Bir güreş karşılaşması mı? Rakibinin direncini kırmak için savaşmak mı? Eğer rakibin aynı kurallarla oynuyorsa - bu iyi. Fakat eğer sen orada güreşmek için beklerken o bir silah veya bıçak çekerse, o zaman ne olacak? Yoksa bir tenis maçı mı? Rakibin ayağının altına bomba koyuncaya kadar sayı yapmak mı? Savaşta kural yoktur."

"Fakat bu bir savaş mı?" diye sordu Wang-mu.

"Quara'nın dediği gibi," diye yanıtladı Peter. "Eğer onlarla hiç anlaşamayacağımızı anlarsak, o zaman evet, bir savaş. Lusitania'ya, savunmasız pequeninolara yaptıkları, karşı tarafın haklarına aldırmandan yapılan, yıkıcı ve duygusuzca, toptan bir savaştı. Onlara yaptıkları şeyin sonuçlarını anlatamadıkça, düşmanımız bu. Söylediğin buydu, değil mi Quara?"

"Tamamıyla," dedi Quara.

Wang-mu bu mantıkta yanlış olan bir şey olduğunu biliyor, fakat bir türlü üstüne parmak basamıyordu. "Peter, eğer gerçekten buna inanıyorsan, neden Küçük Doktor'u alıkoymadın?"

"Çünkü" dedi Peter, "yanılıyor olabiliriz ve tehlike o kadar yakın olmayabilir."

Quara hor görüyle dilini şaklattı. "Burada değildin, Peter. Bize ne fırlattıklarımızı görmedin - bizi aptallar gibi hareketsiz otururken onların gelip gemimizi almaları için yeni hazırlanmış ve özel olarak biçimlendirilmiş bir virüs."

"Ve bunu nasıl yolladılar, güzel bir zarf içinde mi?" dedi Peter. "Senin dayanamayarak onu kucaklayacağını bildikleri için, hastalık bulaşmış minik bir köpek mi yolladılar?"

"Bir şifre yayınladılar," dedi Quara. "Fakat onu yorumlamak için molekülü yapmamızı, sonra da onun etkisini göstermesini bekliyorlardı."

"Hayır," dedi Peter, "sen onların dilinin böyle çalıştığını düşündün ve sonra bu düşüncen doğruymuş gibi davranmaya başladın."

"Ve bir şekilde sen bunun öyle olmadığını biliyorsun?" dedi Quara.

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum," dedi Peter. "Benim görüşüm bu. Sadece bilmiyoruz. Bilemeyiz. Şimdi, eğer onları sondalar fırlatırken görürsek, ya da bu gemiyi gökyüzünde havaya uçurmaya çalışırlarsa, harekete geçmek zorundayız. Sondalardan sonra gemiler yollayarak ve dışarı yolladıkları virüsleri dikkatle inceleyerek. Ya da, eğer bu gemiye saldırırlarsa, kaçırız ve silahlarıyla taktiklerini inceleriz."

"İşte bu güzel," dedi Quara. "Artık Jane güvende ve ana ağaçlar da esenlikte olduğundan şu yıldız uçuşu denen şeyi yapabilir. Şimdi sondaları yakalayabilir ve füzelerin veya her neyse onların yolu üstünde dans edebiliriz. Fakat daha öncesi, burada çaresiz olduğumuz süre ne olacak? Birkaç haftalık

ömrümüzün kaldığı, ya da öyle düşündüğümüz, süre ne olacak?"

"Geriyeye dönersen," dedi Peter, "Küçük Doktor'a da sahip değildiniz, bu nedenle de gezegenlerini yok edemezsiniz. Jane'in uçuş gücü onarılmadan önce K.D. Aygıtı'na el koyamadık. Ve bu güçle, başka bir yoldan durdurulamayacak kadar büyük bir tehlike oluşturmadıkça, descolada gezegenini yok etmeye artık gerek yok."

Quara güldü. "Nedir bu? Peter'in, Ender'in kişiliğinin kötü yanı olması gerektiğini sanıyordum. Sense tatlılık ve aydınlık olup çıktın."

Peter gülümsedi. "Bazen, amansız kötülüğe karşı kendim veya başkasını savunman gereken zamanlar olur. Ve bu zamanların bazılarında başarılı olabilmek için tek savunma, zalim ve yok edici gücün bir kez kullanılmasıdır. Böyle zamanlarda iyi insanlar zalimce davranır."

"Bir parça bile kendimizi haklı görmekten vazgeçemeyiz, değil mi?" dedi Quara. "Sen Ender'in ardılısın. Bu nedenle Ender'in öldürdüğü o çocukların, kendi iyilik kuralına bir istisna olduğunu düşünmeyi uygun bulursun."

"Ender'in cehalet ve çaresizliğini haklı buluyorum. Biz çaresiz değiliz. Yıldızıyolu Kongresi ve Lusitania Filosu çaresiz değillerdi. Ama cehaletlerini azaltmadan harekete geçmeyi yeğlediler."

"Ender Küçük Doktor'u cahilken kullandı."

"Hayır Quara. Ona kumanda eden yetişkinler kullandı. Onun kararına müdahale edip durdurabilirlerdi. Yok ediciyi kullanmak için bol zamanları vardı. Ender bir oyun oynadığını sanıyordu. Simülasyonda Küçük Doktor'u kullanırsa, kendisinin güvenilmez, asi, hatta kumanda görevi verilemeyecek kadar zalim olduğunu kanıtlayabileceğini düşündü. Kendini Kumanda Okulu'ndan attırmak istiyordu. Hepsi bu kadar. Onların kendisine işkence edip durmalarını önlemek için gerekli şeyi yapıyordu. En güçlü silahları olan Ender Wiggin'in iplerini çözenler yetişkinlerdi. Böceklerle konuşmak, iletişim kurmak için artık çaba yoktu. Hatta Ender'in sonunda onların ana gezegenini yok edeceği belli olduğu zaman bile. Ne olursa olsun öldürmeye kararlıydılar. Amiral Lands gibi. Senin gibi, Quara."

"Emin oluncaya kadar bekleyeceğimi söyledim."

"Güzel," dedi Peter. "O zaman karşıt fikirli değiliz."

"Fakat Küçük Doktor burada olmalıydı."

"Küçük Doktor hiç mevcut olmamalıydı," dedi Peter. "Hiçbir zaman gerekli değildi. Hiçbir zaman yerinde değildi çünkü bedeli çok yüksek."

Quara, "Bedel mi?" diye öttü. "Eski nükleer silahlardan daha ucuz."

"Ana kraliçelerin ana gezegeninin yok edilmesini atlatmamız üç bin yıl sürdü. Bedel bu. Eğer Küçük Doktor'u kullanırsak, diğer türleri yok eden insanlar oluruz. Amiral Lands, tıpkı Ender Wiggin'i kullanan insanlar gibiydi. Onlar zaten kararlarını vermişlerdi. Bu tehlikeli. Bu kötü. Bu muhakkak yok edilmeli. İyi niyetle düşündüklerini sanırlar. İnsan ırkım kurtarmaktadırlar. Fakat hayır. İzlenebilecek bir sürü davranış tarzı vardır, fakat silahı kullanmaya karar vermelerinin yanında düşmanla iletişim kurmamaya da karar verirler. Küçük Doktor'un yakın bir ay üstünde denenmesi nerede? Lands'ın Lusitania'daki durumun değişmediğini kanıtlayan araştırma girişimi nerede? Ve sen, Quara - descoladores'lerin yaşamlarına izin verilmeyecek kadar kötü olduklarına karar vermek için, tam olarak hangi yöntembilimi kullanacaksın? Hangi noktada bütün diğer akıllı yaratıklar için onların katlanılmayacak kadar tehlikeli olduğunu anlayacaksın?"

"Tersini düşün, Peter," dedi Quara. "Sen hangi noktada tehlikeli olmadıklarını anlayacaksın."

"Küçük Doktor'dan daha iyi silahlarımız var. Bir zamanlar Ela, Lusitania direy ve biteyinin

dönüşüm sürelerinden geçmelerine yardım etme yeteneğini yok etmeden, descoladanın zararını önlemek için bir molekül tasarladı. Sonunda vazgeçinceye kadar bize yollayacakları her kötü mikroba aynı şeyi yapamayacağımızı kim söyleyebilir? Bizimle zaten çaresizce iletişim kurmaya çalışmadıklarını kim söyleyebilir? Gönderdikleri molekülün bizim onlardan memnun kalmamız için bir girişim olmayıp, bildikleri tek yoldan, öfkemizi yok etmek için yolladıkları bir molekül olmadığını nereden biliyorsun? Bir anda kaybolup, başka yerde ortaya çıkan bir gemimiz olduğu için altımızdaki gezegende şimdiden dehşet içinde kıvrınmadıklarını nereden biliyorsun? Onlarla konuşmaya çalışıyor muyuz?"

Peter çevresine, hepsine baktı.

"Hiçbiriniz anlamadınız mı? Hiçbir ciddi iletişim girişimi yapmadan ve uyarıda bulunmadan, başka bir akıllı türü, kasten, bilinçle ve bilerek yok etmeye çalışan, bildiğimiz sadece tek bir tür var. O da biziz. İlk soykırım girişimi başarısız oldu, çünkü saldırının kurbanları hamile bir dişiye gizlemeyi başarmışlardı. İkinci kez daha iyi bir nedenle başarısız oldu - çünkü insan türünün bazı üyeleri bunu durdurmaya kararlıydılar. Birkaçı değil, çoğu. Kongre. Büyük bir şirket. Divine Wind'deki bir filozof. Samoalı bir kutsal kişi ve ona inanan Pacificalılar. Wang-mu ve ben. Jane. Ve sonunda durumu anladıktan sonra, Amiral Lands'ın kendi subayları ve adamları. Gitgide iyiye gidiyoruz, görmüyor musunuz? Fakat gerçek değişmiyor - biz insanlar başka türlerle iletişim kurmayı kasten reddetmeye ve bunun yerine onları tamamen yok etmeye meyilli, akıllı bir türüz. Belki descoladores varelse'dir, belki de değildir. Fakat ben, bizlerin varelse olduğumuz düşüncesinden oldukça fazla korkuyorum. Takım çantamızda başka aletler olduğu düşünülürse, ihtiyaç olmadığı ve hiçbir zaman olmayacağı halde Küçük Doktor'u kullanmanın bedeli budur. Eğer K.D. Aygıtı'nı kullanmaya karar verirsek, o zaman biz raman değiliz demektir. Hiçbir zaman bize güvenilemez. Başka akıllı yaşamların güvenliği için ölmeyi hak eden tür biz oluruz."

Quara başını salladı, fakat o kendini beğenmiş hali gitmiş görünüyordu. "Bana birisi hâlâ günahlarından bağışlanmaya çalışıyormuş gibi geliyor."

"O Ender'di," dedi Peter. "Bütün hayatını, kendisini ve herkesi raman olmaya dönüştürmek için harcadı. Bu gemide etrafıma bakıyorum, gördüğüm şey hakkında düşünüyorum, son birkaç aydır tanıdığım insanları düşünüyorum ve insan ırkının o kadar da kötü şeyler yapmadığını düşünüyorum. Doğru yönde ilerliyoruz. Ara sıra birkaç geri adım, bir parça yaygara. Fakat gitgide ana kraliçelerle ve pequeninolarla ilişki kurmaya layık olmaya yaklaşıyoruz. Ve eğer descoladores raman olmakta bize oranla bir parça gerideyse, bu onları yok etme hakkına sahip olduğumuz anlamına gelmez. Bu, onlara karşı sabırlı olmamız ve onları iyileştirmemiz için daha çok neden olduğu anlamına gelir. Bizim insan kafası yığınlarıyla savaş yerlerini işaretleyerek buraya kadar gelmemiz için kaç yıl geçti? Binlerce yıl. Ve bütün bu süre zarfında bizi değiştirmek isteyen, yol gösteren öğretmenlerimiz vardı. Yavaş yavaş öğrendik. Biz de onlara öğretilim - eğer zaten bizden fazla bilmiyorlarsa."

"Sadece dillerini öğrenmek yıllar sürebilir," dedi Ela.

"Artık ulaşım ucuz," dedi Peter. "Seni kırmak amacıyla söylemedim, Jane. Kimseye aşırı sıkıntı vermeden, uzun süre mekikle oraya ekipler götürüp getirebiliriz. Bu gezegeni izleyen bir filo tutabiliriz. İnsan araştırmacıların yanında pequeninolar ve ana kraliçelerle birlikte. Asırlarca. Milenyumlarca. Acelemiz yok."

"Bence bu tehlikeli," dedi Quara.

"Bence sen de hepimizde olan o içgüdüsel arzuya sahiptin, bizi bir sürü kahrolası derde sokan o arzuya," dedi Peter. "Öleceğini biliyorsun ve ölmeden önce bunun halledilmiş olmasını istiyorsun."

"Henüz yaşlı değilim," dedi Quara.

"Peter haklı, Quara," dedi Miro. "Marcão öldüğünden beri, ölüm senin üstünde heyula gibi dolanıyor. Hepiniz bunu düşünün. İnsanlar kısa ömürlü bir tür. Ana kraliçeler sonsuza kadar yaşayacaklarını düşünüyorlar. Pequeninoların üçüncü hayatlarında asırlarca yaşama ümitleri var. Her zaman acelesi olan bizleriz. Yeterli bilgi elde etmeden kararlar almaya azimli olan da bizleriz, çünkü hâlâ zamanımız varken davranmak istiyoruz."

"Demek böyle," dedi Quara. "Kararınız bu mu? Bütün yaşam için bu kadar ciddi bir tehlikenin yaşamasına izin vererek burada oturmaya devam edip, onların planlarını yapmalarını gökyüzünden seyredip durmak mı?"

"Biz değil?" dedi Peter.

"Hayır, bu doğru," dedi Quara, "sen bu projenin bir parçası değilsin."

"Parçasıyım," dedi Peter. "Ama sen değilsin, Lusitania'ya geri dönüyorsun ve Jane seni bir daha buraya asla getirmeyecek; yıllarca uğraşıp, kişisel öcülerini kontrol altına aldığını kanıtlayıncaya kadar."

"Seni kibirli orospu çocuğu," diye bağırdı Quara.

"Buradaki herkes haklı olduğumu biliyor," dedi Peter. "Sen Lands gibisin. Yıkıcı olacak kadar ileri gidebilen kararlar vermeye ve fikrini değiştirecek bir kanıtı reddetmeye fazlasıyla hazırsın. Senin gibi çok insan var Quara. Ancak, daha fazla bilgi elde edinceye kadar onların hiçbirinin bu gezegenin yakınına gelmesine izin veremeyiz. Bir gün bütün akıllı türler descoladores'in varelse olduğu sonucuna varabilirler. Fakat o gün geldiğinde Jane dışında hiçbirimizin canlı olarak burada olacağını gerçekten sanmıyorum."

"Ne? Sonsuza kadar yaşayacağımı mı sanıyorsun?" diye sordu Jane.

"Sen ve Miro, büyüdükleri zaman yıldız gemilerini nasıl uçuracaklarını bilen çocuklar yapmanın yolunu buluncaya kadar yaşasan iyi olur," dedi Peter ve Jane'e döndü. "Artık bizi eve götürebilir misin?"

"Konuşurken bile," dedi Jane.

Kapıyı açtılar. Gemiyi terk ettiler. Artık hiç yok edilmeyecek bir dünyanın yüzeyine adımlarını attılar.

Quara dışında hepsi.

"Quara bizimle gelmiyor mu?" diye sordu Wang-mu.

"Belki bir süre yalnız kalmaya ihtiyacı vardır," dedi Peter.

"Siz gidin," dedi Wang-mu.

"Onunla başa çıkabilecek misin?" dedi Peter.

"En azından deneyeceğim," dedi Wang mu.

Peter onu öptü. "Ona sert davrandım. Kendisine özür dilediğimi söyle."

"Belki sonra, kendin ona söylersin," dedi Wang-mu.

Kız geminin içine döndü. Quara terminaline yüzü dönük bir şekilde oturuyordu. Peter ve Wang-mu gemiye geldikleri zaman bakmakta olduğu veriler hâlâ terminalinin üstündeki havada asılı duruyordu.

"Quara," dedi Wang-mu.

"Git buradan." Kızın boğuk sesi ağlamakta olduğunu gösteriyordu.

"Peter'in söylediği her şey doğrudu," dedi Wang-mu.

"Bunu söylemek için mi geldin? Yaraya tuz sürmek için mi?"

"Ancak, hafif gelişmemizle ilgili olarak insan ırkına çok fazla kredi tanıyor."

Quara homurdandı. Bu bir evet sayılırdı.

"Çünkü bana öyle geliyor ki buradaki herkes senin varelse olduğuna çoktan karar vermiş. Şartlı tahliye olmadan mahkûm etmek. Önce seni anlamadan."

"Oh, beni anlıyorlar," dedi Quara. "Her şeye rağmen çok sevdiği zalim babasının ölümüyle harap olmuş küçük kız. Hâlâ baba kişiliğini arıyor. Hâlâ herkese babasından gördüğü akılsız öfkeyle karşılık veriyor. Neye karar verdiklerini bilmediğimi mi sanıyorsun?"

"Seni yerine çivilediler."

"Bu bana haksızlık. Küçük Doktor'un her ihtimale karşı yanımızda olması gerektiğini öne sürebilirdim, fakat hiçbir zaman iletişim konusunda başka girişimler yapmadan sadece onu kullanmamızı söylemedim. Peter başından beri bana o amiralmişim gibi davrandı."

"Biliyorum," dedi Wang-mu.

"Evet, tamam. Beni çok sempatik bulduğun için onu haksız gördüğüne eminim. Yapma, Jane çoktan bize sizin - neydi o saçma ifade- âşık olduğunuzu söyledi."

"Peter'in sana yaptığından gurur duymadım. Bu bir hataydı. Bunları yapıyor. Bazen benim de duygularımı incitiyor. Sen de öyle yapıyorsun. Şimdi bile yaptın. Ve bazen ben de korkunç şeyler yaparım, çünkü haklı olduğumdan o kadar eminimdir ki. Hepimiz böyleyiz. Hepimiz içimizde biraz varelse taşıyoruz. Ve küçük bir parça da raman."

"Bu, çok tatlı ve küçük bir üniversite öğrencisi düzeyinde bir hayat felsefesi değil mi?" dedi Quara.

"Elimden gelenin en iyisi bu," dedi Wang-mu. "Ben senin gibi eğitilmiş değilim."

"Bu da, kendisini suçlu hissettir, tekniği değil mi?"

"Söyle bana, Quara, eğer gerçekten babanın rolünü oynamıyorsan veya onu geriye çağdırmaya çalışmıyorsan ya da çözümlenme her neyse, o zaman neden her zaman herkese öfkeleniyorsun?"

Quara sonunda iskemlesinde döndü ve Wang-mu'nun yüzüne baktı. Evet, ağlamıştı. "Her zaman neden böyle mantıksız bir öfkeyle dolu olduğumu gerçekten bilmek mi istiyorsun?" Sesindeki alaycılık kaybolmamıştı. "Gerçekten benimle psikolog rolü mü oynamak istiyorsun? Eh, şunu dene. Beni bu kadar öfkeli yapan, bütün çocukluğum boyunca ağabeyim Quim'in bana gizlice tecavüz etmesiydi ve şimdi o bir şehit, bir de onu aziz yapacaklar ve kimse onun ne kadar kötü olduğunu, bana yaptığı o korkunç şeyleri bilemeyecek."

Wang-mu dehşet içinde kaldı. Peter ona Quim'den bahsetmişti. Nasıl öldüğünü, nasıl bir insan olduğunu... "Oh, Quara," dedi. "Son derece üzgünüm."

Quara'nın yüzünden tiksinti dolu bir ifade geçti. "O kadar aptalsın ki. Quim bana hiç dokunmadı, seni aptal, herkesin işine karışan, iyi niyetli başarısız ufaklık. Neden böyle şirret olduğumla ilgili ucuz bir açıklamaya o kadar istekliydin ki, bir parça mantıklı olan her öyküye inanacaktın. Ve şu anda, herhalde belki de itirafımın doğru olduğunu ve geri tepmesinden ya da bazı sessiz pisliklerden korktuğum için inkâr ettiğimi düşünüyorsun. Şunu kafana sok kızım. Beni tanıımıyorsun. Beni hiç tanımayacaksın. Beni tanımanı istemiyorum. Hiçbir arkadaş istemiyorum ve eğer arkadaş istersem, Peter'in sevgili köpeğinin bana saygı göstermesini istemem. Acaba kendimi daha açık ifade edebildim mi?"

Wang-mu hayatı boyunca uzmanlar tarafından yenilmiş ve şampiyonlar tarafından alçaltılmıştı. Quara her açıdan bu işte kahredecek kadar iyiydi, fakat Wang-mu'nun çekinerek katlanacağı kadar da iyi değildi. "Dikkat ettim de," dedi, "ailenin en asil üyesi aleyhindeki iğrenç iftirandan sonra, bunun gerçek olduğuna inanmama izin vermedin. Demek, ölmüş de olsa, birine sadakat duyuyorsun."

"Bundan bir anlam çıkarmadın, değil mi?"

"Ayrıca benden tiksinnene ve beni incitmek istemene rağmen hâlâ benimle konuştuğuna da dikkat ediyorum."

"Eğer bir balık olsaydın, bir remora olurdu, sıkıca tutunur ve tatlı canın için emerdin, değil mi?"

"Çünkü istesen her an bu odadan çıkıp gider ve benim seninle dostluk kurmak için yaptığım acıklı girişimleri dinlemeye katlanmazdın," dedi Wang-mu. "Ama gitmedin."

"İnanılmazsın," dedi Quara. Koltuğundaki kayışları çözdü, kalktı ve açık kapıdan çıktı.

Wang-mu onun gidişini izledi. Peter haklıydı. İnsanoğlu yabancı türlerin içinde en yabancı olanıydı. Hâlâ en tehlikelisi, en mantıksız, en az anlaşılanaıydı.

Yine de, Wang-mu kendisine birkaç kehanette bulunmaya cesaret etti.

Birincisi, araştırma takımının bir gün descoladores'le iletişim kurmayı başaracağıydı.

İkinci kehanet çok daha belirsizdi Daha çok bir umut. Belki de sadece bir dilek. Bir gün Quara'nın Wang-mu'ya gerçeği söylemesi. Bir gün Quara'nın gizli yarasının iyileşmesi. Bir gün dost olabilmeleri.

Ama bugün değil. Acelesi yoktu. Wang-mu, Quara'ya yardım etmeye çalışacaktı, çünkü yardıma ihtiyacı olduğu ortadaydı, çünkü kızın çevresinde en çok bulunanlar bile ona yardım edemeyecek kadar bıkmışlardı. Fakat Quara'ya yardım etmek, yapması gereken tek şey, hatta en önemli şey değildi. Peter'le evlenmek ve onunla birlikte bir hayata başlamak - bunun çok daha yüksek önceliği vardı. Ve bir şeyler yemek, su içmek ve işemek için bir yer - bunlar hayatının şu önemli anında en yüksek önceliği olan şeylerdi.

Sanırım bu insan olduğum anlamına geliyor, diye düşündü, Wang-mu. Bir tanrı değil. Belki de sadece bir hayvan. Kısmen raman. Kısmen Varelse. Fakat varelse'ye oranla daha çok raman, hiç olmazsa iyi günlerinde. Peter de tıpkı onun gibiydi. İkisi de o çatlak türdendiler ve o türe birkaç üye daha eklemeye azimli olarak birleşiyorlardı. Peter ve ben, Dışarı'dan gelip vücutlarımızın yaptığı minik vücudun kontrolünü alması için bir aiûa çağıracağız ve çocuğun bazı günler varelse, diğer günlerde ise raman olduğunu izleyeceğiz. Bazı günler iyi ebeveynler olacağız ve bazı günler de başarısız zavallılar. Bazı günler çaresizce üzgün, bazı günlerse içimize sığmayacak kadar çok mutlu olacağız. Bununla yaşayabilirim.

ARTIK YOL ONSUZ DEVAM EDİYOR

Bir zamanlar, kendisini ikiye ayıran bir adamın öyküsünü dinlemiştim. Bir parçası hiç değişmiyormuş; diğer parçası ise büyüdükçe büyüyormuş. Değişmeyen parçası her zaman gerçekmiş, büyüyen parçası da her zaman yeniymiş. Öykü bittiği zaman merak ettim, Hangi parça benim, hangi parça sensin."

Han Qing-jao'nun Tanrı Fısıltıları'ndan

Ender'in cenaze töreninin yapılacağı günün sabahı, Valentine kasvetli düşüncelerle uyandı. Buraya, Lusitania'ya onunla birlikte olmak ve çalışmalarına yardım etmek için gelmişti. Yeniden Ender'in hayatının bir parçası olmayı son derece istemek, bu Jakt'ı incitmişti, biliyordu, yine de kocası onunla beraber olmak için çocukluğunun dünyasından vazgeçmişti. Ve şimdi Ender gitmişti.

Gitmişti ve gitmemişti. Evinde Ender'in aiûasını içinde taşıyan bir adam uyuyordu. Ender'in aiûası ve erkek kardeşi Peter'in yüzü. İçinde bir yerlerde Ender'in anıları vardı. Fakat ara sıra bilinçsiz olarak yaptıklarının dışında henüz onlara dokunmamıştı. Aslında, bu anıları yeniden tutuşturmamak için onun evinde saklanıyordu.

Peter gelir gelmez, "Novinha'yı görürsem ne olacak? Ender onu seviyordu, değil mi?" diye sormuştu. "Ona karşı korkunç bir sorumluluk hissediyorum; bir bakıma, onunla evli olduğumdan korkuyorum."

"İlginç bir kimlik sorusu, değil mi?" diye Valentine yanıtlamıştı. Fakat bu Peter için sadece ilginç bir soru değildi. Ender'in hayatına yakalanmaktan dehşete düşüyordu. Ender'e olduğu gibi suçluluktan harap olmuş bir halde dolanmaktan da korkuyordu. "Ailenin terki," demişti. Ve Valentine bunu, "Novinha'yla evlenen adam öldü. Onu ölürken izledik. Kadın kendisini istemeyen genç bir koca aramıyor, Peter. Hayatı bunsuz da yeterince elemle dolu. Wang-mu'yla evlen, bu yerden ayrıl, git, yeni bir kişi ol. Ender'in gerçek oğlu ol, baştan beri başkalarının arzuları tarafından lekelenmemiş olsaydı onun sahip olabileceği hayatı yaşa," diye yanıtlamıştı.

Onun öğüdünü kabul etmiş olup olmadığını Valentine tahmin edemiyordu. Anılarını tetikleyecek misafirlerden bile kaçınarak evde gizlenmeye devam etti. Kardeşinin ölümü nedeniyle başsağlığı dilemek için Olhado geldi, sonra Grego, Ela, sırayla hepsi geldiler, fakat Peter odaya hiç gelmedi. Ancak, Wang-mu geldi, bu tatlı genç kızda Valentine'in oldukça beğendiği bir azim vardı. Wang-mu, üzüntü içindeki bu insanların can dostu rolünü oynadı ve Ender'in karısı, onun ailelerini nasıl kurtardığını, mutluluğun artık onlara erişemeyeceğini düşündükleri bir zamanda nasıl onları mutlu ettiğini anlatırken, konuşmanın devamını sağladı.

Ve odanın köşesinde, Plikt anlatılanları emerek, dinleyerek, hayatı boyunca uğruna yaşadığı konuşmayı yapabilmek için yakıt toplayarak oturdu.

Oh, Ender, üç bin yıl boyunca çakallar senin hayatını kemirdi ve şimdi sıra artık dostlarında. Sonunda, kemiklerindeki diş izleri bu kadar farklı mı olacak?

Bugün hepsi bir şeyin sonuna gelecekler. Diğerleri zamanı değişik şekilde bölebilirler, fakat Valentine için Ender Wiggin Çağı sona erecek. Girişilen bir soykırımla başlayan, başka bir soykırımın önlenmesi, ya da en azından ertelenmesiyle biten bir çağ. İnsanoğlu belki artık diğer halklarla barış içinde yaşayabilir, düzinelerce koloni dünyasının ortak hedefi üstünde birlikte çalışabilir. Valentine, kendisi ve Ender'in birlikte ziyaret ettikleri her dünyanın tarihini yazdığı gibi, bunun tarihini de yazacaktı. Valentine, Ender'in üç kitabı; *Ana Kraliçe*, *Hegemon* ve *Human'ın Hayatı'nda* yaptığı gibi bir vahiy veya kutsal bir tarzda yazmayacaktı; onun kitabı daha çok, kaynakları belirtilerek, bilimsel olacaktı. Kadın, Paul veya Musa değil Thucydides olmak istiyordu. Her zaman, onun ve Peter'in, ilk Peter'in, karanlık, tehlikeli ve muhteşem Peter'in, dünyayı değiştirmek için sözlerini kullandıkları çocukluk günlerinden ona miras kalan Demosthenes adı altında yazmıştı. Demosthenes şimdi Lusitania'ya insan müdahalesiyle ilgili bir kitap yazacak ve bu kitapta Ender hakkında epeyce şey olacaktı - Ana Kraliçe'nin kozasını nasıl buraya getirdiği, pequeninolarla ilişki kurmakta en büyük rolü oynayan ailenin nasıl bir parçası olduğu gibi. Fakat bu, Ender hakkında bir kitap olmayacaktı. Bu, utlaning ve framling, raman ve varelse hakkında bir kitap olacaktı. Sadece bir ailenin ona ihtiyacı olduğu için değil, aynı zamanda bu yerde tümüyle insan ırkının bir üyesi olmak zorunda kalmadığı için, evi olarak bu dünyayı seçmeden önce, her ülkede bir yabancı olan, hiçbir yere ait olmayan, her yerde hizmet veren Ender. Burada pequenino kabilesinin, Kraliçe'nin kovanının bir üyesi olabilirdi. Böylece insanlıktan daha büyük bir şeyin parçası olabilirdi.

Doğum belgesinde baba olarak Ender'in adı yazılı bir çocuk olmamasına rağmen, o burada baba oldu. Novinha'nın çocuklarına. Bir bakıma Novinha'nın kendisine. Valentine'in genç kopyasına. Irklar arası birleşmenin ilk ürünü olan ve şimdi ana ağaçlarda, dijital ağlarda, ansible'ların filotik bağlantılarında ve bir zamanlar Ender'in ve bir bakıma da bir zamanlar Valentine'in olan -çünkü aynaya baktığı zaman hatırladığı ve bu yüzü görerek ona kendisi dediği- bir vücudun içinde olan, zeki ve harikulade bir yaratık olan Jane'e.

Ve bu yeni adamın da babasıydı, Peter'in, bu güçlü ve tam adamın. Çünkü o artık bir yıldız gemisinde ortaya çıkan Peter değildi. O artık kibirle kasılan ve öfkeyle kaynayan, alaycı, kötü, diken gibi genç çocuk değildi. Bir bütün olmuştu. Gençliğin o tatlı sıcak ateşiyle yansa bile, içinde eski bilgeliğin serinliği vardı. Yanında, akıl, doğruluk ve güçte ona denk bir kadını vardı. Önünde bir erkeğin normal yaşam süresi vardı. Eğer mutlu olaylar yerine, Ender'in hayatını etkilediği gibi, dünyayı-değiştirecek kadar büyük olaylar olmadığı takdirde, Ender'in en gerçek oğlu hayatını yaşayacaktı. Ender onun için ne daha azını ne de daha çoğunu isterdi, isimlerinin kitaplara geçmesini isteyenler için dünyayı değiştirmek iyiydi. Fakat mutlu olmak, işte bu, isimlerini başkalarının hayatları üzerine yazan ve en değerli hazine olarak onların kalplerini ellerinde tutanlar içindi.

Valentine, Jakt ve çocukları evlerinin verandasında bir araya geldiler. Wang-mu orada yalnız bekliyordu. "Beni de yanınıza alacak mısınız?" diye sordu, kız. Valentine onun koluna girdi. Bu kızın benimle akrabalığının adı ne? Uzak yeğen, belki? *Dost* daha iyi bir sözcük olacak.

Plikt'in Ender'in ölümü hakkındaki konuşması dokunaklı ve etkileyiciydi. Usta konuşmacıdan çok şey öğrenmişti. Gereksiz şeylerle vakit kaybetmedi. Hemen onun büyük suçuna geçerek Ender'in o anda ne yaptığını sandığını ve sonra, gerçeğin her katmanını ona açıldıktan sonra, bildikleri hakkında

neler düşündüğünü açıkladı. "Bu, Ender'in hayatıydı," dedi Plikt, "gerçeğin soğanının kabuklarını soymak. Ancak çoğumuzun tersine, içinde altın öz olmadığını biliyordu. Sadece hayal ve yanlış anlaşılma katmanları vardı. Önemli olan, bütün hataları, bütün bencil açıklamaları, bütün yanlışlıkları, bütün çarpık gözlemleri bilmek ve gerçeğin özünü, bulmak değil, *yapmak*. Gerçeğin bulunmadığı yerde, gerçek ışığını yakmak. İşte Ender'in bize armağanı budur, bir tek açıklamanın bütün zamanlar için, bütün işitenler için son yanıtı kapsayabileceği hakkındaki hayallerimizden bizi kurtarmak. Her zaman, her zaman, daha öğrenilecek şeyler vardır."

Plikt sonra, olayları ve araları, fıkraları ve özlü sözleri sayarak devam etti; toplanan insanlar güldüler, ağladılar, yine güldüler ve çoğu zaman da bu öyküleri kendi hayatlarıyla ilişkilendirmek için sustular. Bazen 'ben Ender⁷e ne kadar benziyorum!' diye düşündüler ve sonra, 'Tanrı'ya şükür ki hayatım öyle değil!'

Ancak, Valentine burada söylenmeyecek öyküleri biliyordu, çünkü Plikt onları bilmiyordu, ya da en azından anıların gözünden onları göremiyordu. Bunlar önemli öykülerdi. Gizli bir gerçeği açıklamıyorlardı. Bunlar birlikte paylaşılan yılların ufak tefek kırıntılarıydı. Konuşmalar, tartışmalar, bir sürü dünyada veya onların arasındaki yolculuklarda geçen komik ve duygusal anlar. Ve bunların hepsinin dibinde, çocukluk anıları. Valentine'in annesinin kollarının arasındaki bebek. Babasının onu havalara fırlatışı, ilk sözcükleri, gevelemeleri. Bunların hiçbiri bebek Ender için gu-gu sözcükleri değildi! Dandini-dandini, Hoppala-moppala diyebilmek için daha çok heceye ihtiyacı vardı. Neden bu bebek konuşmalarını hatırlıyorum?

Tatlı yüzlü bebek, yaşama istekli. Acıdan gelen bebek gözyaşları süzülüyor. En basit şeylere kahkahalar - bir şarkı yüzünden, sevgili bir yüzü görünce, o zamanlar hayat onun için saf ve güzel olduğundan ve hiçbir şey ona acı vermediğinden, kahkahalar. Sevgi ve umutla çevrilmişti. Ona dokunan eller güçlü ve müşfikti; onların hepsine güvenebilirdi. Oh, Ender, diye düşündü Valentine. Öyle mutlu bir hayatı yaşamaya devam etmeni nasıl isterdim. Fakat kimse edemiyor. Dil denen şey bize geldi ve onunla beraber de yalanlar, tehditler, zulüm ve düş kırıklığı da. Yürürsün ve bu adımlar seni evinin korumasının dışına götürür. Çocukluğun neşesini korumak için, bir çocuk olarak ölmen, ya da tek olarak, bir adam olmadan, hiç büyümeden yaşaman gerek. Bu nedenle kaybolmuş bir çocuk için yas tutabilirim, ama bana ve başkalarına her zaman iyi davranan bir adam için, sevdiğim bir adam için ve hemen hemen tanıdığım.. oldukça, oldukça taradığını bir adam için, acıyla sarılmış ve suçla parçalanmış bir adam için üzülemem.

Plikt'in sözleri, ara sıra ona dokunarak, ama Ender hakkında buradaki herkesten, hatta çocukları etrafında toplanmış olarak önünde, ona yakın oturan Novinha'dan bile, fazla şey bildiğinden ve onu kaybetmekle onlardan daha fazla şey kaybettiğini bildiğinden, fazla da dokunmayarak üstüne dökülürken, Valentine ara gözyaşlarını akmaya bıraktı. Valentine, Miro'nun bir koluyla diğer yanında oturan Jane'i kucaklarken, diğer kolunu annesine doladığını gördü. Valentine ayrıca Ela'nın sınımsıkı sarıldığı Olhado'nun elini nasıl öptüğünü, ağlamakta olan Grego'nun başını acımasız Quara'nın omzuna nasıl dayadığını, Quara'nın onu teselli etmek için nasıl ona sarıldığını da gördü. Onlar da Ender'i seviyorlar ve onu tanıyorlardı; fakat acı çekerken birbirlerine dayanıyorlar; paylaşmak gücüne sahip olan bir aile, çünkü Ender onların bir parçası oldu ve onları iyileştirdi, ya da en azından iyileştirmenin kapısını araladı. Novinha bunu atlatacak ve belki de hayatın ona oynadığı zalim oyunlara karşı öfkesi geçecek. Ender'i kaybetmek onun karşılaştığı en kötü şey değil; bir bakıma en iyisi, çünkü gitmesine o izin verdi.

Valentine, bazıları insanların arasında, bazıları ayrı oturan pequeninolara baktı. Onlar için burası,

Ender'in kalıntılarının gömüleceği yer, iki kat kutsal bir yerdi. Ender'in türler arasındaki antlaşmayı mühürlemek için bir pequenino'nun kanını akıttığı, Rooter ve Human'ın ağaçlarının arasındaki yer. Şimdi pequeninoların ve insanların arasında bir sürü dostu vardı, gerçi geride birçok korku ve düşmanlık kalmıştı, fakat artık köprüler kurulmuştu, küçük bir alanda değil, çünkü Ender'in kitabı, pequeninoları bir gün insanların onları anlayacağı ümidini vermişti; Onlara, Ender'le beraber, gerçek oluncaya kadar dayanma ümidi vermişti.

Ve yakınında ne bir insan ne de pequenino olan ifadesiz bir kovan işçisi uzak bir yerde oturuyordu. Orada bir çift gözden başka bir şey değildi. Eğer Ana Kraliçe Ender için yas tutuyorsa, bunu kendine saklıyordu. Her zaman gizemli olmuştu, ama Ender onu da sevmişti; üç bin yıl boyunca Ana Kraliçe'nin tek dostu ve koruyucusu olmuştu. Bir anlamda Ender onu da çocuklarının arasında, onun himayesinde gelişen üvey çocuklarının arasında sayabilirdi.

Sadece kırk beş dakikada. Plikt konuşmasını tamamlamıştı. Şöyle bitirdi:

"Bütün aiûaların ölmeden yaşamaya devam etmesi gibi, Ender'in aiûasının da yaşamasına rağmen, tanıdığımız adam bizden ayrıldı. Vücudu gitti, hayatının ve çalışmalarının hangi parçasını almışsak, onlar artık o değil, tıpkı içimizde dünyaya gözlerimiz kanalıyla bakarak her şeyin ne anlama geldiğini anlamamıza yardım eden başka dostlarımız, babalarımız ve annelerimiz, sevgililerimiz, çocuklarımız ve bebeklerimiz, hatta yabancılar olduğu gibi, onlar artık içimizdeki Ender. Bana bakışlarınızda Ender'i görüyorum. Siz de benim bakışımda Ender'i görüyorsunuz. Ancak, yine de hiçbirimiz gerçek o değiliz; her birimizin kendi kişiliği var, her birimiz kendi yolumuzda birer yabancıyız. Bir süre o yolda Ender Wiggin'le birlikte yürürüz. O belki de göremeyeceğimiz şeyleri bize gösterir. Fakat artık yol onsuz devam ediyor. Sonuçta, o herhangi bir insandan daha fazla değildi, daha az da değildi."

Bitmişti. Dua yoktu - duaların hepsi Plikt konuşmadan önce yapılmıştı, çünkü piskopos, dini olmayan şu Konuşma ayinini, Kutsal Ana Kilisesi'nin hizmetlerinin bir parçası yapmaya hiç de niyetli değildi. Ağlaşma faslı da bitmiş, yas içe atılmıştı. Oturdıkları yerden kalktılar, yaşlı olanlar kaskatı, çocuklar ise uzun süren tutsaklıklarını gidermek için taşkınca koşarak ve bağırarak. Böyle gülüşmeler ve bağırtılar duymak hoştu. Bu aynı zamanda Ender'e güle güle demek için iyi bir yoldu.

Valentine, Jakt'ı ve çocuklarını öptü, Wang-mu'yu kucakladı, sonra vatandaş kalabalığı arasında ilerledi. Milagre'deki insanların çoğu diğer kolonilere kaçmıştı; fakat şimdi, gezegenleri kurtulduktan sonra, çoğu yenedünyalarında kalmamayı yeğlemişti. Lusitania onların eviydi. Onlar öncü türden değillerdi. Ancak, birçoğu da sadece bu tören için gelmişti. Jane onları bakir dünyalarındaki tarlalarına ve evlerine geri götürecekti. Milagre'deki boş evleri doldurmak birkaç nesil sürecekti.

Verandada Peter onu bekliyordu. Valentine ona gülümseyerek, "Sanırım bir randevun var," dedi.

Birlikte Milagre'nin dışına ve artık yeniden büyümesine rağmen hâlâ son yangının izlerini taşıyan ormana yürüdüler. Parlak ve ışılıyan bir ağaca rastlayıncaya kadar ilerlediler. Oraya cenaze alanından gelenlerle hemen hemen aynı anda vardılar. Jane, ışılıyan ana ağacın yanına gitti ve ona - kendisinin bir parçasına, ya da en azından sevgili kız kardeşine- dokundu. Sonra, Peter, Wang-mu'nun yanındaki yerini aldı ve Miro, Jane ile birlikte yan yana durdu ve ana ağacın altında, pequeninolar onları izlerken ve tek insan şahit olan Valentine'in önünde, rahip onları evlendirdi. Bu törenden başka kimsenin haberi yoktu; Ender'in cenazesine veya Plikt'in konuşmasına ilgiyi dağıtır diye böyle bir karar almışlardı. Evliliklerini daha sonra ilan edecek bol vakit vardı.

Tören bittiği zaman, ormanda ona yol göstermeleri için pequeninolarla birlikte rahip gitti. Valentine yeni evli çiftleri, Jane ve Miro'yu, Peter ve Wang-mu'yu, kucakladı, bir an onlarla teker teker konuştu, kutlama ve veda sözcükleri mırıldandı, sonra geriye çekilerek izledi.

Jane gözlerini kapadı, gülümsedi ve sonra dördü birden yok oldular. Açıklığın ortasında sadece ışıkla yıkanan, meyve dolu, çiçeklerle bezenmiş, yaşamın eski gizeminin sonsuz gözlemcisi anağaç kaldı.

(1) Pinokyo'dan alıntı.>

(2) Divine Wind (Kamikaze): Kutsal Rüzgâr. Moğol gemilerini yok ederek Japonya'yı Moğol istilasından kurtardığına inanılan tayfun.

(3) Oz Büyücüsü'nden alıntı.

(4) Av köpeğinin gizlendiği yerden avı gözetlemesi anlamında İtalyan kökenli ecnebi kelime.

(5) Belli bir bölgede yaşayan hayvanların tümü, fauna.

(6) Bitki örtüsü, flora.

(7) Sevinç ve kedere karşı kayıtsızlık.

(8) Tahta topla oynanan bir oyun.

(9) Polinezya'ya özgü, biber ailesinden çıkarılan içki.

(10) Güneydoğu Asya'da yetişen, nişastalı yumruları yenen, hem yiyecek hem süs için kullanılan bitki.

(11) Oz Büyücüsünden